Název: Příběhy ze staré Anglie
Autor: Agatha Christieova
Nakladatelství: Mladá fronta, 1983

Nultá hodina, Sittafordská záhada

Nultá hodina

VĚNOVÁNO ROBERTU GRAVESOVI

Milý Roberte,

poněvadž jste tak laskavý a říkáte, že se Vám. moje povídky líbí, odvažuji se připsat tuhle knihu Vám. Prosím Vás jen o to, abyste pevně držel na uzdě své kritické schopnosti (nepochybně nabroušené Vašimi nedávnými výstřelky v tomhle směru!), až ji budete číst.

Tohle je povídka pro Vaše pobavení a nechce kandidovat na literární pranýř pana Gravese!

Vaše přítelkyně

AGATHA CHRISTIEOVÁ

Prolog: 19. listopadu

V hloučku shromážděném kolem krbu byli skoro samí advokáti nebo aspoň lidé, kteří se o právo zajímají. Byl tam právní poradce Martindale, obhájce Rufus Lord, královský rada, mladý Daniels, který se proslavil v Carstairsově případu, a pár dalších právníků, soudce Cleaver, Lewis od firmy Lewis & Trench a starý doktor Treves. Doktor Treves už byl skoro osmdesátník, a byla to osmdesátka vpravdě zralá a zkušená. Patřil mezi členy proslulé advokátní kanceláře a sám z nich byl ten nejproslulejší. Říkalo se o něm, že nikdo nezná pozadí a kuloáry anglické justice tak dobře jako on. A byl specialista na kriminologii.

Povrchní lidé říkávali, že by doktor Treves měl napsat paměti. Doktor Treves na to měl jiný názor. Věděl, že ví příliš mnoho. Ačkoli už dávno neprovozoval praxi, nebylo v Anglii druhého člověka, jehož názory by byly jeho kolegy tak respektovány. Kdykoli se někde ozval jeho slabý, korektní hlas, vždycky se kolem rozhostilo uctivé ticho.

Konverzace se právě točila kolem velice přetřásaného případu, který byl toho dne uzavřen trestním soudem v Old Bailey. Šlo o případ vraždy a obžalovaný byl osvobozen. Zmíněná společnost o celém případu znovu diskutovala a kritizovala jej z odborného hlediska.

Žaloba se dopustila chyby, když se spolehla na jednoho ze svých svědků – Depleach si měl uvědomit, jakou příležitost tím obhajobě poskytuje. Mladý Arthur vytřískal z výpovědi té služky maximum. Bentmore ve své závěrečné řeči opravdu skvěle uvedl všechno do správné perspektivy, ale chyba se stala už předtím – porota tomu děvčeti uvěřila. Členové poroty jsou za všechny peníze – člověk nikdy neví, co spolknou a co ne. Jakmile si ale vezmou něco do hlavy, nikdo už jim to z ní nevytluče. Uvěřili, že jim děvče o tom páčidle říká pravdu, a bylo to hotové. Lékařský nález pro ně byl trochu moc učený. Všechny ty sáhodlouhé termíny a odbornická hantýrka – tihle potrhlí vědátoři jsou zatraceně mizerní svědkové – věčně jen samé pokašlávání a ehm-ehm a nedokážou říct ano či ne na tu nejjednodušší otázku – pořád melou „za jistých okolností nelze vyloučit, že…“ a podobně.

Všichni postupně vyslovili svůj názor, a poněvadž poznámky byly čím dál křečovitější a nesouvislejší, všem se začalo zdát, že přece jen něco ještě chybí. Jeden po druhém začali pokukovat po doktoru Trevesovi, který dosud do diskuse ničím nepřispěl. Za malou chvilku bylo jasné, že společnost očekává poslední slovo od svého nejváženějšího kolegy.

Doktor Treves seděl hluboko zabořený do křesla a roztržitě si čistil brýle. V tom tichu bylo cosi, co ho přinutilo, že náhle prudce zvedl hlavu.

„Tak co?“ řekl. „Copak byste rádi? Ptali jste se mne na něco?“ Ozval se mladý Lewis.

„Hovořili jsme o Lamornově případu.“

A vyčkávavě se odmlčel.

„Ovšem, ovšem,“ řekl doktor Treves. „Přemýšlel jsem o tom.“ Zavládlo zdvořilé ticho.

„Obávám se však,“ řekl doktor Treves a stále si čistil brýle, „že jsem spíš fantazíroval. Přesně tak – fantazíroval. Což je myslím příznak stárnutí. V mém věku si ale snad člověk může dopřát privilegium nespoutané fantazie, když ho to těší.“

„Jistěže,“ řekl mladý Lewis, ale vypadal poněkud zmateně.

„Nemyslel jsem ani tak na četné právnické aspekty,“ řekl doktor Treves, „ačkoli jsou zajímavé – neobyčejně zajímavé – a kdyby byl rozsudek dopadl jinak, byly by tu příznivé podmínky pro odvolání. Spíš myslím – ale do toho se teď nechci pouštět. Jak říkám, neuvažoval jsem ani tak o právních aspektech, jako spíš – nu, o *lidech* zúčastněných na tom případu.“

Všichni vypadali dost překvapeně. O lidech zapletených do případu přemýšleli jen jako o důvěryhodných či méně důvěryhodných svědcích. Nikdo se ani neodvážil uvažovat o tom, zda je obžalovaný vinen či nevinen, jak o tom rozhodl soud.

„O lidských bytostech, rozumíte,“ řekl doktor Treves zamyšleně.

„O lidských bytostech nejrůznějšího druhu a charakteru. O některých mazaných a jiných zas – to většinou – dost hloupých. Ti lidé přišli před soud ze všech možných končin, z Lancashiru, ze Skotska – ten majitel restaurace přišel z Itálie, a ta učitelka odněkud ze Stře-

dozápadu. Všechny pochytali a do té věci zapletli, a tak se nakonec všichni jednoho pošmourného listopadového dne octli pohromadě v londýnské soudní síni. Každý přispěl svou malou rolí a všechno to vyvrcholilo hrdelním procesem.“ Odmlčel se a špičkami prstů si jemně poklepával na koleno.

„Mám rád dobré detektivky,“ řekl.

„Jenomže všechny začínají v nepravou chvíli! Začínají vraždou. Vražda je ale konec. Příběh začíná dlouho předtím – někdy dokonce o celá léta dřív – všemi těmi příčinami a událostmi, které svedou jisté lidi na jisté místo v jistou hodinu jistého dne. Vemte si třeba jen výpověď té služtičky – kdyby jí bylo děvče z kuchyně nepřebralo mládence, nebyla by tak otráveně utekla z místa a nenastoupila u Lamornových a nestala se tak korunní svědkyní obhajoby. Nebo ten Giuseppe Antonelli, který sem na měsíc přijel vystřídat bratra. Jeho bratr je totiž dočista slepý: nebyl by viděl to, co viděly Giuseppovy bystré oči. Kdyby strážník nebyl zakoukaný do kuchařky v čísle 48, nebyl by se na obchůzce opozdil.“ Dobrácky pokýval hlavou:

„Všechno se sbíhá k danému bodu. A pak, když přijde čas – všechno to vyvrcholí. V *nulté hodině*. Tak je to, všechno se to sbíhá k nulté hodině…“ Opakoval: „Ano, k nulté hodině…“ Maličko se otřásl.

„Vám je zima, pane doktore, pojďte blíž k ohni.“

„Ale ne,“ řekl doktor Treves.

„To jenom na mě sáhla smrt, jak se tak říká. No nic, budu už muset jet domů.“ Vlídně pokývl a pomalu, odměřeně vyšel z místnosti. Chvíli všichni rozpačitě mlčeli a pak královský rada Rufus Lord poznamenal, že chudák starý Treves hodně sešel. Sir William Cleaver řekl:

„Perfektní mozek – opravdu perfektní – ale to víte, léta nikomu nepřidají.“

„A navíc je na tom moc špatně se srdcem,“ řekl Lord.,“Slyšel jsem, že mu srdce může vypovědět službu opravdu každým okamžikem.“

„Však on o sebe taky hrozně pečuje,“ řekl mladý Lewis. V té chvíli už doktor Treves opatrně nasedal do svého měkce odpérovaného daimleru. Zavezl ho k domu na tichém náměstí. Úslužný ma-

jordomus mu pomohl svléknout kabát. Doktor Treves se odebral do knihovny, kde v krbu na uhlí hořel oheň. Ložnici měl hned vedle, poněvadž z ohledu na své srdce zásadně nikdy nechodil do schodů.

Sedl si k ohni a sáhl po došlé poště. V myšlenkách se stále ještě zabýval představou, kterou načrtl posluchačům v klubu. ‚Dokonce i teď,' myslel si doktor Treves, ‚připravuje se právě nějaké drama – nějaká budoucí vražda. Kdybych psal zábavnou historku o krvavých zločinech, mohl bych teď začít stařičkým džentlmenem, který sedí u krbu, otvírá dopisy – a přibližuje se, aniž o tom ví, k nulté hodině ...'

Rozřízl obálku a nepřítomně se zahleděl na list papíru, který z ní vytáhl.

Pojednou se výraz jeho tváře změnil. Vrátil se od romantiky do skutečnosti.

„Jeminkote," řekl doktor Treves.

„To je věru mrzuté. Tohle mi tedy opravdu zkazilo náladu. Po tolika letech! Změní to všechny moje plány."

„Otevřte dveře a tu je máte"

11. ledna

Muž na nemocniční posteli se trochu zavrtěl a potlačil zasténání. Sestra, která měla na oddělení .službu, vstala od stolu a přistoupila k němu. Urovnala mu polštáře a obrátila ho tak, aby se mu leželo pohodlněji.

Angus MacWhirter místo poděkování jen cosi zavrčel. Byl plný trpkosti a vzdoru.

Touhle dobou už to mohl mít za sebou. Pro něho už mohlo být definitivně po všem. Hrom do toho zatraceného, pitomého stromu, který tam na tom skalním útesu rostl! Hrom do těch všetečných milenců, kteří si navzdory chladné zimní noci dali rande přímo na okraji útesu.

Nebýt jich (a toho stromu!) mohl to mít za sebou – skok do hluboké ledové vody, možná i krátký zápas a pak zapomenutí – zbabraný, nanicovatý, zbytečný život mohl být u konce. Kde ale je teď?

Leží všem na posměch na nemocniční posteli, má vykloubené rameno a vyhlídku na to, že ho odtáhnou k soudu a budou stíhat pro pokus vzít si vlastní život. Hrom do toho, je to přece jeho život, nebo snad ne? A kdyby se mu to bylo povedlo, byli by ho pochovali se zbožnou úctou jako člověka, který se pomátl na rozumu. Nesmysl! O žádné pomatenosti nemohla být ani řeč! Spáchat sebevraždu bylo ale to nejlogičtější a nejrozumnější, co mohl člověk v jeho situaci udělat.

Byl naprosto vyřízený; v jednom kuse klempíroval se zdravím; žena mu utekla s jiným. Byl bez práce, bez peněz, bez chuti do života, bez naděje a věčně nemocný – neměl přece jiné řešení než s tím vším skoncovat.

A teď je tady v téhle směšné šlamastyce. Zanedlouho mu nějaký pokrytecký sudí policejního soudu udělí důtku, protože se zcela rozumně a uváženě pokusil naložit tak, jak pokládal za správné, s něčím, co patří jen“ a jen jemu – s vlastním životem. Zlostně si odfrkl: Zalomcovala jím vlna horečky.

Sestra byla opět u něho.

Byla to mladá, zrzavá žena s vlídnou, ale poněkud bezvýraznou tváří.

„Bolí vás to moc?“

„Ne, nebolí.“

„Dám vám něco pro spaní.“

„Ať vás ani nenapadne.“

„Ale – “

„Myslíte, že nevydržím nějakou tu bolest a trochu toho nedospání?“

Usmála se na něho mile, ale přece jen maličko povzneseně.

„Pan doktor říkal, že vám něco mohu dát.“

„Nezajímá mě, co říkal.“

Přitáhla mu pokrývku a přistrčila mu k ruce sklenici limonády. Řekl trochu zahanbeně: „Promiňte, že jsem na vás byl hrubý.“

„Ale to nic.“

Mrzelo ho, že se jí jeho špatná nálada vůbec nedotkla. Nic takového nemohlo proniknout profesionálním brněním shovívavé lhostejnosti. Pro ni byl pouze pacient – vůbec ne muž.

Řekl:

„Co se mi do toho pletli – hrome, co se mi do toho pletli ...“ Řekla káravě:

„Ale ale – to od vás není pěkné.“

„Pěkné?“ zeptal se.

„*Pěkné*? Kristepane!“

Řekla klidně: „Ráno vám bude lip.“

Polkl.

„Ach vy sestry. *Vy sestry*. Nemáte kouska srdce v těle – abyste věděla!“

„Víme, co vám nejlíp prospěje.“

„To mě právě tak štve! Na vás. Na tomhle špitále. Na celém světě! V jednom kuse se do něčeho pletete! Víte, co druhým lidem nejvíc prospěje. Vy jo. Chtěl jsem se zabít. To přece víte, ne?“

Přikývla.

„Nikomu jinému do toho nic nebylo, jestli z té zatracené skály skočím nebo ne. Chtěl jsem se životem skoncovat jednou provždycky. Byl jsem úplně vyřízený!“

Slabounce mlaskla. Chtěla tím vyjádřit jakýsi neurčitý soucit. Byl pacient. Dovolila mu, aby si ulevil, zbavil se přetlaku.

„Proč bych se nemohl zabít, když chci?“ zeptal se. Na to mu odpověděla zcela vážně.

„Poněvadž je to špatné.“

„A co je na tom špatného?“

Pochybovačně se na něho podívala. Její vírou to neotřáslo, ale chyběla jí slova, jimiž by svou reakci vysvětlila.

„Víte – já myslím – že to je hanebné, když se člověk sám zabije. Musíte žít dál, ať se vám to líbí nebo ne.“

„A proč jako?“

„No – člověk přece musí brát ohled na druhé lidi, ne?“

„V mém případě tohle neplatí. Má smrt nemůže nikomu na světě nijak vadit.“

„Vy nemáte žádné příbuzné? Matku, sestry – nikoho?“

„Ne. Měl jsem kdysi ženu, ale ta mi utekla – a udělala moc dobře. Viděla, že to se mnou k ničemu nevede.“

„Jistě ale máte nějaké přátele?“

„Nemám. Já si na žádné kamarádčofty zrovna moc nepotrpím. Podívejte, sestro, něco vám řeknu. Býval jsem kdysi docela šťastný chlápek. Měl jsem dobrou práci a hezkou ženu. Pak jsem měl autohavárku. Můj šéf to auto řídil a já v něm seděl. Chtěl, abych mu dosvědčil, že ve chvíli, kdy k té havárce došlo, nejel víc jak šedesátkou. A to nebylo pravda. Jel skoro stovkou. Nikoho nezabil, nič takového, jenom se chtěl posichrovat před lidmi od pojišťovny. No a já mu to nedosvědčil. Byla by to lež. A já nelžu.“

Sestra řekla:

„Podle mne jste jednal správně. Naprosto správně.“

„Tak to vidíte! Jenže tahle paličatost mě stála místo. Šéfa to namíchlo. Postaral se, abych nikde žádný flek nesehnal. Mou ženu přestalo bavit koukat na mě, jak se jen pořád potloukám a nemám do čeho píchnout. Vzala mi roha s chlápkem, co kdysi bejval můj přítel. Uměl máknout a někam to v životě dotáhnul. Já se jen poflakoval a šlo to se mnou z kopce. Taky jsem se dal trochu na pití a to mi při shánění práce dvakrát nepomohlo. Nakonec jsem šel dělat nosiče – jenomže při tom jsem si strhnul pajšl – doktor mi řekl, že už ze mne nikdy žádný velký silák nebude. Tak nač teda žít? Nejjednodušší a nejpoctivější bylo udělat s tím vším krátký proces. Co jsem měl z takového života já nebo někdo jiný?“

Sestřička řekla tiše:

„To vy nemůžete vědět.“

Dal se do smíchu. Ted už měl lepší náladu. Její naivní umíněnost ho bavila.

Milá slečno, co ze mě kdo má?“ Řekla zmateně:

„To nemůžete vědět. Možná že – jednou – “

„Jednou? Žádné jednou nebude. Příště to provedu perfektně.“ Rezolutně zavrtěla hlavou.

„Ale kde,“ řekla.

„Teď už se nezabijete.“

„A proč ne?“

„To oni nikdy nedělají.“

Zíral na ni. ‚*To oni nikdy nedělají*.‘ Prostě ho zařadila mezi kandidáty sebevraždy. Už otvíral ústa k energickému protestu, ale vrozená poctivost ho náhle zarazila. Dokázal by to udělat znova?

Opravdu o tom uvažuje? Pojednou věděl, že už to neudělá. Nikdy a z žádného důvodu. Pravá příčina možná byla v tom, co mu prozradila z praktické zkušenosti. Sebevrazi to podruhé neudělají. Cítil ale stále větší odhodlání donutit ji aspoň k ústupku z pozic morálky.

„Rozhodně ale mám právo naložit se svým životem, jak chci."

„Ne – to tedy nemáte."

„Ale proč ne, milá slečno – proč ne?"

Začervenala se. Pohrávala si s malým zlatým křížkem, který jí visel na krku, a pak řekla:

„Tomu vy nerozumíte. Bůh by vás mohl potřebovat." Překvapeně na ni zíral. Neměl v úmyslu jí tu dětinskou víru vyvracet. Řekl posměšně:

„To jako třeba že jednoho krásného dne zastavím nějakého splašeného koně a zachráním před smrtí nějaké zlatovlasé děťátko – jo? Tak jste to myslela?"

Zavrtěla hlavou. Pokusila se vášnivě vyjádřit to, co měla tak živě na mysli a tak rozpačitě na jazyku:

„Možná že jen tím, že někde *budete* – ne že něco uděláte – jen tím, že budete v jistou dobu na jistém místě – ne, nedokážu vám přesně říct, jak to myslím, ale možná, že jen půjdete – půjdete jen jednoho dne po ulici, a už tím vykonáte něco hrozně důležitého – ani možná nebudete vědět co."

Zrzavá sestřička pocházela ze západního pobřeží Skotska a někteří členové její rodiny mívali ‚vidění.

Možná že mlhavě viděla siluetu člověka, který jedné zářijové noci kráčí po silnici a zachrání tím lidskou bytost před strašlivou smrtí.

14. února

V místnosti byla jen jediná osoba a nebylo slyšet nic než skřipci jejího pera, jak psala na papír jeden řádek za druhým. Nebyl tam nikdo, kdo by napsaná slova mohl číst. Kdyby tam však někdo takový byl, stěží by uvěřil svým očím. Poněvadž napsaný text byl jasný, pečlivě připravený plán vraždy. Jsou chvíle, kdy tělo si je vědomo,

že je kontroluje rozum – kdy se poslušně sklání před čímsi neznámým, co řídí jeho činy. Bývají ale také i jiné chvíle, kdy si rozum uvědomuje, že tělo mu patří, že je ovládá, a využívá k dosažení svého cíle. Tentokrát šlo o ten druhý případ. Sedící a píšící postava ztělesňovala rozum, chladnokrevnou a ovládanou inteligenci. A ten rozum měl jedinou myšlenku a jediný cíl – zničit jiného člověka. K dosažení tohoto cíle si puntičkářsky vypracoval písemné schéma. Počítal v něm s každou eventualitou, s každou možností. Celá věc byla neuvěřitelně snadná. Schéma – jako všechna dobrá schémata – nebylo absolutně uzavřené a neměnné. V některých bodech v něm figurovala alternativní řešení. A nejen to – poněvadž šlo o inteligentní mozek, bylo mu jasné, že si musí ponechat rozumnou toleranci pro nepředvídané okolnosti. Hlavní rysy však byly jasné a neobyčejně důkladně prověřené. Čas, místo, způsob, oběť!...

Postava zvedla hlavu. Vzala popsané listy do ruky a pečlivě si je pročetla. Ano, bylo to jasné, nad slunce jasnější. Vážnou tváří přelétl úsměv, a nebyl to úsměv zcela příčetný. Postava se zhluboka nadechla.

A poněvadž člověk byl stvořen k obrazu svého Stvořitele, tohle byl nanejvýš hrůzný paskvil na tvůrcovu radost. Ano, všechno bylo naplánováno – každá reakce předpovězena a vzata v úvahu, u každého ze zúčastněných bylo počítáno s dobrými i špatnými vlastnostmi, a ty pak byly uvedeny do souladu s jediným zlovolným projektem. Jen jedna věc pořád ještě chyběla...

Postava s úsměvem připojila datum – zářijové datum. Pak se dala do smíchu, roztrhala papíry na kousky, které hodila do plamenů krbu na druhém konci místnosti. Nic při tom nezanedbala, kousky papíru shořely a rozpadly se do posledního. Plán teď existoval jen v mozku svého tvůrce.

8. března

Vrchní policejní inspektor Battle seděl u stolu a snídal. Sveřepě povystrčil bradu a pomalu a pozorně pročítal dopis, který mu uplakaná manželka právě podala. Z jeho tváře se nedaly uhodnout žádné

pocity, byla bezvýrazná jako vždy a připomínala tvář vyřezanou ze dřeva. Svou seriózností a neměnností dokonce jistým způsobem vzbuzovala respekt. Inspektor Battle nikdy nehýřil obzvláštním důvtipem, rozhodně na něm nebylo nic, co by oslňovalo, ale měl jakési jiné, stejně působivé kvality, i když bylo těžké je definovat.

„Nemohu tomu vůbec věřit," štkala paní Battleová.

„Naše Sylvia!"

Sylvia byla nejmladší z jejich pěti dětí. Bylo jí šestnáct a chodila do školy poblíž Maistonu.

Dopis přišel od slečny Amphreyové, ředitelky zmíněné školy. Byl to srozumitelný, vlídný a mimořádně taktní dopis. Stálo v něm černé na bílém, že vedení školy už jistý čas znepokojovala řada drobných krádeží; teď se však celá věc konečně vysvětlila, Sylvia Battleová se přiznala a slečna Amphreyová by byla ráda, kdyby ji pan Battle s paní Battleovou mohli při nejbližší příležitosti navštívit, aby si pohovořili o ‚vzniklé situaci'.

Inspektor složil dopis, strčil jej do kapsy a řekl: „Nech to na mně, Mary."

Vstal, obešel stůl, popleskal ženu po tváři a řekl: „Netrap se kvůli tomu, miláčku, to všechno bude zas v pořádku." Odešel z pokoje a zůstala tam po něm jen útěcha a ujištění, že si tu věc bere na starost.

Odpoledne inspektor Battle strnule seděl v křesle v moderně a osobitě zařízeném salónku slečny Amphreyové. Veliké ztuhlé ruce si položil na kolena, hleděl na slečnu Amphreyovou a víc než kdy jindy se snažil vypadat jako stoprocentní policajt. Slečna Amphreyová byla neobyčejně úspěšná učitelka. Byla to osobnost – skutečná osobnost, zastávala osvícené a nejmodernější názory a kombinovala disciplínu s módními teoriemi o právu na sebeurčení.

Salónek měla zařízený v reprezentativním stylu své školy. Všechno mělo studenou barvu ovesné mouky, stály tam veliké vázy plné narcisů a květináče s tulipány a hyacinty. Jedna či dvě kopie antických řeckých soch, dvě odvážné moderní plastiky, na zdech obrazy dvou italských naivistů. Uprostřed toho všeho seděla slečna Amphreyová v tmavomodrých šatech, s horlivou tváří připomínající

svědomitého chrta a světle modrýma očima, které za silnými skly brýlí vypadaly neobyčejně vážně.

„Důležité je," říkala jasným, příjemně modulovaným hlasem, „abychom zvolili nejvhodnější postup. Musíme myslet především na to děvče, pane Battle. Především na Sylvii! To je teď nejdůležitější – opravdu nejdůležitější – abychom jí nezpůsobili nějaké psychické trauma, které by ji na celý život poznamenalo. Nesmíme ji nutit, aby na sebe vzala břemeno té viny – výtky musíme formulovat velice opatrně, neobejdeme-li se bez nich vůbec. Musíme přijít na to, jaký důvod se za těmi drobnými zlodějničkami skrývá. Možná že jde o komplex méněcennosti. Není příliš sportovně založená, chápete – jde možná o pochybnou snahu blýsknout se v jiné oblasti – o touhu prosadit své já. Musíme být vskutku nesmírně opatrní. Proto jsem také chtěla mluvit s vámi nejdřív o samotě – požádat vás, abyste byl k Sylvii maximálně ohleduplný. Znova opakuji, že je velice důležité, abychom zjistili skrytý motiv."

„Proto jsem také tady, slečno Amphreyová," řekl inspektor Battle.

Hlas měl klidný, tvářil se nevzrušeně a zkoumavě si ředitelku prohlížel.

„Chovala jsem se k ní opravdu shovívavě," řekla slečna Amphreyová.

Battle odpověděl lakonicky:

„To je od vás pěkné, madame."

„Víte, já mám tyhle mladé dušinky skutečně ráda a rozumím jim."

Battle neodpověděl přímo. Řekl:

‚Jestli je to možné, tak bych teď rád tu naši holku viděl, slečno Amphreyová."

Ještě jednou ho důrazně napomenula, aby byl opatrný – aby se neukvapoval – a neznepřátelil si dítě, které se právě začíná rozvíjet v ženu.

Inspektor Battle na sobě nedal znát sebemenší netrpělivost. Vypadal jen poněkud zklamaně.

Nakonec ho vzala do své pracovny. Na chodbách potkali několik děvčat. Zůstaly uctivě stát, ale v očích jim hrála zvědavost. Slečna

Amphreyová uvedla Battlea do malé místnosti, která už tak nezaváněla vyhraněnou osobností jako salónek v přízemí, řekla mu, že za ním Sylvii pošle, a hodlala odejít. Battle ji zastavil v okamžiku, kdy už byla u dveří.

„Vteřinku, madame. Jak jste přišli na to, že za ty – no, za ty ztráty... je odpovědná Sylvia?“

„Užívám psychologických metod, pane Battle.“ Slečna Amphreyová to řekla důstojně.

„Psychologických metod? Hm. A co takhle důkaz, slečno Amphreyová?“

„Ovšem – rozumím vám přesně, pane Battle – vy uvažujete tímhle způsobem. Ozvala se ve vás vaše – vaše profese. Psychologie se však v kriminalistice už také začíná uznávat. Ujišťuji vás, že nedošlo k žádnému omylu – Sylvia se ke všemu dobrovolně přiznala.“ Battle přikývl.

„Jistě – já vím. Ptal jsem se jen, jak jste přišli na to, že to dělá právě ona.“

„No prostě – pane Battle – děvčatům se začaly ztrácet věci ze skříněk stále častěji. Svolala jsem si celou školu a pověděla jsem jim fakta. Zároveň jsem nenápadně studovala jejich obličeje. Sylvia se tvářila tak, že mi to bylo hned nápadné. Provinile – a zmateně. Okamžitě jsem věděla, kdo to dělá. Nechtěla jsem ji usvědčovat z viny, ale přimět ji, aby se přiznala sama. Podrobila jsem ji takové malé zkoušce – šlo o asociace na slova.“ Battle přikývl na znamení, že rozumí.

„A dítě se nakonec ke všemu přiznalo.“ Sylviin otec řekl: „Rozumím.“

Slečna Amphreyová ještě chvilku váhala a pak odešla. Když se dveře znova otevřely, stál Battle u okna a díval se ven. Pomalu se otočil a podíval se na dceru.

Sylvia stála ve dveřích, které za sebou právě zavřela. Bylo to vysoké, tmavovlasé, hranaté děvče. Na zamračené tváři měla stopy po slzách. Řekla spíš bojácně než vzdorovitě: „Tak jsem tu.“

Battle se na ni chvilku zamyšleně díval. Pak si povzdechl.

„Neměl jsem tě sem vůbec posílat,“ řekl.

„Ta ženská je cvok.“ Sylvii to natolik překvapilo, že zapomněla na své vlastní problémy.

„Myslíš slečnu Amphreyovou? Ale ne – ona je moc fajn. Všichni ji tu máme rádi.“

„Hm,“ řekl Battle.

„Tak asi není úplný cvok, když ty své ideje takhle dobře prodává. Meadway ale stejně není pro tebe to pravé místo – ačkoli vlastně nevím – tohle se totiž mohlo stát kdekoli.“

Sylvia sepjala ruce, sklopila oči a řekla: ‚Je mi – je mi to líto, tati. Opravdu líto.“

„To je správné,“ řekl Battle stroze.

„Pojď sem.“ Pomalu a neochotně přešla místnost a přistoupila k němu. Velkou, hranatou rukou ji vzal za bradu a upřeně se jí podíval do tváře.

„Už sis kvůli tomu pěkně užila, viď?“ řekl laskavě. Slzy jí vhrkly do očí. Battle řekl pomalu:

„Rozuměj mi, Sylvie, hned jsem věděl, že za tím něco je. Většina i lidí má nějakou tu slabost. Obvykle je to dost jednoduché. Člověk totiž vidí, když je dítě lakomé, špatně naložené, nebo když se projevuje jako tyran. Tys byla vždycky takové tiché hodné dítě, vždycky sis dala říct – nikdy s tebou nebyly žádné potíže – až mi to občas dělalo starosti. Když totiž někde existuje nějaký neviditelný kaz, při první zatěžkávací zkoušce to vyjde najevo a výrobek neobstojí.“

„Jako já!“ řekla Sylvia.

„Ano, jako ty. Pod tlakem v tobě něco puklo – a setsakramentsky divným způsobem. Tak podivným, že jsem se s něčím podobným ještě nikdy nesetkal.“ Děvče řeklo s náhlým opovržením: „Co vím, tak se zloději ses přece setkával dost často!“

„Jistěže – vím o nich všechno. A proto taky, holčičko – ne proto, že jsem tvůj táta (otcové toho o svých dětech moc nevědí) – ale proto, že jsem policajt, vím docela jistě, že nejsi žádná zlodějka. Nikdy jsi jim tu neukradla ani špendlík. Existují dva druhy zlodějů: jedni podlehnou náhlému a neodolatelnému pokušení – (to se ale stává hrozně zřídka – až překvapuje, jakému pokušení dokáže normální poctivý člověk vzdorovat) – kdežto ti druzí si berou, co jim nepatří, a

pokládají to za samozřejmost. Ty nepatříš ani k těm prvním, ani k těm druhým. Nejsi zlodějka. Jsi lhářka – ale ne obyčejná lhářka.“

„Já ale ...,“ spustila Sylvia. Skočil jí do řeči:

„Nemám pravdu? Samozřejmě že mám – vím to. Kdysi existovala jedna světice – nosívala chudákům chleba. Manželovi se to nelíbilo. Potkal ji a zeptal se jí, co to má v košíku. Ztratila nervy a řekla mu, že jsou to růže. Odklopil víko koše a ty růže tam opravdu byly – stal se zázrak! Jenže ty kdybys byla Alžběta a vyšla si s košem růží a potkal by tě manžel a zeptal se, co to máš – ty bys ztratila nervy a.,řekla bys: ‚Chleba.“ Odmlčel se a pak řekl vlídně: „Tak to přece bylo – viď?“

Následovala dlouhá pauza a pak dívka pojednou sklopila hlavu. Battle řekl:

„Tak mi to přece pověz, děvče. Co se tu vlastně stalo?“

„Svolala si nás všechny nahoru a měla k nám projev. Viděla jsem, jak ze mne nespouští oči, a bylo mi jasné, že si myslí, že jsem to udělala já! Cítila jsem, jak rudnu, a viděla jsem, jak po mně některé holky pokukují. Bylo to hrozné. A pak po mně začaly koukat i ty ostatní a šeptaly si v koutech. Nejspíš si to o mně myslely všechny. A pak mě jednou večer Ampka ještě s několika ostatními pozvala sem nahoru a hrály jsme jednu takovou slovní hru – ona říkala slova a my jsme jí odpovídaly – “

Battle rozmrzele zabručel.

„A já už věděla, co to znamená – a – byla jsem jak omráčená. Snažila jsem se neříct to pravé slovo – pokoušela jsem se myslet na něco docela jiného – třeba na veverky nebo na kytky – ale Ampka mě hlídala očima jako nebozezy – znáš to, jako když mě provrtává. No a pak – bylo to pořád horší a horší, až jednoho dne se mnou Ampka začala mluvit docela mile a s takovým porozuměním – a – já jsem se sesypala a řekla jsem, že jsem to udělala – a nevíš, tati, jak se mi ulevilo!“ Battle si hladil bradu. ‚Já vím.“

„Chápeš to?“

„Ne, Sylvie, nechápu, poněvadž jsem z docela jiného těsta. Kdyby se mě někdo pokoušel nutit, abych řekl, že jsem udělal něco, co jsem neudělal, pravděpodobně bych mu dal rovnou jednu do zubů. Vím ale, jak k tomu v tvém případě došlo, a ta tvá Ampka, co má oči

jak nebozez, předvedla názorný příklad popleteného psychologizování, jaký se dá čekat od každého nedopečeného zastánce špatně pochopených teorií. Teď nejdřív musíme tohle klubko nesmyslů rozmotat. Kde je slečna Amphreyová?“ Slečna Amphreyová se taktně zdržovala nablízku. Soucitný úsměv jí však zmrzl na tváři, když inspektor Battle bez obalu řekl: „V zájmu ospravedlnění své dcery vás musím požádat, abyste o vyšetření krádeží požádala místní policii.“

„Sylvia ale sama, pane Battle –“

„Sylvia se tu nikdy nedotkla jediné věci, která jí nepatří.“

„Přirozeně chápu, že jako otec ...“

„Nemluvím jako otec, ale jako policista. Požádejte policii, ať se toho ujme. Budou diskrétní. Ty věci najdete někde poschovávané a předpokládám, že na nich bude pěkná sbírka otisků prstů. Drobní zlodějíčci rukavice nenosí. Dceru si odvezu s sebou hned teď. Jestliže policie zjistí důkaz – *skutečný* důkaz – který ji z těch krádeží usvědčí – dostaví se před soud a přijme rozsudek. Z toho ale nemám obavy.“

Po nějakých pěti minutách vyjížděl už z brány školy a Sylvia seděla ve voze po jeho boku. Zeptal se:

„Co je zač taková ta kudrnatá blondýnka s růžovými tvářemi? Ta, co má ty modré oči tak daleko od sebe a na bradě nějaké vimrle? Potkal jsem ji na chodbě.“

„To byla myslím Olivie Parsonsová.“

„Nepřekvapilo by mě, kdyby to byla ona.“

„Zdála se ti vyjukaná?“

„To ne, spíš nafoukaná. Takovýhle klidný, sebejistý pohled jsem viděl na komisařství stokrát. Vsadil bych se o pěkné prachy, že ty krádeže tu páchá ona – od té ale ať nečekají, že se jim přizná – od té ne!“

Sylvia si povzdechla: „Mám pocit, jako když se probouzím ze zlého snu. Moc mě to mrzí, tati, opravdu moc. Jak jsem mohla být tak vyloženě hloupá? Je mi z toho ze všeho nanic.“

„Nemysli už na to,“ řekl inspektor Battle. Pustil jednou rukou volant, poplácal ji po rameni a pronesl jednu ze svých oblíbených banálních frází: „A netrap se kvůli tomu. Takovéhle věci jsou na nás

seslány, aby nás zkoušely. Věř mi – jen proto, aby nás zkoušely. Já si to aspoň myslím. Nevím, jaký jiný smysl by měly ...“

19. dubna

Dům Nevila Strangea v Hindheadu zalévalo slunce. Byl krásný dubnový den, jaký bývá nanejvýš jeden v celém měsíci; teplejší než většina dnů později v červnu. Nevile Strange šel dolů po schodech. Měl na sobě bílé flanelové kalhoty a v podpaždí svíral čtyři tenisové rakety. Kdyby se měla mezi Angličany vybrat ukázka šťastného člověka, který si už nemá co přát, zvolila by výběrová komise patrně Nevila Strangea. Britská veřejnost ho dobře znala jako prvotřídního tenisového hráče a všestranného sportovce. Ačkoli se ve Wimbledonu nikdy nedostal do finále, několikrát se mu podařilo zvítězit v zahajovacích kolech a ve smíšené čtyřhře dvakrát postoupil až do semifinále. Právě jeho všestranná sportovní aktivita mu možná byla na překážku, aby se stal tenisovým přeborníkem. Slušně hrál golf, byl výtečný plavec a měl na kontě i několik namáhavých horolezeckých výstupů v Alpách. Bylo mu třiatřicet let, byl zdravý jak ryba, vypadal báječně, měl mimořádně krásnou ženu, s kterou se teprve nedávno oženil, a žádné starosti a nepříjemnosti ho podle všeho netrápily.

Když ale toho krásného jitra kráčel dolů po schodech, plížil se mu přes to prese všechno v patách stín, který pravděpodobně nemohl vidět nikdo jiný než on. Byl si ho však dobře vědom a při pouhém pomyšlení na něj se zamračil a v jeho tváři se objevil zneklidněný a rozpačitý výraz.

Přešel halou, protáhl se v ramenou, jako by z nich definitivně shazoval nějaké břemeno, prošel obývacím pokojem a vynořil se na zasklené verandě, kde seděla jeho žena Kay, stočená do klubíčka na polštářích, a pila pomerančovou šťávu.

Kay Strangeové bylo třiadvacet let a byla opravdu neobvykle krásná. Měla štíhlou, poněkud smyslnou postavu, temně rudé vlasy a tak dokonalou pleť, že k jejímu zdůraznění používala jen nejstřídmějších krášlicích prostředků. Navíc měla i tmavě oči a obočí, jaké

mívají rusovlásky jen zřídka, ačkoli právě u nich působí neodolatelně. Manžel jí vesele řekl: „Tak co, krasavice, co máme k snídani?“

Kay odpověděla: „Ty tvoje hrozné krvavé ledvinky – a houby – a šunkové závitky.“

„To nevypadá špatně,“ řekl Nevile.

Dal se do jídla a nalil si šálek kávy. Na pár.minut se rozhostilo příjemné ticho.

„Óóch,“ řekla Kay rozkošnicky a zakroutila červeně nalakovanými nehty bosých nohou.

„Že je to slunce dneska báječné, viď? Ta Anglie přece jen není tak špatná.“ Vrátili se právě z jižní Francie.

Nevile zběžně přelétl titulky v novinách, nalistoval si sportovní stránku a řekl jenom: „Hmm ...“

Pak se pustil do toastů se zavařeninou, odložil noviny a otevřel poštu.

Přišla spousta dopisů, ale většinu jich roztrhal a odhodil. Samé oběžníky a reklamní tiskopisy.

Kay řekla: „Barevný odstín obýváku se mi vůbec nelíbí. Mohla bych tam dát znova vymalovat, Nevile?“

„Můžeš, co chceš, miláčku.“

„Líbila by se mi páví modř,“ řekla Kay zasněně, „a krémově atlasové polštáře.“ Nevile otevřel další dopis.

„Mimochodem,“ řekla Kay, „Shirty nás zve, abychom s ním koncem června jeli jeho jachtou do Norska. To je otrava, že nemůžem.“ Po očku se na Nevila zkoumavě podívala a rozmazleně zažadonila: „Hrozně bych o to stála.“

Zdálo se, že nad Nevilovou tváří se vznáší nějaký mrak, stín jakési nejistoty.

Kay řekla vzdorovitě:

„Opravdu musíme jet k té nemožné staré Kamile?“ Nevile se zakabonil.

„Víš dobře, že musíme. Vysvětloval jsem ti už přece proč, Kay. Sir Matthew byl můj poručník. On a Kamila mě vychovali. Jestli mám vůbec nějaký domov, tak je to v Gull‘s Pointu.“ .

„No jasně, já vím,“ řekla Kay.

„Když musíme, tak holt musíme. Koneckonců – až zemře, budou všechny ty peníze naše. Takže máme dobrý důvod trochu se k ní lísat.“

Nevile řekl zlostně:

„Tady vůbec nejde o žádné lísání. Ona těmi penězi nedisponuje. Matthew jí je svěřil do opatrování do konce života. Po její smrti je dostanu já a má žena. Jde o to, že ji mám prostě rád. Copak to nedokážeš pochopit?“ Kay byla okamžik zticha a pak řekla:

„Chápu to až moc dobře. Spíš to jenom tak hraju, poněvadž – poněvadž vím, že jsem tam jenom trpěná. Nemohou mi tam přijít na jméno – tak je to! Lady Tressilianová s tím svým dlouhým nosem na mě shlíží zvysoka a Mary Aldinová mi zas kouká přes rameno, když se mnou mluví. Je to tam všechno moc krásné – pro tebe. Jenže to ostatní už nevidíš.“

„Vždycky jsem měl dojem, že se k tobě chovají velice zdvořile. Víš dobře, že bych nesnesl, aby se k tobě chovaly jinak.“ Kay na něho vrhla zvědavý pohled zpod temných řas.

„Zdvořilé jsou dost, což o to. Moc dobře ale vědí, jak se mi dostat na kůži. Považují mě za vetřelkyni, za nic víc.“

„No a co,“ řekl Nevile, „koneckonců je to dost přirozené, nezdá se ti?“

Hlas se mu maličko změnil. Vstal a rozhlížel se po okolí, zády obrácený ke Kay.

‚Jistěže je to přirozené. Obě se přece v Audrey viděly, že?“ Hlas se jí trochu zachvěl.

„V té milé, báječně vychované, bezcitné, nijaké Audrey! Kamila mi neodpustila, že jsem nastoupila na její místo.“

Nevile se neotočil. Řekl bezbarvým, omrzelým hlasem: „To se rozumí, Kamila je už stará – je jí přes sedmdesát. Víš dobře, že její generace si na rozvody nepotrpěla. A vůbec si myslím, že to přijala všechno dost dobře, když se vezme v úvahu, jak měla Audrey ráda.“

Když to jméno vyřkl, hlas se mu nepatrně změnil.

„Obě si myslí, že ses k ní choval nemožně.“

„Což je pravda,“ řekl Nevile dost tiše, ale jeho žena ho přesto slyšela.

„Prosím tě, Nevile – nebuď tak hloupý. Jen proto, že se rozhodla vyvádět takové psí kusy.“

„Nedělala žádné psí kusy. To Audrey přece nikdy nemívala ve zvyku.“

„Víš dobře, co myslím. Prostě to, že odešla a začala marodit a kam přišla, všude se tvářila, žes jí zlomil srdce. Tomu já říkám psí kusy! Audrey prostě neumí s klidem prohrát. Já si aspoň mys: lim, že když si žena neumí udržet manžela, měla by se ho umět vzdát bez skandálu! Vy dva jste neměli vůbec nic společného. Audrey nikdy v životě nesportovala a byla věčně tak zvadlá a vyždímaná jak – jak hadr na nádobí. Neměla v sobě ani trochu života nebo elánu! Kdyby jí na tobě opravdu záleželo, byla by v první řadě myslela na tvoje štěstí a měla by radost z toho, že budeš šťastný s někým, kdo se k tobě víc hodí.“

Nevile se otočil. Kolem rtů mu přelétl mírný, ironický úsměv.

„Zato ty jsi ostřílená sportovkyně! Ty víš, jak se to hraje v lásce i v manželství!“

Kay se zasmála a zrudla.

„No, možná že jsem zašla trochu moc daleko. V každém případě se to ale stalo a teď už se s tím nedá nic dělat. A ty by ses s tím měl smířit!“ Nevile řekl klidně:

„Audrey se s tím smířila. Rozvedla se mnou, abychom se my dva mohli vzít.“

„Ano, já vím –“ Kay zaváhala.

Nevile řekl: „Tys nikdy Audrey nerozuměla.“

„To tedy ne. Audrey mi svým způsobem nahání husí kůži. Nevím, kde se ta atmosféra kolem ní bere. Člověk o ní nikdy neví, co si myslí... Trochu – trochu z ní jde strach.“

„Ale to je nesmysl, Kay.“

„Říkám jen, že nahání strach *mně*. Snad je to tím, že je tak mazaná.

„Ty můj drahý pitomečku!“ Kay se dala do smíchu.

„To mi říkáš pořád.“

„Poněvadž jsi pitomeček!“

Usmáli se na sebe. Nevile k ní přistoupil, sklonil se a zezadu ji políbil na krk.

„Má drahá, rozkošná Kay," zašeptal.

„A hrozně hodná Kay," špitla.

„Odřekla si nádherný výlet na jachtě a místo toho bude poslouchat špičkování mužíčkových škrobených, viktoriánských příbuzných." Nevile se vrátil na své místo a sedl si ke stolu.

„Víš co?" řekl.

„Proč bychom vlastně na ten výlet na Shirtyho jachtě nejeli, když o to tolik stojíš?" Kay si překvapeně sedla.

„A co bude se Saltcreekem a Gull's Pointem?" Nevile řekl poněkud nepřirozeně:

„Nevím, proč bychom tam jednoduše nemohli jet až počátkem září."

„Jistě, jenomže ... Nevile –" Zarazila se.

„V červenci a v srpnu tam jet nemůžeme, poněvadž mám ty turnaje," řekl Nevile.

„V St. Loo ale skončím poslední týden v srpnu a nebylo by vůbec marné, kdybychom se rovnou odtamtud rozjeli do Saltcreeku."

„To by tedy vůbec nebylo marné – bylo by to báječné. Myslela jsem ale, že přece – no, v září tam přece vždycky jezdívá ona?"

„Myslíš Audrey?"

„No. Mohly by ji sice pozvat někdy jindy, ale –"

„Proč by ji měly zvát někdy jindy?" Kay na něho nedůvěřivě hleděla.

„Myslíš, že bychom tam mohli být zároveň s ní? To mi připadá dost fantastické." Nevile řekl značně podrážděně:

„Nic tak fantastického na tom nevidím. Dneska se takhle chová spousta lidí. Proč bychom nemohli být všichni přátelé? Ohromně to zjednodušuje věci. Ostatně – vždyť jsi mi to nedávno říkala sama."

„Já že jsem ti to říkala?"

„Ovšem, nevzpomínáš si? Mluvili jsme o Howeových a tys řekla, že to je rozumný a moderní pohled na věc a že Leonardova nová žena a jeho dřívější manželka jsou nejlepší kamarádky."

„Mně by to nevadilo. Já si opravdu myslím, že je to rozumné. Jenomže – Audrey si o tom asi myslí něco jiného."

„Nesmysl."

„To není nesmysl. Víš přece, Nevile, že Audrey do tebe byla strašně zamilovaná ... Myslím, že by nás tam nesnesla ani na chvilku.“

„To jsi tedy úplně na omylu, Kay. Audrey si myslí, že by to mohlo být docela fajn.“

„Audrey – jak to: Audrey si myslí. Jak můžeš vědět, co si myslí Audrey?“

Nevile vypadal poněkud rozpačitě. Schlíple si odkašlal.

, Já jsem ji totiž včera náhodou potkal, když jsem byl v Londýně.“

„Tos mi ale neřekl.“ Nevile prohlásil podrážděně:

„Tak ti to říkám teď. Byla to čirá náhoda. Šel jsem přes Hyde Park a najednou ji vidím, jak jde přímo proti mně. Nechtěla bys přece, abych před ní utíkal?“

„To jistě ne,“ řekla Kay roztržitě.

„Povídej dál.“

„Já – my – no, samozřejmě jsme se zastavili a já se pak obrátil a šel jsem s ní. Měl jsem pocit, že to je minimum z toho, co mohu v takové chvíli udělat.“

„Povídej dál,“ řekla Kay.

„Pak jsme si sedli do židliček a chvíli jsme si povídali. Byla velice roztomilá – opravdu roztomilá.“ Což tě náramně potěšilo,“ řekla Kay

„No a povídali jsme si prostě o všem možném, znáš to přece. Chovala se docela přirozeně a normálně a – to je všechno.“

„To je pozoruhodné!“ řekla Kay.

„Ptala se mě, jak se ti daří –“

„To je od ní moc milé!“

„A trochu jsme o tobě mluvili. Opravdu se chovala náramně pěkně.“

„Zlatíčko Audrey!“

„A pak mě tak najednou napadlo – rozumíš – jak by bylo prima, kdybyste vy dvě mohly být kamarádky – kdybychom mohli být všichni spolu. A řekl jsem si, že by se to snad dalo zařídit letos v létě v Gull‘s Pointu. Tam by to šlo docela přirozeně.“

„To byl tvůj nápad?“

„No ano – samozřejmě. Byl to můj nápad.“

„Nikdy jsi mi neříkal, že tě něco takového napadlo.“

„Mě to totiž napadlo teprve v té chvíli.“

„Ach tak. Prostě jsi to navrhl a Audrey se zdálo, že je to báječná idea, co?“

Teprve teď se Nevilovi prvně zazdálo, že se Kay chová nějak podivně. Řekl:

„A je snad na tom něco, krasavice?“

„Kdepak! Vůbec nic! A to jste ani ty, ani Audrey neuvažovali o tom, jestli to taky já budu pokládat za báječný nápad?“ Nevile na ni civěl.

„Ale proboha, proč by ti to mělo vadit, Kay?“ Kay se kousla do rtu. Nevile pokračoval: „Sama jsi přece nedávno řekla –“

„S tím už prosím tě znova nezačínej! Mluvila jsem o jiných lidech – ne o nás.“

„Ale to mě částečně na tu myšlenku přivedlo.“

„Nedělej ze mne blázna. Tohle si vykládej někomu jinému.“ Nevile se na ni zaraženě díval.

„Proč by ti to ale mělo vadit, Kay? Já myslím, že na tom není nic, co by ti mohlo vadit.“

„Myslíš?“

„No ovšem, myslím, že – třeba žárlivost nebo něco takového – by se dalo předpokládat jedině od ní.“ Odmlčel se a hlas se mu změnil.

„Víš přece, Kay, že my dva jsme se k Audrey zachovali hrozně. Ne, promiň, tak jsem to vlastně nemyslel. Ty s tím nemáš co dělat. Hrozně jsem se k ní zachoval já. Nemá smysl pořád opakovat, že jsem nemohl nic jiného dělat. Mám pocit, že kdyby se tohle vyvedlo, mohl bych mít v celé té věci klidnější svědomí. Byl bych mnohem šťastnější.“

Kay řekla pomalu:

„Chceš tím říct, že jsi zatím šťastný nebyl?“

„Co tě to napadlo, ty můj hlupáčku. Samozřejmě, že jsem byl šťastný, fantasticky šťastný. Ale –“

Kay ho přerušila.

„Ale – to je právě to! V tomhle domě je vždycky nějaké ‚ale'. Nějaký zatracený stín, který se plíží kolem. A ten stín patří Audrey."

Nevile na ni vytřeštil oči.

„Chceš říct, že na Audrey žárlíš?" zeptal se.

„Nežárlím na ni. Mám z ní strach ... Nemáš ponětí, Nevile, čeho je Audrey schopna."

„Já že nevím, čeho je schopna – když jsem s ní byl ženatý víc jak osm let?"

„Nevíš," opakovala Kay, „čeho je Audrey schopna."

30. dubna

„To je absurdní!" řekla lady Tressilianová. Zvedla se na polštáři a hněvivě se rozhlédla po pokoji.

„Naprosto absurdní! Ten Nevile se musel zbláznit."

„Mně to taky připadá dost divné," řekla Mary Aldinová. Lady Tressilianová měla pozoruhodný profil: tenký, ale dlouhý nos, který při vhodném natočení hlavy působil impozantním dojmem. Ačkoli jí už bylo víc jak sedmdesát let a měla křehké zdraví, vrozená čilost a duševní svěžest ji neopustila ani v nejmenším. Mívala ovšem dlouhá období, kdy se přestávala zajímat o život a jeho vzruchy, kdy ležela nehybně s přimhouřenýma očima, ale vždy se z těchto polomdlobných stavů dokázala probrat s neobyčejně zbystřenými smysly a znamenitě nabroušeným jazykem. Sedávala na velké posteli, postavené napříč v rohu pokoje, opírala se o hromadu polštářů a přijímala návštěvy jako nějaká francouzská královna. Její vzdálená sestřenice Mary Aldinová bydlela u ní a pečovala o ni. Obě ženy spolu výtečně vycházely. Mary bylo šestatřicet let, ale měla tvář bez vrásek, na které není věk vidět a která se s přibývajícími léty jen nepatrně mění. Mohlo jí být třicet, ale také pětačtyřicet. Měla pěknou postavu, aristokratický zevnějšek a tmavé vlasy s jediným bílým pramenem, který jí splýval přes čelo a zdůrazňoval její osobnost. Jeden čas to bývala móda, ale u ní ten pramen bílých vlasů nebyl umělý a měla jej od dívčích let.

Zamyšleně se teď podívala na dopis od Nevila Strangea, který jí lady Tressilianová podala.

„Opravdu," řekla, „mně to taky připadá dost divné."

„Nevykládej mi," řekla lady Tressilianová, „že Nevile tohle má z vlastní hlavy. Někdo mu to musel nabulíkovat. Nejspíš ta jeho nová žena."

„Kay. Myslíte, že na tenhle nápad přišla Kay?"

„To by jí bylo dost podobné. Novoty a vulgárnost! Když už manželé musejí vynášet své neshody na veřejnost a neobejdou se bez rozvodu, měli by to přinejmenším udělat decentně. Nová žena a ta dřívější by se neměly přátelit – mně to aspoň připadá nechutné. Dnes už snad nikdo neví, co se sluší a nesluší!"

„To je právě asi dneska moderní," řekla Mary.

„V mém domě k ničemu takovému nedojde," řekla lady Tressilianová.

„Udělala jsem maximum, když jsem tu osobu s nalakovanými nehty na nohou vůbec přijala."

„Je to Nevilova žena."

„To souhlasí. Proto jsem také měla pocit, že by si to byl nebožtík Matthew přál. Měl toho chlapce rád a vždycky chtěl, aby se u nás cítil jako doma. Kdybych byla odmítla jeho manželku přijmout, došlo by mezi námi k otevřené roztržce. Proto jsem se rozhodla ustoupit a pozvala jsem ji sem. Ráda ji ale nemám – je to ženská, která se pro Nevila nehodí – nemá nic a ta její famílie ..."

„Není z tak špatné rodiny," řekla Mary smířlivě.

„Ale prosím tě!" řekla lady Tressilianová.

„Vyprávěla jsem ti přece, že její otec po té karetní aféře musel vystoupit ze všech klubů, kde byl členem. Měl štěstí, že krátce nato umřel. A její matka byla pečená vařená na Riviéře. Jakou to děvče mohlo mít výchovu! Věčně je tahali po hotelech – a jakou měla matku! Pak se na tenisovém kurtu seznámila s Nevilem, pověsila se na něho a nedala pokoj, dokud neutekl od manželky – kterou měl tolik rád – kvůli ní! Za to za všechno může jedině ona!"

Mary se malinko usmála. Lady Tressilianová měla staromódní zásady – za všechno vždycky dávala vinu ženám, kdežto k mužům bývala shovívavá.

„Upřímně řečeno, mám dojem, že Nevile na tom tak docela bez viny taky nebyl," poznamenala.

„Nevile na tom má svůj podíl, jistěže," připustila lady Tressilianová.

„Měl roztomilou ženu, která se v něm jen viděla – možná až moc. Kdyby ale to děvče nebylo tak vytrvalé, jsem přesvědčena, že by byl přišel k rozumu. Jenže ona si zamanula, že si ho vezme. Já prostě v tomhle případě na Audrey nedám dopustit. Mám Audrey moc ráda."

Mary si povzdechla.

„To je všechno těžké," řekla.

„Samozřejmě. Člověk neví, jak by se v takové složité situaci sám zachoval. Matthew měl Audrey rád a já zrovna tak, a nikdo jí nemůže upřít, že jako manželka se k Nevilovi chovala perfektně. Škoda – možná že mohla mít víc pochopení pro jeho záliby. Nebyla moc sportovně založená. Celé to bylo hrozně trapné. Za mých mladých let se takovéhle věci prostě nestávaly. Muži měli samozřejmě různé pletky, ale netrpělo se jim, aby kvůli nim rozbíjeli manželství."

„To bývá dneska běžné," řekla Mary bez obalu.

„Vždyť já to vím. Díváš se na to docela správně, děvenko. Já vím, že nemá smysl přivolávat časy, které jsou pryč. Dnes se takovéhle věci stávají, děvčata jako Kay Mortimerová jiným ženám přeberou muže a nikdo si proto o nich nemyslí nic špatného."

„Kromě lidí jako vy, Kamilo

„Mě už nikdo nebere vážně. Ženská jako Kay kašle na to, jestli já jí to schvaluju nebo ne. Honí se za svou zábavou a má toho plnou hlavu. Nevile si ji sem může přivézt, až přijede, jsem dokonce ochotna přijmout i její přátele – ačkoli se mi zrovna dvakrát nelíbí ten mládenec, co se kolem ní věčně ochomýtá a vypadá jako nějaký herec – jak se vlastně jmenuje?"

„Ted Latimer?"

„Ano, ten. Je to její kamarád z Riviéry, a moc ráda bych věděla, kde na takovýhle život bere peníze."

„Má chytrou hlavu," poznamenala Mary.

„To bych mu odpustila. Já bych spíš hádala, že žije ze svého zevnějšku – a to není zrovna moc vhodný přítel pro Nevilovu ženu! Nelíbilo se mi, jak sem loni v létě přijel a ubytoval se v hotelu v Easterheadském zálivu, když tady byli oni." Mary se podívala z otevře-

ného okna. Dům lady Tressilianové stál na příkrém srázu nad řekou Tern. Na druhé straně řeky v Easterheadském zálivu bylo nedávno postavené letovisko, k němuž patřila rozsáhlá písčitá pláž, skupina moderních chat a na úpatí svahu velký hotel s vyhlídkou na moře. Saltcreek sám byla malebná rybářská vesnička, rozhozená po úbočí kopce. Byla to staromódní a konzervativní osada a hluboce pohrdala Easterheadským zálivem a jeho letními návštěvníky.

Hotel v Easterheadském zálivu stál téměř naproti domu lady Tressilianové a Mary hleděla z okna přes úzký pruh vody na budovu, odpuzující svou ordinérní novostí.

„Jsem ráda," řekla lady Tressilianová a zavřela oči, „že Matthew ten hnusný hotel nikdy neviděl. Za jeho života nebylo pobřeží ještě takhle zamořené."

Sir Matthew a lady Tressilianová se do Gull's Pointu přistěhoval, před třiceti lety. A bylo to už devět let, co se sir Matthew, náruživý plachtař, převrhl se svou plachetnicí a utopil přímo před očima své manželky.

Všichni očekávali, že vdova Gull's Point prodá a ze Saltcreeku se odstěhuje, ale lady Tressilianová to neudělala. Žila v domě dál a na nešťastnou událost aspoň navenek reagovala jen tím, že všechny čluny prodala a soukromou loděnici dala zbořit. Návštěvníci Gull's Pointu proto neměli k dispozici žádný člun. Museli vážit procházku až k přívozu a pronajmout si člun od některého majitele půjčovny loděk.

Mary řekla poněkud váhavě:

„Mám tedy Nevilovi napsat a sdělit mu, že nám jeho návrh nevyhovuje?"

„Rozhodně to nesmí být na překážku návštěvě Audrey. Odjakživa k nám jezdila v září a nebudu od ní chtít, aby své plány změnila."

Mary se podívala na dopis a řekla:

„Všimla jste si, že Nevile píše, že Audrey proti tomu nápadu nic nemá – a že je docela ochotná se s Kay setkat?"

„Tomu prostě nevěřím," řekla lady Tressilianová.

„Nevile věří tomu, čemu chce věřit – jako všichni muži."

Mary ale trvala na svém:

„Píše, že s ní o tom mluvil."

„To jsou mi ale móresy! Ale možná – možná že to nakonec ani není tak divné!“ Mary se na ni tázavě podívala.

„Jindřich Osmý to dělal zrovna tak,“ řekla lady Tressilianová. Mary se zatvářila udiveně.

Lady Tressilianová blíže vysvětlila svou poslední poznámku.

„To je svědomí – víš? Jindřich se pořád pokoušel přesvědčit Kateřinu o tom, že rozvod je nejsprávnější řešení. Nevile ví, že se zachoval špatně – chce v té věci mít jednou čisté svědomí. A tak Audrey nutí, aby přiznala, že je všechno v pořádku tím, že sem přijede a setká se s Kay a vůbec jí to nebude vadit.“

„Zajímalo by mě ...“ řekla Mary pomalu.

Lady Tressilianová se na ni pátravě podívala.

„Co chceš říct, děvenko?“

„Zajímalo by mě…“ Zarazila se, ale pak pokračovala: „Mně se zdá – no prostě – ten dopis vůbec nevypadá na Nevila. Myslíte, že není možné – aby třeba Audrey z nějakého důvodu o to setkání stála sama?“

„Jaký by na tom mohla mít zájem?“ řekla lady Tressilianová příkře.

„Když ji Nevile opustil, odešla ke své tetě – paní Koydeové – na faru a dočista se zhroutila. Byl z ní chodící stín. Zřejmě to pro ni byl strašný otřes. Patří k těm klidným, rezervovaným lidem, kteří ale všechno moc intenzívně prožívají.“

Mary se neklidně pohnula.

„Máte pravdu, je přecitlivělá. V mnoha směrech je to podivné děvče ...“

„Hrozně moc zkusila ... Když se pak rozvedli a Nevile se oženil s Kay, Audrey se z toho začala pomalu vzpamatovávat. Teď už je zase taková, jaká bývala dřív. Snad mi nechceš říct, že chce křísit staré vzpomínky?“

Mary řekla mírně, ale neústupně: „Nevile tvrdí, že ano.“ Stará dáma se na ni zvědavě podívala.

„V tomhle jsi neuvěřitelně paličatá, Mary. Proč? Stojíš o to, aby tu byli spolu?“

Mary Aldinová zčervenala.

„Ovšemže ne.“

Lady Tressilianová řekla příkře: „Nenavrhlas tohle všechno náhodou Nevilovi ty?“

„Jak vás může něco tak absurdního napadnout?“

„Abych pravdu řekla, opravdu se mi nechce věřit, že je to jeho nápad. Tohle se Nevilovi nepodobá.“ Na okamžik se odmlčela, ale pak se jí rozjasnila tvář.

„Zítra je prvního května, viď? Třetího má totiž Audrey přijet na návštěvu k Darlingtonovým do Esbanku. Je to jen dvacet mil odtud. Napiš jí, ať se tu staví na oběd.“

5. května

„Je tu paní Strangeová, milostivá paní.“

Audrey Strangeová Vstoupila do veliké ložnice, šla přes celou místnost až k velké posteli, sklonila se, políbila starou dámu a sedla si do křesla, které už tam pro ni bylo připraveno. , Jsem ráda, že tě vidím, děvenko,“ uvítala ji radostně lady Tressilianová.

„A já, že vidím vás,“ řekla Audrey.

Audrey Strangeová v sobě měla cosi nedotknutelného. Byla středně vysoká, s neobyčejně drobnýma rukama a malýma nohama. Popelavě plavé vlasy a obličej téměř bez barvy. Oči posazené daleko od sebe – světle šedé a jasné. Měla pravidelné a jemné rysy a rovný nosík v oválku pobledlé tváře. I přes tu bezbarvost to byla hezká tvář, třebaže ne krásná, a navíc v sobě měla cosi, co člověk nemohl ignorovat nebo jí upřít a co stále znova přitahovalo oči. Byla trochu jako přízrak, ale zároveň vzbuzovala dojem, že jde o přízrak možná reálnější než živý člověk ...

Měla mimořádně příjemný hlas, měkký a jasný jak stříbrný zvoneček.

Pár minut se starou dámou hovořily o společných přátelích a běžných záležitostech. Potom lady Tressilianová řekla:

„Kromě toho, že tě ráda vidím, děvenko, pozvala jsem tě také proto, že jsem dostala velice zvláštní dopis od Nevila.“

Audrey vzhlédla. Oči měla široce otevřené, pokojné a klidné. Řekla:

„Opravdu?“

„Přišel s takovým – takovým skandálním návrhem – jinak to nemohu nazvat! – že by sem s Kay chtěli přijet v září. Tvrdí, že si přeje, abyste se s Kay spřátelily, a že prý ty si o tom myslíš, že je to docela dobrý nápad.“

Odmlčela se a vyčkávala. Audrey se však vzápětí ozvala – klidně a tiše:

„Je to – je to tak skandální?“

„Ty vážně chceš, aby k tomu došlo, děvenko?“

Audrey byla opět chvilku zticha a pak řekla klidně: „Víte, já si myslím, že by to mohlo být docela pěkné.“

„Ty se opravdu chceš sejít s tou – s tou Kay?“

„Víte, Kamilo, myslím, že by to mohlo – zjednodušit věci.“

„Zjednodušit věci!“ opakovala lady Tressilianová bezradně její slova.

Audrey hovořila velice mírně.

„Vy jste přece vždycky mívala takové pochopení, Kamilo. Když si to Nevile přeje –“

„Je mi fuk, co si přeje Nevile!“ řekla lady Tressilianová poněkud vulgárně.

„Zajímá mě, co si přeješ ty!“

Audrey trochu zrůžověly tváře – do měkkého odstínu, jaký mívají mořské mušle.

„

Je to tak,“ pípla.

„Přeju si to.“

„No prosím,“ řekla lady Tressilianová.

„Prosím –“

„Zarazila se.

„Všechno samozřejmě záleží na tom, jak se rozhodnete vy,“ řekla Audrey. ‚Je to přece váš dům a –“

Lady Tressilianová zavřela oči.

‚Jsem stará ženská,“ řekla.

„Nerozumím už ničemu.“

„Přirozeně mohu také přijet jindy. Vyhovuje mi to prakticky kdykoli.“

„Přijedeš v září jako každý rok," utrhla se na ni lady Tressilianová.

„A Nevile a Kay přijedou také. Jsem možná stará, ale dokážu se přizpůsobit modernímu životu a jeho změnám jako každý jiný, aspoň doufám. Už se k tomu nevracej, to je domluveno."

Znovu zavřela oči. Po chvilce pohlédla zpod přimhouřených víček na mladou ženu sedící vedle ní a řekla:

„Chtělas to přece, ne?" Audrey ze sebe vypravila:

„Ano – ovšem. Děkuji vám."

„Děvenko," řekla lady Tressilianová hlubokým a ustaraným hlasem, „víš jistě, že tě to nebude mrzet? Měla jsi přece Nevila tak ráda. Tohle setkání by mohlo rozjitřit staré rány."

Audrey se podívala na své malé ruce v rukavičkách. Lady Tressilianová si všimla, že jednu ruku křečovitě zaťala do postranice postele.

Audrey zvedla hlavu. Oči měla klidné a vyrovnané.

Řekla:

„To všechno je už teď pryč. Nenávratně."

Lady Tressilianová se ještě víc zabořila do polštářů.

„To musíš vědět ty. Jsem unavená – budeš už muset jít, děvenko. Mary na tebe dole čeká. Řekni jí, ať mi sem pošle Barrettovou."

Barrettová byla nejstarší a nejvěrnější služka lady Tressilianové. Když vešla, ležela její paní se zavřenýma očima.

„Čím dřív tenhle svět opustím, tím lip, Barrettová," řekla lady Tressilianová.

„Nerozumím v něm už nikomu a ničemu."

„Ale kde! Tohle neříkejte, paní, jste jenom unavená."

„Ano, jsem unavená. Dejte pryč tu prošívanou deku, co mám přes nohy, a podejte mi lék pro uklidnění."

„To vás tak rozrušila návštěva paní Strangeové. Je to milá dáma, ale léky by měla brát ona, aspoň myslím. Nevypadá moc zdravě. Vždycky jako když vidí něco, co ostatní lidé nevidí. Je to ale velice vyhraněná osobnost. Přímo to z ní *čiší* – jak vy vždycky říkáváte."

„To máte pravdu, Barrettová," řekla lady Tressilianová.

„Svatou pravdu."

„A nedá se na ni jen tak lehko zapomenout. Někdy bych ráda věděla, jestli na ni pan Nevile občas nevzpomíná. Ta nová paní Strangeová je moc hezká – opravdu moc – ale slečna Audrey patří k lidem, kteří se nevytratí z paměti.“ Lady Tressilianová pojednou vyhrkla:

„Nevile je blázen, když chce svést ty dvě ženské dohromady. On *první* toho bude litovat!“

29. května

Thomas Royde dohlížel s dýmkou v ústech na malajského chlapce, který mu šikovnými prsty balil zavazadla. Co chvíli přelétl očima po nedozírných plantážích. Dobrých šest měsíců teď neuvidí tohle panoráma, na které si za uplynulých sedm let tolik zvykl.

Bude to zvláštní pocit – octnout se znovu v Anglii.

Jeho společník Allen Drake nakoukl dovnitř.

„Tak co, Thomasi, jak to jde?“

„Všechno sbaleno.“

„Pojď se napít, ty chlape šťastná. Žere mě závist.“

Thomas Royde se pomalu vykolébal z ložnice a připojil se k příteli. Nic neříkal, poněvadž Thomas Royde byl člověk, který slovy mimořádně šetřil. Jeho přátelé se už naučili přesně odhadovat jeho reakce podle druhu ticha, které ho právě obklopovalo.

Poněkud obtloustlá postava, upřímná, ale upjatá tvář a pozorné zamyšlené oči. Chodil tak trochu bokem, jako krab. Byl to následek zranění, které utrpěl při zemětřesení, kdy ho přimáčkly zkřížené dveře, a od té doby se mu říkalo Krab poustevník. Měl částečně ochrnutou pravou paži i rameno a tato okolnost, spolu s nepřirozeně strnulou chůzí, vedla lidi často k domněnce, že je plachý a připadá si ošklivý. Ve skutečnosti však podobné pocity míval jen zřídka.

Allen Drake namíchal koktajly.

„No tak zlom vaz,“ řekl.

Royde řekl cosi, co znělo jako „Hm-ehm“.

Drake se na něho zvědavě podíval.

„S tebou nic nehne – jako vždy,“ poznamenal.

„To bych rád věděl, jak se tak dokážeš ovládat. Kdy jsi byl naposled doma?“

„Před sedmi lety – vlastně skoro před osmi.“

„To je hezky dávno. Hotový zázrak, že se z tebe nestal úplný divoch.

„Možná že stal.“

„Tys vždycky spíš patřil mezi němé tváře než mezi lidi! Tuhle dovolenou sis naplánoval?“

„No – ano – do jisté míry.“

Apatická bronzová tvář pojednou ztmavla do cihlově červeného odstínu.

Allen Drake řekl náramně překvapeně:

„V tom je určitě nějaká ženská! Hrom do toho, ty ses začervenal!“ Thomas Royde řekl trochu chraplavě: „Ale neblázni!“

A mocně zabafal ze staré dýmky.

Zlámal veškeré dřívější rekordy tím, že pokračoval v konverzaci sám.

„Vsadím se,“ řekl, „že tam bude všechno jaksepatří jiné.“ Allen Drake řekl zvědavě:

„Vždycky mi vrtalo hlavou, proč jsi posledně domů nejel. A že sis to rozmyslel až na poslední chvíli.“

Royde pokrčil rameny.

„Zdálo se mi, že by ta lovecká výprava mohla být docela zajímavá. A z domova jsem zrovna dostal špatné zprávy.“

„Vidíš. Na to jsem zapomněl. Bratr se ti tehdy zabil při automobilové nehodě.“ Thomas Royde přikývl.

Drakea to ale přesto dost zarazilo, poněvadž pro odložení cesty domů mu to připadalo jako prapodivný důvod. Royde tam měl přece matku, a jestli se nemýlí, tedy i sestru. Určitě by právě v takové chvíli – ale pak si na něco vzpomněl. Thomas odvolal svůj odjezd do Anglie *předtím*, než dostal zprávu o bratrově smrti. Allen se na přítele zvědavě podíval. Tenhle Thomas je nevyzpytatelný chlap!

Od té doby už uplynuly tři roky, takže se mohl zeptat: „Měli jste se z bratrem rádi?“

„Adrian a já? Nijak zvlášť. Každý jsme šli vždycky vlastní cestou.

Byl advokát.“

‚Aha,‘ pomyslel si Drake, ‚to vedl tedy docela jiný život. Advokátní kancelář v Londýně, společenské večírky – živobytí založené na tom, že člověk mele hubou.‘ Pomyslel si, že Adrian Royde musel být z docela jiného těsta než zamlklý Thomas.

„Tvá matka je ale naživu, viď?“

„Matka? No jo.“

„A máš taky sestru.“

Thomas zavrtěl hlavou.

„Promiň, myslel jsem, že máš. Na té fotografii –“

Royde zabručel: „To není sestra. Něco jako vzdálená sestřenice nebo tak. Vyrůstala s námi, poněvadž byla sirotek.“

Bronzovou kůži znovu zalil ruměnec. Drake si pomyslel: ‚O je – ó je –‘

Řekl: ‚Je vdaná?“

„Byla. Vzala si *toho* Nevila Strangea.“

„To je ten chlápek, co hraje tenis a ... no, ten sportovec?“

„No, ten. Ale rozvedla se s ním.“

‚A ty jedeš domů, aby ses u ní pokusil o štěstí, pomyslel si Drake. Shovívavě však změnil téma rozhovoru.

„Budeš rybařit a chodit na hony?“

„Nejdřív pojedu domů. Pak jsem myslel, že bych se mohl trochu projet na plachetnici v Saltcreeku.“

„Tam to znám. Moc prima hnízdečko. A je tam takový slušný staromódní hotel.“

„Máš pravdu. Jmenuje se Balmoral Court. Mohu bydlet buď v něm nebo se ubytovat u přátel, kteří tam mají dům.“

„Vypadá to náramně.“

„Hm–ehm. V Saltcreeku si člověk užije klidu. Tam mu dá každý pokoj. Nikdo tam neotravuje.“

„To znám,“ řekl Drake.

„To jsou takové ty zapadákovy, kde se nikdy nic nestane.“

29. května

„Je to opravdu hrozně mrzuté,“ řekl starý doktor Treves.

„Pětadvacet let už jezdím do hotelu Marině v Leaheadu – a teď, věřil byste tomu, že to tam celé zbourali? Rozšiřují prý průčelí nebo

nějaký podobný nesmysl. Proč nedají těm vesničkám u moře pokoj – Leahead měl vždycky neobyčejně svérázné kouzlo – je to tam dodnes všechno jak ze začátku minulého století.“

Rufus Lord ho utěšoval:

„Nejsou tam nějaké jiné hotely, kde byste se mohl ubytovat?“

„Nevím, jestli se vůbec do Leaheadu rozjedu, když je to takhle. V hotelu Marině už paní Mackayová přesně věděla, nač si potrpím. Každý rok jsem měl stejné pokoje a služebnictvo se skoro nikdy neměnilo. A vařilo se tam báječně – no prostě báječně.“

„A co kdybyste to zkusil v Saltcreeku? Tam je takový pěkný staromódní hotýlek – Balmoral Court. Řeknu vám dokonce, jak se jmenují majitelé. Patří manželům Rogersovým. Paní bývala kuchařkou u starého lorda Mountheada – a tam se vařilo nejlíp z celého Londýna. Potom se provdala za komorníka a teď vedou ten hotel. Mám dojem, že je to přesně to, co hledáte. Klid – žádné tyhle džezové kapely – a prvotřídní kuchyně i obsluha.“

„To je nápad – to je přece nápad. Mají tam krytou terasu?“

„Ovšem – zastřešenou verandu a za ní je terasa. Můžete si vybrat sluníčko nebo stín – podle toho, čemu dáváte přednost. A já bych vás mohl trochu provést po okolí, budete-li o to stát. Stará lady Tressilianová tam bydlí skoro hned v sousedství. Má tam báječný dům a je to roztomilá dáma, přestože je tak těžce nemocná.“

„Myslíte tu vdovu po soudci?“

„Ano, to je ona.“

„Matthewa Tressiliana jsem znal a myslím, že s ní jsem se také sešel. Bývala to okouzlující žena – jenomže – to už je samozřejmě dávno. Z toho Saltcreeku není daleko do St. Loo, že? V tomhle koutku světa mám pár přátel. Víte, že si opravdu myslím, že ten Saltcreek je ohromný nápad? Napíšu jim a zjistím si podrobnosti. Chtěl bych tam jet v polovině srpna – od poloviny srpna do poloviny září. Doufám, že tam mají garáž na auto? A nějaké bydlení pro šoféra?“

„Samozřejmě. Mají tam veškerý moderní komfort.“

„Já se totiž,bohužel, musím moc šetřit a vůbec nesmím chodit do kopce. Bydlel bych nejraději v přízemí, ale předpokládám, že tam mají výtah.“

„Spolehněte se, tohle tam všechno je.“

„Jak to vypadá," řekl doktor Treves, „mohlo by to dokonale vyřešit celý můj problém. A bude mi potěšením obnovit starou známost s lady Tressilianovou."

28. července

Kay Strangeová na sobě měla šortky a kanárkově žlutý pulovr a v předklonu přihlížela hráčům tenisu. Bylo to semifinále turnaje v St. Loo, pánská dvouhra, a Nevile hrál s mladým Merrickem, který byl na tenisovém nebi pokládán za vycházející hvězdu. Nedalo se mu upřít, že je skvělý – některá jeho podání se vůbec nedala vracet – ale občas se dopouštěl pekelných chyb, a tu se projevila zkušenost staršího hráče a dlouholetá praxe slavila triumf. V posledním setu byl stav 3:3.

Ted Latimer se svezl na lavici vedle Kay a líným, ironickým hlasem začal pronášet komentář:

„Milující manželka přihlíží, jak si mužíček razí cestu k vítězství!" Kay sebou škubla.

„Tys mě ale vyděsil! Nevěděla jsem, že jsi tady." ‚Já jsem tu vždycky. To už bys měla jednou vědět." Tedu Latimerovi bylo pětadvacet let a vypadal mimořádně dobře – dokonce i staří, neužilí plukovníci o něm říkávali: „Hotový Romeo!"

Byl snědý a nádherně opálený a výtečně tančil. Jeho tmavé oči uměly být velice výmluvné a hlas ovládal s jistotou herce. Kay ho znala od svých patnácti let.Natírali se olejem a slunili v Juan les Pins, tančili spolu a společně hráli tenis. Nebyli to jen přátelé, ale téměř spojenci.

Mladý Merrick zahrál podání z levé strany kurtu a Nevile mu míč vrátil tak, že se nedal hrát – skvostným úderem až do rohu.

„Nevile má znamenitý backhand," řekl Ted.

„Mnohem lepší než forehand. Merrick má backhand slabý a Nevile to ví. Proto mu všechno hraje na backhand." Hra skončila.

„*Čtyři tři – pro Strangea*."

V příští hře vyhrál podání Nevile. Mladý Merrick marně bojoval jako lev.

„*Pět tři*."

„Nevile si stojí báječně," řekl Latimer.

Jenže pak se chlapec vzpamatoval. Začal hrát opatrněji, přesně umísťoval údery a střídal je.

„Teď začal hrát i hlavou," řekl Ted.

„A ta práce nohou je prvotřídní. Vypadá to na pěkný boj."

Chlapec pomalu dotáhl na 5 : 5. Pak byl stav 7 : 7 a nakonec Merrick zápas vyhrál 9:7.

Nevile přistoupil k síti, zazubil se a lítostivě vrtěl hlavou, když soupeři potřásal rukou.

„Mládí vpřed," prohlásil Ted Latimer.

„Devatenáct let kontra třiatřicet. Ale řeknu ti důvod, proč se z Nevila v tenisu nikdy nestane opravdová třída a proč nikdy nebyl přeborníkem, Kay. Umí moc dobře prohrávat."

„Nesmysl."

„To není nesmysl. Nevile totiž – čert ho vem – byl vždycky příliš dobrý sportovec. Nikdy jsem neviděl, že by se rozčílil, když začal prohrávat."

„To bych prosila," řekla Kay. ‚Jiní se taky nerozčilují."

„Právě že ano. Kolikrát jsme je všichni viděli: tenisové hvězdy, kterým povolí nervy a které zahodí všechny šance. Nevile je ale vždy připraven prohrát s úsměvem. Lepší vyhrává – a podobná hesla. Panebože, tuhle morálku našich středních škol nesnáším! Štěstí, že jsem nikdy do žádné nechodil."

Kay otočila hlavu.

„Nezdá se ti, že to s tou jízlivostí přeháníš?"

„Škrábu jako kočka!"

„Neměl bys tak přiznávat, že nemáš Nevila rád."

„A proč bych ho měl mít rád? Přebral mi holku."

Nespouštěl z ní oči.

„Nebyla jsem žádná tvoje holka. Okolnosti nám nepřály."

„Přesně tak. Nemohl jsem loktem do kapsy, natož uživit manželku."

„Buď prosím tě zticha. Zamilovala jsem se do Nevila a vzala jsem si ho –"

„Je to příjemný člověk a navíc ještě fešák – to o něm říkají všichni."

„Chceš mě rozzlobit?"

Otočila hlavu, když tu otázku položila. Usmál se – a ona mu vzápětí úsměv vrátila.

„Jak se letos v létě bavíš, Kay?“

„Ujde to. Pojedu na pěknou vyjížďku jachtou. Ten tenis mě už trochu unavuje.“

„A kdy už od něho budeš mít pokoj? Příští měsíc?“

„Ano. V září pak jedeme na čtrnáct dní do Gull’s Pointu.“

„To budu v hotelu v Easterheadském zálivu,“ řekl Ted.

„Už jsem si zajistil pokoj.“

„To se tam tedy sejde ohromná parta!“ řekla Kay.

„Nevile a já, Nevilova bývalá žena a nějaký majitel plantáže z Malajska, který přijel do Anglie na dovolenou.“

„Vypadá to vesele!“

„A samozřejmě ta zapšklá sestřenice. Posluhuje celé dny té protivné babizně – a vůbec nic z toho nebude mít, poněvadž prachy zdědím já a Nevile.“

„Možná že to ani neví,“ řekl Ted.

„To by bylo dost legrační,“ řekla Kay.

Nemyslela však na to, co říká. Hleděla na tenisovou raketu, kterou točila v ruce. Pojednou zatajila dech.

„Ach jo – Tede!“

„Co je, zlatíčko?“

„To kdybych věděla. Někdy mi prostě – přeběhne mráz po zádech! Obejde mě hrůza a cítím se strašně divně.“

„To se ti zrovna moc nepodobá, Kay.“

„Že ne, viď? Ale v každém případě,“ zasmála se poněkud nejistě, „ty budeš v hotelu v Easterheadském zálivu.“

„Všechno podle plánu.“

Když Kay potkala Nevila před šatnou, řekl jí: „Viděl jsem, že přijel ten tvůj přítel.“

„Ted?“

„Ano, tvůj věrný pes nebo spíš možná – tvůj věrný ještěr.“

„Ty ho nemáš rád, viď?“

„Mně nevadí. Když tě to baví vodit ho za sebou na provázku –“ Pokrčil rameny. Kay řekla:

„Asi na něho žárlíš.“

„Na Latimera?“ podivil se upřímně. Kay pokračovala:

„O Tedovi všichni říkají, že je velice přitažlivý.“

„To jistě. Má takové to úhořovité kouzlo, jaké mívají Jihoameričani.“

„Ty na něho doopravdy žárlíš.“

Nevile jí přátelsky stiskl rameno.

„Ale kde, nežárlím, krasavice. Měj si těch svých krotkých ctitelů třeba tucty, když tě to baví. Šťastný držitel jsem já a držení – jak víš – je devět desetin práva.“

„Ty se cítíš nějak moc sebejistý,“ řekla Kay a mírně sešpulila rty.

„Samozřejmě. Ty a já jsme si byli souzeni. Osud nás seznámil. Osud nás dal dohromady. Vzpomínáš, jak jsme se seznámili v Cannes a já pak jel dál do Estorilu, a když jsem tam dorazil, první, koho jsem potkal, byla má rozmilá Kay! Od té chvíle jsem věděl, že to je osud – a že mu nemohu uniknout.“

„Tak docela to zas osud nebyl,“ usmála se na něho Kay.

„Byla jsem to spíš já!“

‚Jak to myslíš – ‚byla jsem to spíš já?“

„Protože jsem to byla já! Slyšela jsem tě v Cannes, když jsi říkal, že jedeš do Estorilu, a tak jsem přemluvila matinku, až byla celá žhavá – no a to je důvod, proč Kay byla první, koho jsi v Estorilu potkal, když jsi tam přijel.“

Nevile se na ni podíval dost překvapeně. Řekl pomalu: „To jsi mi ještě nikdy neřekla.“

„Ne, poněvadž se mi to nezdálo zrovna moc vhodné. Mohlo by to v tobě probudit nezdravou ješitnost! Já ale byla odjakživa dobrá plánovačka. Co si člověk nepřipraví, to mu nevyjde! Někdy mi říkáš, že jsem tvůj malý pitomeček, ale na některé věci jsem mazaná víc než dost. Napomáhám věcem, aby se staly, ‚a někdy dokážu plánovat daleko dopředu.“

„To si musíš pěkně namáhat mozeček.“

„Klidně se tomu můžeš smát.“ Nevile řekl s náhlou zvláštní zatrpklostí:

„Konečně začínám rozumět ženě, se kterou jsem se oženil! Osud se rovná – Kay!“ Kay se zeptala:

„Nezlobíš se na mne kvůli tomu, Nevile?“ Řekl poněkud nepřítomně: „Ne – ne, samozřejmě že ne. Jen jsem si prostě myslel.“

10. srpna

Bohatý a výstřední aristokrat lord Cornelly seděl za monumentálním psacím stolem, který byl jeho obzvláštní pýchou a potěšením. Navrhl mu jej architekt, byl nesmírně drahý a zařízení celého pokoje bylo tomuto superstolu přizpůsobeno. Působil ohromujícím dojmem a pouze nepatrně jej kazil nevyhnutelný doplněk v osobě lorda Cornellyho, bezvýznamného a tělnatého mužíčka, kterého majestát psacího stolu definitivně proměnil v trpaslíka.

Do této skvostné velkoměstské selanky vstoupila plavovlasá sekretářka, perfektně harmonující s luxusním zařízením. Neslyšně klouzala po parketách a položila před velkého muže lístek.

Lord Cornelly se nad ním sklonil.

„MacWhirter? Kdo je MacWhirter? Co je to za člověka? Nikdy jsem o něm neslyšel. Je pozván?“ Plavovlasá sekretářka potvrdila jeho domněnku.

„MacWhirter? Aha! *MacWhirter*! Tamten chlap! Samozřejmě! Pošlete ho dál. Hned mi ho sem pošlete.“

Lord Cornelly se pobaveně zachechtal. Měl mimořádně dobrou náladu.

Zvrátil se do křesla a zíral do strnulé, zamračené tváře muže, kterého si pozval k rozhovoru.

„Tak vy jste MacWhirter? Angus MacWhirter?“

„Ano, to jsem já.“

MacWhirter hovořil upjatě, stál jak voják a mračil se.

„Vy jste byl u Herberta Claye, že ano?“

„Ano, byl“

Lord Cornelly se dal znova do smíchu.

„Vím o vás všechno. Clayovi odebrali řidičský průkaz, poněvadž jste mu před soudem nechtěl dosvědčit, že jel šedesátkou! Ten se vztekal!“ Lord Cornelly se rozesmál ještě víc.

„Vyprávěl nám to všechno v Savoy Grillu. Říkal: ‚Ten zatracený paličatý Skot! A mlel o tom v jednom kuse. Víte, co mě napadlo?“

„Nemám tušení.“

MacWhirter mluvil nepříliš nadšeně. Lord Cornelly si toho nevšímal. Měl potěšení ze vzpomínky na své tehdejší pocity.

„Řekl jsem si, že bych takového chlapíka mohl potřebovat! Člověka, který se nedá uplatit, aby lhal. Kvůli mně nebudete muset lhát. Tohle já nevedu. Hledám poctivé lidi – jenomže jich je zatraceně málo!“

Malý aristokrat div nepukl smíchy a jeho scvrklá tvář připomínala pobavenou opičku. MacWhirter stál jak přibitý a zřejmě na tom nic směšného nenacházel.

Lord Cornelly se přestal smát a zatvářil se ostražitě a lišácky. ‚Jestliže hledáte práci, MacWhirtere, něco bych pro vás měl.“

„To by se mi hodilo,“ řekl MacWhirter.

‚Je to důležitá práce, kterou mohu svěřit jen člověku s dobrou kvalifikací – a to vy splňujete, informoval jsem se o vás – člověku, na kterého se mohu absolutně spolehnout.“

Lord Cornelly čekal. MacWhirter neřekl nic.

„Tak co – mohu se na vás absolutně spolehnout?“ MacWhirter řekl stroze:

„Nevím, jestli vám bude stačit, když řeknu, že to je samozřejmé.“ Lord Cornelly se zasmál.

„To mi stačí. Jste člověk, jakého jsem hledal. Znáte to trochu v Jižní Americe?“

Začal probírat detaily. O půl hodiny později stál MacWhirter na chodníku, – člověk, kterému nabídli zajímavou a mimořádně dobře placenou práci – práci, která slibovala budoucnost. Zachmuřený osud se na něho konečně usmál. On však rozhodně neměl náladu mu ten úsměv vrátit. Necítil žádné velké nadšení, ačkoli jeho smysl pro humor si při právě skončeném rozhovoru přišel na své. Bylo jisté nelítostné, pohádkové zadostiučinění v tom, že právě jeho dřívější zaměstnavatel mu svými útoky dopomohl k tak výhodnému zaměstnání.

Pokládal se za šťastného člověka. Ne že by mu na tom záleželo. Byl ochoten přistoupit na nezbytnost – vydělávat si na živobytí bez velkého nadšení a potěšení, ale metodickou všední prací. Před sedmi měsíci se pokusil o sebevraždu; náhoda – nic než náhoda mu to překazila, ale nijak zvlášť vděčný jí za to nebyl. Pravda, dnes už neměl

pohnutku k tomu, aby si vzal život. To období měl už nadobro za sebou. Připouštěl teď, že člověk si s chladným rozumem život vzít nedokáže. Musí v sobě mít nějakou mimořádnou rozbušku zoufalství, zármutku, zklamání nebo vášně. Člověk nedokáže spáchat sebevraždu jen z pocitu, že život je otupující koloběh nezajímavých událostí.

Teď ale byl vcelku rád, že kvůli práci opustí Anglii. Měl odplout do Jižní Ameriky koncem září. Příštích pár týdnů bude mít co dělat, než si sežene potřebné vybavení a obeznámí se s některými komplikovanějšími stránkami svého nového zaměstnání. Než však odjede ze země, bude mít týden volno. Uvažoval o tom, jak s tím týdnem naložit. Má zůstat v Londýně? Nebo se někam rozjet?

Pojednou dostal jakýsi mlhavý nápad. Co se tak znova podívat do Saltcreeku?

‚Rozhodně by nebylo špatné tam zajet, řekl si MacWhirter v duchu. Pomyslel si, že by se tam *dnes* mohl docela dobře bavit.

19. srpna

„A mám po dovolené," řekl vrchní inspektor Battle znechuceně. Paní Battleová byla zklamaná, ale dlouhá léta manželství s policistou ji vytrénovala k tomu, že podobná zklamání přijímala jako pravý filozof.

„No jo," řekla, „to se tedy nedá nic dělat. A myslíš, že je to aspoň zajímavý případ?"

„Tebe by asi moc nezajímal," řekl inspektor Battle.

„Na ministerstvu zahraničních věcí je ale kvůli tomu velký cvrkot – všichni ti hubení čahouni pobíhají sem tam, jako když jim hoří za zadkem, a člověk tam slyší jen samé pst – pst. Nějak to tam dám do pořádku – aby z toho nikdo neměl žádný velký průšvih. Není to ale případ, který bych uváděl ve svých pamětech, kdybych byl někdy takový blázen, že bych je začal psát."

„Snad bychom tu dovolenou mohli odložit –" ozvala se paní Battleová nejistě, ale manžel ji energicky přerušil.

„Ani nápad. Odjedeš s holkama do Britlingtonu – pokoje máme rezervované od března – bylo by škoda nechat je propadnout. A já

udělám to, že tam za vámi na týden přijedu i s Jimem – jakmile s tím případem skoncuju.“

Jim byl synovec vrchního inspektora Battlea – plným jménem a titulem inspektor James Leach.

„Saltington je od Easterheadského zálivu a Saltcreeku kousek,“ pokračoval Battle.

„Dopřeju si aspoň trochu mořského vzduchu a vyšplouchám se ve slané vodě.“ Paní Battleová nad tou vyhlídkou ohrnula nos.

„Dopadne to tak, že tě přinutí, abys mu pomohl s nějakým jeho případem!“

„V téhle roční době žádné případy nemívají – nanejvýš snad nějakou ženskou, co šlohne v obchodním domě nějakou tretku za pár šestáků. A Jimmy je skvělý chlap – ten nemusí k nikomu chodit pro rozumy.“

„Co se dá dělat,“ řekla paní Battleová.

„Doufám, že ti to všechno vyjde, ale je to přece jen otrava.“

„Takovéhle věci jsou na nás seslány, aby nás zkoušely,“ ujistil ji vrchní inspektor Battle.

Sněhurka a Šípková Růženka

I

Když Thomas Royde vystoupil v Saltingtonu z vlaku, uviděl, že na něho Mary Aldinová čeká na nástupišti. Pamatoval se na ni jen mlhavě, a když ji teď znova spatřil, uvědomil si poněkud překvapeně, že obdivuje její věcné, energické chování.

Oslovovala ho křestním jménem.

„Mám radost, že tě po tolika letech zas vidím, Thomasi.“

„Děkuji, že jste mě pozvali. Doufám, že vám nebudu moc překážet.“

„Ale kde! Naopak. Máme z tvé návštěvy hroznou radost. Tohle je tvůj nosič? Řekni mu, ať ti odnese kufry tamhle dozadu. Zaparkovala jsem auto až na konci.“

Nosič naložil zavazadla do fordky. Mary si sedla za volant a Royde se posadil vedle ní. Když se rozjeli, Thomas si všiml, jak dob-

ře řídí vůz. Jela šikovně a pozorně a orientovala se na silnici se skvělým postřehem.

Že Saltingtonu bylo do Saltcreeku sedm mil. Jakmile vyjeli z městečka na volnou silnici, rozpovídala se Mary znova o jeho návštěvě.

„Opravdu jsi přijel jako na zavolanou, Thomasi. Tady jsme teď v takové nemilé situaci a cizí člověk – nebo aspoň částečně cizí – je právě to, co tu teď potřebujeme."

„Copak tu nehraje?"

Neprojevil žádnou zvláštní zvědavost – jako vždy – a vypadal téměř ospale. Zdálo se, že otázku položil spíš ze zdvořilosti než ze zájmu. Takové chování Mary Aldinovou mimořádně uklidňovalo. Hrozně si přála s kýmsi o tom pohovořit – ale dávala přednost rozhovoru s někým, kdo nedával najevo příliš velký a nápadný zájem. Řekla:

„No prostě – vznikla tu taková nemilá situace. Možná víš, že je tu Audrey."

Tázavě se odmlčela a Thomas Royde přikývl.

„A Nevile a jeho žena tu jsou také."

Thomas Royde povytáhl obočí. Za malou chvilku řekl: „To je dost trapné – nezdá se ti?"

„To bych prosila. Byl to ale Nevilův nápad."

Odmlčela se. Royde nepromluvil, ale jí se zdálo, že tomu nevěří. Mary proto důrazně opakovala: „Byl to skutečně jeho nápad."

„A proč ho to napadlo?" Na okamžik zvedla ruce z volantu.

„To jsou všechno tyhle moderní móresy. Buďme rozumní a chovejme se všichni jako přátelé. Něco v tom smyslu. Víš, já ale myslím, že to nebude dělat dobrotu."

„To asi ne. Co je zač ta jeho nová žena?"

„Kay? Je hezká, samozřejmě. Opravdu moc hezká. A je ještě mladá."

„A Nevile je do ní blázen?"

„No jistě. Ovšem, jsou spolu teprve rok."

Thomas Royde pomalu otočil hlavu a podíval se na ni. Kolem úst mu přelétl nepatrný úsměv. Mary spěšně řekla: „Přesně tak jsem to nemyslela."

„Jen to nezamlouvej, Mary. Myslela jsi to tak.“

„No, člověk vidí na první pohled, že mají velmi málo společných zájmů. Například ti jejich přátelé –“ Odmlčela se. Royde se zeptal:

„Seznámil se s ní na Riviéře, viď? Moc o tom nevím. Jen holá fakta, co mi napsala matka.“

„Ano, seznámili se v Cannes. Nevilovi se líbila – ale umím si představit, že se mu před ní líbily i jiné ženy – takovým tím neškodným způsobem. Pořád si myslím, že kdyby to zůstalo na něm, nic by z toho nebylo. Víš přece, že měl Audrey moc rád.“ Thomas přikývl. Mary pokračovala:

„Řekla bych, že si nechtěl rozbít manželství – jsem přesvědčena, že nechtěl. Ale to děvče se pevně rozhodlo. Nedala si pokoj, dokud ho nedonutila, aby od Audrey odešel – a jak se má muž v takové situaci zachovat? Lichotí mu to, co jiného.“

„Zamilovala se do něho po uši, co?“

„Snad.“

Mary to řekla dost pochybovačně. Když se na ni Thomas Royde pátravě podíval, zčervenala.

‚Jsem pěkná potvora, viď? Pořád se kolem ní potlouká nějaký mladík – takový hezounký gigolo – je to její dávný přítel – a někdy bych opravdu ráda věděla, jestli v tom nesehrál svou roli i fakt, že Nevile je zámožný a má jméno. To děvče nemělo ani vindru, ‚pokud vím.“

Poněkud zahanbeně se odmlčela. Thomas Royde řekl jenom: „Hm-ehm,“ ale pronesl to jaksi zamyšleně. .Možná,“ řekla Mary, „že je to ode mne opravdu jen zlomyslnost!

To děvče je doopravdy moc hezké, každý to říká – a ve mně se pravděpodobně ozývají žárlivé staropanenské instinkty.“ Royde se na ni zamyšleně podíval, ale na jeho nehybné tváři se neobjevil žádný registrovatelný výraz. Za malou chvilku řekl: „O jaké potíže ale konkrétně jde?“

„To tedy opravdu nevím – nemám ani tušení! To je na tom právě to divné. Pochopitelně jsme se nejdřív zeptaly Audrey – a zdálo se, že proti setkání s Kay vůbec nic nemá – byla tím nápadem doslova nadšená. Ona totiž *umí* být nadšená. Nikdo nedokáže být roztomi-

lejší. Audrey dělá vždycky všechno dokonale, ať je to cokoli. K těm dvěma se chová perfektně. Je velice rezervovaná, vždyť víš, ale nikdo netuší, co si opravdu myslí nebo cítí – já ale vážně nevěřím, že by jí tohle mohlo sebemíň vadit."

„Co by jí na tom mělo vadit?" řekl Thomas Royde. A za okamžik ještě dodal: „Koneckonců už to jsou tři roky."

„Myslíš, že lidé jako Audrey zapomínají? Měla Nevila moc ráda." Thomas Royde se zavrtěl na sedadle.

„Je jí teprve dvaatřicet. Má život před sebou."

„Já vím. Jenomže si všechno moc brala. Byla z toho nervově úplně vyřízená – možná že o tom víš."

„Vím. Matka mi o tom psala."

„Svým způsobem," řekla Mary, „bylo moc dobře, že Audrey o tvou matku pečovala. Přišla na jiné myšlenky – netrápila se tolik nad smrtí tvého bratra. Nás to taky hrozně zarmoutilo."

„No ano. Chudák Adrian. Jezdil vždycky moc rychle." Chvilku mlčeli. Mary vyscrčila z vozu ruku na znamení, že odbočuje na vedlejší silnici klesající dolů k Saltcreeku. Když za okamžik sjížděli úzkými serpentinami, Mary řekla: „Thomasi – ty znáš Audrey dobře?"

„Trochu. Posledních deset let jsem ji moc neviděl."

„Znal jsi ji ale jako dítě. Byla jako tvoje a Adrianova sestra, že?"

Přikývl.

„Byla – byla nějak duševně nenormální? Rozuměj, nemyslím to úplně doslovně. Mám ale pocit, že je to s ní teď dost špatné. Je strašně uzavřená a chová se tak dokonale, že je to až nepřirozené

ale někdy bych ráda věděla, co se v ní děje. Občas mívám po, cit, že jde o nějaké opravdu silné emoce. Nevím ale, co by to mohlo být. Cítím jenom, že není *normální*. Něco za tím je. A to mi dělá starosti. Vím, že v domě je atmosféra, kterou nikdo nemůže ignorovat. Všichni jsme nervózní a jak na jehlách. Čím to ale je – nevím. A chvílemi mě to děsí, Thomasi."

„Děsí tě to?" Jeho pomalý, užaslý tón ji trochu vzpamatoval a nervózně se dala do smíchu.

„Já vím, zní to absurdně ... Ale tak jsem to před chvílí myslela, tvůj příchod nám může prospět – přinese nějakou změnu. Podívej, už jsme tady.“

Projela poslední zatáčkou. Gull‘s Point stál na skalnaté plošině nad řekou. Po obou stranách se k vodě svažovaly příkré skalní útesy. Zahrady a tenisový kurt byly vlevo od domu. Garáž – moderní přístavek – byla o kus dál a na druhé straně silnice.

Mary řekla:

„Zavezu vůz do garáže a vrátím se. Hurstall se o tebe postará.“ Stařičký komorník Hurstall uvítal Thomase s radostí, jako dávný přítel.

, Jsem rád, že jste přijel, pane Royde, a že vás po tolika letech zase vidím. A milostivá paní bude mít také radost. Budete bydlet ve východním pokoji. Teď myslím najdete všechny v zahradě, pokud se nejdřív nebudete chtít stavit v pokoji.“ Thomas zavrtěl hlavou. Prošel salónem ke skleněným dveřím vedoucím na terasu. Okamžik u nich postál a rozhlížel se – sám neviděn.

Na terase byly jen dvě ženy. Jedna seděla v rohu na sloupkovém zábradlí a hleděla na řeku. Druhá žena ji pozorovala. Ta první byla Audrey a Thomas věděl, že ta druhá musí být Kay Strangeová. Kay nevěděla, že se na ni někdo dívá, a nesnažila se přetvařovat. Thomas Royde nebyl snad příliš všímavý pozorovatel, pokud šlo o ženy, ale na první pohled mu bylo jasné, že Kay Strangeová nemůže Audrey Strangeovou ani cítit. Audrey se dívala přes řeku a zdálo se, že si není přítomnosti druhé ženy vědoma, nebo že je jí lhostejná.

Thomas viděl Audrey Strangeovou naposled před sedmi lety. Prohlížel si ji teď velmi pozorně. Změnila se? Jak a v čem?

Měl dojem, že se opravdu změnila. Byla štíhlejší a pobledlejší, vypadala jako nějaká éterická bytost – ale bylo tu ještě něco jiného, co nedokázal přesně definovat. Jako kdyby se stále držela na uzdě a dávala si pozor na každý pohyb – a zároveň si celou dobu intenzívně uvědomovala všecko, co se kolem ní děje. Napadlo ho, že připomíná člověka, který skrývá nějaké tajemství. O jaké tajemství však mohlo jít? Věděl přece jen něco o událostech, které ji v několika posledních letech potkaly. Předpokládal, že se v její tváři bude zračit zármutek – ale tohle bylo něco jiného. Byla jako dítě, které křečovitě drží ruku

na nějakém svém pokladu a tak právě upozorňuje na to, co chce ukrýt.

Pak ale sklouzl očima na druhou ženu – na dívku, která byla nyní manželkou Nevila Strangea. Ano, byla krásná. Mary Aldinová měla pravdu. A hned ho také napadlo, že by mohla být i nebezpečná. Pomyslel si: s nožem v ruce bych ji vedle Audrey sedět nenechal ...

Proč by ale vlastně měla Nevilovu první ženu nenávidět? To všechno je dávno pryč, to všechno přebolelo. Audrey už dnes nemá na jejich životě žádný podíl, nemá s ním nic společného. Na terase zazněly kroky a objevil se tam Nevile, který obešel dům. Zdálo se, že je v nejlepší náladě, a v ruce nesl nějaký obrázkový časopis.

„Tady je *Illustrated Review*,“řekl.

„Druhý výtisk jsem už nesehnal –“

V tom okamžiku se staly dvě věci zároveň. Kay řekla: „To je prima, dej mi to,“ a Audrey, která ani neotočila hlavu, natáhla téměř automaticky po časopisu ruku.

Nevile zůstal rozpačitě stát mezi oběma ženami. Po tváři mu přelétl stín nejistoty a váhání. Dřív než mohl promluvit, řekla Kay hlasem, v němž se ozýval hysterický tón, slovo od slova silnější: ‚Já ten časopis chci! Dej mi ho! Dej mi ho, Nevile!“

Audrey Strangeová sebou trhla, otočila hlavu, nechala ruku klesnout a zašeptala poněkud zmateně: „Promiň. Myslela jsem, že to říkáš mně, Nevile.“ Thomas Royde viděl, jak Nevilu Strangeovi zrudl krk. Třemi rychlými kroky přistoupil k Audrey a obrázkový časopis jí podal. Řekla váhavě a ještě rozpačitěji:

„Ale –“

Kay prudkým pohybem odstrčila křeslo. Pak vstala, otočila se a téměř se rozběhla ke skleněným dveřím do salónu. Royde neměl čas uhnout jí z cesty, a tak do něho prudce vrazila.

Překvapeně ucouvla a zadívala se na něho, když se jí omlouval. Pochopil také, proč ho neviděla – měla totiž oči zalité slzami – a Thomas usoudil, že jsou to slzy hněvu.

„Promiňte,“ řekla.

„Kdo jste? Aha – už vím, vy jste přijel z Malajska.“

„Ano,“ řekl Thomas. ‚Já jsem ten z toho Malajska.“

„Kdybych teď tak mohla být v Malajsku," řekla Kay. „Kdekoli, jenom ne tady! Nenávidím tenhle zatracený, mizerný barák! A všechny lidi v něm!"

Citové výlevy Thomase vždycky vyplašily. Polekaně Kay pozoroval a nervózně zamumlal:

„Hm-ehm."

‚Jestli si nedají moc dobrý pozor," řekla Kay, „tak tady někoho zabiju. Buď Nevila, nebo tu nedomrlou falešnici!" Proklouzla kolem něho, vyšla ze salónu a bouchla za sebou dveřmi.

Thomas Royde stál jak solný sloup. Nevěděl zcela přesně, co by měl udělat, ale byl rád, že mladá paní Strangeová je pryč. Stál tam a hleděl na dveře, kterými tak energicky práskla. Hotová tygřice – tahle nová paní Strangeová.

Do salónu padl stín, poněvadž mezi zasklenými dveřmi stál Nevile Strange. Poněkud zrychleně oddechoval. Zaraženě a nejistě Thomase uvítal.

„Ehm – hm – buďte zdráv, Royde. Nevěděl jsem, že už jste přijel. Prosím vás, viděl jste mou ženu?"

„Před okamžikem tudy prošla," řekl Thomas. Nevile nic neřekl, proklouzl salónem sám a zmizel ve dveřích, které za sebou zabouchla Kay. Vypadal zdrceně. Thomas Royde pomalu prošel otevřenými skleněnými dveřmi. Měl lehký krok. Audrey otočila hlavu teprve ve chvíli, kdy byl od ní pouhých pár metrů.

Uviděl, jak se jí veliké oči rozšířily ještě víc, uviděl její pootevřené rty. Seskočila ze zábradlí a s rozpřaženýma rukama mu šla vstříc.

„Ach, Thomasi," řekla.

„Thomasi – starý kamaráde! Já jsem tak ráda, že jsi tady."

Když vzal její malé bílé ruce do svých rukou a sklonil se k nim, objevila se v zasklených dveřích Mary Aldinová. Jakmile uviděla ty dva na terase, zůstala stát, okamžik je pozorovala a pak se pomalu otočila a vrátila se do domu.

II

Nevile vyšel po schodech a nalezl Kay v její ložnici. V jediné velké ložnici, která byla v domě, ležela lady Tressilianová. Manžel-

ské páry vždycky ubytovávali ve dvou pokojích se spojovacími dveřmi a přilehlou malou koupelnou na západní straně domu. Bylo to takové malé, separované apartmá.

Nevile prošel svým pokojem a vstoupil do pokoje své ženy. Kay ležela na posteli. Zvedla uplakanou tvář a vztekle na něho vykřikla: „Ty už jsi tady? To ti to trvalo!“

„Co to proboha vyvádíš? Copak ses úplně zbláznila, Kay?“ Nevile mluvil klidně, ale nad horním rtem se mu objevila vráska svědčící o tom, že přemáhá hněv.

„Proč jsi dal tu *Illustrated Review* jí, a ne mně?“

„Ty jsi ale opravdu hotové dítě, Kay! Udělat takovouhle scénu kvůli pitomému obrázkovému časopisu.“

„Dals ho Audrey, a ne mně,“ opakovala Kay jako posedlá.

„No a proč ne? Záleží snad na tom?“

„Mně na tom záleží.“

‚Já nechápu, co se to s tebou děje. Nemůžeš se přece takhle hysterický chovat, když bydlíš v domě u cizích lidí. Copak se neumíš před lidmi ovládat?“

„Proč jsi dal ten časopis Audrey?“

„Poněvadž ho chtěla.“

„Ale já taky – a já jsem tvá žena.“

„Tím spíš jsem ho v tomhle případě musel dát starší ženě, s kterou navíc – de facto – nejsem v žádném vztahu.“

„Úplně mě znemožnila! Chtěla to a dosáhla toho. A tys jí k tomu nahrál!“

„Mluvíš jako hloupé a žárlivé dítě. Ovládej se proboha aspoň před lidmi a snaž se chovat normálně!“

„Asi jako ona – co?“

Nevile řekl chladně: „Audrey se rozhodně chová jako dáma, to jí nemůžeš upřít. Před nikým se takhle nepředvádí.“

„Štve tě proti mně! Nenávidí mě a takhle se mi mstí.“

„Poslyš, Kay, nechtěla bys už s tímhle melodramatem a blázněním přestat? Mám toho až po krk!“

„Tak odtud odjedeni! Hned zítra. Nenávidím tenhle barák!“ ‚Jsme tu teprve čtyři dny.“

„To stačí ažaž. Opravdu odjedem, Nevile.“

„Prosím tě, Kay, mám toho právě tak dost. Přijeli jsme sem na čtrnáct dní a já tu taky čtrnáct dní zůstanu.“

„Dej si pozor, abys toho nelitoval,“ řekla Kay.

„Ty a ta tvá Audrey taky! Myslíš si, kdovíjak je báječná!“

„Nic takového si nemyslím. Vím jen tolik, že je to mimořádně příjemná a laskavá žena, k níž jsem se zachoval hrozně špatně a která to prostě přijala s maximální důstojností a shovívavostí.“

„To je právě tvůj omyl,“ řekla Kay. Hněv ji už přešel a vstala z postele. Mluvila teď vážně – skoro střízlivě.

„Audrey ti neodpustila, Nevile. Viděla jsem, jak se na tebe párkrát podívala ... Nevím, co se jí honí hlavou, ale určitě má nějaké plány – ona je z těch lidí, o kterých nikdo neví, co si vlastně myslí.“

„Škoda,“ řekl Nevile, „že takových lidí není víc.“ Kay zbledla jak stěna.

„To myslíš na mne?“ Její hlas zazněl nebezpečně ostře.

„No – moc rezervovaně ses nechovala, to víš dobře sama. Jak tě něco jen trochu vyvede z míry, jak ti něco nejde pod nos, hned vyletíš. Zesměšňuješ sebe a mě taky!“

„Chceš mi ještě něco říct?“ Měla hlas jak rampouch. Odpověděl jí stejně ledově:

„Mrzí mě, jestli se tě to dotklo, ale je to svatá pravda. Ovládáš se tak málo jako nějaké dítě.“

„Tebe nikdy nic nevyvedlo z míry? Ty jsi vždycky ten rezervovaný, okouzlující, solidní džentlmen! Nevěřím, že někdy vůbec něco cítíš. Jsi jako ryba – ryba se studenou krví! Proč aspoň někdy nevylítneš, proč nezačneš zuřit? Proč na mě nekřikneš, proč mi nevynadáš, proč mě nepošleš do horoucích pekel?“ Nevile si povzdechl. Pokrčil rameny.

„Můj ty bože,“ řekl. Otočil se na podpatku a odešel z pokoje.

III

„Vypadáš stejně jako v sedmnácti letech, Thomasi Royde,“ řekla lady Tressilianová.

„Pořád kolem sebe koukáš jak vejr. A nenapovídáš toho o nic víc než tehdy. Co to máš za náturu?“ Thomas řekl neurčitě:

„Sám nevím. Nikdy jsem moc výřečný nebyl.“

„To Adrian býval jiný. Adrian býval velice bystrý a vtipný společník.“

„Snad právě proto. Vždycky jsem ho nechával mluvit.“

„Chudák Adrian. Všichni jsme od.něho tolik čekali.“ Thomas přikývl.

Lady Tressilianová převedla řeč na jiné téma. Udělovala Thomasovi audienci. Nejraději své návštěvníky přijímala po jednom. Neunavovalo ji to a mohla se na ně lépe soustředit.

„Už jsi tu čtyřiadvacet hodin,“ řekla.

„Co soudíš o tom, jak to tu vypadá?“

„Jak to tu vypadá?“

„Netvař se tak hloupě. Stejně to jen předstíráš. Víš moc dobře, co mám na mysli. Věčný trojúhelník, a navíc to nadělení teď mám pod vlastní střechou.“

Thomas řekl opatrně: „Zdá se mi, že tu došlo k nějakému menšímu nedorozumění.“

Lady Tressilianová se zlostně usmála.

„Přiznám se ti, Thomasi, že mě to náramně baví. K téhle konstelaci došlo proti mé vůli – opravdu jsem udělala všechno, abych tomu zabránila. Nevile si ale nedal říct. Trval na tom, aby se ty dvě ženské skamarádily – a teď ať sklízí, co zasel!“ Thomas Royde se maličko zavrtěl v křesle.

„Připadá mi to dost divné,“ řekl.

„Vysvětli mi to blíž,“ řekla lady Tressilianová.

„Od Strangea bych něco takového nikdy nečekal.“

„To je zajímavé, že to říkáš. Poněvadž já si myslím totéž. Tohle je pro Nevila velice netypické. Jako většina mužů dbá zpravidla úzkostlivě na to, aby se vyhnul jakýmkoli potížím nebo eventuálním nepříjemnostem. Měla jsem podezření, že to původně nebyl Nevilův nápad – ale i kdyby to byla pravda, stejně nevím, kdo si tohle mohl vymyslet.“ Odmlčela se a řekla jen nepatrně zvýšeným tónem: „Audrey to přece být nemohla?“ Thomas řekl okamžitě: „Ne, Audrey to nebyla.“

„A stěží se dá věřit, že by to byl nápad té nešťastné mladé ženy – Kay. To by musela být opravdu vynikající herečka. Abych ti pravdu řekla, je mi jí teď skoro líto.“

„Nemáte ji moc ráda, že?“

„Nemám. Připadá mi dost omezená a taková nějaká hrozně nevyrovnaná. Jak ti ale říkám, začíná mi jí být trochu líto. Lítá v tom jak vyplašený pavouk v síti. Nemá ponětí, jakých zbraní by měla použít. Chová se nemožně, je náladová a nevycválaná jak dítě – a to jsou všechno vlastnosti, které mají na muže Nevilova druhu krajně nepříznivý vliv.“ Thomas řekl klidně:

„Myslím, že v nejtěžší situaci je tu Audrey.“ Lady Tressilianová se na něho ostře podívala.

„Tys byl do Audrey odjakživa zamilovaný, viď, Thomasi?“ Otázka ho nevyrušila z klidu: „Řekl bych, že ano.“

„Prakticky od té doby, kdy jste byli jako děti vychováváni společně?“

Přikývl.

„A pak přišel Nevile a vyfoukl ti ji před nosem?“ Neklidně se zavrtěl v křesle.

„Ale ne – vždycky jsem věděl, že nemám žádné šance.“ ‚Jsi strašný defetista,“ řekla lady Tressilianová.

„Vždycky jsem byl takový těžkopádný moula.“

„Dobrák od kosti!“

„Audrey si o mně myslí, že jsem takový ten ... dobrácký medvěd.“

„Říká ti ‚věrný Thomas‘,“ pravila lady Tressilianová.

„To přece byla tvoje přezdívka, viď?“

Usmál se při slovech, která mu připomněla dávné dětské dny.

„Není to legrační? Za celá ta léta jsem to od nikoho neslyšel.“

„Teď by se ti to mohlo docela hodit,“ řekla lady Tressilianová. Pohlédl na ni a uviděl její upřímné uvážlivé oči.

„Věrnost,“ řekla, „je vlastnost, kterou by člověk se zkušenostmi, jaké má Audrey, uměl ocenit. Věrnost a nezištná oddanost se přece jen někdy dočká odměny, Thomasi.“

Thomas Royde sklopil oči a jeho prsty si nešikovně pohrávaly s dýmkou.

„S touhle nadějí jsem se také vracel domů,“ řekl.

IV

„Tak jsme tu konečně všichni," řekla Mary Aldinová. Stařičký komorník Hurstall si otřel čelo. Když přišel do kuchyně, kuchařka paní Spicerová si povšimla, že se tváří nějak zasmušile a divně.

„Na mou duši si myslím, že to tu dobře neskončí," řekl Hurstall. , Jestli se to tak vůbec dá říct, tak všechno, co se v tomhle domě v poslední době říká a děje, má nějaký jiný smysl a význam, než se na první pohled zdá – rozumíte mi, jak to myslím?" Paní Spicerová na to zrovna dvakrát nevypadala, a tak Hurstall pokračoval:

„Když si prve sedali k večeři, slečna Aldinová povídala: ‚*Tak jsme tu konečné všichni*' – a právě to mi něco připomnělo! Vzpomněl jsem si na krotitele, který zazené do klece smečku šelem a zavře vrata té klece. Měl jsem najednou zničehonic pocit, že jsme tu všichni chyceni v pasti."

„No ne, pane Hurstalle," řekla paní Spicerová, „vy jste asi něco špatného snědl, že máte takovéhle nápady."

„S trávením to nemá co dělat. Všichni jsou tu prostě jak na jehlách. Před chvilkou bouchly dveře a paní Strangeová – naše paní Strangeová, slečna Audrey – vyskočila, jako by po ní někdo střelil. A pak je tu taky nějak hrozně moc ticho. Všichni jsou takoví divní. Jako kdyby se najednou báli promluvit. A pak se zas všichni dají naráz do řeči a melou páté přes deváté, co jim slina na jazyk přinese."

„To stačí na to, aby se nikdo necítil ve své kůži," řekla paní Spicerová.

„V domě jsou dvě paní Strangeové. A já mám pocit, že se to *nehodí*."

V jídelně v té chvíli panovalo ticho, jaké Hurstall právě vylíčil. Mary Aldinová se s přemáháním otočila ke Kay a řekla:

„Pozvala jsem vašeho přítele, pana Latimera, aby s námi zítra povečeřel!"

„To je prima," řekla Kay.

Nevile se zeptal:

„Latimera? On je tady?"

„Bydlí v hotelu v Easterheadském zálivu," řekla Kay.

Nevile poznamenal:

„Mohli bychom tam někdy zajet a povečeřet tam. Do kolika hodin jezdí přívoz?“

„Do půl druhé v noci,“ řekla Mary.

„To se tam asi večer tancuje, co?“

„Většině lidí tam je asi tak sto let,“ prohlásila Kay.

„To se tvůj přítel asi zrovna moc nebaví,“ řekl Nevile Kay. Mary se rychle ozvala:

„Mohli bychom tam některý den zajet a vykoupat se v zálivu. Je pořád ještě docela teplo a mají tam nádhernou písečnou pláž.“ Thomas Royde řekl Audrey tiše:

„Myslel jsem, že bychom si zítra mohli vyjet na plachetnici. Ty bys nejela?“

„Ráda.“

„Měli bychom jet všichni,“ řekl Nevile.

„Co vím, tak jsi říkal, že si půjdem zahrát golf,“ prohlásila Kay.

„Myslel jsem, že bych se podíval na golfové hřiště. Jenom si protáhnout kostru – posledně jsem byl úplně z formy.“

„Hotová tragédie!“ popíchla ho Kay. Zdálo se, že Nevile je v dobré náladě, když jí odpověděl: „Golf je tragická hra.“ Mary se zeptala Kay, zda také hraje.

„Hraju – jenže pod psa.“ Nevile řekl:

„Kay by hrála výtečně, jen kdyby se trochu víc snažila. Má k tomu přirozený talent.“ Kay se zeptala Audrey: „Vy nesportujete vůbec, že?“

„Ne. Trochu hraju tenis – ale úplně amatérsky.“

„Hraješ pořád ještě na klavír, Audrey?“ zeptal se Thomas. Zavrtěla hlavou.

„Teď už ne.“

„Hrávala jsi moc pěkně,“ řekl Nevile.

„Já myslela, že ty nemáš hudbu rád, Nevile,“ řekla Kay.

„Moc toho o ní nevím,“ řekl Nevile neurčitě.

„Vždycky jsem se divil, jak Audrey dokáže těma drobnýma rukama vzít oktávu.“ Podíval se jí na ruce právě ve chvíli, kdy Audrey odkládala dezertní nůž a vidličku.

Trochu se začervenala a řekla rychle: „Mám hodně dlouhý malíček. To bude myslím tím.“

„Tak to jste sobecká," řekla Kay.

„Nesobečtí lidé mívají malíček krátký."

„Opravdu?" zeptala se Mary Aldinová.

„V tom případě já jsem

absolutně nesobecká. Podívejte, jak mám krátké malíčky."

„Ty jsi, myslím, velice nesobecká," řekl Thomas Royde, který se na ni zamyšleně díval. Mary zrudla a rychle pokračovala:

„Kdo z nás je nejmenší sobec? Můžeme si malíčky změřit. Já mám kratší než vy, Kay. Mám ale dojem, že Thomas přetrumfne i mě."

„A já vás přetrumfnu oba," řekl Nevile. „Račte se podívat –" a natáhl k nim ruku.

„To ale máš jen na jedné ruce," řekla Kay.

„Na levé máš malíček krátký a na pravé mnohem delší. A s levou rukou ses tak narodil, kdežto na pravé ruce máš malíček delší od tréninku. Což znamená, že ses narodil nesobecký, ale postupem času se z tebe sobec stal."

„Umíte hádat z ruky, Kay?" zeptala se Mary Aldinová a natáhla k ní dlaň.

„Mně jedna kartářka předpověděla, že budu dvakrát vdaná a budu mít tři děti. To si musím pospíšit!" Kay řekla:

„Tyhle křížky neznamenají děti, ale cesty. Znamená to, že třikrát pojedete přes moře."

„To se mi zrovna nezdá pravděpodobné," řekla Mary Aldinová. Thomas Royde se jí zeptal: „Cestovala jsi hodně?"

„Skoro vůbec ne."

Uslyšel v jejím hlase spodní tón lítosti.

„A chtěla bys cestovat?"

„Moc ráda."

Svým pomalým, zkoumavým způsobem se zamyslel nad jejím životem. Věčně být k službám staré paní. Věčně být klidná, taktní, perfektně všechno zařizovat. Zeptal se jí zvědavě: ‚Jsi už tady u lady Tressilianové dlouho?"

„Skoro patnáct let. Přišla jsem k ní po otcově smrti. Než zemřel, byl několik let invalidní a úplně bezmocný." A pak, odpovídajíc na

otázku, kterou jako by mu vyčetla z očí: ‚Je mi šestatřicet. To jsi chtěl přece vědět, že?“

„Ano, chtěl,“ přiznal se. „Víš – na tobě se dá těžko poznat, kolik ti je.“

„To je dvojsečná poznámka!“

„Snad. Ale já to tak nemyslel.“

Nespouštěl svůj zamračený a zamyšlený pohled z její tváře. Neměl však pocit, že by ji to přivádělo do rozpaků. Nebylo v tom žádné přehnané sebevědomí – jen opravdový, vážný zájem. Když si všimla, že Thomas hledí na její vlasy, dotkla se rukou jediného bílého pramene.

„Tohle jsem měla, když jsem byla ještě velice mladá.“

„Líbí se mi to,“ řekl Thomas Royde prostě.

Nespouštěl z ní pohled. Nakonec řekla poněkud pobaveně: „No – jak dopadlo hodnocení?“

Opálená pleť mu zrudla.

‚Já vím, je to hrozné, takhle civět. Byl jsem na tebe ale zvědavý – jaká opravdu jsi.“

‚Jen si poslouž,“ řekla spěšně a vstala od stolu. Zavěsila se do Audrey, a když odcházely do salónu, dodala ještě: „Zítra přijde na večeři také starý pan doktor Treves.“

„Kdo je to?“ zeptal se Nevile.

„Přinesl nám doporučující dopis od Rufuse Lorda. Je to hrozně milý starý pán. Bydlí v Balmoral Courtu. Má srdeční vadu a vypadá velice křehce, ale myslí mu to báječně a zná spoustu zajímavých lidí. Býval snad právním poradcem nebo advokátem – nevím už přesně.“

„Tady jsou samí strašně staří lidé,“ řekla Kay rozmrzele. Stála přímo pod stojací lampou. Thomas se tím směrem podíval a věnoval jí tutéž neuspěchanou, zaujatou pozornost, kterou obdaroval všechno, co se právě octlo v jeho zorném poli. Mocně na něj zapůsobila její hluboká a vášnivá krása. Krása v živých barvách, slavnostní a překypující vitalitou. Pak se jeho pohled vrátil k Audrey, která tam stála v stříbrošedých šatech bledá a nevýrazná.

Usmál se v duchu a zašeptal: „Šípková Růženka a Sněhurka.“

„Co jsi říkal?“ zeptala se Mary Aldinová, která stála vedle něho.

Opakoval ta slova.

„Připadají mi jako z pohádky, rozumíš mi přece –“
Mary Aldinová řekla: „Je to přiléhavé…“

V

Doktor Treves znalecky usrkával ze sklenky portského. Víno bylo znamenité a také večeře byla skvěle připravená a perfektně servírovaná. Lady Tressilianová zřejmě nemá se služebnictvem žádné problémy.

I dům byl v nejlepším pořádku, přestože paní nevstávala z lůžka. Možná že je škoda, že dámy už neodcházejí z jídelny, když se podává portské. Potrpěl si na staré mravy a zvyklosti. Tihle mladí lidé si ale dělají všechno po svém.

Zamyšleně spočinul očima na té oslnivě krásné ženě – manželce Nevila Strangea.

Dnešní večer patřil Kay. Ve svitu svíček její výrazná tvář zářila a excelovala. Vedle ní stál Ted Latimer a skláněl k ní tmavou ulízanou hlavu. Nahrával jí. Měla pocit triumfující suverenity. Při pouhém pohledu na takovou sálající vitalitu se v kostech starého doktora Trevese rozlévalo příjemné teplo.

Mládí – kdepak, tomu se nevyrovná nic na světě! Není divu, že její manžel ztratil hlavu a svou první ženu opustil. Audrey seděla hned vedle něho. Okouzlující stvoření a nepochybně dáma – ale doktor Treves z dlouhé zkušenosti věděl, že právě tenhle typ žen muži často opouštějí.

Podíval se na ni. Měla sklopenou hlavu a upřeně hleděla do talíře. V její naprosté nehybnosti bylo cosi, co doktora Trevese zarazilo. Zadíval se na ni pozorněji. Rád by věděl, o,čem asi přemýšlí. Vlasy měla tak rozkošně stočené kolem ucha připomínajícího malou mušličku...

Nějaký pohyb vyrušil doktora Trevese ze zamyšlení. Rychle vstal. Kay Strangeová šla v salónku rovnou ke gramofonu a pustila si desku s taneční hudbou.

Mary Aldinová řekla doktoru Trevesovi omluvně: „Vy jistě nemáte rád džez.“

„Ale mám,“ řekl doktor Treves nepravdivě, leč zdvořile.

„Později bychom si mohli zahrát partičku bridže, co říkáte?“ navrhla Mary Aldinová.

„Teď bychom se ale neměli dávat do hry, poněvadž vím, že lady Tressilianová se už nemůže dočkat, až si s vámi trochu popovídá.“

„Moc se na to těším. Lady Tressilianová sem dolů za vámi nikdy nechodí?“

„Ne, občas ji sem přivezeme na invalidním křesle. Proto jsme si tu také pořídili výtah. V poslední době ale raději zůstává ve svém pokoji. Může si tam popovídat s kým chce, když mu udělí svou královskou audienci.“

„To jste vystihla báječně, slečno Aldinová. Vždycky jsem měl pocit, že lady Tressilianová má ve svém chování cosi královského.“ Uprostřed pokoje se Kay pohybovala pomalými tanečními kroky. Řekla: „Ten stůl bys mohl trochu odtáhnout, Nevile.“ Znělo to panovačně a sebevědomě. Oči se jí leskly a rty měla pootevřené.

Nevile poslušně stůl posunul. Potom k ní vykročil, ale Kay se úmyslně otočila k Tedu Latimerovi.

„Pojď si zatančit, Tede.“

Ted ji okamžitě objal kolem pasu. Tančili v dokonalé souhře, neobyčejně pružně a elegantně. Byl na ně překrásný pohled. Doktor Treves zašeptal: „Hm – hotoví profesionálové.“

Mary Aldinová sebou při těch slovech maličko trhla – ale doktor Treves je zřejmě vyslovil z čirého obdivu. Podívala se do jeho vráskčité moudré tváře. Zdálo se jí, že v jeho očích vidí nepřítomný výraz, jako kdyby doktor Treves sledoval nějaký vlastní myšlenkový pochod.

Nevile ještě okamžik váhal a pak přistoupil k oknu, u kterého stála Audrey.

„Nezatančíme si, Audrey?“

Řekl to upjatě, téměř odměřeně. Působilo to málem dojmem, že ji vyzval k tanci jen ze zdvořilosti. Audrey Strangeová na okamžik zaváhala, ale pak přikývla a přistoupila k němu. Mary Aldinová prohodila několik všedních poznámek, na které doktor Treves neodpovídal. Předtím se jí však nezdálo, že by byl nahluchlý a jeho zdvořilost byla vždy vybraná – Mary si uvědomila, že je ponořen do svých myšlenek, a proto ji nevnímá. Nebyla si však jistá, zda pozoruje ta-

nečníky, nebo zda hledí přes místnost na Thomase Roydea, který stál osaměle na druhém konci salónu.

Doktor Treves sebou nepatrně škubl a řekl: „Promiňte, prosím, slečno – říkala jste něco?“

„Nic. Jen to, že se letos září pěkně vydařilo.“

„Skutečně – místy by ale bylo třeba, aby pořádně zapršelo, aspoň mi to říkali v hotelu.“

„Bydlí se vám tam doufám pohodlně?“

„Ale ano, ačkoli musím přiznat, že jsem byl dost rozmrzelý, když jsem přijel sem a –“

Doktor Treves se odmlčel.

Audrey se Nevilovi omluvila. Usmála se a řekla: Dneska je na tancování trochu moc horko.“

Šla k otevřeným zaskleným dveřím a vyšla jimi na terasu.

„Běž přece za ní, blázne jeden,“ zašeptala Mary. Chtěla tu poznámku říct jen v duchu, ale pronesla ji dost hlasitě, a tak se doktor Treves otočil a s údivem se na ni podíval.

Zčervenala a rozpačitě se usmála.

„Vykládám nahlas, co si myslím,“ řekla provinile.

„Ale jde mi to opravdu na nervy. Jemu to tak dlouho trvá, než se rozkývá.“

„Panu Strangeovi?“

„Ale ne, Nevilovi ne. Myslím Thomasů Roydeovi.“ Thomas Royde se právě chystal vykročit, ale teď, po krátkém zaváhání, vyšel dveřmi za Audrey na terasu Nevile.

Přemýšlivé a zvědavé oči doktora Trevese na okamžik spočinuly na skleněných dveřích, ale potom se jeho pozornost vrátila k tanečníkům.

„Ten mladý muž je skvělý tanečník – říkala jste, ze se jmenuje Latimer, jestli se nemýlím?“

„Ano. Edward Latimer.“

„Máte pravdu, Edward Latimer. Hádám, že je to starý přítel paní Strangeové?“

„Ano, je.“

„A čím si ten velice – ehm – dekorativní mladý muž vydělává na živobytí?“

„Abych vám pravdu řekla, ani nevím.“

„A – ha,“ řekl doktor Treves a vložil do toho neškodného slůvka maximum porozumění. Mary pokračovala:

„Bydlí v hotelu v Easterheadském zálivu.“

„To je hotel s moc krásnou polohou,“ řekl doktor Treves.

Za okamžik dodal zasněně: „Ten člověk má zajímavě modelovanou lebku – takový zvláštní úhel od temene k šíji – částečně to sice zakrývá ten účes, ale stejně je to neobyčejně nápadné a nezvyklé.“ Po další odmlce pokračoval ještě ospaleji: „Poslední člověk s takovou hlavou, kterého jsem viděl, dostal deset let nucených prací za brutální přepadení starého klenotníka.“

„Nechcete tím snad říct – ?“ zvolala Mary.

„Vůbec ne, nic takového,“ řekl doktor Treves.

„Špatně jste mi rozuměla. Naprosto nehodlám znevažovat vašeho hosta. Chtěl jsem jen upozornit, že zavilý a brutální zločinec může na pohled vypadat jako ten nejroztomilejší a nejpříjemnější mladý muž. Je to divné, ale je to tak.“

Vlídně se na ni usmál. Mary řekla: „Víte, pane doktore, mám dojem, že jste mě trochu vyděsil.“

„Ale to je nesmysl, milá slečno.“

„Ba ne – doopravdy. Vy jste takový – takový – moc bystrý pozorovatel.“

“Oči mi pořád ještě slouží,“ řekl doktor Treves polichoceně. Pak se odmlčel a dodal: „V tomhle okamžiku vám ale přesně nepovím, jestli naštěstí nebo naneštěstí.“ ‚Jak by to mohlo být naneštěstí?“ Doktor Treves pochybovačně potřásl hlavou.

„Člověk se občas nevyhne situaci, kdy musí nést odpovědnost. Není vždycky snadné určit, jak se ta či ona záležitost později vyvine.“

Vešel Hurstall,“který přinesl tác s kávou.

Mary a starý právník si posloužili a Hurstall šel nabídnout kávu Thomasů Roydeovi. Potom mu Mary dala příkaz, aby nechal tác na stolku, a komorník odešel z místnosti.

Kay zavolala Tedovi pres rameno: „Tuhle melodii si ještě dotancujeme.“

Mary řekla: „Zanesu Audrey kávu na terasu.“ Vykročila k zaskleným dveřím s šálkem v ruce. Doktor Treves ji provázel. Na prahu zůstala stát a doktor se jí podíval přes rameno. Audrey seděla v rohu na sloupkovém zábradlí. V jasném měsíčním světle se její krása rozzářila – byla to mnohem víc krása linií než barev. Půvabná linie od čelisti k uchu, křehce modelovaná brada i ústa, opravdu nádherný tvar hlavy a rovný malý nos. Krása, která nezanikne ani tehdy, až Audrey Strangeová zestárne – nespočívala totiž ve svalech ani v pleti – vytvářely ji krásně formované kosti. Perlami požité šaty, které měla na sobě, jen zdůrazňovaly efekt měsíčního světla. Seděla velice tiše a Nevile Strange stál a hleděl na ni.

Potom k ní přistoupil.

„Audrey,“ řekl, „víš –“

Přesedla si, potom seskočila a sáhla si na ucho:

„Proboha, kde mám náušnici? Musela jsem ji někde upustit.“

„Kde? Počkej, podívám se –“

Oba se sehnuli – nemotorně a rozpačitě – a srazili se hlavami.

Audrey uskočila a Nevile zvolal:

„Počkej moment – zapletl se ti do vlasů můj manžetový knoflík. Stůj klidně.“

Stála jako socha, když knoflík nešikovně vyprošťoval.

„Au – trháš mi vlasy i s kořínky – ty jsi ale nešika, Nevile, dělej, prosím tě.“

„Promiň – promiň, mám obě ruce levé.“

Měsíční světlo bylo dost jasné, takže oba přihlížející viděli to, co

Audrey vidět nemohla: jak se Nevilovi třásly ruce, když se snažil uvolnit pramen světle stříbrných vlasů.

Audrey se ale chvěla také – jako by ji pojednou rozrazila zima.

Mary Aldinová sebou škubla, když se za jejími zády ozval klidný hlas:

„Promiňte –“

Thomas Royde prošel mezi nimi na terasu.

„Mohu to udělat, pane Strange?“ zeptal se.

Nevile se narovnal a poodstoupil od Audrey.

„Už je to v pořádku. Už to je.“

Nevile byl bílý jak křída.

„Tobě je zima," řekl Thomas Audrey.

„Pojď do salónu a vem si kávu."

Vracela se s ním do domu a Nevile se otočil na druhou stranu a hleděl na moře.

„Přinesla jsem ti kávu sem," řekla Mary. v domě lip."

„Máš pravdu," řekla Audrey, „půjdu už raději dovnitř." Všichni se vrátili do salónu. Ted a Kay mezitím přestali tančit. Dveře se otevřely, a do salónu vešla vysoká hubená žena v černých šatech. Řekla uctivě:

„Lady Tressilianová se dává poroučet a byla by ráda, kdyby ji doktor Treves navštívil v jejím pokoji."

VI

Lady Tressilianová přijala doktora Trevese se zjevným potěšením. Oba se brzo ponořili do příjemného proudu vzpomínek na společné známé.

Po půlhodinovém rozhovoru si lady Tressilianová zhluboka a spokojeně vydechla.

„No ne," řekla, „já se obdivuji sama sobě! Člověka nic tak neosvěží jako pár pořádných drbů a vzpomínky na staré skandály." l „Troška zlomyslnosti je koření života," přisvědčil bodře doktor l Treves.

„Mimochodem," řekla lady Tressilianová, „co si myslíte o té naší období věčného trojúhelníku?"

Doktor Treves se zatvářil diskrétně a nechápavě. „Hm – jaký trojúhelník máte na mysli?"

„Nepovídejte, že jste si ničeho nevšiml! Myslím Nevila a obě jeho ženy."

„Ach tak! Nynější paní Strangeová je mimořádně přitažlivá mladá žena."

„To je přece Audrey také," řekla lady Tressilianová. Doktor Treves připustil: ‚Jistě – má své kouzlo." Lady Tressilianová zvolala:

„Chcete říct, že dokážete pochopit muže, který opustil Audrey – takovou vzácnou ženu – kvůli – kvůli nějaké Kay?" Doktor Treves odpověděl klidně: „Dokonale. To se stává často."

„Ale je to nechutné. Kdybych já byla muž, brzo by mě unavila, a měla bych vztek sama na sebe, že jsem jí tak naletěla!“

„To se také často stává. Takováhle náhlá vášnivá vzplanutí zpravidla netrvají dlouho,“ řekl doktor Treves a tvářil se přitom velice nevášnivě a zároveň korektně.

„A co pak?“ zeptala se lady Tressilianová.

„Obvykle,“ řekl doktor Treves, „obvykle se obě strany nějak – ehm – přizpůsobí. Velice často z toho bývá druhý rozvod. Muž se potom ožení s třetí partnerkou – najde si nějakou soucitnou duši.“

„To je nesmysl! Někteří vaši klienti možná – ale Nevile není žádný mormon!“

„Někdy se také stává, že se původní partneři znova vezmou.“ Lady Tressilianová zavrtěla hlavou.

„To ne! Na to je Audrey příliš hrdá.“

„Myslíte?“

„Vím to jistě. Nekruťte tak nevěřícně hlavou!“

„Udělal jsem tu zkušenost,“ řekl doktor Treves, „že v milostných záležitostech mívají ženy hrdosti velice málo nebo vůbec žádnou. Často o hrdosti hovoří, ale v jejich činech ji není vidět.“

„Vy nemůžete Audrey pochopit. Měla Nevila strašně ráda. Možná až moc. Když ji kvůli tomu děvčeti opustil ačkoli já mu to vcelku nemám za zlé – to děvče ho všude pronásledovalo a víte, jací muži jsou!, Audrey už ho nikdy nebude chtít vidět.“ Doktor Treves si zdvořile odkašlal.

„Přesto však je tady,“ řekl.

„Bohužel,“ připustila lady Tressilianová rozmrzele.

„Přiznám se vám, že už těmhle moderním móresům nerozumím. Mám dojem, že sem Audrey přijela jen proto, aby dokázala, jak je jí to lhostejné a že už jí na tom nezáleží!“

„To je velice pravděpodobné.“ Doktor Treves si pohladil bradu, „Sama si to podle všeho namlouvá.“

„Myslíte,“ řekla lady Tressilianová, „že snad pořád ještě po Nevilovi touží a že – *ale kde*! Tomu prostě nevěřím!“

„Možné to je,“ řekl doktor Treves.

„To bych nesnesla,“ řekla lady Tressilianová.

„Něco takového bych ve svém domě nesnesla.“

„Trochu vám to jde na nervy, že?“ zeptal se doktor Treves pohotově.

„Panuje tu napjaté ovzduší. Hned jsem to vycítil.“

„Tak vy to cítíte také?“ řekla lady Tressilianová ostře.

„Ano – musím se přiznat, že mě to znepokojuje. Ve skutečných citech obou stran se nedokážu orientovat, ale podle mého názoru je tu cítit střelný prach. Každým okamžikem tu může dojít k explozi.“

„Nemluvte jako Guy Fawkes* a raději mi povězte, co dělat,“ řekla lady Tressilianová.

Doktor Treves spráskl ruce.

**Guy Fawkes – známá postava z anglických dějin. Pokusil se 5. listopadu 1605 vyhodit do povětří budovu britského parlamentu s králem i s poslanci. – Poznámka překladatele.*

„Jsem opravdu na rozpacích, co bych vám měl navrhnout. S jistotou vím jen tolik, že tu existuje nějaké ohnisko. Kdybychom je zjistili – jenomže i pak ještě zůstává mnoho nejasného.“

„Nemám v úmyslu požádat Audrey, aby odjela,“ řekla lady Tressilianová.

„Pokud jsem ji mohla pozorovat, chovala se ve velice těžké situaci perfektně. Byla zdvořilá, ale rezervovaná. Myslím, že se jí nedá absolutně nic vytknout.“

.Jistěže,“ řekl doktor Treves.

„Ovšem, přece jen to ale na mladého Nevila Strangea velice nápadně zapůsobilo.“

„Nevile se nechová nejlíp,“ řekla lady Tressilianová.

„Chci si s ním o tom promluvit. V tuhle chvíli ho ale nemohu vyhodit z domu. Matthew ho prakticky pokládal za adoptivního syna.“

„Já vím.“

Lady Tressilianová si povzdechla. Řekla poněkud tlumeným hlasem:

„To víte, že Matthew se zde utopil?“

„Ano, vím.“

„Moc lidí se divilo, že jsem tu zůstala. Dokazuje to jen, jak jsou hloupí. Tady jsem totiž vždycky cítila, že Matthew je u mne, že je

blízko. Všude jinde bych si připadala hrozně opuštěná a cizí.“ Odmlčela se a pak pokračovala.

„Zpočátku jsem doufala, že to nebude dlouho trvat a budu ho následovat. Zvlášť když mě začalo zlobit zdraví. Jsem na tom ale asi stejně jako ta skřípavá vrata – věční pacienti, kteří nikdy neumřou.“ Rozhněvaně udeřila pěstí do polštáře.

„Že bych z toho měla radost – to ne, to vám tedy povím! Vždycky jsem doufala, že až přijde můj čas, odbude se to rychle – že se podívám smrti do očí zblízka – a nebudu cítit, jak se mi plíží za zády, jak je mi pořád v patách – jak mě pomalu nutí smiřovat se s jedním ponížením za druhým, jak už to s nemocnými bývá. Čím je člověk bezmocnější – tím víc je odkázaný na druhé lidi.“

„Nepochybuji ale. o tom, že jsou to lidé, kteří vás mají velice rádi. i Máte spolehlivou službu?“

„Barrettovou? To je ta, co vás sem přivedla. Hotový poklad! Je to věrná duše, stará a osvědčená. Mohu se na ni plně spolehnout. Slouží už u mne kolik let.“

„A řekl bych, že můžete mluvit opravdu o štěstí, když máte Mary Aldinovou.“

„To je pravda. Jsem moc šťastná, že Mary mám.“ ‚Je to vaše příbuzná?“

„Neteř z třetího kolena. Patří k těm nesobeckým bytostem, jejichž život je jedním jediným sebeobětováním pro druhé. Pečovala o svého otce – byl to schopný člověk – ale strašně přísný.

Když umřel, prošila jsem ji, aby se odstěhovala ke mně, a žehnám tomu dni, kdy sem přišla. Nemáte představu, jak hrozná bývá většina těch společnic. Samé povrchní a nudné ženské. Dohnaly by tou svou bezduchostí člověka k šílenství. Dělají společnice jen proto, že se k ničemu lepšímu nehodí. Zato Mary je úplný zázrak – inteligentní a velice sečtělá žena. Má perfektní mozek – uvažuje logicky skoro jako muž. Hodně ví z knih, a ne jen. tak nějak povrchně; není téma, o kterém by se s ní nedalo mluvit. A ve vedení domácnosti se vyzná právě tak dobře jako ve věcech intelektu. Dům spravuje dokonale a služebnictvo je s ní spokojeno – odpadly veškeré hádky a žárlivosti – nevím, jak to dělá – myslím, že je to tím jejím taktem.“

„Je u vás už dlouho?“

„Dvanáct let – ne, počkejte – už déle. Třináct – čtrnáct – tak nějak. Mám v ní velké zastání.“ Doktor Treves přikývl.

Lady Tressilianová ho pozorovala zpod přivřených víček a pojednou řekla:

„Copak je s vámi? Trápí vás něco?“

„Taková maličkost,“ řekl doktor Treves.

„Opravdu jenom maličkost. Vy ale máte oči jak rys.“

„Ráda si všímám lidí,“ řekla lady Tressilianová.

„Vždycky jsem hned věděla, že Matthewa něco trápí.“ Povzdechla si a zvrátila se na polštář.

„Teď už vám ale musím dát dobrou noc,“ – bylo to královské ukončení audience, nebyl v tom ani stín nezdvořilosti – „jsem už hrozně unavená. Ale moc jste mě potěšil, opravdu moc. Přijďte se na mě zase brzo podívat.“

„Spolehněte se, že tak vlídného pozvání náležitě využiju. Doufám jen, že jsem tu neklábosil příliš dlouho.“

„Co vás to napadá! Mě únava zmůže vždycky tak náhle ... Prosím vás, zazvoňte mi tamhle na ten zvonek, než odejdete.“ Doktor Treves opatrně zatáhl za dlouhou staromódní šňůru od zvonku, zakončenou, velikým střapcem.

„Rozkošný přežitek,“ poznamenal.

„Myslíte můj zvonek? To tedy ano. Tyhle moderní elektrické zvonky s tlačítky – to není nic pro mne. V jednom kuse jsou pokažené a člověk může mačkat do skonání světa! Takováhle věc vám nikdy neselže. Zvoní tam nahoře u Barrettové v pokoji – má zvonek pověšený přímo nad postelí. Nemusím na ni nikdy dlouho čekat, než přijde. Když je v pokoji, dozvoním se na ni vždycky hned.“

Když doktor Treves vyšel z pokoje, zaslechl, jak zazvonila podruhé, a uslyšel také zacinkání kdesi nad hlavou. Zvedl oči a všiml si drátů, vedených po stropě. Barrettová spěchala dolů po schodech a cestou k lady Tressilianové prošla kolem něho. Doktor Treves pomalu scházel po schodech – na cestě dolů se neobtěžoval s přivoláním malého výtahu. V tváři se mu usídlil podivný výraz nejistoty.

Našel celou společnost shromážděnou v salónu a Mary Aldinová mu hned navrhla, aby si zahrál bridž, ale doktor Treves zdvořile odmítl s výmluvou, že už je pozdě a že se bude muset brzo vydat domů.

„Bydlím ve staromódním hotelu," řekl.

„Po půlnoci už tam na nikoho nečekají."

„Do půlnoci je ještě daleko – je teprv půl jedenácté," řekl Nevile. „Nezamknou vám před nosem, aspoň doufám."

„To jistě ne. Vlastně ani nevím, jestli se hotel na noc vůbec zamyká. Zavírají vrata už v devět hodin, ale stačí zmáčknout kliku a vejít. Zdá se to tak trochu ledabylé, ale řekl bych, že v poctivost místních obyvatel se věří právem."

„Přes den tu v okolí určitě nikdo dveře nezamyká," řekla Mary.

„My máme dveře celý den dokořán – ale na noc je přece jen zavíráme."

„Jak se vám v Balmoral Courtu bydlí?" zeptal se Ted Latimer. ‚Je to taková podivná, viktoriánsky škaredá budova."

„Dělá čest svému jménu," řekl doktor Treves.

„A mají tam solidní viktoriánský komfort. Dobré postele, dobrou kuchyni a prostorné viktoriánské šatníky. Obrovské koupelny obkládané mahagonem."

„Neříkal jste, že jste tam s nimi měl nějakou mrzutost?" zeptala se Mary.

„Ano, to je pravda. Zajistil jsem si předem písemně dva pokoje v přízemí. Mám totiž špatné srdce a nesmím chodit do schodů. Když jsem pak přijel, rozhněvalo mě, že jsou ty pokoje obsazeny. Přidělili mi místo nich dva pokoje velice hezké pokoje, to musím přiznat v nejvyšším poschodí. Protestoval jsem, ale ukázalo se, že jeden starý návštěvník, který měl tenhle měsíc odjet do Skotska, náhle onemocněl a nemohl, pokoj uvolnit."

„To byl asi pan Lucan, ne?" řekla Mary.

„Myslím, že se tak jmenuje. Za těchto okolností jsem musel vzít zavděk tím, co měli. Naštěstí je tam dobrý automatický výtah – takže se o nějakém nepohodlí nedá vůbec mluvit." Kay řekla: „Proč se také neubytuješ v Balmoral Courtu, Tede? Byl bys tam mnohem víc po ruce."

„Zdá se mi, že to zrovna není místo pro mne."

„Tomate úplně pravdu, pane Latimere," řekl pan Treves.

„Rozhodně to tam neodpovídá vašim představám o životě na venkově."

Ted Latimer se z nějakého neznámého důvodu začervenal.

„Nevím, co tím myslíte," řekl.

Mary Aldinová vycítila trapnost situace a rychle udělala poznámku o jakési čerstvé novinářské senzaci.

„Četla jsem, že zadrželi nějakého podezřelého kvůli té mrtvole v kufru z Kentish Townu –" řekla.

„To už je druhý, kterého zadrželi," řekl Nevile.

„Doufám, že tentokrát našli pravého pachatele."

„Ale i tak ho možná nebudou moct zavřít," řekl doktor Treves.

„Pro nedostatek důkazů?" zeptal se Royde.

„Ano."

, Já si ale stejně myslím," řekla Kay, „že nakonec důkazy vždycky získají."

„Vždycky ne, paní Strangeová. Překvapilo by vás, kdybyste věděla, jak mnoho lidí, kteří spáchali nějaký zločin, zůstalo na svobodě a volně se pohybuje."

„A to je proto, že je dosud nikdo neodhalil?"

„Nejenom proto. Existuje člověk," – připomněl proslulý případ, k němuž došlo před dvěma lety – „o němž policie ví, že ty děti zavraždil – ví to s naprostou jistotou – a přesto nemůže nic dělat. Dva lidé mu poskytli alibi, a přestože to alibi je falešné, nelze to dokázat. A proto se vrah prochází po svobodě."

„To je ale hrozné," řekla Mary.

Thomas Royde vyklepal dýmku a řekl svým klidným, vyrovnaným hlasem:

„To potvrzuje, co jsem si vždycky myslel – že někdy má člověk právo vzít zákon do vlastních rukou."

„Jak to myslíte, pane Royde?"

Thomas se jal nacpávat dýmku. Zamyšleně si přitom hleděl na ruce a hovořil v poněkud křečovitých a nesouvislých větách: „Dejme tomu, že víte – o nějaké špinavosti – víte, že člověka, který to udělal, nemohou platné zákony postihnout – že prostě nemůže být potrestán. V takovém případě tvrdím – že je člověk oprávněn vykonat rozsudek sám." Doktor Treves řekl temperamentně:

„To je krajné škodlivá teorie, pane Royde! Takový čin nelze omluvit!"

„S tím nesouhlasím. Mluvím samozřejmě o případě, kdy fakta jsou prokázána – kdy jenom *zákon* je bezmocný.“

„Ani to nemůže omluvit soukromou akci.“ Thomas se usmál – velice mírně:

„V tom se rozcházíme,“ řekl.

„Když si někdo zaslouží, aby mu zakroutili krkem, klidně bych se toho ujal.“

„Čímž dosáhnete jen toho, že budete potrestán podle zákona.“ Thomas se stále ještě usmíval, když řekl: „Musel bych si dát samozřejmě velký pozor... Ve skutečnosti by k tomu člověk asi musel být dost protřelý a mazaný...“ Audrey řekla svým jasným hlasem:

„Dopadli by tě, Thomasi.“

„A já si zas myslím, že ne,“ řekl Thomas.

„Znal jsem jeden případ ...“ prohlásil doktor Treves a pak se zarazil. Řekl omluvně: „Kriminologie je tak trochu můj koníček, abyste mi rozuměli.“

„Jen prosím pokračujte,“ řekla Kay.

„Mám s kriminálními případy značně rozsáhlou zkušenost,“ řekl doktor Treves. ‚Jen pár jich bylo opravdu zajímavých. Většinou byli vrazi zoufale banální a hrozně krátkozrací. Přesto ale vám mohu o jednom zajímavém případu vyprávět.“

„Prosím vás o to,“ řekla Kay. ‚Já si na vraždy moc potrpím.“ Doktor Treves hovořil pomalu, zřejmě volil slova velice rozvážně a pečlivě.

„V tom případě šlo o dítě. Neřeknu vám, jak to dítě bylo staré, ani zda to byl chlapec či děvče. Sběhlo se to takhle: dvě děti si hrály s luky a šípy. Jedno dítě postřelilo šípem druhé, způsobilo mu smrtelné zranění a oběť zemřela. Malého pachatele vyslýchali, dítě z toho bylo celé zničené, bylo konstatováno, že jde o politováníhodnou nešťastnou náhodu a všichni měli soucit s nešťastným provinilcem.“ Doktor Treves se odmlčel.

„A to bylo vše?“ zeptal se Ted Latimer.

„Ano, to bylo vše. Politováníhodná nehoda. Jenomže, abyste mi rozuměli, ten příběh má ještě druhou stránku. Nedlouho předtím šel po nedaleké lesní cestě nějaký farmář. A tam, na malé pasece, si povšiml dítěte, které se cvičilo ve střelbě z luku.“

Odmlčel se – aby ta slova všem jaksepatří došla.

„Chcete tím říct," řekla Mary Aldinová nevěřícně, „že to nebyla nešťastná náhoda – že to byl záměr?"

„To nevím," řekl doktor Treves.

„A nikdy jsem se to nedověděl. Při soudním ohledání se však konstatovalo, že děti měly luk a šípy v ruce poprvé a že proto střílely nazdařbůh a nešikovně."

„To ale nebyla pravda, co?"

„Aspoň v případě jednoho dítěte rozhodně ne!"

„A co udělal farmář?" řekla Audrey napjatě.

„Nic. Dodnes si nejsem jistý, zda jednal správně či ne. V sázce totiž byla budoucnost toho dítěte. A on měl pocit, že bude lépe předpokládat, že šlo o nezaviněné usmrcení."

Audrey řekla:

„Vám je ale jasné, jak to tehdy bylo?" Doktor Treves řekl vážně:

„Osobně se domníváni, že šlo o mimořádně důmyslnou vraždu – vraždu, kterou spáchalo dítě a kterou předem do všech podrobností naplánovalo." Ted Latimer se zeptal: „Mělo k tomu nějaký důvod?"

„Ano, jakýsi motiv tam byl. Dětské hádky, pár urážlivých slov – a k nenávisti to stačí. Děti začnou nenávidět jedna dvě –"

Mary zvolala:

„Zaráží mě na tom ta chladnokrevná příprava." Doktor Treves přikývl.

„Ano, právě ten úmysl na tom byl zlý. Dítě, které skrývá v srdci plán vraždy a klidně se den za dnem cvičí ve střelbě z luku – a pak ten čin, kterým to dovrší – nešikovně vystřelený šíp – katastrofa, předstírání zármutku a zoufalství. Bylo to všechno neuvěřitelné – tak neuvěřitelné, že by tomu byl pravděpodobně žádný soud na světě nevěřil."

„Co se stalo s tím – s tím dítětem?" zeptala se Kay zvědavě.

„Myslím, že mu změnili jméno," řekl doktor Treves.

„V novinách se o tom vyšetřování hodně psalo, a tak to pokládali za moudré. Z toho dítěte je dnes dospělý člověk a někde – někde na světě žije. Otázka je, zda má dodnes srdce vraha?" Zamyšleně dodal:

„Je už to hezky dávno, ale já bych toho svého malého vraha poznal kdekoli."

„To určitě ne," namítl Royde.

„Ale ano – měl totiž jistou fyzickou zvláštnost – no, o tom ale už se raději nebudu šířit. Není to moc příjemné téma. Opravdu už budu muset jít domů." Vstal.

Mary řekla: „Nenapijete se s námi ještě?"

Láhve stály na stolku na druhém konci místnosti. Thomas Royde, který k nim měl blízko, přistoupil ke stolku a vytáhl zátku z láhve whisky.

„Nedáte si whisky se sodovkou, pane doktore? A co vy, Latimere?"

Nevile řekl potichu Audrey: ‚Je nádherný večer. Pojď na chvíli ven." Stála u okna a vyhlížela na terasu zalitou měsíčním svitem. Přistoupil k ní, zůstal stát a čekal. Audrey se otočila zpátky do místnosti a rychle zavrtěla hlavou.

„Nepůjdu, jsem unavená. Já – já už asi půjdu spát." Prošla pokojem a vytratila se. Kay široce zívla.

„Já jsem taky ospalá. Vy ne, Mary?"

„Ale ano, to víte. Dobrou noc, pane doktore. Thomasi – postarej se o pana doktora Trevese."

„Dobrou noc, slečno Aldinová. Dobrou noc, paní Strangeová."

„Zítra za tebou přijdeme na oběd, Tede," řekla Kay.

„Jestli se nezkazí počasí, mohli bychom se vykoupat."

„Výborně. Budu na tebe čekat. Dobrou noc, slečno Aldinová." Obě ženy odešly z pokoje. Ted Latimer řekl ochotně doktoru Trevesovi: „Mám s vámi společnou cestu, pane doktore. Jdu kolem vašeho hotelu dolů k přívozu."

„Děkuji, pane Latimere. Budu rád, když mě doprovodíte." Ačkoli doktor Treves prohlásil, že už je na odchodu, nezdálo se, že by spěchal. Poklidně a zamyšleně srkal whisky a zároveň se ještě věnoval nesnadnému úkolu vypáčit z Thomase Roydea nějaké informace o životních podmínkách v Malajsku. Royde odpovídal téměř jednoslabičné. Všední detaily každodenního života nabývaly závažnosti státního tajemství, soudě aspoň podle toho, jak obtížné bylo je z něho vytáhnout. Zdálo se, že je zabrán do jakýchsi vlastních úvah, které mu nedovolují, aby tazateli odpovídal s patřičným soustředěním.

Ted Latimer byl jako na trní. Vypadal unuděně a netrpělivě, bylo na něm vidět, že už by nejraději byl pryč. Pojednou je přerušil zvoláním:

„Málem jsem zapomněl. Přinesl jsem Kay nějaké gramofonové desky, které ode mne chtěla. Mám je v hale a vezmu je sem. Řeknete jí o nich zítra, pane Royde?“ Thomas Royde přikývl. Ted vyšel z pokoje.

„Velice roztěkaný, neklidný mládenec,“ zabručel doktor Treves. Royde si odkašlal, ale neodpověděl.

„Pokud vím, tak je to přítel paní Strangeové, že?“ vyzvídal starý právník.

„Kay Strangeové,“ upřesnil Thomas. Doktor Treves se usmál.

„Ano,“ řekl. „Tu jsem také myslel. Stěží by mohl být přítelem první paní Strangeové.“ Royde řekl důrazně: „Ne, to by tedy nemohl.“

Potom postřehl tázavý pohled doktora Trevese, trochu se začervenal a řekl:

„Chtěl jsem říct –“

„Chápu přesně, co jste chtěl říct, pane Royde. Vy sám jste přece přítel paní Audrey Strangeové, že ano?“

Thomas Royde si pomalu nacpával dýmku směsí z pytlíku na tabák. Upřeně si přitom hleděl na prsty a řekl, nebo spíš zamumlal: „Hm – ano – jsem. Byli jsme víceméně vychováni společně.“

„Musela to být okouzlující dívka.“ Thomas Royde řekl něco, co znělo jako „Hm – ehm.“

„Je to trochu trapné, když jsou v domě dvě paní Strangeové, že?“

„No – ano, trochu ano.“

„První paní Strangeová tu má obtížnou pozici.“ Thomas Royde zrudl ve tváři.

„Mimořádně obtížnou.“

Doktor Treves se předklonil. Otázka z něho přímo vyhrkla: *„Proč sem vůbec přijela, pane Royde?“*

„Hm – já myslím –“ řekl Royde neurčitě. „Nechtěla – nechtěla to odmítnout.“

„Komu nechtěla odmítnout?“ Royde se rozpačitě zavrtěl.

„No totiž – co vím, tak sem vždycky jezdívá touhle dobou – začátkem září.“

„A lady Tressilianová pozvala Nevila Strangea a jeho novou ženu na stejnou dobu?“ V hlase starého pána se ozval jemný nádech zdvořilé nedůvěry.

„Co vím, tak se sem Nevile pozval sám.“

„Myslíte tedy, že mu záleželo na tom, aby se tu – aby se tu sešly?“

Royde se opět neklidně zavrtěl. Při odpovědi se vyhnul doktorovým očím:

„Asi ano. Aspoň myslím.“

„To je divné,“ řekl doktor Treves.

„Mně se to zdá vysloveně hloupé,“ řekl Thomas Royde, vyprovokovaný k delšímu projevu.

„Člověk by si myslel, že to musí být poněkud trapné,“ řekl doktor Treves.

„To víte – dneska lidi takové věci dělají,“ řekl Thomas Royde nekonkrétně.

„Rád bych věděl,“ řekl doktor Treves, „jestli na ten nápad nepřišel někdo jiný.“

Royde na něho upřel oči.

„Kdo jiný?“

Doktor Treves si povzdechl.

„Na světě je tolik všelijakých dobrých přátel – kteří jsou celí žhaví aranžovat ostatním lidem život – a kteří je v jednom kuse pohádají k činům, které, třeba vůbec nejsou v souladu –“ Zarazil se, poněvadž zasklenými dveřmi se do místnosti vrátil Nevile Strange. A zároveň vešel dveřmi z haly i Ted Latimer.

„Copak to nesete, Tede?“ zeptal se Nevile.

„Gramofonové desky pro Kay. Prosila mě, abych jí je sem přinesl.“

„Doopravdy? Nic mi o tom neříkala.“ Krátkou chvilku mezi oběma muži trvalo jakési rozpačité napětí, ale pak Nevile přistoupil k podnosu s láhvemi a nalil si whisky se sodovkou. Vypadal rozčileně a nešťastně a zhluboka oddechoval.

Doktor Treves si vzpomněl, že se před ním kdosi o Nevilovi zmínil jako o miláčkovi štěstěny – „ten Strange má všechno, co si vůbec na světě člověk může přát. V této chvíli věru ale nevypadal jako příliš šťastný člověk.

Thomas Royde měl zřejmě pocit, že s Nevilovým příchodem jeho povinnost hostitele končí. Odešel z pokoje, ani se nepokoušel dát někomu dobrou noc – pospíchal dokonce víc, než měl zpravidla ve zvyku. Připomínalo to málem útěk.

„Byl to příjemný večer," řekl doktor Treves zdvořile, když odkládal sklenici.

„Neobyčejně – hm, no – poučný."

„Poučný?" Nevile poněkud povytáhl obočí.

„Pan doktor získal .informace o poměrech v Malajsku," prozradil Ted se širokým úsměvem.

„Byla to ale dřina něco z toho nemluvy Thomase vypáčit."

„Ten Royde je zvláštní chlapík," řekl Nevile.

„Řekl bych, že je takový odjakživa. Věčně jen pokuřuje z té své odporné lulky, poslouchá, sem tam řekne hm a ehm a tváří se jak moudrá sova."

„Možná že o to víc přemýšlí," poznamenal doktor Treves.

„Teď už ale opravdu musím jít."

„Přijďte se na lady Tressilianovou zas brzo podívat," řekl Nevile, když doprovázel oba muže do haly.

„Uděláte jí velkou radost. Má teď tak malý kontakt s vnějším světem. Je to skvělá žena, nemám pravdu?"

„Opravdu. Je to rozkoš si s ní pohovořit."

Doktor Treves se pečlivě oblékl, vzal si svrchník a teplou šálu, ještě jednou se odporoučel a odešel s Tedem Latimerem. K hotelu Balmoral Court bylo ve skutečnosti jen asi sto metrů, stál hned za ohybem silnice. Odpudivě a upjatě se rýsoval proti nebi jako předsunutá hlídka na kraji nerovné venkovské ulice. Přívoz, k němuž měl namířeno Ted Latimer, byl ještě asi o dvě stě či tři sta metrů dál, v místě, kde řeka byla nejužší. Doktor Treves zůstal stát před dveřmi Balmoral Courtu a podával mu ruku.

„Dobrou noc, pane Latimere. Zdržíte, se tu ještě nějaký čas?" Ted se usmál a bílé zuby mu zasvítily.

„To záleží na okolnostech, pane doktore. Zatím jsem se tu nenudil.“

‚Jistěže ne – to si dovedu představit. Mám dojem, že nesnášíte nudu víc než co jiného – jako většina dnešních mladých lidí –, ale ujišťuji vás, že jsou na světě horší věci.“

„Jaké třeba?“

Ted Latimer měl měkký a příjemný hlas, ale ozýval se v něm jakýsi další spodní tón – cosi, co nebylo tak snadné definovat.

„Ach, to už přenechám vaší představivosti, pane Latimere. Víte – hrozně nerad bych vám dával nějaké rady. Od takového starého pavouka, jako jsem já, se každá rada přijímá vždycky trochu s opovržením. Ale možná právem, kdo ví? Jenomže my staří veteráni si rádi namlouváme, že nás zkušenost něčemu naučila. Během života jsme si přece jenom lecčehos povšimli – to víte.“ Tvář měsíce zastřel mrak. Na ulici byla tma jako v pytli. Z temnoty se vynořila mužská postava a kráčela do kopce směrem k nim. Byl to Thomas Royde.

„Sel jsem se trochu projít k přívozu,“ zahuhňal, poněvadž svíral v zubech dýmku.

„Tak v tomhle hotelu bydlíte?“ zeptal se doktora Trevese.

„Vypadá to, že už mají zamčeno.“

„Ale snad ne,“ řekl doktor Treves. Otočil velkým mosazným knoflíkem a dveře se otevřely.

„Chceme mít jistotu, že jste se v pořádku dostal do postele,“ řekl Royde.

Všichni tři vešli do haly, slabě osvětlené jedinou žárovkou. Nebylo tam nikoho vidět a do nosu je udeřil smíšený pach nedávné večeře, zaprášeného sametu a dobrého laku na nábytek. Pojednou doktor Treves rozmrzele vykřikl. Na výtahu před nimi visela tabulka:

VÝTAH NEJEZDÍ

„Můj ty bože,“ řekl doktor Treves.

„Tohle je ale nemilé. Budu muset všechny ty schody vyšlapat.“

„To je špatné,“ řekl Royde.

„Není tu ještě nějaký jiný výtah – třeba nákladní?“

„Bohužel ne. Tenhle používají pro všechno. Budu prostě muset jít hodně pomalu – to nic. Přeji vám oběma dobrou noc.“ Pomaličku začal vystupovat po širokých schodech. Royde a Latimer mu popřáli dobrou noc a vyšli do tmavé ulice.

Chvilku mlčeli a pak se Royde náhle rozloučil:

„Tak dobrou noc.“

„Dobrou noc. Zítra se uvidíme.“

„Na shledanou.“

Ted Latimer bezstarostně vykročil dolů z kopce směrem k přívozu. Thomas Royde stál a chvíli se za ním díval, potom se pomalu vydal opačným směrem ke Gull’s Pointu.

Měsíc se vynořil z mraku a Saltcreek se opět koupal v jeho stříbrném svitu.

VII

„Dneska je úplně jak v létě,“ pochvalovala si Mary Aldinová. Seděla s Audrey na pláži přímo pod impozantní budovou hotelu v Easterheadském zálivu. Audrey na sobě měla bílé plavky a připomínala křehkou figurku ze slonoviny. Mary se nekoupala. Kousek od nich ležela Kay tváří k zemi a vystavovala slunečním paprskům bronzové končetiny a záda.

„Brr,“ posadila se.

„Voda je pekelně studená,“ řekla dotčeně.

„To víte, je *září*“ řekla Mary.

„V Anglii je vždycky chladno,“ řekla Kay nespokojeně.

„Přála bych si být někde na Riviéře. Tam se člověk opravdu ohřeje.“ Ted Latimer zabručel zpovzdálí: „To zdejší slunce vůbec žádné slunce není.“

„Vy nepůjdete vůbec do vody, pane Latimere?“ zeptala se Mary. Kay se zasmála.

„Ted se nikdy nekoupe. Jen se vyhřívá na sluníčku jako ještěrka.“ Natáhla nohu a šťouchla do něho palcem. Latimer vyskočil.

„Pojď se projít, Kay. Je mi zima.“ Vydali se spolu po pláži kolem pobřeží.

‚Jako ještěrka? To je trochu nešťastné přirovnání,“ zabručela Mary Aldinová, která se za nimi dívala.

„A myslíš, že to na něho sedí?“ zeptala se Audrey. Mary Aldinová se zamračila.

„Ne docela. Ještěrka připomíná něco velice krotkého. A o něm si nemyslím, že je zrovna moc krotký.“

„To ne,“ řekla Audrey zamyšleně.

„To já si taky nemyslím.“

„Sluší jim to spolu,“ řekla Mary, která stále ještě pozorovala vzdalující se pár.

„Ti dva se k sobě hodí, že?“

„Řekla bych, že ano.“

„Mají společné záliby,“ pokračovala Mary.

„A mají i stejné názory a – mluví i stejným jazykem. Je to stejně hrozná škoda, že –“

Zarazila se.

Audrey řekla zostra:

„Co – že?“

Mary řekla pomalu:

„Chtěla jsem – chtěla jsem říct, jaká je to škoda, že ona a Nevile se vůbec kdy poznali.“

Audrey se strnule posadila. Na tváři se jí objevil výraz, kterému Mary v duchu říkala .mrazivý. Rychle seto pokusila zatušovat: „Promiň, Audrey. Neměla jsem to říkat.“

„Radši bych o tom nemluvila, jestli proti tomu nic nemáš.“

„Ovšem, samozřejmě. Bylo to ode mne hrozně hloupé. Já – myslela jsem, že už ses s tím vyrovnala .“ Audrey pomalu otočila hlavu. Řekla s klidným, bezvýrazným pohledem:

„Ujišťuji tě, že se nemám s čím vyrovnávat. Celá ta záležitost je mi už úplné lhostejná. Doufám jen – upřímně doufám, že Kay a Nevile spolu budou navždy šťastní.“

„To je od tebe moc.pěkné, Audrey.“

„Ne, není to pěkné. Je to – jen pravda. Skutečně si myslím, že – no – že nemá žádný smysl vracet se k minulosti. Takové ty řeči jako ‚Škoda, že se stalo to nebo ono! nejsou k ničemu. To už je teď všechno pryč. Proč to znovu křísit? Musíme teď žít každý svým životem.“

„Řekla bych," prohlásila Mary prostě, „že lidé jako Kay a Ted mi tak jdou na nervy proto – no, poněvadž jsou tak jiní než všichni nebo všechno ostatní, s čím jsem se kdy setkala."

„Ano, asi jsou opravdu jiní."

„A dokonce i ty," řekla Mary s náhlou trpkostí, „jsi žila a měla zážitky, jaké já asi nikdy mít nebudu. Vím, že jsi byla nešťastná – moc nešťastná – ale stejně mám pocit, že i to je lepší než ... než nic. Než prázdnota!"

Poslední slova pronesla divoce a pateticky. Audreyiny velké oči vypadaly poněkud užasle.

„Ve snu mě nenapadlo, že by sis tohle mohla myslet."

„Vážně?" Mary Aldinová se omluvně zasmála.

„To nic, to byl jen chvilkový záchvat nespokojenosti, drahoušku. Ve skutečnosti to tak nemyslím."

„Ty opravdu nemáš moc veselý život," řekla Audrey pomalu.

„Žít tady pořád jen s Kamilou – i když je taková milá. Předčítat jí, dávat příkazy služebnictvu, nikdy nikam nejít…"

„Mám za to co jíst a kde bydlet," řekla Mary.

„Tisíce ženských nemá ani to. Opravdu, Audrey, jsem úplně spokojená. A mám," kolem rtů jí na okamžik přelétl úsměv, „mám svá soukromá rozptýlení."

„Tajné neřesti?" zeptala se Audrey také se smíchem.

„Mám svoje plány," řekla Mary neurčitě.

„Aspoň v duchu, znáš to. A ráda občas zkouším lidi. Stačí mi, když je dokážu vyprovokovat, aby reagovali na nějaké moje řeči tak, jak si přeju."

„To zní skoro sadisticky, Mary. Vidím, že tě málo znám!"

„Vždyť je to úplně neškodné. Jen taková docela primitivní a dětinská zábava." Audrey se zvědavě zeptala: „Dělala jsi takové pokusy i se mnou?"

„Ne. Ty jsi jediný člověk, o kterém jsem si vždycky myslela, že je naprosto nevyzpytatelný. Nikdy nevím, co si vlastně myslíš – opravdu."

„Snad," řekla Audrey vážně, „snad je to dobře." Otřásla se a Mary zvolala: „Tobě je zima."

‚Je. Půjdu se obléknout. Přece jen je cítit, že už je září.“ Mary Aldinová zůstala sama a zadívala se na odraz slunce na vodě. Právě začínal odliv. Natáhla se na písek a zavřela oči. V hotelu se skvěle naobědvali. Bylo tam stále ještě plno, ačkoli sezóna už končila. Spousta lidí, podivně pomíchaných a z různých vrstev. No, měli volný den. Něco, co zlomí monotónnost šedivých dnů, vlekoucích se jeden za druhým. A byla to také úleva, vypadnout z toho pocitu napětí, z té nervózní atmosféry, která v posledních dnech v Gull‘s Pointu panovala. Audrey za to nemohla, ale Nevile –

Ze zamyšlení ji náhle vytrhl Ted Latimer, který se rozvalil na písku vedle ní.

„Kde jste nechal Kay?“ zeptala se Mary. Ted odpověděl stručně: „Zavolal si ji právoplatný majitel.“

V tónuj kterým to řekl, bylo cosi, co Mary Aldinovou přimělo, že se posadila. Pohlédla přes pláň zářivého zlatého písku k místu, kde, se u vody procházeli Nevile a Kay. Pak se rychle zadívala na muže vedle sebe.

Myslila si o něm, že nemá nervy, že je divný a možná nebezpečný. Nyní ho poprvé poznala jako mladíka, kterému kdosi ublížil. Pomyslela si:

„Byl do Kay zamilovaný – opravdu zamilovaný – a pak přišel Nevile a odvedl mu ji ...“

„Řekla vlídně:

„Doufám, že se tu dobře bavíte.“

Byla to konvenční slova, ale Mary Aldinová zřídka užívala jiných slov než konvenčních – měla ve zvyku tak mluvit. V tónu jejího hlasu však byla – poprvé – nabídka přátelství. Ted Latimer tu nabídku přijal.

„Asi tolik, jako bych se bavil kdekoli jinde.“ Mary řekla: „To mě mrzí.“

„Ale vždyť je vám to úplně jedno! Já jsem prostě outsider – a co záleží na tom, co nějaký outsider cítí nebo co si myslí.“ Otočila hlavu a podívala se na toho zatrpklého a hezkého mladého muže.

Opětoval její pohled poněkud vzdorovitě. Řekla pomalu jako člověk, který právě udělal objev: ‚Teď je mi to jasné. Vy nás prostě nemáte rád.“ Úsečně se zasmál.

„A čekala jste snad něco jiného?“ Mary prohlásila zamyšleně:

„Abych pravdu řekla, – čekala. To se ví, člověk pokládá moc věcí za samozřejmost. Měl by být skromnější. Opravdu mě ani nenapadlo, že nás třeba nemáte rád. Snažili jsme se vás přijmout co nejlíp – jako přítele Kay.“

„Ano – jako přítele Kay!“

Přišlo to náhle jak hadí uštknutí. Mary řekla s odzbrojující upřímností:

„Chtěla bych, abyste mi řekl – opravdu bych o to stála – proč nás nemáte rád. Co jsme vám udělali? Co je na nás tak špatného?“ Ted Latimer řekl jediné slovo, ale se zdrcujícím přízvukem: „Měšťáci!“

„Měšťáci?“ Mary to přijala bez podráždění a vážila obvinění jako

nezaujatý soudce.

„Ano,“ připustila.

„Možná že vám tak připadáme.“

„A jste takoví. Všechno dobré v životě pokládáte za samozřejmost. Jste šťastní a suverénní ve své malé rezervaci, pečlivě oddělení od ostatního stáda. Na lidi jako já se díváte jako na jedno z těch zvířat za plotem!“

„To mě mrzí,“ řekla Mary.

„Ale je to pravda, že?“

„Ne celá. Jsme možná hloupí a bez fantazie, ale nikomu neubližujeme. Já sama jsem konvenční a navenek možná i to, čemu vy říkáte měšťák. Klidně to přiznám. Ve skutečnosti ale cítím jako každý jiný člověk. Je mi to v téhle chvíli moc líto, poněvadž vy jste nešťastný a já bych vám ráda nějak pomohla.“

„Hm, jestli je to pravda – je to od vás hezké.“ Následovala pauza a potom řekla Mary vlídně:

„Byl jste do Kay odjakživa zamilovaný?“

„Po uši.“

„A ona?“

„Myslím, že taky – dokud se neobjevil Strange.“

Mary řekla tiše:

„A pořád ještě jste do ní zamilovaný?“

„To snad je všem jasné.“
Po chvíli řekla Mary klidně:
„Neměl byste odtud raději odjet?“
„Proč bych to dělal?“
„Poněvadž tady jste jenom čím dál tím nešťastnější.“
Podíval se na ni a dal se do smíchu.
‚Jste moc milá,“ řekl.
„Víte toho ale hrozně málo o zvířatech,
která se plíží kolem vaší malé obory. V nejbližší budoucnosti se může stát spousta věcí.“
„Jakých věcí?“ řekla Mary ostře.
Zasmál se.
‚Jen počkejte, uvidíte.“

VIII

Když se Audrey oblékla, vydala se podél břehu a kolem skalnatého výběžku za Thomasem Roydem, který tam seděl a pokuřoval dýmku, přesně naproti Gull’s Pointu, jehož bílé a poklidné zdi se tyčily na protější straně řeky.

Jakmile se Audrey přiblížila, otočil Thomas hlavu, ale nepohnul se. Sedla si vedle něho a nic neříkala. Mlčení, které je obklopilo, bylo příjemné – mlčení dvou lidí, kteří se opravdu dobře znají.

„Zdá se to tak blízko,“ řekla konečně Audrey a porušila ticho. Thomas se podíval přes řeku na Gull’s Point.

„Hm, mohli bychom domů doplavat.“

„Při odlivu ne. Kamila měla kdysi služebnou, která se vášnivě ráda koupala a plavala přes zátoku a zpátky, kdykoli to voda dovolovala. Je to možné pouze při vysokém přílivu nebo v nejnižším bodu odlivu – jinak proud člověka strhne a odnese až k ústí. To se jí také jednou stalo – měla štěstí, že neztratila hlavu a dostala se v pořádku na břeh v Easter Pointu – byla jen strašlivě vyčerpaná.“

„To ještě neznamená, že je to tu nebezpečné.“

„Na tomhle břehu ne. Proud je u druhého břehu, tam hluboko pod těmi útesy. Loni se tam nějaký člověk pokusil o sebevraždu – skočil ze Stark Headu – ale zůstal viset na stromě pod útesem a pobřežní hlídka se k němu dostala a vyprostila ho.“

„Smolař," řekl Thomas.

„Vsadím se, že jim nepoděkoval. Musí to být otrava, když se člověk jednou rozhodne, že se vším skoncuje, a pak ho někdo zachrání. Musí si připadat jak hlupák."

„Možná že je teď tomu rád," poznamenala Audrey jako ve snu. Nejasně jí prolétlo hlavou, že by bylo zajímavé vědět, kde ten člověk teď je a co dělá.

Thomas vyfoukl kouř z dýmky. Stačilo mu nepatrně pootočit hlavu, aby na Audrey viděl. Všiml si její vážné, zamyšlené tváře, zahleděné přes řeku. Viděl dlouhé hnědé kadeře, vroubící čistou linii její tváře a ucho jako mušličku. Něco mu to připomnělo.

„Mimochodem, mám tu tvou náušnici – tu, co jsi včera večer ztratila."

Začal se prohrabávat v kapse. Audrey natáhla ruku.

„Kdes ji našel? Na terase?"

„Ne. Byla u schodiště. Patrně jsi ji ztratila, když jsi šla dolů k večeři. Všiml jsem si, žes ji u stolu neměla."

„Jsem ráda, že ji zase mám."

. Vzala si náušnici. Thomas si všiml, že to je příliš velká, téměř barbarská náušnice do tak malého ouška. Ale náušnice, které měla dnes, byly také velké. Poznamenal:

„Ty nosíš náušnice i při koupání. Nebojíš se, že je ztratíš?"

„Tohle jsou jen takové laciné. Nerada chodím bez náušnic kvůli tomuhle."

Sáhla si na levé ucho. Thomas se rozpomněl.

„Já vím, to máš, jak tě kousl Hektor." Audrey přikývla.

Mlčeli – oběma se vybavila vzpomínka z dětství. Nohatá dívenka Audrey Standishová jak se tenkrát jmenovala přitiskla tvářičku ke starému Hektorovi, který měl bolavou packu. Ošklivě ji tehdy kousl. Ránu jí museli dokonce sešívat. Dnes už to ani. nebylo moc vidět – zůstala opravdu jen nepatrná jizvička.

„Ty má nešťastná holčičko," řekl, „vždyť to skoro není ani vidět. Proč ti to tak vadí?"

Audrey chvilku mlčela, ale pak odpověděla zřejmě upřímně: „Protože – protože rozhodně nechci být *poznamenaná*" Thomas při-

kývl. Znal Audrey dobře a tohle jí přesně odpovídalo – její touze po dokonalosti. Za celá ta léta se zřejmě nezměnila. Řekl jí náhle:

„Jsi mnohem hezčí než Kay.“ Audrey se rychle otočila.

„Ale kde, Thomasi. Kay – Kay je opravdu nádherná ženská.“

„Navenek. Povahu ale má strašnou.“

„Aha, tak tys mluvil o mé krásné duši?“ řekla Audrey a bylo vidět, že se dost baví. Thomas vyklepal popel z dýmky.

„Ne,“ řekl.

„Mluvím o tvých kostech.“

Audrey se dala do smíchu.

Thomas si dýmku znova nacpal. Mlčeli dobrých pět minut, ale

Thomas se za tu chvíli po Audrey nejednou podíval. Udělal to ale pokaždé tak nenápadně, že si to ani neuvědomila.

Potom se klidně zeptal:

„Co tě trápí, Audrey?“

„Trápí? Jak to myslíš – trápí?“

„Něco tě trápí. Nevím co, ale něco za tím je.“

„Nic takového. Vůbec nic.“

„Ale ano.“

Zavrtěla hlavou.

„Nechceš mi to povědět?“

„Nemám co.“

„Možná že jsem nekňuba – ale musím ti to říct –“ Odmlčel se.

„Ty na to nemůžeš zapomenout, Audrey? Nemůžeš to nechat plavat?“

Její drobné ruce se křečovitě zaťaly do skály.

„Ty to nepochopíš – to prostě nemůžeš pochopit.“

„Chápu to moc dobře, Audrey, až moc. Právě že to chápu. Já vím.“

Otočila k němu tvář plnou pochyb.

„Vím přesně, co jsi prodělala. A taky – taky vím, co to pro tebe asi znamenalo.“

Byla teď velice bledá.

„Ach tak,“ řekla. „Neměla jsem tušení – že o tom někdo ví.“

„Vidíš, já o tom vím. Nebudu ale o tom mluvit. Chtěl bych jen, abys pochopila, že to všechno přešlo – je to minulost a už se nevrátí.“ Řekla tiše:

„Některé věci nepřejdou nikdy.“

„Podívej, Audrey, nemá smysl to jitřit a vzpomínat na to. Samozřejmě, že sis prodělala hotové peklo. Nemá smysl se k těm věcem znova a znova v duchu vracet. Snaž se dívat dopředu – ne dozadu. Jsi ještě mladá. Musíš žít svůj vlastní život a většinu ho máš ještě před sebou. Mysli na zítřek, ne na včerejšek.“ Upřela na něho široce otevřené oči, které ani v nejmenším neprozrazovaly nic z toho, co si opravdu myslela.

„A co když to nedokážu?“ zeptala se.

„Musíš.“

Audrey řekla vlídně: „Mohla jsem si myslet, že to nepochopíš. V některých věcech asi nejsem – nejsem docela normální.“ Prudce ji přerušil: „To je nesmysl. Ty –“ zarazil se.

„Co já?“

„Myslel jsem na to, jaká jsi byla jako mladé děvče – než sis vzala Nevila. Proč sis ho brala?“ Audrey se usmála.

„Protože jsem se do něho zamilovala.“

‚Jistě, to vím. Proč ses ale do něho zamilovala? Co tě k němu tolik přitahovalo?“

Přimhouřila oči, jako by se pokoušela hledět očima dívky dnes mrtvé – dívky, kterou už dávno nebyla.

„Asi to, že byl takový ‚kladný typ‘,“ řekla.

„Byl vždycky můj pravý opak. Já si vždycky připadala jako stín – tak trochu neskutečná. Nevile byl velice reálný člověk. Takový spokojený, sebejistý a vůbec – měl všechno, co já nikdy neměla.“ S úsměvem dodala: „A opravdu moc hezký.“ Thomas Royde řekl trpce:

„Ano, ideální Angličan – dobrý sportovec, skromný, pohledný, vždy solidní a seriózní – člověk, který dosáhne v životě všeho, oč usiluje.“

Audrey seděla strnule a zírala na. něho.

„Ty ho nenávidíš,“ řekla pomalu.

„Strašně ho nenávidíš, viď?“ Vyhnul se jejím očím. Zapaloval si vyhaslou dýmku a dlaněmi chránil zápalku před větrem.

„A překvapilo by tě, kdyby to byla pravda?“ řekl neurčitě.

„Má všechno, co já nemám. Sportuje, plave a tančí, vyzná se v konverzaci. Kdežto já jsem moula se zmrzačenou rukou, který věčně mlčí jak zařezaný. Vždycky byl skvělý a úspěšný – a já jen takový nudný patron. A oženil se s jedinou dívkou, o kterou jsem stál.“ Audrey téměř neslyšně vydechla. Royde řekl zběsile: „Tos přece odjakživa věděla, nezapírej to. Vědělas už v patnácti, že o tebe stojím. A víš, že o tebe stojím dodnes –“

Zarazila ho:

„Ne. Teď ne.“

„Jak to myslíš – teď ne?“

Audrey vstala. Řekla zamyšleně, klidným tónem:

„Poněvadž teď – teď už jsem jiná.“

„V čem jsi jiná?“ Vstal také a stoupl si před ni. Audrey řekla rychle, poněkud udýchaně:

„Jestli to nevíš, nemohu ti to říct... Nejsem si zcela jistá sama sebou. Vím jen tolik –“

Zarazila se, prudce se otočila a vydala se po skalách na zpáteční cestu do hotelu.

Když obešla skalní útes, narazila na Nevila. Ležel natažený na zemi a hleděl do malé tůně ve skalách. Zvedl oči a zazubil se na ni: „Ahoj, Audrey.“

„Ahoj, Nevile.“

„Koukám tady na toho kraba. Nedá si chvilku pokoj, potvora jedna. Podívej, tamhle je.“ Klekla si a zadívala se, kam jí ukázal.

„Vidíš ho?“

„Vidím.“

„Nechceš si zapálit?“

Vzala si cigaretu a Nevile jí připálil. Po chvíli, ve které se na něho ani nepodívala, řekl Nevile nervózně: „Poslyš, Audrey .“

„No ano.“

„Všechno je v pořádku, viď? Myslím – mezi námi.“

„Ovšem. Samozřejmě.“

„Myslím jako – že jsme dál přátelé a vůbec.“

„Ale ovšem – to je samozřejmé.“ ‚Já chci, abychom byli přátelé.“ Úzkostlivě se na ni podíval. Nervózně se usmála. Řekl nezávazně:

„Ten dnešek se nám vydařil, co? Měli jsme pěkné počasí a vůbec to ušlo ...“

„Ano – docela ano.“

„Bylo dost teplo – když si vezmeš, že je už září...“

Oba se odmlčeli.

„Audrey –“

Vstala.

„Tvá žena tě shání. Mává na tebe.“

„Kdo – ach tak. Kay.“

„Řekla jsem přece – tvá žena.“

Nemotorně se zvedl a zůstal stát s očima upřenýma na ni.

Řekl velice tiše:

„Má žena jsi ty, Audrey .“

Odvrátila se. Nevile se rozběhl dolů ke břehu a po písku spěchal za Kay.

IX

Když se vrátili do Gull’s Pointu, přišel do haly Hurstall a řekl Mary:

„Mohla byste hned zajít za milostivou paní, slečno? Je nějaká rozrušená a chtěla vás vidět, jakmile přijdete domů.“ Mary vyběhla po schodech. Lady Tressilianovou našla velice bledou a téměř v jakémsi šoku.

„Mary – děvenko – ani nevíš, jak jsem ráda, ‚že jsi tu. Jsem z toho úplně zničená. Představ si, že chudák doktor Treves umřel.“

„Umřel?“

„No ano. Není to strašné? Tak náhle. Podle všeho prý se včera večer ani nestačil svléknout. Musel dostat srdeční záchvat hned, jak přišel domů.“

„Proboha, to je mi ho líto.“

„Samozřejmě, vědělo se o něm, že je na tom se zdravím špatně. Měl srdeční vadu. Doufám, že se mu snad nestalo nic tady u nás – nenamáhal se příliš? Nebylo k večeři něco těžko stravitelného?“

„To snad ne – určitě jsme nic takového neměli. Vypadal docela dobře a měl dobrou náladu.“

‚Jsem z toho opravdu úplně zničená. Chtěla bych, abys zašla do Balmoral Courtu, Mary, a vyptala se paní Rogersové na všechny podrobnosti. Zeptej se jí, jestli pro ně nemůžeme něco udělat. A pak je tu i otázka pohřbu. Už kvůli Matthewově památce bych chtěla udělat všechno, co je v našich silách. Tohle jsou tak nepříjemné věci, zvlášť když se to stane v hotelu.“ Mary odpověděla energicky:

„Rozhodně se kvůli tomu nesmíte trápit, Kamilo. Musel to pro vás být otřes.“

„To tedy opravdu byl.“

„Zajdu do Balmoral Courtu hned, a jak se vrátím, přijdu vám povědět, jak to všechno bylo.“

„Děkuju ti, děvenko, ty jsi taková praktická – vždycky hned víš, co máš dělat.“

„A vy se snažte trochu si odpočinout, prosím vás o to. Takový šok vám svědčí ze všeho nejmíň.“

Mary Aldinová vyšla z pokoje a seběhla dolů po schodišti. Když vstupovala do salónu, zvolala: „Umřel pan doktor Treves. Zemřel včera v noci, když se vrátil domů.“

Chudák staroušek,“ zvolal Nevile. „A co to bylo?“

„ Nejspíš srdce. Dostal záchvat hned po příchodu domů.“

Thomas Royde řekl zamyšleně:

„Kdoví, jestli mu neuškodily ty schody.“

„Jaké schody?“ Mary se na něho tázavě podívala.

„Ovšem. Když jsme se s ním s Latimerem rozloučili, právě se začínal šourat do schodů. Říkali jsme mu, aby šel pomalu.“

Mary zvolala:

„To ale od něho byl bláznivý nápad, že nejel výtahem.“

„Výtah byl porouchaný.“

„Ach tak. To je ale nešťastná náhoda. Chudák pan doktor.“ Dodala: „Zaskočím se tam podívat. Kamila chce vědět, jestli nemůžeme nějak pomoct.“ Thomas řekl: „Půjdu s vámi.“

Kráčeli spolu po silnici a pak odbočili k Balmoral Courtu. Mary poznamenala:

„Kdoví, jestli má nějaké příbuzné, které bychom měli uvědomit.“

„Nikdy se o žádných nezmiňoval.“

„Ne – ačkoli to lidé obvykle dělají. Věčně říkají ‚má neteř nebo ‚můj bratranec a tak...“

„Byl ženatý?“

„Myslím, že ne.“

Vešli do otevřených vrat Balmoral Courtu.

Majitelka hotelu, paní Rogersová, hovořila s vysokým mužem ve středních letech, který Mary přátelsky pokynul.

„Dobré odpoledne, slečno Aldinová.“

„Dobré odpoledne, pane doktore. Dovolte, abych vás představila: pan doktor Lazenby – pan Royde. Poslala nás sem lady Tressilianová, abychom se zeptali, jestli vám nemůžeme být nějak nápomocni?“

„To je od vás moc milé, slečno Aldinová,“ řekla majitelka hotelu.

„Nechcete zajít ke mně do pokoje?“

Všichni se odebrali do malého útulného salónku a doktor Lazenby řekl:

„Doktor Treves u vás včera večeřel, že?“

„Ano.“

‚Jak vypadal? Bylo na něm vidět, že mu není dobře?“

„Vůbec ne – vypadal normálně a byl veselý.“ Doktor přikývl.

„Ano, to bývá u kardiaků to nejhorší. Konec přijde skoro vždycky náhle. Prohlédl jsem si nahoře jeho recepisy a z těch je jasné, že jeho zdravotní stav byl na pováženou. Pohovořím si samozřejmě s jeho londýnským lékařem.“

„Vždycky Tria sebe dával veliký pozor,“ řekla paní Rogersová.

„A jsem si jistá, že jsme mu poskytli veškerou možnou péči.“

„Jistěže, paní Rogersová,“ řekl doktor taktně.

„Způsobila to nepochybně jen nějaká nepatrná, nezvyklá námaha.“

„Třeba jen to, že musel jít do schodů,“ poznamenala Mary.

„Ano, to mohlo stačit. Docela jistě by to mohla být příčina – myslím, kdyby byl někdy ta tři patra vyšel pěšky – jistě ho ale něco takového nikdy ani nenapadlo, že?“

„Kdepak,“ řekla paní Rogersová. „Vždycky používal výtahu. Vždycky. Na to mimořádně dbal.“

‚Já ale myslela,“ řekla Mary, „že když přece včera v noci výtah nefungoval –“

Paní Rogersová na ni překvapeně vytřeštila oči.

„Výtah byl včera po celý den v naprostém pořádku, slečno Aldinová.

Thomas Royde si odkašlal.

„Promiňte, prosím,“ řekl, „ale včera v noci jsem sem pana doktora Trevese doprovázel. Na dveřích kabiny visela tabulka ‚Výtah nejezdí.“

Paní Rogersová na něho nechápavě zírala.

„To je ale podivné. Přísahala bych, že výtah byl v naprostém pořádku – ve skutečnosti jsem si tím zcela jistá. Kdyby měl poruchu, určitě by mi to byli hlásili. Neměli jsme s výtahem nejmenší potíže (zaklepala to na dřevo) dobrých – no, dobrých osmnáct měsíců. Funguje opravdu spolehlivě.“

„A nepověsil tam snad tu tabulku některý vrátný nebo pikolík, když měl po službě?“ poznamenal doktor.

„Tohle je automatický výtah, pane doktore, ten žádnou obsluhu nepotřebuje.“

„Aha, máta pravdu. Na to jsem zapomněl.“

„Musím se na to zeptat Joea,“ řekla paní Rogersová. Vyběhla ze salónku a začala volat: ‚Joe – Joe!“ Doktor Lazenby se zvědavě podíval na Thomase.

„Promiňte, ale jste si tím opravdu jistý, pane – ehm –“

„Royde,“ pomohla mu Mary.

„Vím to naprosto jistě,“ řekl Thomas.

Paní Rogersová se vrátila s vrátným. Joe důrazně prohlásil, že výtah včera v noci fungoval a byl v naprostém pořádku. Tabulku, jakou Thomas popsal, sice v hotelu mají, ale byla zahrabaná někde ve stole a víc jak rok už jí nikdo nepoužil.

Podívali se jeden na druhého a shodli se na tom, že jde o naprostou záhadu. Doktor dal k úvaze, zda snad nešlo o hloupý vtip některého z hostů, a na lepší vysvětlení nepřišli. Na Maryiny dotazy doktor Lazenby vysvětlil, že mu šofér doktora Trevese dal adresu doktorova advokáta a že se s ním spojí. Slíbil také, že lady Tressilianovou osobně navštíví a poví jí; co bude třeba zařídit ohledně pohřbu.

Potom se zaneprázdněný a bodrý doktor odporoučel a Mary s Thomasem se pomalu vraceli do Gull‘s Pointu. Mary řekla:

„Tu tabulku jsi opravdu viděl, Thomasi?“

„Viděli jsme ji oba, Latimer i já.“

„To je podivné! Neuvěřitelné!“ řekla Mary.

X

Bylo dvanáctého září.

„Už jen dva dny,“ řekla Mary Aldinová, ale vzápětí se kousla do rtu a zčervenala. Thomas Royde se na ni zamyšleně podíval.

„Tak ty máš takovéhle pocity?“

„Nevím, co se to se mnou děje,“ řekla Mary.

„V životě jsem si nikdy tak strašně nepřála, aby už nějaká návštěva byla u konce. A jindy míváme takovou radost, když k nám Nevile přijede. A Audrey samozřejmě také.“ Thomas přikývl.

„Tentokrát ale,“ pokračovala Mary, „mám pocit, jako bych seděla na bedně s dynamitem, která může každým okamžikem vybuchnout. Proto taky dnes ráno, jakmile jsem se probudila, jsem si řekla: ‚Už jenom dva dny. Audrey odjíždí ve středu a Nevile s Kay ve čtvrtek.“

„A já pojedu v pátek,“ řekl Thomas.

„Ach ne, tebe nepočítám. Ty jsi tu byl má jediná opora. Nevím, co bych si bez tebe počala.“

„Hrál jsem tu roli živého nárazníku, co?“

„Mnohem víc. Byl jsi tak laskavý a tak – tak klidný. Zní to možná trochu směšně, ale vystihuje to přesně to, co cítím.“ Zdálo se, že to Thomase potěšilo, ale i poněkud uvedlo do rozpaků.

„Nevím, proč jsme byli všichni tak podrážděni,“ řekla Mary zadumaně.

„Koneckonců, i kdyby bylo k něčemu došlo – bylo by to sice nechutné a trapné, ale nic víc.“

„Podle tebe to ale nebylo jenom tohle.“

„Jistěže ne. Jde o ten pocit jakési zlé předtuchy, velice konkrétní. Cítí to dokonce i služebnictvo. Děvče z kuchyně se dnes ráno rozplakalo a dalo výpověď – bez jakéhokoli důvodu. Kuchařka je nervózní – Hurstall je věčně jak na trní – a dokonce i Barrettová, která bývá obvykle klidná jak – no jako bitevní loď – vypadá celá vynervovaná. A to všechno proto, že Nevile přišel s tím směšným nápadem – spřátelit svou dřívější a nynější ženu a ukonejšit tak své svědomí.“ „Jenomže s touhle duchaplnou ideou totálně neuspěl,“ poznamenal Thomas.

„Ovšem. Kay je z toho celá bez sebe. A já si nemohu pomoct, Thomasi, ale není mi jí ani trošičku líto.“ Mary se odmlčela.

„Všiml sis, jak se Nevile včera večer díval po Audrey, když šla nahoru po schodech? Pořád mu ještě není lhostejná, Thomasi. Celá ta záležitost byla úplně tragický omyl.“

Thomas si začal nacpávat dýmku.

“Na to měl myslet dřív,“ řekl tvrdě.

„Jistě – já vím. Tohle říkají všichni. Nezmění to ale nic na skutečnosti, že celá ta věc je tragédie. A Nevila je mi stejně líto, ať chci nebo nechci.“

„Lidé jako Nevile –“ řekl Thomas a pak se zarazil.

„Ano?“

„Lidé jako Nevile si myslí, že všechno vždycky musí dopadnout tak, jak si přejí oni – a také, že musí dostat všechno, nač si vzpomenou. Mám dojem, že se Nevile nikdy v životě před ničím nezarazil, dokud ho nepotkala tahle věc s Audrey. No a teď to zkusil. Teď už Audrey nedostane. Je mimo jeho dosah. Nic mu nepomůže, když se před ní bude natřásat a prozpěvovat medovým hláskem. S tím se prostě bude muset smířit.“

„Máš asi pravdu. Zní to ale dost tvrdě. Audrey byla do Nevila hrozně zamilovaná, když si ho brala – a vždycky spolu výtečně vycházeli.“

„Ano, jenomže teď se rozmilovala.“

„Kdoví,“ zašeptala Mary téměř neslyšně. Thomas pokračoval:

l ,,A povím ti ještě něco jiného. Nevile by si měl raději dát pozor na Kay. Patří k těm nebezpečným mladým ženám – opravdu nebezpečným. Jakmile jednou ztratí trpělivost, nezastaví se před ničím.“

„Panebože,“ vzdychla si Mary. Pak se ale vrátila ke své původní poznámce a řekla s nadějí v hlase: „No, už jenom dva dny.“ V posledních čtyřech či pěti dnech naráželi pořád jen na samé potíže. Smrt doktora Trevese znamenala pro lady Tressilianovou

j šok, který se nepříznivě odrazil na jejím zdravotním stavu. Pohřeb se konal v Londýně a Mary tomu byla jen ráda, neboť stará paní se tak přestala obírat smutnou událostí mnohem dřív, než kdyby se obřad odbýval na místě. I vedení domácnosti bylo v takovém nervózním ovzduší velice obtížné a Mary se ten den ráno cítila opravdu unavená a skleslá.

„Taky to trochu dělá to počasí,“ řekla nahlas.

„Tohle přece není obvyklé.“

Září bylo opravdu neobyčejně teplé a hezké. Některé dny teploměr ukazoval až šestadvacet stupňů ve stínu. Nevile vyšel z domu a připojil se k nim právě ve chvíli, kdy to Mary říkala.

„Naříkáte si na počasí?“ zeptal se a přelétl očima po obloze. ‚Je to vážně neuvěřitelné. V téhle době nikdy takové horko nebylo. A je úplné bezvětří. Člověku to nějak jde na nervy. Přesto si ale myslím, že to nebude dlouho trvat a zaprší. Tohle tropické vedro máme dneska naposled.“

Thomas Royde se velice zdvořile, ale bez udání důvodu odporoučel a v této chvíli právě zmizel za rohem domu.

„Bubák Thomas vzal roha,“ řekl Nevile.

„Nedá se říct, že by v mé společnosti nacházel potěšení.“

„Je to hrozný dobrák,“ řekla Mary.

„V tom s tebou tedy nesouhlasím. Je to úzkoprsý chlap, plný předsudků.“

„Doufal vždycky, že se ožení s Audrey, aspoň si to myslím. Pak jsi přišel ty a překazils mu to.“

„Trvalo by mu sedm let, než by se rozhodl, jestli ji má požádat o ruku. Nebo snad počítal s tím, že chudák holka bude čekat, než on si to rozmyslí?“

„Možná že teď se to všechno srovná,“ řekla Mary uvážlivě.

Nevile se na ni podíval a povytáhl obočí.

„Věrná láska dojde odměny? Ze by si Audrey vzala toho nemrcoucha? To by se tedy pěkně zahodila. Ba ne, to se mi nezdá, že by si Audrey vzala bubáka Thomase.“

„Věřím, že ho má opravdu velice ráda, Nevile.“

„Vy ženské jste učiněné dohazovačky! Copak nemůžeš Audrey dopřát, aby si užila trochu svobody?“

„Samozřejmě – kdyby ji to ovšem bavilo.“ Nevile řekl rychle: „Myslíš, že je nešťastná?“

„O tom nic nevím.“

‚Já taky ne,“ řekl Nevile pomalu.

„Člověk nikdy přesně neví, jak Audrey zrovna je.“ Odmlčel se a pak dodal: „Audrey se totiž umí perfektně chovat. Je to dokonalá dáma.“ Pak řekl spíš pro sebe než pro Mary: „Bože, jaký já jsem to byl zatracený blázen!“ Mary se vrátila do domu poněkud ustaraná. Už potřetí si opakovala slova útěchy: ‚Už jen dva dny. Nevile neklidně přecházel po zahradě a po terase.

Na konci zahrady narazil na Audrey. Seděla na nízké zídce a zírala do vody pod sebou. Příliv vrcholil a koryto řeky bylo plné. Hned vstala a šla k němu.

„Zrovna jsem se chtěla vrátit domů. Za malou chvilku se bude podávat čaj.“

Mluvila rychle a nervózně a nedívala se na něho. Kráčel vedle ní a nic neříkal. Ozval se teprve, když přišli na terasu: „Mohl bych ti něco říct, Audrey?“

Zaťala prsty do zábradlí a reagovala okamžitě: „Radši ne.“

„To znamená, že víš, co ti chci říct.“ Neodpověděla.

„Co si o tom myslíš, Audrey? Nemohli bychom se vrátit tam, kde jsme už jednou byli? Zapomenout na všechno, co se stalo?“

„I na Kay?“

„Kay bude rozumná,“ řekl Nevile.

„Jak to myslíš – rozumná?“

.Jednoduše. Poslyš – půjdu za ní a povím jí pravdu. Zahraju to na její velkomyslnost. Řeknu jí, že jediná žena, kterou jsem kdy miloval, jsi ty – což je pravda.“

„Když sis bral Kay, byl jsi zamilovaný do ní.“

„Moje manželství s Kay byl největší omyl mého života. Já –“ Zarazil se. Kay vyšla zasklenými dveřmi ze salónu. Kráčela k nim a před hněvem v jejích očích se Nevile poněkud přikrčil.

„Nerada tuhle dojemnou scénku přerušuju,“ řekla Kay.

„Myslím ale, že je nejvyšší čas, abych to udělala.“

Audrey byla okamžitě na odchodu.

„Nechám vás o samotě,“ řekla.

Tvář i hlas měla bez barvy.

„To uděláte nejlíp,“ řekla Kay.

„Zlé krve jste už nadělala dost, už si můžete dát pohov. S vámi si to vyřídím později. Teď nejdřív umeju hlavu Nevilovi.“

„Poslyš, Kay, Audrey absolutně za nic nemůže. Nic neprovedla. Jestli chceš, můžeš to mít za zlé mně –“

„Taky že mám,“ řekla Kay a blýskla po Nevilovi očima.

„Co jsi to prosím tě za chlapa?“

„Úplný chudák a ničema,“ řekl Nevil trpce.

„Opustíš ženu, přilepíš se na mě jako ocásek, donutíš manželku, aby se s tebou rozvedla. Nejdřív jsi do mě celý divý a za chvíli mě máš plné zuby! A teď máš nejspíš chuť vrátit se k té své voskové, umňoukané, obojetné čičince –“

„Nech toho, Kay!“

„Tak dobře – co chceš?“

Nevile byl bílý jak smrt. Řekl: „Nadávat mi můžeš jak chceš. Poslouž si. Jenže to k ničemu nevede, Kay. *Já už nemůžu dál*. Opravdu si myslím, že jsem celý ten čas měl rád Audrey. Má láska k tobě byla něco – něco jako šílenství. K čemu to ale je, miláčku – my dva k sobě nepatříme. Nikdy bys se mnou nebyla trvale šťastná. Věř mi, Kay, bude lepší, když se nebudeme dál trápit. Zkusme se rozejít jako přátelé. Buď přece velkomyslná.“ Kay řekla falešně klidným hlasem: „Co mi teda vlastně navrhuješ?“ Nevile se na ni nepodíval. Umíněně vystrčil bradu.

„Můžeme se dát rozvést. Můžeš požádat o rozvod z mé viny, protože jsem tě opustil.“

„To tak hned neudělám. Na to si počkáš.“

„Budu čekat,“ řekl Nevile.

„A pak, po těch třech letech – nebo jak dlouho to trvá – poprosíš Audrey, toho svého drahého mazlíčka, aby si tě znova vzala?“

„Jestli mě bude chtít.“

„Na to vem jed, že bude!“ řekla Kay zlomyslně.

„Co ale bude se mnou?“

„Budeš volná a najdeš si lepšího muže, než jsem já. Přirozeně se postarám, abys byla zabezpečená –“

„Nech si ty svoje úplatky!“ Přestávala se ovládat a mluvila stále hlasitěji.

„Poslyš, Nevile! Tohle mi přece nemůžeš udělat! Nerozvedu se s tebou. Vzala jsem si tě, poněvadž jsem tě měla ráda. Vím přesně, kdy ses proti mně naštětil. Začalo to tím, když jsem ti řekla, že jsem se za tebou rozjela do Escorilu. Ty sis chtěl myslet, že to všechno byl osud s velkým O. Pomyšlení, že jsem to byla *já*, zranilo tvou ješitnost. Já se ale nestydím za to, že jsem to udělala. Zamiloval ses do mne a oženil ses se mnou, a mě ani nenapadne přepustit tě znova té poťouchlé číče, která si na tebe podruhé políčila. Myslela si, že by to takhle mohlo dopadnout – jenomže tentokrát jí to nevyjde! To tě radši zabiju. Slyšíš mě dobře? Zabiju tě. A ji zabiju taky. Podívám se vám oběma do hrobu. Já –“

Nevile k ní jedním krokem přistoupil a chytil ji za ruku.

„Drž hubu, Kay. Proboha – drž hubu. Takovéhle scény mi tu nebudeš vyvádět.“

„Že ne? To ti teda ukážu. Udělám –“

Na terase se vynořil Hurstall. Tvářil se apaticky.

„V salóně se podává čaj,“ oznámil.

Kay a Nevile šli pomalu k zaskleným dveřím do salónu.

Hurstall jim ustoupil z cesty, aby mohli vejít.

Na nebi se sbíraly těžké mraky.

XI

Pršet začalo ve tři čtvrtě na sedm. Nevile pozoroval déšť z okna své ložnice. Rozhovor s Kay neměl pokračování. Po čaji se jeden druhému vyhnuli.

Při večeři panovala nepříjemná atmosféra. Nevile byl jako duchem nepřítomný; Kay měla na tvářích víc pudru a líčidla než obvyk-

le; Audrey seděla jak mrazivý přízrak. Mary Aldinová se ze všech sil snažila udržovat aspoň nějakou konverzaci a trochu se hněvala na Thomase Roydea, že jí v tom dost nepomáhá. Hurstall byl nervózní, a když servíroval zeleninu, třásly se mu ruce.

Teprve když se večeře chýlila ke konci, řekl Nevile s předstíranou lhostejností: „Po večeři se asi zajdu podívat do Easterheadu na Latimera. Mohli bychom si zahrát biliár."

„Vem si klíč od vrat," řekla Máry.

„Pro případ, že by ses vrátil pozdě."

„Díky, vezmu si ho." Odešli do salónu, kde se podávala káva.

Někdo zapnul rádio a rozhlasové zpravodajství přineslo všem vítané rozptýlení.

Kay, která už při večeři ostentativně zívala, prohlásila, že si půjde lehnout. Řekla, že ji bolí hlava.

„Vzala jste si aspirin?" zeptala se Mary.

„Ano, děkuju." Kay odešla ze salónu.

Nevile chytil v rádiu nějaký hudební program. Chvíli tiše seděl na pohovce. Ani jednou se nepodíval na Audrey; vypadal jako hromádka neštěstí, jako malý kluk po výprasku. Mary ho chtě nechte bylo líto.

„No nic," řekl nakonec a vstal, „udělám nejlíp, když už půjdu."

„Vezmeš si auto, nebo půjdeš k přívozu?"

„Pojedu přívozem. Zbytečně bych si zajížděl patnáct mil. Menší procházka mi neuškodí."

„Venku ale prší."

‚Já vím. Mám pršiplášť," řekl cestou ke dveřím.

„Dobrou noc."

V hale Nevila zastavil Hurstall.

„Nemohl byste, prosím vás, na chvilku zajít k lady Tressilianové?

Velice ráda by s vámi mluvila." ;

Nevile se podíval na hodinky. Bylo už deset.

Pokrčil rameny a zamířil ke schodišti. Nahoře prošel chodbou k pokoji lady Tressilianové a zaklepal na dveře. Zatímco čekal, až se ozve ‚Dál, slyšel zdola z haly hlasy ostatních. Zdálo se, že všichni ten večer nějak brzo pospíchají do postele.

„Dál," ozval se jasný hlas lady Tressilianové. Nevile vstoupil a zavřel za sebou dveře.

Lady Tressilianová se už chystala ke spánku. Všechna světla už byla pozhášena, s výjimkou jediné lampičky u postele. Četla, ale teď knihu odložila. Podívala se na Nevila přes brýle. Vrhla na něho ostrý, přísný pohled.

„Chci si s tebou promluvit, Nevile," řekla. Nevile se proti svému zvyku trochu usmál.

„Ano, paní ředitelko." Lady Tressilianová se neusmála.

„;Jsou jisté věci, které ve svém domě nepřipustím, Nevile. Nerada poslouchám něčí soukromé rozhovory, ale když se ty a tvá žena rozhodnete na sebe křičet zrovna pod okny mé ložnice, nemohla jsem vás neslyšet. Jestli jsem dobře rozuměla, dohadovali jste se o tom, že se Kay s tebou rozvede a ty se pak po zákonné lhůtě znova oženíš s Audrey. To je něco, co prostě nemůžeš udělat, Nevile, a já už tady o tom nechci slyšet ani slovo." Zdálo se, že Nevile vynakládá značné úsilí, aby se ovládl.

„Za ten výstup se omlouvám," řekl úsečně.

„Pokud ale jde o to ostatní, je to moje věc!"

„Ne, není to jen tvoje věc. Použil jsi mého domu k tomu, aby ses s Audrey znovu sešel – nebo snad jej použila Audrey –"

„Nic takového neudělala. Audrey –"

Lady Tressilianová zvedla ruku a přerušila ho.

„Ať je to jak chce, tohle stejně nemůžeš udělat, Nevile. Kay je tvá žena. Má jistá práva, která jí nemůžeš upřít. V téhle záležitosti stojím plně na její straně. Ustlal sis postel a v té posteli musíš spát. Máš dnes vůči Kay povinnosti a říkám ti otevřeně –"

Nevile k ní přistoupil o krok blíž a zvýšil hlas:

„Vás se to ale přece vůbec netýká –"

„A ještě něco ti chci říct," pokračovala lady Tressilianová, nedbajíc na jeho protesty.

„Audrey z tohoto domu zítra odjede –"

„To nemůžete udělat! To si přece nemohu nechat líbit –"

„Nekřič na mě, Nevile."

„Říkám vám, že to přece nikdy –"

Někde na chodbě bouchly dveře ...

XII

Alice Benthamová, služka s očima jak angrešty, přiběhla poněkud vyjeveně za kuchařkou – paní Spicerovou.

„Och, paní Spicerová, já vážně nevím, co mám dělat.“

„Copak se stalo, Alice?“

„Něco se slečnou Barrettovou. Víc jak před hodinou jsem jí přinesla čaj. Strašně tvrdě spala a vůbec se nevzbudila, a tak jsem ji radši nerušila. Před pěti minutami jsem k ní zašla znova, poněvadž nepřišla dolů, a čaj pro milostivou paní byl už nachystaný – Barrettová jí jej měla zanést. Tak jsem k ní zaskočila ještě jednou, ale ona pořád spí tak tvrdě, že – nemohla jsem ji probudit.“

„Zatřásla jsi s ní?“

„To se ví, paní Spicerová. Zatřásla jsem s ní pořádně – jenže ona leží jak bez ducha a má takovou hroznou barvu, jakou nikdy neměla.“

„Proboha – snad není mrtvá?“

„Ale ne, to ne, paní Spicerová, poněvadž jsem slyšela, jak dýchá, ale tak nějak podivně. Buď je nemocná, nebo já nevím, co jí vlastně je.“

„Půjdu se tam na ni podívat. Odnes milostivé paní čaj sama. Uvař ale raději čerstvý. Bude chtít vědět, co se stalo.“ Alice začala poslušně plnit příkazy, zatímco paní Spicerová spěchala do druhého poschodí.

S podnosem v ruce prošla Alice chodbou a zaklepala na dveře lady Tressilianové. Nikdo jí neodpověděl, ani když zaťukala podruhé, a tak vešla dovnitř. Za okamžik se ozval třeskot rozbitého nádobí a několik ječivých výkřiků. Pak Alice vyběhla z pokoje a pádila po schodech dolů do haly, kde narazila na pana Hurstalla, který šel právě do jídelny.

„Proboha – pane Hurstalle – byli tady lupiči a paní je mrtvá – zabitá – má strašnou díru v hlavě – a všude je samá krev...“

Jemná italská ruka

I

Vrchní inspektor Battle si užíval dovolené. Do konce mu zbývaly ještě tři dny a byl poněkud zklamaný, když se počasí pokazilo a dalo se do deště. Jenomže – co jiného lze v Anglii čekat? Až dodnes mu štěstí neobyčejně přálo.

Snídal právě s inspektorem Jamesem Leachem, svým synovcem, když zazvonil telefon.

„Hned tam budu.“ Jim zavěsil sluchátko.

„Něco vážného?“ zeptal se vrchní inspektor Battle. Všiml si změněného výrazu v synovcově tváři.

„Tak tu máme vraždu. Někdo zabil lady Tressilianovou. Stará dáma, připoutaná na lůžko, kterou všichni zdejší lidé dobře znají. Patří jí ten dům v Saltcreeku, co stojí přímo nad útesem.“

Battle přikývl.

„Musím se nejdřív zastavit pro starého,“ (tak neuctivě se Leach vyjadřoval o svém nadřízeném – policejním veliteli).

„Byl to její přítel. Půjdeme tam spolu.“

Cestou ke dveřím řekl prosebně:

„Nechtel bys mi s tím trochu pomoct, strýčku? Tohle je první vražda, která mi přišla do ruky.“

„Pokud tu ještě budu – proč ne. Vypadá to na loupež a násilné vloupání do domu, co?“

„To zatím ještě nevím.“

II

O půl hodiny později okresní policejní velitel, major Robert Mitchell, zamračeně hovořil se strýcem i synovcem. ‚Jakékoli úvahy jsou předčasné,“ řekl.

„Ale jedna věc mi připadá jasná. Tohle neudělal nikdo zvenčí. Nic nebylo ukradeno, žádné stopy po násilném vloupání. Všechna okna a dveře se našly ráno zavřené.“

Podíval se rovnou na Battlea.

„Kdybych požádal Scotland Yard o pomoc, myslíte, že by ten případ svěřili vám? Vzhledem k tomu, že jste tady zrovna po ruce,

chápete? A pak, jste příbuzný s naším Leachem. Samozřejmě, jenom když budete chtít. Znamenalo by to přerušit dovolenou těsně před koncem.“

„Mně to nevadí,“ řekl Battle.

„Pokud jde o to druhé, budete si to muset vyřídit se sirem Edgarem,“ (sir Edgar Cotton byl Battleův přímý nadřízený) „ale pokud vím, je to přece váš přítel?“ Mitchell přikývl.

„Ano, myslím, že s Edgarem se dohodnu. Tak tedy ujednáno.

Hned mu zavolám.“

Řekl do telefonu: „Spojte mě s Yardem.“

„Myslíte, že to bude významnější případ, pane?“ zeptal se Battle.

Mitchell řekl vážně:

„Vypadá to na případ, kde si nemůžeme dovolit sebemenší omyl.

Musíme si být svým mužem – nebo ženou, přirozeně – naprosto jisti.“

Battle přikývl. Bylo mu jasné, že se za těmi slovy něco skrývá.

„Myslí si, že ví, kdo to spáchal,“ řekl si v duchu.

„A nemá z toho zrovna velkou radost. Nejspíš to bude někdo velice známý a oblíbený – za to bych dal krk!“

III

Battle a Leach stáli ve dveřích vkusně zařízené, rozkošné ložnice. Před nimi na podlaze zkoumal policista pozorně otisky prstů na držadle těžké golfové hole. Hlavice byla zakrvácená a bylo na ní přilepeno několik bílých vlasů.

U postele se doktor Lazenby – který byl obvodním policejním lékařem – skláněl nad mrtvolou lady Tressilianové. S povzdechem se narovnal.

„Dokonale jasné. Úder byl veden zepředu velkou silou. První rána jí roztříštila lebku a přivodila smrt, ale vrah ji udeřil pro jistotu ještě jednou. Žádnými učenými termíny vás krmit nebudu – říkám jen faktickou podstatu věci.“ ‚Jak dlouho je mrtvá?“ zeptal se Leach.

„Podle mého odhadu byl čin spáchán mezi desátou hodinou a půlnocí.“

„Přesněji se to určit nedá?“

„To sotva. Je třeba vzít v úvahu všechny faktory. Dnes už nikoho nevěšíme na základě *rigoru mortis. Nebylo to ale dřív jak v deset, a ne později než o půlnoci.*“

„A rána byla zasazena touhle golfovou holí?“ Doktor se na hůl podíval.

„Pravděpodobně. Ještě štěstí, že ji tu vrah nechal. Z rány by se nedalo zjistit, zda šlo o golfovou hůl nebo něco jiného. Kupodivu, užší konec hole se hlavy nedotkl – úder byl zasazen hranatou hlavicí“

„Muselo to ale být nesnadné, co?“ zeptal se Leach. , Jestliže by to bylo provedeno záměrně, pak ano,“ připustil doktor. ‚Je to z mé strany sice jen dohad, ale řekl bych, že nějakou podivnou náhodou se to stalo takhle.“

Leach zvedl ruce a instinktivně se pokusil úder zrekonstruovat.

„Velice nešikovné,“ prohlásil.

„Ano,“ řekl doktor zamyšleně.

„Celé je to nějak krkolomné. Jak vidíte, vrah ji udeřil do pravého spánku – ale kdo to chtěl udělat, musel stát napravo od postele – čelem k hlavám postele – nalevo totiž není místo, úhel mezi zdí a postelí je příliš malý.“

Leach našpicoval uši.

„Myslíte, že to byl levák?“ zeptal se.

„K tomu se nemohu dost dobře vyjádřit,“ řekl doktor Lazenby.

„Má to příliš mnoho háčků. Když si přejete, řekl bych, že vrah levák je nejjednodušší vysvětlení – dá se to ale také vysvětlit jinak. Dejme tomu – například – že stará paní pootočila hlavu doleva právě ve chvíli, kdy ji ten člověk udeřil. Nebo snad předtím postel odtáhl, postavil se nalevo od ní, a potom zase postel přistrčil zpátky.“

„To poslední nezní moc pravděpodobně.“

„Asi ne, ale stát se to *mohlo*, Mám s podobnými věcmi jisté zkušenosti a mohu vám říct, mládenče, že úvaha, vycházející z toho, že vrah byl levák, by nás mohla zavést do slepé uličky.“ Seržant Jones, skloněný k zemi, poznamenal:

„Tohle je ale obyčejná golfová hůl – pro praváka.“ Leach přikývl.

„A navíc třeba vůbec nepatřila pachateli. Dá se předpokládat, že to byl muž, pane doktore?“

„Nikoli nutně. Když je zbraň tak těžká jako tahle golfová hůl, může s ní zasadit strašnou ránu i žena.“ Vrchní inspektor Battle řekl klidným hlasem: „Nemůžete ale přísahat, že ta hůl byla vražednou zbraní, že ne, pane doktore?“

Lazenby se na něho rychle a se zájmem podíval.

„Ne. Přísahat mohu jen tolik, že to táhle hůl *mohla* být a že tou zbraní patrně byla. Až provedu zkoušku krve na holi, budu mít jistotu, že jde o tutéž krevní skupinu – a to platí i o těch vlasech.“

„Máte pravdu,“ řekl Battle pochvalně.

„Vždycky se vyplatí být důkladný.“

Lazenby se zvědavě zeptal:

„Vy máte nějaké pochyby, že to byla tahle golfová hůl, vrchní inspektore?“

Battle zavrtěl hlavou.

„Ne, nemám. Víte, jsem prostý člověk. Rád věřím tomu, co vidím na vlastní oči. Rána byla zasazena něčím těžkým – a ta hůl těžká je. Je na ní krev a vlasy; podle všeho její krev a její vlasy. Ergo – jde o vražednou zbraň.“

Leach se zeptal: „Spala, nebo byla vzhůru, když ji pachatel udeřil?“

„Podle mého názoru byla vzhůru. Na její tváři se zračí překvapení. Řekl bych – jde o můj osobní a soukromý názor – že naprosto netušila, co se v příštím okamžiku stane. Nic tu nenasvědčuje, že by se pokoušela se bránit – není na ní vidět hrůzu či strach.

Odhadoval bych, že buď se právě probudila, byla rozespalá a dobře nevnímala – nebo že v útočníkovi poznala člověka, o němž nepředpokládala, že by jí mohl ublížit.“

„Lampička u postele byla rozsvícená, ale žádná jiná ne,“ řekl zamyšleně Leach.

„Ano, to by celkem odpovídalo. Mohla ji rozsvítit, když ten někdo do pokoje vešel a tím ji probudil. Lampička ale také mohla být rozsvícená už předtím.“ Seržant Jones se vztyčil. Uznale se usmíval.

„Na té holi je nádherná sbírka otisků,“ řekl.

„A krásně jasné, nerozmazané!“

Leach si zhluboka povzdechl.

„To by mohlo všechno zjednodušit.“

„Úslužný chlapík,“ řekl doktor Lazenby. „Nechal tu vražedný nástroj – na něm otisky prstů – to se divím, že nám tu taky nenechal ještě navštívenku!“

„Není vyloučeno,“ řekl vrchní inspektor Battle, „že prostě ztratil hlavu. To se někdy vrahům stává.“ Doktor přikývl.

„Na tom je dost pravdy. No – já už ale musím jít a navštívit další pacientku.“

‚Jakou pacientku?“ Battleův hlas byl náhle plný zájmu.

„Komorník pro mě poslal ještě předtím, než objevili vraždu. Služku lady Tressilianové našli dnes ráno v bezvědomí.“

„A co jí bylo?“

„Těžká otrava nějakým barbiturátem. Je jí hrozně mizerně, ale dostane se z toho.“

„Služka?“ řekl Battle. Pohled jeho velkých očí sklouzl na silné táhlo šňůry od zvonku, jejíž střapec spočíval na polštáři poblíž ruky mrtvé ženy. Lazenby přikývl.

„Přesné tak. To by bylo to první, co by lady Tressilianová udělala, kdyby měla důvod k neklidu – zatáhla by za šňůru od zvonku a přivolala služku. Takhle ale mohla zvonit třeba do rána. Služka nemohla nic slyšet.“

„Takže ani tohle pachatel nepřehlédl, co?“ řekl Battle.

„Víte to jistě? Nebyla služka zvyklá brát prášky pro spaní?“

„Určitě ne. Nic takového jsem u ní v pokoji nenašel. Zjistil jsem, jak jí ten dryák byl podán. Ve zdravotním čaji. Pila každý večer šálek zdravotního čaje. A barbiturát byl v něm.“ Vrchní inspektor Battle se poškrábal na bradě.

„Hm,“ řekl.

„Pachatel dobře věděl, jak to v domě chodí. Poslyšte, doktore, tohle je velice podivná vražda.“

„No – to je teď vaše starost,“ řekl doktor Lazenby.

„Skvělý člověk, ten náš doktor,“ řekl Leach, když Lazenby odešel.

Oba muži teď zůstali sami. Fotografové pořídili snímky, potřebná měření byla provedena. Oba policisté měli k dispozici veškeré

údaje o místnosti, v níž byl zločin spáchán. Battle v odpověď na synovcovu poznámku přikývl. Zdálo se, že mu něco vrtá hlavou.

„Myslíš, že někdo mohl použít golfové hole – v rukavicích, řekněme – poté, když na ní už byly otisky?“ Leach zavrtěl hlavou.

„Myslím, že ne. To přece víš taky. Člověk by nemohl hůl pořádně uchopit – totiž *použít* jí, aby přitom otisky prstů nerozmazal. A rozmazané nebyly. Byly naprosto zřetelné. Viděls je na vlastní oči.

Battle přisvědčil.

„A teď velice slušně a zdvořile všechny přítomné požádáme, aby nám dovolili sejmout otisky prstů – nutit samozřejmě nikoho nebudeme. Všichni nám jistě vyhoví – a pak může nastat dvojí situace. Buď žádné z otisků nebudou identické s otisky na golfové holi, anebo –“

„Nebo budeme mít pachatele?“

„Správně. Nebo pachatelku.“ Leach zavrtěl hlavou.

„Ne. Tohle neudělala ženská. Otisky na golfové holi patří muži. Na ženský prst jsou příliš velké. A mimochodem, tohle vůbec není zločin, který by odpovídal ženské nátuře.“

„Máš pravdu,“ přisvědčil Battle. „Tohle opravdu vypadá na chlapa. Brutální zločin, vyžadující jistou sílu a – mírně přihlouplý. Znáš v domě někoho, na koho by to sedělo?“

„Zatím v domě neznám vůbec nikoho. Všichni jsou pohromadě v jídelně.“

Battle vykročil ke dveřím.

„Tak se na ně půjdeme podívat.“ Přes rameno se ještě ohlédl na postel, zavrtěl hlavou a poznamenal: „To táhlo od zvonku se mi nelíbí.“

„Co se ti na něm nezdá?“ ;,Nezapadá mi do celkového obrazu.“ Když otevřel dveře, ještě dodal:

„Rád bych věděl, kdo si mohl přát ji zabít. Spousta ubrblaných starých dam si přímo říká o to, aby je někdo vzal klackem po hlavě. Jenže tahle k nim nepatřila. Řekl bych, že ji lidé měli rádi.“ Na okamžik se odmlčel a pak se zeptal:

„Byla prachatá, co? Kdo to po ní všechno podědí?“ Leach na ta slova hned zareagoval.

„Trefils do černého. Potřebujeme odpověď na tuhle otázku. To je jedna z prvních věcí, kterou musíme zjistit.“ Když šli dolů po schodech, Battle se podíval do seznamu, který držel v ruce. Četl z něho:

„Slečna Aldinová, pan Royde, paní Strangeová, paní Audrey Strangeová. Hm, tady je těch Strangeových nějak moc.“

„Pokud vím, tak to jsou obě jeho ženy.“ Battle povytáhl obočí a zabručel: „Nějaký Modrovous, co?“

Rodina a hosté byli shromážděni u jídelního stolu a pokoušeli se předstírat, že jedí.

Vrchní inspektor Battle se bystře rozhlédl po tvářích, které se k němu otočily. Otaxíroval je podle svých speciálních měřítek. Kdyby věděli, co si o nich myslí, patrně by je to překvapilo. Měl o nich velmi nelichotivé mínění. Bez ohledu na právní normu, že podezřelý je nevinný, pokud mu není prokázána vina, vrchní inspektor Battle považoval prostě každého, kdo se k případu vraždy třeba jen nachomýtl, za potencionálního pachatele. Od bledé Mary Aldinové, vzpřímeně sedící na židli v čele stolu, přelétl pohledem k Thomasů Roydeovi, který si po jejím boku nacpával dýmku. Audrey seděla vedle něho na židli odstrčené poněkud dozadu, v pravé ruce držela šálek kávy i s podšálkem a v levé cigaretu. Nevile vypadal vyjeveně a nepřítomně a třesoucí se rukou se pokoušel zapálit cigaretu. Poslední byla Kay, která měla lokty na stole a byla tak bledá, že to bylo vidět i pod silným nánosem líčidla.

Vrchní inspektor Battle uvažoval:

„Třeba tahle slečna Aldinová. Řekl bych, že je to chladnokrevná, velice schopná žena. Ta se nedá jen tak snadno vyvést z míry. Muž vedle ní je neznámá veličina – má pochroumanou ruku – bezvýraznou tvář a určitě trpí komplexem méněcennosti. A tohle je myslím jedna z těch dvou manželek – k smrti vyděšená – ano, je vyplašená jak poledne. S tím šálkem kávy je to divné. Tohle je Strange, tuším, že jsem ho už někde viděl. Má pěkně nahnáno – ten opravdu má, jak se říká, nervy v kýblu. A ta rudovláska bude pěkně divoká, na té je vidět temperament. Hloupá ale rozhodně taky nebude.“

Zatímco je Battle odhadoval, inspektor Leach pronesl krátký, poněkud kožený projev. Mary Aldinová představila všechny přítomné jménem. Představování ukončila slovy:

„Byl to pro nás strašný šok, to je samozřejmé, ale uděláme, co je v našich silách, abychom vám pomohli."

„Nejdřív bychom ale chtěli vědět," chopil se Leach její nabídky, „jestli někdo z vás ví něco o téhle golfové holi?" Kay slabě vykřikla a pak řekla: „To je hrůza! Touhle holí –?" a zarazila se.

Nevile Strange vstal a obešel stůl.

„Vypadá jako jedna z mých. Mohu se na ni podívat?"

„*Teď* už je v pořádku," řekl inspektor Leach.

„Klidně ji můžete vzít do ruky."

Zdálo se však, že významné „teď" nevyvolalo mezi přítomnými žádnou reakci. Nevile si hůl důkladně prohlédl.

„Myslím, že je z mé golfové soupravy," řekl.

„Naprosto jistě vám to řeknu za malý okamžik. Pojďte, prosím, se mnou." Šli za ním k velké skříni pod schodištěm. Otevřel dveře skříně dokořán a Battle s překvapením uviděl, že je doslova přeplněná tenisovými raketami. Zároveň si vzpomněl, kde předtím Nevila Strangea viděl. Řekl rychle:

„Viděl jsem vás hrát ve Wimbledonu, pane Strange." Nevile pootočil hlavu.

„Vážně?"

Odstrčil několik raket stranou. Pod nimi, opřené o rybářské náčiní, ležely ve skříni dva vaky s golfovými holemi.

„Golf tady hraje jen má žena a já," vysvětlil Nevile.

„A tohle je pánská hůl. No ovšem – je to má hůl."

Vytáhl ze skříně objemný vak, v němž bylo přinejmenším čtrnáct holí.

Inspektor Leach si pomyslel:

„Všichni tihle sportovci berou sami sebe moc vážně. Nechtel bych mu ty hole nosit." Nevile pokračoval:

‚Je to hůl od Waltera Hudsona ze St. Esbertu."

„Díky, pane Strange. To nám objasňuje jednu otázku." Nevile řekl: „Zaráží mě, že se tu nic neztratilo. A v domě nejsou žádné stopy po vloupání, že?" Z jeho hlasu se ozýval zmatek, ale i zděšení.

Battle si v duchu řekl:

„Přemýšleli o tom – všichni jak jsou tady...“

„Služebnictvo je absolutně mimo podezření,“ řekl Nevile.

„O služebnictvu si pohovořím se slečnou Aldinovou,“ řekl inspektor Leach klidně.

„Zatím by mi pomohlo, jestli náhodou nevíte, kdo byl právním zástupcem lady Tressilianové?“

„Advokátní kancelář Askwith & Trelawny,“ odpověděl Nevile bez váhání.

„Ze St. Loo.“

„Díky, pane Strange. Budeme se u nich muset informovat o majetku lady Tressilianové.“

„To jako myslíte,“ zeptal se Nevile, „kdo po ní teď zdědí ty její peníze?“

„Ano, přesně tak. Informace o její poslední vůli a podobně.“

„O její poslední vůli nic nevím,“ řekl Nevile.

„Pokud je mi známo, vlastního majetku příliš mnoho neměla. Zhruba vás ale mohu o jejím jmění informovat já.“

„Byl byste tak laskav, pane Strange?“

„Podle poslední vůle zesnulého sira Matthewa Tressiliana připadne mně a mé ženě. Lady Tressilianová měla majetek pouze v doživotním užívání.“

„Opravdu?“ Inspektor Leach se podíval na Nevila s živým zájmem člověka, který našel nepochybně cenný přírůstek pro svou sbírku. Nevile pod jeho pohledem nervózně ucukl. Inspektor Leach pokračoval a jeho hlas zněl až nepřirozeně bodře: „Nemáte představu o celkové hodnotě majetku, pane Strange?“

„Takhle z hlavy vám to nepovím. Bude to ale myslím kolem sta tisíc liber.“

„M-no. Pro každého z vás?“

„Ne, dohromady. Má se to mezi nás rozdělit.“

„Aha. Úctyhodná sumička.“

Nevile se usmál. Řekl klidně: „Mám vlastních peněz dostatek a netoužím nic dědit po nějakém nebožtíkovi, abych se mohl postavit na nohy.“

Inspektor Leach se zdál šokován představou, že by mu někdo mohl podobný nápad přisuzovat.

Vrátili se do jídelny a Leach opět pronesl pár slov. Vysvětlil, proč potřebuje otisky prstů – jde o běžnou agendu – vyloučit ty lidi z domu, kteří v ložnici mrtvé nebyli.

Všichni byli ochotní – ba téměř dychtiví – nechat si vzít otisky prstů.Odvedl je za tím účelem do knihovny, kde na ně čekal seržant Jones s malým válečkem. Battle a Leach začali výslechem služebnictva. Příliš mnoho se od nich nedověděli. Hurstall jim vysvětlil, jak a kdy zamyká dům, a odpřísáhl, že všechny zámky byly ráno nedotčené. Nikde nebyly žádné stopy toho, že by do domu vnikl zvenčí nějaký vetřelec. Vysvětlil, že domovní dveře jenom zaklapl. Nezasunul závoru proto, aby je bylo možno zvenčí otevřít klíčem. Učinil tak, protože pan Nevile odešel večer do Easterheadu a mohl se vrátit dost pozdě.

„Víte, kdy se vrátil?“

„Ano – řekl bych, že bylo asi tak půl třetí. Někdo, myslím, přijel s ním. Slyšel jsem hlasy, pak odjelo nějaké auto a potom jsem slyšel, jak se. dveře zavřely a pan Nevile jde po schodišti nahoru.“

„V kolik odešel včera večer do Easterheadského zálivu?“

„Asi dvacet minut po desáté. To jsem ho také slyšel zavírat dveře.“

Leach přikývl. Měl pocit, že se v této chvíli nemůže od Hurstalla víc dovědět. Začal se vyptávat ostatních. Všichni byli nervózní a vyděšení, ne však víc, než bývá za podobných okolností obvyklé.

Leach se tázavě podíval na strýce, jakmile se zavřely dveře za poněkud hysterickým děvčetem z kuchyně, které bylo na řadě poslední.

Battle řekl: „Měli bychom si znova zavolat služku – ne tu vyděšenou – tu hubenou, protivnou. Ta něco ví.“ Emma Walesová byla zřejmě nesvá. Znepokojilo ji, že ji tentokrát vyslýchá ten vysoký, hranatý starší muž.

„Chci vám dát pouze malou radu, slečno Walesová,“ řekl jí vlídně.

„Víte – před policií se nevyplácí nic tajit. Pak si o vás udělají špatné mínění, jestli rozumíte, jak to myslím –“

Emma Walesová protestovala rozhořčeně, ale dost nejistě: „Rozhodně jsem nic –“

„Moment, moment.“ Battle zvedl velkou hranatou ruku.

„Něco jste viděla nebo slyšela – co to bylo?“

‚Já to vlastně neslyšela – totiž nemohla jsem to přeslechnout. Pan Hurstall to slyšel taky. Jenomže mě ani na okamžik nenapadlo, že by to mohlo mít něco společného s tou vraždou.“

„Pravděpodobně ne. Přesto nám ale povězte, co to bylo.“

„Chystala jsem se, že si půjdu lehnout. Bylo krátce po desáté – a nejdřív jsem zaskočila ke slečně Aldinové dát jí do postele ohřívací láhev. Bere si ji každý den, ať je léto nebo zima, a tak jsem samozřejmě musela projít rovnou kolem dveří milostivé paní.“

„Pokračujte,“ řekl Battle.

„No a slyšela jsem ji a pana Nevila, jak se spolu hádají. Mluvili hodně nahlas. Pan Nevile přímo křičel. Prostě – hádali se jaksepatří!“

„Vzpomínáte si přesně,, co říkali?“

„No, já je vlastně neposlouchala – abyste si nemyslel.“ ‚Jistěže ne. Ale pár slov jste přece musela zaslechnout.“

„Milostivá paní říkala, že nedovolí, aby se v jejím domě něco ... něco takového dělo, a pan Nevile říkal: .Neopovažujte se proti ní něco říct. A byl hrozně rozčilený.“

Battle na sobě nedal nic znát a učinil ještě jeden pokus něco z ní táhnout, ale neuspěl. Nakonec ženu propustil.

Podívali se s Jimem na sebe. Po chvíli Leach řekl: „Jones by nám už mohl něco povědět o těch otiscích.“ Battle se zeptal:

„Kdo dělá prohlídku v pokojích?“

„Williams. To je spolehlivý člověk. Neujde mu nic.“

„Zatím nikdo z nich do svého pokoje nesměl, co?“

„Ne, dokud Williams nebude s prohlídkou hotov.“ V té chvíli se otevřely dveře a mladý Williams nakoukl do místnosti.

„Byl bych rád, kdybyste se na něco šli podívat. Do pokoje pana Nevila Strangea.“

Vstali a šli za ním do západního křídla domu. Williams ukázal na hromádku na podlaze. Tmavomodrý kabát, kalhoty a vesta. Leach řekl ostře: „Kde jste to našel?“

„Bylo to v ranci dole ve skříni. Podívejte se ale na *tohle*.“ Zvedl kabát a ukázal na okraje tmavomodrých rukávů.

„Vidíte ty tmavé skvrny? Ať se propadnu, jestli tohle není krev. A podívejte se tady – celý rukáv je potřísněný.“

„Hm.“ Battle uhnul před Williamsovýma horlivýma očima.

„Řekl bych, že to pro mladého Nevila vypadá dost špatně. Byly v pokoji ještě nějaké jiné šaty?“

„Tmavošedé, proužkové, pověšené přes židli. Na podlaze kolem umyvadla byla spousta vody.“

„To vypadá, jako by nějak strašně pospíchal, aby ze sebe tu krev smyl, že? Máte pravdu. Je to ale hned u otevřeného okna a mohlo sem taky pořádně napršet.“

„Tolik nepršelo, aby byly na podlaze takovéhle kaluže. Pořád to ještě neuschlo.“

Battle mlčel. V duchu si představoval, co se tu odehrálo. Muž se zakrvácenýma rukama a rukávy ze sebe strhává oblek, ranec krvavého šatstva hází do skříně a zběsile si stříká vodu na ruce a na obnažené paže.

Podíval se na dveře v protější stěně. Williams na jeho pohled reagoval.

„To je pokoj paní Strangeové. Dveře jsou zamčené.“

„Zamčené? Z téhle strany?“

„Ne, z druhé.“

„Z její strany, co?“ Battle chvilku uvažoval. Potom řekl: „Promluvíme si ještě jednou s tím starým komorníkem.“ Hurstall byl nervózní. Leach řekl ostře:

Proč jste nám nepověděl, pane Hurstalle, že jste včera večer vyslechl hádku mezi panem Strangem a lady Tressilianovou?“ Stařec zamžoural.

„Opravdu jsem na to nijak zvlášť nemyslel. Ani mě nenapadlo, že by to mohla být hádka, jak říkáte – pokládal jsem to za celkem přátelskou výměnu názorů.“

Leach museí odolat pokušení říct: ‚No hrome, tomuhle tedy říkám opravdu přátelská výměna názorů, ale pokračoval: „Jaký oblek měl na sobě pan Strange včera při večeři?“ Hurstall zaváhal. Battle řekl klidně:

„Tmavomodrý oblek nebo šedý proužkovaný? Když si nevzpomenete vy, poví nám to někdo jiný.“ Hurstall se konečně ozval.

„Už si vzpomínám. Tmavomodrý. V téhle rodině,“ dodal s obavou, aby neztratil nic ze své prestiže, „není ve zvyku převlékat se v letních měsících do večerních šatů. Často se po večeři chodívá ještě ven – někdy do zahrady, někdy dolů k přístavišti.“ Battle přikývl. Hurstall odešel. Ve dveřích se minul s Jonesem, který vypadal velice vzrušeně.

‚Je to tutovka,“ řekl.

„Vzal jsem všem otisky prstů. Z celé té kolekce byly na holi jen jediné. Porovnával jsem je samozřejmě zatím jen zhruba, ale vsadím se, že jsem se nezmýlil.“

„No a?“ řekl Battle.

„Otisky na golfové holi patří *Nevilu Strangeovi*.“ Battle se zvrátil do křesla.

„Prima,“ řekl.

„Tak to bychom tedy jako měli. To hraje, ne?“

IV

V kanceláři policejního velitele seděli tři muži s neobyčejně ustaranými tvářemi.

Major Mitchell řekl s povzdechem:

„Já myslím, že nám nezbývá nic jiného, než ho prostě a jednoduše zatknout.“ Leach řekl klidně: „Vypadá to tak.“

Mitchell se podíval přes stůl na vrchního inspektora Battlea.

„Nač ty chmury?“ řekl vlídně.

„Nikdo vám přece nezabil nejlepšího přítele.“

Vrchní inspektor Battle si povzdechl.

„Nelíbí se mi to,“ řekl.

„Myslím, že se to nechce líbit nikomu z nás,“ řekl Mitchell.

„Máme ale dostatečný důkaz, abychom požádali o zatykač.“

„Víc než dostatečný,“ řekl Battle.

„Jestliže ho nezatkneme, kdekdo se nás může zeptat, proč jsme to k čertu neudělali.“ , Battle dost nešťastně přikývl.

„Proberme to ještě jednou,“ řekl policejní velitel.

„Zjistili jste motiv – Strange a jeho žena měli po smrti staré paní zdědit úctyhodnou sumu. Strange je poslední, o kom víme, že ji viděl naživu – slyšeli ho, jak se s ní hádá. Na šatech, které měl ten večer na sobě, byly skvrny od krve, a nejhorší je ovšem to, že se na vražedné zbrani našly pouze otisky jeho prstů – *a nikoho jiného*."

„A přesto prese všechno," řekl Battle, „se vám to nezamlouvá."

„Máte pravdu, vůbec ne."

„Co vlastně se vám na tom nechce líbit, pane?" Major Mitchell se poškrábal na nose.

„Snad to, že by ten chlap musel být úplně padlý na hlavu, nezdá se vám?" ‚Jenže vrazi se někdy opravdu chovají neuvěřitelně hloupě." ‚Já vím – já vím. Kam bychom se dostali, kdyby se chovali jinak?"

Battle řekl Leachovi: „Co se na tom nelíbí tobě, Jime?" Leach se zavrtěl, celý nesvůj.

„Pan Strange se mi vždycky líbil. Vídával jsem ho tu, když sem v létě jezdil. Je to sympatický člověk a navíc sportovec."

„Nechápu," řekl Battle pomalu, „proč by dobrý hráč tenisu nemohl být právě tak dobrý vrah. To se nevylučuje." Odmlčel se.

„Co se mi na tom nelíbí – to je ta golfová hůl."

„Golfová hůl?" zeptal se Mitchell poněkud zmateně.

„Ano, pane, nebo možná ten zvonek. Buď zvonek nebo hůl – jedno z toho."

Pokračoval svým pomalým, korektním hlasem.

„Co se vlastně podle nás stalo? Vešel pan Strange do jejího pokoje, pohádal se s ní, rozčílil se a udeřil ji do hlavy golfovou holí? Jestliže se to takhle sběhlo, nebylo to připraveno. Jak to, že měl náhodou s sebou golfovou hůl? Tohle člověk s sebou po večerech nenosí."

„Možná že zrovna trénoval údery – něco takového."

„Možné to je – ale nikdo to netvrdí. Nikdo ho při tom neviděl. Naposled ho spatřili s golfovou holí v ruce asi před týdnem, když trénoval na pláži údery v písčitém terénu. Podle mne ale nelze najít zároveň dvojí vysvětlení. Buď došlo k hádce a Strange ztratil nervy – jenomže, já ho totiž viděl na dvorcích, a tyhle tenisové hvězdy bývají při turnajových utkáních celé pryč a nervy jim tečou, a když je tako-

vý člověk vztekloun, pozná se to na něm. Strangea jsem nikdy neviděl rozčileného. Odvážil bych se tvrdit, že se výtečně ovládá – lip než většina lidí. A přes to prese všechno předpokládáme, že se rozzuřil a křehkou starou paní udeřil do hlavy holí."

„Je tu ještě další alternativa, Battle," řekl policejní velitel.

„Já vím. Teorie, že vražda byla připravena předem. Chtěl peníze té staré paní. Tomu by nasvědčoval ten zvonek – že se rozhodl omámit služku – neodpovídá tomu ale ta golfová hůl a ta hádka! Kdyby se rozhodl ji oddělat, dal by si velký pozor, aby se s ní nepohádal. Mohl přiotrávit služebnou, vplížit se v noci do ložnice, udeřit starou paní po hlavě a naaranžovat vloupání, potom otřít hůl a pečlivě ji uložit do skříně. Jenomže to nejde k sobě – je to propletenec chladnokrevných příprav a prostého násilí – a ty dvě věci nelze míchat dohromady!"

„Na tom, co říkáte, něco je, Battle. Jakou jinou alternativu máte?"

„Nejde mi z hlavy ta golfová hůl."

„Nikdo ji nemohl udeřit tou golfovou holí, aby přitom nesmazal otisky Nevilových prstů, to je jednou jisté."

„V tom případě," řekl vrchní inspektor Battle, „bylo použito jiné vražedné zbraně."

Major Mitchell se zhluboka nadechl.

„To je trochu divoká hypotéza, nezdá se vám?"

„Myslím, že to dá zdravý rozum. Buď ji udeřil tou holí Strange anebo někdo jiný. Já jsem přesvědčen, že nikdo. V tom případě tam byla hůl položena úmyslně – pomazaná krví a olepená vlasy. Doktoru Lazenbymu se ta hůl také příliš nezamlouvala, vzal ji v úvahu, protože byla na místě činu a nemohl s určitostí prohlásit, že jí použito nebylo." Major,Mitchell se zvrátil na opěradlo křesla.

„Pokračujte, Battle," řekl.

„Dávám vám volnou ruku. Jak tedy teď budeme postupovat?"

„Co nám zbývá," řekl Battle, „když si tu hůl odmyslíme? Především motiv. Měl Nevile Strange opravdu motiv k tomu, aby lady Tressilianovou zabil? Zdědil peníze – jenomže podle mne velice záleží na tom, jestli ty peníze potřeboval. On tvrdí, že ne. Navrhuji, abychom si to ověřili. Zjistíme si, jak vypadá jeho finanční situace.

Jestliže je na huntě a potřebuje peníze, pak to podezření proti němu značně posílí. Jestli se ale naopak ukáže, že skutečně mluvil pravdu a že je na tom finančně dobře, proč potom by –“

„Co potom?“

„Potom bychom si snad mohli zjistit, jaké motivy mohli mít ostatní lidé v domě.“

„Myslíte si tedy, že jsme Nevila Strangea obvinili neprávem?“ Vrchní inspektor Battle zakoulel očima.

„Četl jsem někde větu, která mě zaujala. Cosi o jemné italské ruce. Řekl bych, že v tomhle případě jde o něco podobného. Navenek to vypadá jako tupý, brutální a přímočarý zločin, ale mně se zdá, že za tím lze postřehnout něco jiného – jemnou italskou ruku, která pracuje za scénou...“

Rozhostilo se dlouhé ticho, kdy policejní velitel zíral na Battlea.

„Můžete mít pravdu,“ řekl konečně.

„Čert aby to vzal, tenhle případ je opravdu nějaký podivný. Jak bychom teď měli postupovat, co myslíte?“

Battle si pohladil hranatou bradu.

„Víte, pane,“ řekl, „já jsem vždycky pro to, aby se na věci šlo tou nejjednodušší cestou. Všechno bylo narafičeno tak, abychom podezírali Nevila Strangea. Tak ho tedy budeme podezírat dál. Nemusíme jít tak daleko, abychom ho zatkli, ale budeme v tom smyslu dělat narážky, budeme ho vyslýchat a nahánět mu strach – a uvidíme, jak na to budou reagovat ostatní. Ověříme si jeho tvrzení, důkladně a podrobně si zjistíme, co v noci opravdu dělal.“

„Vy jste hotový Machiavelli,“ řekl přátelsky major Mitchell a zazubil se.

„Filmový herec Battle v roli policajta s tvrdou rukou.“ Vrchní inspektor se dal do smíchu.

„Dělám vždycky rád to, co se ode mne čeká. Tentokrát to asi půjde trochu pomaleji – dám si na čas. Chci to tady pořádně pročmuchat. Podezření na Nevila Strangea je pro to náramně dobrá záminka. Mám takové tušení, že v tomhle domě se dělo něco velice podivného.“

„Hledáte za tím sexuální aspekty?“

„Nevylučuju ani to, pane.“

„Dělejte, co umíte, Battle. Rozdělte si to s Leachem mezi sebe.“

„Děkuju.“ Battle vstal.

„Od právního zástupce jste se nic zajímavého nedověděl?“

„Ne, ačkoli jsem mu telefonoval. Znám Trelawnyho dost dobře. Posílá mi kopii poslední vůle sira Matthewa a lady Tressilianové. Brala ročně asi pět set liber, které investovala do bezpečných cenných papírů. Odkázala něco Barrettové a malou částku také Hurstallovi, zbytek připadá Mary Aldinové.“

„Ty tři bychom neměli spouštět z očí,“ řekl Battle. Zdálo se, že se tím Mitchell baví.

„Vy jste hodně podezíravý chlapík, co?“

„Nemá smysl nechat se hypnotizovat padesáti tisíci librami,“ řekl Battle bezbarvě.

„Mnoho vražd bylo spácháno kvůli necelým padesáti librám. Všechno záleží na tom, nakolik nutně vrah ty peníze potřebuje. Na Barrettovou bylo pamatováno v závěti – a možná že se přiotrávila sama, aby od sebe odvrátila podezření.“

„To se mi nezdá – vyvázla z toho jen taktak. Doktor Lazenby nám zatím nedovolil, abychom ji vyslechli.“

„Mohla si vzít příliš velkou dávku čistě z hlouposti. To se stává. A pokud víme, třeba byl v šeredné finanční tísni i Hurstall. A slečna Aldinová, pokud nemá vůbec vlastní peníze, mohla zatoužit užít si něco z té velice pěkné částky – než docela zestárne a nebude z ní nic mít.“ Policejní velitel se zatvářil pochybovačně.

„No,“ řekl, „teď záleží jen na vás dvou. Pusťte se do práce.“

V

Když se oba policisté vrátili do Gull’s Pointu, vyslechli Williamsovo a Jonesovo hlášení.

Ani v jedné ložnici se nenašlo nic podezřelého nebo nápadného. Služebnictvo se dožaduje, aby se smělo věnovat práci v domě. Má se jim to dovolit?

‚Já bych řekl, že ano,“ prohlásil Battle.

„Sám se hned teď půjdu projít po obou horních poschodích. Pokoje, kde se příliš často neuklízí, nám mnohdy poví o svých obyvatelích spoustu užitečných věcí.“

Seržant Jones položil na stůl malou lepenkovou krabičku.

„Tohle je z tmavomodrého saka pana Strangea," oznámil.

„Rezavé vlasy byly na rukávu, plavé na vnitřní straně límce a na pravém rameni."

Battle vytáhl dva dlouhé rezavé vlasy a půl tuctu plavých a podíval se na ně. Zajiskřilo mu v očích a řekl:

„Přesně to odpovídá. V tomhle domě máme jednu blondýnku, jednu rusovlásku a jednu černovlasou. Takže hned víme, na čem jsme. Rezavé vlasy byly na rukávu a plavé na límci? Pan Strange na mě působí tak trochu jako Modrovous. Jednou rukou objímá jednu manželku a hlava té druhé mu přitom spočívá na rameni."

„Krev z rukávu jsme poslali k rozboru. Zavolají nám, jakmile budou znát výsledky." Leach přikývl.

„Jak to vypadá se služebnictvem?"

„Postupoval jsem podle vašich instrukcí. Nikomu z nich nehrozilo propuštění a nikdo podle všeho nechoval vůči staré paní nějakou zášť. Byla sice přísná, ale velice oblíbená. Ostatně – se služebnictvem jednala skoro výhradně slečna Aldinová. A ta, jak se zdá, s nimi vycházela dobře."

„Odhadl jsem na první pohled, že je to velice schopná žena," řekl Battle.

„Kdyby tím naším vrahem byla ona, nedostali bychom ji na šibenici jen tak snadno." Jones se zatvářil udiveně.

„Ale otisky na té holi přece patřily –"

„Vím – všechno vím," řekl Battle.

„Ukazovaly zcela jednoznačně na pana Strangea. Mezi lidmi se sice traduje domněnka, že sportovci neoplývají obzvláštní chytrostí (mimochodem to vůbec není pravda), ale přesto nemohu uvěřit, že by Nevile Strange byl úplný idiot. Jak to vypadá se zdravotním čajem té služky?"

„Mívala ho vždy na polici v koupelně pro služebnictvo ve druhém patře. V poledne si ho vždycky namočila, aby se vyluhoval, a stával tam až do večera, než šla spát."

„Takže se k němu mohl dostat prakticky každý! Přesněji řečeno – každý, kdo byl v domě." Leach řekl přesvědčivě:

„Tohle je docela jasně záležitost lidí z domu!"

„Také si to myslím. Ne že by to byl zločin ,za zavřenými dveřmi. To ne. Každý, kdo měl klíč, mohl si otevřít hlavní dveře a vejít dovnitř. Nevile Strange včera v noci klíč měl – bylo by však pravděpodobně jednodušší dát si udělat nový, a ostatně zkušená ruka by to zvládla i s kouskem drátu. Neumím si ale představit, že by někdo cizí mohl vědět o tom zvonku a o zdravotním čaji, který Barrettová každý večer pila! Tohle mohl vědět jedině domácí člověk!“

„Tak pojď se mnou, Jime. Půjdem nahoru a prohlédnem si koupelnu a všechno ostatní.“

Začali s prohlídkou v nejvyšším patře. Nejdřív přišla na řadu komora plná polámaného starého nábytku a všelijakého harampádí.

„V tomhle jsem se tedy nehrabal,“ řekl Jones.

„Nevěděl jsem –“

„Co byste tu taky hledal? Udělal jste dobře. Zbytečně byste ztrácel čas. Podle toho prachu na podlaze tady nikdo nebyl aspoň půl roku.“

Pokoje pro služebnictvo byly v tomto poschodí a také dvě neobývané ložnice a koupelna. Battle do každé místnosti nakoukl a zběžně ji prolétl očima. Všiml si přitom, že Alice,, služka s vylekanými kukadly, spává při zavřeném okně; že hubená Emma má strašnou spoustu příbuzných – celý prádelník měla olepený jejich fotografiemi – a že Hurstall vlastní pár kousků dobrého, třebaže popraskaného porcelánu značky Dresden a Crown Derby.

Kuchařčin pokoj byl úzkostlivě čistý, zatímco pokojík její pomocnice byl v přímo chaotickém nepořádku. Dál šel Battle do koupelny, která byla hned u schodiště. Williams ukázal na dlouhou polici nad umyvadlem, na níž stály skleničky a zubní kartáčky, různé pomády, lahvičky s koupelovými solemi a šampóny. Otevřený balíček zdravotního čaje ležel na kraji police.

„Na sklenici nebo na balíčku jste žádné otisky nenašli?“ ‚Jen služčiny. Mám je z jejího pokoje.“

„Nemusel brát sklenici do ruky,“ řekl Leach.

„Stačilo, když do ní uspávadlo hodil.“

Battle šel dolů po schodech a Leach ho následoval. Mezi horním poschodím a prvním odpočívadlem bylo jakési dost nešikovně umístěné okno. V rohu stála tyč s háčkem na konci.

„Tou se to horní okno otvírá," vysvětloval Leach. ‚Je to ale jen taková ventilace, okno se totiž dá otevřít jen kousek. Otvor je příliš úzký, než aby jím někdo mohl vlézt dovnitř."

„Ani mě nenapadlo, že by sem někdo lezl," řekl Battle. Oči měl zamyšlené.

Vešel do první ložnice v prvním poschodí, v níž bydlela Audrey Strangeová. Bylo tam čistě uklizeno: na toaletním stolku ležely kartáče s rukojetí ze slonoviny, nikde se nepovalovaly žádné šaty. Battle nakoukl do skříně. Dva jednoduché kostýmy, asi dvoje večerní šaty a jedny či dvoje letní. Šaty byly laciné, ale kostýmy výborně ušité a drahé, třebaže už starší.

Battle pokývl. Chvilku postál u psacího stolu a pohrával si s kalamářem, postaveným nalevo od podložky s pijákem. Williams řekl: „Na tom pijáku ani v koši na papír není nic zajímavého."

„Stačí mi, když to říkáte," prohlásil Battle.

„Tady opravdu není nic k vidění."

Pokračovali v prohlídce dalších pokojů.

V pokoji Thomase Roydea byl nepořádek, kam se člověk podíval, všude se válely různé kusy pánské garderoby. Dýmky a popel byly po stole a u postele, na níž ležel rozečtený výtisk Kiplingova románu *Kim*.

„Ten je zvyklý, že po něm uklízí domorodé služebnictvo," řekl Battle.

„Rád čte oblíbené staré autory. Konzervativní typ." Pokoj Mary Aldinové byl malý, ale útulný. Battle se podíval na cestopisy v poličkách a na staromódní kartáče z tepaného stříbra. Zařízení a barvy byly v tomto pokoji mnohem modernější než v ostatních místnostech domu.

„Tahle tak konzervativní není," řekl Battle. „Nikde tu nemá žádné fotografie. Není to žena, která by žila z minulosti."

V patře byly ještě tři nebo čtyři prázdné pokoje, všechny uklizené, vyluxované a připravené pro hosty, a také dvě koupelny. Pak přišel na řadu velký dvojpokoj lady Tressilianové. Z něho sešli po třech malých schůdcích a octli se ve dvou pokojích s koupelnou, v nichž byli ubytováni manželé Strangeovi. V Nevilově pokoji Battle neztrácel mnoho času. Vykoukl z otevřeného okna, pod nímž se příkře sva-

žoval do moře skalní útes. Okno vedlo na západní stranu a bylo z něho vidět na Stark Head – skálu, která se hrozivě a zlověstně tyčila nad vodou.

„Tenhle pokoj má odpolední slunce," zabručel. „Po ránu ale musí být taková vyhlídka trochu ponurá. A při odlivu tu musí šeredně páchnout mořské řasy. A tamten mys na obzoru taky nepůsobí moc utěšeně. Vůbec se nedivím, že tak láká sebevrahy!" Nezamčenými dveřmi přešel do většího pokoje. Panoval tam nepředstavitelný nepořádek. Všude se povalovaly hromady šatstva – jemné spodní prádlo, punčochy, vyzkoušené a pohozené svetříky – pestré letní šaty přehozené přes opěradlo křesla. Battle se podíval do skříně. Byla plná kožichů, večerních šatů, šortek, tenisových úborů a sportovních kostýmků.

Battle zavřel skříň téměř uctivě.

„Zatraceně drahý vkus," poznamenal.

„Ta ženská musí stát manžela těžké prachy." Leach řekl zamračeně: „Možná právě proto –"

Větu ale nedokončil.

„Potřeboval sto nebo sto padesát tisíc liber? Možná. Radši si poslechneme, co nám o tom poví on sám."

Odešli dolů do knihovny. Williamse pověřili, aby oznámil služebnictvu, že se může opět věnovat své práci. Lidé z rodiny se mohou vrátit do svých pokojů. Bylo třeba je o tom uvědomit a také jim říct, že by si inspektor Leach rád pohovořil s každým z nich zvlášť, nejdříve s Nevilem Strangem.

Když Williams odešel z knihovny, Battle a Leach se posadili za mohutný viktoriánský stůl. V rohu místnosti seděl mladý policista se zápisníkem a připravenou tužkou. Battle řekl:

„Začni se ho ptát ty, Jime. Á koukej na něho udělat dojem." Když Leach přikývl, Battle se poškrábal na bradě a zachmuřil se.

„Nevím proč, ale pořád musím myslet na Hercula Poirota."

„Myslíš toho belgického dědouška – toho komického mužíčka?"

„Ten je tak akorát komický," řekl vrchní inspektor Battle. ‚Je nebezpečný jako černá mamba a rozzuřená leopardí samice dohromady – hlavně když ze sebe začne dělat šarlatána! Přál bych si, aby tu byl – tohle je případ pro něho jak stvořený."

„V jakém smyslu?“

„V psychologickém,“ řekl Battle.

„Ale chce to opravdu psychologii – žádnou takovou tu nedovařenou kasičku lidiček, kteří o tom nemají ani páru.“ Otráveně si vzpomněl na slečnu Amphreyovou a na svou dceru Sylvii.

„Podle něho spočívá nejlepší metoda v tom, aby člověk věděl, jak takový případ správně rozhýbat. Nechat vraha povídat – to je jeden z jeho oblíbených postupů. Říká, že každý je nucen říct pravdu dřív nebo později – poněvadž je to nakonec mnohem snazší než vykládat lži. A přitom pachatelé vždycky v něčem maličko uklouznou, myslí si, že třeba na něčem tak moc nezáleží – a v tom je člověk nejlíp chytí.“

„Chceš Nevilu Strangeovi poskytnout možnost, aby ti sám strčil hlavu do oprátky?“

Battle roztržitě přikývl. Potom ještě poněkud rozmrzele a zmateně dodal:

„Vlastně mi dělá starost něco jiného – proč jsem si vůbec na Hercula Poirota vzpomněl? Napadlo mě to tam nahoře. Co jsem to tam jen mohl vidět, že mi to toho mužíčka připomnělo?“ Rozhovor skončil, když do knihovny vešel Nevile Strange. Byl bledý a ustaraný, ale mnohem méně nervózní než při snídani. Battle se na něho pátravě podíval. Bylo k nevíře, že by člověk, který ví – a on to musel vědět, jestliže je schopen vůbec trochu uvažovat – že na vražedném nástroji zůstaly otisky jeho prstů a že policie ty otisky identifikovala – že by takový člověk nebyl mimořádně nervózní, případně se nesnažil drze předstírat suverenitu.

Nevile Strange vypadal celkem normálně – událost jím otřásla, způsobila mu starosti a zármutek – nervózní však byl jenom nepatrně.

Jim Leach ho oslovil příjemným hlasem venkovana ze západní Anglie:

„Byli bychom rádi, kdybyste nám zodpověděl pár otázek, pane Strange. Jde jednak o to, co jste včera večer dělal a kudy jste chodil, a jednak o některé významné skutečnosti. Zároveň vás upozorňuju, že na otázky nemusíte odpovídat, jestliže nechcete, a přejete-li si, může být přítomen váš advokát.“ Opřel se o opěradlo křesla a pozo-

roval, jak slova zapůsobila. Nevile Strange se vůbec nesnažil zakrýt svůj zmatek.

„Buď nemá tušení, kam tím míříme, nebo je to zatraceně dobrý herec," pomyslel si Leach. Když Nevile neodpověděl, řekl nahlas: „Tak jak to uděláme, pane Strange?"

Nevile řekl: „Samozřejmě – ptejte se mě, nač chcete."

„Vemte ale na vědomí," řekl Battle přátelsky, „že všechno, co nám povíte, bude zaprotokolováno a může být později použito u soudu jako svědectví."

Na Strangeově tváři se objevil .ruměnec. Řekl ostře: „To mi vyhrožujete?"

„Ani nápad, pane Strange. Pouze vás na to upozorňuju." Nevile pokrčil rameny.

„Předpokládám, že to patří k vaší běžné praxi. Dejte se do toho."

„Chcete učinit výpověď?" ‚Jestli tomu tak říkáte ."

„Tak nám tedy přesně povězte všechno, co jste dělal včera večer. . Začněte večeří."

„Prosím. Po večeři jsme šli do salónu. Tam jsme pili kávu. Poslouchali rádio – zprávy a podobně. Pak jsem se rozhodl, že zajdu do hotelu v Easterheadském zálivu podívat se na jednoho přítele, který tam bydlí."

„Jak se ten přítel jmenuje?"

„Latimer. Edward Latimer."

„Je to váš důvěrný přítel?"

„Ani moc ne. Co jsme ale tady, vídám se s ním často. Byl na obědě a na večeři u nás a pak jsme zas my byli u něho." Battle řekl:

„Nebylo už na cestu do Easterheadského zálivu trochu pozdě?"

„Kdepak, tam bývá veselo – mívají otevřeno až do rána."

„V tomhle domě se ale chodívá spát se slepicemi, jestli se nemýlím?"

„Vcelku ano. Jenže já jsem si s sebou vzal klíč od domovních dveří. Nikdo na mě nemusel čekat."

„Nechtěla vaše paní jít s vámi?" Nevile maličko změnil tón. Řekl poněkud upjatě: „Ne, bolela ji hlava. Šla si lehnout už předtím."

„Pokračujte prosím, pane Strange."

„Právě jsem se chtěl jít převléct –"

Leach ho přerušil.

„Promiňte, pane Strange. Do čeho převléct? Do večerních šatů, nebo z večerních šatů?“

„Ani jedno, ani druhé. Měl jsem na sobě modrý oblek – náhodou je to můj nejlepší, a protože se dalo trochu do deště a já chtěl jet přívozem a na druhé straně pak jít pěšky – je to asi půl míle, znáte to tam – převlékl jsem se do starších šatů – do šedých proužkovaných, když už chcete vědět všechny detaily.“

„Máme rádi ve všem jasno,“ řekl Leach skromně.

„Pokračujte prosím.“

„No – jak říkám, šel jsem nahoru, když za mnou přišla Barrettová a řekla mi, že by se mnou lady Tressilianová chtěla mluvit. Tak jsem se k ní vypravil a trochu jsme se spolu porafali.“

Battle řekl zdvořile: „Myslím, že jste poslední, kdo ji viděl živou, ne, pane Strange?“ Nevile zrudl.

„Ano – ano – nejspíš ano. To ale byla úplně v pořádku.“ ‚Jak dlouho jste u ní byl?“

„Asi tak dvacet minut, možná třicet – nevím přesně. Pak jsem šel k sobě do pokoje, převlékl jsem se a pospíchal jsem z domu. Klíč od hlavních dveří jsem si vzal s sebou.“

„V kolik hodin to bylo?“

„Kolem půl jedenácté, aspoň myslím. Seběhl jsem dolů k přívozu a chytil jsem akorát pramici do Easterheadu. Latimera jsem našel v hotelu, vypili jsme spolu nějakou tu skleničku a zahráli jsme si biliár. Rychle nám to uteklo a pojednou jsem si uvědomil, že jsem zmeškal poslední pramici na druhý břeh, která odjíždí v půl druhé. Latimer ale velice ochotně vytáhl z garáže auto a odvezl mě domů. Jak víte, musí se jet objížďkou kolem Saltingtonu, je to dobrých šestnáct mil. Z hotelu jsme odjeli ve dvě hodiny a sem jsme přijeli v půl třetí. Poděkoval jsem Tedu Latimerovi a pozval jsem ho ještě na skleničku, ale řekl mi, že už radši pojede rovnou domů. A tak jsem přišel do domu sám a hned jsem šel spát. Nic podezřelého jsem neviděl ani neslyšel. Všude byl klid a měl jsem dojem, že všichni spí. Až dnes ráno jsem uslyšel, jak to děvče křičí, a –“

Leach ho přerušil.

„Ano, to už víme. Teď se, prosím vás, trochu vraťte – k vašemu rozhovoru s lady Tressilianovou – chovala se zcela normálně?“

„Naprosto normálně.“

„O čem jste hovořili?“

„O všem možném.“

„V přátelském tónu?“ Nevile zčervenal.

„Jistěže.“

„Nedošlo mezi vámi – například – k prudké hádce?“ řekl Leach klidně.

Nevile hned neodpověděl. Leach řekl:

„Bude lepší, když nám povíte pravdu. Řeknu vám rovnou, že část vašeho rozhovoru kdosi vyslechl.“ Nevile řekl úsečně:

„Trochu jsme se nepohodli. Ale nic to nebylo.“

„Kvůli čemu jste se nepohodli?“ Nevile se s námahou ovládl a usmál se.

„Upřímně řečeno, pořádně mě zjela. To u ní bývalo časté. Jakmile s někým v něčem nesouhlasila, hned si ho vzala do prádla. Měla dost staromódní názory a dnešní způsob života a myšlení jí šel někdy velice na nervy – nesnášela například rozvody a podobné věci. Pohádali jsme se a já jsem se trochu rozčílil, ale rozešli jsme se celkem v dobrém – i když jsme jeden druhého ani dost málo nepřesvědčili.“ Pohněvaně dodal: „Rozhodně jsem ji nepraštil do hlavy proto, že bych při hádce ztratil nervy – jak si snad myslíte!“

Leach pohlédl na Battlea. Battle se těžkopádně sklonil nad stolem a řekl:

„Dnes ráno jste přiznal, že ta golfová hůl je vaše. Můžete nám nějak vysvětlit skutečnost, že se na ní našly otisky vašich prstů?“ Nevile hleděl do prázdna a pak řekl podrážděně:

„No proboha – proč by tam neměly být – je to přece má hůl – často jsem jí užíval.“

„Myslel jsem to jinak. Chtěli bychom, abyste nám vysvětlil, jak je možné, že podle otisků prstů jste byl poslední, *kdo měl hůl v ruce?*“ Nevile seděl zcela tiše; z tváří se mu vytratila veškerá barva.

„To není pravda,“ řekl konečně.

„Není to možné. Někdo ji musel mít v ruce ještě po mně – mohl si přece vzít rukavice.“

„Ne, pane Strange, nikdo ji nemohl vzít do rukou *tak, jak vy to myslíte* – že by ji popadl a rozmáchl se – přitom by totiž nutně musel vaše otisky setřít.“ Následovala pauza – velice dlouhá pauza.

„Kristepane,“ řekl Nevile křečovitě a otřásl se. Přitiskl si ruce na oči. Oba policisté ho pozorovali.

Potom mu ruce klesly a narovnal se na židli.

„Není to pravda,“ řekl klidně.

„Prostě to není pravda. Myslíte, že jsem ji zabil, ale já to neudělal. Přísahám, že ne. Jde o nějaký strašlivý omyl.“

„A nemůžete nám poskytnout nějaké vysvětlení, pokud jde o ty otisky prstů?“

„Kde bych je vzal? Ohromilo mě to stejně jako vás.“

„A můžete nějak vysvětlit skutečnost, že okraje rukávů a rukávy vašich tmavomodrých šatů jsou zamazané od krve?“

„Od krve?“ Zašeptal to s hrůzou. „To není možné!“

„Neřízl jste se třeba –“

„Ne – rozhodně ne. Nic takového!“ Oba policisté okamžik čekali.

Nevile Strange svraštil čelo a zdálo se, že přemýšlí. Když konečně zvedl hlavu, hleděl na ně zděšenýma očima, plnýma hrůzy.

„To je fantastické!“ řekl.

„Prostě fantastické. Na tom na všem není ani za mák pravdy.“

„Což o to, fakta jsou pravdivá dost,“ řekl komisař Battle.

„Proč bych ale takovou věc dělal? Vždyť to je nemyslitelné – neuvěřitelné! Znal jsem Kamilu celý život.“

Leach si odkašlal.

„Mám dojem, že jste nám říkal, pane Strange, že po smrti lady Tressilianové zdědíte značnou částku peněz.“

„Tak vy si myslíte, že kvůli tomu – Ale já o peníze nestojím! *Nepotřebuju je!*“

„To nám říkáte vy, pane Strange.“ Leach si poněkud odkašlal. Nevile vyskočil.

„Tak podívejte, tohle vám mohu dokázat. Že peníze nepotřebuju. Dovolte mi, abych zavolal řediteli své banky – můžete si s ním promluvit sám.“

Zatelefonovali do banky. Linka byla volná a spojení do Londýna dostali za pár minut. Nevile řekl:

„To je pan Ronaldson? Tady Nevile Strange. Poznáte mě podle hlasu, že? Poslyšte, potřeboval bych od vás, abyste poskytli policii – jsou tu teď se mnou – veškeré potřebné informace o mé finanční situaci – ano – ano – prosím vás o to.“ Leach převzal sluchátko. Hovořil klidně, kladl jednu otázku po druhé a poslouchal odpovědi. Konečně zavěsil.

„Tak co?“ řekl Nevile horlivě. Leach nevzrušeně prohlásil:

„Máte u nich na kontě značnou peněžní částku k dobru. Banka se stará o veškeré vaše investice a sdělila mi, že jsou ve velmi slibném stavu.“

„Vidíte, že jsem vám říkal pravdu!“

„Vypadá to tak – ale i tak je možné, pane Strange, že třeba máte nějaké závazky či dluhy – někdo vás možná vydírá – to všechno mohou být důvody, o kterých nevíme a které vás nutí opatřit si peníze.“

„Žádné podobné důvody nemám! Ubezpečuju vás, že něco takového nepřichází v úvahu. Sami si zjistíte, že je to nesmysl.“ Vrchní inspektor Battle pokrčil rozložitými rameny. Řekl laskavě, téměř otcovsky:

„Máme dostatečný důkaz, abychom vás zatkli, v tom mi jistě dáte za pravdu, pane Strange. Neudělali jsme to – *zatím*. Jak vidíte, chováme se podle zásady ‚Spíš pardonuj, než obviňuj‘.“ Nevile řekl hořce: „Chcete říct, že už jste usoudili, že jsem to udělal já, ale že musíte nejdřív najít motiv, než mě zmáčknete?“ Battle mlčel. Leach se podíval na strop.

Nevile řekl zoufale:

„Je to jako nějaký strašný sen. Nevím, co bych k tomu řekl, nevím, co mám dělat. To je – to je jako když jsem v pasti a nemůžu z ní ven.“

Vrchní inspektor Battle se zavrtěl. Oči pod přimhouřenými víčky mu chytře zableskly.

„To jste řekl moc pěkně,“ pravil.

„Opravdu moc pěkně. A mě něco napadlo...“

VI

Seržant Jones vyprovodil Nevila přes halu a vzápětí uvedl zasklenými dveřmi do místnosti Kay, takže se manželé nesetkali.

„Se všemi ostatními se ale sejde," poznamenal Leach.

„Tím lip," řekl Battle.

„Zajímá mě ona – chci s ní mluvit, dokud ještě není ovlivněna."

Den byl pošmourný a foukal ostrý vítr. Kay měla na sobě tvídovou sukni a tmavočervený svetr, nad nímž se její vlasy vyjímaly jako naleštěná měděná mísa. Vypadala trochu rozčileně a trochu vyděšeně. Na tmavém viktoriánském pozadí knih a křesel s prohnutými opěradly rozkvetla její krása a vitalita jako nádherný květ.

Leach ji snadno přiměl k výpovědi o tom, co dělala včera večer. Rozbolela ji hlava a šla si lehnout záhy – asi ve čtvrt na deset, tak nějak. Usnula tvrdě a neslyšela nic, teprve dnes ráno ji probudil čísi výkřik.

Další otázky jí položil Battle.

„Nezašel se na vás manžel podívat, jak se vám daří? Myslím – než večer odešel z domu?"

„Ne."

„Neviděla jste ho od chvíle, kdy jste odešla ze salónu, až do dnešního rána. Je to tak?" Kay přikývla.

Battle si přejel rukou po bradě.

„Paní Strangeová, dveře mezi vaším pokojem a pokojem vašeho manžela byly zamčené. Kdo je zamkl?"

Kay odpověděla stručně: „Já."

Battle neřekl nic, ale čekal – čekal jako starý, mazaný kocour na myš, až vyleze z díry.

Mlčením dosáhl toho, čeho by možná nedosáhl vyptáváním. Kay prudce vybuchla:

„No – tak vidím, že bude nejlíp, když vám to všechno vyklopím rovnou! Ten třasořitka Hurstall nás musel před čajem slyšet, a když vám to nepovím já, poví vám to on. Pravděpodobně už vám to dokonce řekl. Pohádali jsme se s Nevilem – moc šeredně. Zuřila jsem na něho! Šla jsem si lehnout a zamkla jsem dveře,

poněvadž jsem na něho pořád ještě měla ukrutný vztek!"

„Aha – ach tak," řekl Battle s maximálním pochopením.

„A kvůli čemu jste se vlastně pohádali?“

„Záleží na tom? Mně to nevadí, já vám to klidně řeknu. Nevile se choval jak totální idiot. To je ale všechno vina té ženské.“

„Které ženské?“

‚Jeho první ženy. Ona ho přivedla na myšlenku, abychom sem přijeli.“

„Chcete říct – abyste se tu sešli?“

„No ano. Nevile si myslí, že to byl všechno jeho nápad – on je takové ubohé neviňátko! Jenomže nebyl. Nikdy ho něco takového ani nenapadlo, dokud ji jednoho dne nepotkal v Hyde Parku. Ona mu tohle nakukala a vsugerovala mu, že na to přišel sám. On. si docela vážně myslí, že to byl jeho nápad, ale já jsem hned viděla, že za tím je od začátku Audrey – ta její jemná italská ruka ...“

„Proč by to ale dělala?“ zeptal se Battle.

„Poněvadž ho chtěla znova dostat do drápů,“ řekla Kay. Hovořila rychle a zajíkala se.

„Nikdy mu neodpustila, že ji nechal kvůli mně. Tohle je její pomsta. Nakukala mu, že bychom se tu měli všichni sejít, a pak ho začala zpracovávat. Dala se do toho hned, jak jsme přijeli. Je totiž náramně mazaná, víte? Ví moc dobře, kdy se má tvářit pateticky a kdy zas bůhvíjak nedosažitelně – no jo, a zároveň to ještě hrát na dalšího mužského. Má tu ještě Thomase Roydea, takového věrného bernardýna, který ji odjakživa zbožňoval, no a dohání Nevila k šílenství, poněvadž předstírá, že si chce Thomase vzít.“

Zmlkla a vztekle oddechovala. Battle řekl mírně: „Člověk by si myslel, že pan Strange bude mít jedině radost, když paní Audrey dojde – ehm – štěstí se starým přítelem.“

„Radost? Ten žárlí jak ďábel!“

„Pak ji ale musí mít velice rád.“

„No jo, to on má,“ řekla Kay trpce.

„O to se postarala.“ Battle se stále ještě pochybovačně škrábal prstem na bradě.

„Měla jste nějaké námitky proti tomu, abyste sem přijeli současně?“ zeptal se.

‚Jak bych mohla? Vždyť by to vypadalo, že žárlím!“

„No dobře,“ řekl Battle, „a žárlíte, nebo ne?“ Kay zrudla.

„Samozřejmě! Vždycky jsem na Audrey žárlila. Hned od začátku – nebo skoro hned od začátku. Měla jsem pocit, že je v domě zároveň se mnou. Jako by to byl její domov, a ne můj. Dala jsem pokoje znova vymalovat a všechno přestavět, jenže to vůbec nic nepomohlo! Pořád jsem cítila, jak se plíží kolem jako nějaký hrozivý přízrak. Věděla jsem, jak Nevila trápí pomyšlení, že se k ní špatně zachoval. Nemohl na ni docela zapomenout – pořád tam byla – pořád ho v podvědomí strašily nějaké výčitky. Někteří lidé už prostě takovíhle jsou. Vypadají celkem bezbarvě a nezajímavě, ale dohánějí člověka k takovým pocitům.“

Battle zamyšleně přikývl. Řekl:

„Děkuji, paní Strangeová. Pro tuhle chvíli je to všechno. V budoucnu se budeme muset zeptat ještě na spoustu věcí – hm – zvláště, když váš manžel zdědí po lady Tressilianové tolik peněz – padesát tisíc liber–“

„Tolik? To jsme přece dostali po starém siru Matthewovi, ne?“ ‚Jste o tom o všem informovaná?“

„Samozřejmě. Odkaz sira Matthewa má být rozdělen mezi Nevila a Nevilovu ženu po smrti lady Tressilianové. Ne že bych byla ráda, že je stará paní po smrti. To nejsem. Moc ráda jsem ji neměla – nejspíš protože ona neměla ráda mě – ale je to prostě hrozné pomyšlení, že se sem vetřel nějaký lupič a rozbil jí hlavu.“ S těmito slovy také odešla. Battle se podíval na Leache.

„Co si o ní myslíš? Pěkná kůstka – co ty na to? Kvůli ní mužský klidně dokáže ztratit hlavu.“ Leach přikývl.

„Tedy – na dámu moc nevypadá,“ řekl pochybovačně.

„Dneska už žádné nejsou,“ řekl Battle.

„Podíváme se teď na ženu číslo jedna? Ale ne, zavoláme si radši slečnu Aldinovou, aby nám svůj názor na ty manželské trable pověděl někdo nezaujatý.“ Mary Aldinová vešla klidně a posadila se. Pod vnější nezúčastněností byla v jejích očích vidět starost.

Zodpovídala Leachovy otázky zcela jasně a potvrdila Nevilovo vylíčení průběhu večera. Ona sama si šla lehnout asi tak v deset hodin.

„V té době byl pan Strange u lady Tressilianové?“

„Ano, slyšela jsem je mluvit.“

„Mluvili spolu, nebo se hádali, slečno Aldinová?“ Zrudla, ale odpověděla klidně:

„Víte – lady Tressilianová byla náruživá diskutérka. Její hlas zněl velice často podrážděně, i když k tomu neměla vůbec žádný důvod. Jistěže měla sklon k panovačnosti a ráda lidi komandovala – a takovéhle způsoby snášejí muži obvykle hůř než ženy.“

„Než třeba vy,“ pomyslel si Battle. Zadíval se na její inteligentní tvář. Promluvila však ona.

„Nerada bych vypadala jako hlupák – ale připadá mi opravdu neuvěřitelné, že byste mohli podezírat někoho z těch lidí tady v domě. Proč by to nemohl udělat někdo, kdo přišel zvenčí?“

„Z mnoha důvodů, slečno Aldinová. Předně proto, že nebylo nic ukradeno a nebyly vypáčeny žádné dveře ani okna. Nemusím vám snad připomínat půdorys vašeho domu a okolí, ale uvědomte si to dobře: na západní straně klesá příkrý útes rovnou do moře, na jihu jsou dvě obezděné terasy, které také končí až v moři, na východní straně se zahrada svažuje skoro až ke břehu, ale je obehnána vysokou zdí. Jediným vchodem jsou malá dvířka, která vedou na silnici, ale ta jsme našli dnes ráno zavřená zevnitř na závoru jako vždy. A hlavní vrata do domu, která také vedou na silnici, byla rovněž zamčená. Neříkám, že někdo nemohl přelézt zeď, nebo že se nemohl dostat dovnitř hlavními dveřmi s pomocí rezervního klíče nebo třeba nějakého šperháku – ale tvrdím, že pokud jsem se dobře díval, nic tomu zatím nenasvědčuje. Ten, kdo zločin spáchal, musel vědět, že Barrettová každý večer pije zdravotní čaj, jen tak ji mohl omámit – což ukazuje na někoho z domu. Golfovou hůl vzal pachatel ze skříně pod schodištěm. *Tohle nemohl udělat nikdo zvenčí, slečno Aldinová.*“

„Nevile to ale nebyl! Jsem si jista, že to nebyl Nevile.“

„Z čeho ta vaše jistota plyne?“

Bezmocně zvedla ruce.

„Prostě mu to není podobné – proto! *Nevile* by přece nedokázal zabít bezbrannou starou ženu v posteli!“

„Zdá se to samozřejmě nepravděpodobné,“ řekl Battle uvážlivě, „ale byla byste překvapená, jakých věcí jsou lidé schopni, když k tomu mají dostatečný důvod. Pan Strange mohl velice nutně potřebovat peníze.“

„Určitě ne. Není žádný marnotratník ani flamendr – nikdy moc peněz nepotřeboval.“

„On možná ne, ale jeho žena ano.“

„Kay? No – možná – ale prosím vás, to je prostě směšné. Jsem si jistá, že včera večer Nevile mohl myslet na leccos, ale na peníze ne.“

Inspektor Battle si odkašlal.

„Pokud jsem vyrozuměl, trápily ho i jiné starosti?“

„To vám nejspíš řekla Kay, ne? Ano – opravdu měl nějaké nepříjemnosti. To ale s touhle strašlivou věcí nemá nic společného.“

„Pravděpodobně ne, ale přesto bych moc rád slyšel vaši verzi celé té záležitosti, slečno Aldinová.“

Mary řekla pomalu: „No víte – tady totiž – vznikla taková nepříjemná situace. Ať už s tím nápadem přišel kdokoli –“ Battle ji záludně přerušil:

„Pokud jsem slyšel, byl to nápad pana Strangea?“

„On to říkal.“

„Vy jste si to ale nemyslela?“

„Já – ne – Nevilovi se to také nějak nepodobá. Měla jsem pocit, že ho na tuhle myšlenku někdo přivedl – a tenhle pocit jsem měla celou tu dobu.“

„Třeba paní Audrey Strangeová, ne?“

„Připadá mi neuvěřitelné, že by Audrey něco takového udělala.“

„Kdo jiný tedy, když ne ona?“ Mary bezmocně pokrčila rameny.

„Nevím. Je to prostě divné.“

„Divné,“ řekl Battle zamyšleně. „Tenhle pocit mám taky – o celém tomhle případu. Je to podivný případ.“

„Podivné tu bylo všechno. Panovala tady taková atmosféra – nedokážu to popsat. Něco viselo ve vzduchu. Nějaká *hrozba*.“

„Všichni byli nějak nesví a tekly jim nervy, co?“

„Ano, přesně tak ... Všichni jsme tím trpěli. Dokonce i pan Latimer –“ Zarazila se.

„Zrovna jsem se vás chtěl na pana Latimera zeptat. Co mi o něm můžete povědět, slečno Aldinová? Kdo to je, ten pan Latimer?“

„Abych vám pravdu řekla, moc toho o něm nevím. Je to přítel Kay.“

„Je to přítel paní Strangeové. Znají se spolu už dlouho?“

„Ovšem, znala ho dávno předtím, než se provdala.“

„Pan Strange ho má rád?“

„Řekla bych, že docela ano.“

„Žádné – maléry tu nebyly?“

Battle to řekl velice delikátně. Mary odvětila hned a důrazně: „Určitě ne!“

„Měla. pana Latimera v oblibě lady Tressilianová?“

„To zrovna moc ne.“

Battle vzal na vědomí varování, které se ozvalo v povzneseném tónu jejího hlasu, a změnil téma.

„A teď ještě ta služka – Jane Barrettová – sloužila u lady Tressilianové dlouho? Pokládáte ji za důvěryhodnou?“

„Naprosto. Byla lady Tressilianové oddaná tělem i duší.“ Battle se zabořil do křesla.

„Takže ani na okamžik nepřipouštíte možnost, že Barrettová udeřila lady Tressilianovou do hlavy a pak se sama přiotrávila, aby od sebe odvedla podezření?“

„To je vyloučeno. Proč by to proboha dělala?“

„Má něco dědit, jestli o tom nevíte.“

„To já také,“ řekla Mary Aldinová a upřeně se na něho podívala.

„Máte pravdu,“ řekl Battle.

„Vy také. Víte, kolik to dělá?“

„Před chvílí přijel pan Trelawny a řekl mi to.“

„Předtím jste to nevěděla?“

„Ne. Věděla jsem s jistotou – z toho, co lady Tressilianová občas prohodila – že mi něco odkázala. Můj vlastní majetek nestojí za řeč, jak možná víte. Nestačí mi ani na živobytí, musím si prostě nějak vydělávat. Předpokládala jsem, že mi lady Tressilianová odkáže přinejmenším takových sto liber ročně – jenomže měla nějaké synovce, a vůbec jsem nemohla tušit, jak hodlá naložit s penězi, š nimiž disponovala ona sama. Věděla jsem ale, že majetek po siru Matthewovi má připadnout Nevilovi a Audrey.“

„Takže tedy nevěděla, co jí lady Tressilianová odkazuje,“ řekl Leach, když Mary Aldinovou propustil.

„Aspoň to tvrdí.“

„Aspoň to tvrdí," přisvědčil Battle.

„A teď se podíváme na zoubek Modrovousově první ženě."

VII

Audrey měla na sobě světle šedý flanelový kostým. Vypadala v něm až téměř přízračně bledá, že si Battle vzpomněl na slova, která slyšel od Kay. ‚Plíží se po domě jako nějaký ponurý duch. Na otázky mu odpovídala prostě a bez jakýchkoli citových projevů.

Ano, šla si lehnout v deset hodin, ve stejné době jako slečna Aldinová. Celou noc nic neslyšela.

„Promiňte, že se vměšuji do vašich soukromých záležitostí," řekl Battle, „ale mohla byste mi vysvětlit, jak to, že jste tady právě teď?"

„Jezdím sem touhle dobou každý rok. Letos můj – můj bývalý manžel – si přál přijet sem zároveň a zeptal se mne, jestli mi to nebude vadit."

„Zeptal se na to on vás?"

„Ovšem."

„Ne vy jeho?"

„Ne."

„Vy jste s tím ale souhlasila?"

„Ano, souhlasila ... nevěděla jsem dost dobře, jak bych to mohla odmítnout."

„A proč ne, paní Strangeová?" Odpověděla však neurčitě.

„Člověk nechce být nezdvořilý."

„Žalobu jste podávala vy?"

„Jak prosím?"

„Myslím – jestli jste o rozvod žádala vy?"

„Ano, já"

„Promiňte – ale máte pocit, že vám ukřivdil?"

„Ne – vůbec ne."

‚Jste velice shovívavá, paní Strangeová."

Neodpověděla. Zkusil to opět s mlčením – ale Audrey nebyla Kay, aby se dala vyprovokovat k řeči. Dokázala zůstat zticha bez sebemenšího náznaku neklidu. Battle musel tentokrát přiznat porážku.

„Víte zcela jistě, že to nebyl váš nápad – tohle setkání?“

„Naprosto jistě.“

„Vycházíte s nynější paní Strangeovou přátelsky?“

„Myslím, že mě moc ráda nemá.“

„A vy ji ano?“

‚Já ano. Myslím si o ní, že je to krásná žena.“

„Děkuji – to nám bude stačit.“

Vstala a vykročila ke dveřím. Pak ale zaváhala a vrátila se.

„Chtěla bych vám ještě říct –“ promluvila nervózně a rychle.

„Myslíte si, že to udělal Nevije, že ji zabil kvůli penězům. Vím ale docela jistě, že to není pravda. Nevilovi nikdy na penězích moc nezáleželo. Já to vím. Byla jsem za něho provdána osm let, pochopte to. Neumím si představit, že by někoho takhle zabil kvůli penězům – to – to prostě Nevilovi neodpovídá. Já vím, že když vám to říkám takhle, nemá to žádnou cenu jako důkaz – ale chci, abyste to věděli.“ Otočila se a rychle vyšla z místnosti.

„Tak co, jaký dojem na tebe udělala *tahle*?“ zeptal se Leach.

„V životě jsem neviděl nikoho, kdo by tak – tak málo podléhal citům.“

„Nechala si je pro sebe,“ řekl Battle.

„Pochybuju ale, že je z kamene. Nějaké city s ní lomcují – a řekl bych, že ne právě krotké. Jenomže nevím přesně jaké...“

VIII

Thomas Royde přišel jako poslední. Posadil se důstojně a strnule a trochu mžoural jako vejr.

Přijel do Anglie z Malajska – po osmi letech poprvé. Má ve zvyku už od dětských let zajet vždycky na nějaký čas do Gull’s Pointu. Paní Audrey Strangeová je jeho vzdálená sestřenice – jeho rodina ji vychovávala od devíti let. Včera večer šel spát krátce před jedenáctou hodinou. Ano, slyšel, jak Nevile Strange odchází z domu, ale neviděl ho. Nevile odešel asi dvacet minut po desáté, možná o něco později. On sám během noci neslyšel nic. Ráno vstal a byl právě v zahradě, když v domě objevili, že lady Tressilianová je mrtvá. Je zvyklý vstávat časně. Chvíli bylo ticho.

„Slečna Aldinová nám řekla, že zde v domě panovalo jakési napětí. Všiml jste si toho také?“

„Ani moc ne. Já si málokdy něčeho všimnu.“

„To je lež,“ pomyslel si Battle.

„Všímáš si spousty věcí; troufal bych si tvrdit, že víc než většina ostatních lidí.“ Ne, nemyslí si, že by Nevile Strange na to či ono nutně potřeboval peníze. Rozhodně na to nevypadal. Jenomže o záležitostech pana Strangea toho ví tak málo...

„Znáte dobře nynější paní Strangeovou?“

„Tady jsem se s ní sešel poprvé.“ Battle vyložil poslední kartu.

„Víte možná, pane Royde, že jsme na vražedném nástroji našli otisky prstů Nevila Strangea. A také jsme našli krev na rukávě kabátu, který měl včera v noci na sobě.“ Odmlčel se. Royde přikývl.

„To nám říkal,“ zabručel.

„Ptám se vás přímo: *myslíte, že to udělal on*?“ Thomas Royde si vždycky se vším dával na čas. Trvalo to dobrou minutu – a to je hezky dlouhá doba – než odpověděl:

„Nevím, proč se na to ptáte mne! To přece není má věc. To je vaše věc. Chcete-li znát můj názor – on sotva přichází v úvahu.“

„Víte o někom, kdo by přicházel v úvahu spíš?“ Thomas zavrtěl hlavou.

„Jediný člověk, který by přicházel v úvahu, to rozhodně nemohl udělat. Toť vše.“

„A kdo je to?“

Royde však zavrtěl hlavou mnohem energičtěji.

„To vám nemohu říct. Je to můj soukromý názor.“

„Máte povinnost pomáhat policii.“

„Ano – říct vám veškerá fakta. Tohle ale nejsou fakta. Jenom nápad. A stejně je to vyloučené.“

„Moc jsme z něho nedostali,“ řekl Leach, když Royde odešel. Battle přisvědčil.

„To tedy ne. Určitě má něco na mysli – něco zcela konkrétního. Rád bych věděl, co to je. Tohle je velice mimořádný zločin, kamarádíčku Jime –“

Telefon zazvonil dřív, než mohl Leach odpovědět. Zvedl sluchátko a ohlásil se. Chvíli poslouchal, potom řekl ‚Dobře a položil sluchátko.

Na rukávě toho kabátu je lidská krev oznámil.

„Stejná krevní skupina, jakou měla lady Tressilianová. Tak se mi zdá, že Nevile Strange –“

Battle přistoupil k oknu a se značným zájmem vyhlížel ven.

„Támhle je nějaký mladý krasavec,“ poznamenal.

„Náramně hezký a náramně zkažený, aspoň podle mého odhadu. Škoda že pan Latimer – poněvadž tuším, že je to pan Latimer – byl včera v noci v Easterheadském zálivu. Tenhle typ lidí dokáže rozšalovat hlavu vlastní babičce, když má dojem, že ho nechytnou a že mu z toho něco kápne.“

.Jenomže jemu z toho nekápne nic,“ řekl Leach.

„Smrt lady Tressilianové mu nemohla přinést prospěch.“ Znova zazvonil telefon.

„Hrom do toho telefonu, co zas kdo chce?“ Přistoupil k aparátu.

„Haló. Á – to jste vy, doktore. Cože? Je při vědomí – opravdu? No ne. To snad není možné!“

Otočil hlavu..

„Pojď sem, strýčku, a poslechni si to.“ Battle šel k telefonu a uchopil sluchátko. Poslouchal a z jeho tváře se jako obvykle nedalo nic vyčíst. Řekl Leachovi: ‚Jime, přiveď Nevila Strangea.“

Když Nevile vešel, Battle právě pokládal sluchátko do vidlice. Nevile byl bledý a přepadlý. Zvědavě hleděl na vrchního inspektora Scotland Yardu a pokoušel se odhadnout, co se tají za neproniknutelnou maskou jeho tváře.

„Pane Strange,“ řekl Battle.

„Víte o někom, kdo vás nemá rád? O někom, kdo vás nemůže ani cítit?“ Nevile na něho vytřeštěně zíral a pak zavrtěl hlavou.

„Opravdu ne?“ naléhal Battle.

„Myslím někoho, kdo vás k smrti nenávidí.“

Nevile seděl, jako by spolkl pravítko.

„Ne. Opravdu ne. O nikom takovém nevím –“

„Přemýšlejte, pane Strange. Nevzpomínáte si na někoho, komu jste snad nějak ublížil?“ Nevile zrudl.

„Existuje jedna osoba, o níž by se dalo říct, že jsem jí ublížil. Není však z těch, kteří by se tím užírali. Je to má první žena – opustil jsem ji kvůli jiné. Mohu vás ale ujistit, že rozhodně vůči mně nechová nenávist. Je to – býval to notový anděl.“ Vrchní inspektor se naklonil nad stůl.

„Dovolte, abych vám řekl, že jste neobyčejně šťastný člověk, pane Strange. Neříkám, že se mi ty důkazy proti vám zamlouvaly – ale byly tu! Stačily by k vypracování obžaloby, a kdyby ve vás porota třeba nenašla zalíbení, mohl byste se dostat na *šibenici*“

„Říkáte to tak,“ podivil se Nevile, „jako by to všechno už minulost.“

„Také že je,“ řekl Battle. ‚Jste z toho venku, pane Strange – čirou náhodou.“

Nevile na něho stále ještě tázavě hleděl.

„Potom, když jste od ní včera večer odešel, lady Tressilianová zazvonila ještě na službu,“ řekl Battle. Pozoroval, jak to Nevile přijme. „*Po mém odchodu*? Takže Barrettová ji viděla –“

„Ano. *Živou a zdravou*. Barrettová vás také viděla odcházet z domu, než se vydala ke své paní.“ Nevile řekl:

„Ale ta golfová hůl – moje otisky prstů –“

„Tou holí udeřena nebyla. Doktoru Lazenbymu se to hned od začátku nelíbilo. Viděl jsem to na něm. Byla zavražděna něčím jiným. Tu golfovou hůl tam někdo položil úmyslně – aby podezření padlo na vás. Mohl to udělat někdo, kdo vyslechl vaši hádku, a vybral si vás proto jako příhodnou oběť, nebo to mohlo být i z toho důvodu –“

Odmlčel se a potom opakoval otázku: „Kdo vás v tomhle domě nenávidí, pane Strange?“

IX

„Chtěl bych se vás na něco zeptat, doktore,“ řekl Battle. Seděli v doktorově domě a vrátili se právě ze sanatoria, kde měli krátký rozhovor s Jane Barrettovou.

Barrettová byla ještě slabá a vyčerpaná, ale hlavu měla jasnou a hovořila s naprostou jistotou.

Vypila prý večer zdravotní čaj a chystala se právě do postele, když na ni lady Tressilianová zazvonila. Podívala se na hodinky a zapamatovala si, kolik bylo – ví přesně, že bylo za pět minut půl jedenácté.

Oblékla si župan a šla dolů. Z haly v přízemí uslyšela nějaký hluk a podívala se přes zábradlí.

„Byl to pan Nevile a právě odcházel. Bral si z věšáku nepromokavý plášť."

‚Jaký oblek měl na sobě?"

„Šedý proužkovaný. Vypadal velice ustaraně a nešťastně. Strkal paže do kabátu, jako by mu bylo jedno, jak si jej obleče. Potom vyšel z domu hlavními dveřmi a zabouchl je za sebou. Já jsem šla k milostivé paní. Byla chudinka hrozně rozespalá a nemohla si vzpomenout, proč vlastně na mě zvonila – to u ní bývalo často.

Narovnala jsem jí polštáře, přinesla jsem sklenici čerstvé vody a pohodlně jsem paní uložila."

„Nezdálo se vám, že je rozrušená nebo že se něčeho bojí?"

„Připadala mi jen unavená, nic víc. Sama jsem byla taky unavená. Zívala jsem. Potom jsem šla nahoru a hned jsem usnula." Tak zněla výpověď Barrettové. Nedalo se pochybovat o pravosti jejího žalu a zděšení, když se dověděla o smrti své paní. Vrátili se do domu doktora Lazenbyho a právě v té chvíli Battle prohlásil, že by se chtěl na něco zeptat.

„Ptejte se," řekl Lazenby.

„V kolik hodin myslíte, že lady Tressilianová zemřela?"

„To už jsem vám řekl. Mezi desátou hodinou a půlnocí."

„Já vím – to jste nám řekl. Na to jsem se vás neptal. Otázal jsem se vás, co si vy osobně myslíte."

„Aha – mimo protokol?"

„Ano."

„No ... odhadoval bych to tak asi kolem jedenácté hodiny."

„To jsem od vás chtěl slyšet," řekl Battle.

„Těší mě, že jsem vám mohl vyhovět. Ale proč?"

„Nějak se mi ani na okamžik nezamlouvala myšlenka, že byla zabita dřív než v deset dvacet. Vemte v úvahu Barrettovou – uspávadlo by ještě nezačalo působit. Právě použití toho uspávacího pro-

středku svědčí o tom, že vražda byla plánována na dobu pozdější – až někdy během noci. Já sám bych tipoval půlnoc.“

„To je možné. Těch jedenáct je pouhý odhad.“

„Rozhodně to ale nemohlo být později než o půlnoci?“

„Ne.“

„Nemohlo to být třeba po půl třetí?“

„Proboha – to ne.“

„Takže se zdá, že Strange je z toho opravdu venku. Musím si jen ještě ověřit, co opravdu dělal, když z domu odešel. Jestliže nám pověděl pravdu, pak je nevinný a obrátíme se na další podezřelé.“

„Na další lidi, kteří zdědili peníze?“ napověděl Leach.

„Možná,“ řekl Battle.

„Ale nějak se mi to nezdá. Vypadá to spíš na nějakého perverzního pachatele.“

„Perverzního…?“

„Zatraceně perverzního.“

Když vyšli z doktorova domu, vydali se k přívozu. Dva bratři, Will a George Barnesovi, převáželi přes řeku na pramici. Bratři Barnesovi znali v Saltcreeku od vidění každého a znali i většinu lidí, kteří sem přijížděli z Easterheadského zálivu. George jim hned pověděl, že pan Strange z Gull’s Pointu jel přívozem na druhý břeh včera o půl jedenácté v noci. Ne, zpátky pana Strangea nevězí. Poslední pramice se vracela z Easterheadu v půl druhé a pan Strange na ní nebyl.

Battle se ho zeptal, jestli zná pana Latimera.

„Latimer? Latimer. Takový vysoký a hezký mladý pán! Ten, co jezdívá z hotelu do Gull‘s Pointu! Ano, toho znám. Včera v noci jsem ho ale neviděl. Byl tu dnes ráno. A vracel se právě před chvílí – poslední pramicí, která odjela.“

Převezli se na druhý břeh a zamířili k hotelu v Easterheadském zálivu.

Nalezli pana Latimera, který se právě vrátil z druhého břehu. Jel zřejmě pramicí před nimi. Pan Latimer se jim ze všech sil snažil vyhovět.

„Ano, Nevile tu včera večer byl. Zdálo se, že ho něco hrozně trápí. Říkal mi, že,se pohádal se starou paní. Slyšel jsem, že se nepohodl i s Kay, ale to mi samozřejmě on neříkal. Tak či onak – byl jako spráskaný pes. Dělalo to na mě dojem, že má z mé společnosti tentokrát opravdu radost.“

„Pokud jsem dobře rozuměl, tak vás nemohl zpočátku najít.“ Latimer řekl ostře:

„Nevím proč. Seděl jsem v hale. Strange říkal, že tam nakoukl a že mě neviděl; jenomže on nebyl právě ve stavu, aby se mohl soustředit. Je také možné, že jsem se zrovna šel projít do zahrady, tak na pět minut. Koukám vypadnout, jak jen můžu. V tomhle hotelu je pekelný smrad. Všiml jsem si toho včera večer v baru. To jim asi tak smrdí kanál. Strange si toho všiml taky. Cítili jsme to oba. Příšerný puch, jako když se něco rozkládá. Kdoví, jestli pod podlahou v té místnosti, co je biliár, neleží chcíplá krysa.“

„Hráli jste biliár – a co potom?“

„Trochu jsme klábosili a vypili pár skleniček. Potom Nevile řekl: ‚Hrome, vždyť mně ujela poslední pramice, a tak jsem se nabídl, že vytáhnu auťák a odvezu ho domů, což jsem taky udělal. Přijeli jsme do Gull’s Pointu asi v půl třetí.“

„A byl s vámi pan Strange po *celý* večer?“

„Ovšem. Zeptejte se, koho chcete. Každý vám to potvrdí.“

„Děkujeme, pane Latimere. To víte, musíme si všechno ověřovat.“

Když potom usměvavého a sebevědomého mladého muže opustili, Leach řekl: „Proč si tak pečlivě přešetřuješ, co všechno Nevile Strange dělal?“

Battle se zasmál. Leach to pojednou pochopil.

„Hrome, vždyť ty jsi vlastně kontroloval Latimera! Tomu říkám nápad!“

„Na nějaké nápady je ještě moc brzo,“ řekl Battle.

„Chtěl jsem jen přesně vědět, kde byl Ted Latimer včera v noci. Víme, že od čtvrt na dvanáct do – řekněme pár minut po půlnoci – byl ve společnosti Nevila Strangea. Kde byl ale *předtím* – když Strange přišel a nemohl ho najít?“

Vytrvale pokračovali ve výsleších – vyptávali se návštěvníků baru, číšníků, liftboyů. Latimera viděli v hale mezi devátou a desátou hodinou. Ve čtvrt na jedenáct byl v baru. Ale mezi tou dobou a půl dvanáctou ho kupodivu neviděl nikdo. Nakonec našli služebnou, která jim řekla, že pan Latimer byl ‚v jedné písárničce s paní Beddoesovou – to je ta tlustá dáma odněkud ze severu'. Když na ni naléhali, aby jim pověděla, v kolik to bylo, řekla, že asi v jedenáct hodin.

„Nevyšlo to," řekl Battle zamračeně.

„Opravdu tady byl. Nechtel jenom upozornit na tu svou tělnatou (a nepochybně bohatou) přítelkyni. Čímž se vracíme zase k těm ostatním – k služebnictvu, Kay Strangeové, Audrey Strangeové, Mary Aldinové a Thomasů Roydeovi. Jeden z nich starou paní zabil, ale kdo? Kdybychom dokázali najít vražednou zbraň –"

„Pojednou se zarazil a pak se plácl po stehně. ‚Jime! Kamarádíčku! Mám to! Teď už vím, co mi připomnělo Hercula Poirota. Dáme si něco k jídlu a pak se vrátíme do Gull's Pointu. Něco ti tam ukážu."

X

Mary Aldinová byla neklidná. Chodila před dům a zase zpátky, tu a tam zvedla zvadlou jiřinu, vracela se do salónu a bezmyšlenkovitě přemísťovala vázy s květinami z jednoho místa na druhé.

Z knihovny se ozýval nezřetelný šumot hlasů. Byl tam pan Trelawny s Nevilem. Kay a Audrey nebylo nikde vidět.

Mary znova vyšla do zahrady. Dole u zdi vyslídila Thomase Roydea, který tam poklidně pokuřoval. Šla za ním a připojila se k němu.

„Ach bože." Sedla si vedle něho a bezradně si povzdechla.

„Stalo se něco?" zeptal se Thomas.

Mary se. zasmála, ale v jejím smíchu se ozvala hysterie.

„Takovouhle otázku můžeš položit jen ty. V domě došlo k vraždě a ty se ptáš, zda se něco stalo."

Thomas vypadal poněkud překvapeně. Řekl:

„Já myslel, jestli se stalo něco nového."

„Ach, já vím, cos myslel. To je opravdu útěcha najít někoho, kdo se tak báječně umí tvářit, jako by se nic nedělo – jako ty!"

„Proč bych se měl nad vším hned rozčilovat? Tím přece ničemu neprospěju.“

„Jistě, jistě. Jsi náramně rozumný. Jenom nechápu, jak to dokážeš.“

„To je asi tím, že jsem tu cizí.“

„Ovšem, to máš pravdu. Netušíš, jak se nám všem ulevilo, že je teď Nevile mimo podezření.“

„Mám z toho samozřejmě taky radost,“ řekl Royde. Mary se otřásla.

„Vypadalo to s ním šeredně. Kdyby bylo Kamilu nenapadlo po Nevilově odchodu ještě zazvonit na Barrettovou –“

Nedořekla větu. Thomas ji dokončil za ni.

„Tak v tom holt Nevile lítal až po uši.“

Řekl to s jakýmsi chmurným zadostiučiněním, ale když se setkal s Maryiným vyčítavým pohledem, slabě se usmál a zavrtěl hlavou.

„Nejsem tak docela bezcitný, ale teď, když je s Nevilem zas všechno v pořádku, mám přece jen škodolibou radost, že dostal trochu za vyučenou. Je vždycky tak zatraceně samolibý.“

„To se jen zdá, ve skutečnosti není, Thomasi.“

„Snad ne. Možná že se jen tak chová. Dnes ráno ale měl pekelně nahnáno!“

„Ty ale dovedeš být k lidem krutý!“

„To nic, stejně už je všechno v pořádku. Víš, Mary, i v tomhle měl Nevile zatracené štěstí. Kdyby se nahromadilo tolik důkazů proti někomu jinému, asi by se z toho ten chudák tak lehko nevyvlekl.“

Mary se znova otřásla.

„Tohle neříkej. Vždycky si myslím, že nevinným lidem se nemůže nic stát.“

„Opravdu, Mary?“ Jeho hlas zněl laskavě. Mary náhle vybuchla:

„Něco mi dělá starosti, Thomasi. Hrozné starosti.“

„A co!“

„Tehdy ten doktor Treves ...“

Thomasovi vypadla dýmka z úst. Když se sehnul, aby ji zvedl, promluvil úplně jiným tónem.

„Co má být s doktorem Trevesem?“

„Ten večer, co byl tady – ta historka, co nám vyprávěl – o tom malém vrahovi. Ráda bych věděla, Thomasi... Byla to opravdu jen historka? Nebo nám to vykládal s nějakým úmyslem?“

„Myslíš,“ řekl Royde uvážlivě, „že to bylo namířeno pro ti někomu, kdo v té chvíli byl v místnosti?“ Mary zašeptala: „Myslím si to.“ Thomas řekl klidně:

„To bych tedy taky rád věděl. Přiznám se, že jsem na to zrovna myslel, když jsi přišla.“ Mary přimhouřila oči.

„Pokoušela jsem se rozpomenout... Víš, vykládal to tehdy tak nějak významně. Zavedl na to řeč skoro násilně, Řekl, že by toho člověka poznal kdekoli. A jak to zdůraznil! Jako by ho už byl poznal.“

„Hm,“ řekl Thomas, „Na to na všechno jsem myslel taky.“

„Proč to ale dělal? Co tím sledoval?“

„Podle mne to bylo něco jako varování,“ řekl Royde.

„Aby si ten člověk raději nic nezačínal.“

„Myslíš, že doktor Treves věděl, že se někdo chystá zavraždit Kamilu?“

„To ne. To by bylo přece jen moc fantastické. Mohlo, to být jen takové obecné varování.“

„Ráda bych ale věděla ještě něco. Co myslíš – máme to říct policii?“

Thomas se znova ponořil do svých nekonečných úvah.

„Spíš ne,“ řekl konečně.

„Nezdá se mi, že by to mohlo mít nějaký smysl. Něco jiného by bylo, kdyby byl doktor Treves naživu a mohl jim všechno povědět sám.“

‚Jenomže on je po smrti,“ řekla Mary a nervózně se zachvěla.

„A umřel tak podivně, Thomasi.“

„Byla to srdeční mrtvice. Měl slabé srdce.“

„Myslela jsem tu zvláštní historii s tím nefungujícím výtahem.

Nějak se mi to nechce líbit, Thomasi.“

„Mně taky moc ne,“ řekl Thomas Royde.

XI

Vrchní inspektor Battle se rozhlédl po ložnici. Postel už byla ustlaná. Jinak nebylo v pokoji s ničím hnuto. Všude bylo stejně čisto a uklizeno jako tehdy, když tu byl poprvé.

„Tohle je ono," řekl vrchní inspektor Battle a ukázal na staromódní, ocelovou mřížku před krbem.

„Nepřipadá ti na té mřížce nic divného?"

„Musí být pěkně pracné ji leštit," řekl Jim Leach.

„A je náramně udržovaná. Nevidím na ní nic divného, jedině snad – ano, ta levá koule se leskne o něco víc než pravá."

„To právě mi připomnělo Hercula Poirota," řekl Battle.

„Jdou mu na nervy věci, které nejsou docela symetrické: Nejspíš jsem si podvědomě pomyslel: ‚Tohle by starému Poirotovi rozhodně neušlo,' – a pak jsem o něm začal mluvit a vzpomněl si na něho.

Chopte se těch svých fidlátek na snímání otisků, Jonesi, a podíváme se na ty dvě ozdobné koule na mřížce."

Za okamžik Jones hlásil:

„Na té pravé kouli jsou otisky, kdežto na levé ne."

„Musíme si tedy dobře všimnout právě té levé. Otisky na té druhé zbyly po služce, když mřížku naposled leštila. Jenomže ta levá koule byla leštěná dvakrát."

„Našel jsem v koši na papír kousek zmačkaného smirkového papíru," hlásil Jones, „ale nevěnoval jsem mu pozornost."

„Poněvadž jste tehdy nevěděl, co hledáte. Teď ale dejte pozor, vsadím se oč chcete, že se ta koule dá odšroubovat – ano, myslel jsem si to."

Za okamžik držel Jones kouli v ruce.

„Má pěknou váhu," řekl, když ji potěžkal na dlani. Leach se ke kouli sklonil a řekl: „Tady je něco černého – na závitu."

„To bude nejspíš krev," řekl Battle.

„Pachatel kouli očistil a otřel ji, ale té malé skvrny na závitu si nevšiml. Vsadím se, oč chcete, že *tohle* je smrtící nástroj, který prorazil staré paní lebku. Dá se tu ale najít ještě víc. Budete muset dům prohledat znova, Jonesi. Tentokrát už budete přesně vědět, po čem jdete." Dal Jonesovi několik rychlých, ale podrobných instrukcí. Pak přistoupil k oknu a vyklonil se z něho.

„Tamhle na tom břečťanu visí něco žlutého. To by mohl být další kus té naší záhady. Aspoň si myslím.“

XII

Když vrchní inspektor Battle procházel halou, zastavila ho Mary Aldinová.

„Mohla bych s vámi na okamžik mluvit, pane vrchní inspektore?“

„Ovšem, slečno Aldinová. Půjdeme sem?“ Otevřel dveře jídelny. Hurstall tam.právě sklízel nádobí od oběda.

„Chci se vás na něco zeptat, pane vrchní inspektore. Jistě už si nemyslíte, nemůžete si myslet, že ten – ten ohavný zločin spáchal někdo z nás? Musel to udělat někdo, kdo přišel zvenčí! Nějaký maniak!“

„Nejste asi daleko od pravdy, slečno Aldinová. Maniak je přesně to slovo, které toho zločince nejlíp vystihuje – pokud se ovšem nemýlím já. Ten člověk ale nepřišel zvenčí.“ Vytřeštila na něho oči.

„Chcete říct, že nějaký – nějaký šílenec je tady v domě?“

„Představujete si člověka s pěnou u úst, kterému lezou oči z důlků,“ řekl vrchní inspektor.

„Tak ale maniak nevypadá. Někteří nejnebezpečnější šílení zločinci vypadají zrovna tak normálně jako vy nebo já. Obvykle jsou něčím posedlí. Vědomí jim trýzní jediná fixní idea a postupně je deformuje. Přijdou za vámi rozumní a docela dojemní lidé a vykládají vám, jak jsou pronásledováni a jak je kdekdo špehuje – a někdy máte dojem, že je to všechno pravda.“

„S jistotou vím, že si tady nikdo nemyslí, že je pronásledován.“

„Uvedl jsem to jen jako příklad. Jsou i jiné formy šílenství. Já ale věřím, že tenhle zločin spáchal někdo, kdo byl v zajetí fixní ideje – ideje, která ho posedla tak neodbytně, že mu doslova nezáleželo už na ničem jiném, co by pro něho mělo ještě nějaký význam.“ Mary se otřásla. Řekla:

‚Je tu ještě něco, co byste možná měl vědět.“ Stručně a jasně mu pověděla o doktoru Trevesovi, jak u nich byl na večeři, a o historce, kterou jim vyprávěl. Vrchní inspektor Battle o to projevil značný zájem.

„Řekl, že by toho člověka poznal? Mimochodem – šlo o muže nebo o ženu?“

„Měla jsem dojem, že tu historku vypráví o chlapci – ale doktor Treves to vlastně neřekl – jak si teď vzpomínám – výslovně prohlásil, že nám nic konkrétního o pohlaví a věku toho pachatele nepoví.“

„Vážně? To je myslím dost významné. A řekl, že to dítě mělo nějakou fyzickou zvláštnost, podle které by je kdokoli poznal?“

„Ano.“

„Možná nějakou jizvu – má tu někdo nějakou jizvu?“ Všiml si, že Mary Aldinová poněkud zaváhala, než odpověděla: , Já jsem si ničeho takového nevšimla.“

‚Jen nepovídejte, slečno Aldinová,“ pousmál se.

„Vy jste si toho všimla. A nemyslíte, že v takovém případě si toho povšimnu i já?“ Zavrtěla hlavou.

‚Já – já jsem si ničeho podobného nevšimla.“ Viděl ale, že je zaražená a nesvá. Jeho slova v ní zřejmě vyvolala řadu velice nepříjemných myšlenek. Rád by byl věděl, nač myslí, ale zkušenost mu říkala, že naléháním by v tomto okamžiku ničeho nedosáhl.

Znova proto zavedl řeč na starého doktora Trevese. Mary mu pověděla, jak tragicky ten večer skončil. Battle se jí dost dlouho vyptával. Potom řekl klidně: „Tohle je pro mne novinka. S něčím takovým jsem se ještě nesetkal.“

„S čím?“

„Nikdy jsem se ještě nesetkal s vraždou spáchanou tak, že někdo prostě pověsil tabulku na výtah.“ Vypadala zděšeně.

„Snad si proboha nemyslíte –?“

„Že to byla vražda? Samozřejmě, že to byla vražda! Rychlá, vynalézavá vražda. Nemuselo to ovšem vyjít – ale vyšlo to.“ ‚Jen proto, že doktor Treves věděl –?“

„Ano. Poněvadž byl schopen vás na někoho v tomto domě upozornit. Takhle jsme ale začali v naprosté temnotě. Teď už nám bliklo světýlko a případ se postupně vyjasňuje. Něco vám povím, slečno Aldinová – tahle vražda byla předem neobyčejně pečlivě připravena do nejmenších detailů. A chci, abyste si vryla do pamětí jednu věc – nikdo se od vás nesmí dovědět, že jste mi tohle řekla. To je teď důležité. *Nikomu to neříkejte*, prosím vás o to.“ Mary přikývla. Pořád

ještě vypadala jako omámená. Vrchní inspektor Battle opustil místnost a pokračoval v práci, z níž ho Mary Aldinová vyrušila. Postupoval metodicky jako vždy. Potřeboval určitou informaci a nová slibná stopa, která se před ním vynořila, byla sice neobyčejně lákavá, ale nedokázala jej odvrátit od systematického plnění povinností. Zaklepal na dveře knihovny a hlas Nevila Strangea řekl ‚Dál. Strange představil Battlea doktoru Trelawnymu, vysokému elegantnímu muži s bystrýma tmavýma očima.

„Promiňte, že vás vyrušuju z jednání," řekl vrchní inspektor Battle omluvně.

„Potřeboval bych si jednu věc ujasnit. Vy, pane Strange, zdědíte polovinu majetku po zesnulém siru Matthewowi – kdo ale zdědí tu druhou polovinu?" Nevile se zatvářil překvapeně.

„To už jsem vám přece říkal. Má žena."

„Ano. Ale „ Battle si poněkud pohoršené odkašlal, „která žena, pane Strange?"

„Ach tak, já rozumím. Máte pravdu, špatně jsem se vyjádřil. Peníze dostane Audrey, která byla mou ženou v době, kdy byla závěť napsána. Je to tak, pane Trelawny?" Advokát přisvědčil.

„Závěť je formulována naprosto jasně. Majetek má být rozdělen mezi schovance sira Matthewa Nevila Henry Strangea, a jeho manželku, Audrey Elizabeth Strangeovou, rozenou Standishovou. Eventuální rozvod na věci nic nemění."

„V tom případě je to jasné," řekl Battle.

„Doufám, že paní Audrey Strangeová je si těchto skutečností plně vědoma?"

„Jistěže," řekl doktor Trelawny.

„A nynější paní Strangeová?"

„Kay?" Nevile se opět zatvářil poněkud překvapeně.

„Předpokládám, že také. Alespoň – víte, nikdy jsem s ní o tom moc nemluvil –"

„Obávám se, že zjistíme, že žije ve falešných představách," řekl Battle.

„Domnívá se, že peníze po smrti lady Tressilianové připadnou vám a vaší *nynější* ženě. Takhle mi to alespoň dnes ráno řekla. Proto

jsem za vámi také přišel, abych se dověděl, jak se doopravdy věci mají.“

„Koho by to napadlo,“ řekl Nevile.“Mohlo k tomu ostatně dojít dost snadno. Když na to teď myslím, vzpomínám si, že mi jednou či dvakrát řekla: ‚Až po Kamilině smrti ty peníze zdědíme, ale předpokládal jsem automaticky, že má na mysli jenom ten můj podíl.“

“Je zvláštní,“ řekl Battle, „k jaké spoustě nedorozumění může dojít i mezi dvěma lidmi, kteří spolu o nějaké věci hovoří dost často – každý má přitom na mysli něco jiného a ani jeden na tu nesrovnalost nepřijde.“

‚Já myslím,“ řekl Nevile bez velkého zájmu, „že v tomhle případě na tom dohromady ani moc nezáleží. Něco jiného by bylo, kdybychom na tom byli s penězi nějak špatně. Mám z toho radost jedině kvůli Audrey. Nemohla si dřív leccos dovolit a tohle dědictví jí připraví docela jiný život.“

Battle řekl bez obalu: „Při rozvodu jí byl ale nepochybně přiznán nárok na nějaké výživné, ne?“ Nevile zrudl. Řekl rozpačitě:

‚Je něco takového jako – hrdost, pane inspektore. Audrey vždycky odmítala vzít ode mne jediný haléř.“

„A byla to velice štědrá částka,“ doložil doktor Trelawny.

„Paní Audrey Strangeová ji ale vždycky vrátila a odmítala přijmout.“

„To je zajímavé,“ řekl Battle a vyšel z místnosti dřív, než ho někdo mohl požádat, aby svůj komentář vysvětlil. Vydal se rovnou za synovcem.

„Na první pohled se zdá,“ řekl, „že v tomhle případě má skoro každý postačující finanční motiv. Nevile Strange a Audrey Strangeová dostanou každý rovných padesát tisíc. Kay Strangeová si také myslí, že shrábne padesát tisíc. Mary Aldinová dostane rentu, která ji zbaví nutnosti vydělávat si na živobytí. Pravda, Thomas Royde nedostane nic, na to nesmím zapomenout. Můžeme ale mezi ně započíst Hurstalla, dokonce i Barrettovou, připustíme-li, že na sebe vzala riziko, že se otráví, aby od sebe odvrátila podezření. Ano, jak říkám, finanční motivy tu věru nechybějí. Přesto ale, jestli se nemýlím, nehrají peníze v celém případě vůbec žádnou roli. Existuje-li vůbec něco takového jako vražda z čiré nenávisti, pak je to tenhle případ. A

jestli se mi do toho někdo nepřiplete a nehodí mi klacek pod nohy, já toho pachatele dopadnu!“

XIII

Angus MacWhirter seděl na terase hotelu v Easterheadském zálivu a zíral přes řeku na ponurou, vysokou skálu zvanou Stark Head.

Prováděl v té chvíli pečlivou bilanci myšlenek a citů, které se mu honily hlavou.

Sám vlastně ani nevěděl, proč se rozhodl strávit posledních pár volných dní tam, kde teď byl. Něco ho sem ale táhlo. Chtěl snad vyzkoušet sám sebe – přesvědčit se, jestli mu v duši nezůstalo něco z někdejšího zoufalství.

Mona? Na tu už si teď ani nevzpomněl. Vzala si jiného. Nedávno ji potkal na ulici. Prošel kolem ní a necítil nic, vůbec nic. Vzpomínal si, jaký zármutek a jakou zatrpklost cítil, když ho opustila, ale to všechno už teď měl za sebou.

Z myšlenek ho vytrhl vpád mokrého psa a rozhněvaný křik jeho nové přítelkyně, třináctileté slečny Diany Brintonové. ‚Jedeš pryč! Done, marš odtud! To je přece strašné! Vyválel se dole na břehu po nějaké rybě, nebo co to bylo. Teď z něho ten smrad táhne na sto honů. Ta ryba musela být dávno mrtvá a celá shnilá.“

MacWhirterův nos její domněnku potvrdil.

„Našel ji zřejmě v nějaké štěrbině ve skále,“ řekla slečna Brintonová.

„Vzala jsem ho do moře a pokoušela se ho vykoupat, ale jak to vypadá, moc mu to nepomohlo.“

MacWhirter přisvědčil. Don, teriér se srstí tvrdou jak drátky, vždy přítulný a roztomilý, přijímal zřejmě dost rozmrzele skutečnost, že si ho jeho přátelé energicky drží od těla.

„Na tohle mořská voda nepomáhá,“ řekl MacWhirter.

„To chce horkou vodu a mýdlo.“

‚Já vím. Jenže v hotelu to nejde tak snadno. Nemáme tam vlastní koupelnu.“

Nakonec MacWhirter a Diana nenápadně odvedli psa na řemínku postranním vchodem do hotelu a spiklenecky ho propašovali do MacWhirterovy koupelny. Vydrhli jej horkou vodou a kartáčem, a

než celá procedura skončila, byli oba, MacWhirter i Diana, mokří až za ušima. Don byl celý schlíplý, když to měl za sebou. Znovu ten nechutný pach mýdla – zrovna když našel opravdu nádhernou vůni, jakou by mu všichni ostatní psi záviděli. Jenže s lidmi to je vždycky stejné – pro jemnou, pikantní vůni nemají pochopení.

Ta malá příhoda MacWhirterovi přece jen trochu zlepšila náladu. Odjel autobusem do Saltingtonu, kde měl v čistírně oblek. Dívka v expresní čistírně se na něho letmo podívala.

„Na jméno MacWhirter! Bohužel to asi ještě nebude hotové."

„Mělo to být." Slíbili mu, že oblek bude vyčištěný už včera – i tak byl v čistírně osmačtyřicet hodin, a ne čtyřiadvacet, jak expresní čistírna svým zákazníkům slibovala. Co mu ta ženská vykládá za nesmysly! MacWhirter se ale jen zamračil.

„Nějak nám to časově nevyšlo," řekla dívka a neurčitě se usmála.

„To je nesmysl." Dívka se přestala smát a odsekla: „Co mám dělat – hotové to není."

„Vezmu si oblek zpátky – tak jak je," řekl MacWhirter.

„Nevzali jsme ho ale ještě ani do práce," varovala ho dívka.

„Vezmu si ho nevyčištěný."

„Vyčistili bychom jej do zítřka – jako speciální službu zákazníkovi."

„Nechci od nikoho žádné speciální služby. Přineste mi ten oblek, prosím vás."

Dívka se na něho rozmrzele podívala a odešla kamsi dozadu. Vrátila se s hajdalácky zavázaným balíkem, který mu strčila přes pult.

MacWhirter balík popadl a odešel.

Bylo to až směšné, ale připadal si jako vítěz. Ve skutečnosti to znamenalo jenom tolik, že si musí dát oblek vyčistit někam jinam!

Když se vrátil do hotelu, hodil balík na postel a otráveně se na něj podíval. Možná že by mu jej trochu vyčistili a vyžehlili v hotelu. Tak zlé to s tím oblekem přece zas není – kdoví, jestli vůbec potřebuje vyčistit?

Rozvázal balík a vzápětí se zatvářil naprosto znechuceně. V té ex přesní čistírně nejenže nedrželi slovo, ale museli tam mít i pěkný

pořádek! Tohle přece není jeho oblek. Nemá ani stejnou barvu. Dal jim přece k vyčištění tmavomodré šaty! Zatracení, nemožní zmatkáři!

Podrážděně se podíval na cedulku. Stálo na ní jeho jméno – MacWhirter. To bylo v pořádku. Šlo snad o nějakého jiného MacWhirtera? Nebo o nějakou pitomou záměnu cedulek? Když se rozzlobeně podíval na hromádku šatstva na stole, praštilo ho pojednou něco přes nos. Tenhle pach přece znal – mimořádně nepříjemný zápach ...

Okamžitě mu připomněl psa. Ano, ovšem! Diana a ten její pes. Naprosto neomylně – zasmrádlá, hnijící ryba! Sklonil se a důkladně si oblek prohlédl. Na rameni saka našel vybledlou, skoro bezbarvou skvrnu. *Na rameni –*

Tohle je opravdu velice zvláštní, pomyslel si MacWhirter ... Zítra si ale stejně tu slečinku v expresní čistírně vypůjčí a poví jí pár slov pěkně od plic. Takovéhle lajdáctví vůči zákazníkovi!

XIV

Po večeři se vydal z hotelu na procházku a šel po silnici dolů k přívozu. Noc byla jasná, ale chladná, a bylo cítit, že už se blíží zima. Léto definitivně skončilo.

MacWhirter se dal převézt na pramici do Saltcreeku. Podruhé se jel znovu podívat na Stark Head. Ta skála jako by ho uhranula. Pomalu stoupal do kopce, minul hotel Balmoral Court a pak i veliký dům stojící na vrcholu skály. Přečetl si nápis na natřených vratech – Gull‘s Point. No ovšem – tady přece zavraždili tu starou dámu. V hotelu se o tom mluvilo v jednom kuse; pokojská mu nedala pokoj, dokud mu to nevypověděla do všech podrobností, a také noviny toho byly plné. MacWhirtera to otravovalo, poněvadž raději četl o událostech celosvětového významu a o zločiny se nezajímal.

Šel dál, pak zase z kopce dolů až k okraji nevelké pláže a několika starodávným rybářským domkům, které byly nedávno zmodernizovány. Odtamtud cesta opět stoupala a vyústila do úvozu, vedoucího ke Stark Headu.

Bylo tam pošmourno a nevlídno. MacWhirter stál na okraji skály a hleděl dolů na moře. Přesně tak tam stál i tenkrát v noci. Pokusil se rozpomenout na některé z pocitů, které jím tehdy lomcovaly – na

zoufalství, hněv, únavu – na touhu mít od toho od všeho pokoj. Nemohl si však vzpomenout na nic. To všechno bylo dávno pryč. Místo toho cítil jen chladnokrevný vztek. Uvízl tam na tom stromě, zachránila ho pobřežní hlídka, ve špitále kolem něho nadělali povyku jako kolem darebného děcka, musel vyslechnout spoustu urážek a špičkování. Proč se jen tehdy do toho míchali? Mnohem raději, tisíckrát raději by to býval měl už všechno za sebou. Pořád ještě měl tenhle pocit. Ale ten někdejší podnět, impuls, který ho k tomu dohnal, ten mu už dnes chyběl. Jak ho tehdy drásalo pouhé pomyšlení na Monu! Teď ale na ni dokázal vzpomínat s naprostým klidem. Vždycky byla trochu potřeštěná. Snadno ji získal každý, kdo se jí uměl vlichotit, kdo dokázal využít představy, kterou měla sama o sobě. Byla neobyčejně hezká, opravdu, mimořádně hezká, ale bezduchá, rozhodně to nebyla žena, o níž kdysi sníval.

A to ovšem byla krása sama – jakási vágní, vysněná představa ženy, běžící nocí, za kterou povlávají bílé závoje ... Něco jako socha na lodní přídi – jenom ne tak nehybná ... zdaleka ne tak nehybná .

A pak, s náhlou dramatičností, se stalo něco neuvěřitelného! Z noci se vynořila běžící postava. V jednom okamžiku tam ještě nebyla, ale v dalším ji už měl před očima – bílou postavu běžící – běžící – k okraji skály. Krásná a zoufalá postava, štvaná fúriemi do zkázy! Běžela ve strašlivém zoufalství. To zoufalství znal. Věděl, co chce udělat.

Vyřítil se ze stínu a zachytil ji právě v okamžiku, kdy se užuž vrhala ze skály!

Vykřikl divoce: „Ne, tohle nedělejte ...“ Bylo to, jako by držel v rukou vyplašeného ptáka. Zápasila s ním – zápasila v tichu – a potom, opět jako pták, byla pojednou nehybná a klidná. Řekl naléhavě:

„Nesmíte tam skočit, nedělejte to. Nic vám za to nestojí. Nic na světě. I když jste možná zoufale nešťastná –“

Z hrdla se jí vydral nějaký zvuk. Něco jako daleký, přízračný smích.

Řekl ostře:

„Nejste nešťastná? Tak proč to děláte?“

Odpověděla mu hned – dvěma vydechnutými, tichými slovy: „*Mám strach.*“

„Strach?“ Udivilo ho to tak, že ji pustil a o krok ustoupil, aby si ji mohl lépe prohlédnout.

Teprve tehdy si uvědomil, že mu říká pravdu. Byl to opravdu strach, co tak překotně hnalo její kroky. Strach způsobil, že její bílá inteligentní tvářička zbledla a vypadala nepříčetně. Strach rozšířil ty dokořán otevřené oči.

Řekl nedůvěřivě: „Čeho se bojíte?“

Odpověděla tak tiše, že ji sotva slyšel.

„*Mám strach, že mě oběsí.*“

Ano, přesně tak to řekla. Třeštil na ni oči neschopen slova. Potom přelétl pohledem k okraji skály.

„Kvůli tomu?“

„Ano. Rychlou smrt místo –“ Zavřela oči a zachvěla se. A pak už se nepřestala chvět.

MacWhirter se snažil všechno si v hlavě nějak logicky srovnat. Nakonec řekl:

„Týká se to té lady Tressilianové? Té staré paní, kterou někdo zavraždil?“ A pak, jako by ji obžalovával: „Tak vy jste paní Strangeová – první paní Strangeová, že?“

Stále se ještě chvěla, když přikývla.

MacWhirter hovořil pomalu, starostlivě, a pokoušel se rozpomenout na všechno, co slyšel. Pověsti a klepy se mu v hlavě proplétaly s fakty.

„Vašeho manžela zatkli – je to tak, že? Měli proti němu spoustu důkazů – jenže pak zjistili, že jsou podvržené, že je proti němu někdo narafičil ...“

Zarazil se a pohlédl na ni. Teď už se nechvěla. Stála a dívala se na něho jako učenlivé dítko. Stála tam tak, že ho to až překvapivě, nesmírně dojalo. Hovořil dál:

„Aha ... Už vím, jak to bylo ... Utekl od vás kvůli té druhé ženské, co? A vy jste ho měla ráda .“. . Proto taky –“ Zarazil se a pak dodal: „Já to chápu. Mně žena taky utekla s jiným ...“

Rozhodila rukama. Začala zběsile, beznadějně drkotat zuby: „N–ne, n–ne, – t–tak to není. V–vůbec to tak n–není –“

Přerušil ji hlasem, který zněl přísně jak rozkaz:

„Běžte domů. *Nemusíte se už ničeho bát*. Slyšíte? Postarám se o to, aby vás neoběsili!“

XV

Mary Aldinová ležela v salónu na pohovce. Bolela ji hlava a připadala si naprosto vyčerpaná. .

Včera se konalo soudní ohledání, a když byly vyřízeny formality spojené se zjištěním totožnosti, další projednávání bylo odloženo o týden.

Zítra měl být pohřeb lady Tressilianové. Audrey a Kay odjely autem do Saltingtonu koupit si smuteční šaty. Ted Latimer jel s nimi. Nevile a Thomas Royde si vyšli na procházku, takže Mary zůstala v domě sama, jen se služebnictvem.

Vrchní inspektor Battle a inspektor Leach dnes nepřišli, což pro ni také do jisté míry znamenalo úlevu. Mary se zdálo, jako by jejich nepřítomnost rozptýlila jakýsi stín. Byli zdvořilí a vlastně docela příjemní, ale ustavičné otázky, klidné a promyšlené ověřování a zkoumání každého faktu – to všechno jí ničilo nervy. Ten vrchní inspektor s kamennou tváří teď už jistě ví o každém nedorozumění, každém slově a každém gestu, o všem, co se tu za posledních deset dnů odehrálo.

Když teď odešli, byl tu klid. Mary odpočívala. Chtěla zapomenout na všechno – docela na všechno. Chtěla ležet na zádech a odpočívat, nic víc.

„Promiňte, madame –“

Ve dveřích stál Hurstall a tvářil se provinile.

„Copak je?“

„Chce s vámi mluvit nějaký pán. Uvedl jsem ho do pracovny.“ Mary se na něho podívala překvapeně a poněkud rozmrzele.

„Kdo to je?“

„Říkal, že se jmenuje MacWhirter.“

„Nikdy jsem to jméno neslyšela.“

„Já také ne.“

„To bude nějaký novinář. Neměl jste ho sem vůbec pouštět, Hurstalle.“

Hurstall si odkašlal.

„Řekl bych, že není od novin. Myslím, že to je přítel paní Audrey.“

„Ach tak, to je něco jiného.“

Mary si přihladila vlasy a unaveně prošla halou do malé pracovny. Když se vysoký muž stojící u okna otočil, trochu ji to překvapilo. Ani dost málo nevypadal na přítele Audrey. Přesto řekla vlídně:

„Je mi líto, ale paní Strangeová není doma. Přál jste si s ní mluvit?“

Hleděl na ni zkoumavě a zamyšleně.

„Vy jste asi slečna Aldinová?“ řekl.

„Ano.“

„Snad byste mi mohla pomoct i vy. Hledám totiž nějaký provaz.“

„Provaz?“ řekla Mary s netajeným údivem.

„Ano, provaz. Kde myslíte, že by tu mohl být uložen pořádný kus provazu?“

Později Mary napadlo, že snad byla v té chvíli v nějaké hypnóze. Kdyby jí byl ten podivný člověk nabídl nějaké vysvětlení, asi by se s ním vůbec nebavila. Angus MacWhirter ale nic přijatelně vysvětlit nedokázal, a proto se moudře rozhodl, že nic vysvětlovat nebude. Docela jednoduše jenom řekl, co chce.

„A jaký provaz to má být?“ zeptala se. Odpověděl: „Jakýkoli.“

Řekla pochybovačně: „Jedině snad v kůlně na zahradě –“

„Zajdeme tam?“

Odvedla ho do kůlny. Byly tam motouzy a kousek jakéhosi lanka, ale MacWhirter zavrtěl hlavou. .

Hledali provaz – pořádný kotouč dlouhého, silného provazu, vlastně lana.

„Ještě snad tedy v komoře,“ řekla Mary váhavě.

„Ba, tam by to mohlo být.“ Vyšli z kůlny, vrátili se do domu a šli nahoru po schodech. Mary otevřela dveře do komory. MacWhirter zůstal stát ve dveřích a díval se dovnitř. Potom si s podivným uspokojením oddechl.

„Tamhle je,“ řekl.

Byl tam velký kotouč lana – ležel na truhle hned za dveřmi vedle starého rybářského náčiní a polštářů, prožraných od molů. Po-

ložil jí ruku na rameno a jemně ji postrčil kupředu. Potom se lana dotkl a řekl:

„Chtěl bych, abyste si dobře zapamatovala, co vám teď řeknu, slečno Aldinová. Všimněte si, že všechno tady kolem je pokryto vrstvou prachu. *Na tom laně ale žádný prach není.* Sáhněte si na ně."

Řekla poněkud překvapeně: ‚Je trošku vlhké."

„Přesně tak." Otočil se a chtěl odejít.

„A co to lano? Chtěl jste je přece, ne?" řekla Mary překvapeně. MacWhirter se usmál.

„Chtěl jsem jen vědět, jestli tu je. To mi stačí. Nemohla byste ty dveře zamknout, slečno Aldinová – a vytáhnout klíč? Ano, tak. Byl bych vám moc vděčný, kdybyste mohla klíč odevzdat vrchnímu inspektoru Battleovi nebo inspektoru Leachovi. U nich bude nejbezpečnější."

Když kráčeli dolů po schodech, Mary učinila pokus trochu se vzpamatovat.

Zmohla se však na protest teprve v hale: ‚Já vám ale opravdu nerozumím." MacWhirter řekl neochvějně:

„Není vůbec potřeba, abyste mi rozuměla." Srdečně jí potřásl rukou. ‚Jsem vám moc vděčný za vaši ochotu." A vykráčel hlavním vchodem z domu. Mary měla pocit, že se jí to snad všechno jen zdálo.

Zanedlouho přišli Nevile s Thomasem a krátce poté přijelo i auto, a Mary Aldinová si uvědomila, že vlastně Kay a Tedovi závidí, že dokážou být tak veselí. Smáli se a žertovali spolu. Koneckonců – proč ne? pomyslela si. Kamila Tressilianová pro Kay nic neznamenala. Celá ta tragická záležitost byla pro bezstarostné mladé stvoření jen a jen obtížná.

Sotva se naobědvali, přišla policie. Hurstall poněkud vyděšeným hlasem oznamoval, že vrchní inspektor Battle a inspektor Leach čekají v salóně.

Vrchní inspektor. Battle je pozdravil a tvářil se přitom docela bodře.

„Doufám, že jsem vás příliš nevyrušil," řekl omluvně. ‚Je tady pár maličkostí, které bych potřeboval vysvětlit. Například – komu

patří tahle rukavička?“ Ukázal jim žlutou semišovou rukavičku.. Obrátil se na Audrey.

„Ta je vaše, paní Strangeová?“ Zavrtěla hlavou.

„Ne, to není moje.“

„Tak tedy vaše, slečno Aldinová?“

„Myslím, že ne. Nikdy jsem rukavice téhle barvy neměla.“

„Mohu se na ni podívat?“ Kay natáhla ruku. „Ne – moje to taky není.“

„Nezkusila byste si ji?“

Kay se o to pokusila, ale rukavička jí byla malá.

„Zkuste to vy, slečno Aldinová, pěkně vás prosím.“ Mary mu vyhověla, ale také marně.

„Vám je malá také,“ řekl Battle. Otočil se zpátky k Audrey.

„Vám by ale mohla padnout jako ulitá. Máte menší ruku než obě dámy.“

Audrey si od něho rukavičku vzala a natáhla si ji na pravou ruku. Nevile Strange řekl podrážděně:

„Řekla vám už přece, že to její rukavice není, pane inspektore.“

„To máte pravdu,“ řekl Battle, „ale mohla se zmýlit. Nebo si nemusela vzpomenout.“

Audrey řekla: „Mohla by to být moje – těžko říct, rukavice jsou si přece tak podobné ...“ Battle řekl:

„Tak či onak, našli jsme ji pod vaším oknem, paní Strangeová. Uvízla tam v břečťanu a *našli jsme tam i druhou*.“

Rozhostilo se ticho. Audrey otevřela ústa, aby něco řekla, ale zase je zavřela. Nevydržela inspektorův nehybný pohled a sklopila oči. Nevile vyskočil. „No poslyšte, vrchní inspektore –“

„Nemohli bychom si spolu pohovořit o samotě, pane Strange?“ řekl Battle vážně.

„Proč ne, vrchní inspektore. Můžeme jít do knihovny.“ Hned také vykročil a oba policisté ho následovali. Jakmile se za nimi zavřely dveře, řekl Nevile ostře: „Co sledujete tou směšnou povídačkou o rukavicích pod oknem mé ženy?“

Battle řekl klidně: „Našli jsme v tomhle domě některé velice podivné věci, pane Strange.“

Nevile se zamračil.

„Podivné? Jak to myslíte – podivné?“

„Hned vám to ukážu.“

Kývl na Leache, a ten odešel z pokoje. Když se vrátil, držel v ruce jakýsi velice podivný předmět. Battle řekl:

„Tohle, jak račte vidět, je ocelová koule, odšroubovaná z ozdobné viktoriánské mřížky u krbu – těžká ocelová koule. Potom pachatel odřízl pilkou vyplétanou část tenisové rakety a na rukojeť kouli nasadil.“ Battle se odmlčel.

„Není myslím pochyb o tom, že tohle je nástroj, jímž byla lady Tressilianová zavražděna.“

„Hrozné!“ řekl Nevile a otřásl se.

„Kde jste ale tuhle – tuhle příšernou věc našli?“

„Pachatel ocelovou kouli očistil a našrouboval ji zpátky na mřížku. Zapomněl ale očistit závit. Našli jsme na něm stopu krve. Podobně znovu slepil rukojeť a hlavici tenisové rakety. Použil k tomu leukoplasti a raketu pak nedbale hodil do skříně pod schody, kde by si jí byl mezi mnoha ostatními věcmi pravděpodobně nikdo nevšiml, kdybychom byli právě nějakou podobnou věc nehledali.“

„Odvedli jste kus chytré práce, vrchní inspektore.“

„Ale kde – běžná pátrací praxe.“

„Žádné otisky prstů jste nenašli?“

„Tu raketu, která – podle váhy – patří myslím paní Kay Strangeové, měla v ruce ona, ale i vy – jsou na ní otisky vás obou. *Jsou vsak na ni ale i neklamné stopy, že ji měl v ruce ještě někdo po vás, a ten někdo měl rukavice.* Našli jsme na ní jediný otisk – řekl bych, že tam zůstal z neopatrnosti. A ten byl právě na leukoplasti, které bylo použito k opětovnému spojení a slepení obou částí rakety. Nebudu vám v tuhle chvíli vykládat, čí otisk to je. Chtěl bych se nejdřív zmínit o několika jiných bodech.“

Battle se odmlčel a potom řekl:

„Snad byste se měl připravit na menší šok, pane Strange. Nejdřív se vás ale chci na něco zeptat. Víte naprosto jistě, že to byl váš nápad – zorganizovat tady to setkání – a že vám to ve skutečnosti nenavrhla Audrey Strangeová?“

„Audrey nic podobného neudělala. Audrey –“

Otevřely se dveře a vešel Thomas Royde.

„Promiňte, že ruším," řekl, „ale myslel jsem si, že bych snad měl při tom taky být."

Nevile k němu otočil znepokojenou tvář.

„Nezlob se, kamaráde, ale tohle je opravdu čistě soukromý rozhovor."

„Obávám se, že ne tak docela. Víte – zaslechl jsem venku jedno jméno." Chvíli mlčel. „Mluvili jste o Audrey?"

„A co máš hrome ty společného s Audrey?" zeptal se Nevile se vzrůstajícím vztekem.

„Když na to přijde, co už s ní máš společného ty? Neřekl jsem Audrey ještě nic konkrétního, ale přijel jsem do Gull's Pointu, abych ji požádal o ruku, a myslím, že ona to ví. Chci se s ní oženit – to snad je důvod, ne?"

Vrchní inspektor Battle si odkašlal. Nevile se k němu prudce otočil.

„Promiňte, vrchní inspektore, ale tohle přerušení –"

Battle řekl:

„Mně to nevadí, pane Strange. Musím se vás zeptat ještě na jednu věc. Na těch tmavomodrých šatech, přesněji řečeno na saku, které jste měl na sobě u večeře ten den, kdy došlo k vraždě, našly se na vnitřní straně límce a na ramenou světlé vlasy. Víte, jak se tam dostaly?"

„Nejspíš to jsou moje vlasy."

„Ne, nejsou to vaše vlasy. Jsou to vlasy nějaké dámy a na rukávě se dokonce našel jeden rusý vlas."

„To je asi vlas mé ženy – Kay. Chcete říct, že ty ostatní patří Audrey? Je to docela dobře možné. Vzpomínám si, že se mi jednou večer na terase zapletl do jejích vlasů manžetový knoflík."

„V tom případě," zabručel inspektor Leach, „by světlé vlasy měly být na rukávě."

„Co tím ksakru chcete říct?" rozkřikl se Nevile.

„Na vnitřní straně límce vašeho saka jsou i stopy po pudru," řekl Battle.

„Značka ‚Primavera Naturelle No. 1' – příjemně parfémovaný a také velice drahý pudr – netvrďte mi ale, že ho používáte vy, pane Strange, protože vám to nebudu věřit. A paní Strangeová používá

značky ‚Orchid Sun Kiss'. Pudru ‚Primavera Naturelle No. 1' však užívá paní Audrey Strangeová."

„Co tím chcete říct?" opakoval Nevile.

Battle se předklonil.

„Jen tolik, že při nějaké příležitosti *měla to sako na sobě paní Audrey Strangeová*. To je jediné přijatelné vysvětlení, jak se tam mohly ty vlasy a pudr dostat. A pak, viděl jste přece tu rukavičku, kterou jsem vám před chvílí ukazoval? Ta jí prokazatelně patří. Byla to pravá a *tady máte levou*." Vytáhl rukavičku z kapsy a položil ji na stůl. Byla pomačkaná a byly na ní hnědočervené skvrny jako od rzi.

Nevile řekl s hrůzou v hlase: „Co to na ní je?"

„Krev, pane Strange," řekl Battle tvrdě.

„A všimněte si, prosím, že to je levá rukavička. Paní Audrey Strangeová je levák. Všiml jsem si toho hned, když jsem ji poprvé uviděl sedět v jídelně u snídaně s šálkem kávy v pravé ruce a s cigaretou v levé.. I psací souprava na jejím stole byla posunuta doleva. To všechno souhlasí. Koule z její krbové mřížky, rukavičky pod jejím oknem, vlasy a pudr na saku. Úder byl lady Tressilianové zasazen do pravého spánku – ale postavení postele něco takového znemožňovalo komukoli, kdo by stál u postele z druhé strany. Z toho vyplývá, že udeřit lady Tressilianovou pravou rukou by bylo velice nešikovné – kdežto udeřit ji *levou rukou* zcela přirozené ..." Nevile se opovržlivě zasmál.

„Chcete říct, že Audrey – *Audrey* provedla všechny ty složité přípravy a zabila starou dámu, kterou znala dlouhá léta, jen proto, aby se zmocnila jejích peněz?" Battle zavrtěl hlavou.

„Nic takového neříkám. Je mi líto, ale musím vám otevřeně povědět, jak se věci mají, pane Strange. Tenhle zločin byl od začátku do konce a ve všem namířen *proti vám*. Od chvíle, kdy jste ji opustil, začala Audrey Strangeová chorobně přemýšlet jen o tom, jak se vám pomstít. Nakonec už z toho byla .duševně vyšinutá. Možná že byla v tomhle ohledu dost labilní už dřív. Uvažovala možná o tom, že vás zabije, ale to se jí nezdálo dost. Nakonec si vymyslela, že vás dostane na šibenici pro vraždu. Zvolila si večer, kdy věděla, že jste se pohádal s lady Tressilianovou. Vzala z vaší ložnice vaše sako a oblékla si je, když šla starou paní zabít – aby bylo zastříkané od krve. Položila

na podlahu vaši golfovou hůl, poněvadž věděla, že na ní najdeme otisky vašich prstů, a hlavici hole potřísnila krví a nalepila na ni vlasy, Vsugerovala vám ten nápad, abyste sem přijeli v době, kdy tu bude ona. A jediné, co vás zachránilo a s čím nemohla předem počítat, bylo to, že lady Tressilianová zazvonila na Barrettovou a že vás Barrettová viděla odcházet z domu.“

Nevile zabořil tvář do dlaní a vzápětí vykřikl:

„To není pravda. To není pravda! Audrey ke mně nikdy necítila zášť. Šli jste na celou tu věc ze špatného konce. Ona je to nejupřímnější a nejbezelstnější stvoření, jaké si umíte představit – neskrývá v srdci jedinou zlou myšlenku!“

Battle si povzdechl:

„Není v mé kompetenci s vámi diskutovat, pane Strange. Chtěl jsem vás na to jen připravit. Musím paní Strangeovou vzít do vazby a požádat ji, aby šla se mnou. Mám na ni zatykač. Měl byste se jí raději postarat o advokáta.“ „To je absurdní. Prostě absurdní.“

„Láska se promění v nenávist mnohem snadněji, než si myslíte, pane Strange.“

„Říkám vám, že jste šlápli úplně vedle – tohle je naprosto absurdní.“

Thomas Royde je přerušil klidným a příjemným hlasem.

„Neopakuj pořád, že je to absurdní, Nevile. Koukej se trochu vzpamatovat. Cožpak nevidíš, že teď můžeš Audrey pomoct jedině tím, když se vykašleš na všechny ty představy o rytířskosti a vyrukuješ s pravdou ven?“

„S pravdou ven? Ty myslíš – –?“

„Myslím s pravdou o Audrey a Adriánovi.“ Royde se obrátil k policistům.

„Víte, vrchní inspektore, o některých faktech jste se nedověděl pravdu. Nevile neopustil Audrey. Ona opustila jeho. Utekla s mým bratrem Adriánem. A ten později zahynul při autohavárce. Nevile se zachoval k Audrey jako pravý kavalír. Zařídil to tak, aby se s ním mohla rozvést, a vzal vinu na sebe.“

„Nechtěl jsem vláčet její jméno bahnem,“ zabručel Nevile mrzutě.

„Nevěděl jsem, že o tom někdo ví.“

„Adrian mi to napsal krátce před svou smrtí," vysvětlil Thomas stručně a pokračoval: „Cožpak nevidíte, vrchní inspektore, že tohle váš motiv naprosto vyvrací? Audrey nemá důvod, proč Nevila nenávidět. Naopak, má veškeré důvody, aby mu byla vděčná. Pokoušel se ji přimět, aby od něho přijala výživné, ale nepřistoupila na to. Je přirozené, že když chtěl, aby sem přijela a seznámila se s Kay, nemohla to odmítnout."

„Tak to vidíte," přerušil ho Nevile horlivě.

„Tohle váš motiv dočista vylučuje. Thomas vám říká pravdu." Battleova kamenná tvář se ani nepohnula.

„Motiv je jedna věc," řekl.

„V tom jsem se mohl mýlit. Fakta jsou ale něco jiného. A všechna fakta nasvědčují tomu, že Audrey Strangeová je vinna." Nevile řekl významně:

„Přede dvěma dny všechna fakta nasvědčovala tomu, že vinen jsem *já*!"

Battle vypadal poněkud překvapeně.

„To je jistě pravda. Podívejte se ale, pane Strange, čemu vlastně chcete, abych věřil? Žádáte ode mne, abych uvěřil, že existuje někdo, kdo nenávidí vás oba – někdo, kdo si pro případ, že by intrika proti vám selhala, vyšlapal další cestičku k Audrey Strangeové. A teď mi povězte, pane Strange, jestli víte o někom, kdo nenávidí jak vás, tak vaši dřívější ženu?" Nevilovi opět klesla hlava do dlaní.

„Když to říkáte takhle, zní to prostě fantasticky!"

„Protože to fantastické je. Musím postupovat podle faktů. Kdyby mi paní Strangeová mohla poskytnout nějaké vysvětlení –"

„Měl jsem vám snad něco vysvětlit já?" zeptal se Nevile.

„Tohle opravdu k ničemu není, pane Strange. Musím konat svou povinnost."

Battle náhle vstal. Vyšli s Leachem z místnosti první. Nevile a Royde je následovali. Prošli halou do salónu a tam zůstali stát.

Audrey Strangeová vstala a vykročila jim vstříc. Podívala se přímo na Battlea a pootevřela rty tak, že to skoro připomínalo úsměv. Řekla velice mírně: ‚Jdete si pro mne, že?"

Battle se pojednou začal chovat nečekaně úředně.

„Paní Strangeová, mám na vás zatykač, vystavený na základě obvinění, že jste minulé pondělí, dvanáctého září, zavraždila Kamilu Tressilianovou. Musím vás upozornit, že všechno, co řeknete, bude zaprotokolováno a může být před soudem použito jako svědectví.“ Audrey si vydechla. Její drobná, čistě řezaná tvář byla klidná a čirá jako kamej.

‚Je to pro mne ulehčení. Jsem ráda, že to mám za sebou!“ Nevile k ní přikročil.

„Audrey – nic neříkej – nemluv vůbec.“ Usmála se na něho.

„Ale proč ne, Nevile? Je to všechno pravda – a já jsem tak unavená.“

Leach se zhluboka nadechl. Tak to bychom jako měli. Ta ženská je sice úplně potřeštěná, ale ušetří nám to spoustu starostí. Nechápal, co se to s Jeho strýcem pojednou stalo. Staroušek vypadal, jako by před sebou uviděl přízrak. Zíral na to ubohé stvoření, jako by nemohl uvěřit svým očím. No to nic, stejně to ale byl zajímavý případ, pomyslel si Leach s uspokojením. Vtom ale v naprosto groteskním kontrastu k celé situaci otevřel Hurstall dveře do salónu a oznámil: „Pan MacWhirter.“ MacWhirter vešel s jasným cílem. Zamířil rovnou k Battleovi.

„Vy jste policista, který vyšetřuje případ lady Tressilianové?“ zeptal se.

„Ano, to jsem já.“

„Musím vám cosi důležitého oznámit. Je mi líto, že jsem nepřišel už dřív, ale uvědomil jsem si teprve teď, že jsem v pondělí v noci náhodou viděl něco velice důležitého.“ Rozhlédl se po místnosti.

„Mohl bych tu s vámi někde mluvit o samotě?“

Battle se otočil k Leachovi:

„Zůstaneš tu s paní Strangeovou!“ Leach řekl úředním tónem: „Rozkaz, pane.“ Pak se naklonil a pošeptal Battleovi něco do ucha. Battle se otočil k MacWhirterovi. „Pojďte za mnou, prosím, sem.“

Odvedl ho do knihovny.

„Co to má vlastně všechno znamenat? Kolega mi říká, že už vás kdysi viděl – prý letos v zimě.“

„Správně,“ řekl MacWhirter.

„Pokusil jsem se tu o sebevraždu. To je část té mé historie.“

„Vyprávějte, pane MacWhirtere.“

„Letos v lednu jsem se tu pokusil o sebevraždu. Skočil jsem ze skály, které se říká Stark Head. Něco mě táhlo, abych se na to místo znova podíval. Vydal jsem se nahoru v pondělí v noci. Hezkou chvíli jsem tam na skále stál. Díval jsem se dolů do moře a přes Easterheadský záliv a pak jsem se podíval doleva. Tím chci říct, že jsem se podíval přes řeku na tenhle dům. V měsíčním světle jsem jej viděl zcela jasně.“

„Ano.“

„Teprve dnes jsem si ale uvědomil, že *to bylo té noci, kdy byla spáchána vražda*“ Naklonil se k Battleovi.

„Povím vám, co jsem viděl.“

XVI

Netrvalo to ani pět minut, než se Battle vrátil do salónu, ale těm kdo tam seděli, to připadalo jako věčnost. Kay pojednou ztratila sebevládu a rozkřikla se na Audrey: „Věděla jsem, že jste to udělala vy. Od začátku jsem věděla, že jste to udělala. Věděla jsem, že máte něco za lubem –“

Mary Aldinová řekla rychle: „Prosím vás, Kay!“ Nevile řekl rozzlobeně: „Buď zticha, Kay, proboha – buď zticha.“

Ted Latimer přistoupil ke Kay, a ta se dala do pláče.

„Ovládni se, Kay, prosím tě,“ řekl jí konejšivě. Na Nevila ale málem vyštěkl:

„Ty si zřejmě neuvědomuješ, jaké strašlivé nervové napětí Kay prožívá. Proč se o ni trochu víc nestaráš?“

„Už jsem zas v pořádku,“ řekla Kay.

„O to teď nejde,“ řekl Ted.

„Nejradši bych tě odtud odvezl!“ Inspektor Leach si odkašlal. Dobře věděl, že v podobných situacích lidé napovídají vždycky spoustu nepředložeností. Nepříjemné na tom bývá, že si na ně později zpravidla velice neradi vzpomínají.

Battle se vrátil do místnosti. Z jeho tváře se nedalo nic vyčíst. Řekl: „Můžete si jít sbalit nějaké osobní potřeby, paní Strangeová. Je mi líto, ale inspektor Leach vás bude muset doprovázet.“ Mary Aldinová řekla: ‚Já půjdu taky.“

Když obě ženy i s inspektorem vyšly z pokoje, řekl Nevile úzkostlivě: „Co tady proboha ten chlap chtěl?“ Battle řekl pomalu:

„Pan MacWhirter vyprávěl velmi podivnou historii.“

„A pomůže to Audrey? Pořád ji ještě chcete zatknout?“

„Už jsem vám řekl, pane Strange, že musím konat svou povinnost.“ Nevile se odvrátil a dychtivost mu pomalu vymizela z tváře.

Řekl:

„Myslím, že bych měl nejspíš zavolat Trelawnymu.“

„Zatím to snad tolik nespěchá, pane Strange. Vzhledem k tvrzení pana MacWhirtera, chtěl bych nejprve podniknout jistý pokus. Přesněji řečeno – chci nejdřív, aby paní Strangeová odešla.“ Audrey přicházela dolů po schodech. Inspektor Leach ji doprovázel. Na tváři měla stále ještě ten vzdálený, nepřítomný výraz. Nevile šel k ní a napřáhl ruce.

„Audrey –“

Přelétla po něm neurčitým pohledem. Řekla: „To je v pořádku, Nevile. Mně už je to jedno. Mně už je všechno jedno.“

Thomas Royde stál u domovních dveří, jako by chtěl zatarasit cestu.

Audrey se objevil na rtech stín úsměvu.

„„Věrný Thomas,“ zašeptala.

Thomas Royde řekl smutně: ‚Jestli pro tebe mohu alespoň něco udělat –“

„Nikdo pro mne nemůže nic udělat,“ řekla Audrey. Vyšla z domu se vztyčenou hlavou. Venku čekalo policejní auto, ve kterém seděl seržant Jones. Audrey a Leach do něho nastoupili.

Ted Latimer uznale zamumlal: „Tomu tedy říkám odchod ze scény!“

Nevile se na něho vztekle otočil. Vrchní inspektor Battle obratně zakormidloval svou mohutnou postavou mezi ně a řekl chlácholivě:

‚Jak už jsem se zmínil, chtěl bych podniknout jistý pokus. Pan

MacWhirter na nás čeká dole u přívozu. Za deset minut tam musíme být. Uděláme si projížďku na motorovém člunu, takže by si dámy měly vzít něco teplejšího na sebe. Do deseti minut vás čekám – pěkně prosím.“

Vypadal v té chvíli jako režisér, který dává hercům příkazy, aby vystoupili na scénu. Jejich rozpačitých tváří si vůbec nevšímal.

Nultá hodina

I

Na vodě bylo chladno a Kay si zimomřivě přitáhla kožešinovou vestu, kterou měla na sobě.

Motorový člun rachotil po řece kolem Gull's Pointu a potom zahnul do malé zátoky, oddělující Gull's Point od ponurého masívu Stark Headu.

Jednou či dvakrát se chtěl někdo na něco zeptat, ale vrchní inspektor Battle pokaždé zvedl velikou ruku, připomínající spíš dopravní ukazatel, a naznačil, že ještě není čas. A tak ticho rušila jenom brázda vody, čeřící se za člunem. Kay a Ted stáli vedle sebe a hleděli na hladinu. Nevile seděl celý zhroucený a nohy měl vystrčené přes okraj člunu. Mary Aldinová a Thomas Royde seděli na přídi. A všichni, jeden jako druhý, co chvíli zvědavě pokukovali po vysokém, přezíravém MacWhirterovi, který stál na zádi člunu. Na nikoho se nedíval, byl k nim otočený zády a ramena měl shrbená.

Teprve když zajeli do pochmurného stínu Stark Headu, vypnul Battle motor a pronesl první slova. Hovořil bez přehnaného sebevědomí, spíš jako by uvažoval nahlas:

„Tohle byl velice podivný případ, jeden z nejpodivnějších, s jakým jsem se kdy setkal, a rád bych řekl pár slov o vraždách obecně. To, co vám chci říct, není nic původního – slyšel jsem to od doktora Danielse, královského rady, který mluvil o něčem podobném, a nepřekvapilo by mě, kdyby to on zase měl od někoho jiného – náramně se v tom totiž vyzná.

Jde o tohle: když člověk čte zprávu o nějaké vraždě – nebo třeba vymyšlený příběh, jehož podkladem je vražda, obvykle začíná až tou vraždou. A to je ta největší chyba. Vražda totiž začíná *dlouho předtím, než k ní dojde*. Čin je pouze vyvrcholením spousty nejrůznějších okolností, které se všechny sbíhají do daného okamžiku a do daného místa. Lidé jsou k tomuto bodu svedeni z různých koutů zeměkoule a z nepředvídaných důvodů. Pan Royde sem například přijel z Ma-

lajska. Pan MacWhirter je tu proto, že se přijel znovu podívat na místo, kde se kdysi pokusil o sebevraždu. Vražda je jenom konec příběhu. Je to nultá hodina.“ Odmlčel se.

„*A nultá hodina je teď*.“

Hledělo na něho pět tváří – jenom pět, poněvadž MacWhirter neotočil hlavu. Pět rozpačitých tváří.

Mary Aldinová řekla:

„Chcete tím říct, že smrt lady Tressilianové byla vyvrcholením dlouhé řady okolností?“

„Nikoli, slečno Aldinová, smrt lady Tressilianové ne. Smrt lady Tressilianové byla podružná. Vrahovi šlo o něco jiného. Vražda, kterou mám na mysli, je *vražda Andrey Strangeové*.“ Slyšel, jak všichni zhluboka nadechli. A rád by byl věděl, jestli pojednou někdo dostal strach ...

„Tenhle zločin byl připraven před dlouhou dobou – pravděpodobně už někdy v zimě. A byl naplánovaný do nejmenších detailů. Sledoval pouze a výhradně jediný cíl; chtěl dostat Audrey Strangeovou na šibenici…

Naplánoval jej velice rafinovaně někdo, kdo si o sobě myslel, že je náramně chytrý. Vrahové obvykle bývají marniví. Nejprve jsme měli povrchní, neuspokojivé důkazy proti Nevilu Strangeovi, o nichž se předpokládalo, že je prokoukneme. Když nám pachatel už jednou prezentoval takovou spoustu podvržených důkazů, nepovažoval za pravděpodobné, že jeho *druhou sérii důkazů také prohlédneme*. A přece, když se na to blíž podíváme, všechny důkazy proti Audrey Strangeové *mohly* být podvržené. Smrtící nástroj z jejího krbu – její rukavice – levá rukavička postříkaná krví – ukrytá v břečťanu pod jejím oknem. Pudr, kterého užívá, se našel na saku, na vnitřní straně límce a na saku bylo i pár jejích vlasů. Otisky jejích prstů se zcela přirozeně našly na cívce leukoplasti, sebrané v jejím pokoji. Dokonce i to, že úder byl zasazen levou rukou, svědčilo proti ní.

A pak tu byl ten usvědčující důkaz, který proti sobě poskytla paní Strangeová sama. Nemyslím, že by jediný z vás kromě toho, kdo ví, jak to všechno je byl ochoten věřit v její nevinu ještě po tom, jak se zachovala, když jsme ji zatýkali. Prakticky přece svou vinu připustila, že? Nemít svou vlastní, osobní zkušenost, pravděpodobně

bych uvěřil v její vinu i já... Když jsem ji tak viděl a slyšel, bylo mi to hned krajně podezřelé – neboť jsem znal jiné děvče, které udělalo totéž – také se přiznalo k vině, ačkoli bylo nevinné – a Audrey Strangeová na mě *hleděla očima toho druhého děvčete*...

Musel jsem konat svou povinnost, to jsem věděl. Od policistů se žádá, aby jednali na základě důkazů – nikoli na základě svých pocitů a úvah. Mohu vám ale říct, že jsem se v té chvíli modlil, aby se stal zázrak – poněvadž mi bylo jasné, že nic než zázrak nemůže tu nešťastnici zachránit.

A zázrak se stal. V pravé chvíli!

Přišel pan MacWhirter a vyprávěl nám svůj příběh."

Battle se odmlčel.

„Pane MacWhirtere, nezopakoval byste nám to, co jste mi řekl v domě?"

MacWhirter se otočil. Začal mluvit v krátkých, úsečných větách, které působily přesvědčivě právě tou stručností a sevřeností.

Vyprávěl o tom, jak ho v lednu zachránila pobřežní hlídka po jeho skoku ze skály a jak zatoužil navštívit to místo ještě jednou. Pak pokračoval:

„Šel jsem tam nahoru v pondělí v noci. Stál jsem tam zabraný do vlastních myšlenek. Myslím, že to bylo přibližně v jedenáct hodin. Díval jsem se na dům na skále na druhém břehu řeky – teď vím, že se jmenuje Gull's Point."

Odmlčel se a pak pokračoval.

„Z okna toho domu viselo do vody lano. Viděl jsem nějakého muže, jak po tom laně šplhá ..."

Chvilku trvalo, než posluchači pochopili, co vlastně říká. Mary Aldinová zvolala:

„Tak to *přece jen* byl někdo zvenčí? Nikdo z nás s tím neměl nic společného. Byl to nějaký prachsprostý lupič!"

„Jen tolik nepospíchejte," řekl Battle.

„Byl to někdo, kdo přišel z druhé strany řeky – ano, poněvadž řeku přeplaval. Někdo v domě mu ale to lano musel připravit, takže *někdo z domácích lidí* do toho musel být zasvěcen." Pokračoval pomalu:

„A my víme o někom, kdo byl tu noc na druhé straně řeky – o někom, koho mezi půl jedenáctou a čtvrt na dvanáct nikdo neviděl, a navíc o někom, kdo by dokázal přeplavat řeku tam i zpátky. O někom, kdo mohl mít na téhle straně řeky přítele.“ Dodal: „Co vy na to, pane Latimere?“ Ted udělal krok dozadu. Vřeštivě se rozkřikl: „Já ale neumím plavat! Každý to o mně ví, že neumím plavat. Kay – řekni jim, že neumím plavat.“

„Ovšem – Ted vůbec neumí plavat!“ řekla Kay.

„Opravdu?“ zeptal se rozmarně Battle.

Vykročil směrem k Tedovi, a ten před ním ustupoval na druhý konec člunu. Pak následoval nějaký nešikovný pohyb a ozvalo se šplouchnutí.

„Proboha,“ zvolal vrchní inspektor Battle s hlubokým znepokojením.

„Pan Latimer nám spadl přes palubu.“ Jeho ruka jako kleště sevřela Nevilovu paži v okamžiku, kdy Nevile se užuž chystal skočit do vody pro tonoucího.

„Klid, jen klid, pane Strange. Nemusíte se vůbec namáčet. Tamhle jsou dva z mých lidí – tam v té loďce chytají ryby.“ Podíval se přes okraj motorového člunu. ‚Je to tak, mluvil pravdu,“ řekl se zájmem.

„Doopravdy neumí plavat. To je v pořádku. Už ho vylovili. Musím se mu omluvit, ale tohle je jediný způsob, jak se přesvědčit, že člověk, který o sobě vykládá, že neumí plavat, doopravdy plavat neumí. Jak vidíte, pane Strange, potrpím si na důkladnost. Chtěl jsem pana Latimera vyloučit prvního. A tady pan Royde zas má chromou ruku, takže rozhodně nemohl šplhat po laně.“

Battleův hlas pojednou začal připomínat předoucí kočku.

„A to nás vlastně přivádí k vám, že, pane Strange? Vy přece jste znamenitý sportovec, horolezec, plavec – prostě zdatný ve všech ohledech. Jel jste přes řeku přívozem v půl jedenácté, to jsme si ověřili, ale nikdo nemůže odpřísáhnout, že vás viděl v hotelu v Easterheadském zálivu před čtvrt na dvanáct – navzdory tomu, že jste nám vyprávěl, že jste tam v té době hledal pana Latimera.“

Nevile vyškubl ruku ze sevření. Pohodil hlavou a dal se do smíchu.

„Chcete mi snad vykládat, že *já* jsem přeplaval řeku a vyšplhal po provaze –“

„Který jste předtím nechal viset ze svého okna,“ řekl Battle.

„A že jsem zabil lady Tressilianovou a pak přeplaval zase zpátky? Proč bych takovou fantastickou věc dělal? A kdo na mne políčil všechny ty falešné důkazy? Chcete snad říct, že jsem je narafičil sám proti sobě?“

„Přesně tak,“ řekl Battle. „A vůbec to nebyl špatný nápad.“

„A proč bych chtěl zabít Kamilu Tressilianovou?“

„Nechtel jste zabít lady Tressilianovou,“ řekl Battle.

„Chtěl jste však přivést na šibenici ženu, která vám utekla s jiným mužem. Jste totiž trochu duševně úchylný – víte? Vleče se to s vámi už od dětství – mimochodem, podíval jsem se na ten starý případ s lukem a šípy. Každý, kdo vám nějak ublíží, musí být potrestán – a smrt vám vůbec nepřipadá jako nějak zvlášť přehnaný trest. Obyčejná smrt vám nebyla pro Audrey dost – pro *vaši* Audrey, kterou jste miloval – ano, miloval jste ji nade všechno, než se vaše láska k ní proměnila v nenávist. Uvažoval jste o nějaké zvláštní smrti, o nějakém speciálním, hodně dlouhém utrpení. A když jste o tom přemýšlel, ani v nejmenším jste se nepozastavil nad skutečností, že kvůli tomu budete muset zabít ženu, která vám byla téměř matkou .“ Nevile řekl celkem mírně:

„To jsou lži! Samé lži! Nejsem šílenec. Já přece *nejsem* šílenec.“ Battle mu pohrdavě odpověděl:

„Tála vás do živého, co, když vás opustila a utekla s jiným? Zranila vaši ješitnost! Nesnesl jste pomyšlení, že převezla *ona* vás. Hojil jste si svou pýchu tím, že jste před světem předstíral, že jste opustil *vy ji*, a oženil jste se s jinou dívkou, která do vás byla zamilovaná, abyste podepřel svou sebedůvěru. Ve skrytu duše jste se však zabýval plánem, jak se Audrey pomstít. Nic horšího jste vymyslet nemohl – chtěl jste, aby ji oběsili. To je skutečně ohromný nápad – škoda jen, že jste nebyl dost chytrý, abyste jej dokázal lip realizovat!“

Nevilova ramena v tvídovém saku se pohnula – podivně, trhavě pohnula.

Battle pokračoval:

„To s tou golfovou holí bylo dobré tak pro děti! Ty fušerské stopy, které vedly k vám! Audrey musela vědět, co máte v úmyslu! Musel jste jí být pro smích. Myslet si, že já vás nebudu podezírat! Vy vrazi jste opravdu legrační cháska! Všichni jste tak namyšlení. Myslíte si vždycky, že jste kdovíjak chytří a vynalézaví, a jste vlastně politováníhodní, dětinští ubožáci ...“

V té chvíli ze sebe Nevile vyrazil podivný, nezvyklý, nečekaný skřek.

„Byl to chytrý plán – opravdu chytrý, *neříkejte mi, ze ne*. Nikdy byste na to nepřišli. Nikdy – nebýt toho pitomého všetečky, co se do toho zamíchal, toho nadutého skotského cvoka. Promyslel jsem každý detail – *každý detail!* Nemohu za to, že to nevyšlo. Jak jsem mohl vědět, že Royde zná pravdu o Audrey a Adriánovi? Audrey a Adrian... Proklínám Audrey – *bude viset* – musíte ji oběsit – chci, aby umírala v hrůze – aby umřela – aby umřela... Nenávidím ji. Říkám vám přece, že chci, aby umřela ...“

Vysoký, kňučivý hlas se zlomil. Nevile se zhroutil a dal se do pláče.

„Kristepane,“ řekla Mary Aldinová. Rty měla bílé jako křída.

Battle řekl laskavým, tichým hlasem: „Mrzí mě to, ale musel jsem na něho udeřit tvrdě ... Měl jsem totiž proti němu zatraceně málo důkazů.“

Nevile pořád ještě kvílel jako dítě.

„*Chci, aby ji oběsili, já chci, aby ji oběsili...*“

Mary Aldinová se otřásla a otočila se k Thomasů Roydeovi.

Vzal ji za ruce.

II

„Měla jsem pořád strach,“ řekla Audrey.

Seděli na terase, Audrey si přisedla až k vrchnímu inspektoru Battleovi. Battle znovu nastoupil dovolenou a byl teď v Gull’s Pointu jako starý přítel.

„Pořád jsem měla strach – po celou tu dobu,“ řekla Audrey. Battle přikývl a řekl:

„Hned jak jsem vás prvně uviděl, bylo mi jasné, že jste k smrti vystrašená. A měla jste takové bezbarvé, rezervované chování lidí,

kteří v sobě zadržují nějakou mocnou emoci. Mohla to být láska nebo nenávist, ale v tomhle případě to byl *strach*, že?“

Audrey přikývla.

„Začala jsem se Nevila bát zanedlouho po svatbě. Nejstrašnější na tom však bylo, že jsem nevěděla *proč*. Málem jsem si už myslela, že snad nejsem normální.“

„To jste nebyla vy,“ řekl Battle.

„Když jsme se brali, připadal mi Nevile mimořádně vyrovnaný a normální – byl vždycky v báječné náladě, věčně příjemný a roztomilý.“

„To je zajímavé,“ řekl Battle.

„Hrál prostě pořád roli dobrého sportovce. Proto se také při tenisu tak dobře ovládal. Nevypadnout z role dobrého sportovce pro něho bylo důležitější, než vyhrávat turnaje. Vyžadovalo to ale od něho dost námahy – jako každé přetvařování. Jenomže pod tou škraboškou to s ním šlo od deseti k pěti…“

„Ano, pod škraboškou,“ zašeptala Audrey a otřásla se. „*Věčně nosil škrabošku*. Nebylo na něm nic, čeho by se člověk mohl zachytit. Jen sem tam mu uklouzlo nějaké slovo nebo pohled a já si myslela, že se mi to jen zdá. Bylo v tom cosi podivného. A pak, jak už jsem řekla, začala jsem si myslet, že nějaká divná jsem já. A bála jsem se pořád víc a víc, byl to takový ten neodůvodněný strach, znáte to – že je z toho člověk přímo nemocný!

Říkala jsem si, že začínám bláznit, ale nevěděla jsem si rady. A pak přišel Adrian a řekl mi, že mě má rád, a já si pomyslela, jak by to bylo skvělé, kdybych s ním odešla, a on řekl ...“

Zarazila se.

„Víte, co se stalo? Šla jsem na schůzku s Adriánem – a on na ni nepřišel ... Zabil se a já měla pocit, jako kdyby to snad Nevile nějak zaonačil, jako kdyby v tom měl prsty ...“

„To klidně mohl,“ řekl Battle.

Audrey k němu obrátila užaslou tvář.

„Opravdu si to myslíte?“

„Nikdy už se to nedovíme. Automobilové nehody se dají naaranžovat. S tím se ale už netrapte, paní Strangeová. Mohla to skutečně být jen nešťastná náhoda.“

„Byla jsem – byla jsem z toho úplně zničená. Vrátila jsem se na faru – kde Adrian bydlel. Chystali jsme se napsat jeho matce, ale poněvadž o nás dvou ještě nic nevěděla, pomyslela jsem si, že jí teď sama nebudu nic psát, abych ji nezarmoutila ještě víc. A Nevile přijel skoro hned. Byl hrozně milý a hodný – ale přesto jsem umírala strachem celou dobu, co jsem s ním mluvila. Řekl mi, že o Adriánovi nikdo nemusí nic vědět a s ním že se mohu rozvést na základě důkazů, které mi pošle. Řekl mi také, že se hodlá znova oženit. Byla jsem mu tak vděčná! Věděla jsem, že Kay má pro něho neobyčejnou přitažlivost, a doufala jsem, že všechno šťastně skončí a že se snad zbavím té své podivné posedlosti. Pořád ještě jsem si myslela, že příčina musí být ve mně.

Úplně jsem se toho ale nikdy nezbavila. Nikdy jsem neměla pocit, že jsem tomu definitivně unikla. A pak jsem jednoho dne potkala Nevila v Hyde Parku a on mi řekl, že by byl moc rád, kdybychom se s Kay spřátelily, a navrhl mi, že bychom sem mohli přijet v září všichni zároveň. Nemohla jsem to přece odmítnout – jak bych před ním vypadala? Po všech těch laskavostech, které mi prokázal.“

„Rád bych uvítal tě ve svém salónu, složil pavouk mouše vzácnou poklonu,“ poznamenal vrchní inspektor Battle.

Audrey se zachvěla.

„Ano, přesně tak...“

„Vymyslel si to chytře,“ řekl Battle.

„Prohlašoval před každým masitě, že to byl *jeho vlastní* nápad, takže všichni nabyli dojmu, že asi lže.“

Audrey řekla:

„A pak jsem přijela sem – a bylo to jako nějaký zlý sen. Věděla jsem, že se tu něco hrozného stane – věděla jsem, že Nevile usiluje o to, aby se to stalo – a že se to stane mně. *Nevěděla jsem ale, co to má být*. Víte – myslím, že jsem z toho byla skoro šílená. Byla jsem ochromená děsem – jako člověk ve snu, když vidí, že mu v nejbližším okamžiku hrozí nebezpečí – a nemůže se ani pohnout...“

„Vždycky jsem si říkal,“ prohlásil vrchní inspektor Battle, „že bych rád viděl hada, který hypnotizuje ptáka tak, že ten pták nemůže uletět – ale teď mám dojem, že není o co stát.“

Audrey pokračovala:

„Dokonce ani ve chvíli, kdy byla zabita lady Tressilianová, neuměla jsem si představit, co to *značí*. Byla jsem z toho zmatená. Ani mě nenapadlo podezírat z vraždy Nevila. Věděla jsem, že mu na penězích nezáleží – představa, že by ji mohl zabít, aby zdědil padesát tisíc liber, pro mne byla absurdní.

Znova a znova jsem přemýšlela o doktoru Trevesovi a o tom příběhu, který nám tehdy večer vyprávěl. Ani pak jsem si jej ale nedokázala dát do souvislosti s Nevilem. Doktor Treves se zmínil o nějaké fyzické zvláštnosti, podle níž by to dítě poznal i po mnoha letech. Já mám na uchu jizvu, ale nevšimla jsem si, že by v domě ještě někdo jiný měl nějaké zvláštní znamení.“ Battle řekl: „Slečna Aldinová má pramen bílých vlasů. Thomas Royde má chromou ruku, což nemusí tak docela nutně být následek zemětřesení. Ted Latimer má kuriózně stavěnou lebku. A Nevile Strange –“

Vrchní inspektor se odmlčel.

„Nevile rozhodně žádnou fyzickou zvláštnost nemá.“

„Ale má. Malíček na levé ruce má kratší než na pravé. A to je velice neobvyklé, paní Strangeová – opravdu velice neobvyklé.“

„Tak *tohle* to bylo?“

„Ano, tohle.“

„A Nevile pověsil na výtah tu tabulku?“

„Ano. Zaskočil tam a zase se vrátil zpátky, zatímco Royde a Latimer nalévali starému pánovi štamprlátka. Bylo to chytré a jednoduché – pochybuju, že někdy dokážeme, že *tohle* byla vražda.“ Audrey se znova zachvěla.

„Ale teď,“ řekl Battle, „teď už to je všechno za námi, milá paní. Můžete klidně vyprávět dál.“

„Vy jste přece tak chytrý ... Za celá léta jsem toho nenapovídala tolik jako teď!“

„Neříkejte! A to právě byla chyba. Že jste mlčela. Kdy vám poprvé svitlo, jakou hru vlastně pan Nevile hraje?“

„Přesně vám to už nepovím. Napadlo mě to najednou. On sám se z toho ze všeho očistil a podezření padlo na nás. A pak najednou jsem si všimla, jak se na mě dívá – doslova se na mně pásl očima. V tom okamžiku jsem to *věděla!* To bylo, když –“ Náhle se zarazila.

„Kdy to bylo ...?“

Audrey řekla pomalu:

„Když jsem se rozhodla, že udělám nejlíp, když s tím se vším rychle skoncuju.“

Vrchní inspektor Battle zavrtěl hlavou.

„Nikdy se nevzdávat. To je moje heslo.“

„A máte jistě pravdu. Nevíte ale, jak člověku je, když žije tak dlouho ve strachu. Ochromí vás to – nemůžete na nic myslet – nemůžete nic plánovat – jenom čekáte, kdy se stane něco strašného. A pak, když se to doopravdy stane,“ – rychle se pojednou usmála – „to byste nevěřil, jaká je to *úleva*. Už je to tady – už nemusíte na nic čekat, ničeho se bát. Budete si asi myslet, že jsem dočista pomatená, když vám řeknu, že mi to bylo úplně jedno – v té chvíli, kdy jste mě přišel zatknout pro vraždu. Nevile to nejhorší už udělal a bylo po všem. Připadala jsem si tak bezpečná, když mě inspektor Leach odváděl.“

„Částečně to byl také důvod, proč jsme to tak naaranžovali,“ řekl Battle.

„Chtěl jsem vás dostat z dosahu toho šílence. A mimochodem, když jsem ho chtěl zlomit, musel jsem spoléhat na jeho reakci na náhlý šok. Měl už dojem, že se svým plánem uspěl – tím větší otřes to pak pro něho byl.“

Audrey řekla tiše:

„Měl byste proti němu nějaké důkazy, kdyby se byl nezhroutil?“

„Moc jich nebylo. Jenom to MacWhirterovo vyprávění, že viděl v měsíčním světle člověka, jak šplhá nahoru po laně. A pak tu ovšem bylo lano, které jeho vyprávění potvrzovalo – stočené v komoře v podkroví a stále ještě trochu vlhké. Víte přece, že tu noc pršelo.“

Odmlčel se a upřeně se na Audrey podíval, jako by čekal, že něco řekne.

Zatvářila se ale jen zvědavě, a proto pokračoval:

„A pak tu ještě byl ten proužkovaný oblek. Samozřejmě, že se na tom skalnatém břehu v Easterheadském zálivu ve tmě vysvlékl a šaty strčil do nějaké štěrbiny nebo prohlubně ve skále. Náhodou je hodil na nějakou mrtvou rybu, kterou vyvrhl příliv a která se tam rozkládala. Na rameně saka mu zůstal flek – a strašlivě páchnul. Na tohle jsem přišel, když jsem zaslechl řeči o tom, že v hotelu mají nějak porouchanou kanalizaci. Nevile to sám rozšiřoval. Oblékl si

přes šaty plášť do deště, ale zápach byl i tak nesnesitelný. Později dostal kvůli tomu obleku vítr a při první příležitosti jej odnesl do čistírny a jako nějaký hlupák jej tam zadal pod cizím jménem. Uvedl jméno nazdařbůh – to, které nedávno zahlédl v seznamu hotelových hostů. A tak se oblek dostal do rukou vašeho přítele, který je hlava otevřená a dal si to dohromady s člověkem, šplhajícím po laně. Na smradlavou rybu člověk může šlápnout, to je pravda, ale nikdy se jí nedotkne ramenem, *jedině v tom případě, že si svleče šaty, aby se v noci vykoupal*. Jenomže nikdo se přece nebude jen tak pro zábavu koupat za deštivé zářijové noci. Dal si prostě všechno pěkně dohromady. Je to neobyčejně důvtipný pán – ten MacWhirter."

„To je snad ještě něco víc než důvtip," řekla Audrey.

„Hm – možná. Chcete o něm něco vědět? Mohu vám leccos povědět i o jeho životě."

Audrey pozorně naslouchala. Battle shledal, že je vskutku vděčná posluchačka.

Řekla:

„Jsem mu nesmírně zavázaná – a vám taky."

„Mně ani tak moc být nemusíte," řekl vrchní inspektor Battle.

„Kdybych nebyl hlupák, byl bych si musel všimnout toho zvonku."

„Zvonku? Jakého zvonku?"

„Zvonku v pokoji lady Tressilianové. Od začátku jsem měl pocit, že s tím zvonkem není něco v pořádku. A skoro mě to taky napadlo, když jsem šel po schodech z horního poschodí a uviděl jsem jednu z těch tyčí, kterými otvíráme okna.

Veškerý smysl toho zvonku byl v tom – aby poskytl Nevilu Strangeovi alibi. Lady Tressilianová se nepamatovala, proč vlastně zvonila – pochopitelně, že se nepamatovala, poněvadž *vůbec nezvonila!* Nevile zazvonil na zvonek z chodby, kde stojí ta dlouhá tyč – dráty od zvonku totiž vedou po stropě. A pak přichází Barrettová a vidí, jak pan Nevile Strange jde dolů po schodech a odchází z domu, a pak se ještě na vlastní oči přesvědčí, že lady Tressilianová je naživu a v naprostém pořádku. S tou služebnou to bylo vůbec podezřelé. Proč by ji byl proboha musel uspat kvůli vraždě, *která měla být spáchána před půlnocí?* Vsadím se deset ku jedné, že by byla do té doby

jaksepatří neusnula. Všem nám tím ale vsugeroval, že vraždu spáchal někdo z domu, a to také Nevilovi na krátký čas umožnilo, že mohl sehrát roli prvního podezřelého. Pak ale začne Barrettová mluvit a smyje z Nevila podezření tak triumfálně, že už si nikdo ani pořádně neověří, kolik vlastně bylo přesně hodin, když přišel do hotelu. Víme, že na přívozní pramici zpátky nejel a v okolí si nikdo žádný člun nepronajímal. Zbývá tu tedy jen možnost, že řeku přeplaval. Je sice výtečný plavec, ale i tak na to měl málo času. Po nachystaném laně se vyšplhal do své ložnice a na podlaze po něm zůstala spousta vody, které jsme si povšimli ale musím přiznat, že jsme nevěděli, kde se tam vzala. Potom si oblékl modré sako a kalhoty, vpadl do pokoje lady Tressilianové – o tom se už nebudeme šířit – a nezdržel se tam déle než pár minut, poněvadž tu ocelovou kouli si připevnil na rukojeť tenisové rakety už předem – a pak se zas vrátil do své ložnice, vysvlékl se, sešplhal po laně a plaval zpátky do Easterheadu.“

„Co ale kdyby k němu bývala vešla Kay?“

„Vsadil bych se, že byla také trochu omámená nějakými prášky. Zívala už při večeři, alespoň mi to říkali. Mimochodem, postaral se přece o tu hádku s ní, takže zamkla dveře do své ložnice a vyklidila mu pole.“

„Snažím se rozpomenout, jestli jsem si všimla, že ta koule na mé krbové mřížce chybí. Mám ale dojem, že jsem si toho nevšimla. Kdy ji tam vrátil?“

„Druhý den ráno, když se v domě strhl poprask. Když se pak ve voze Teda Latimera vrátil, měl celou noc na to, aby po sobě odstranil stopy, a vrátil věci na místo, spravil zas tenisovou raketu a udělal prostě všechno, co bylo třeba. Mimochodem – starou paní udeřil *backhandem.* Proto se nám zdálo, že zločin spáchal levák. Strangeův backhand byl odjakživa vyhlášený, na to nezapomínejte!“

„Dost – dost –“ Audrey zvedla ruce. „Tohle už dál nesnesu.“ Battle se na ni usmál.

„Stejně vám ale prospělo, že jste nám o tom všem pověděla. Mohu být tak smělý a něco vám poradit, paní Strangeová?“

„Ano, prosím vás o to.“

„Žila jste osm let s nepříčetným zločincem, s úchylným člověkem – to by pocuchalo nervy každé ženě. *Teď se ale z toho musíte*

vykřesat, paní Strangeová. Nemusíte se už v budoucnu ničeho bát – a to byste si měla opravdu uvědomit.“ Audrey se na něho usmála. Z tváře jí zmizel strnulý výraz; pojednou to byla líbezná, maličko bázlivá, ale důvěřivá tvář s očima otevřenýma dokořán a plnýma vděčnosti.

Nepatrně zaváhala a řekla: „Pověděl jste ostatním, že znáte jednu dívku – dívku, která se zachovala stejně jako já ...“

Battle pomalu přikývl.

‚Je to totiž má dcera,“ řekl.

„Takže vidíte, milá paní, že ten zázrak se stát *musel*. Tyhle věci jsou na nás sesílány proto, abychom si z nich vzali ponaučení!“

III

Angus MacWhirter balil.

Pečlivě si uložil do kufříku tři košile a tmavomodrý oblek, pro který si nezapomněl poslat do čistírny. Dva obleky od dvou různých MacWhirterů – to bylo na dívku v expresní čistírně trochu moc.

Někdo zaklepal na dveře a MacWhirter řekl: „Dál.“

Vešla Audrey Strangeová a řekla:

„Jdu vám poděkovat – vy už balíte?“

„No ano. Odjíždím odtud dnes večer. A pozítří už budu na lodi.“

„Odjíždíte do Jižní Ameriky?“

„Do Chile.“

Audrey řekla:

„Já vám to zabalím.“

Protestoval, ale nedala si to vymluvit. Pozoroval ji, jak šikovně a metodicky pracuje.

„Tak – a je to,“ řekla, když byla s balením hotova.

„Zvládla jste to dobře,“ řekl MacWhirter.

Chvilku bylo ticho. Potom řekla Audrey:

„Zachránil jste mi život. Kdybyste byl náhodou neviděl to, co jste tehdy uviděl –“

Zarazila se a pak řekla:

„Věděl jste hned – myslím hned tenkrát v noci na té skále – když jste mi zabránil, abych neskočila dolů – když jste řekl ‚Běžte

domů, postarám se o to, aby vás neoběsili‘ – věděl jste tehdy, že si můžete opatřit nějaký závažný, opravdu platný důkaz?“

„To zrovna ne,“ řekl MacWhirter. „Musel jsem si jej vymyslet.“

„Jak jste pak ale mohl říct to, co jste řekl?“

MacWhirtera vždycky dost otravovalo, když byl nucen vysvětlovat enormní prostoduchost svých myšlenkových pochodů.

„S jistotou jsem věděl jen to, že – že – že jim to musím nějak překazit – aby vás neoběsili.“

Audrey se bezděčně začervenala.

„A co kdybych to byla opravdu udělala já?“

„Mně by to bylo jedno. Počínal bych si stejně.“

„Tak vy jste myslel, že jsem to udělala?“

„Víte, já o tom moc nedumal. Spíš jsem věřil, že jste nevinná, ale ani opak by byl na mém jednání nic nezměnil.“

„A potom jste si vzpomněl na toho muže na laně?“ MacWhirter chvilku mlčel a pak si odkašlal.

„No – snad už vám to můžu říct. Já totiž vůbec žádného člověka, jak šplhá po laně, neviděl – ani jsem ho nemohl vidět, poněvadž jsem byl nahoře na Stark Headu v neděli v noci, ne v pondělí. Vydedukoval jsem si, jak se to muselo stát, z toho důkazu, který mi dala do ruky ta historie s oblekem, a když se pak v komoře našlo mokré lano, můj předpoklad to jen potvrdilo.“ Červeň vyprchala Audrey z tváří. Byla pobledlá a řekla nevěřícně: „Takže celá ta vaše historka byla lež?“

„Dedukce u policie nic neplatí. Musel jsem jim říct, že jsem to viděl na vlastní oči.“

„Co byste dělal, kdyby od vás chtěli, abyste u soudu vypovídal pod přísahou?“

„No – to mohli chtít.“

„Vy byste byl vypovídal křivě?“

„No jo.“

Audrey zvolala nevěřícně: „A vy – vy že jste člověk, který přišel o místo a nakonec se chtěl zabít skokem ze skály jen proto, že jste nechtěl podat nepravdivé svědectví?“

„Víte – já mám k pravdě náramný respekt. Přišel jsem ale na to, že jsou věci, na kterých záleží víc.“

„Co třeba?“

„No třeba vy,“ řekl MacWhirter.

Audrey sklopila oči. MacWhirter si poněkud rozpačitě odkašlal.

„Je zbytečné, abyste se mi cítila nějak moc zavázaná nebo vděčná nebo já nevím co . Po dnešku už o mně neuslyšíte. Policie má Strangeovo přiznání a moje svědectví nebudou potřebovat. Ostatně jsem slyšel, že prý je na tom tak špatně, že se možná ani procesu nedožije.“

„Možná že by to pro něho bylo lepší,“ řekla Audrey.

„Byla jste do něho v minulosti zamilovaná?“

„Ano – do člověka, za jakého jsem ho pokládala.“ MacWhirter přikývl.

„Tohle jsme si zažili asi všichni.“ Potom ještě řekl: „Vidíte, nakonec všechno dobře dopadlo. Vrchní inspektor Battle dokázal mého výmyslu využít a vymáčknout ze Strangea přiznání –“

Audrey ho přerušila. Řekla:

„Vycházel z toho, co jste mu napovídal, to máte pravdu. Já ale nevěřím, že jste ho oklamal. Vědomě přimhouřil oči.“

„Jak to můžete vědět?“

„Když mi to celé vyprávěl, prohlásil, že bylo štěstí, že jste v měsíčním světle viděl toho člověka na laně, ale pak dodal ještě něco – o větu či dvě později – v tom smyslu, že to bylo za *deštivé noci*.“

MacWhirtera to překvapilo.

„Vidíte, to je pravda. Pochybuju, že bych v pondělí v noci mohl vůbec něco vidět.“

„Na tom už teď nezáleží,“ řekla Audrey.

„Věděl, že to, o čem jste prohlašoval, že jste to viděl, se doopravdy stalo. Vysvětluje to ale, proč mu tak záleželo na tom, aby Nevila zlomil a přinutil ho k doznání. Podezíral Nevila od chvíle, kdy mu Thomas řekl o mně a Adriánovi. Věděl už tehdy, že jestli nejde o zločin z docela jiných pohnutek, zafixoval se na nepravou osobu – potřeboval nějaký důkaz, kterého by se dalo použít proti Nevilovi. Řekl přece, že potřebuje, aby se stal zázrak. No a Battleova modlitba byla vyslyšena – vy jste byl ta odpověď, které se mu na ni dostalo.“

„To je od něho zvláštní, že něco takového řekl," prohlásil Mac Whirter suše.

„Tak to vidíte," řekla Audrey, „vy jste prostě zázrak. Speciálně pro mne."

MacWhirter řekl naléhavě: „Nerad bych, abyste měla pocit, že jste mi za něco zavázána. Za pár hodin se vytratím z vašeho života –"

„A je to nutné?" řekla Audrey.

Vytřeštil na ni oči. Znova zrudla a tentokrát jí ruměnec zalil i uši a spánky.

Řekla: „Nechcete mě vzít s sebou?"

„Vždyť vůbec nevíte, co říkáte!"

„Ale vím. Pouštím se do něčeho velice obtížného – jenomže mně na tom záleží víc než na životě či smrti. Vím, že nemám moc času. Mimochodem, potrpím si na konvence a chtěla bych, abychom měli svatbu dřív, než odjedete!"

„To je přirozené," řekl MacWhirter a byl z toho celý paf.

„Snad jste si nemyslela, že vám chci navrhnout něco jiného."

„Věděla jsem, že ne," řekla Audrey.

MacWhirter prohlásil: „Jsem jiný člověk než vy. Myslel jsem, že se vdáte za toho sympatického kliďase, který se o vás tak dlouho ucházel."

„Za Thomase? Je to drahoušek – věrný Thomas. Jenže je věrný až moc. Je věrný obrazu dívky, kterou miloval před mnoha lety. Ale žena, o kterou opravdu stojí, je Mary Aldinová, ačkoli on sám to ještě dobře neví."

MacWhirter k ní přistoupil a zeptal se komisně: „Víte vůbec, co říkáte?"

„Ovšem ... chci být pořád s vámi, nikdy už se s vámi nerozloučit. Jestli odejdete, nikdy už nikoho takového jako vy nenajdu a budu žít až do smrti sama."

MacWhirter si povzdechl. Vytáhl náprsní tašku a starostlivě přezkoumal její obsah. Zabručel:

.Jenomže zvláštní povolení k svatbě je pekelně drahé. Budu muset zajít zítra hned ráno do banky."

„Nějaké peníze vám mohu půjčit," špitla Audrey.

„To vás nesmí ani napadnout. Když se s někým ožením, zaplatím si za povolení sám. Je to jasné?“

„Nemusel byste přitom ale koukat jako kakabus,“ řekla Audrey s mírnou výčitkou.

Přistoupil k ní a řekl něžně:

„Když jsem vás naposled držel v náručí, byla jste jako ptáček – zmítala jste se a chtěla jste uletět. Teď už mi nikdy neuletíte ...“

Řekla: „Protože nebudu chtít.“

Sittafordská záhada

I

Sittafordské sídlo

Major Burnaby si natáhl gumové holínky, zapnul si límec kabátu až ke krku, vzal ž police u dveří lucernu začleněnou proti větru, opatrně otevřel venkovní dveře své malé vilky a vykoukl ven. Jeho zrak spočinul na typické scenérii anglického venkova, jak se zobrazuje na vánočních pohlednicích a předvádí ve staromódních operetách. Všude ležel sníh, hluboké závěje sněhu – nejen poprašek na dva tři centimetry. Sníh padal poslední čtyři dny v celé Anglii a tady, na okraji Dartmooru, ho ležela hluboká vrstva. V celé Anglii naříkali majitelé domů, že jim popraskalo vodovodní potrubí, a kdo měl známého instalatéra nebo aspoň instalatérského učně, pokládal to za hotové terno.

Major Burnaby však byl otužilý a křepký pán. Dvakrát si odfrkl, jednou zabručel a energicky vykročil do sněhu. Neměl namířeno daleko. Pár kroků pěšinkou, pak projít bránou a po příjezdové cestě, z níž byl sníh odházený aspoň částečně, nahoru k rozlehlému žulovému domu.

Dveře mu otevřela pečlivě oblečená panská. Major si svlékl kabát, gumové holínky a starou šálu.

Další dveře se rozlétly dokořán a jimi prošel do místnosti, která slibovala veškerý klam divadelní proměny. Ačkoli bylo teprve půl čtvrté, záclony byly zataženy, svítilo elektrické světlo a v krbu spokojeně plápolal mocný oheň. Dvě ženy v odpoledních šatech povstaly, aby přivítaly věrného starého válečníka.

„To je od vás skvělé, že jste přišel, majore Burnaby," řekla starší z těch dvou.

„Ale kde, paní Willettová, vůbec ne. Bylo to pěkné od vás, že jste mě pozvaly." Potřásl si s oběma rukou.

„Má přijít pan Garfield," pokračovala paní Willettová, „a pan Duke a pan Rycroft také řekl, že možná přijde, ale v jeho věku ho stěží můžeme v tomhle počasí očekávat. Opravdu je tam hrozný nečas. Člověk má pocit, že musí něco dělat, aby si udržel dobrou náladu. Violet, přilož prosím tě poleno do krbu." Major galantně vstal, aby se toho úkolu ujal.

„Dovolte, slečno Violet, udělám to sám." Znalecky přiložil poleno na správně místo a znova se vrátil do křesla, které mu hostitelka nabídla. Nenápadně se rozhlížel po pokoji. Bylo překvapující, že dvě ženy dokázaly změnit celý charakter místnosti – a přitom neučinily nic natolik radikálního, aby to člověk přesně poznal.

Sittafordské sídlo postavil před deseti lety kapitán Joseph Trevelyan z královského válečného námořnictva – v době, kdy odešel do výslužby. Byl to zámožný pán a vždycky toužil po tom, aby mohl bydlet v Dartmooru. Jeho volba padla na malou vísku Sittaford. Nerozkládala se v údolí jako většina ostatních vesnic a usedlostí, ale ležela poblíž blat na úpatí kopce Sittaford Beacon. Zakoupil si větší pozemek, vystavěl na něm pohodlné sídlo, domácí elektrárnu a vodní elektrické čerpadlo. Potom ještě za účelem spekulace vystavěl šest malých patrových vilek podél cesty, každou na čtvrtakrovém pozemku.

První z vilek, stojící nejblíž od brány sídla, byla pronajata jeho starému známému a příteli, Johnu Burnabymu – ostatní byly postupně prodány, neboť se pořád ještě najdou lidé, kteří, ať už z vlastního rozhodnutí nebo z nezbytí, rádi žijí odloučeně od světa. Víska sama sestávala ze tří malebných, ale rozpadajících se venkovských chalup, kovárny a pošty spojené s cukrářstvím. Nejbližší město byl Ex-

hampton, šest mil odtud po prudce se svažující silnici, která si vyžádala tabuli: „Motoristé, zařaďte nejnižší rychlost!“, s níž se na silnicích Dartmooru setkáváme tak často. Kapitán Trevelyan, jak už jsme řekli, byl zámožný pán. Navzdory tomu – nebo snad právě proto – byl to pán, který měl peníze mimořádně v lásce. Koncem října mu realitní kancelář v Exhamptonu zaslala dopis s dotazem, zda by byl ochoten pronajmout Sittafordské sídlo. Objevil se totiž zájemce, který si chtěl přes zimu najmout dům.

Kapitán Trevelyan měl zprvu chuť odmítnout, ale pak si vyžádal další informace. Ukázalo se, že zmíněný zájemce je vdova s jedinou dcerou, paní Willettová. Vrátila se nedávno z Jižní Afriky a hledala na zimu nějaký dům v Dartmooru.

„Hrom do toho, ta ženská bude potřeštěná,“ řekl kapitán Trevelyan. „Nezdá se vám, Burnaby?“

Burnabymu se zdálo a vyjádřil to stejně důrazně jako jeho přítel.

„No a co – můžete ji prostě odmítnout,“ řekl.

„Ať si ta bláznivá ženská jde někam jinam, když chce mrznout. A navíc kvůli tomu přijela z Jižní Afriky!“

Teď se však projevila láska kapitána Trevelyana k penězům. Dovedl si spočítat, že má šanci jedna ku stu pronajmout svůj dům přes zimu někomu jinému. Dotázal se, jak vysoké nájemné je paní Willettová ochotna platit.

Nabídka dvanácti guineí týdně ho přiměla k souhlasu. Kapitán Trevelyan odjel do Exhamptonu, kde si najal za dvě guinee týdně domek na okraji města a postoupil Sittafordské sídlo paní Willettové, když mu polovinu nájemného zaplatila předem. „U blázna se peníze dlouho neudrží,“ zabručel k tomu lidovou moudrost jako svérázný komentář.

Ale Burnaby, když si to odpoledne paní Willettovou nenápadně prohlížel, si pomyslel, že bláznivá zrovna být nemusí. Byla to vysoká zená s poněkud pošetilým chováním, ale její tvář vypadala spíš bystře než bláznivé. Měla nepochybně sklony k přehnaně honosnému oblékání, mluvila se zřetelným koloniálním přízvukem a zdálo se, že je s nájmem sídla naprosto spokojena. Zřejmě na tom byla finančně neobyčejně dobře, což – jak si Burnaby uvědomil víc než jednou –

činilo celou záležitost ještě podivnější. Nepatřila k ženám, o nichž by člověk uvěřil, že si potrpí na samotu.

Jako sousedka se k němu chovala tak přátelsky, až ho to uvádělo do rozpaků. Zvala do Sittafordského sídla kdekoho. Kapitánu Trevelyanovi neustále opakovala: „Můžete domu používat, jako , kdybyste jej ani nepronajal.“ Trevelyan si však na dámskou společnost příliš nepotrpěl. Povídalo se o něm, že prý v mládí dostal košem. Zatvrzele všechna pozvání odmítal.

Od nastěhování Willettových uplynuly dva měsíce a první zvědavost, probuzená jejich příjezdem, už pominula.

Burnaby, od přírody zamlklý, si dál prohlížel hostitelku, která zřejmě nepociťovala touhu povídat si jen tak. Ráda si hrála na pošetilou ženu, ale ve skutečnosti taková nebyla. Tak aspoň shrnul situaci. Jeho pohled sklouzl na Violet Willettovou. Hezké děvče – trochu hubené, ovšem – ale takové jsou dnes všechny. K čemu taková ženská, co jako ženská nevypadá. Noviny psaly, že zas přicházejí do módy plnější ňadra. Už byl opravdu nejvyšší čas. Probral se ze zahloubání a uvědomil si, že musí něco říct.

„Nejdřív jsme se obávaly, že nebudete moci přijít,“ řekla paní Willettová.

„Vzpomínáte, že jste nám to říkal? Velice nás potěšilo, když jste potom řekl, že nakonec přece jen přijdete.“

„Je pátek, řekl Burnaby a zatvářil se, jako by tím vše vysvětlil. Paní Willettová vypadala nechápavě.

„Pátek?“

„V pátek chodím k Trevelyanovi. V úterý on ke mně. Už dlouhá léta.“

„Ach, už je mi to jasné.Ovšem, když bydlíte tak blízko –“

„Zvykli jsme si na to.“

„A ještě pořád to zachováváte? Myslím, když on teď bydlí v Exhamptonu –“

„Bylo by škoda ten zvyk porušovat,“ řekl major Burnaby. „Oběma by nám ty večery chyběly.“

„Vy se účastníte různých soutěží, viďte?“ zeptala se Violet.

„Luštíte akrostichy a křížovky a podobně.“

Burnaby přikývl. ‚Já dělám křížovky, Trevelyan zase akrostichy. Každý z nás se drží svého. Minulý měsíc jsem vyhrál v soutěži křížovkám tři knihy," dodal.

„Opravdu? To je báječné. Byly ty knihy zajímavé?"

„Nevím. Nečetl jsem je. Zdály se mi nanicovaté."

„Jde hlavně o to vyhrát, že?" řekla paní Willettová neurčitě. ‚Jak se dostanete do Exhamptonu?" zeptala se Violet. „Nemáte vůz.

„Pěšky."

„Cože? Neříkejte. Vždyť je to šest mil."

„Hezká procházka. Co to je – dvanáct mil? Člověk se tím udržuje v kondici. A být ve formě je velká věc."

„To bych nevěřila! Dvanáct mil. Ale vy oba, kapitán Trevelyan i vy, jste hodně sportovali, že?"

.Jezdívali jsme spolu do Švýcar. V zimě zimní sporty, v létě alpinistika. Trevelyan byl vynikající bruslař. Dnes už jsme na tyhle sporty moc staří."

„Vy jste také vyhrál armádní tenisový šampionát, že?" zeptala se Violet.

Major se začervenal jako panenka.

„Kdo vám to řekl?" zabručel.

„Kapitán Trevelyan."

„Joe by měl držet jazyk za zuby," řekl Burnaby.

„Moc mluví. Jak to vypadá venku?"

Violet respektovala jeho rozpaky a následovala ho k oknu. Rozhrnuli záclonu a podívali se ven na bezútěšnou bílou plochu.

„Bude ještě sněžit," pravil Burnaby.

„A řekl bych, že bude pěkná chumelenice."

„Och, jak je to vzrušující," povzdechla Violet.

„Sníh mi připadá velice romantický. Ještě jsem ho neviděla."

„Když zamrzne voda v potrubí, není na tom nic romantického, ty blázínku," řekla její matka.

„Až dosud jste žila v Jižní Africe, slečno Willettová?" zeptal se major Burnaby.

Dívčino vzrušení poněkud opadlo. Když mu odpovídala, chovala se téměř rozpačitě.

„Ano – teď jsem poprvé v Anglii. Všechno se mi zdá tak nesmírně vzrušující.“

Zavřít se v téhle zapadlé vísce na blatech že je vzrušující? Divný nápad. Pořád nějak mu počínání těch dvou ženských nešlo na rozum.

Dveře se otevřely a služebná oznámila: „Pan Rycroft a pan Garfield.“

Vstoupil postarší, vyschlý mužík a mladík se svěžími tvářemi, připomínající spíš chlapce. Mladík promluvil první.

„Tak jsem vám ho přivedl, paní Willettová. Řekl jsem si, že ho nenechám, aby se někde utopil v závěji. Chachá. Máte tady jako v ráji, ta polena v krbu hřejí náramně.“

„Jak říká můj mladý přítel, laskavě mě k vám dovedl,“ pravil pan Rycroft, když si poněkud obřadně se všemi potřásl rukou.

„Jakpak se máte, slečno Violet? Tohle počasí k téhle roční době patří – trochu až moc, obávám se.“

Hovořil s paní Willettovou a za řeči přistoupil ke krbu. Ronald Garfield se přidržel Violet.

„Poslyšte, nedá se tu někde bruslit? Nejsou poblíž nějaké rybníky?“

„Myslím, že jediným sportem tu bude prohazování cestičky.“

„Tomu jsem se věnoval celé dopoledne.“

„Ach, to máte „opravdu výdrž!“

„Vysmíváte se mi. Mám puchýře na obou dlaních.“ ‚Jak se daří vaší tetě?“

„Té se daří pořád stejně – někdy tvrdí, že je jí lip, a jindy zas, že je jí hůř, ale myslím, že se cítí pořád stejně. Je to hrozný život, věřte. Každý rok si říkám, jak to mohu vydržet – ale tak už to jednou je – kdybych se na vánoce u té dobrácky neukázal – opravdu by byla s to odkázat celé své jmění nějakému útulku pro opuštěné kočky. Má jich pět, jak víte. Vždycky ty potvory hezky pohladím a dělám, že jsem do nich celý pryč.“

„Mám mnohem radši psy než kočky.“

„To já také. Odjakživa. Chci říct, že pes je – no, prostě pes je pes, co vám mám vysvětlovat.“

„A to byla vaše teta vždycky taková kočičí máma?“

„Myslím, že je to vlastnost typická pro staré panny. Brr! Já ty mrchy kočky nesnáším.“

„Vaše teta je velice milá, ale jde z ní strach.“

„To bych prosil, že z ní jde strach. Někdy mi důkladně uměje hlavu. Myslí si, že ještě nemám rozum.“

„Co nepovídáte!“

„Koukejte, nemluvte tímhle tónem! Mnozí lidé se tváří jako neviňátka a v duchu se druhému vysmívají.“

„Pan Duke,“ ohlásila panská.

Pan Duke sem přibyl teprve nedávno. V září koupil poslední z těch šesti vilek. Byl to statný muž, velmi tichý a vášnivý zahrádkář. Pan Rycroft, který byl náruživým pozorovatelem ptačího života a bydlel vedle, se s ním spřátelil, přejímaje obecný názor, že pan Duke je muž velice příjemný a skromný, ale je takový opravdu? Není to koneckonců přece jen obchodník na penzi?

Nikdo však se ho nechtěl na to zeptat – a soudilo se, že je opravdu lepší nic nevědět. Poněvadž kdyby to někdo věděl, mohlo by to být trapné, a v takovém malém společenství bylo nejlépe vyhnout se všem třecím plochám.

„V tomhle nečase snad nepůjdete pěšky do Exhamptonu?“ zeptal se majora Burnabyho.

„Ne, myslím, že mě Trevelyan sotva bude dnes večer čekat.“

„Je to hrozné, že?“ řekla paní Willettová a otřásla se.

„Být tady takhle zahrabaný, celá dlouhá léta – to je jistě úděsné.“ Pan Duke po ní hodil rychlým pohledem. Také major Burnaby se na ni zvědavě podíval. Ale v tom okamžiku se začal podávat čaj.

II

Poselství

Po čaji paní Willettová navrhla, aby si zahráli bridž. ‚Je nás tu šest. Dva mohou pauzírovat.“

Ronniemu se rozzářily oči.

„Vy čtyři začnete,“ navrhl.

„Slečna Willettová a já si zatím dáme pohov.“

Pan Duke ale prohlásil, že bridž nehraje. Ronnie zklamaně protáhl tvář.

„Mohli bychom si zahrát nějakou stolní hru," řekla paní Willettová.

„Nebo to zkusit se stoleckem," navrhl Ronnie.

„Tohle je takový strašidelný večer. Nedávno jsme o tom mluvili, jak si vzpomínáte. Pan Rycroft a já jsme dnes večer cestou sem o tom také hovořili." ‚Jsem členem společnosti pro psychická bádání," vysvětlil pan Rycroft zevrubně svůj zájem.

„Mohl jsem mladému příteli objasnit pár problémů."

„Pitomosti," pronesl major Burnaby zřetelně.

„Je to ale velká zábava, nemyslíte?" řekla Violet Willettová.

„Totiž člověk tomu nemusí nijak moc věřit nebo tak. Je to prostě jen rozptýlení. Co tomu říkáte vy, pane Duke?" , Jsem pro všechno, co se líbí vám, slečno Willettová."

„Musím zhasit světla a najít nějaký vhodný stoleček. Ne – ten ne, maminko. Bude na to moc těžký."

Konečně bylo vše připraveno k všeobecné spokojenosti. Ze sousedního pokoje přinesli malý stoleček s leštěnou deskou. Postavili jej před krb a všichni se kolem něho usadili a zhasli světlo.

Major Burnaby seděl mezi hostitelkou a Violet. Z druhé strany seděl vedle dívky Ronnie Garfield. Majorovy rty stáhl cynický pošklebek. Pomyslel si v duchu: „Za mého mládí to byla Up Jenkinsová." Pokoušel si vzpomenout na tu dívku s vlnitými plavými vlasy, jejíž ruku tiskl pod stolem poněkud příliš dlouho. To všechno už bylo moc dávno. Ale Up Jenkinsová byla prima holka. Následoval obvyklý smích, šeptání, stereotypní poznámky.

„Duchové si dávají na čas."

„Mají to sem daleko."

„Pst – nic se nám neozve, nebudeme-li to brát vážně."

„Mlčte už jednou."

„Vždyť se nic neděje."

„Samozřejmě, že ne – ze začátku to pokaždé chvíli trvá." ‚Jen kdybyste chtěli být všichni zticha." Koneční po nějaké době šum hlasů utichl a nastalo ticho.

„Tenhle stolek je jako kámen, ani se nehne,“ zašeptal Ronnie Garfield znechuceně.

„Pst!“

Lakovaná deska se zachvěla. Stolek se začal pohybovat.

„Dávejte otázky. Kdo se bude ptát? Vy, Ronnie.“

„Ale – hm – jářku – nač se mám ptát?“

„Je přítomen nějaký duch?“ napověděla Violet.

„Aha! Jo – je nějaký duch přítomen?“ Stolek tvrdě klepnul.

„To znamená *ano*“ řekla Violet.

„Ach tak! Hm – kdo jste?“ Žádná odpověď.

„Požádejte ho, ať nám napíše jméno.“

„Jak to může udělat?“

„Budeme počítat, kolikrát klepne.“

„Aha! Chápu. Napište nám laskavě své jméno.“ Stolek začal prudce klepat.

„A B C D E F G H I – bylo to I nebo velké J?“

„Zeptejte se ho. Bylo to I?“

Jedno klepnutí.

„Ano. Další písmeno, prosím.“ Duch se jmenoval Ida.

„Máte poselství pro někoho z přítomných?“

Ano.

„Pro koho? Pro slečnu Willettovou?“

Ne.

„Pro paní Willettovou?“

Ne.

„Pro pana Rycrofta?“

Ne.

„Pro mne?“

Ano.

„Je to pro vás, Ronnie. Pokračujte. Ať nám vyklepe písmena.“ Stolek vyťukal *Diana.*

„Kdo je Diana? Znáte někoho, kdo se jmenuje Diana?“

„Ne, neznám. Myslím, že ne.“

„Vy možná ne. Duch ale ano.“

„Zeptejte se ho, jestli je vdova?“

Zábava pokračovala. Pan Rycroft se shovívavě usmíval. Mladým lidem se musí dovolit, aby se bavili po svém. Když náhle vzplanul oheň v krbu, všiml si výrazu na tváři hostitelky. Zdálo se mu, že je ustaraná a duchem nepřítomná. Její myšlenky bloudily někde daleko.

Major Burnaby myslel na sníh. Dnes večer bude zase chumelit. Takovou tuhou zimu ještě nepamatoval.

Pan Duke bral seanci velice vážně. Duchové mu bohužel věnovali pramalou pozornost. Zdálo se, že všechna poselství jsou určena Violet a Ronniemu.

Violet se dověděla, že ji čeká cesta do Itálie. Doprovázet ji měl nějaký muž. Jmenoval se Leonard.

Smáli se ještě víc. Stolek vyťukal jméno města. Znělo spíš rusky než italsky.

Začali si vymýšlet obvyklé výmluvy.

„Dávejte pozor, Violet. („Slečna Willettová“ byla vypuštěna.) Strkáte do stolku.“

„Vůbec ne. Podívejte se, sundám ruce ze stolku a klepe stejně jako předtím.“

„Mám rád, když ťuká. Požádám ho, aby ťukal. Hlasitě „Měl by ťukat.“ Ronnie se otočil k panu Rycroftovi.

„Že by měl, co myslíte, pane?“

„Za těchto podmínek to považuji za sotva pravděpodobné,“ řekl pan Rycroft suše.

Následovala pauza. Stolek se nehýbal. Přestal na otázky odpovídat.

„Ida už odešla?“ Jedno rozpačité klepnutí.

„Prosím, nepřišel by jiný duch?“

Nic. Pojednou se stolek začal otřásat a prudce kymácet.

„Sláva. Jste nový duch?“

Ano.

„Máte pro někoho poselství?“

Ano.

„Pro mě?“

Ne.

„Pro Violet?“

Ne.

„Pro majora Burnabyho?“

Ano.

„To je pro vás, majore Burnaby. Prosím vás, vyťukejte to.“ Stolek začal pomalu ťukat.

„TREV – je to určitě V? To není možné.TREV – to nedává smysl.“

„Trevelyan – ovšemže,“ řekla paní Willettová. „Kapitán Trevelyan.“

„Máte na mysli kapitána Trevelyana?“

Ano.

„Máte poselství pro kapitána Trevelyana?“

Ne.

„Tak co tedy?“

Stolek začal klepat – pomalu, rytmicky. Tak pomalu, že se písmena dala snadno počítat.

„M—R—T–“ Pauza –“E–V.“

„Mrtev.“

„Někdo je mrtev?“

Místo *Ano* nebo *Ne* začal stolek opět vyťukávat, až se znova dostal k písmenu T.

„T – myslíte Trevelyan?“

Ano.

„Chcete říct, že Trevelyan je mrtev?“

Velice ostré ťuknutí. *Ano.*

Kdosi zalapal po dechu. Všichni kolem stolku se pohnuli. Ronnieho hlas, když zase začal klást otázky, zněl zcela jinak – neklidně a ustaraně.

„Chcete říct – že kapitán Trevelyan je mrtev?“

Ano.

Následovala pauza. Zdálo se, že nikdo neví, nač se ptát dál, nebo jak přijmout toto neočekávané sdělení. A za této pauzy se stolek rozhoupal znova. Rytmicky a pomalu. Ronnie vyslovoval písmena nahlas...

VRAŽDA

Paní Willettová vykřikla a ucukla rukama se stolku.

„Já dál nehraju. To je strašné. Nelíbí se mi to.“

Rozlehl se zvučný a jasný hlas pana Dukea. Zeptal se stolku: „Chcete říct – že kapitán Trevelyan byl zavražděn?“

Poslední slovo mu sotva splynulo ze rtů a už tu byla odpověď. Stolek klepl tak prudce a určitě, že se málem převrátil. Jen jedno klepnutí.

Ano.

„Poslyšte,“ řekl Ronnie. Zvedl ruce se stolku.

„Tomuhle říkám pitomý vtip.“ Hlas se mu třásl.

„Rozsviťte světlo,“ řekl Rycroft.

Major Burnaby vstal a rozsvítil. Nenadálé silné světlo dopadlo na bledé, stísněné tváře. Dívali se po sobě a nikdo dobře nevěděl, co říct.

„Pitomost od začátku do konce,“ řekl Ronnie s nuceným smíchem.

„Hloupý nesmysl,“ řekla paní Willettová.

„Nikdo by neměl dělat takové vtipy.“

„O tom, že někdo je po smrti,“ řekla Violet. „To je – och! Nelíbí se mi to.“

‚Já do stolku nestrkal,“ řekl Ronnie, který vycítil nevyřčené podezření na svou adresu.

„Přísahám, že ne.“ ‚Já mohu říct totéž,“ pravil pan Duke. „A vy, pane Rycrofte?“

„Samozřejmě že ne,“ řekl pan Rycroft horlivě.

„Snad nemyslíte, že bych žertoval tímhle způsobem?“ zabručel major Burnaby. „Tomu říkám zatraceně mizerný šprým.“

„Violet, miláčku –“

‚Já to nebyla, maminko. Opravdu ne. Nic takového bych neudělala.“ Děvče mělo slzy na krajíčku.

Všichni byli v rozpacích. Nad veselou společností se rozprostřel náhlý stín. Major Burnaby odstrčil křeslo, přistoupil k oknu a rozhrnul záclonu. Stál tam zády k pokoji a vyhlížel ven.

„Za pět minut půl šesté,“ řekl pan Rycroft, když se podíval na hodiny na stěně. Porovnal je se svými hodinkami a všichni přítomní měli pocit, že jeho čin je svým způsobem významný.

„Víte co,“ řekla paní Willettová s předstíranou veselostí. „Myslím, že bychom si měli dát koktajly. Zazvonil byste laskavě, pane Garfielde?“

Ronnie uposlechl.

Byly přineseny ingredience pro koktajly a Ronnie byl určen za mixéra. Atmosféra se poněkud uvolnila.

„Tak na zdraví,“ řekl Ronnie zvedaje sklenici.

Ostatní se také napili – všichni kromě zamlklé postavy stojící u okna.

„Majore Burnaby! Máte tu koktají.“

Major sebou škubl a pomalu se otočil.

„Děkuju, paní Willettová. Já nebudu.“ Podíval se ještě jednou do noci a pak zvolna přistoupil ke skupince u krbu.

„Tisíceré díky za příjemnou zábavu. Dobrou noc.“

„Snad už neodcházíte?“

„Bohužel musím.“

„Nechoďte tak brzo. A zvlášť ne do takového nečasu.“

„Lituju, paní Willettová – ale musím. Škoda, že tu není telefon.“

„Telefon?“

„Ano – abych pravdu řekl – jsem – no, rád bych měl jistotu, že Joe Trevelyan je v pořádku. Jsou to hloupé pověry a co já vím – ale tak to je. Přirozeně tomu nesmyslu nevěřím – ale –“

„Telefonovat nemůžete odnikud. V Sittafordu žádný telefon není.“

„O to právě jde. Když nemohu telefonovat, budu se tam muset vypravit.“

„Ale vozem se nikam po silnici nedostanete! Elmer v takové noci, jako je dnešní, nevytáhne auto z garáže.“

Elmer byl majitelem jediného auta v Sittafordu, staré fordky, kterou pronajímal za pěknou cenu těm, kdo si přáli jet do Exhamptonu.

„Ne, kdepak – auto nepřichází v úvahu. Dojdu tam po svých, paní Willettová.“

Všichni přítomní jednohlasně zaprotestovali.

„Ale majore Burnaby – to je *nemožné*. Sám jste říkal, že určitě ještě bude padat sníh.“

„Nejdřív tak za hodinu nebo možná ještě později. Dostanu se tam, buďte bez obav.“

„To přece nejde. Nemůžeme to dovolit.“ Paní Willettová byla opravdu rozrušená a vyvedená z míry.

Když se však major Burnaby jednou rozhodl, argumenty a přesvědčování na něho neplatily. Byl to umíněný pán. Jakmile si něco vzal do hlavy, nic na světě ho od toho nedokázalo odvrátit. Rozhodl se jít do Exhamptonu a na vlastní oči se přesvědčit, že je s jeho starým přítelem všechno v pořádku, a několikrát všem tuto prostou větu opakoval. Nakonec museli uznat, že mu jeho záměr nevymluví. Oblékl si plášť, rozsvítil lucernu začleněnou proti větru a vykročil do noci.

„Stavím se doma pro termosku,“ řekl bodře, „ a pak rovnou vyrazím. Trevelyan mě nechá u sebe přes noc. Vím, že je to zbytečný poplach. Všechno bude jistě v pořádku. Nedělejte si starosti, paní Willettová. Ať bude sněžit nebo ne – za dvě hodiny jsem na místě. Dobrou noc.“

Vydal se na cestu. Ostatní se vrátili dovnitř ke krbu. Rycroft se podíval na oblohu.

„Bude určitě sněžit,“ zašeptal panu Dukeovi.

„A chumelenice začne mnohem dřív, než se major dostane do Exhamptonu. Doufám, že tam dorazí v pořádku.“ Duke se zamračil. ‚Já vám rozumím. Mám pocit, že jsem měl jít s ním. Někdo z nás s ním měl jít.“

„Je to trapné,“ řekla paní Willettová.

„Velice trapné, Violet, tuhle hloupou zábavu už nikdy nebudeme opakovat. Chudák major Burnaby zapadne nejspíš někde do závěje – jen aby neumřel z nastuzení a tělesným vyčerpáním. Má už taky přece jen léta. Je to od něho hrozně nerozvážné, takhle si vyrazit. Kapitán Trevelyan bude jistě v naprostém pořádku.“ Všichni se ozvali jako ozvěna: „Ovšem.“

Ani teď se jim ale dobrá nálada nevrátila. Co když se kapitánu Trevelyanovi něco stalo ...

Co když ...

III

Za pět minut půl šesté

O dvě a půl hodiny později, krátce před osmou, major Burnaby s lucernou v ruce a hlavou předkloněnou, aby mu oslepující sníh nezalepoval oči, dovrávoral po cestičce ke dveřím „Hazelmooru“, malého domu, který si najal kapitán Trevelyan.

Sníh začal padat ve velkých vločkách asi před hodinou. Major Burnaby hlasitě lapal po dechu jako naprosto vyčerpaný člověk. Zimou byl celý zkřehlý. Dupnutím setřásl sníh z bot, umořený a uštvaný doklopýtal ke dveřím a znecitlivělým ukazováčkem stiskl tlačítko zvonku. Zvonek pronikavě zařinčel.

Burnaby čekal. Když se několik minut nic nedělo, zmáčkl zvonek znova. Ani teď se zevnitř nikdo neozval. Burnaby zazvonil potřetí. Tentokrát přidržel prst na zvonku. Zvonek zvonil a zvonil, ale zdálo se, že v domě nikdo není.

Na dveřích bylo klepadlo. Major Burnaby se ho chopil a zběsile jím zabušil, že to znělo jako rachot hromu. Malý domek však zůstával tichý jako po vymření.

Major Burnaby upustil od dalších pokusů. Chvíli stál, jako by nevěděl, co dělat, a poté se pomalu vydal pěšinou na zpáteční cestu a vyšel z vrat na silnici, po které do Exhamptonu přišel. Sto kroků ho přivedlo k policejní strážnici.

Znova zaváhal, ale pak si dodal odvahy a vstoupil. Strážník Graves, který majora dobře znal, užasle povstal.

„Vůbec by mě nenapadlo, pane, že si vyjdete za takovéhle noci!“

„Poslyšte,“ řekl Burnaby stručně.

„Zvonil jsem a bušil na dveře kapitánova domu, a nikdo se tam neozývá.“

„To se ví, vždyť je pátek,“ řekl Graves, který dobře znal zvyky obou přátel. „Ale neříkejte, že jste v tomhle nečase přišel pěšky ze Sittafordu. Kapitán vás určitě nečeká.“

„Ať mě čekal nebo nečekal, jsem tady,“ řekl major Burnaby nedůtklivě. „A jak vám říkám, nemůžu se dostat do domu, zvonil jsem

tam a bušil na dveře, ale nikdo nešel otevřít.“ Jeho nepokoj jako by nakazil i strážníka. „To je divné,“ řekl zamračeně.

„To bych prosil, že je to divné,“ řekl Burnaby.

„Nevypadá to, že by si za takovéhle noci někam vyšel.“

„Samozřejmě, že ne.“

„Je to opravdu divné,“ řekl znova Graves.

Burnaby však dal najevo, že ho strážníkova pomalost rozčiluje.

„Nehodláte v tom něco podniknout?“ vyštěkl.

„Něco podniknout?“

„Ano, podniknout něco.“

Policista se zadumal. „Myslíte, že by se mu mohlo udělat špatně?“ Tvář se mu rozjasnila. „Zkusíme tam zavolat.“ Telefon měl hned u ruky. Zvedl sluchátko a vytočil číslo.

Ale stejně jako předtím domovním zvonkem, nedal se kapitán Trevelyan ani teď vyburcovat telefonem.

„Vypadá to, jako že se mu opravdu udělalo špatně,“ řekl Graves, když zavěsil sluchátko.

„A přitom je v domě úplně sám. Radši se stavíme u doktora Warrena a vezmeme ho s sebou.“ Dům doktora Warrena stál hned vedle policejní strážnice. Lékař v tu chvíli právě usedal s manželkou k večeři a nebyl návštěvou dvakrát příjemně překvapen. Přesto však zdráhavě souhlasil, že je doprovodí. Oblékl si omšelý plášť, natáhl gumové holínky a krk si zabalil do pletené šály. Sníh stále ještě padal.

„Příšerná noc,“ zabručel doktor.

„Doufám, že jste mě nevytáhli ven jen tak pronic zanic. Trevelyan je zdravý jako ryba. Nikdy mu nic nebylo.“ Burnaby neodpověděl.

Když přišli k Hazelmooru, opět zvonili a bušili na dveře, ale nedostali žádnou odpověď. Doktor pak navrhl, že by měli dům obejít a zkusit to s některým oknem.

„Dá se vypáčit snáz než dveře.“

Graves souhlasil, a tak kráčeli kolem domu. Cestou zkusili zmáčknout kliku u postranních dveří, ale ty byly také zamčeny. Posléze se vynořili na trávníku pokrytém sněhem, na který byl výhled ze zadní části domu. Warren pojednou vykřikl:

„Okno pracovny – je otevřené.“ Skutečně, křídlové okno bylo pootevřené. Přidali do kroku. Za takového počasí by nikoho se zdravým rozumem nenapadlo otvírat okno. V místnosti se svítilo a úzký pruh žlutého světla dopadal na sníh. Tři muži se octli u okna současně – Burnaby vstoupil první, strážník hned za ním.

Oba zůstali najednou stát a bývalý voják přidušeně vykřikl. O chvíli později doktor Warren stanul vedle něho a uviděl totéž, co Burnaby.

Kapitán Trevelyan ležel na podlaze, tváří k zemi. Paže měl široce rozhozeny. V místnosti byl nepořádek – zásuvky sekretáře byly vytažené, papíry se válely všude na podlaze. Dolejší rám okna vedle nich byl rozštípnutý, zřejmě jak vetřelec použil páčidla, aby se dostal dovnitř. Vedle kapitána Trevelyana ležel válec z tmavozelené vlněné látky, tlustý asi dva palce.

Doktor Warren přistoupil blíž. Poklekl k bezvládnému tělu. Stačila mu pouhá minuta. Vstal celý bledý. ‚Je mrtev?“ zeptal se Burnaby. Doktor přikývl. Pak se otočil ke Gravesovi. , Je na vás, abyste řekl, co dělat. Já mohu mrtvolu pouze ohledat, ale snad bude lepší počkat, až přijde inspektor. Příčinu smrti vám mohu říct hned. Proražení spodiny lebeční. A myslím, že bych uhodl i vražedný nástroj.“ Ukázal na zelený váleček.

„Trevelyan to dával vždycky pod dveře, aby netáhlo dovnitř,“ řekl Burnaby. Jeho hlas zněl chraplavě.

„Ano – je to velice těžký váleček – de facto pytlík s pískem!“

„Ale tohle je –“ přerušil ho strážník, kterému pomalu došlo, oč jde, „víte – tohle je totiž vražda.“ Přistoupil ke stolu, na němž stál telefon.

Major Burnaby se obrátil na lékaře.

„Máte tušení,“ řekl sípavě, „jak dlouho je mrtev?“

„Řekl bych, že asi dvě, možná tři hodiny. Je to jen hrubý odhad.“ Burnaby si olízl suché rty.

„Dalo by se říct,“ zeptal se, „že byl zabit v pět hodin dvacet pět minut?“ Doktor se na něho zvědavě podíval.

„Kdybych měl uvést přesně, kdy nastala smrt, řekl bych, že asi v tenhle čas.“

„Ach, můj Bože!“ zvolal Burnaby. Doktor Warren na něho užasle zíral.

Major dotápal ke křeslu a zhroutil se do něho, zatímco se mu na tváři rozestřel výraz děsu. Mumlal si pro sebe: „Za pět minut půl šesté! – dobrý Bože, tak to přece jen bylo pravda.“

IV

Inspektor Narracott

Druhý den po tragédii stáli v malé pracovně v Hazelmooru dva muži. Inspektor Narracott se rozhlédl kolem sebe. Na čele se mu objevily chmury. „Ach tak,“ řekl zamyšleně. „Takhle to je.“ Inspektor Narracott byl velice schopný policista. Vyznačoval se klidem a vytrvalostí, logicky uvažoval a okamžitě postřehl každý detail, což mu přinášelo úspěch i tam, kde by jiný snad selhal. Byl to vysoký muž nenápadného chování, šedé oči měl posazeny poměrně daleko od sebe a mluvil pomalým a měkkým devonshireským nářečím.

Byl povolán z Exeteru, aby se případu ujal, a přijel prvním ranním vlakem. Silnice byly nesjízdné dokonce i pro auto s řetězy, jinak by tu byl už včera večer. Stál teď v pracovně kapitána Trevelyana, kde právě dokončil prohlídku místnosti. Vedle něho stál seržant Pollock z exhamptonské policie.

„Hm,“ řekl inspektor Narracott.

Oknem vnikl do místnosti paprsek bledého zimního slunce. Venku ležela krajina pokrytá sněhem. Asi sto metrů od okna byl plot a za ním se příkře zvedal svah zasněženého kopce. Inspektor Narracott se znova sklonil nad mrtvolou, která tu zůstala, aby ji mohl prohlédnout. Sám byl typ atleta, a proto ihned poznal v mrtvém zdatného sportovce: široká ramena, štíhlý pas a vypěstované svalstvo. Hlavu měl mrtvý malou, dobře posazenou mezi rameny a špičatá námořnická bradka byla pečlivě zastřižena. Zjistil si, že.kapitánu Trevelyanovi bylo šedesát let, ale vypadal tak nanejvýš na jednapadesát.

„Pozoruhodný případ,“ řekl inspektor Narracott.

„Chm!“ poznamenal seržant Pollock. Inspektor se k němu otočil.

„Co vy si o tom myslíte?“

„No jo,“ seržant Pollock se poškrábal na hlavě. Byl to opatrný muž a nerad se odvažoval dál, než bylo nutné.

„No jo,“ odpověděl, „já bych řekl, že pachatel přišel k oknu, vypáčil je a začal prohledávat pokoj. Myslím, že kapitán Trevelyan byl nahoře. Zloděj si nepochybně myslel, že je celý dům prázdný.“

„Kde je umístěna ložnice kapitána Trevelyana?“

„Nahoře, pane. Nad tímto pokojem.“

„V téhle roční době se stmívá už ve čtyři hodiny. Kdyby byl kapitán Trevelyan nahoře ve své ložnici, měl by rozsvíceno elektrické světlo, které by musel lupič určitě vidět, když šel k oknu.“

„Myslíte, že by byl počkal?“

„Nikdo, kdo je při smyslech, by se nevloupal do domu, v němž se svítí. Jestliže někdo tohle okno vypáčil, udělal to v domnění, že dům je prázdný.“

Seržant Pollock se poškrábal na hlavě.

„Připouštím, že to vypadá trochu divně. Ale je to tak.“

„No dejme tomu, že kapitán uslyšel zezdola nějaký hluk. Sejde dolů přesvědčit se, co to je. Zloděj ho slyší přicházet. Zvedne ten váleček s pískem, schová se za dveře, a když kapitán vstoupí do místnosti, srazí ho zezadu k zemi.“

Inspektor Narracott přikývl.

„Ano, to se zdá věrohodné. Byl sražen, když měl tvář otočenou k oknu. Ale stejně, Pollocku, nějak se mi to nelíbí.“

„Ne, pane?“

„Ne, jak už jsem řekl, nevěřím ve vloupání do domu v pět hodin odpoledne.“

„Hm, možná že to právě pokládal za vhodnou příležitost.“

„Tohle není otázka příležitosti – vklouznout dovnitř, protože našel nedovřené okno. Bylo to záměrné vloupání – podívejte se, jak to tu rozházel – a kam by zloděj zamířil nejdřív? Do kuchyně, kde jsou stříbrné příbory.“

„To tedy máte asi pravdu,“ připustil seržant.

„A ten nepořádek tady – tenhle chaos,“ pokračoval Narracott, „ty vytažené a vysypané zásuvky – ba ne! To je jen zdání.“

„Zdání?“

„Podívejte se na okno, seržante. *To okno nebylo zajištěno a vypáčeno!* Bylo pouze uzavřeno a později někdo rám rozštípl zvenčí, aby se zdálo, že bylo vypáčeno.“

Pollock zevrubně zkoumal rám okna a pak vykřikl.

„Máte pravdu, pane,“ řekl uctivě.

„Koho by to napadlo?“

„Toho, kdo nám chce nasypat pepř do očí – a komu se to nepovedlo.“

Seržant Pollock byl vděčný za to slovíčko „nám“. Takovými maličkostmi si inspektor Narracott uměl získávat podřízené.

„Takže to nebylo vloupání? Myslíte, že to udělal někdo z domu?“ Inspektor Narracott přikývl.

„Ano,“ řekl.

„Zvláštní je jedině to, že, jak se domnívám, vrah opravdu vnikl dovnitř oknem. Jak jste mi hlásili vy i Graves a jak ostatně vidím sám, jsou zde ještě pořád vlhké skvrny, kde roztál sníh, který přinesl vrah na botách. A ty vlhké skvrny jsou pouze v tomhle pokoji. Strážník Graves mi jednoznačně potvrdil, že nic podobného v hale neviděl, když ji procházeli s doktorem Warrenem. V téhle místnosti si jich však povšiml okamžitě. V tom případě se mi jeví jasné, že kapitán Trevelyan pustil vraha dovnitř oknem. Proto to musel být někdo, koho kapitán Trevelyan znal. Vy jste přece zdejší, seržante, nevíte náhodou, zda kapitán Trevelyan byl člověk, který si snadno nadělá nepřátele?“

„Ne, pane. Řekl bych, že neměl na světě jediného nepřítele. Byl trochu moc lačný po penězích a také puntičkář – jako starý voják – ale na mou duši, tady si ho každý vážil.“

„Neměl nepřátele,“ řekl Narracott zamyšleně.

„Totiž – tady ne.“

„Správná poznámka – nevíme přece, jaké nepřátele mohl mít, když ještě sloužil u válečného námořnictva. Vím však ze zkušenosti, seržante, že člověk, který má nepřátele na jednom místě, nadělá si je i jinde, ale souhlasím s vámi, že bychom tuto možnost neměli úplně vyloučit. Logicky se teď dostáváme k další pohnutce – nejobvyklejšímu motivu kteréhokoli zločinu –, jímž je zisk. Jestli se nemýlím, kapitán Trevelyan byl bohatý muž?“

„Byl to hodný člověk, ale nepřístupný. Nějaký příspěvek na dobročinné účely se z něho stěží podařilo vymámit.“

„Aha!“ řekl Narracott zamyšleně.

„Škoda, že chumelilo, když se to stalo,“ řekl seržant. ‚Jinak bychom měli otisky šlépějí, které by nám posloužily jako východisko.“

„Nikdo jiný v domě nebyl?“ zeptal se inspektor.

„Ne. Posledních pět let měl kapitán Trevelyan jen jediného sluhu – vysloužilého námořníka, s nímž se znal v letech aktivní služby. V Sittafordském sídle k němu chodívala denně posluhovačka, ale tenhle Evans mu vařil a všemožně se o něho staral. Asi před měsícem se Evans oženil – kapitán z toho asi velkou radost neměl. Řekl bych, že je to jeden z důvodů, proč přenechal Sittafordské sídlo té paní z Jižní Afriky. On sám by totiž ženu ve svém domě nesnesl. Evans bydlí kousek odtud na Fóre Street se ženou a každý den chodí svému pánovi připravit jídlo a uklidit. Mám ho tady, abyste s ním mohl mluvit. Vypověděl nám, že odtud odešel včera v půl třetí odpoledne, když no kapitán už nepotřeboval.“

„Ano, rád bych si s ním promluvil. Snad nám může povědět něco – užitečného.“

Seržant Pollock se zvědavě podíval na svého nadřízeného. Tón jeho hlasu byl poněkud podivný.

„Myslíte?“ řekl.

„Myslím,“ řekl inspektor Narracott uvážlivě, „že v tomhle případě je toho mnohem víc, než se nám na první pohled zdá.“

„V jakém smyslu, pane?“

Inspektor však nepřipustil další diskusi.

„Říkáte, že ten Evans je teď tady?“

„Čeká v jídelně.“

„Dobrá. Hned s ním promluvím. Co je to za člověka?“

Seržant Pollock dovedl lépe sdělovat fakta, než podávat popis. , Je

to vysloužilý námořník. Myslím, že se nedá jen tak vyvést něčím z míry.“

„Pije?“

„Nikdy jsem ho nějak zvlášť zlitého neviděl.“

„A co mi povíte o jeho ženě? Není to nějaká kapitánova odložená známost nebo něco podobného?“

„Och ne, kapitán Trevelyan si na tyhle věci vůbec nepotrpěl. To věru nebyl člověk tohohle ražení. Spíše ženy nenáviděl.“

„A myslíte, že Evans byl svému pánovi oddaný?“

„To je všeobecné mínění a já se domnívám, že by se o tom vědělo, kdyby nebyl. Exhampton je malá vesnička.“

Inspektor Narracott přikývl.

„Nu,“ řekl, „tady už nic víc neuvidím. Vyslechnu Evanse, pak se ještě poohlédnu po ostatních místnostech v domě a potom zajdeme ke Třem korunám a pohovoříme si s tím majorem Burnabym. Ta jeho poznámka o době vraždy byla zvláštní. Za pět minut půl šesté, tak to přece říkal, ne? Musí něco vědět, co zatím neřekl, poněvadž proč by jinak měl důvod označovat čas vraždy tak přesně?“ Oba muži vykročili ke dveřím.

„Tohle je zatracený případ,“ zaláteřil seržant Pollock a přelétl očima po neuklízena podlaze.

„Celé to předstírané vloupání!“

„To se mi ještě nezdá tak divné,“ řekl Narracott, „za daných okolností se něco takového dalo čekat. Co však mi připadá zvláštní, je to okno.“

„Okno?“

„Ano. Proč by sem vrah měl lézt oknem? Dejme tomu, že to byl někdo, koho Trevelyan znal a koho by pustil dovnitř bez okolků – proč by pak ten člověk nešel dveřmi? Obejít od silnice celý dům k oknu, to bylo za noci jako včera nesnadné a nepříjemné, – když se ten člověk musel brodit vysokým sněhem. Přesto tady nějaký důvod musí být.“

„Možná,“ prohlásil Pollock, „že ten člověk nechtel, aby ho někdo viděl, jak zahýbá ze silnice směrem k domu.“

„Včera odpoledne nebylo venku moc lidí, kteří by ho mohli vidět. Nikdo, kdo nemusel, nevytáhl paty z domova. Ne – za tím je nějaký jiný důvod. No nic, snad to během času vyjde najevo.“

V

Evans

Evans na ně čekal v jídelně. Když vešli, uctivě povstal. Byl to malý, podsaditý muž. Měl velice dlouhé paže a ze zvyku zatínal ruce v pěst. Byl hladce oholen, měl drobná prasečí očka, ale přesto vypadal bodře a čiperně, což stíralo ten nepříjemný buldočí zevnějšek. Inspektor Narracott si v duchu uspořádal své dojmy: inteligentní,

bystrý a praktický. Zdá se, že je přece jen trochu ztrémovaný. Potom promluvil: „Vy jste pan Evans?“

l „Ano, pane.“

„Křestní jméno?“

„Robert Henry.“

„Dobrá. A teď nám povězte, co o celé té věci víte?“

„Vůbec nic, pane. Úplně mě to vzalo. Když si pomyslím, že kapitána Trevelyana oddělali!“

„Kdy jste svého pána viděl naposledy?“

„Byly myslím asi tak dvě hodiny, pane. Umyl jsem nádobí od oběda a prostřel stůl k večeři, jak ostatně vidíte. Kapitán mi řekl, že mě už nepotřebuje, že večer nemusím chodit.“

„Co jste obvykle dělal?“

„Obyčejně jsem zas přišel tak na dvě hodinky kolem sedmé večer. Ne vždycky – někdy mi kapitán řekl, že už mě nebude potřebovat.“

„A proto jste včera nebyl překvapen, když vám řekl, že už nemusíte chodit?“

„Ne, pane. Už předevčírem jsem nepřišel kvůli tomu počasí. Kapitán byl velice ohleduplný pán, pokud se ovšem člověk nechtel z něčeho ulejt. Znal jsem ho i s jeho zvyky velice dobře.“

„Co vám přesně řekl?“

„No, podíval se z okna a povídá:‚Kdepak, dneska Burnaby určitě nepřijde. Nedivil bych se, povídá, ‚kdyby byl Sittaford dočista odříznut od světa. Takovou zimu od dětských let nepamatuju. Myslel svého přítele majora Burnabyho, co bydlí v Sittafordu. Chodíval k němu každý pátek a kapitán s ním hrával šachy a luštil akrostichy. A každé úterý kapitán zase chodil k němu. Kapitán si moc potrpěl na přesné

dodržování zvyků. Potom mi řekl:‚Můžete jít, Evansi, a přijďte až zítra ráno.“

„Kromě poznámky o majorovi Burnabym – nezmínil se kapitán, že někoho odpoledne očekává?“

„Ne, pane, ani slůvkem.“

„Nebylo na jeho chování nic nápadného?“

„Ne, pane, ničeho jsem si nevšiml.“

„Mimochodem, Evansi, dověděl jsem se, že jste se nedávno oženil.“

„Ano, pane. S dcerou paní Bellingové od Tří korun. Před dvěma měsíci.“

„Ale kapitán Trevelyan tím nebyl nijak zvlášť potěšen.“ Na Evansově tváři se na okamžik objevil mírný úšklebek.

„Kapitán se kvůli tomu moc rozčiloval, to zas ano. Má Rebeka je hodná holka, a kuchařka k pohledání. Doufal jsem, že se budeme o kapitána starat společně – on o tom ale nechtel vůbec slyšet. Řekl, že si nepřeje mít ve svém domě žádné služebné. Věci uvázly na tomhle mrtvém bodě, pane, když se objevila ta paní z Jižní Afriky a chtěla si najmout Sittafordské sídlo na zimu. Kapitán si najal tenhle dům a já k němu chodíval každý den vařit a uklidit mu a klidně vám prozradím, pane, že jsem doufal, že než zima skončí, kapitán přijme můj návrh a že já a Rebeka se s ním vrátíme do. Sittafordského sídla. Ani by nevěděl, že je v domě žena. Vala by si na starost kuchyň a zařídila by se tak, aby ji kapitán nepotkal ani na schodech.“

„Nemáte tušení, z čeho pramenila ta kapitánova nevraživost vůči ženám?“

„Nic na tom není, pane. Byl to prostě zvyk, to je všechno. Takových pánů jsem v životě viděl! Když to chcete vědět, myslím si, že za tím není nic víc ani míň než plachost. Nějaká mladá dáma dá takovému muži zamlada kvinde a on si pak dává na ženy pozor.“

„Kapitán Trevelyan nebyl nikdy ženatý?“

„Ne, pane, to nebyl.“

„Měl příbuzné? Víte o nich?“

„Myslím, že má sestru, která bydlí v Exeteru, pane, a zdá se mi, že se zmiňoval o nějakém synovci nebo synovcích.“

„Žádný z nich ho nikdy nepřijel navštívit?“

„Ne, pane. Myslím, že se s tou svou sestrou z Exeteru nějak pohádal.“

„Víte, jak se jmenuje?“

„Gardnerová, pane, ale nejsem si tím jist.“ ‚Její adresu náhodou neznáte?“

„Bohužel ne, pane.“

„Nevadí, jistě na ni narazíme, až si prohlédneme kapitánovy písemnosti. A teď mi povězte, Evansi, co jste dělal včera odpoledne po čtvrté hodině?“

„Byl jsem doma, pane.“

„Kde doma?“

„Hned za rohem, Fóre Street č. 85.“

„Vůbec jste nevyšel ven?“

„Proč bych někam chodil, pane? Venku se čerti ženili.“

„Ano, zajisté. Může vaši výpověď někdo verifikovat?“

„Promiňte, pane, nerozuměl jsem dobře.“

„Máte někoho, kdo ví, že jste byl v té době doma?“

„Má žena, pane.“

„Byli jste vy dva v domě sami?“

„Ano, pane.“

„Dobrá, nemám důvod k pochybám, že tomu tak není. To je zatím všechno, Evansi.“

Bývalý námořník zaváhal. Přešlápl z nohy na nohu.

„Mohu tady nějak pomoct, pane – myslím jako uklidit?“

„Ne – celý byt musí zůstat v tomto stavu.“

„Aha, rozumím.“

„Raději tu ještě počkejte, než skončím prohlídku domu,“ řekl Narracott, „pro případ, že bych se vás chtěl ještě na něco zeptat.“

„Ovšem, pane.“

Inspektor Narracott přenesl svůj pohled z Evanse na místnost. Výslech se konal v jídelně. Tabule byla prostřena k večeři. Studený jazyk, nakládaná zelenina, stiltonský sýr a sušenky a na plynovém vařiči byl rendlík s polévkou. Na bufetu stála slánka a pepř, autosifon a dvě láhve piva. Byla tam také spousta stříbrných pohárů a vedle nich – poněkud nesourodě – ležely tři knihy, které vypadaly jako nové.

Inspektor Narracott si prohlédl dva poháry a přečetl si nápisy na nich.

„Koukám, jaký byl kapitán Trevelyan sportovec," poznamenal.

„To byl, pane," řekl Evans. ‚Ještě teď to byl hotový atlet."

Inspektor Narracott si přečetl názvy románů: Láska odmyká srdce, Veselí mužové lincolnští, Zajatec lásky.

„Chm," poznamenal, „takovýhle literární vkus bych u kapitána Trevelyana nečekal."

„Ale kde," zasmál se Evans.

„To on nečetl. To jsou ceny, co vyhrál v té soutěži železniční společnosti. Kapitán poslal deset řešení pod různými jmény, také pod mým, poněvadž říkal, že Fore Street č. 85 je adresa, která výhru přímo přitahuje. Čím je vaše adresa a jméno obyčejnější, tím máte větší šanci vyhrát nějakou cenu, aspoň podle kapitánova názoru. A fakt jsem vyhrál – nebylo to sice dva tisíce liber, jenom tři nové romány – a navíc takové, že je každému líto vyhazovat za ně peníze." Narracott se usmál a znova řekl Evansovi, aby ještě počkal až do skončení prohlídky. V jednom rohu místnosti byla jakási prostorná skříň, skoro sama o sobě malá místnost. Byly v ní bez ladu a skladu uloženy dvoje lyže, pár lehkých vesel, asi tucet hroších zubů, pruty, vlasce a další rybářské náčiní včetně sady mušek, vak s golfovými holemi, tenisová raketa, vycpaná a na sedačku upravená sloní noha a tygří kůže. Bylo jasné, že kapitán Trevelyan sice Sittafordské sídlo pronajal se zařízením, ale nejoblíbenější věci si přestěhoval, poněvadž nedůvěřoval ženám.

„To jsou divné nápady – brát si tohle všechno s sebou," řekl inspektor. „Dům přece pronajal jen na pár měsíců, ne?"

„Ano, to souhlasí, pane."

„Proč si tyhle věci raději v Sittafordském sídle nezamkl?" Podruhé během výslechu se Evans zazubil.

„Bylo by to nejjednodušší řešení," souhlasil.

„Ne, že by v Sittafordském sídle bylo nějak moc skříní. Architekt a kapitán je plánovali spolu a užitečnost skříně pochopí jenom žena. Ale jak jste říkal, tohle by udělal normální člověk. Všechno sem odtahat dalo pořádnou práci – to bych prosil! Kapitán ale prostě nesnesl pomyšlení, že by se mu v jeho věcech někdo hrabal. I kdy-

byste všechno uzamkl na sedm zámků – ženy si vždycky najdou cestu, jak se dostat dovnitř, říkal kapitán. Je to vrozená ženská zvědavost, povídal. Nejlepší je nic nezamykat, když nechcete, aby se vám v něčem hrabaly. Ale ze všeho nejlepší je ty věci odvézt, to pak máte jistotu. A tak jsme je odvezli, byla to fuška, jak už jsem řekl, a přišlo to taky dost draho. Ale kapitán měl tyhle věci rád jako své vlastní děti.“ Evans se zadýchaně odmlčel.

Inspektor Narracott zamyšleně přikývl. Byl tu ještě jeden bod, v němž potřeboval získat informace, a zdálo se mu, že nyní nastala pravá chvíle, když na to už přišla řeč.

„Ta paní Willettová,“ řekl jakoby mimochodem, „byla to nějaká dávná přítelkyně nebo známá kapitána Trevelyana?“

„Ne, pane, vůbec ji předtím neznal.“

„Víte to jistě?“ řekl inspektor ostře.

„No,“ – ta příkrost starého námořníka trochu překvapila.

„Kapitán sice o tom nikdy nemluvil, ale ... Ano, jsem si tím naprosto jist.“

„Ptám se z toho důvodu,“ vysvětloval inspektor, „poněvadž teď není zrovna příznivá roční doba k pronajmutí domu. Naopak ale, kdyby se paní Willettová už dřív s kapitánem Trevelyanem znala, věděla by o sídle a třeba by mu napsala a navrhla, že si je najme.“

Evans zavrtěl hlavou. „To všechno se dojednávalo přes realitní firmu – Williamsons – napsali, že mají nabídku od nějaké dámy.“ Inspektor Narracott se zakabonil. Celá ta záležitost s pronajmutím domu mu připadala opravdu divná.

„Kapitán Trevelyan se s paní Willettovou snad ale aspoň sešel, ne?“

„To ano. Přijela si dům prohlédnout a on ji přitom doprovázel.“

„A jste opravdu přesvědčen, že se neznali už předtím?“

„Ne, pane, určitě se neznali.“

„Vycházeli – ehm –“ Inspektor se odmlčel, neboť se snažil najít přirozenou formulaci. „Vycházeli spolu dobře? Chovali se k sobě přátelsky?“

„Ta dáma rozhodně ano.“ Po Evansových rtech přelétl slabý úsměv.

„Úplně se rozplývala, dalo by se říct. Byla domem celá nadšená a ptala se, jesli byl postaven podle jeho plánů. Prostě kolem něho jenom švitořila, tak bych to řekl.“ UA co kapitán?“

Úsměv se rozšířil.

„Taková upovídaná dáma ho nemohla přimět k tomu, aby roztál. Byl k ní zdvořilý, ale nic víc. A všechna její pozvání odmítal.“

„Pozvání?“

„Ano, aby pokládal dům vlastně za svůj, aby tam kdykoli zaskočil, ano, tak to řekla – zaskočil. Jenomže člověk nemůže někam jen tak zaskočit, když bydlí šest mil odtud.“

„Zdálo se vám, že jí jde o to – aby – aby kapitána občas viděla?“

Narracott uvažoval. Byl snad právě tohle důvod k najmutí domu? Byla to jen předehra k navázání známosti s kapitánem Trevelyanem? Šlo opravdu jen o to? Pravděpodobně paní Willettovou ani nenapadlo, že by se kapitán odstěhoval tak daleko – až do Exhamptonu. Možná že počítala s tím, že se kapitán přestěhuje do některé ze sousedních vilek – třeba k majoru Burnabymu. Evansova odpověď mu moc nepomohla.

‚Je to velice pohostinná dáma, ve všech ohledech. Každý den je u ní někdo na oběd nebo na večeři.“

Narracott přikývl. Tady se už víc nedoví. Rozhodl se však, že si s tou paní Willettovou co nejdříve pohovoří. Její náhlý příjezd si žádal nějaké vysvětlení.

„Pojďte, Pollocku, teď půjdeme nahoru,“ řekl. Nechali Evanse v jídelně a vystoupili po schodech do prvního poschodí.

„Myslíte, že je s ním všechno v pořádku?“ zeptal se seržant tlumeným hlasem a kývl hlavou k zavřeným dveřím jídelny.

„Zdá se, že ano,“ pravil inspektor. ‚Jenže člověk nikdy neví. Ten chlapík, ať je jakýkoli, rozhodně není žádný natvrdlý hňup.“

„To ne, vypadá bystře.“

„Zdálo se, že mluvil docela upřímně,“ pokračoval inspektor. ‚Jasně a otevřeně. Jenže jak už jsem řekl, člověk nikdy neví.“ A s tímto závěrem, tak příznačným pro jeho opatrnickou a podezíravou mysl, přešel inspektor k prohlídce pokojů v prvním patře. Byly zde tři ložnice a koupelna. Dvě ložnice byly prázdné a zřejmě v nich několik týdnů nikdo nebyl. Třetí, která patřila kapitánu Trevelyanovi,

byla dokonale uklizena a v nejlepším pořádku. Inspektor Narracott se po ní trochu prošel, zotevíral zásuvky a skříně. Všechno leželo na svém místě. Byl to pokoj člověka s téměř fanatickým smyslem pro pořádek a s ustálenými zvyky. Narracott dokončil prohlídku a nakoukl do přilehlé koupelny. Také tam bylo všechno v pořádku. Naposled ještě pohlédl na dokonale ustlanou postel, na které leželo připravené pyžamo. Potom zavrtěl hlavou.

„Tady není nic," řekl.

„Ne, všechno se zdá v perfektním pořádku."

„V pracovně jsou ve stole nějaké listiny. Měl byste se na ně podívat, Pollocku. Řekněte Evansovi, že může jít. Mohu k němu později zaskočit, zastavit se u něho v bytě."

„Ano, pane."

„Mrtvolu mohou odvézt. Mimochodem – chci mluvit s doktorem Warrenem. Bydlí někde tady poblíž, že?"

„Ano, pane."

„Na téhle straně od Tří korun, nebo na druhé?"

„Na druhé, pane."

„V tom případě se nejdřív zastavím u Tří korun. Můžete se dát do práce, seržante."

Pollock sešel do jídelny a poslal Evanse domů. Inspektor za sebou zabouchl domovní dveře a hbitě vykročil směrem ke Třem korunám.

VI

V hostinci U tří korun

Inspektoru Narracottovi se nepodařilo sejít se s majorem Burnabym, dokud si předem neodbyl nekonečně dlouhý rozhovor s paní Bellingovou – majitelkou hostinské koncese U tří korun. Paní Bellingová byla tlustá, popudlivá a natolik hovorná, že nemohl učinit nic jiného, než trpělivě naslouchat, dokud proud její výmluvnosti nevyschne přirozenou cestou.

„Takovou hroznou noc jsem ještě nezažila," řekla nakonec.

„A nikoho z nás ani ve snu nenapadlo, že by se nešťastnému panu kapitánovi mohlo něco zlého přihodit. To všechno ti zatracení

pobudové, říkám to pořád a nepřestanu to opakovat – já je prostě nesnesu. Ti klidně každého oddělají. Kapitán neměl ani psa, který by ho chránil. Psů se totiž bojej – to jako ti tuláci. Kdepak, člověk vůbec neví, co se děje pár kroků od něho.“

„Ano, pane Narracotte,“ pokračovala odpovídajíc na jeho otázku, „pan major zrovna snídá. Najdete ho v jídelně. Ale jak se vyspal, když neměl ani pyžamo a nic, a já, vdova, jsem mu nemohla nijak pomoct, na to se ho raději neptejte. Mně řekl, že na tom nezáleží, byl moc rozrušený a takový divný – není divu, když mu zavraždili jeho nejlepšího přítele. Byli to oba velice příjemní páni, ačkoli o kapitánovi se říkalo, že je hrozně opatrný na peníze. To víte, já vždycky myslela, že je nebezpečné bydlet v takovém Sittafordu, odkud je všude tolik mil, a tu máš! Kapitána zavraždí přímo tady v Exhamptonu. V životě se vždycky stává to, co člověk nečeká, nemám pravdu, pane Narracotte?“

Inspektor řekl, že nepochybně pravdu má. Pak dodal: „Jaké hosty jste tu včera měla, paní Bellingová? Nějaké cizí lidi?“

„Počkejte, hned si vzpomenu. Byl tu pan Moresby a pan Jones, oba jsou obchodní cestující, a pak nějaký mladý pán z Londýna. Jinak nikdo. To dá rozum, že v takový nečas tu skoro nikdo nebývá. V zimě jsme tu jak v Zapadákově. Počkejte, byl tu ještě jeden mladý pán – přijel posledním vlakem. Na všechno zvědavý, hotový všetečka. Ještě nevstal.“

„Posledním vlakem?“ řekl inspektor. „Přijíždí v deset, že? Myslím, že se kvůli němu nemusíme obtěžovat. A ten druhý – ten z Londýna? Znáte ho?“

„V životě jsem ho neviděla. Obchodní cestující to nebude, kdepak – ten bude něco lepšího. Momentálně si nemohu vzpomenout, jak se jmenuje – ale najdu vám to v knize hostů. Odjel prvním ranním vlakem do Exeteru, v šest deset. Je mi to dost divné. Co tady vůbec pohledával, to bych opravdu ráda věděla.“

„Nezmínil se, co dělá?“

„Ani slůvkem.“

„Vyšel vůbec ze svého pokoje?“

„Přijel kolem poledne, asi v půl páté si vyšel ven a vrátil se asi deset minut před půl sedmou.“

„Kam si vyšel?“

„Nemám sebemenší tušení, opravdu ne, pane. Třeba jen tak na procházku. To bylo ještě předtím, než začal padat sníh, ale stejně včera nebylo počasí, aby člověk chodil na špacír.“

„Odešel v půl páté a vrátil se v šest dvacet,“ pronesl inspektor zamyšleně.

„To je dost divné. Nezmínil se o kapitánu Trevelyanovi?“

Paní Bellingová rozhodně zavrtěla hlavou. „Ne, pane Narracotte, nezmínil se vůbec o nikom. Choval se dost uzavřeně. Docela hezký mládenec – ale něco ho trápilo, měla jsem aspoň ten dojem.“ Inspektor přikývl a šel se podívat do knihy hostů.

„James Pearson z Londýna,“ přečetl z ní.

„No, to moc neříká. Budeme si muset o panu Pearsonovi pár maličkostí zjistit.“ Pak vykročil do jídelny vyhledat majora Burnabyho. Major seděl v celé místnosti sám. Popíjel kávu jakési našedlé barvy a před sebou na stole měl rozevřené *Timesy*.

„Major Burnaby?“

„Jmenuji se tak.“

‚Já jsem inspektor Narracott z Exeteru.“

„Dobré jitro, inspektore. Už jste udělal nějaký pokrok v pátrání?“

„Ano, pane. Myslím, že jsme trochu pokročili. Dovolil bych si to prohlásit celkem s jistotou.“

„To rád slyším,“ řekl major suše. Zatvářil se jako člověk, který se smířil s myšlenkou, že nebude věřit ničemu.

„Chtěl bych od vás slyšet pouze jeden či dva detaily, pane majore,“ řekl inspektor, „a myslím, že mi pravděpodobně můžete říct, co potřebuju.“

„Povím vám, co vím,“ řekl Burnaby.

„Měl kapitán Trevelyan nějaké nepřátele, pokud vám je známo?“

„Neměl jediného široko daleko.“ Burnaby to prohlásil naprosto rozhodně.

„Pokud jde o sluhu, o toho... Evanse – pokládáte ho za důvěryhodného?“

„Ovšem, zajisté. Vím, že mu Trevelyan důvěřoval.“

„Nezlobil se na Evanse proto, že se oženil?“

„Ne, proč taky? Trevelyana to mrzelo – nerad měnil své zvyky. Starý mládenec, to víte.“

„Když už jste se o tom zmínil ... Kapitán Trevelyan nebyl ženatý – nevíte, zda zanechal poslední vůli? A v případě, že poslední vůli nesepsal, máte představu o tom, kdo po něm bude dědit?“

„Trevelyan zanechal napsanou závěť,“ řekl Burnaby.

„Ach tak – vy to víte.“

„Ano. Ustanovil mě vykonavatelem. Řekl mi to.“

„Víte také, jak a komu odkázal své jmění?“

„To vám nemohu říct.“

„Vyrozuměl jsem, že byl velice zámožný?“

„Trevelyan byl boháč,“ odpověděl Burnaby. „Řekl bych dokonce, že byl mnohem bohatší, než tady v okolí kdo tušil.“

„Měl příbuzné – víte o nich něco?“

„Má jednu sestru a myslím několik synovců a neteří. Nikdy se s nikým z nich příliš nestýkal, ale také s nimi neměl žádné spory“

„Nevíte, kde je ta poslední vůle uložena?“

„V advokátní kanceláři Walters & Kirkwood tady v Exhamptonu. Sepsali ji.“

„Takže když vlastně jste vykonavatelem závěti, pane majore, snad byste nyní se mnou zašel k Waltersovi & Kirkwoodovi. Rád bych znal obsah té poslední vůle co nejdřív.“

Burnaby celý ožil.

„Po čem jdete?“ řekl.

„Co má ta závěť s celou věcí společného?“

Inspektor Narracott nehodlal vyložit karty na stůl předčasně.

„Případ není tak jednoduchý, jak jsme se domnívali,“ řekl.

„Mimochodem, rád bych se vás ještě na něco zeptal. Dověděl jsem se, pane majore, že jste se doktora Warrena ptal, zda smrt nastala za pět minut půl šesté?“

„No a?“ řekl major nevrle.

„Co vás vedlo k tak přesnému údaji, pane majore?“ „Proč bych se nemohl zeptat?“ řekl Burnaby.

„Jistě – ale něco vás k tomu přimělo.“

Nastala delší odmlka, než major Burnaby odpověděl. V inspektoru Narracottovi to vzbudilo živý zájem. Major se zřejmě pokouší cosi zatajit. A pozorovat ho při tom pokusu bylo dost směšné.

„Proč bych nemohl říct za pět minut půl šesté?“ ptal se paličatě, „nebo za deset minut tři čtvrti na šest – nebo čtyři dvacet – co na tom záleží?“

„Jistě, máte pravdu, pane,“ řekl inspektor Narracott konejšivě. Nechtěl si v této chvíli proti sobě majora popudit. Slíbil sám sobě, že se té věci dostane na kloub dřív, než nastane večer.

„Jedna věc se mi zdá nepochopitelná, pane,“ pokračoval.

„Ano?“

„Totiž to, že Sittafordské sídlo pronajal. Nevím, co si o tom myslíte, ale mně to připadá velice divné.“

„Když se mě ptáte,“ řekl Burnaby, „tedy mně taky.“

„To je váš názor?“

„Nejen můj. Kdekoho.“

„V Sittafordu?“

„V Sittafordu a v Exhamptonu taky. Ta ženská musí být blázen.“

„Hm, to víte – proti gustu žádný dišputát,“ řekl inspektor.

„Zatraceně divné gusto. Od ženy jejího druhu bych to nečekal.“

„Vy tu dámu znáte?“

„Znám ji. Vždyť jsem byl přece u ní v domě, když –“

„Když co?“ zeptal se inspektor, jakmile se major náhle odmlčel.

„Nic,“ řekl Burnaby.

Inspektor Narracott se na něho pátravě podíval. Muselo tu být něco, čemu by hrozně rád přišel na kloub. Očividné majorovy rozpaky a jeho nejistota mu neunikly. Chystal se něco říct – ale co? „Všechno má svůj Čas,“ řekl si Narracott v duchu.

„Teď není příhodný okamžik na něho dotírat.“

Nahlas pravil nevinně: „Říkáte, že jste byl v Sittafordském sídle, pane. Ta dáma – jak už tam dlouho bydlí?“

„Pár měsíců.“ Major se všemožně snažil uniknout důsledkům svých neprozřetelných slov. Z toho důvodu byl i mnohem výmluvnější než dřív. ‚Je to vdova s dcerou, že?“

„Ano.“

„Uvedla nějaký důvod, proč se ubytovala právě tady?“

„Hm,“ major se pochybovačně poškrábal na nose.

„Napovídá toho spoustu, patří k těm ženským, co se jim pusa nezastaví – krásy přírody – záhady duše – no prostě obvyklá témata. Ale ...“ Odmlčel se, nevěda jak dál. Inspektor Narracott mu pomohl z úzkých.

„Moc normální se vám to vzhledem k její povaze ne,zdálo, že?“

„No, to máte pravdu. Je to velká dáma. Chodí náramně vyšňořená – a její dcera je chytré, hezké děvče. Normálně by se dalo čekat, že se ubytují v takovém Ritzu nebo v Claridgi nebo v nějakém jiném nóbl hotelu. Znáte tenhle druh lidí.“

Narracott přikývl.

„Nedrží se moc v závětří, že?“ zeptal se.

„Nenapadlo vás, zda se třeba – no – neskrývají?“ Major Burnaby rozhodně zavrtěl hlavou.

„Ale kdepak, to ne! Obě jsou velice společenské – až trochu přespříliš. Chci tím říct, že v takovém malém hnízdě, jako je Sittaford, si člověk nemůže nic smluvit předem, a když se na vás začnou sypat pozvánky, musíte je přijmout. Jsou to mimořádně milé, pohostinné dámy, ale na Angličanky až trochu přehnaně.“

„To dělá návyk z kolonií,“ řekl inspektor.

„Ano, budete mít asi pravdu.“

„Nevíte o ničem, co by nasvědčovalo tomu, že se s kapitánem Trevelyanem znaly už z dřívějška?“

Něco takového zřejmě majora nikdy nenapadlo. Přemítal o tom hezkou chvíli.

„Víte, tohle mi nepřišlo na mysl! Velice se k němu měly, to je pravda. Ne že by to na Joea nějak zapůsobilo. Myslím si ovšem, že to prostě patří k jejich normálnímu chování. Přehnaně přátelské, jako vůbec lidé z kolonií – vždyť víte,“ dodal vysloužilý voják s pohrdáním roduvěrného ostrovana.

‚Jistě. A teď ještě pokud jde o ten dům. Slyšel jsem, že jej vystavěl kapitán Trevelyan?“

„Ano.“

„A nikdo jiný v něm předtím nebydlel? Myslím, zda dům nebyl už někdy dřív pronajat?“

„Ne, nikdy.“

„Pak se tedy nezdá, že by mohlo být v samotném domě něco, co by jim tak imponovalo. Je to hádanka. Vsadil bych se deset ku jedné, že to nemá s naším případem co dělat, ale připadalo mi to jako podivná souhra náhod. A komu patří Hazelmoor – dům, který si kapitán Trevelyan najal?“

„Slečně Larpentové. Dáma středního věku. Odjela na zimu do penziónu v Cheltenhamu. Jezdí tam každý rok. Obvykle dům uzamkne, ale pronajímá jej, když to jde, jenže to se nestává často.“

Zdálo se, že v tomto směru už tu nic slibného nekyne. inspektor poněkud malomyslně potřásl hlavou.

„Zprostředkovávala to realitní kancelář Williamsonsových, že?“ řekl.

„Ano.“

„Mají kancelář v Exhamptonu?“

„Hned vedle Walterse & Kirkwooda.“

„Výborně, v tom případě, máte-li čas, mohli bychom se tam cestou zastavit, pane majore.“

„Beze všeho. Kirkwooda v kanceláři před desátou stejně nenajdete. Víte, jak to u těchhle advokátů chodí.“

„Tak vyrazíme, ne?“

Major, který dojedl snídani už před chvílí, souhlasně přikývl a vstal.

VII

Závěť

V realitní kanceláři firmy Williamsonsových vstal a uvítal je čiperný mladík.

„Dobré jitro, pane majore.“

„Dobré, dobré.“

„To je hrozné – co se stalo,“ řekl mladík upovídaně.

„Něco takového se už v Exhamptonu nepřihodilo řadu let.“ Mluvil s vervou a major zkřivil tvář.

„Tohle je inspektor Narracott,“ řekl.

„Ach, zajisté,“ řekl mladík a zdálo se, že je nečekaným seznámením příjemně vzrušený.

„Potřebuji několik informací, které mi myslím můžete poskytnout,“ řekl inspektor.

„Dověděl jsem se, že pronájem Sittafordského sídla sjednávala vaše kancelář.“

„Paní Willettové? Ano, to jsme dělali.“

„Mohl byste mi podrobně povědět, jak to celé probíhalo? Navštívila vás paní Willettová osobně, nebo poslala dopis?“

„Napsala nám. V dopise stálo, moment –“ vytáhl zásuvku a vyhledal složku korespondence.

„Ano, z hotelu Carlton v Londýně.“

„Jmenovala přímo Sittafordské sídlo?“

„Ne, chtěla si pouze najmout na zimu nějaký dům stojící nedaleko Dartmooru a který by měl nejméně osm ložnic. Vzdálenost od železniční trati nebo města pro ni nehrála roli.“

„Měli jste Sittafordské sídlo poznamenané mezi objekty, u nichž pronájem přichází v úvahu?“

„Ne, neměli. Ve skutečnosti to však byl jediný dům v okolí, který těmto požadavkům vyhovoval. Paní Willettová v dopise uvedla, že je ochotna zaplatit až dvanáct guineí, a to se mi zdálo natolik výhodné, že jsem napsal kapitánu Trevelyanovi dotaz, zda by za těchto podmínek nechtěl svůj dům pronajmout. Dostali jsme kladnou odpověď a naše kancelář zařídila vše další.“

„Paní Willettová si předtím dům vůbec neprohlídla?“

„Souhlasila s nájmem bez předchozí prohlídky a podepsala smlouvu. Pak na jeden den přijela sem, zajela si do Sittafordu, navštívila kapitána Trevelyana, dohodla se s ním o nádobí, ložním prádle a podobných věcech, a při té příležitosti si dům prohlédla.“

„Byla s ním spokojena?“

„Zastavila se pak u nás a říkala, že je tím domem nadšena.“

„A co jste si myslel vy?“ zeptal se inspektor Narracott a měřil si mladíka bystrýma očima. Mladík pokrčil rameny.

„V realitní branži se nedivíte nikdy ničemu,“ řekl. Po tomto hlubokomyslném aforismu odešli; inspektor předtím mladíkovi poděkoval za jeho ochotu.

„Nemáte zač, rádo se stalo.“ Zdvořile je vyprovodil ke dveřím.

Advokátní kancelář Walters & Kirkwood byla, jak řekl major Burnaby, hned vedle realitní firmy. Když tam přišli, dověděli se, že pan Kirkwood právě přijel, a byli k němu uvedeni. Pan Kirkwood byl starší pán s blahosklonným vzezřením. Byl to exhamptonský rodák a převzal advokátní kancelář po svém otci a dědečkovi. Povstal, nasadil zarmoucený výraz a podal majorovi ruku.

„Dobré jitro, pane majore,“ pravil. „Je to otřesná záležitost. Vskutku – velice otřesná. Chudák Trevelyan.“ Tázavě se podíval na Narracotta a major Burnaby několika případnými slovy vysvětlil jeho přítomnost.

„Vedete vyšetřování toho případu, inspektore Narracotte?“

„Ano, pane Kirkwoode. A vyšetřování mě přivedlo k vám, abych se od vás dověděl jisté informace.“

„Rád vám poskytnu veškeré informace, které poskytnout smím,“ pravil advokát.

‚Jde o poslední vůli zesnulého kapitána Trevelyana,“ řekl Narracott.

„Dověděl jsem se, že závěť je uložena u vás.“

„Ano, je tomu tak.“

„Byla sepsána už před delší dobou, že?“

„Před pěti nebo šesti lety. Momentálně si nevzpomínám přesně.“

„Velice rád bych se co nejdřív se zněním poslední vůle seznámil, pane Kirkwoode. Mohlo by to závažným způsobem přispět ke zdaru vyšetřování.“

‚Jeli možná?“ pravil advokát.

„Opravdu, to by mě v životě nenapadlo, ale nepochybuji, že se ve své práci vyznáte, inspektore. Nuže „ Vrhl letmý pohled na majora.

„Major Burnaby a já jsme společnými vykonavateli závěti. Pokud sám nemá námitek –“

„Ne, já s tím souhlasím.“

„Pak nevidím důvod, proč bych vaší žádosti nevyhověl, pane inspektore.“

Zvedl sluchátko telefonu na svém stole a řekl několik slov. Za malou chvíli se objevil úředník, položil před advokáta zapečetěnou

obálku a odešel. Pan Kirkwood obálku zvedl, rozřízl ji nožem na papír, vytáhl z ní velkou a slavnostně vyhlížející listinu, odkašlal si a začal číst:

„Já, Joseph Arthur Trevelyan ze Sittafordského sídla v Sittafordu, v Devonském hrabství, prohlašuji tento dokument za svou poslední vůli a závěť, pořízenou dne třináctého tohoto měsíce srpna roku tisícího devítistého šestadvacátého.

1. Johna Edwarda Burnabyho z Vilky č. l v Sittafordu a Fredericka Kirkwooda z Exhamptonu ustanovuji společnými vykonavateli této mé poslední vůle a správci pozůstalostního jmění.

2. Robertu Henrymu Evansovi, za jeho dlouhé a věrné služby odkazuji částku L 100 jedno sto liber, prostou pozůstalostních dávek a dědických poplatků, k jeho užívání pod podmínkou, že v době mého úmrtí bude u mne v služebním poměru a sám výpověď nepodal ani ji neobdržel.

3. Již zmíněnému Johnu Edwardu Burnabymu, na znamení našeho přátelství a na důkaz své náklonnosti a úcty odkazuji veškeré lovecké trofeje, včetně hlav a kožešin vysoké zvěře, rovněž i všechny poháry a sportovní ceny; které jsem za svého života obdržel, jakož i ostatní lovecké zbraně a ozdoby v mém majetku.

4. Správcům pozůstalostního jmění ukládám, aby veškerý můj movitý i nemovitý majetek, pokud není v této závěti nebo dovětku určeno jinak, prodali či jinak proměnili v hotovost.

5. Z peněz, získaných z prodeje, dražeb atd. potom nechť vykonavatelé uhradí pohřební výlohy, dědické poplatky, pozůstalostní dávky, dluhy a odkazy v této závěti či v dovětku uvedené.

6. Zbytek pozůstalosti v hotovosti či cenných papírech rozdělí vykonavatelé na čtyři rovné části či podíly.

7. Po tomto rozdělení, jak výše uvedeno, odevzdají vykonavatelé jednu čtvrtinu jako dědický podíl mé sestře Jennifer Gardnerové. Vykonavatelé mé poslední vůle zbývající tři podíly rozdělí tak, aby na každé ze tří dětí zesnulé sestry Mary Pearsonové připadlo vždy po jednom podílu.

Já, Joseph Arthur Trevelyan jsem na důkaz toho vlastní rukou podepsal toto své poslední pořízení v den a rok výše uvedený. Poslední pořízení bylo podepsáno zůstavitelem za současné přítomnosti

nás obou jakožto svědků, kteří na žádost zůstavitele a za jeho přítomnosti jsme připojili své podpisy.“

Pan Kirkwood podal listinu inspektorovi.

„Svědky byli dva úředníci z naší kanceláře.“ Inspektor zamyšleně přelétl závěť očima.

„Má zesnulá sestra, Mary Pearsonová,“ řekl.

„Můžete mi říct něco bližšího o té paní Pearsonové, pane Kirkwoode?“

„Moc toho nevím. Zemřela asi před deseti lety. Její manžel, burzovní makléř, nebyl už v té době naživu. Pokud je mi známo, nikdy zde kapitána Trevelyana nenavštívila.“

„Pearsonová,“ řekl inspektor znova. Potom dodal: ‚Ještě jedna věc. Výše majetku kapitána Trevelyana není v závěti uvedena. O jakou částku asi jde?“

„To lze těžko přesně říct,“ prohlásil pan Kirkwood, který s oblibou, jako všichni advokáti, odpovídal složitě na jednoduché otázky.

„Jde totiž o nemovitý a osobní majetek. Kromě Sittafordského sídla patří kapitánu Trevelyanovi nějaké pozemky poblíž Plymouthu a také má podíly na různých investicích, které stouply nebo klesly v ceně.“

„Potřeboval bych to znát aspoň přibližně,“ řekl inspektor Narracott.

„Neodvážím se odhadnout –“

„Stačí jen velmi hrubý odhad – jako vodítko. Jde – dejme tomu – asi tak o dvacet tisíc liber?“

„Dvacet tisíc liber! Milý pane, jmění kapitána Trevelyana má nejméně čtyřnásobnou hodnotu. Osmdesát, snad devadesát tisíc liber – to by tak odpovídalo spíš.“

„Říkal jsem vám, že Trevelyan byl bohatý muž,“ pravil Burnaby. Inspektor Narracott vstal.

„Děkuji vám velice, pane Kirkwoode, za poskytnuté informace,“ řekl.

„Myslíte, že vám budou ku prospěchu?“

Z advokátova hlasu se ozývala nepokrytá zvědavost, ale inspektor neměl v té chvíli náladu ji uspokojovat.

„V případě jako tenhle nesmíme nic opomenout," řekl poněkud neurčitě.

„Mimochodem, nemáte někde jména a adresy Jennifer Gardnerové a rodiny Pearsonových?"

„O Pearsonových nic nevím. Adresu paní Gardnerové vám mohu. říct: Vavřínové loubí, Waldon Road, Exeter." Inspektor si ji poznamenal do zápisníku.

„To mi pro začátek postačí," řekl.

„Nevíte, kolik dětí paní Pearsonová zanechala?"

„Tři. Dvě dcery a syna – nebo dva syny a dceru, přesně si nevzpomínám."

Inspektor kývl a zastrčil zápisník do kapsy. Ještě jednou advokátovi poděkoval a měl se k odchodu. Když byli na ulici, náhle se obrátil ke svému průvodci:

„A teď, milý pane," řekl, „chci slyšet pravdu, co vás přivedlo k tomu časovému údaji – za pět minut půl šesté." Tvář majora Burnabyho zrudla.

„Už jsem vám řekl –"

„Tohle na mě neplatí. Uvědomte si, že utajujete informace, pane majore. Musel jste mít nějaký důvod, proč jste uvedl doktoru Warrenovi právě tenhle časový údaj – a mně se zdá, že vím dobře, co za tím vězí."

„Když to víte, proč se mě ptáte?" zavrčel major.

„Podle všeho jste věděl, že nějaká osoba má s Trevelyanem na tu dobu smluvenou schůzku. Je to tak?"

Major Burnaby na něho překvapeně zíral.

„Nic takového," zavrčel, „nic takového."

„Dejte si pozor, pane majore. Co mi povíte o panu Jamesu Pearsonovi?"

‚James Pearson? Kdo je to? Myslíte jednoho z Trevelyanových synovců?"

„Mám za to, že je to jeho synovec. Jeden z nich se přece jmenuje James, ne?"

„Nemám tušení. Trevelyan měl nějaké synovce – to vím. Ale jak se jmenují, o tom nemám ani představu."

„Mladík, kterého mám na mysli, byl včera večer u Tří korun. Pravděpodobně jste ho poznal.“

„Nikoho jsem nepoznal,“ zavrčel major. ‚Jak bych mohl – žádného z Trevelyanových synovců jsem v životě neviděl.“

„Ale věděl jste, že kapitán Trevelyan očekával včera odpoledne návštěvu synovce, ne?“

„To jsem nevěděl,“ zahalasil major. Několik náhodných chodců se otočilo a civělo na něho.

„Zatraceně, copak mi nevěříte? O žádné schůzce nic nevím. Pro mne za mne mohou být Trevelyanovi synovci třeba v Timbuktu – mně to bude fuk.“

Inspektora Narracotta to trochu vyvedlo z míry. Poznal, že majorovo rázné popření není hrané.

„Proč jste se tedy ptal, zda se to stalo – mohlo stát – za pět minut půl šesté?“

„No – vidím, že bude nejlíp, když vám všechno řeknu.“ Major si rozpačitě odkašlal.

„Ovšem, zní to všecko naprosto nesmyslně! Pitominka, vážený pane. Jak může rozumný člověk věřit takovému nesmyslu!“

Překvapení inspektora Narracotta stále vzrůstalo. A také major Burnaby se hanbil čím dál víc.

„Povím vám, oč jde, pane inspektore. Člověk se takové věci zúčastní, aby vyhověl dámě. Ovšem, sám jsem tomu nikdy nevěřil.“

„Ale čemu, pane majore?“

„No – klepání stolečku.“

„*Klepání stolečku?*“

Inspektor Narracott očekával ledacos, ale tohle ne. Major pokračoval ve vysvětlován,!. Zdráhavě, s mnoha dalšími prohlášeními, že on sám tomu všemu nevěří ani za mák, popsal události předchozího odpoledne a zmínil se o takzvaném poselství, které mu duch sdělil.

„Chcete říct, majore Burnaby, že stolek vyklepal písmena Trevelyanova jména a sdělil vám, že je mrtev – že byl zavražděn?“ Major Burnaby si otřel čelo.

„Ano, právě to se stalo. Přirozeně jsem tomu nevěřil, jak bych mohl?“ Zatvářil se zahanbeně.

„No ale – byl pátek, a tak mé napadlo, že se přece jen půjdu přesvědčit, zda je všechno v pořádku.“

Inspektor v duchu uvažoval, jak namáhavá musela být šestimílová cesta, když se navíc ještě zdálo, že bude znovu hustě sněžit, a pomyslel si, že obsah poselství musel na majora zapůsobit mocněji, než teď sám přiznává. Narracott o tom všem znovu přemítal. Podivná věc – opravdu velice podivná. Jedna z těch věcí, které člověk nedokáže uspokojivě vysvětlit. Na tom duchaření koneckonců snad přece jen něco je. Tohle je ale první takhle doložený případ, s nímž se setkal

Bylo to celé prapodivné, ale – ačkoli to vysvětlovalo postoj majora Burnabyho, pokud šlo o něho samého – jemu to ve vyšetřování nijak nepomohlo. Musel se zabývat hmotným světem, nikoli světem duchů. Jeho povinností bylo vypátrat vraha. A k tomu nepotřeboval žádnou pomoc z říše duchů.

VIII

Charles Enderby

Inspektor pohlédl na hodinky a zjistil, že když si pospíší, může ještě stihnout vlak do Exeteru. Chtěl si co nejdřív pohovořit se sestrou nebožtíka kapitána Trevelyana a získat od ní adresy ostatních členů rodiny. Spěšně se proto rozloučil s majorem Burnabym a vydal se na nádraží. Major se vrátil ke Třem korunám. Jakmile však překročil práh, zastavil ho příjemný mladík s lesklou tváří a kulatým, chlapeckým obličejem.

„Major Burnaby?“ řekl mladík.

„Ano.“

„Račte bydlet v Sittafordu Ve vilkách č. l ?“

„Ano,“ řekl major Burnaby.

‚Jsem z redakce *Daily Wire*“ řekl mladík, – „a –“ Dál se nedostal. V nefalšovaném stylu vojáků ze staré školy major přímo vybuchl.

„Ode mne se nedovíte ani slovo,“ zařičel.

„Znám vás moc dobře, vy pisálci! Nestoudná cháska! Vražda vás přitahuje jako mršina supy, ale říkám vám, mladíku, že ze mne

nic nevytáhnete. Ani slovo. Žádný článeček do vašeho zatraceného plátku. Běžte se zeptat policie a mějte aspoň tolik slušnosti, abyste nechal nebožtíkovy přátele na pokoji.“

Mladíka to ani dost málo nevyvedlo z míry. Pousmál se a řekl: „Domnívám se, že jste se trochu spletl, pane majore. O téhle vraždě nic nevím.“

Přesně vzato, pravda to nebyla. Nikdo v Exhamptonu nemohl předstírat, že nic neví o události, která rozvířila hladinu klidného městečka na blatech.

„V zastoupení *Daily Wire*“ pokračoval mladík, „mám za úkol předat vám tenhle šek na pět tisíc liber a blahopřát vám k úspěchu, neboť jste byl jediný, kdo nám poslal správné řešení naší fotbalové soutěže.“ To majoru Burnabymu vyrazilo dech.

Nepochybně,“ pokračoval mladík, „jste včera ráno obdržel náš dopis, v němž vám sdělujeme tuto radostnou zprávu.“

„Dopis?“ řekl major Burnaby.

„Copak nevíte, mladý muži, že Sittaford je zapadlý sněhem do výše deseti stop? Myslíte, že nám v posledních dnech chodí pravidelně pošta?“

„Nepochybně jste ale v dnešním ranním vydání *Daily Wire* nalezl své jméno. Stojí tam, že jste se stal výhercem naší soutěže.“

„Ne,“ řekl major Burnaby.

„Dnes ráno jsem se na noviny ještě ani nepodíval.“

„Ach, chápu,“ řekl mladík. ‚Jde o tu truchlivou záležitost. Zavražděný byl váš přítel, že?“

„Můj nejlepší přítel,“ řekl major.

„Hrozné neštěstí,“ řekl mladík a taktně odvrátil oči. Pak vytáhl z kapsy přeložený obdélník nafialovělého papíru a s úklonou jej podal majoru Burnabymu. *Daily Wire* se dává poroučet.“ Major Burnaby šek vzal a pronesl za těchto okolností jediná vhodná slova: „Nezajdeme spolu na skleničku, pane – ehm –?“

„Enderby, Charles Enderby. Přijel jsem sem včera večer,“ vysvětloval mladík.

„Zjišťoval jsem, jak bych se dostal do Sittafordu. Držíme se zásady předávat výhercům šeky do vlastních rukou. Potom s nimi uveřejníme krátký rozhovor. Zajímá to naše čtenáře. Ale kdekdo mi tady

říkal, že do Sittafordu je vyloučeno se dostat – že hustě sněžilo a že to prostě nejde. A pak se na mne usmálo štěstí a dověděl jsem se, že jste nyní zde – ubytován U tří korun.“ Ušklíbl se. „Poznal jsem vás snadno. V tomhle koutku světa zná každý každého.“

„Co si dáte?“ řekl major. ‚Já pivo,“ řekl Enderby. Major objednal dvě piva.

„Celé městečko je kvůli té vraždě vzhůru nohama,“ poznamenal Enderby.

„Opravdu – je to ve všech ohledech naprostá záhada.“ Major cosi zavrčel. Ocitl se tak trochu ve slepé uličce. Jeho city vůči žurnalistům se sice ani za mák nezměnily, ale člověk, který mu právě předal šek na pět tisíc liber, si nepochybně zasluhuje Trochu shovívavosti. Nemůžete mu jen tak beze všeho říct, aby táhl do horoucích pekel.

„Žádné nepřátele neměl, že?“ zeptal se mladík.

„Ne,“ řekl major.

„Slyšel jsem, že si policie myslí, že nešlo o loupež,“ pokračoval Enderby.

„Odkud to vy můžete vědět?“ zeptal se major. Pan Enderby však pramen svých informací neprozradil.

„Slyšel jsem, že jste mrtvolu objevil vlastně vy,“ řekl.

„Ano.“

‚Jistě to vámi velice otřáslo.“

Rozhovor pokračoval. Major Burnaby byl sice neochvějně rozhodnut neposkytnout žádnou informaci, ale na zkušeného novináře nestačil. Enderby přišel vždycky s nějakým tvrzením, s nímž major byl nucen buď souhlasit nebo nesouhlasit, a tím vlastně poskytoval informace, které mladík potřeboval. Enderby se však choval velice příjemně, takže majora ta operace vůbec nezabolela a nakonec měl pocit, že se mu ten chytrý mládenec docela zamlouvá. Posléze pan Enderby vstal a prohlásil, že ještě musí na poštovní úřad.

„Potvrďte mi laskavě, že jste ten šek přijal, pane majore.“ Major přistoupil ke stolu, napsal stvrzenku a podal mu ji.

„Výborně,“ řekl mladík a zastrčil stvrzenku do kapsy.

„Předpokládám, že se ještě dnes vracíte do Londýna,“ řekl major Burnaby.

„Ne, to ne,“ prohlásil mladík.

„Chci ještě udělat pár snímků vaší vilky v Sittafordu, vyfotografovat si vás, jak krmíte prasátka, nebo nakládáte pampeliškové víno, nebo jak se prostě věnujete kterémukoli ze svých koníčků. Neumíte si představit, jak si naši čtenáři na takové věci potrpí. Pak bych také od vás potřeboval pár slov na téma *Jak hodlám naložit s pěti tisíci liber*. Něco zajímavého. Nemáte představu, jak byste naše čtenáře zklamal, kdybyste jim pár takových drobnůstek odmítl povědět.“

„No ano, ale víte – v tomhle počasí se do Sittafordu nedostaneme. Toho sněhu napadla strašná spousta. Po silnici neprojelo nejméně tři dny žádné vozidlo, a kdybychom čekali na oblevu, potrvá to přinejlepším další tři dny.“

‚Já vím,“ řekl mladík, „je to opravdu nepříjemná situace. Člověk by se prostě měl vzdát naděje, že se mu podaří z Exhamptonu vytáhnout paty. Takže jen klidně zůstaňte dál U tří korun. Zatím na shledanou, pane majore, uvidíme se ještě později.“ Vykročil po hlavní exhamptonské ulici, zamířil na poštovní úřad a zatelegrafoval svým novinám, že díky mimořádně šťastné náhodě jim zašle šťavnaté a exkluzivní zprávy o vraždě v Exhamptonu. Pak se zamyslel nad tím, co podniknout dál, a rozhodl se, že vyzpovídá sluhu zesnulého kapitána Trevelyana – pana Evanse, jehož jméno major Burnaby poněkud neprozřetelně uvedl v rozhovoru.

Po několika dotazech se dostal před číslo 85 ve Fore Street. Sluha zavražděného byl dnes důležitou osobou. Každý přeochotně a přehorlivě ukazoval, kde bydlí. Enderby krátce zaťukal na dveře. Otevřel mu muž, který připomínal vysloužilého námořníka tak neklamně, že Enderby ani na okamžik nezapochyboval o jeho totožnosti.

„Ráčíte být pan Evans?“ řekl Enderby vesele. ‚Jdu právě od majora Burnabyho.“

„Ach –“ Evans na okamžik váhal. „Pojďte dál, pane.“

Enderby pozvání přijal. Buclatá mladá žena s tmavými vlasy a červenými tvářemi postávala v pozadí. Enderby usoudil, že to bude novomanželka.

„To je hrozné, co se stalo vašemu pánovi,“ řekl funebráckým hlasem.

„To je otřesné, pane, máte pravdu.“

„Kdo myslíte, že to udělal?“ zeptal se Enderby s horlivým pohledem sběratele informací.

„Některý z těch zatracených tuláků,“ řekl Evans.

„Ale to ne To ne, milý pane. Tahle teorie už docela padla.“ .Jakto?“

„To byly nastrčené stopy. Policie to už prokoukla.“

„Kdo vám to řekl, pane?“

Skutečnou informátorkou Enderbyho byla služka od Tří korun, jejíž sestra byla zákonnou manželkou strážníka Gravese, ale Enderby přesto odpověděl: „Dostal jsem hlášku shora. To vloupání bylo narafičeno, aby odvedlo od pravé stopy.“

„Kdo to teda teď podle nich udělal?“ zeptala se paní Evansova a přistoupila blíž. V očích měla vyděšený, ale dychtivý výraz.

„Nesmíš si to tak brát, Rebeko,“ řekl její manžel.

„Policajti jsou strašně hloupí,“ řekla paní Evansova.

„Nezáleží jim na tom, koho skoupou – hlavně, aby někoho chytli.“ Vrhla rychlý pohled na Enderbyho. ‚Jste v nějakém spojení s policií, pane?“

‚Já? Kdepak. Jsem od novin, z *Daily Wire*. Přijel jsem sem za majorem Burnabym. Vyhrál totiž pět tisíc liber v naší fotbalové soutěži.“

„Cože?“ zvolal Evans.

„Hrom do toho, tak se takovéhle věci opravdu stávají!“

„A vy jste myslel, že ne?“ zeptal se Enderby. ‚Je to prohnilý svět, pane.“ Evans byl trochu zmaten, neboť si uvědomil, že jeho zvolání nevyznělo příliš společensky.

„Slyšel jsem, že je v tom spousta všelijakých triků. Nebožtík kapitán říkával, že se výhra nikdy neposílá na lepší adresy. Proto občas používal mojí.“ S jistou naivitou vylíčil, jak kapitán vyhrál tři nové romány.

Enderby ho povzbuzoval k řeči. Už viděl, jak pěkný článek o Evansovi napíše: věrný sluha – vysloužilý mořský vlk. Maličko ho zarazilo, že paní Evansová je tak nervózní, a připsal to na vru podezíravé ignoranci lidí z její vrstvy.

„Najděte toho lotrasa, který to udělal,“ řekl Evans.

„Povídá se, že noviny pomohly už mockrát zločince dopadnout.“

„Byl to nějaký lupič,“ řekla paní Evansová.

„Dala bych na to krk.“

„Samozřejmě že to byl lupič,“ řekl Evans.

„V celém Exhamptonu nenajdete člověka, který by byl chtěl kapitánovi ublížit.“ Enderby povstal.

„Vynasnažíme se,“ řekl.

„Už ale musím jít. Jestli dovolíte, zaskočím tu a tam na kousek řeči. Když kapitán vyhrál tři nové romány v soutěži *Daily Wire*, měl by si to náš list vzít na starost a toho vraha vypátrat.“

„To jste nemohl říct lip, pane. Vážně, lip jste to nemohl říct.“ Charles Enderby se s nimi srdečně rozloučil a odešel.

„Opravdu bych rád věděl, kdo toho chudáka oddělal?“ mumlal si v duchu.

„Na našeho přítele Evanse to nevypadá. Možná že to byl opravdu nějaký lupič. V tom případě by to bylo velké zklamání. Když brzy nedojde k nějakému senzačnímu vývoji, přestane ten případ každého zajímat. A to bych měl smůlu. Poprvé jsem se k něčemu takovému nachomýtl. Musím se osvědčit. Charlesi, chlapče, tady máš jedinečnou příležitost. Snaž se ji nepropást. Náš vojenský přítel nám bude co nevidět zobat z ruky, jestli nezapomenu být zdvořilý a budu mu hodně často říkat ‚pane majore sem, pane majore tam. Rád bych věděl, jestli nevojákoval už v Indickém povstání. Ale ne, rozhodně ne, na to je moc mladý. Zúčastnil se burské války, to jistě. Musím se ho zeptat na burskou válku, to ho potěší.“

A s těmito dobrými úmysly se pan Enderby vesele ubíral zpátky ke Třem korunám.

IX

Vavřínové loubí

Z Exhamptonu do Exeteru trvá jízda vlakem asi půl hodiny. Za pět minut dvanáct inspektor Narracott zazvonil u hlavní brány Vavřínového loubí. Vavřínové loubí byl název značně zchátralého domu,

který zoufale potřeboval novou omítku. Okolní zahrada byla zpustlá, zarostlá plevelem a vrata visela na pantech nakřivo.

„Nemají moc peněz nazbyt," pomyslel si inspektor Narracott jen tak mimochodem.

„Zřejmě se jim dobře nevede." Byl velice objektivní člověk, ale dosavadní vývoj pátrání téměř vylučoval možnost, ze by byl kapitán zabit nějakým svým nepřítelem. Na druhé straně však čtyři lidé, pokud zatím zjistil, mohli smrtí starého pána získat značnou částku peněz. Musel nyní vypátrat, co ti čtyři lidé v poslední době dělali. Počinek v hotelové knize hostí byl sice slibný, ale Pearson je v Anglii bohužel dost rozšířené jméno. Inspektor Narracott se snažil nedospět k nějakému unáhlenému rozhodnutí a zachovat si objektivitu, zatímco bude co nejrychleji pokračovat v šetření. Po zazvonění přišla otevřít poněkud nepořádně oblečená služka.

„Dobré odpoledne," řekl inspektor Narracott.

„Rád bych mluvil s paní Gardnerovou. Přišel jsem kvůli té smrti jejího bratra, kapitána Trevelyana z Exhamptonu."

Záměrně nepodal služce svou služební navštívenku. Ze zkušenosti věděl dobře, že už pouhá skutečnost, že má co dělat s policií, by ji zarazila a vzala jí řeč.

„Ví už o smrti svého bratra?" zeptal se inspektor jakoby mimochodem, když mu služka otevřela a pustila ho dovnitř.

„Ano, dostala telegram. Od advokáta – pana Kirkwooda."

„Ach tak," řekl inspektor Narracott.

Služka ho uvedla do salónu – pokoje, který podobně jako fasáda domu přímo prahnul po menších opravách. Přesto však vyzařoval salón jakousi působivou atmosféru, kterou si inspektor uvědomoval, ale nedovedl definovat, v čem spočívá.

„Pro vaši paní to jistě byl šok," poznamenal. Povšiml si, že dívka se zatvářila poněkud neurčitě.

„Moc se s ním nestýkala," odpověděla.

„Zavřete dveře a pojďte sem," řekl inspektor Narracott. Chtěl vyzkoušet, jaký účinek bude mít nenadálý útok.

„Stálo v telegramu, že byl zavražděn?" zeptal se.

„Zavražděn!"

Služčiny oči se rozšířily a objevilo se v nich zděšení smíšené s bezednou zvědavostí.

„Byl zavražděn?“

„Och,“ řekl inspektor Narracott, „mohl jsem si myslet, že jste o tom ještě neslyšela. Pan Kirkwood nechtel vaši paní příliš vylekat, ale to víte, milá slečno – jak se vlastně vůbec jmenujete?“

„Beatrice, pane.“

„Beatrice, bude to stejně dnes ve večernících.“

„Kdo by si to pomyslel!“ zvolala Beatrice.

„Zavražděný – to je děsné! Rozbili mu hlavu nebo ho zastřelili nebo co?“ Inspektor jí pověděl žádané podrobnosti a pak jakoby mimochodem dodal: „Slyšel jsem, že vaše paní měla prý v úmyslu odjet včera odpoledne do Exhamptonu. Ale myslím, že ji špatné počasí od toho odradilo.“

„Nic takového jsem neslyšela, pane,“ řekla Beatrice.

„Myslím, že jste se zmýlil, pane. Paní byla odpoledne nakupovat a pak šla do biografu.“

„V kolik hodin se vrátila?“

„Kolem šesté.“

Takže paní Gardnerovou můžeme škrtnout, řekl si v duchu.

„O jeho rodině toho moc nevím,“ pokračoval dál tím ledabylým tónem.

„Paní Gardnerová je vdova?“

„Ne, kdepak, má manžela.“

„A co dělá?“

„Nemůže dělat nic,“ řekla Beatrice vytřeštěně.

„Nemůže dělat nic, protože je mrzák.“

„Invalida? Promiňte, to jsem nevěděl.“

„Nemůže chodit. Leží celý den v posteli. Máme v domě pořád ošetřovatelku. Každé děvče hned tak nevydrží pořád pohromadě pod jednou střechou s ošetřovatelkou z nemocnice. Stále chtějí, aby se jim nosily nějaké podnosy a věčně aby se vařil čaj.“ ‚Je to jistě neobyčejně náročné,“ řekl inspektor konejšivě.

„Nemohla byste mě ohlásit u paní? Řekněte, že jsem přijel od pana Kirkwooda z Exhamptonu.“

Beatrice zmizela a o pár minut později se otevřely dveře a. do salónu vešla vysoká žena poněkud pánovitého vzezření. Měla neobvyklou tvář, široké nadočnicové oblouky a černé vlasy, na spáncích mírně prošedivělé, měla sčesané z čela dozadu. Tázavě se na inspektora podívala.

„Přišel jste od pana Kirkwooda z Exhamptonu?“

„Ne tak docela, paní Gardnerová. Tak jsem to vysvětlil pouze vaší služebné. Váš bratr, kapitán Trevelyan, byl včera odpoledne zavražděn a já jsem policejní inspektor Narracott, pověřený vyšetřováním toho případu.“

Ať byla paní Gardnerová jakákoli, byla to žena s nervy ze železa. Oči se ji zúžily a prudce vtáhla dech, potom ukázala inspektorovi na křeslo, a když sama usedla, řekla: „Zavražděn! To je neuvěřitelné! Kdo by proboha mohl chtít Joea zavraždit?“

„To právě chci vypátrat, paní Gardnerová.“

„Zajisté. Doufám, že vám přitom mohu být nějak nápomocná, ale mám své pochyby. Můj bratr a já jsme se v posledních deseti letech skoro vůbec nestýkali. Nevím nic O jeho přátelích ani o společnosti, kterou se obklopil.“

„Promiňte, že se na to ptám, paní Gardnerová, ale nepohádala jste se s bratrem?“

„Ne, nepohádala. Myslím, že odcizení je to pravé slovo k definování našich vzájemných vztahů. Nechci vás unavovat rodinnými detaily, ale můj bratr příliš nesouhlasil s mým sňatkem. Zdá se, ze bratři jen zřídka schvalují volbu svých sester, ale obvykle to, aspoň mám ten dojem, dávají poněkud méně najevo než můj bratr. Můj bratr, jak možná víte, měl velké jmění, které zdědil po jedné své tetě. Má sestra i já jsme se obě provdaly za chudé muže. Když se můj manžel vrátil z války jako invalida, malá finanční výpomoc by nám byla nesmírně prospěla – mohla bych mu dopřát nákladné ošetřování, které jsme si jinak nemohli dovolit. Požádala jsem bratra o půjčku, ale on odmítl. Ovšem, měl plné právo to udělat. Od té doby jsme se však stýkali pouze v dlouhých intervalech a skoro vůbec jsme si nepsali.“ To byla jasná, stručná výpověď.

Záhadná žena, tahle paní Gardnerová, pomyslel si inspektor. Nebyl nějak s to se v ní vyznat. Připadala mu až nepřirozeně klidná a

jakoby měla svůj přednes nastudovaný předem. Také si povšiml, že přes veškeré překvapení se ho nezeptala na žádné další podrobnosti o bratrově smrti. A to zejména se mu zdálo mimořádně nápadné.

„Nevím, zda si přejete detailně slyšet, co se stalo – v Exhamptonu," řekl.

Zamračila se. „Musím to slyšet? Můj bratr byl zabit – doufám, že netrpěl?"

„Ne, to myslím, že ne."

„V tom případě mě ušetřte nechutných podrobností." To není přirozené, pomyslel si inspektor, to rozhodně není přirozené.

Jako by mu četla myšlenky, použila právě toho slova, které si v duchu řekl.

„Zdá se vám to asi velice nepřirozené, pane inspektore, ale – vyslechla jsem v životě různých hrůz nad hlavu. Manžel mi vypráví otřesné vzpomínky z války, když ho chytí záchvat –" otřásla se.

„Myslím, že byste to pochopil, kdybyste znal lépe podmínky, ve kterých žiju."

„Ovšem, to věřím, paní Gardnerová. Vlastně jsem za vámi přišel, abych od vás vyzvěděl pár podrobností o rodině."

„Prosím."

„Víte, kteří bratrovi příbuzní jsou naživu – kromě vás?"

„Z blízkých příbuzných pouze děti mé sestry Mary Pearsonové."

„To jest? –"

James, Sylvie a Brian."

„James?"

„Ten je nejstarší. Pracuje v pojišťovací kanceláři."

„Jak je starý?"

„Dvacet osm let."

„Ženatý?"

„Ne, ale je zasnouben – říkají, že s velice hezkou dívkou. Dosud jsem se s ní neseznámila."

„Můžete mi dát jeho adresu?"

„Londýn, Cromwell Street č. 21." Inspektor si to zapsal.

„A dál, paní Gardnerová?"

„Pak je tu Sylvia. Je provdaná za Martina Deringa – možná že jste četl jeho knihy. Je to průměrně úspěšný autor."

„Děkuji vám, ale ještě bych chtěl jejich adresu.“

„Nook, Surrey Road, Wimbledon.“

„A dál?“

„Nejmladší je Brian – ale ten je v Austrálii. Jeho adresu myslím ani nemám, ale bude ji znát buď jeho bratr nebo jeho sestra.“

„Děkuji vám, paní Gardnerová. Pouze bych se vás pro forma chtěl ještě zeptat – jak jste strávila včerejší odpoledne?“ Zdálo se, že ji to překvapilo.

„Musím si vzpomenout. Byla jsem nakupovat – ano – a pak jsem šla do biografu. Přišla jsem domů kolem šesté a až do večeře jsem ležela na pohovce, poněvadž mě v biografu hrozně rozbolela hlava.“

„Děkuji vám, paní Gardnerová.“

„Chcete vědět ještě něco?“

„Ne, nevím, nač bych se vás měl ještě zeptat. Zajdu si teď pohovořit s vaším synovcem a vaší neteří. Nevím, zda vás pan Kirkwood už informoval, ale vy a tři mladí Pearsonové jste spoludědici pozůstalosti kapitána Trevelyana.“ Pomalu se jí po tvářích rozlila červeň.

„To je báječné,“ řekla klidně. „Bylo to tak těžké – tak strašně těžké – věčně se uskrovňovat a škudlit a něco si odpírat.“ Trhla sebou, když se z poschodí ozval nabručený mužský hlas.

„Jennifer, pojď sem.“

„Omluvte mě,“ řekla.

Když otevřela dveře, zavolání se ozvalo znovu, mnohem hlasitěji a rozkazovačně: „Kde jsi, Jennifer? Pojď sem.“ Inspektor šel za ní ke dveřím. Zůstal stát v hale a díval se, jak spěchá nahoru do schodů.

„Už jdu, miláčku,“ zavolala.

Ošetřovatelka, která přicházela ze schodů, poodstoupila a nechala ji kolem sebe projít.

„Zajděte, prosím“, za panem Gardnerem, začíná být neklidný. Vy ho dokážete vždycky ukonejšit.“

Inspektor Narracott záměrně zastoupil ošetřovatelce cestu, když stanula na posledním schodu.

„Mohu s vámi na okamžik mluvit?“ řekl. „Hovořil jsem s paní Gardnerovou, ale byli jsme přerušeni.“

Sestra ho pohotově doprovodila do salónu.

„Zpráva o té vraždě mého pacienta rozrušila," vysvětlovala, upravujíc si naškrobený čepeček.

„Beatrice, ta hloupá holka, přiběhla nahoru a všechno mu vyklopila."

„Je mi líto," řekl inspektor"

„Obávám se, že to byla má vina."

„Vy jste přece nemohl vědět, co udělá," řekla ošetřovatelka shovívavě.

‚Je nemoc pana Gardnera nebezpečná?" vyptával se inspektor. ‚Je to smutný případ," řekla ošetřovatelka.

„Ovšem, na pohled vypadá zdravě. Utrpěl nervový šok a nepostaví se na nohy."

„Nebylo na něm včera odpoledne vidět nějaké zvláštní napětí nebo nervozita?" vyptával se inspektor.

„O ničem takovém nevím." Sestra vypadala překvapeně.

„Byla jste s ním celé odpoledne?"

„Chtěla jsem s ním být, jenže – kapitán Gardner mě moc prosil, abych mu došla do knihovny odvést staré knihy a vypůjčit dvě nové. Zapomněl o to požádat svou paní, než odešla z domu. Chtěla jsem mu vyhovět, vzala jsem knihy a chystala jsem se už k odchodu, když mě ještě požádal, abych mu zároveň obstarala pár maličkosti – nějaké dárky pro ženu. Prosil mě o to moc zdvořile a řekl mi, abych si na jeho útraty zašla do čajovny. Říkal, že ošetřovatelky nerady přicházejí o svačinu. To je takový jeho oblíbený vtípek. Dostala jsem se ven teprve po čtvrté, obchody byly přeplněné, jak to před vánocemi bývá, a tak jsem se vrátila až po šesté, ale chudáček pán byl v naprostém pořádku. Řekl mi, že většinu času prospal."

„Paní Gardnerová už byla v té době doma?"

„Ano, myslím, že si šla lehnout."

„Má manžela hodně ráda?"

„Přímo ho zbožňuje. Ta by pro něho udělala všechno na světě. Je to strašně dojemné, něco docela jiného než v případech mnoha pacientů, o které jsem pečovala. Třeba minulý měsíc –"

Inspektor Narracott však s přehledem odvrátil nebezpečí, že mu bude vyprávět, k jakému skandálu došlo minulý měsíc. Podíval se na hodinky a hlasitě zvolal:

„Dobrý bože, vždyť mi ujede vlak. Není na nádraží daleko?“

„Pěšky jenom tři minuty, jestli chcete jít tam, nebo jste myslel zastávku na Queen Street?“

„Musím běžet,“ řekl inspektor.

„Vyřiďte paní Gardnerové, že lituji, že jsem se s ní už nestačil rozloučit. A jsem moc rád, že jsme si spolu popovídali, sestřičko.“

Sestra se mírně usmála. ‚Je to docela fešák,“ řekla si v duchu, když za inspektorem zapadly domovní dveře.

„Opravdu fešák. A má takové milé, sympatické chování.“ A s lehkým povzdechem se vydala do schodů za svým pacientem.

X

Rodina Pearsonových

Dalším krokem inspektora Narracotta bylo nezbytné hlášení, které musel podat svému nadřízenému, vrchnímu inspektoru Maxwellovi. Ten vyslechl Narracottovo vyprávění se zájmem.

„Tohle vypadá na velký případ,“ řekl zamyšleně.

„O tom budou v novinách titulky přes celou stránku.“

„To máte pravdu, pane.“

„Musíme si dát dobrý pozor. Nesmíme se dopustit nějaké chyby. Zdá se mi však, že jdete po správné stopě. Toho Jamese Pearsona sežeňte co nejdřív – zjistěte, kde byl včera odpoledne. Jak říkáte – jde o celkem běžné jméno, jenomže tady se shoduje i to křestní. Ovšem, když se takhle podepsal vlastním jménem, svědčí to o tom, že nešlo o předem připravovaný čin. Jinak by takovou pošetilost neudělal. Mohlo dojít k hádce a ten úder byl zasazen v návalu vzteku. Jestliže je to náš muž, musel se doslechnout o smrti svého strýce téže noci. A v tom případě – proč se vytratil vlakem v šest hodin ráno a nikomu neřekl ani slovo? Ne, to vypadá zle. Ovšem, nelze vyloučit, že jde o náhodnou shodu okolností. Musíte to objasnit co nejdřív.“

„To jsem měl právě na mysli, pane. Odjedu vlakem ve tři čtvrti na dvě. Chci si také pohovořit s paní Willettovou, která si najala ka-

pitánův dům. Za tím vězí také něco podezřelého. Teď se ale do Sittafordu nedostanu: silnice jsou zaváté a nesjízdné. Ostatně ona v žádné přímé souvislosti se zločinem být nemůže. Jak ona, tak její dcera zrovna – no – pořádaly spiritistickou seanci ve chvíli, kdy byl zločin spáchán. Mimochodem, stala se tam taková podivná věc –“

Inspektor vyprávěl příběh, který slyšel z úst majora Burnabyho.

„To je prapodivné,“ komentoval to vrchní inspektor.

„Myslíte, že vám ta stará vojna říkala pravdu? Připomíná to historky, jaké si tihle spiritisté vymýšlejí expost.“

„Řekl bych, že to znělo pravdivě,“ podotkl Narracott a usmál se.

„Dalo mi hodně práce, než jsem to z něho vytáhl. On totiž nepatří k spiritistickým nadšencům – pravé naopak – je to starý voják a dívá se na to jako na zatracený nesmysl.“ Vrchní inspektor s pochopením přikývl.

„No – je to divné, jenže nás to nikam nepřivede,“ uzavřel debatu.

„Odjedu tedy ve tři čtvrtě na dvě do Londýna.“ Vrchní inspektor Maxwell přikývl.

Hned po příjezdu do hlavního města se Narracott odebral do čísla 21 na Cromwell Street. Dověděl se, že pan Pearson je v kanceláři, ale zcela jistě se vrátí kolem sedmé hodiny. Narracott lhostejně přikývl, jako by pro něho informace neměla skoro žádnou cenu. ‚Jestli mi to vyjde, ještě se stavím,“ řekl.

„Nejde o nic důležitého,“ a rychle odešel, aniž se představil.

Rozhodl se, že nepůjde do pojišťovny, ale že zatím navštíví Wimbledon a pohovoří si s manželkou Martina Deringa, někdejší Sylvií Pearsonovou.

Paní Deringovou zastihl doma. Dost drze vyhlížející služebná ve světle fialových šatech ho uvedla do salónu přeplněného nábytkem. Podal jí svou úřední navštívenku, aby ji odevzdala své paní. Paní Deringová přišla téměř vzápětí a jeho navštívenku držela v ruce.

„Hádám, že jste přišel kvůli nešťastnému strýci Josephovi,“ uvítala ho. ‚Je to děsné – opravdu děsné! Já sama mám hrozný strach z lupičů. Minulý týden jsem si dala namontovat na zadní dveře dvě závory a nové patentní zástrčky na okna.“ Sylvii Deringové, jak inspektor věděl od paní Gardnerové, bylo pětadvacet let, ale člověk by

jí hádal hodně přes třicet. Byla drobná, světlovlasá, a vypadala nějak chudokrevně, tvářila se ustaraně a sklíčeně. V jejím hlase zaznívala ona slabě naříkavá nota, což je asi nejnepříjemnější zvuk, který se v lidském hlase může objevit. Nepustila inspektora ke slovu a pokračovala:„Jestli pro vás můžu něco udělat, abych vám pomohla, udělám s radostí cokoli, ale se strýcem Josephem jsem se skoro nestýkala. Nebyl to moc příjemný člověk – opravdu myslím, že mu nekřivdím; nebyl z těch, na které se můžete obrátit v nesnázích, věčně na všem hledal chlup a kritizoval kdeco. A také nepatřil k lidem, kteří rozumějí literatuře. Poněvadž úspěch, opravdový úspěch se často nedá změřit penězi, pane inspektore."

Konečně se odmlčela a inspektor, jemuž její poznámky jen potvrdily některé jeho domněnky, se posléze také dostal k řeči.

„Doslechla jste se o té tragédii velice brzo, paní Deringová."

„Teta Jennifer mi poslala telegram."

„Ach tak, rozumím."

„Myslím ale, že to stejně bude ve večernících. Je to děsné, viďte?"

„Vyrozuměl jsem, že jste se v posledních letech se svým strýcem nevídala."

„Viděla jsem ho jen dvakrát od té doby, co jsem se provdala. Při té druhé příležitosti se k Martinovi zachoval velice ošklivě. Musel byste ho znát – byl v každém směru šosák – jenom sport, to byla jeho láska. Jak jsem vám už řekla, literatuře nerozuměl ani za mák."

„Její manžel ho požádal o půjčku a byl odmítnut," komentoval to v duchu inspektor Narracott.

‚Jde pouze o formalitu, paní Deringová – mohla byste mi povědět, kde jste byla a co jste dělala včera odpoledne?"

„Kde jsem byla? Včera odpoledne jsem dlouho hrála bridž a pak za mnou přišla jedna přítelkyně a večer jsme strávily společně, poněvadž manžel nebyl doma."

„Byl mimo domov? Kde konkrétně?"

„Na literárním večírku," vysvětlila paní Deringová a zatvářila se veledůležitě.

„Obědval s jedním americkým nakladatelem a večer šel na ten večírek."

„Ach tak.“ Zdálo se to zcela jasné a mimo veškeré pochyby. Pokračoval:

„Váš mladší bratr je v Austrálii, paní Deringová? Něco jsem o tom slyšel.“

„Ano, je v Austrálii.“

„Znáte jeho adresu?“

„Ovšem – můžu vám ji najít, jestli ji potřebujete – takové nějaké divné jméno – v tomhle momentě si nevzpomenu. Je to někde v Novém Jižním Walesu.“

„A mohla byste mi ještě něco povědět o svém starším bratrovi, paní Deringová?“

„O Jimovi?“

„Ano. Chtěl bych se s ním sejít.“

Paní Deringová mu ochotně dala adresu – stejnou adresu, kterou mu už předtím dala paní Gardnerová.

Protože měl pocit, že z dalšího rozhovoru nic nevytěží, jaksepatří jej zkrátil. Pohledem na hodinky se přesvědčil, že se do Londýna vrátí kolem sedmé hodiny – v době, kdy má šanci, že zastihne Jamese Pearsona doma.

Táž povýšená žena ve středních letech mu otevřela dveře domu č. 21. Ano, pan Pearson je doma. Najde ho v druhém poschodí, chceli se pán obtěžovat. Kráčela před ním, zaťukala na dveře a omluvně zamumlala: „Přišel za vámi ten pán.“

Uprostřed pokoje stál mladý muž ve večerním obleku. Vypadal příjemné, byl to skoro fešák, přehlédl-li člověk jeho poněkud příliš měkká ústa a nerozhodný výraz v očích. Jeho unavená tvář měla zasmušilý výraz, takže působil dojmem člověka, který se v posledních dnech moc nevyspal.

‚Jsem detektiv, inspektor Narracott,“ řekl inspektor – ale dál se nedostal.

Mladík se s chraplavým výkřikem svezl do křesla, rozhodil ruce na stůl před sebou, složil do nich hlavu a zakvílel: „Pane bože! Už je to tady.“

Za chvíli hlavu zvedl a řekl: „Čekám – proč mlčíte a nic neděláte?“

Inspektor Narracott se tvářil mimořádně tupě a nechápavě.

„Vyšetřuji smrt vašeho strýce, kapitána Josepha Trevelyana. Mohu se vás zeptat, pane, zda k tomu chcete něco říct?“ Mladík se pomalu zvedl a napjatým hlasem tlumeně řekl: „Vy – Vy mě zatýkáte?“

„Ne, pane, nezatýkám vás. Kdyby tomu tak bylo, pronesl bych obvyklou varovnou formuli. Prostě se vás jenom ptám, kde jste byl a co jste dělal včera odpoledne. Na mé otázky odpovídat můžete, ale nemusíte – záleží na vás, pro co se rozhodnete.“

„A když na vaše otázky neodpovím – bude to svědčit proti mně. Ach ano, já ty vaše chytačky znám. Jak jste zjistili, že jsem tam včera byl?“

„Podepsal jste se v hotelové knize, pane Pearsone.“

„No, nemá smysl, abych to zapíral. Byl jsem tam – proč ne?“

„Ano, proč?“ řekl inspektor vlídně.

„Přijel jsem navštívit strýce.“

„Bylo to smluveno?“ ‚Jak to myslíte?“

„Věděl váš strýc, že máte přijet?“

„Ne – já – nevěděl to. Najednou – najednou mě to napadlo.“

„Neměl jste k tomu nějaký důvod?“

‚Jak – důvod? – Ne – ne, proč bych musel mít důvod? Chtěl jsem – prostě jenom navštívit strýce.“

„Zajisté, pane. A navštívil jste ho?“

Následovala pauza – velice dlouhá pauza. Z každého rysu mladíkovy tváře přímo čišela nerozhodnost. Inspektor Narracott ho pozoroval a málem mu ho začalo být líto. Cožpak ten mládenec nechápe, že tak očividná nerozhodnost se vlastně skoro rovná přiznání?

Konečně se Jim Pearson zhluboka nadechl. „Já – já myslím, že bude nejlepší, když vám řeknu všechno zcela otevřeně. Ano – navštívil jsem ho. Na nádraží jsem se zeptal, jak se dostanu do Sittafordu. Řekli mi, že je to vyloučeno, poněvadž silnice jsou nesjízdné pro všechna vozidla. Prohlásil jsem, že jde o naléhavou záležitost.“

„Naléhavou?“ zamumlal inspektor.

„Já – ano, moc jsem si přál strýce vidět.“

„Vypadá to tak, pane.“

„Vrátný ale pořád jen vrtěl hlavou a říkal, že to není možné. Uvedl jsem strýcovo jméno a tvář se mu pojednou rozjasnila a řekl

mi, že strýc teď bydlí v Exhamptonu, a přesné mi popsal cestu k domu, který si strýc najal.“

„V kolik hodin to bylo?“

„Myslím tak – kolem jedné. Zašel jsem do hostince – U třech korun – a objednal jsem si tam pokoj a něco jsem snědl. Hned nato jsem šel strýce navštívit.“

„Hned nato?“

„No, hned to nebylo.“

„Kolik bylo hodin?“

„To nemohu říct přesně.“

„Půl třetí? Čtyři hodiny? Půl páté?“

„Já – já –“ Mladík koktal ještě víc než dosud. „ – Myslím, že tak pozdě to nebylo.“

„Paní Bellingová, majitelka hostince, mi řekla, že jste odešel v půl páté.“

„Že by? Já – já myslím, že se asi mýlí. Tak pozdě být nemohlo.“

„Co se stalo pak?“

„Vyhledal jsem strýcův dům, pohovořil si se strýčkem a vrátil se do hostince.“

‚Jak jste se do strýcova domu dostal?“

„Zazvonil jsem na zvonek a dveře mi otevřel on sám.“

„Nebyl překvapen, že vás vidí?“

„Ano – byl – byl dost překvapen.“ ‚Jak dlouho jste se u něho zdržel, pane Pearsone?“

„Čtvrt hodiny – možná dvacet minut. Ale věřte mi – byl naprosto v pořádku, když jsem odcházel. Naprosto v pořádku. Na to vám přísahám.“

„A v kolik hodin jste od něho odešel?“

Mladík sklopil oči. V jeho hlase opět zazněla váhavost: „To přesně nevím.“

„Myslím, že víte, pane Pearsone.“

Sebejistý tón se neminul s účinkem. Mladík odpověděl tiše: „Bylo čtvrt na šest.“

„Vrátil jste se ke Třem korunám ve tři čtvrti na šest. Od strýcova domu vám cesta tam mohla trvat nanejvýš sedm osm minut.“

„Nešel jsem rovnou zpátky. Prošel jsem se po městě.

„V tom nečase – ve sněhu?!“

„V té chvíli zrovna nechumelilo. Sněžit začalo až později.“ ‚Já vím. A o čem jste se strýcem mluvil?“

„Och, nebylo to nic zvláštního. Chtěl jsem – chtěl jsem si se starým pánem jen tak popovídat, podívat se na něho, vždyť to znáte.“

„Lhář je špatný,“ pomyslel si inspektor Narracott.

„Dokonce i já bych to svedl lépe.“

Nahlas řekl: „Dobře, pane. A teď bych se vás chtěl zeptat, proč jste odjel z Exhamptonu, jakmile jste se doslechl, že váš strýc byl zavražděn? Proč jste neřekl, že jste příbuzný zavražděného?“

„Byl jsem vyděšen,“ řekl mladík upřímně.

„Slyšel jsem, že byl zavražděn přibližně v té době, kdy jsem od něho odešel. Hrome, přece uznáte, že tohle by vyděsilo každého, no ne? Dostal jsem vítr a chytil první vlak. Vím, že jsem byl blázen, když jsem něco takového udělal. Jistě si umíte představit, co to je, když má člověk nahnáno. A za těchhle okolností by měl strach každý.“

„To je všechno, co mi můžete říct, pane?“

„Ano – ovšem – všechno.“

„V tom případě, pane, vám zajisté nebude vadit, když půjdete se mnou a když o vaší výpovědi sepíšeme protokol. Ten vám potom přečtu a vy mi jej podepíšete.“

„To – to je všechno?“

„Je dost možné, pane Pearsone, že vás budeme nuceni zadržet, dokud nebude skončeno soudní šetření.“

„Ach, můj bože!“ zvolal Jim Pearson.

„Copak mi nikdo nemůže pomoct?“ V tom okamžiku se otevřely dveře a do pokoje vešla mladá žena.

Všímavému inspektoru Narracottovi neušlo, že je to nadmíru netuctová mladá žena. – Nebyla na první pohled příliš krásná, ale měla přitažlivý a nezvyklý obličej – tvář, na kterou člověk nemůže zapomenout, jakmile ji jednou spatřil. Vnesla s sebou do místnosti jakousi atmosféru zdraví, cosi jako *savoir faire*, nezvratnou rozhodnost a neodolatelné kouzlo.

„Proboha, Jime,“ zvolala, „copak se stalo?“ , Je po všem, Emily,“ zvolal mladík.

„Oni si myslí, že jsem zavraždil svého strýce."

„Kdo si to myslí?" zeptala se Emily.

Mladík ukázal na svého návštěvníka.

„Tohle je inspektor Narracott," řekl a poněkud neobratně mu mladou ženu představil: „Slečna Emily Trefusisová."

„Och!" řekla Emily Trefusisová.

Zkoumavě si inspektora Narracotta prohlížela bystrýma hnědýma očima. ‚Jim je děsný pytlík. Ale lidi nevraždí," řekla. Inspektor na to neřekl nic.

„Doufám," řekla Emily a otočila se k Jimovi, „žes už vytroubil spoustu všelijakých nesmyslů. Kdybys četl trochu důkladněji noviny, Jime, věděl bys, že pokud ti nestojí po boku šikovný advokát a neohrazuje se proti každému slovu, nemáš s policií vůbec mluvit. Co se stalo? Hodláte ho zatknout, pane inspektore Narracotte?"

Inspektor vysvětlil s použitím technických termínů přesně a jasně, co hodlá dělat.

„Emily," zvolal mladík, „ty přece nevěříš, že jsem to udělal já? Že tomu nikdy neuvěříš?"

„Ne miláčku," řekla Emily laskavě.

„To víš, že ne." A dodala zamyšleně, vlídným hlasem: „K tomu nemáš dost odvahy."

„Vypadá to, že na celém světě nemám jediného přítele," zabědoval Jim.

„Ale ano, máš," řekla Emily.

„Máš mě. Hlavu vzhůru, Jime, pohlédni na jiskřivé brilianty na prostředníku mé levé ruky. Zde stojí tvá věrná snoubenka. Pěkně jdi s panem inspektorem a všechno přenech mně."

Jim Pearson vstal, ve tváři mu stále ještě utkvíval výraz údivu. Plášť měl přehozený přes křeslo a teď si jej oblékl. Inspektor Narracott mu podal klobouk, který ležel nedaleko na sekretáři. Vykročili spolu ke dveřím a inspektor řekl zdvořile: „Přeji vám pěkný večer, slečno Trefusisová."

„*Au revoir*, inspektore," řekla Emily medově. A kdyby byl Narracott slečnu Emily Trefusisovou dobře znal, věděl by, že v těch třech slovech je výzva k souboji.

XI

Emily se pouští do práce

Soudní ohledání mrtvoly kapitána Trevelyana se konalo v pondělí dopoledne. Z hlediska lovců senzací to byl nezajímavý případ, neboť projednávání bylo téměř ihned o týden odloženo, takže spousta lidí se dožila zklamání. Za dva dny – od soboty do pondělka, získal Exhampton věhlas. Informace, že synovec oběti byl zadržen v souvislosti s vraždou, způsobila, že celý případ se z pouhého odstavečku někde vzadu vyšvihl na první stránky novin a dostalo se mu tučných titulků Do Exhamptonu se v pondělí sjeli reportéři v nebývalém množství. Charles Enderby měl další důvod k tomu, aby si gratuloval ke svému výhodnému postavení, které mu náhodně přinesla majorova výhra ve fotbalové soutěži. Žurnalistovým úmyslem bylo držet se jako pijavice majora Burnabyho a pod záminkou fotografování jeho vilky získat výhradní informace o obyvatelích Sittafordu a jejich vztazích k nebožtíkovi. Pozornosti pana Enderbyho neušlo, že při obědě sedí u malého stolku poblíž dveří neobyčejně přitažlivá dívka. Pan Enderby se v duchu tázal, co asi v Exhamptonu pohledává. Byla dobře oblečena, podle poslední módy a trochu vyzývavě, a nevypadala na to, že by byla příbuznou zesnulého, a tím méně, že by patřila mezi notorické zevlouny a zvědavce.

„Rád bych věděl, jak dlouho se tu zdrží?“ pomyslel si pan Enderby. „Škoda že musím odpoledne do Sittafordu. Takovouhle smůlu mám vždycky. No, s tím se prostě nedá nic dělat.“

Krátce po obědě ale čekalo pana Enderbyho příjemné překvapení. Stál na schodech před hostincem U tří korun, pozoroval rychle tající sníh a těšil se z plachých paprsků zimního slunce, když pojednou do jeho vědomí pronikl nějaký hlas – hlas mimořádně příjemný a nepochybně oslovující právě jeho.

„Promiňte, že obtěžuji – ale nemohl byste mi říct, jestli se v Exhamptonu dá vůbec něco vidět?“

Charles Enderby skočil po příležitosti jak ryba po udici. „Myslím, že tu mají hrad,“ řekl. „Za moc nestojí – ale je tu. Jestli nemáte nic proti tomu, zavedu vás k němu.“

„To od vás bude děsně laskavé," řekla dívka. „Jestli vás to nepřipraví o moc času –"

Charles Enderby tuto domněnku ihned odmítl. Vykročili spolu.

„Vy jste pan Enderby, viďte?" řekla dívka.

„Ano. Jak jste se to dověděla?"

„Paní Bellingová mi vás ukázala."

„Ach tak."

‚Já se jmenuju Emily Trefusisová. Pane Enderby – chtěla bych, abyste mi pomohl."

„Pomohl vám?" řekl pan Enderby. „Samozřejmě – ale –"

„Víte – jsem snoubenka Jima Pearsona."

„Nepovídejte!" řekl pan Enderby a před očima mu ihned vyvstaly novinářské možnosti tohoto seznámení.

„A policie ho hodlá zatknout. Vím to. Pane Enderby – vím určitě, že to Jim nespáchal. Jsem tu proto, abych to prokázala. Potřebuji ale mít někoho, kdo by mi pomohl. Žena bez pomoci muže nic nedokáže. Muži toho tolik vědí a dovedou sehnat různé informace cestičkami, které jsou pro ženy prostě nedostupné."

„No ano – já – ano, myslím, že máte pravdu," řekl pan Enderby samolibě.

„Dívala jsem se dnes ráno na všechny ty žurnalisty," řekla Emily.

„Říkala jsem si, kolik z nich má takový hloupý výraz. Vybrala jsem si vás, protože jste mezi nimi jediný vypadal chytře."

„Och! Víte – myslím, že nemáte pravdu," řekl pan Enderby s ještě větší dávkou samolibosti.

„Chci vám navrhnout, abychom se stali jakýmisi společníky," řekla Emily Trefusisová. „Soudím, že to přinese prospěch oběma stranám. Určité věci bych chtěla vyšetřit – prozkoumat. A v tom mi vy jako novinář můžete pomoct. Chci –"

Emily se odmlčela. Ve skutečnosti jí šlo jen o to, aby si z pana Enderbyho udělala svého soukromého slídíce. Aby chodil tam, kam ho posle, aby se ptal na to, co ona bude chtít vědět – prostě, aby jí dělal jakéhosi oddaného otroka. Byla si však dobře vědoma, že je nezbytné tyto návrhy zaobalit do lichotek a vylíčit v nejrůžovějších

barvách. Šlo jí hlavně o to, aby šéfem byla ona, ale bylo třeba postupovat takticky, aby si Enderby neuvědomil, že je manipulován.

„Chci mít pocit," řekla Emily, „že se o vás mohu opřít." Měla rozkošný hlásek, vláčný a svůdný. Když vyřkla poslední větu, padlo v srdci pana Enderbyho rozhodnutí, že tato roztomilá, bezmocná dívka se o něj může opřít kdekoli a kdykoli, že se na něho může spolehnout až do těch příslovečných hrdel a statků.

„To musí být strašný pocit," řekl pan Enderby, uchopil ji za ruku a zaníceně ji stiskl.

„Víte – ale –" pokračoval u vědomí své povinnosti novináře, „můj čas totiž nepatří výhradně mně. Totiž já – musím jít, kam mě pošlou, a tak vůbec."

„Ano," řekla Emily. „Na to jsem také myslela a přicházím se svou troškou do mlýna. Určitě jsem to, čemu vy říkáte „sólokapr" – viďte? Můžete se mnou třeba denně dělat interview a budu říkat všechno, co se podle vás asi čtenářům listu bude líbit. Snoubenka Jima Pearsona. Dívka vášnivě věřící v jeho nevinu. Vzpomínky na jeho dětství – jak je viděla ona. O jeho dětství vlastně nic nevím," dodala, „ale na tom nezáleží."

„Vy jste prostě úžasná," řekl pan Enderby, „vážně – prostě úžasná.

„A pak," řekla Emily, zarputile sledující svůj cíl a energicky kující železo, dokud bylo žhavé, „mám ke všem Jimovým příbuzným otevřené dveře, to je přirozené. Mohu vás k nim uvést jako svého přítele, takže se dostanete tam, kam by vás jinak nevpustili."

„To znám moc dobře," řekl pan Enderby, vzpomínaje na četná odmrštění v minulosti.

Otevíraly se mu nádherné vyhlídky. V tomto případě mu od samého začátku přálo štěstí. Nejdřív ta šťastná shoda okolností s fotbalovou soutěží, a teď zas tohle.

„Ujednáno," souhlasil horlivě.

„Dobrá," řekla Emily. Začala, nyní mluvit věcně a konkrétně.

„Do čeho se pustíme nejdřív?"

„Dnes odpoledne jedu do Sittafordu."

Vysvětlil jí šťastné okolnosti, které mu dopomohly k tak příznivému přijetí ze strany majora Burnabyho. „Poněvadž, víte – musela

byste ho vidět, je to takový starý paprika, který nenávidí lidi od novin jako mor. Někoho, kdo vám předává šek na pět tisíc liber, nemůžete ale jen tak lehce odbýt, nemám pravdu?“

„To by věru nebylo pěkné,“ řekla Emily.

„Až ale vyrazíte do Sittafordu, vydám se tam s vámi.“

„Výborně,“ řekl pan Enderby.

„Ovšem nevím, zda se tam dá někde přenocovat. Slyšel jsem, že je tam to Sittafordské sídlo a pár vilek, patřících lidem, jako je Burnaby.“

„Něco už najdeme,“ řekla Emily.

„Já vždycky něco najdu.“ Pan Enderby jí to rád věřil. Emily měla povahu, která se hravě přenáší přes veškeré překážky. Mezitím dorazili ke zříceninám místního hradu, ale nevěnovali jim pražádnou pozornost. Posadili se na kus zříceného zdiva na takzvaném výsluní a Emily pokračovala v rozvíjení svých plánů.

„Dívám se na to zcela nesentimentálně a naprosto věcně, pane Enderby. Pro začátek byste mi měl uvěřit, že Jim tu vraždu nespáchal. Neříkám to pouze proto, že jsem do něho zamilovaná, nebo že věřím v jeho křišťálově čistý charakter či podobně. Prostě to vím. Chápejte, starám se sama o sebe od svých šestnácti let. Nikdy jsem neměla mnoho přítelkyň a o ženách toho moc nevím, ale zato vím spoustu věcí o mužích. A věřte, jestliže dívka nedokáže přesně odhadnout muže a prokouknout mu ledví, neuspěje v životě. Já uspěla. Pracuji jako manekýnka v salónu Lucie a věřte mi, pane Enderby, že dostat se tam – to je úspěch.

No prostě – jak jsem řekla, dokážu odhadnout muže velmi přesně. Jim má v mnoha ohledech charakterové slabiny. Nejsem si jistá,“ řekla Emily a na okamžik vypadla z role obdivovatelky silných mužů, „zda to není důvod, proč ho mám ráda. Mám ho ráda, protože vím, že ho mohu inspirovat a něco z něho udělat. Dovedu si představit, že by dokázal spáchat celou řadu – nu, i trestních činů, kdyby ho k tomu něco dohnalo, ale vražda mezi ně nepatří. On prosté nemohl vzít pytlík s pískem a udeřit jím starého pána do zátylku. Možná by ho dokázal bacit, ale určitě by se netrefil. Je to – takový nemrcouch, pane Enderby. Nedovede zabít ani vosu. Vždycky se je snaží pustit oknem ven a neublížit jim – a obvykle dostane nějaké to žihadlo.

Nemá však smysl, abych to ještě víc rozváděla. Musíte mi věřit a vycházet z předpokladu, že Jim je nevinen.“

„Myslíte si, že mu někdo chce ten zločin úmyslně přišít?“ zeptal se Charles Enderby ve stylu osvědčených novinářských klišé.

„To nemyslím. Nikdo totiž nevěděl, že Jim přijede strýce navštívit. Samozřejmě, s jistotou se to tvrdit nedá, ale spíš bych to považovala za nešťastnou shodu okolností. Musíme najít člověka, který měl motiv, aby kapitána Trevelyana zabil. Policie je přesvědčena, že v tomhle případě nejde o ‚práci zvenčí‘, jak tomu říkají – prostě, že ten zločin nespáchal lupič. Vypáčené okno, to je narafičená stopa.“

„To všechno vám řekla policie?“

„Prakticky ano,“ prohlásila Emily.

„Co tím myslíte – ‚prakticky‘?

„Pověděla mi to pokojská v hotelu a její sestra má za muže strážníka Gravese, takže samozřejmě ví o všem, co si myslí policie.“

„Dobrá,“ řekl Enderby, „nebyla to práce zvenčí. Tohle byla práce zevnitř.“

„Přesně tak,“ řekla Emily. „Policie – to jest inspektor Narracott, který je mimochodem myslím docela rozumný člověk – začala vyšetřovat, kdo bude mít ze smrti kapitána .Trevelyana prospěch, a když jim tak báječně kápl do noty Jim, nebudou se nějakým dalším vyšetřováním zbytečně moc zdržovat. Ta práce zůstane na nás.“

‚Jaký by to byl sólokapřík pro noviny,“ řekl pan Enderby, „kdybychom pravého pachatele odhalili my dva. Detektivní expert z redakce *Daily Wire* – tak by o mně psali. Je to však tuze krásné, než aby to bylo pravda,“ dodal s povzdechem.

„Takové věci se stávají jenom v knihách.“

„Nesmysl,“ řekla Emily, „*mně* se stávají.“

„Vy jste prostě úžasná,“ řekl Enderby znova.

Emily vytáhla notýsek.

„Musíme na to jít metodicky a všechno si pěkně seřadit. Jim, jeho bratr a sestra a jeho teta Jennifer – ti všichni mají stejným dílem prospěch ze smrti kapitána Trevelyana. Samozřejmě Sylvia – to je ta Jimova sestra – by nedokázala ublížit ani mouše, ale o jejím manželovi bych to už netvrdila, on je z lidí, kterým říkám poťouchlí krobi-

áni. Víte, taková hnusná kumštýřská povaha, věčné pletky se ženskými a podobně. S penězi je podle všeho na dně.

Peníze z dědictví budou sice patřit Sylvii, ale o to on se houby stará. Nedá mu moc práce, aby se jich zmocnil."

„Potěš pánbůh – líčíte ho jako odporného chlapa," řekl pan Enderby.

„Jenže on takový je. Velký fešák a zatraceně agresivní. Ženské si s ním v koutku pokoje špitají o sexu. Pořádní chlapi ho nemohou ani cítit."

„Hm – to tedy je podezřelý číslo jedna," řekl pan Enderby a také si udělal poznámku do zápisníčku.

„Zjistit, kde byl a co dělal v pátek – to nebude obtížné. Vezmu si za záminku, že jdu udělat interview s oblíbeným spisovatelem, který se dostal do spojitosti s vraždou. Říkám to správně?"

„No – přímo výtečně," ocenila ho Emily.

„Dál je tu Brian, Jimův mladší bratr. Tvrdí se o něm, že je v Austrálii, ale také se mohl klidně vrátit. Chci jen říct, že lidé občas odněkud přijedou, aniž to komu předem ohlásí."

„Můžeme mu poslat telegram s žádostí o okamžitou odpověď."

„To uděláme. Pokud jde o tetu Jennifer, tu myslím můžeme vynechat. Podle všeho, co jsem o ní slyšela, je to prostě skvělá ženská. Osobnost. Ačkoli koneckonců nebyla od místa činu příliš vzdálena, byla jen v Exeteru. Klidně mohla zajít bratra navštívit a on jí mohl říct něco nelichotivého o jejím manželovi, kterého Jennifer zbožňuje. To ji samozřejmě mohlo rozlítit, ve zlosti mohla popadnout pytlík s pískem a bácnout ho."

„Opravdu si to myslíte?" řekl pan Enderby pochybovačně.

„Ne, nemyslím to vážně. Člověk ale *nikdy* neví. Pak je tu ovšem ten sluha. Podle závěti dostane jenom sto liber a na první pohled nevypadá nijak podezřele. Ale znova – člověk nikdy neví. Jeho manželka je sestra paní Bellingové. Víte které – paní Bellingové, majitelky hostince U tří korun. Myslím, že se jí rozpláču na rameni, až se vrátím. Vypadá tak mateřsky a navíc je to duše romantická. Asi mě bude hrozně litovat, až se dozví, že můj snoubenec pravděpodobně poputuje do basy, a při té příležitosti by jí mohla uklouznout nějaká

užitečná informace. A pak ovšem je tu to Sittafordské sídlo. Víte, co mi připadá divné?“

„Ne, co?“

„Ty dámy Willettovy. Dvě ženské, které si najmou od kapitána Trevelyana zařízený dům uprostřed zimy. To je přece strašně divné, nebo ne?“

„Ano, je to divné,“přisvědčil pan Enderby. „Za tím by opravdu mohlo něco vězet – co třeba nějak souvisí s minulostí kapitána Trevelyana.“

„A s tou spiritistickou seancí je to taky divné,“ dodal. „Uvažuji, zda bych o tom neměl napsat do novin. A k tomu připojit komentáře sira Olivera Lodge a sira Arthura Conana Doylea a několika hereček a jiných zasvěcenců.“

„O jaké *seanci* mluvíte?“

Pan Enderby jí s gustem všechno zopakoval. Neuniklo mu nic, co nějak souviselo s vraždou.

‚Je to dost divné, viďte?“ uzavřel.

„Člověk se nad tím musí zamyslet, ať dělá co dělá. Třeba na tom opravdu něco bude. Poprvé v životě jsem se s něčím takovým setkal za věrohodných okolností.“

Emily se zachvěla. „Já nadpřirozené věci nenávidím,“ řekla.

„V tomhle případě – správně říkáte – se ale opravdu zdá, že by na tom něco mohlo být. Ale je to tak – tak příšerné!“

„Ty duchařské seance se totiž vždy zdají takové nanicovaté. Kdyby se duch starého pána opravdu vynořil ze záhrobí a řekl, že je mrtev, proč by také nemohl prozradit, kdo ho zavraždil? Všechno by se tím náramně zjednodušilo.“

„Mám dojem, že v Sittafordu bychom mohli najít nějakou stopu,“ řekla Emily zamyšleně.

„Ano, měli bychom tam provést zevrubné pátrání,“ řekl Enderby.

„Už jsem si půjčil auto a asi za půl hodiny se tam rozjedu. Udělala byste nejlíp, kdybyste jela se mnou.“

„Pojedu,“ řekla Emily.

„Co major Burnaby?“

„Ten už se tam vydal pěšky,“ řekl Enderby.

„Vyrazil hned po soudním ohledání. Když to chcete vědět, určitě nestál o to, abych mu cestou dělal společníka. Nikdo by jinak neměl moc chuti brodit se tou sněhovou břečkou.“

„Myslíte, že se tam auto dostane?“

„Ode dneška už po silnici začala auta jezdit.“

„No dobrá,“ řekla Emily a zvedla se.

„Je na čase vrátit se ke Třem korunám. Sbalím si kufřík a zahraju tu moldánkovou scénu na rameni paní Bellingové.“

„Nedělejte si žádné starosti,“ řekl pan Enderby poněkud nejapně.

„Nechte všechno na mně.“

„To taky právě hodlám udělat,“ řekla Emily, ale nebylo v tom ani za nehet pravdy. ‚Je to báječný pocit, když má člověk někoho, na koho se opravdu může spolehnout.“

Emily Trefusisová byla velmi rafinovaná mladá žena.

XII

Zatčení

Po návratu ke Třem korunám přálo Emily štěstí: na paní Bellingovou narazila hned v hale.

„Dobrý bože! Paní Bellingová,“ zvolala. ‚Já dnes odpoledne odjíždím.“

„Ano, slečno. Vlakem ve čtyři deset do Exeteru?“

„Ne, jedu do Sittafordu.“

„Do Sittafordu?“ Tvář paní Bellingové prozrazovala značnou zvědavost.

„Ano, a chtěla jsem se vás zeptat, jestli nevíte, u koho bych tam mohla přenocovat.“

„Vy v tom Vystrkově chcete zůstat přes noc?“ Její zvědavost se ještě vystupňovala.

„Ano, totiž – och, paní Bellingová, mohla bych s vámi chvilku mluvit někde o samotě?“

Paní Bellingová velmi pohotově odvedla Emily do své svatyně. Byl to malý, pohodlný pokojík, kde plápolal oheň v krbu.

„Slíbíte mi, že to nikomu nepovíte, viďte?“ řekla Emily, dobře si vědoma, že toto osvědčené zahájení rozhovoru vzbudí zájem a soucit.

„Ale kdepak, slečno, já mlčím jako hrob,“ řekla paní Bellingová a tmavé oči jí zasvítily zvědavostí.

„Víte, on totiž pan Pearson – víte –“

„Ten mladý pán, co u nás v pátek byl? Ten, co ho zatkla policie?“

„Zatkla? Opravdu myslíte, že ho zatkli?“

„Ano, slečno. Není to ani půl hodiny.“

Emily zbledla jako stěna. „Víte to – víte to jistě?“

„Ale ovšem, slečno. Naše Amy to ví od seržanta.“

„To je ale děsné!“ zvolala Emily. Očekávala to sice, ale novina jí přesto neotřásla o nic méně. „Víte, paní Bellingová, já totiž – on to je můj snoubenec. A on to neudělal – proboha – všechno je to tak hrozné!“

Nato se Emily dala do pláče. Oznámila sice Charlesů Enderbymu předem, že má v úmyslu to udělat, ale teď ji samotnou překvapilo, jak snadno jí vyhrkly slzy. Dát se pořádně do pláče, to člověk jen tak hned nesehraje. A bylo v těch slzách něco až příliš skutečného, až ji to děsilo. Nesmí se tomu tak poddávat. Podlehnout tomu – to přece Jimovi vůbec nepomůže. Naopak je třeba rozhodnosti, logiky a jasnozřivosti – to jsou vlastnosti, které v téhle hře něco platí. Kňourání a pobrekávání ještě nikdy nikomu nebylo nic platné.

Ale stejně to byla úleva, že se tak hezky může vybrečet. No co – vždyť to měla koneckonců v plánu. Pláč byl neselhávajícím klíčem k srdci paní Bellingové, ke vzbuzení jejího soucitu a získání její pomoci. Úplný vodopád slz, v nichž by utonuly všechny její starosti, pochyby, a dokonce možná i nějaké další podvědomé obavy.

„Ale, ale, zlatíčko, nesmíte si to takhle brát,“ řekla paní Bellingová. Objala Emily kolem ramen silnou mateřskou paží a konejšivě ji pohladila.

„Já hned od samého začátku říkala, že on to nemohl udělat. Takový příjemný, spořádaný mladý pán. Ti policajti mají slepičí mozky, to jsem tvrdila odjakživa. Nejspíš to provedl nějaký ten tulák poberta. Netrapte se, zlatíčko, všechno se to vysvětlí, dejte na mne.“

„Když já ho mám tak strašně ráda," zakvílela Emily. Miláček Jim, drahý, sladký, klukovský, bezradný, nepraktický Jim. Vždycky udělá něco nevhodného v nevhodnou chvíli. Cožpak měl vůbec nějakou šanci proti tomu solidnímu a ráznému inspektoru Narracottovi ? „Musíme ho zachránit," naříkala.

„To víte, že ho zachráníme. To víte, že ano," utěšovala ji paní Bellingová. .

Emily si otřela slzy kapesníčkem, naposledy vzlykla a polkla, zvedla hlavu a energicky se zeptala: „Kde mohu v Sittafordu přespat?"

„V Sittafordu? Vážně tam chcete jet?"

„Ano," přikývla Emily horlivě.

„No – tak počkejte –" Paní Bellingová chvilku uvažovala.

„Je tam jediný dům, co pro vás přichází v úvahu. V Sittafordu ostatně moc domů není. Stojí tam velký dům, Sittafordské sídlo, který vystavěl kapitán Trevelyan a nedávno pronajal jedné paní z Jižní Afriky. A pak tam ještě postavil těch šest vilek, a ve vilce č. 5 bydlí nějaký Curtis – býval zahradníkem v Sittafordském sídle. Jeho žena pronajímá v létě pokoje, kapitán jí to dovolil. Nikde jinde tam zůstat nemůžete, to opravdu nejde. Je tam ještě kovárna a pošta, ale Mary Hibbertová má šest dětí a její švagrová bydlí u ní a kovářova žena čeká osmé dítě, takže u těch se volný koutek nenajde. Jak se ale chcete do Sittafordu dostat, slečno? Najala jste si auto?"

„Sveze mě pan Enderby."

„A kde se ubytuje on, proboha?"

„Nejspíš se také pokusí bydlet u paní Curtisové. Myslíte, že bude mít pokoj pro nás pro oba?"

‚Já nevím, jestli by se to pro mladou dámu hodilo," řekla paní Bellingová.

„Pan Enderby je můj bratranec," řekla Emily. Věděla s jistotou, že za žádných okolností nesmí u paní Bellingové vzbudit nelibost.

Tvář hostinské se rozjasnila. ,,V tom případě je to všechno v pořádku," přisvědčila zdráhavě, „a je docela možné, že kdybyste neměli u paní Curtisové dost pohodlí, snad vás ubytují ve velkém domě."

„Nezlobte se na mne, že jsem se chovala tak nemožně," řekla Emily.

„Ale to je docela přirozené, zlatíčko. Ulevilo se vám.“

„To je pravda,“ řekla Emily. „Je mi už mnohem lip.“

„Hezky se vyplakat a potom šálek dobrého čaje – to pomůže od všeho. A ten šálek čaje vám hned uvařím, zlatíčko, ještě než se vydáte na cestu do té zimy.“

„Děkuju vám, jste moc hodná, ale já opravdu nechci –“

„Nezáleží na tom, co chcete, ale na tom, co dostanete,“ řekla paní Bellingová, rázně povstala a vykročila ke dveřím.

„A vyřiďte ode mne Amelii Curtisové, aby o vás pečovala a dohlédla na vás, abyste pořádně jedla, a vůbec se moc netrápila.“

„Jste hrozně hodná,“ řekla Emily.

„A navíc vám slibuju, že sama budu mít oči a uši otevřené,“ řekla paní Bellingová s gustem, že se také může podílet na tomto romantickém příběhu.

„Dovím se leccos, o čem policie nemá ani páru. A všechno, co uslyším, povím vám, slečno.“

„Opravdu?“

„Na mou duši. Jen se netrapte, zlatíčko, toho vašeho mládence dostaneme z maléru co nevidět.“

„Musím si jít zabalit věci,“ řekla Emily a vstala.

„Pošlu vám čaj do pokoje,“ nabídla se paní Bellingová. Emily šla do svého pokoje, složila si majeteček do kufříku, opláchla si oči studenou vodou a přepudrovala si tvářičku.

„Musíš vypadat trochu k světu,“ oslovila v zrcadle sama sebe. Přidala ještě trochu pudru a maličké máznutí růží.

„To je zvláštní,“ řekla Emily, „jak se mi ulevilo. Ani ta zarudlá víčka mi nevadí.“ Zazvonila na zvonek. Pokojská (sympatická švagrová strážníka Gravese) se vzápětí objevila. Emily ji podarovala librovou bankovkou a vážně ji poprosila, aby jí sdělila všechny informace, které se doslechne z policejních kruhů. Děvče to pohotově přislíbilo.

„K paní Curtisové do Sittafordu? Spolehněte se, slečno. Udělám opravdu všechno. Všichni tu s vámi moc cítíme, ani nevíte jak Pořád si říkám, jak by to bylo hrozné, kdyby něco takového postihlo mé a Freda. Byla bych z toho celá pryč, věřte mi. Jakmile se něco dovím, hned vám dám vědět, slečno.“

„Vy jste anděl," řekla Emily.

‚Jako v tom šestákovém románu, co jsem si tuhle koupila v obchodním domě, Vraždy pod jasmínem se to jmenuje. A víte, jak našli toho vraha, slečno? Stačil kousek pečetního vosku. Váš mládenec je velký ješák, slečno, že? Na té fotografii v novinách si není vůbec podobný. Na mou duši pro vás a pro něho udělám všechno, co je v mých silách, slečno."

A tak Emily, která se stala středem romantické pozornosti, odjížděla od Tří korun poté, co rychle vypila šálek čaje, naordinovaný jí paní Bellingovou.

„Mimochodem," řekla Enderbymu, když stařičká fordka poskočila dopředu, „ne abyste zapomněl, že jste můj bratranec."

„Pročpak?"

„Na venkově se ještě drží puritánských zásad," řekla Emily.

„Napadlo mě, že to takhle bude lepší."

„Výborně. V tom případě ale," řekl pan Enderby, chápaje se příležitosti, „bude snad lepší, když vám budu říkat Emily."

„Samozřejmě, bratránku – jak že se jmenuješ?"

„Charles."

„Dobrá – Charlesi."

Auto stoupalo do kopce po sittafordské silnici.

XIII

Sittaford

Emily byla prvním pohledem na Sittaford okouzlená. Asi dvě míle za Exhamptonem odbočili z hlavní silnice a jeli do kopce po mírně stoupající hrubé vozovce mezi blaty, dokud nepřijeli do vesnice, která ležela přímo na okraji blat. Tvořila ji kovárna a poštovní úřad kombinovaný s cukrárnou. Odtud vedla úzká cesta k řadě nových vilek postavených ze žulového zdiva. U druhé vilky vůz zastavil a řidič je informoval, že zde bydlí paní Curtisová: Paní Curtisová byla malá, štíhlá, šedovlasá žena, dost energická a uječená. Byla ještě celá bez sebe nad zprávou o vraždě, o níž se v Sittafordu dověděli teprve dnes ráno.

„Ale to víte, že vás ubytuju, slečno, a vašeho pana bratrance taky, ale bude muset počkat, až tam trochu uklidím. Nebude vám vadit, když budete jíst s námi? Víte, já vám řeknu, člověk tomu ani nemůže věřit, že kapitán Trevelyan byl zavražděn – a to soudní ohledání a vůbec všechno to ostatní. Od pátečního rána jsme byli odříznuti od světa a dneska ráno, když konečně přišly noviny – já myslela, že se skácím. ‚Kapitán je po smrti – povídám manželovi, to dokazuje, jak je ten dnešní svět zkažený. Ale já vás zdržuju povídáním, slečno. Pojďte dál a mladý pán taky. Voda se mi vaří a za chvilinku dostanete šálek čaje, já vím, že po té cestě budete jistě úplně zkřehlí, i když je dnes tepleji než před týdnem, kdy tady leželo půldruhého metra sněhu.“ Na Emily a Charlese Enderbyho se příval její výmluvnosti řítil jako vodopád i ve chvíli, kdy jim paní Curtisová ukazovala jejich pokoje. Emily dostala malý čtvercový pokoj, úzkostlivě čistý, s vyhlídkou na svah Sittaford Beaconu. Charles měl zkosený pokojík v podkroví s výhledem na cestu a před dům. Stála v něm postel, miniaturní prádelník a stojánek s umyvadlem.

„Báječné je,“ poznamenal poté, když mu řidič vynesl kufřík nahoru a dostal zaplaceno, „že jsme vůbec tady. Ať visím, když za čtvrt hodiny nebudeme o všech obyvatelích Sittafordu vědět všechno.“

O deset minut později seděli v útulné kuchyni v přízemí a byli představeni panu Curtisovi, poněkud nevrlému, šedovlasému pantátovi. Před nimi na stole stál silný čaj, chleby s máslem, domácí smetana a natvrdo vařená vajíčka. Jedli a pili a naslouchali neúnavnému proudu výřečnosti. Za půl hodiny věděli o obyvatelích zdejšího malého společenství všechno. První přišla na přetřes slečna Percehouseová, bydlící ve vilce číslo čtyři, stará panna neurčitého věku, která sem před šesti lety přijela strávit poslední dny svého života – jak to paní Curtisová formulovala.

„Nebudete tomu věřit, slečno, ale tady v Sittafordu je moc zdravé povětří, takže se začala zotavovat hned od toho dne, co sem přijela. Ten čistý vzdoušek je náramný balzám na plíce. Slečna Percehouseová má synovce, který ji sem občas přijede navštívit a momentálně je právě u ní,“ pokračovala.

„Dává pozor, aby její peníze neutekly rodině, proto se tu objevuje. Takový mladý muž se tu musí v téhle roční době notně otravovat.

Jenomže existuje víc způsobů zábavy a jeho příjezd byl pro slečnu ze Sittafordského sídla jak;o zásah prozřetelnosti. Je to chudinka – to je taky nápad přivézt ji sem v zimě, do toho obrovského baráku, do takové ratejny. Některé matky jsou prostě sobecké. A slečna je to náramně hezoulinká. Ronald Garfield k nim chodí tak často, jak jen může, ale nezanedbává při tom slečnu Percehouseovou."

Charles Enderby a Emily se po sobě podívali. Charles si vzpomněl, že o Ronaldu Garfieldovi už slyšel: byl jedním z účastníků spiritistické seance.

„Pak je tu ta vilka na naší straně cesty, číslo šest," pokračovala paní Curtisová, „ta byla pronajata teprve nedávno. Bydlí v ní nějaký pán jménem Duke. Ovšem .kdoví, zda je to vůbec pán a džentlmen. Může být a taky nemusí. S určitostí se to říct nedá – lidé dneska už nejsou tak vyběraví jako kdysi. Chová se vůči každému ostýchavě – od pohledu by se zdálo, že byl voják, ale na jeho zevnějšku je něco, co tomu zas odporuje. Nic takového jako major Burnaby – na tom člověk pozná hned, že to je stará vojna. V čísle tři bydlí pan Rycroft, takový malý stařeček. Slyšela jsem, že jezdíval do zámoří lovit ptáky pro Britské muzeum. Je to prý takový ten přírodovědec nebo jak se tomu říká. Věčně je mimo dům a potuluje se po blatech, když to počasí dovolí. Má nádhernou knihovnu. Celý ten jeho domek jsou vlastně jenom regály s knihami.

V čísle dvě bydlí invalida Wyatt s indickým sluhou. Ten si tu chudáček v té naší zimě užije. Myslím ten sluha – ne kapitán. To víte, žádný div – když byl zvyklý na teplé podnebí v koloniích! V tom domku mají věčně přetopeno. Jako když člověk vleze do pece.

Číslo jedna je vilka majora Burnabyho. Žije sám a já mu chodím každé ráno poklidit. Je to náramně čistotný pán a velice na sebe dbá. Byli s kapitánem Trevelyanem málem jako dva bratři – znali se celý život. Oba mají na stěnách pověšené samé paroží cizokrajných zvířat a podobně.

Pokud jde o paní Willettovou a tu její dcerušku, v těch se nikdo moc nevyzná. Mají fůru peněz. Nakupují u Amose Perkera v Exhamptonu, a ten říká, že týdně utratí dobrých osm nebo devět liber. Nevěřili byste, co vajíček se u nich spotřebuje! Přivezly si služebné z

Exeteru, ale těm se tam nějak nelíbí a chtějí dát výpověď – já se jim vůbec nedivím. Paní Willettová je posílá dvakrát týdně svým vozem do Exeteru a v domě taky nemají špatné živobytí, takže tam nakonec snad přece jen zůstanou, ale když to chcete vědět, je to divný nápad, že se taková elegantní dáma zahrabe takhle na venkově. No, co dělat, musím odklidit už ten čajový servis ze stolu."

Zhluboka si vydechla a Charles i Emily učinili totéž. Lavina informací se na ně řítila tak překotně, že je téměř zavalila. Charles se odvážil zeptat: „Už se vrátil major Burnaby?" Paní Curtisová se na okamžik zarazila s podnosem v ruce.

„Ano, už je zpátky, pane, jako obvykle dorazil pěšky asi tak půl hodinky předtím, než jste přijeli. Jeminkote, zavolala jsem na něho. ‚Snad jste z Exhamptonu nešel celou cestu pěšky? A on mi řekl tím svým komisním způsobem, jak to má ve zvyku: ‚Co na tom? Když má člověk dvě nohy, nepotřebuje čtyři kola. Víte, že tam chodím pěšky jednou týdně, paní Curtisová. ‚To ano, pane, řekla jsem mu, ‚jenže tentokrát je to něco jiného. Po tom šoku z vraždy a tom soudním ohledání – obdivuju vás, že jste měl dost sil vydat se na takovou cestu. On jenom něco zabručel a šel dál. Ale stejně vypadá špatně. Je to div, že tehdy v pátek večer vůbec došel do města. V jeho věku tomu říkám kuráž. Takhle vyrazit pěšky a ujít tři míle ve sněhové vánici. Myslete si, co chcete, ale ta dnešní mládež se svým otcům ani zdaleka nevyrovná. Například ten pan Garfield by tohle nikdy nedokázal a to si nemyslím jenom já, ale taky paní Hibbertová z pošty a kovář pan Pound, že to od pana Garfielda nebylo pěkné pana majora pustit. Měl jít s ním. Kdyby major Burnaby zabloudil v závějích, nikdo by to panu Garfieldovi neodpustil. A měli by pravdu." Triumfálně se vzdálila do komůrky vedle kuchyně, odkud se ozval cinkot nádobí. Pan Curtis zamyšleně přendal okousanou dýmku z pravého koutku úst do levého.

„Ženské toho moc napovídají," řekl. Odmlčel se a pak zamumlal: „A většinou vůbec nevědí, o čem mluví."

Emily a Charles přijali toto prohlášení mlčky. Když bylo jasné, že už nic nebude následovat, Charles souhlasně zašeptal: „Máte svatou pravdu."

„Jo,“ řekl pan Curtis a znova se pohroužil do příjemného a mlčenlivého rozjímání.

Charles vstal: „Zajdu se podívat na starého Burnabyho,“ oznámil, „a řeknu mu, že to fotografování se bude konat zítra ráno.“

„Půjdu s tebou,“ řekla Emily.

„Chci slyšet, co si opravdu myslí o Jimovi a co o tom zločinu vůbec soudí.“

„Máš galoše nebo něco na nohy? Venku je hrozná čvachtanice.“

„Koupila jsem si v Exhamptonu vysoké přezůvky,“ řekla Emily.

„Ty jsi ale praktické děvče! Myslíš na všechno.“

„Bohužel to ti moc nepomůže k zjištění pachatele té vraždy,“ řekla Emily.

„Ty by mi nanejvýš pomohly, kdybych chtěla nějakou vraždu provést,“ dodala zamyšleně.

„No – mě snad nezavraždíš,“ řekl pan Enderby. Vyšli ven spolu. Paní Curtisová se v té chvíli vrátila do kuchyně.

„Prý zajdou za majorem,“ řekl pan Curtis.

„Hm,“ řekla paní Curtisová.

„Co si myslíš, jsou do sebe zamilovaní nebo ne? Říká se, že když si vezme bratranec sestřenici, nevzejde z toho nic dobrého. Mají spolu hluchoněmé a slabomyslné 12371

Jeti, všelijak churavé. On je do ní zakoukaný, to se snadno pozná. Ale ona má za ušima jako Belinda, dcera mé pratety Sarah. Ví, co chce, a toho svého mládence si umí otočit kolem malíčku. Ráda bych věděla, co má za lubem. Víš, co si myslím, Curtisi?“ Pan Curtis něco zamumlal.

„Ten mladý pán, kterého policie zadržela pro podezření z vraždy – nic bych za to nedala, ale jí záleží na něm! Přijela sem porozhlédnout se a vyšťárat, co se dá. A pamatuj, co ti říkám,“ uzavřela paní Curtisová a zachřestila porculánem, „že jestli se tu dá něco vyšťárat, tak ona to dokáže!“

XIV

Dámy Willettovy

Ve stejné chvíli, kdy se Charles a Emily vydali navštívit majora Burnabyho, seděl v salónu Sittafordského sídla inspektor Narracott a pokoušel se utvořit si nějakou představu o paní Willettové. Nemohl si s ní pohovořit dřív, poněvadž cesty byly až do dnešního rána nesjízdné. Sám nevěděl, co se chce od ní dovědět, ale rozhodně nečekal, že to dopadne takhle. Situaci totiž opanovala paní Willettová, a ne on.

Vpadla do místnosti – věcná a pohotová. Uviděl vysokou ženu s hubenou tváří a bystrýma očima. Měla na sobě velice umně upletené vlněné šaty, které se na venkov zrovna moc nehodily. Na nohou měla jemné hedvábné pavučinky a střevíčky s vysokými podpatky. Ruce jí zdobila spousta drahocenných prstenů a kolem hrdla visel velký náhrdelník kultivovaných, ale i tak jistě kvalitních a drahých perel.

„Inspektor Narracott?“ řekla paní Willettová.

„Zajisté si přejete prohlédnout dům. Taková hrozná tragédie! Stěží jsem tomu mohla věřit. Dověděly jsme se o tom totiž teprve dnes ráno. Hrozně nás to šokovalo. Neposadíte se, inspektore? To je má dcera Violet.“

Málem si nevšiml dívky, která vstoupila do salónu za paní Willettovou. Byla to dívka velice hezká, vysoká, světlovlasá, s velkýma modrýma očima. Paní Willettová usedla rovněž.

„Mohu vám nějak pomoci, inspektore? O nebohém kapitánu Trevelyanovi vím velice málo, ale když se budete chtít něco dovědět, pak –“

Inspektor řekl pomalu: „Děkuji, madame. To víte, člověk předem neví, co bude k užitku a co ne.“

„To plně chápu. Mohlo by třeba být něco v domě, co celou tu smutnou záležitost snad pomůže osvětlit, ale osobně o tom pochybuji. Kapitán Trevelyan si všechen svůj osobní majetek odstěhoval. Dokonce se chudák obával, abych mu neopotřebovala jeho rybářské pruty.“ Maličko se usmála.

„Vy jste ho neznala?“

„Myslíte předtím, než jsem si pronajala jeho dům? Ne, neznala jsem ho. Několikrát jsem ho pozvala k nám, ale nepřišel ani jednou. Byl to hrozně ostýchavý staroušek. Zřejmě to měl v povaze. Poznala jsem spousty takových mužů. Říká se o nich, že nenávidí ženy a spousta všelijakých jiných hloupostí, a přitom vlastně se pouze ostýchají. Kdybych se s ním byla mohla seznámit blíž," řekla paní Willettová s přesvědčením, „záhy bych ho z toho nesmyslného chování vyléčila. Tenhle druh mužů potřebuje jen kapánek osmělit."

Inspektor Narracott začal chápat zdrženlivý postoj kapitána Trevelyana k jeho nájemnicím.

„Zvaly jsme ho obě," pokračovala paní Willettová.

„Nemám pravdu, Violet?"

„Ale ovšem, matinko."

„Měl srdce prostého námořníka," prohlásila paní Willettová.

„A ženy mají rády námořníky, inspektore Narracotte." Při této poznámce inspektora Narracotta napadlo, že až do této chvíle celý rozhovor usměrňovala výhradně paní Willettová. Nabyl dojmu, že má před sebou mimořádně chytrou ženu. Snad může být i tak nevinná, jak vypadá. Na druhé straně však také nemusí.

„Potřeboval bych získat bližší informace především v jednom bodě," řekl a odmlčel se.

„Ano, pane inspektore?"

„Jak nepochybně víte, mrtvolu nalezl major Burnaby. Stalo se to v důsledku jisté události, k níž došlo v tomto domě." ‚Jak to myslíte?"

„Mluvím o spiritistické seanci. Promiňte prosím –"

Prudce se otočil. Dívka totiž slabě zavzlykala.

„Chuděra Violet," řekla paní Willettová.

„Hrozně ji to rozrušilo – vlastně to rozrušilo nás všechny. Je to prostě nevysvětlitelné. Nejsem pověrčivá, ale tohle si doopravdy, ani v nejmenším nedovedu vysvětlit."

„Takže se to opravdu stalo?"

Oči paní Willettové se otevřely dokořán.

„Stalo? Ovšemže se to stalo. Tehdy jsem myslela, že jde o nějaký šprým – velice necitelný a nevkusný šprým. Podezírala jsem mladého Ronalda Garfielda –"

„Ach ne, matinko! Ten to jistě neudělal. Přísahal, že to neudělal.“

„Říkám, co jsem si myslela v té chvíli, Violet. Co jiného jsem si měla myslet, než že jde o šprým?“

„Bylo to zvláštní,“ řekl inspektor pomalu.

„Rozrušilo vás to moc, paní Willettová?“

„Všechny nás to rozrušilo. Do té chvíle to byla jen taková nevinná zábavička, kterou jsme nebrali příliš vážně. Znáte podobná povyražení. Člověk se chce jen pobavit za dlouhého zimního večera. A pak najednou – tohle! Umíte si to představit? Moc jsem se rozzlobila.“

„Rozzlobila?“

„Přirozeně. Myslela jsem si, že to někdo dělá úmyslně – že šprýmuje, jak už jsem řekla.“

„A nyní?“

„Nyní?“

„Ano, co si myslíte nyní?“

Paní Willettová výmluvně rozhodila rukama.

„Nevím, co si o tom myslet. Je to – celé to je tajuplné.“

„A vy, slečno Willettová?“

„Já?“ Dívka sebou škubla.

„Já – já nevím. Nikdy na to nezapomenu. Zdá se mi o tom. Nikdy se už neodvážím vyvolávat duchy.“

„Pan Rycroft ale myslím tvrdil, že to nebyl podvod,“ řekla paní Willettová.

„On totiž všem těmhle věcem věří. A já vlastně k té víře nemám sama moc daleko. Máte snad pro to nějaké jiné vysvětlení, než že šlo o poselství ze záhrobí?“ Inspektor zavrtěl hlavou. Duchařský stoleček si totiž vzal pouze za záminku. Jeho příští poznámka vyzněla zcela náhodně: „Nepřipadá vám to tu v zimě trochu fádní, paní Willettová?“

„Ale kdepak! Nám se tu líbí! Je to pro nás změna. Jsme totiž z Jižní Afriky, jestli to nevíte.“ Vychrlila to jedním dechem.

„Nepovídejte! Odkud z Jižní Afriky?“

„Od Kapského města. Violet nikdy předtím v Anglii nebyla. Je jí, nadšena – ten sníh jí připadá hrozně romantický. A v tomhle domě je opravdu báječné pohodlí.“

„A co vás vedlo k tomu, že jste si vybraly právě tenhle kout?“ V jeho hlase zazněla pouze mírná zvědavost.

„Četly jsme tolik knih o devonském hrabství a zvlášť o Dartmooru. Jednu jsme četly dokonce na lodi. Vždycky jsem moc toužila vidět dartmoorská blata.“

„A jak jste přišly právě na Exhampton? Vždyť je to takové malé městečko a nikdy se ničím neproslavilo.“

„No – jak jsem vám říkala, četly jsme ty knihy, a na lodi byl jeden chlapec, který mluvil ohromně nadšeně právě o Exhamptonu.“

„Jak se jmenoval?“ zeptal se inspektor.

„On odtud odněkud pocházel?“

„Počkejte – jak se jen jmenoval? Myslím, že Gullen. Ne – jmenoval se Smythe. Bože, mám to ale děravou hlavu! Vážné si nemohu vzpomenout. Víte přece, jak to na takové lodi chodí, inspektore, sblížíte se tam s různými lidmi a máte v úmyslu se s nimi zase sejít, jenže jak vystoupíte, za týden si už nevzpomenete, jak se kdo vlastně jmenoval!“ Zasmála se.

„Byl to ale takový milý chlapec – žádný krasavec, trošku zrzavý, ale s velice příjemným úsměvem.“

„A proto jste se rozhodly, že ho poslechnete a najmete si dům v těchhle končinách?“ řekl inspektor pobaveně.

„No ano – nezdá se vám to bláznivé?“

„Chytrá,“ pomyslel si Narracott.

„Neobyčejně chytrá.“ Začal si uvědomovat metody paní Willettové. Vždy přenesla boj na nepřátelské území.

„A tak jste napsala realitní kanceláři, aby vám obstarali nějaký dům k pronajmutí?“

„Ano – a oni nám rovnou sdělili podrobnosti o Sittafordu. Připadalo nám, že je to skoro přesně to, co jsme chtěly.“

„Mně by se tu v téhle roční době nelíbilo,“ řekl inspektor se smíchem.

, Já myslím, že nám také ne, kdybychom pocházely z Anglie,“ odpověděla paní Willettová bystře.

Inspektor vstal.

„Jak jste se dověděla jméno té realitní kanceláře v Exhamptonu?“ zeptal se.

„To přece není jen tak – zjistit, že tam nějaká je.“

Rozhostilo se ticho. První delší odmlka během celého rozhovoru. Zazdálo se mu, že v očích paní Willettové postřehl záblesk rozmrzelosti, snad dokonce i hněvu. Přišel s něčím, nač neměla vymyšlenou odpověď. Otočila se ke své dceři.

„Jak jsme se dověděly tu adresu, Violet? Já si nemohu vzpomenout.“

Dívka měla v očích zcela jiný výraz. Vypadala vyděšeně.

„Ale ovšem, už to mám,“ řekla paní Willettová.

„Získaly jsme ji od informační kanceláře Delfridge. Jsou tam hrozně ochotní. Obracím se na ně se všemi dotazy. Chtěla jsem adresu nějaké solidní realitní firmy v téhle končině a oni mi ji řekli.“

„Myslí jí to rychle,“ řekl si v duchu inspektor.

„Velice rychle. Ne však dost rychle. Prokoukl jsem vás, madame.“ Vydal se na zběžnou prohlídku domu. Nenašel nic. Žádné listiny, žádné zamčené zásuvky nebo skříně. Paní Willettová ho doprovázela a o všem ho informovala. Zdvořile jí za to poděkoval. Když odcházel, podíval se paní Willettové přes rameno a povšiml si výrazu dívčiny tváře. Nemýlil se – výraz její tváře byl velice výmluvný. Byl v ní strach. Strach, který se nesnažila zakrýt, neboť myslela, že ji v té chvíli nikdo nevidí. Paní Willettová ještě hovořila:

„Bohužel, potýkáme se tu s jedním nedostatkem. Služebnictvem. Nikdo nechce sloužit v těchhle venkovských sídlech. Mé služebné mi už nějakou dobu vyhrožují, že odtud odejdou, a ta zpráva o vraždě jim dodala. Vážně nevím, co si pak počnu. Snad by se dali najít aspoň nějací sluhové. To mi aspoň radili ve zprostředkovatelně služeb v Exeteru.“

Inspektor odpověděl mechanicky. Neposlouchal slova, kterými ho zaplavovala. Myslel na ten výraz, který postřehl na dívčině tváři. Paní Willettová je vychytralá – ale ne dost chytrá. Jestliže obě ženy neměly nic společného se smrtí kapitána Trevelyana, proč se tedy Violet Willettová něčeho bojí? Vypálil svou poslední ránu. Stál už za prahem domovních dveří, když se pojednou otočil.

„Mimochodem," řekl, „znáte mladého Pearsona, že?" Tentokrát se nedalo pochybovat o odmlčení. Němé ticho, trvající dobrou vteřinu. Pak paní Willettová řekla:

„Pearsona? Pochybuji, že –"

Nedořekla. Z místnosti za jejími zády se ozval povzdech a pak pád těla. Inspektor přeskočil práh a vběhl do pokoje. Violet Willettová tam ležela v mdlobách.

„Chudinka," zvolala paní Willettová.

„Všechno to hrozné napětí a nervový otřes. Ta příšerná záležitost s klepajícím stolečkem, zakončená vraždou. Violet je slabé dítě. Děkuji vám mnohokrát, inspektore. Ano, na pohovku, prosím. Kdybyste jenom zazvonil na zvonek. Ne:, myslím, že pro nás víc nemůžete udělat. Moc vám děkuji."

Inspektor kráčel po příjezdové cestě se sevřenými rty. Věděl, že Jim Pearson je zasnouben s tou mimořádně okouzlující dívkou, s níž se setkal v Londýně. Proč tedy Violet omdlela, když padlo jeho jméno? Co měly Willettovy dámy s Jimem Pearsonem společného?
Nerozhodně se zastavil, když vyšel před bránu. Pak vytáhl z kapsy notýsek. Měl v něm seznam nájemců šesti vilek, postavených kapitánem Trevelyanem, a u každého jména par krátkých poznámek. Silný ukazováček inspektora Narracotta se zastavil u čísla šest.

„Ano," řekl si v duchu.

„Raději se za ním podívám." Rázně vykročil dolů po cestě a energicky zabušil klepadlem na dveře domku číslo šest – vilky, ve které bydlel pan Duke.

XV

Návštěva u majora Burnabyho

Když pan Enderby přišel po cestičce ke dveřím majorovy vilky, bodře na ně zaklepal. Dveře se rozlétly téměř okamžitě a na prahu se objevil major Burnaby, celý červený ve tváři.

„To jste vy?" poznamenal s nepříliš velkým nadšením v hlase a byl by tímto tónem pokračoval i dál, kdyby nezahlédl Emily. Pak se jeho výraz změnil.

„To je slečna Trefusisová,“ řekl Charles a zatvářil se jako člověk, který vynáší trumfové eso.

„Hrozně si vás přála navštívit.“

„Smím dál?“ řekla Emily se svým nejlíbeznějším úsměvem.

„Ale ovšem! Samozřejmě. Zajisté! Jen račte, prosím!“ Major se skoro zakoktal. Hbitě couval do obývacího pokoje a začal přistrkovat křeslo a odsunovat stoly. Emily přešla hned k věci, jak měla ve zvyku.

„Abyste rozuměl, pane majore, já totiž jsem Jimova snoubenka – snoubenka Jima Pearsona. Pochopte, že mám o něho hrozné obavy.“

Major nechal postrkování stolu a zůstal stát s otevřenými ústy.

„Och je,“ řekl, „tohle je věru zlé. Milá a vážená slečno, ani vám nepovím, jak je mi toho líto.“

„Povězte mi upřímně jedno, pane majore. Věříte vy, že je Jim vinen? Ne, neváhejte mi to říct, jestliže si to myslíte. Mám stokrát radši lidi, kteří mi nelžou.“

„Ne, já si nemyslím, že je vinen,“ řekl major hlučně a sebejistě. Několikrát udeřil pěstí do polštáře a pak se posadil naproti Emily. ‚Je to příjemný mladík. Nezlobte se, že to říkám, ale možná je trochu změkčilý. Nesmíte se urazit, jestliže vám řeknu, že je z těch mladých lidí, kteří snadno mohou sejít ze správné cesty, když se jim naskytne pokušení. Ale že by vraždil – to ne. Já vím, o čem mluvím – ve své době mi prošla rukama spousta mladých mužů. Dnes je v módě dělat vtipy na vojáky ve výslužbě, ale pár maličkostí přece jen víme, slečno Trefusisová.“

„Nepochybuji o tom,“ řekla Emily. , Jsem vám nesmírně vděčná za to, co jste mi právě pověděl.“

„Nedáte si – nedáte si whisky se sodovkou?“ řekl major.

„Bohužel se tu nic jiného nenajde,“ dodal omluvně.

„Ne, tisíceré díky, pane majore.“

„Nechcete aspoň trochu sodovky?“

„Ne, děkuji vám,“ řekla Emily.

„Čaj bych možná také dokázal vyrobit,“ řekl major a čtverácky se zašklebil.

„Právě jsme jeden vypili,“ řekl Charles.

„U paní Curtisové.“

„Kdo myslíte, že to spáchal, pane majore – máte o tom nějakou představu?“ otázala se Emily.

„Nemám. Ať mě čert veme – ehm – mno – nemám tušení,“ řekl major.

„Bral jsem za bernou minci, že to byl nějaký chlap, který se do domu vloupal, ale policie teď říká, že tak se to nemohlo stát. No nic, je to jejich povolání a doufám, že se v něm vyznají. Když říkají, že se nikdo dovnitř nevloupal, no prosím – nikdo se tam nevloupal. Ale stejně mi to nejde na rozum, slečno Trefusisová, neboť pokud vím, neměl Trevelyan na světě jediného nepřítele.“

„Nikdo jiný to nemůže vědět lépe než vy,“ řekla Emily.

„Ano, mám za to, že vím o Trevelyanovi víc než většina jeho příbuzných.“

„A nemůžete si vzpomenout na nic – na nic, co by nám v nějakém směru pomohlo?“ zeptala se Emily. Major se zatahal za krátký knír.

„Vím, co máte na mysli. Jak to bývá v knihách – mělo by tu být nějaké malé nedopatření, nějaká drobná hádka, na kterou bych si vzpomněl, a ta by nám posloužila jako stopa. Je mi velice líto, ale v tomhle případě nic takového neexistuje. Trevelyan vedl naprosto spořádaný, normální život. Dostával velice málo dopisů a ještě méně jich psal. S ženami v životě nikdy žádné komplikace neměl, tím jsem si jist. Ne, opravdu – jak vám říkám, nevím si s tím rady.“

Všichni tři mlčeli.

„A co ten jeho sluha?“ zeptal se Charles.

„Ten u něho sloužil celá dlouhá léta. Naprosto spolehlivý.“

„Nedávno se oženil,“ řekl Charles.

„Vzal si velice slušnou dívku ze spořádané rodiny.“

„Pane majore,“ řekla Emily.

„Promiňte mi, že to takhle formuluji – ale nedal jste se kvůli němu vystrašit nějak moc snadno?“ Major se poškrábal na nose a zatvářil se rozpačitě jako pokaždé, když přišla na přetřes ta nešťastná spiritistická seance.

„Ovšem, popřít se to nedá, to víte. Věděl jsem, že to klepání stolečku je holý nesmysl, a přesto –“

„Měl jste pocit, že to tak nesmyslné není," pomohla mu Emily.

Major přikývl.

„Proto bych také ráda věděla –" řekla Emily.

Oba muži se na ni podívali.

„Nedokážu vám přesně objasnit, jak to vlastně myslím," řekla Emily.

„Chci říct asi tohle: říkáte, že na ty klepající stolečky nevěříte – a přesto, navzdory psímu počasí, navzdory tomu, že vám to všechno jistě připadalo absurdní – zapůsobilo to na vás tak, že jste se vydal do toho nečasu, abyste se na vlastní oči přesvědčil, že se kapitánu Trevelyanovi nic nestalo. Prostě – nemyslíte, že to snad mohlo být proto – protože něco viselo ve vzduchu? Totiž," pokračovala zoufale, když viděla, že major na ni nechápavě hledí, „že někdo v té společnosti na něco usilovně myslel a vy že jste to nějakým způsobem vycítil."

„To tedy nevím," řekl major. Znova se poškrábal na nose.

„Samozřejmě," dodal nadějně, „ženy tyhle věci berou vážně."

„Ženy!" řekla Emily.

„Ovšem," zašeptala si v duchu, „věřím, že to asi tak nějak opravdu je." Otočila se k majoru Burnabymu.

„Co jsou vlastně zač ty dámy Willettovy?"

„Hm no –" major Burnaby zřejmě tápal v myšlenkách a bylo vidět, že umění výstižné charakteristiky nepatří k jeho nejsilnějším stránkám.

„Hm – jsou to velmi vlídné dámy, víte – ochotné a vůbec."

„Co že si v téhle roční době najaly takový veliký dům, jako je Sittafordské sídlo?"

„Nemám tušení;" řekl major.

„A myslím, že nikdo," dodal.

„Nepřipadá vám to hrozně divné?" naléhala Emily.

„Ovšem, je to divné. Jenže – proti gustu žádný dišputát. Inspektor to také říkal."

„Nesmysl," řekla Emily.

„Lidé nic nedělají bez důvodu."

„No, to bych neřekl," namítl major Burnaby obezřele.

„Někteří lidé ovšem ne, slečno Trefusisová. Ale jiní zas –" Povzdechl si a zavrtěl hlavou.

„Určitě víte, že se neznaly s kapitánem Trevelyanem z dřívějška?“ Major začal horlivě přemítat. Trevelyan by mu byl určitě o tom něco řekl. Ne, rozhodně ne, kapitán byl tou nabídkou překvapen, to bylo vidět.

„Takže jemu to také připadalo divné?“

„Samozřejmě. Řekl jsem už, že nám to všem bylo divné.“

„Jaký byl vztah paní Willettové ke .kapitánu Trevelyanovi?“ zeptala se Emily.

„Nevyhýbala se mu?“

Major mírně vyprskl.

„Právě naopak, šla mu hrozně na nervy tím, že ho tam v jednom kuse zvala.“

„Aha!“ řekla Emily zamyšleně. Odmlčela se a pak řekla: „Takže je třeba možné, že si Sittafordské sídlo najala s úmyslem, aby se s kapitánem Trevelyanem seznámila.“

„No – hm –“ Zdálo se, že major si to přebírá v hlavě.

„Koneckonců, možné by to snad bylo. Je to ale trochu nákladný způsob.“

„To nevím,“ řekla Emily.

„Kapitán Trevelyan byl člověk, s nímž bylo těžko seznámit se jiným způsobem.“

„To jste řekla výstižně,“ přisvědčil přítel nebožtíka kapitána Trevelyana.

„Napadlo mé to,“ řekla Emily.

„Inspektor se o tom zmínil také,“ řekl Burnaby. Emily pocítila vůči inspektoru Narracottovi náhlé podráždění. Všechno, co ji napadlo, napadlo podle všeho inspektora Narracotta už dřív. A to bylo dost nesnesitelné pro mladou ženu, která si o sobě s pýchou myslela, že je chytřejší než ostatní. Vstala a zvedla ruku.

„Moc vám děkuji,“ řekla prostě.

„Mrzí mě, že jsem vám nemohl víc pomoct,“ řekl major.

„Já jsem jednoduchý chlap – vždycky jsem byl takový. Kdybych byl prohnanější, byl bych si snad povšiml něčeho, z čeho by se vyklubala stopa. V každém případě ale můžete vždycky počítat s mou pomocí.“

„Děkuji vám,“ opakovala Emily.

„Ráda vaši nabídku přijímám.“

„Na shledanou, pane,“ řekl Enderby.

„Objevím se u vás zítra ráno s fotografickým aparátem, když dovolíte.“ Burnaby cosi zabručel.

Emily a Charles se vrátili stejnou cestou zpátky k paní Curtisové.

„Pojď ke mně do pokoje, chci s tebou mluvit,“ řekla Emily. Usedla do jediného křesla a Charles se posadil na postel. Emily sundala klobouk a nedbale jej hodila do kouta.

„Poslyš,“ řekla.

„Mám dojem, že jsem získala aspoň nějaký výchozí bod. Možná že se mýlím a možná že mám pravdu – rozhodně je to aspoň nápad. Pořád se to točí kolem toho klepajícího stolečku. Ty už ses někdy podobného vyvolávání duchů zúčastnil, viď?“

„No jo – párkrát jo. Nešlo ale o nic vážného, znáš to.“

„To je samozřejmé. Patří to k zábavám, k nimž se lidé uchylují za rozpršených odpolední a jeden druhého obviňuje, že stolečkem kývá. Jestliže jsi na takové seanci někdy byl, víš, jak probíhá. Stolek začne vyťukávat – dejme tomu – nějaké jméno, které někdo z přítomných zná. Velice často to jméno poznají hned a doufají, že se snad zvrtne v jiné, a tak po celý čas podvědomě kývají stolečkem. Totiž, jakmile člověk pochopí, co přijde, bezděčně trhne stolečkem před vyklepnutím dalšího písmene, aby to celé zastavil. A čím méně si to přeje, tím spíš k tomu.dojde.“

„Ano, to je pravda,“ přisvědčil pan Enderby.

„Nevěřím vůbec na duchy, na nic podobného. Dejme tomu ale, . že jeden z lidí, kteří se na té spiritistické seanci podíleli, věděl, že kapitán Trevelyan byl právě v tom okamžiku zavražděn –“

„Hele,“ namítl Charles, „to mi připadá hrozně přitažené za vlasy.“

„Jenomže to nemusí vypadat přesně a doslova takhle, jak jsem to v hrubých obrysech vylíčila. Ale je to možné. Vytvořili jsme si pouze pracovní teorii. Vycházíme z předpokladu, že někdo věděl, že kapitán Trevelyan je mrtev, a to vědomí v sobě prostě nedokázal potlačit. Stolek ho prozradil.“

„To je sice nádherně vymyšleno," řekl Charles, „ale ani na okamžik nevěřím, že *je* to pravda."

„Předpokládejme, že je to pravda," řekla Emily pevně.

„Já myslím, že při odhalování zločinu by se člověk neměl bát vyjít z nějaké hypotézy."

„Jistě, s tím já souhlasím," řekl pan Enderby.

„Budiž, předpokládejme, že je to pravda – cokoli, co se ti zlíbí."

„Takže teď máme před sebou jistý úkol," řekla Emily, „totiž velice důkladně zvážit lidi na té seanci přítomné. Můžeme začít tím, že tam byl major Burnaby a pan Rycroft; no, zdá se velice nepravděpodobné, že by některý z nich měl komplice, který je tím vrahem. Potom tam byl ten pan Duke. Zatím o něm ještě nic nevíme. Přistěhoval se teprve nedávno a může být docela dobře tím zlověstným cizincem – členem nějakého gangu nebo podobně. U jeho jména si zatím napíšeme X. A teď přicházíme k oběma dámám – Willettovým. Na těch ženských je opravdu něco záhadného, Charlesi."

„Co by proboha získaly smrtí kapitána Trevelyana?"

„Zatím se zdá, že nic. Jestli je ale moje teorie správná, někde musí existovat nějaká spojitost. Naším úkolem bude zjistit, o jakou spojitost jde."

„Souhlasím," řekl Charles Enderby.

„Ale co když se ukáže, že to je všechno plácnutí do vody?"

„V tom případě budeme muset začít zas z jiného konce," řekla Emily.

„Ticho!" zvolal pojednou Charles. Zvedl ruku. Potom přistoupil k oknu a otevřel je a Emily uslyšela zvuk, který vzbudil jeho pozornost. Bylo to vzdálené vyzvánění nějakého velkého zvonu. Jak tam stálí a naslouchali, z přízemi se ozval hlas paní Curtisové: „Slyšíte ten zvon, slečno – slyšíte to?" Emily otevřela dveře.

„Slyšíte to? Úplně jasně, co? Kdo by si to pomyslel!"

„Co je to?" zeptala se Emily.

„To je zvon z Princetownu, slečno, dvanáct mil odtud. Dávají znamení, že utekl nějaký trestanec. Georgi, Georgi – kdepak ten chlap zas vězí! Slyšíš ten zvon? Zas jim utekl nějaký trestanec." Její hlas zeslábl, jak zašla do kuchyně. Charles zavřel okno a znova usedl na postel.

„Škoda, že se věci nestávají v pravý čas," řekl klidně.

„Kdyby ten trestanec byl uprchl v pátek, mohli jsme nakrásně mít našeho vraha. Odpadlo by hledání pachatele. Vyhladovělý, ke všemu odhodlaný kriminálník se vloupe do domu. Trevelyan jako řádný Angličan brání svůj dům – svůj hrad – a zoufalý kriminálník ho bací po hlavě. Všechno by bylo náramně jednoduché."

„To by bylo," povzdechla si Emily.

„Ale – místo toho," řekl Charles, „uteče o tři dny později. To je trestuhodná nezodpovědnost." Smutně potřásl hlavou.

XVI

Pan Rycroft

Druhý den ráno se Emily vzbudila časně. Jako rozumné mladé ženě jí bylo jasné, že od pana Enderbyho nelze očekávat žádnou spolupráci, dokud se hodinová ručička neposune o kus dál. Poněvadž však neměla stání a nevydržela v posteli, vydala se na ostrou ranní procházku po cestě – opačným směrem, než odkud včera večer přijeli.

Minula bránu Sittafordského sídla, které se vypínalo napravo od ní, a o kousek dál cesta prudce zatáčela doprava a příkře stoupala až k blatům, kde se změnila v pěšinu, která se po chvíli ztratila vůbec. Bylo svěží, mrazivé a čerstvé jitro a po okolí byl nádherný rozhled. Emily vystoupila až na vrchol Sittaford Toru, šedé skály fantastického tvaru. Z výše přehlédla nedozírná blata, po kterých, nikde nevedla žádná cesta a na nichž nikde nebylo stopy po lidském obydlí. Přímo pod ní, naproti Toru, ležely šedavé žulové skály a balvany. Chvíli se kochala vyhlídkou a pak se otočila k severu, odkud včera přijela. Dole, přímo pod ní, se rozkládal Sittaford, domky namačkané těsně u sebe na úbočí kopce, hranatá šedá krabice Sittafordského sídla a miniaturní vilky seřazené za ním. V dálce v údolí bylo vidět Exhampton.

„Člověk by měl věci lépe pochopit, když na ně hledí z téhle výšky," pomyslela si poněkud chaoticky Emily.

„Jako když odklopí střechu domečku pro panenky a nakoukne dovnitř." Z celého srdce litovala, že zavražděného vůbec neznala, že

se s ním nikdy nesešla. Je velmi obtížné učinit si představu o člověku, kterého jste nikdy neviděli. Je třeba se spoléhat na úsudek jiných a Emily zatím ještě nikdy nepřipustila, že něčí úsudek by mohl být lepší než její. Dojmy druhých lidí nepokládala za spolehlivé. Mohly být stejně výstižné jako její vlastní, ale nedokázala by na jejich základě jednat. Nedalo se dost dobře použít hlediska jiného člověka k vypracování útočné taktiky. O tom všem Emily rozmrzele přemýšlela; pak si netrpělivě povzdechla a popošla kousek dál.

Byla natolik zabrána do svých myšlenek, že vůbec nevnímala své bezprostřední okolí. Překvapilo ji proto, když zjistila, že pár kroků od ní stojí malý starý, pán, zdvořile drží klobouk v ruce a trochu zadýchaně lapá po dechu.

„Promiňte," řekl.

„Slečna Trefusisová, nemýlím-li se?"

„Ano, to jsem já," řekla Emily.

‚Jmenuju se Rycroft. Promiňte, že jsem si vás dovolil oslovit,ale v naší malé vísce se člověk doví všechny novinky, a když jste. včera přijela, okamžitě se to rozneslo. Chtěl bych vás ujistit, že my všichni s vámi hluboce cítíme, slečno Trefusisová. Všichni bychom vám ze srdce rádi poskytli veškerou pomoc, která je v našich silách."

„To je od vás moc laskavé," řekla Emily.

„Ale ne, to vůbec ne," řekl pan Rycroft.

„Kráska v nesnázích – promiňte laskavě, že to formuluji tak staromódně – to dojme každého. Ale vážně, milá slečno, můžete se na mne spolehnout ve všech ohledech. Odtud je pěkná vyhlídka, že?"

„Nádherná," přisvědčila Emily.

„Ta blata jsou nádherná."

„Víte zajisté, že z Princetownu utekl včera v noci trestanec."

„Ano, vím to. Už ho chytili?"

„Myslím, že ještě ne. Ale stejně ho chudáka brzy zas dopadnou. Nezmýlím se, když řeknu, že za posledních dvacet let nebyl jediný útěk z Princetownu úspěšný."

„Kterým směrem leží Princetown?" Pan Rycroft zvedl paži a ukázal přes blata k jihu.

„Tímhle směrem, vzdušnou čarou je to asi dvanáct mil. Po silnici šestnáct." Emily se trochu zachvěla. Představa zoufalého, proná-

sledovaného trestance na ni působila dost děsivě. Pan Rycroft ji pozoroval a maličko přikývl.

„Já mám stejný pocit," řekl.

„Je to zvláštní, jak se v člověku vzbouří všechny instinkty při představě pronásledovaného člověka, a přitom jsou v Princetownu samí těžcí a nebezpeční zločinci, a patrně bychom vy i já učinili všechno pro to, aby byli dopadeni.

Emily se krátce, omluvně usmála.

„Snad mi prominete, slečno Trefusisová, ale neobyčejně mě zajímá studium zločinu. Je to poutavé téma. Ornitologie a kriminologie – mám totiž koníčky dva." Odmlčel se a potom pokračoval: „Z toho důvodu také, nemáte-li nic proti tomu, bych vám rád pomáhal. Studovat zločin na konkrétním případě – to byla zatím má nesplněná touha. Poctíte mě svou důvěrou, slečno Trefusisová, a umožníte mi, abych vám dal k dispozici svou zkušenost? Studoval jsem tenhle obor opravdu do hloubky." Emily chvilku mlčela. V duchu si gratulovala, že jí všechno tak krásně hraje na ruku. Měla před sebou člověka, který znal z první ruky život v Sittafordu a nezištně jí nabízel pomoc.

„Útočná taktika," opakovala si Emily v duchu větu, která ji před chvílí napadla. Dosud přijímala taktiku majora Burnabyho, věcnou – prostou – přímočarou. Přijímat fakta, ale naprosto opomenout drobnosti. Nyní se jí nabízela jiná taktika, která jí nepochybně mohla poskytnout širší možnosti. Ten drobný, vrásčitý a vyhublý stařík o zločinu mnoho četl a studoval, jistě se vyznal dobře v lidské povaze a lačně dychtil využít svých znalostí; touha, která u přemýšlivých lidí bývá hlubší než u mužů činu.

„Pomozte mi, prosím," odpověděla prostě. Jsem velice nešťastná a ztrápená ..."

„To je pochopitelné, milá slečno, – jistěže. Situace, pokud jsem do ní zasvěcen, teď vypadá tak, že nejstarší synovec kapitána Trevelyana byl zatčen nebo zadržen – na základě zcela prostého a očividného důkazu, který proti němu mají. Já ovšem nikdy nedělám ukvapené závěry, s tím se u mne musíte smířit."

„Ovšem," řekla Emily.

„Proč byste měl věřit v jeho nevinu, když o něm nic nevíte?"

„Velmi rozumné stanovisko," řekl pan Rycroft.

„Slečno Trefusisová – myslím, že vy sama byste mohla být velmi zajímavým předmětem studie. Mimochodem – vaše jméno je zřejmě cornwallského původu stejně jako jméno našeho zesnulého přítele Trevelyana, nemýlím-li se?"

„Máte pravdu," řekla Emily.

„Otec pocházel z Cornwallu, matka byla Skotka."

**Cornwallský jazyk patří k zaniklým keltským jazykům. Uchoval se ve jménech začínajících na Tre město, Pol hlava a Pen vršek. Pozn. překl.*

„Ach tak," řekl pan Rycroft, „to je zajímavé. Teď ale přistoupíme k našemu problému. Na jedné straně předpokládáme, že ten mladík – jmenuje se Jim, že ano? – naléhavě potřeboval peníze, že přijel strýce navštívit a požádat ho o ně. Strýc odmítl a ten mladík v návalu vzteku vzal pytlík s pískem, ležící u dveří, a uhodil jím strýce po hlavě. Byl to zločin předem nepřipravovaný – šlo vlastně o velmi uboze provedenou neuváženou pošetilost. Může tomu tak být, ale naopak se mohl se strýcem rozejít v hněvu, a nějaká jiná osoba přišla krátce poté a ten zločin spáchala. Tomu věříte vy – a budu to formulovat poněkud jinak, já doufám, že se to tak sběhlo. Nechci věřit, že váš snoubenec ten zločin spáchal, protože kdyby tomu tak bylo, je ten zločin z mého hlediska nezajímavý. Proto sázím na tu druhou eventualitu. Zločin spáchal někdo jiný. Vyjděme z toho předpokladu, a přejdeme hned k nejdůležitějšímu bodu. Mohl ten člověk vědět o hádce, k níž v domě právě došlo? Neuspíšila snad ta hádka vraždu? Chápete, jak to myslím? Někdo se připravuje, že zabije kapitána Trevelyana, a využije téhle příležitosti, neboť si uvědomuje, že podezření určitě padne na Jima."

Emily celou věc uvážila z tohoto hlediska.

„V tom případě," řekla pomalu –

Pan Rycroft to dořekl za ni.

„V tom případě," pravil pohotově, „bude vrahem někdo, kdo měl ke kapitánu Trevelyanovi neobyčejně blízko. Musel to být usedlík z Exhamptonu. Velmi pravděpodobně byl přítomen v domě, buď během hádky, nebo po ní. A poněvadž nejsme u soudu a můžeme

volně licitovat se jmény, samozřejmě nás hned napadá sluha Evans jakožto osoba, která našim podmínkám ideálně vyhovuje. Je to člověk, který v domě se vší pravděpodobností mohl být a mohl využít příhodné příležitosti. Nyní bude zapotřebí zjistit, zda měl Evans ze smrti svého pána nějaký užitek.“

„Pokud vím, je na něho v poslední vůli pamatováno menší částkou,“ řekla Emily.

„To sice může být postačující motiv, ale také nemusí. Musíme zjistit, zda Evans nepotřeboval nějak naléhavě peníze. Je třeba vzít v úvahu také paní Evansovou, která ostatně není paní Evansovou ještě dlouho. Pokud jste se někdy zajímala o kriminalitu, slečno Trefusisová, víte jistě, jak podivně se projevují příbuzenské sňatky, zejména na venkově. V Broadmoorské věznici najdete alespoň čtyři mladé ženy příjemného chování, ale s podivnou úchylkou v mozku – lidský život má pro ně nepatrnou, neřkuli žádnou cenu. Ne – paní Evansovou nesmíme opomenout.“

„Co si myslíte o té spiritistické seanci, pane Rycrofte?“

„Víte, byla neobvyklá. Velice neobvyklá. Přiznám se vám, slečno Trefusisová, že na mne zapůsobila mocným dojmem. Možná že jste slyšela, že věřím v psychické úkazy. Do jisté míry věřím i ve spiritismus. Sepsal jsem už o tom podrobnou zprávu a poslal ji Společnosti pro průzkum lidského duchovna. Plně doložený a překvapivý případ. Bylo přítomno pět lidí a žádný z nich nemohl sebemíň tušit, že kapitán Trevelyan byl zavražděn.“

„Nemyslíte snad –“

Emily se zarazila. Nebylo snadné předstoupit před pana Rycrofta s tím nápadem, že někdo z pěti účastníků mohl o vraždě předem vědět – už proto ne, že on byl na seanci jedním z přítomných, Samozřejmě, že se ani chvíli nedomnívala, že by pan Rycroft mohl mít s tragédií sebemenší spojitost. Nicméně cítila, že přijít s takovým nápadem by nebylo příliš taktní. Zamířila tedy k cíli poněkud oklikou.

„To všechno mě velice zajímá, pane Rycrofte. Správně jste řekl, že to je překvapující událost. Nemyslíte si snad, že někdo z přítomných – ovšem kromě vás – by mohl být médiem?“

„Milá slečno, já sám médiem nejsem. V tomto směru nemám patřičné vlohy. Jsem jenom velice zúčastněný pozorovatel.“

„Co si myslíte o tom panu Garfieldovi?“

„Milý mládenec,“ řekl pan Rycroft, „ale nijak pozoruhodný.“

„Dobře situovaný, myslím,“ řekla Emily.

„Úplně švorc,“ řekl pan Rycroft.

„Doufám, že jsem to řekl správně. Jezdí sem obskakovat tetičku, z které mu kynou – jak se tak říká – ‚nadějné vyhlídky‘. Slečna Percehouseová je velmi bystrá dáma a zřejmě dobře ví, jaké má ta jeho pozornost pozadí. Poněvadž ale má svérázný smysl pro sardonický humor, nechává ho klidně kolem sebe poskakovat.“

„Ráda bych ji poznala,“ řekla Emily.

„Ano, rozhodně se s ní musíte seznámit. Nepochybně o to bude sama usilovat. Ze zvědavosti, slečno Trefusisová – ze zvědavosti.“

„Povězte mi něco o těch Willettových,“ řekla Emily.

„Okouzlující dámy,“ řekl pan Rycroft, „rozkošná matka s dcerou. Mají samozřejmě poněkud koloniální manýry. Trochu nezvyklé chování, jestli mi rozumíte. S tou svou pohostinností to drobet přehánějí. Všechno je to tam trochu vyumělkované. Slečna Violet je ale půvabná dívka.“

„Připadá mi zvláštní, že si někdo usmyslí strávit zimu zrovna tady,“ řekla Emily.

„Vám to připadá také divné, že? Ale je to vlastně logické. My, kdo žijeme tady v Anglii, toužíme po sluníčku, po teplém podnebí a šumění palem. Lidi žijící v Austrálii nebo v jižní Africe zas okouzluje vyhlídka na tradiční staroanglické vánoce se sněhem, rampouchy a závějemi.“

„Ráda bych věděla,“ řekla si Emily v duchu, „která z nich mu tohle nakukala.“

Uvažovala, že není zrovna nutné zahrabat se v místě, kde dávají lišky dobrou noc, .aby si člověk užil tradičních vánoc se sněhem, rampouchy a závějemi. Zřejmě pan Rycroft neviděl nic podezřelého v tom, jaké místo si obě dámy Willettovy ke svému zimnímu pobytu zvolily. Pomyslela si však, že je to celkem přirozené u člověka, který se zajímá o ornitologii a kriminalistiku. Panu Rycroftovi zřejmě Sittaford připadal jako ideální ostrov pohody a klidné útočiště a vůbec by ho nenapadlo, že by se někomu jinému zdejší okolí mohlo zdát

méně idylické. Během rozhovoru pomalu sestupovali po úbočí a nyní se už znova octli na cestě.

„Kdo bydlí v téhle vilce?“ zeptala se pojednou Emily.

„Kapitán Wyatt – starý pán, invalida. A velice nespolečenský, aspoň co já vím.“

„Byli přátelé s kapitánem Trevelyanem?“

„Rozhodně ne důvěrní. Trevelyan u něho pouze čas od času vykonal zdvořilostní návštěvu. A věřte mi, že Wyatt nikoho k nějakému častějšímu navštěvování zrovna dvakrát nepovzbudí. Je to takový bručoun.“

Emily neříkala nic. Uvažovala o tom, pod jakou záminkou by eventuálně sama mohla kapitána Wyatta navštívit. Byla rozhodnuta, že nevynechá nic, co by snad mohlo vést k rozluštění případu. Pojednou si vzpomněla na jednoho z účastníků spiritistické seance, jehož jméno dosud nepadlo.

„A co ten pan Duke?“ zeptala se rovnou.

„Co byste o něm chtěla vědět?“

„Jen … co je zač?“

„Hm,“ řekl pan Rycroft.

„Víte, on ten Duke je takový naprosto nezáhadný a nezajímavý člověk. Jediná záhada by na něm mohl být jeho sociální původ. Není tak zcela – no, jistě mi rozumíte. Je to však naprosto solidní, slušný chlapík,“ dodal rychle. Emily mlčela.

„V téhle vilce bydlím já,“ řekl pan Rycroft a zastavil se.

„Neprokážete mi tu čest, že ke mně zajdete a podíváte se, jak bydlím?“

„Děkuji za pozvání,“ řekla Emily.

Zahnuli na krátkou pěšinku a vešli do vilky. Vnitřní zařízení bylo rozkošné. Zdi byly lemovány regály knih.

Emily chodila od jednoho k druhému a zvědavě četla tituly na hřbetech. Jedna část knihovny byla věnována okultismu, druhá zas moderním detektivkám, ale většina knih se zabývala kriminalistikou a slavnými soudními procesy. Knihy o ornitologii nebyly zastoupeny tak početně, jak očekávala.

„Máte to tu rozkošné,“ řekla Emily. ‚Já ale bohužel musím jít. Pan Enderby už bude jistě vzhůru a bude na mne čekat. Abych vám

pravdu řekla, ještě jsem ani nesnídala. Objednali jsme si u paní Curtisové snídani na půl desáté a koukám, že už je deset. Přijdu hrozně pozdě – to proto, že jste mi povídal takové zajímavé věci a tolik jste mi pomohl.“

„Udělám všechno, co bude v mých silách,“ zažbrblal pan Rycroft, když se na něho Emily roztomile podívala.

„Se mnou můžete počítat. Jsme teď přece spolupracovníci.“ Emily mu podala ruku a srdečně mu ji stiskla.

„To je báječné,“ řekla, užívajíc věty, o jejímž účinku se během svého krátkého života tolikrát přesvědčila, „mít pocit, že mám někoho, na koho se mohu opravdu spolehnout.“

XVII

Slečna Percehouseová

Když se Emily vrátila, zjistila, že na ni čekají vejce se slaninou, ale i Charles. Paní Curtisová byla pořád ještě celá vyjevená nad útěkem trestance.

„Před dvěma lety jim jeden útek naposled,“ řekla, „a tři dni to trvalo, než ho chytili. Lapli ho až někde u Moretonhampsteadu.“

„Myslíte, že by se mohl objevit tady?“ zeptal se Charles. Lokální patriotismus tuto domněnku příkře zavrhl.

„Tímhle směrem oni nikdy neutíkají, tady jsou všude slatiny a jenom malá městečka za nimi. Ten se pustí nejspíš někam k Plymouthu. Ale chytnou ho, ještě než se tam dostane.“

„Mezi těmi skalami a balvany na druhé straně Toru by se dal najít příhodný úkryt,“ řekla Emily.

„Máte pravdu, slečno, jeden takový úkryt tam dokonce je, jmenuje se to Jeskyně skřítků. Vede do ní úzký vchod, ale dál se ta jeskyně rozšiřuje. Povídá se, že jeden ze stoupenců krále Charlese se tam kdysi ukrýval celých čtrnáct dní a děvečka ze statku mu nosila jídlo.“

„Na tu jeskyni se musím podívat,“ řekl Charles.

„To budete koukat, jak těžké je ten vchod najít, pane. Kolikrát v létě ho výletníci hledají celé odpoledne a nenajdou ho, ale jestli se

vám ho podaří najít, nezapomeňte tam v jeskyni nechat špendlík pro štěstí.“

„Uvažuju,“ řekl Charles, když byli po snídani a vyšli si s Emily na zahrádku, „jestli bych neměl jet do Princetownu. Nevycházím z údivu, jak se všechno najednou začne hrnout, když má člověk trochu štěstí. Přijedu odevzdat cenu výherci fotbalové soutěže, a než se naděju, dojde tu k vraždě a teď k tomu .útěku trestance. To je úžasné!“

„Kdy chceš jít fotografovat vilku majora Burnabyho?“ Charles se podíval na oblohu.

„Hm,“ řekl, „asi se vymluvím na špatné počasí – začíná být mlhavo. Musím si najít důvod k co nejdelšímu pobytu v Sittafordu. Hm – nevadí ti, že jsem zrovna odeslal kratší interview s tebou?“

„To je v pořádku,“ řekla Emily mechanicky.

„Co jsem podle tebe říkala?“

„Takové ty obvyklé řeči, co lidi rádi slyší,“ řekl pan Enderby.

„Náš zvláštní dopisovatel měl rozhovor se slečnou Emily Trefusisovou, snoubenkou pana Jamese Pearsona, zatčeného policií a obviněného z vraždy kapitána Trevelyana. Dále popisuji své dojmy – že jsi hrdá a krásná dívka.“

„Pěkně děkuju,“ řekla Emily.

„Mikádo,“ pokračoval Charles.

„Co je s mikádem?“

„Máš mikádo,“ řekl Charles.

„No, to ovšem mám,“ řekla Emily.

„Ale proč se o tom zmiňuješ?“

„Čtenářky tohle vždycky rády čtou,“ řekl Charles Enderby.

„Byl to nádherný interview. Nemáš ponětí, jaké krásné, ryze ženský dojemné věci jsi mi řekla – že budeš věrně stát za svým milým, i kdyby se proti němu spikl celý svět.“

„Opravdu jsem něco takového řekla?“ zeptala se Emily trochu vyděšeně.

„A vadí ti to?“ řekl pan Enderby s obavami.

„Vůbec ne!“ řekla Emily.

„Bav se, miláčku.“ Pan Enderby vypadal poněkud ohromeně.

„Vůbec se nediv,“ řekla Emily.

„To je citát. Měla jsem ho vyšitý na slintáčku, když jsem byla malá holka – a byl to parádní slintáček – na neděli. Na tom druhém, na všední den, bylo vyšito Nebuď bumbrlíček.“

„Ach tak! Vypotil jsem nějakou omáčku o letech, která kapitán Trevelyan strávil na moři, s náznakem, že možná uloupil nějaké pohanské modly a že není vyloučeno, že by snad mohlo jít o pomstu kněží – samozřejmě jen pouhý náznak, to víš.“

„Zdá se, že dnešní dobrý skutek máš už za sebou,“ řekla Emily.

„Co jsi prováděla ty? Dneska sis na mou věru přivstala!“ Emily mu vylíčila své setkání s panem Rycroftem. Náhle se odmlčela a Enderby se ohlédl, aby zjistil, kam se Emily dívá. Uviděl růžového, zdravím kypícího mladíka, opírajícího se o vrátka a všelijak pokašlávajícího, aby na sebe diskrétně upoutal pozornost.

„Jářku,“ řekl mladý muž, „je mi děsně líto, že vyrušuju a tak vůbec. Totiž – já moc nerad, ale posílá mě sem tetinka.“ Emily a Charles oba reagovali tázavým: „Och!?“, neboť z mladíkova vysvětlení moc chytří nebyli.

„Ano,“ řekl mladík.

„Mám-li říct pravdu, tetinka je kapánek moc rezolutní. Když řekne ‚Zajdi tam, nedá se svítit. Já samozřejmě vím, že je to děsně neslušné takhle vpadnout zrovna v téhle době, ale kdybyste znali mou tetu – a když jejímu přání vyhovíte, poznáte ji za pár minut „

„Vaše teta je slečna Percehouseová?“ přerušila ho Emily.

„Ano, to je ona,“ řekl mladík se značnou úlevou.

„Tak vy o ní všecko už víte? Matka Curtisová si nedala pokoj, že? Ta má dobře prostřižený jazyk, co? Ne že by byla zlá, to neříkám. No prostě, má teta si vzpomněla, že by vás chtěla vidět, a tak jsem musel za vámi a vyřídit vám pozvání. Samozřejmě s veškerými komplimenty a podobně, s omluvami a jestli vás to nebude příliš obtěžovat – protože tetinka je invalidní, nemůže na nohy, a kdybyste byli tak velmi laskaví – a tak dále, vždyť víte. Samozřejmé, je to jen zvědavost, a jestli jí vzkážete, že vás bolí hlava, nebo že musíte psát nějaké dopisy, všechno bude v pořádku a nemusíte se obtěžovat.“

„Já se ale budu obtěžovat docela ráda,“ řekla Emily.

„Půjdu rovnou s vámi. Pan Enderby se chtěl stejně stavit u majora Burnabyho.“

„Musím?“ zašeptal Enderby po jejím boku.

„Ano, musíš,“ řekla Emily pevně. Kývla na Enderbyho a připojila se k novému známému.

„Vy jste asi pan Garfield, že?“ řekla.

„To souhlasí. Promiňte, že jsem se dosud nepředstavil.“

„To nic,“ řekla Emily, „nebylo tak těžké to uhodnout.“ ‚Je od vás moc hezké, že jste to pozvání přijala,“ řekl pan Garfield. „Spousta děvčat by se tvářila uraženě. Však víte, jaké bývají tyhle staré dámy.“

„Vy zde trvale nebydlíte, že, pane Garfielde?“

„Proboha! Ještě to,“ řekl Ronnie Garfield horlivě.

„Byla už jste někdy ve větším Balíkově? Tady se nedá jít ani do kina. Divím se, že tu někdo nespáchá vraždu –“ Zarazil se, poděšený vlastními slovy.

„Mockrát mi promiňte, opravdu. Jsem už takový mistr trapasů. Vždycky vyžblebtnu nějakou trapnost. Vůbec jsem to takhle nemyslel.“

‚Já vím, že ne,“ prohlásila Emily konejšivě.

„Jsme na místě,“ řekl pan Garfield. Strčil do vrátek, Emily jimi prošla a kráčela po cestičce vedoucí k malé vilce, navlas stejné jako ostatní. V obývacím pokoji s okny do zahrádky stála pohovka, na které ležela starší paní s pohublou vrásčitou tváří a s jedním z nejšpičatějších a nejzvídavějších nosů, jaké kdy Emily v životě viděla. Nadzvedla se na lokti se zřejmou námahou.

„Tak jsi ji přivedl,“ řekla.

„To je od vás moc milé, slečinko, že jste přišla navštívit starou ženskou. Ale to víte, když je člověk invalidní – co je to za život? Zajímá ho všechno, co se kde šustne, a když se za tím nemůže vydat sám, musí si to zvát k sobě. Nemyslete si, že jsem vás pozvala pouze ze zvědavosti – jde o něco víc. Ronnie, běž ven, a natři ten zahradní nábytek. V altánu na konci zahrady. Dvě proutěná křesla a lavičku. Barva a štětec tam jsou.“

‚Jdu na to, tetičko Karolíno.“ Poslušný synovec se vzdálil.

„Posaďte se,“ řekla slečna Percehouseová.

Emily usedla do křesla. Těžko by to vysvětlovala, ale hned od prvního okamžiku pocítila k té starší upovídané ženě jasnou sympatii. Dokonce měla pocit, že je jí čímsi blízká.

„To je osoba," pomyslela si Emily, „která jde rovnou k věci, chce prosadit svoje a komanduje kdekoho, kdo se dá. Přesně tak jako já, jenomže já náhodou mám hezkou tvář a postavu, zatímco ona musí všechno prosazovat silou své vůle."

„Dověděla jsem se, že jste snoubenka Trevelyanova synovce," řekla slečna Percehouseová.

„Slyšela jsem o vás všechno, a teď když vás, vidím, jasně chápu, oč vám jde. Přeji vám mnoho zdaru."

„Děkuju," řekla Emily.

„Nesnáším ufňukané ženské," řekla slečna Percehouseová.

„Mám ráda ženskou, která se vyzná a umí si poradit." Pronikavě se na Emily podívala.

„Asi mě litujete, že tu tak musím ležet a nemohu vstát a vyjít si na procházku – ne?"

„Ne," řekla Emily zamyšleně, „ten pocit nemám. Já si myslím, že člověk, pokud má dost energie, dokáže ze života vždycky něco mít. Když to nejde v jednom směru, vynahradí si to v jiném."

„Přesně tak," řekla slečna Percehouseová.

„Člověk musí použít jiné taktiky."

„Útočné taktiky," zašeptala Emily.

„Co jste to říkala?" Emily jí vysvětlila tak jasně, jak jen toho byla schopna, co za teorii si ráno vytvořila a způsob, jakým ji aplikuje.

„To není špatné," řekla slečna Percehouseová a pokývla hlavou.

„A teď, milá slečno – přejděme rovnou k věci. Nejsem na hlavu padlá, a proto předpokládám, že jste do téhle vísky přijela zjistit o zdejších lidech, co se dá, a přesvědčit se, zda to, co tu vypátráte, není v nějakém vztahu k té vraždě. Chcete-li vědět něco o zdejších lidech, mohu vám to říct."

Emily neztrácela čas. Stručně a věcně přešla k dotazům.

„Major Burnaby?" zeptala se.

„Typický oficír ve výslužbě, úzkoprsý chlap s omezeným rozhledem, ješitný a malicherný. V peněžních věcech dost důvěřivý hlupák. Patří k lidem, kteří jsou ochotni investovat do těžby nerostů ze

dna Pacifiku, poněvadž si nevidí ani na špičku nosu. Platí včas své dluhy a nemá rád lidi, kteří si neotřou boty na rohožce přede dveřmi.“

„Pan Rycroft?“ řekla Emily.

„Podivín, hrozný sobec. Praštěný. Myslí si o sobě, jaký není báječný chlapík. Nedivila bych se, kdyby se vám nabídl, že vám pomůže případ rozřešit, protože je dokonalý znalec kriminologie.“ Emily přiznala, že už se stalo.

„Pan Duke?“ zeptala se.

„O tom člověku nevím vůbec nic – a měla bych. Takový všední, obyčejný chlapík. Měla bych o něm něco vědět, ale opravdu nevím. Je to podivné. To je tak, jako když máte na jazyku nějaké jméno, a přesto si na ně za živý svět nemůžete vzpomenout.“

„Willettovy?“ zeptala se Emily.

„Ach, Willettovy!“ Slečna Percehouseová se vzrušeně nadzvedla na lokti.

„Co vám mám o nich povídat? Ale něco vám přece jen povím, milé děvče. Možná vám to k něčemu bude, možná ne. Jděte prosím vás támhle k mému psacímu stolu a vytáhněte horní zásuvku – ta vlevo, ano, správně. Přineste mi tu čistou obálku, co tam je.“

Emily jí obálku podala.

„Netvrdím, že je to důležité – pravděpodobně není,“ řekla slečna Percehouseová.

„Každý člověk tak či onak lže a paní Willettová má samozřejmě právo činit totéž, co jiní.“ Vzala obálku a vsunula do ní ruku. .

„Povím vám o tom všechno. Když ty Willettovy přijely, navlečené v těch nádherných šatech, se služkami a novými kufry, ona a Violet přijely ve Forderově taxíku, kdežto služky s novými kufry přicestovaly autobusem. Tady to samozřejmě byla jak se říká událost, a když jely kolem, dívala jsem se z okna. Všimla jsem si, že z jednoho kufru se odlepila barevná nálepka a spadla na záhon na mé zahrádce. Vůbec nesnáším pohled na všelijaké poházené papíry a podobný nepořádek, a tak jsem poslala Ronnieho, aby nálepku zvedl. Chtěla jsem ji už zahodit, ale pak jsem si všimla, že je to roztomilá barevná věcička, a rozhodla jsem se, že si ji nechám, protože se může hodit na sešit na výstřižky, které dělám pro .dětskou nemocnici.

Krátce, už bych si na to nevzpomněla, nebýt toho, že paní Willettová při několika příležitostech sama začala s tím, že Violet nikdy nebyla mimo Jižní Afriku a že ona sama byla v životě jen v Jižní Africe a na Riviéře.“

„Ano,“ řekla Emily.

„Přesně tak. A teď se podívejte na tohle.“

Slečna Percehouseová vytáhla z obálky nálepku na kufr a podala ji Emily.

Nálepka nesla nápis: *Hotel Mendle, Melbourne*.

„To město leží přece v Austrálii,“ řekla slečna Percehouseová – „nikoli v Jižní Africe – aspoň za mých mladých časů tomu tak bývalo. Řekla bych, že to není důležité, ale přece jen to může být k něčemu dobré. A povím vám ještě něco: slyšela jsem paní Willettovou, jak volá na dceru tím protahovaným „ku – í“ a to zas je typické pro Australany, ne pro lidi z Jižní Afriky. Chci tím říct, že je to všechno divné. Proč by zapírala, že přicestovala z Austrálie, kdyby nemusela?“

„To je vážně divné,“ řekla Emily.

„A také je divné, že se sem přijely ubytovat zrovna na zimu.“

„Bije to do očí,“ řekla slečna Percehouseová.

„Už jste se s nimi setkala?“

„Ne, myslela jsem, že k nim zajdu dnes odpoledne. Jenomže nevím, co jim vlastně říct.“

„Postarám se vám o záminku,“ řekla slečna Percehouseová bez váhání.

„Podejte mi plnicí pero, dopisní papír a obálku. Dobrá. Počkejte.“ Odmlčela se a pak bez sebemenšího varování pronikavě zaječela:

„Ronnie, Ronnie, Ronnie! Je ten kluk hluchý? Proč nepřijde, když ho volám? Ronnie! Ronnie!“

Ronnie přiběhl v poklusu, s natěračskou štětkou v ruce.

„Copak byste ráda, tetičko Karolíno?“

„Co bych ráda? Volala jsem tě, to snad stačí, ne? Když jsi byl včera u Willettových, měli jste k čaji nějaký zvláštní koláč?“

„Koláč?“

„Koláč, sendviče – to je jedno co. Tobě to ale pomalu myslí, chlapče. Krátce – co jste měli k čaji?“

„Měli tam kakaový koláč," řekl Ronnie zmateně, „a nějaké sendviče s paštikou –"

„Kakaový koláč," řekla slečna Percehouseová.

„To by šlo." Rychle začala psát.

„Můžeš se vrátit do kůlny a natírat dál, Ronnie. Neokouněj a nestůj zde s otevřenými ústy. Vyndali ti mandle, když ti bylo osm let, tak se nemáš nač vymlouvat." Pokračovala ve psaní:

> MILÁ PANÍ WILLETTOVÁ slyšela jsem, že jste včera odpoledne podávala k čaji báječný kakaový koláč. Byla byste tak laskavá a poslala mi na něj recept? Vím, že se na mne kvůli tomu nebudete zlobit, člověk upoutaný na lůžko nemá vlastně jiné rozptýlení než jídlo. Slečna Trefusisová se mi laskavě nabídla, že Vám tenhle lístek zanese, poněvadž Ronnie má dnes dopoledne spoustu práce. Ten uprchlý trestanec, to je strašné, že? Upřímně Vaše
>
> KAROLÍNA PERCEHOUSEOVÁ

Zasunula dopis do obálky, kterou zalepila, a nadepsala adresu.

„Tady to máte, děvenko. Možná že u domovních dveří narazíte na fůru zpravodajů. Přijela jich strašná spousta v tom starém Forderově taxíku. Viděla jsem je. Chtějte však mluvit s paní Willettovou, řekněte, že jí ode mne nesete dopis, a dostanete se dovnitř. Nemusím vám snad říkat, abyste měla oči na stopkách a snažila se z návštěvy vytěžit co nejvíc. To jistě uděláte." ‚Jste moc hodná," řekla Emily.

„Opravdu moc."

„Pomáhám těm, kdo si umějí pomoct sami," řekla slečna Percehouseová.

„Mimochodem, ještě jste se mne nezeptala, co si myslím o Ronniem. Předpokládám, že ho máte na seznamu obyvatel vesnice. Svým způsobem je to dobrý mládenec, ale je strašlivý slaboch. S lítostí musím konstatovat, že by pro peníze dokázal udělat cokoli. Koukejte, co si ode mne nechá všechno líbit! A vůbec ho nenapadne, že bych ho měla desetkrát raději, kdyby se občas ohradil a řekl mi, abych šla k šípku.

Jinak je ve vesnici už jen kapitán Wyatt. Myslím, že kouří opium. A je to pravděpodobně ten nejmrzutější člověk v celé Anglii. Chcete vědět ještě něco?“

„Snad už ani ne,“ prohlásila Emily.

„Hlava mě brní i z toho, co už jste mi řekla.“

XVIII

Emily navštíví Sittafordské sídlo

Když Emily čiperně kráčela po cestě, znova si všimla, jak se během dopoledne změnilo počasí. Padala lehká mlha a zastírala výhled.

„Žít v Anglii je prostě hrozné,“ pomyslila si Emily.

„Když zrovna nechumelí nebo neprší nebo nefouká vítr, je určitě mlha. A když svítí sluníčko, je stejně taková zima, že člověk necítí prsty na rukou ani na nohou.“

Z těchto úvah ji vytrhl chraplavý hlas, který se ozval poblíž jejího pravého ucha.

„Promiňte,“ uslyšela, „ale neviděla jste náhodou někde čubičku bullteriéra?“

Emily sebou cukla a otočila se. Z branky se vykláněl vysoký hubený muž s velice snědou pletí, krví podlitýma očima a šedými vlasy. Jednou rukou se opíral o berlu a prohlížel si Emily s nevšedním zájmem. Nebylo těžké uhodnout, že je to kapitán Wyatt, invalida bydlící ve Vilce číslo tři.

„To jsem neviděla,“ řekla Emily.

„Utekla mi,“ řekl kapitán Wyatt.

„Oddané stvoření, ale trochu neposlušné. Dnes, kdy je zde všude tolik aut –“

„Po téhle cestě asi mnoho motorových vozidel nejezdí, že?“ řekla Emily.

„V létě autobusy s výletníky a turisty,“ řekl kapitán Wyatt dopáleně.

„Za tři šilinky šest pencí je ráno z Exhamptonu vyvezou na Sittaford Beacon a na poloviční cestě je zastávka s menším občerstvením.“

„Teď ale není léto,“ řekla Emily.

„Ale nějaký taxík přijel zrovna před chvílí. Mám dojem, že reportéři si přijeli okouknout Sittafordské sídlo.“

„Znal jste dobře kapitána Trevelyana?“ zeptala se Emily. Dospěla k názoru, že kapitán Wyatt použil zatoulaného bullteriéra jako pouhou záminku k ukojení své přirozené zvědavosti. Navíc si dobře uvědomovala, že je v současné době v Sittafordu středem zájmu, a bylo tedy přirozené, že se kapitán Wyatt na ni chtěl podívat stejně jako všichni ostatní.

„Znal, ale že v dobrém, to bych netvrdil,“ řekl kapitán Wyatt.

„Prodal mi tuhle vilku.“

„Ano,“ řekla Emily povzbudivě.

„Byl škudlil,“ řekl kapitán Wyatt.

„Měli jsme domluveno, že dá dům přizpůsobit požadavkům kupujícího, a jen proto, že jsem si místo čokoládově hnědých okenních rámů vybral citrónově žluté, chtěl na mně polovinu nákladů. Říkal, že úmluva platila jen při zachování jednotné barvy.“

„Neměl jste ho v lásce,“ řekla Emily.

„Pořád jsem s ním měl spory,“ řekl kapitán Wyatt.

„Ale já se.pořád hádám s kdekým,“ dodal.

„V takovéhle díře musíte lidi naučit, aby vás nechali na pokoji. Pořád někdo klepe na dveře, zaskakuje na návštěvu a hloupě žvaní. Rád se s lidmi sejdu, když na to mám náladu – ale musím k tomu mít chuť – ne když mají náladu oni. Žádný sebelepší Trevelyan ze Sittafordského sídla se nebude povyšovat a myslet, že ke mně vpadne, kdy se mu zlíbí. Z téhle vsi teď za mnou nepřijde živá duše,“ dodal spokojeně.

„Aha,“ řekla Emily.

„Nejlepší je mít domorodého sluhu,“ řekl kapitán Wyatt.

„Rozumějí rozkazu. Abdule!“ zařval.

Vysoký Ind v turbanu vyšel z vilky a strnul v pozoru.

„Zajděte na chvilku ke mně, abych vám něco nabídl,“ řekl kapitán Wyatt.

„Aspoň si prohlédnete mou vilku.“

„Moc mě to mrzí,“ řekla Emily, „ale já strašně pospíchám.“

„Ale ne, to snad ne,“ řekl kapitán Wyatt.

„Opravdu pospíchám," řekla Emily.

„Mám smluvenou schůzku."

„Dnes už nikdo nedovede žít," řekl kapitán Wyatt.

„Lidi honí vlaky, pospíchají na schůzky, na všechno stanovují časové limity

to je naprostý nesmysl. Já říkám, že člověk má vstávat se slunkem, jíst, když má hlad, a nikdy se nevázat žádnou hodinou nebo datem. Já bych naučil lidi znát, co je to život, kdyby mě byli ochotni poslouchat."

„Výsledky téhle přepjaté představy o životě nejsou příliš nadějné," pomyslela si Emily. Stěží víc než uvláčenou lidskou trosku – nic jiného jí kapitán Wyatt nepřipomínal. Poněvadž ale měla pocit, že jeho zvědavost byla pro přítomnou dobu bohatě uspokojena, trvala na tom, že má neodkladnou schůzku, á pokračovala v cestě.

Sittafordské sídlo mělo masivní dubová vrata, pěkné mosazné klepadlo, velikou drátěnou rohožku přede dveřmi a třpytivě se lesknoucí mosaznou schránku na dopisy. Emily neušlo, že to všechno má představovat komfort a okázalost. Když zazvonila, otevřela jí dveře úpravná panská.

Emily usoudila, že novinářský mor se tudy už přehnal, když ji panská ihned oslovila zdrženlivým tónem: „Paní Willettová dnes dopoledne nikoho nepřijímá."

„Přinesla jsem jí dopis od slečny Percehouseové," řekla Emily. To zřejmě měnilo situaci. Panská se zatvářila rozpačitě a ucouvla.

„Prosím, pojďte dál."

Uvedla Emily do místnosti, kterou realitní agenti označují jako dobře vybavenou halu, a odtud do prostorného salónu. V krbu jasně plápolal oheň a místnost nesla stopy po ženské přítomnosti. Leželo tu několik skleněných tulipánů, pečlivě zhotovených, váček se šitím, dámský klobouk a loutka harlekýna s velice dlouhýma nohama. Povšimla si, že nikde nejsou vidět žádné fotografie. Emily si hbitě zapsala do paměti všechno, co uviděla, a hřála si ruce nad ohněm, když se otevřely dveře a vešla dívka asi v témž věku jako ona. Neušlo jí, že je to dívka velmi hezká, elegantně a nákladně oblečená, ale zároveň si také pomyslela, že nikdy neviděla žádnou dívku v takovém stavu nervového vypětí, jakýchsi zlých obav a předtuch. Ne že by to

bylo vidět na jejím zevnějšku. Slečna Willettová se snažila tvářit se naprosto ležérně.

„Dobré jitro," řekla, přistoupila k Emily a podala jí ruku.

„Je mi tak líto, že maminka nemůže sejít dolů, ale dnes dopoledne zůstane v posteli."

„To mě mrzí. Bojím se, že jsem přišla nevhod."

„Ale kdepak, vůbec ne. Kuchařka už opisuje ten recept na koláč. Budeme potěšeny, když jej slečna Percehouseová vyzkouší. Vy u ní bydlíte?"

Emily se v duchu pousmála, když si pomyslela, že tohle je zřejmě jediný dům v Sittafordu, jehož obyvatelé nevědí, co je zač a proč sem přijela. V Sittafordském sídle existovala přesně určená hranice mezi zaměstnavateli a služebnictvem. Domácí personál o její existenci možná věděl – jejich zaměstnavatelé však zřejmě nikoliv.

„Nebydlím přímo u ní," řekla Emily, „ale u paní Curtisové."

„Ovšem, její vilka je hrozně malá a ona tam má svého synovce – Ronnieho. Pro vás by tam už asi sotva našla místo. Je to roztomilá dáma, viďte? Myslím si, že je to opravdu svérázná osobnost, ale tak .trochu se jí bojím."

„Umí komandovat, že?" souhlasila Emily vesele.

„Člověka to ovšem přímo svádí, aby někoho komandoval, zvlášť když se ten druhý nedovede ohradit."

Slečna Willettová si povzdechla.

„Kéž bych se tak někdy taky dovedla vzepřít," řekla.

„Prožily jsme hrozné dopoledne, pořád tu šmejdili reportéři a nedali pokoj."

."Ach, ovšem," řekla Emily.

„Tenhle dům patří vlastně kapitánu Trevelyanovi, že? – tomu pánovi, který byl v Exhamptonu zavražděn.

Pokoušela se odhadnout pravou příčinu nervozity Violet Willettové. Děvče bylo zřejmě skoro před zhroucením. Byla něčím vyděšena – k smrti vyděšena. Z toho důvodu také Emily schválně pronesla jméno kapitána Trevelyana. Děvče na ně nijak zvlášť výrazně nereagovalo, ale pravděpodobně očekávalo, že jeho jméno asi padne.

„Ano, to bylo hrozné, viďte?"

„Povězte mi – jestli vám ovšem nevadí, že o tom mluvíme?"

„Ne – ne – vůbec ne – proč?“

„S touhle dívkou není opravdu něco v pořádku,“ pomyslela si Emily.

„Sotva ví, co říká. Co jí dnes dopoledne mohlo nahnat takový strach?“

„Povězte mi o té duchařské seanci,“ pokračovala Emily.

„Náhodou jsem se o tom doslechla a připadá mi to děsně zajímavé – totiž takové zlověstné.“

„Dívka strašpytel,“ pomyslela si v duchu, „to je pro mne ta pravá role.“

„Ach, bylo to strašlivé,“ řekla Violet.

„Na ten večer jakživa nezapomenu! Samozřejmě jsme si nejdřív mysleli, že si někdo tropí šprýmy – jenže to působilo jako velice ošklivý vtip.“

„Opravdu?“

„Na tu chvíli, kdy jsme pak rozsvítili – nikdy nezapomenu. Všichni vypadali tak divně. Kromě pana Dukea a majora Burnabyho – to jsou takoví dva rozšafové, kteří by nikdy nepřipustili, že to na ně učinilo dojem. Bylo ale vidět, že major Burnaby je z toho hrozně vytřeštěný. Dokonce bych řekla, že tomu věřil víc než kdo jiný. Myslela jsem si, že chudák pan Rycroft snad dostane srdeční záchvat nebo co – protože se hodně zabývá tím okultismem. Pokud jde o Ronnieho – myslím Ronnieho Garfielda, víte – vypadal, jako kdyby spatřil ducha – doopravdy. Matinka byla také strašně rozrušená – dosud jsem ji tak rozrušenou neviděla.“

„Jistě to bylo hrozně strašidelné,“ řekla Emily.

„Škoda, že jsem u toho nebyla.“

„Bylo to spíš strašlivé. Všichni jsme se tvářili, že to je jen nějaká taková legrace, víte, ale nevypadalo to na ni. A pak se major Burnaby pojednou rozhodl, že se vydá do Exhamptonu, a my všichni jsme se mu to pokoušeli rozmluvit, říkali jsme mu, že někde uvízne v závějích, ale on přesto šel. Po jeho odchodu jsme tam všichni seděli, cítili se hrozně a dělali si starosti. A pak, včera večer – ne vlastně, včera ráno – jsme se tu novinu dověděli.“

„Myslíte, že to byl duch kapitána Trevelyana?“ řekla Emily vystrašeně.

„Nebo spíš myslíte, že to bylo jasnovidectví nebo telepatie?“

„Och, to já nevím. Ale už nikdy, nikdy se těm věcem nebudu posmívat.“

Panská vstoupila se složeným lístkem papíru na podnose a podala jej Violet. Pak odešla.

Violet papír rozevřela, přelétla jej očima a podala Emily.

„Tady máte ten recept,“ řekla.

„Když se to tak vezme, přišla jste zrovna včas. Tahle vražda služebné hrozně vystrašila. Domnívají se, že žít v takovéhle odlehlé končině je nebezpečné. Včera večer ztratila matka trpělivost a řekla jim, aby si všechny šly sbalit svých pět švestek. Po obědě od nás odcházejí. Chceme si místo nich najmout dva muže – jednoho, který by v domě uklízel, a druhého, který by zastával zároveň práci šoféra a komorníka. To by myslím vyřešilo náš problém s personálem.“

„Služebnictvo je pošetilé, viďte?“ řekla Emily.

„A přitom kapitán Trevelyan ani nebyl zabit v tomhle domě.“

„Co vás přimělo k tomu, že jste se tu rozhodly bydlet?“ zeptala se Emily a vynasnažila se, aby její otázka zněla přirozeně, s dívčí prostotou.

„Myslely jsme si, že to bude zábavné,“ řekla Violet.

„A nezdá, se vám to teď poněkud nudné?“

„Kdepak – miluji venkov.“

Chránila se však pohlédnout Emily do očí. Jenom na okamžik vypadala podezíravě a ustrašeně. Neklidně se zavrtěla v křesle a Emily se zdráhavě zvedla k odchodu.

‚Já už teď budu muset jít,“ řekla.

„Jsem vám moc vděčná, slečno Willettová. Doufám, že vaše paní matka bude co nevidět v pořádku.“

„Už jí skoro nic není. To jenom ty patálie se služebnictvem a ostatní starosti navrch.“

„Samozřejmě, to chápu.“

Obratně, aniž si toho Violet povšimla, položila Emily své rukavičky na malý stolek. Violet Willettová ji doprovodila k domovním dveřím a tam se spolu rozloučily několika drobnými zdvořilostními frázemi.

Když prve přišla Emily otevřít panská, odemykala dveře; když je však teď Violet Willettová za ní zavřela, Emily nezaslechla otočení klíčem. Proto když došla k bráně, znova se pomalu obrátila a kráčela zpět.

Návštěva jí ještě víc potvrdila teorie, které si o Sittafordském sídle vytvořila. Dělo se tam něco podivného. Nemyslela si, že by do toho Violet Willettová byla namočena – ovšem za předpokladu, že není nadmíru dokonalá herečka. Něco však nebylo v pořádku,

a to něco mělo určitě spojitost s tou tragédií. Rozhodně existoval nějaký spojovací článek mezi Willettovými a kapitánem Trevelyanem a v něm by se možná našel klíč k rozřešení celé záhady. Vystoupila k domovním dveřím, zvolna stiskla kliku a překročila práh. Hala byla liduprázdná. Emily se zarazila., nevědouc, co má udělat dál. Měla výmluvu – v salóně nechala ležet rukavičky. Nehybně stála a naslouchala. Všude bylo ticho, jen seshora, z patra zazníval slabý šum hlasů. Emily se tichounce připlížila pod schodiště, zastavila se a pohlédla nahoru. Potom obezřele, krok za krokem stoupala po schodech. Bylo to značně riskantní. Stěží mohla někomu namluvit, že její zpropadené rukavice vykráčely o své újmě do prvního poschodí, ale planula touhou zaslechnout něco z rozhovoru, který nahoře probíhal. Emily byla přesvědčena, že moderní stavitelé nedokážou vyrobit dveře, které by opravdu doléhaly. Až sem dolů bylo slyšet směs hlasů. Tudíž, jestliže se dostane.až ke dveřím, určitě uslyší rozhovor z pokoje naprosto zřetelně. Další krok – ještě jeden ... Dva ženské hlasy – nepochybně Violet a její matka. Náhle byl rozhovor přerušen – ozvaly se kroky.

Emily rychle seběhla dolů.

Když Violet Willettová otevřela dveře matčiny ložnice a sešla dolů po schodech, s překvapením uviděla svou nedávnou návštěvnici, jak stojí v hale a zoufale se rozhlíží kolem sebe.

„Rukavičky," vysvětlila jí Emily.

„Asi jsem je tady někde nechala. Vrátila jsem se pro ně."

„Budou nejspíš tady," řekla Violet.

Společně šly do salónu a tam – ejhle! – na malém stolku, poblíž křesla, v němž Emily při návštěvě seděla, ležely nešťastné rukavičky

„Och, děkuji vám mockrát," řekla Emily.

„Udělala jsem hloupost. Ale já vždycky někde něco zapomenu.“

„A v tomhle počasí se bez rukavic neobejdete,“ řekla Violet.

„Venku je chladno.“ Znova se rozloučily ve dveřích do haly, ale tentokrát Emily zaslechla, jak se klíč v zámku otočil. Kráčela po příjezdové cestě a měla spoustu námětů k přemýšlení. Když se totiž dveře v prvním patře otevřely, zřetelně zaslechla větu, kterou paní Willettová pronesla popudlivým a naříkavým hlasem:

„*Můj bože,“řekla, „já už to nevydržím. Cožpak nikdy nepřijde večer?*“

XIX

Teorie

Emily se vrátila do domku a shledala, že její přítel Charles není přítomen. Od paní Curtisové se dověděla, že odešel s několika dalšími mladými pány a že pro slečnu přišly dva telegramy. Emily je vzala, otevřela je a zastrčila do kapsičky svetru. Paní Curtisová ji při tom zvědavě pozorovala.

„Doufám, že to nejsou špatné zprávy?“ zeptala se.

„Ne, to ne,“ řekla Emily.

„Když dostanu telegram, vždycky ve mně hrkne,“ řekla paní Curtisová.

‚Já to znám,“ řekla Emily, „to s člověkem zalomcuje.“ V tom okamžiku netoužila po ničem jiném než po samotě. Chtěla si utřídit a uspořádat myšlenky. Vyšla nahoru do svého pokoje, vzala si tužku a papír a dala se do práce na svém systému. Bavila se tím asi dvacet minut, když ji originálním způsobem vyrušil pan Enderby.

„Čichám, čichám člověčinu – tady jsi! Novinářská cháska ti šla celé dopoledne po stopě, ale nikde tě nedopadli. Ostatně jsem jim nakázal, že tě nemají znepokojovat. Na tebe mám výhradní právo já.“ Usedl na židli, protože Emily seděla na posteli, a zakřenil se.

„Není to z mé strany závist či zlovolnost, to ne! Veškeré informace jenom ode mne! Znám se zde s každým a zdá se mi to všecko jako sen. Pořád se štípám do ucha a mám dojem, že se za chvíli probudím. Poslyš, nevšimla sis té mlhy?“

„Nezabrání mi, abych se dnes odpoledne rozjela do Exeteru, co myslíš?“ řekla Emily.

„Ty chceš jet do Exeteru?“

„Ano. Mám tam schůzku s panem Dacresem. Je to můj advokát, víš – má Jima obhajovat. Přeje si se mnou mluvit. Když už tam budu, myslím, že navštívím Jimovu tetu Jennifer. Do Exeteru to koneckonců není ani půl hodiny.“

„Chceš snad říct, že se mohla přiřítit vlakem, bacit svého bratra po hlavě a nikdo by si nevšiml, že se na chvilku z Exeteru vzdálila?“

‚Já vím, že to zní dost nepravděpodobně, ale je třeba všechno prošetřit. Ne že bych si přála, aby to byla udělala teta Jennifer – to ne. Raději bych v tom viděla Martina Deringa. Nenávidím muže, kteří zneužívají svého švagrovství a provádějí veřejně takové věci, že bys jim za to s chutí dal pár do nosu.“

„On mezi ně patří?“

„Na sto deset procent. Za vraha se hodí ideálně – věčně dostává telegramy od bookmakerů a prohrává peníze na dostihách. Mrzuté je, že má tak dobré alibi. Pan Dacres mi to říkal. Schůzka s nakladatelem a literární večírek – to je opravdu perfektní a úctyhodné alibi.“

„Literární večírek,“ řekl Enderby.

„V pátek. Martin Dering – moment – Martin Dering – ano, ovšem, jsem si tím skoro jistý. Hrome, jsem si tím naprosto jistý, ale ověřím si to stoprocentně tím, že pošlu telegram Carruthersovi.“

„O čem to mluvíš?“ zeptala se Emily.

„Poslyš. Jak víš, přijel jsem do Exhamptonu v pátek večer. Měl jsem dostat jistou informaci od jednoho svého přítele novináře, který se jmenuje Carruthers. Měl za mnou přijít po půl sedmé, když mu to vyjde – dřív než půjde na nějaký literární dýchánek – on je totiž dost velké eso, ten Carruthers – a jestli prý to nestihne, pošle mi do Exhamptonu zprávu. Tu schůzku se mnou nestihl a opravdu mi napsal.“

„Co má tohle všecko s naším případem společného?“ řekla Emily.

„Nebuď tak netrpělivá, hned se to dovíš. Staroušek byl drobet stříknutý, když mi psal – při večeři si hodně přihýbal – a když mi sděloval tu slíbenou informaci, podal mi velice šťavnaté vylíčení průběhu večírku. Víš – kdo tam mluvil a jací jsou vlastně hlupáci ten

a ten známý romanopisec a ten a ten slavný dramatik. A psal, že seděl na hrozně špatném místě. Vedle něho byla volná židle, kde měla sedět Ruby McAlmottová, ta odporná velkovýrobkyně dojáků, a z druhé strany bylo také jedno prázdné křeslo – pro toho specialistu přes sex, Martina Deringa. Proto si Carruthers přesedl k jednomu známému básníkovi a pokoušel se z toho vytlouct co se dalo. Chápeš to už teď?“

„Charlesi! Drahoušku!“ Emily celá zjihla nadšením.

„To je báječné. Takže ten lump vůbec na večírku nebyl?“

„Přesně tak.“

„Určitě si to jméno správně pamatuješ?“

„Samozřejmě. Naneštěstí jsem ten dopis roztrhal, ale mohu kdykoli Carruthersovi zatelegrafovat, abych měl jistotu. Vím ale naprosto bezpečně, že se nemýlím.“

„Zbývá však stále ještě ten nakladatel,“ řekla Emily.

„Ten, co s ním Dering strávil odpoledne. Spíš se domnívám, že se ten nakladatel právě chystal zpátky do Ameriky, a pokud je tomu tak, vypadá to podezřele. Chci říct, že to dělá dojem, jako by si Dering vybral člověka, kterého nebude možné jen tak hned sehnat, aby to alibi dosvědčil.“

„Opravdu myslíš, že jsme narazili na správnou stopu?“

„Nu,.vypadá to tak. Myslím, že nemůžeme udělat nic lepšího, než rovnou zajít za tím příjemným inspektorem Narracottem a prostě mu tato nová fakta sdělit. Totiž – nemůžeme popadnout amerického nakladatele, který se plaví na *Mauretánii* či *Berengerii* někde po moři. To je práce pro policii.“

„Na mou duši, kdyby to vyšlo – to bude sólokapr!“ řekl pan Enderby.

„Nepochybuju, že mi v tom případě *Daily Wire* přinejmenším nabídne –“

Emily nemilosrdně přerušila jeho sny o povýšení a kariéře.

„Nesmíme se tou vyhlídkou zbytečně kochat,“ řekla, „a všechno ostatní hodit za hlavu. Musím do Exeteru. Pochybuju, že se vrátím dřív než zítra. Mám však pro tebe úkol.“

„Oč jde?“

Emily mu popsala svou návštěvu u Willettových a zmínila se i o podivné větě, kterou zaslechla.

„To znamená, že musíme bezpečně zjistit, co se dnes v noci stane. Něco se chystá."

„Neuvěřitelné!"

„Viď? Ovšem – může jít o pouhou shodu okolností. Anebo taky ne – ale povšimni si, že služebnictvo odklidily z cesty. Něco divného se tam má dnes večer dít a ty musíš být u toho, abys zjistil co to je."

„Chceš říct, že se mám celou noc třást zimou za nějakým keřem na zahradě?"

„No – to by ti snad nemělo vadit? Novinářům nevadí nic, když jde o službu dobré věci."

„Kdo ti tohle řekl?"

„Na tom nezáleží, kdo mi to řekl, vím to. Viď, že to uděláš?"

„No, co mi zbývá," řekl Charles.

„Nehodlám nic propást. Jestliže se dnes v noci v Sittafordském sídle něco divného semele, budu u toho."

Potom mu Emily pověděla o nálepce z kufru.

„To je také zvláštní," řekl pan Enderby.

„V Austrálii žije přece ten třetí Pearson – ten nejmladší, ne? Samozřejmě netvrdím, že to má nějaký vyznám, nicméně – snad by se našla nějaká spojitost."

„Hm," řekla Emily.

„To je myslím všechno. Můžeš mi na oplátku hlásit zas něco ty?"

„Víš," řekl Charles, „dostal jsem nápad."

„Jaký?"

„Mám pouze obavu, že se ti nebude zamlouvat."

„Co tím chceš říct – že se mi nebude zamlouvat?"

„Nevylítneš na mne kvůli tomu?"

„Proč asi? Totiž doufám, že dokážu docela rozumně a s klidem vyslechnout cokoli."

„Víš, má se to takhle," řekl Charles Enderby a pochybovačně si ji změřil očima.

„Nemysli si, že to má být urážka nebo tak něco ... ale dá se opravdu tomu tvému snoubenci věřit, že říká holou pravdu?"

„Tím chceš říct," řekla Emily, „zda nakonec přece jen nezavraždil kapitána Trevelyana? Můžeš přirozeně tenhle názor mít, když chceš. Řekla jsem ti hned na začátku, že myslet si to je docela přirozené, ale řekla jsem také, že my musíme při své práci vycházet z předpokladu, že Jim není pachatelem."

„Takhle to nemyslím," řekl Enderby. ‚Jsem s tebou zajedno v tom, že on starého pána nezabil. Totiž rád bych věděl, nakolik jeho vlastní vylíčení událostí je pravdivé. Říká, že tam šel, že si se starým pánem chvíli povídal a že když odcházel, byl starý pán zdráv a naživu."

„Ano, poslouchám."

„Jen mě tak napadlo, zda lze vyloučit možnost, že tam přijel a ve skutečnosti našel starého pána už po smrti? Totiž – mohl dostat vítr, vyděsit se a teď to nechce přiznat."

Charles nevykládal svou teorii příliš přesvědčivě, ale zjistil s úlevou, že Emily se na něj proto vůbec nezlobí. Místo toho zamyšleně svraštila obočí.

„Nechci se přetvařovat," řekla.

„Možné to je. Předtím mě to nenapadlo. Vím, že by Jim nedokázal nikoho zavraždit, ale docela dobře se mohl vylekat a vyprávět nepravdu a pak se své výpovědi držet. Ano, nevylučuju tu možnost."

‚Je nepříjemné, že teď za ním nemůžeš jít a zeptat se ho. Totiž – nelze s ním mluvit o samotě."

„Mohu mu to vzkázat po panu Dacresovi," řekla Emily.

„Se svým advokátem se myslím o samotě sejít může. Na Jimovi je nejhorší to, že je děsně umíněný, jakmile jednou něco řekne, nechce to už vzít zpátky."

„Takhle jsem ti to předestřel a držím se toho, co jsem řekl," dodal pan Enderby srozumitelně a jasně.

„Ano. Jsem ráda, žes mi tuhle možnost připomněl, Charlesi, mě nenapadla. Hledáme někoho, kdo přišel *po* Jimově odchodu – jestliže tam ovšem přišel pachatel *předtím*." Zamyšleně se odmlčela. Dvě zcela odlišné teorie se rozvíjely v opačných směrech. Tu jednu nadhodil pan Rycroft a jejím jádrem byla Jimova hádka se strýcem. Druhá teorie však vůbec Jima nebrala na vědomí. Emily cítila, že nejprve je nutné mluvit s lékařem, který mrtvolu ohledal první. V

případě, že kapitán Trevelyan mohl být zavražděn – dejme tomu – ve čtyři hodiny, podstatně by to mohlo změnit otázku alibi. A dál musela informovat pana Dacrese, aby co nejvíc naléhal na svého klienta, že je naprosto nutné, aby řekl v tomto bodě pravdu. Vstala z postele.

„Nu," řekla, „měl bys raději zjistit, jak se do Exhamptonu dostanu. Ten kovář má nějaké vozidlo, aspoň mám ten dojem. Nemohl bys za ním zajít a nějak to s ním domluvit? Vyrazím hned po obědě. Ve tri deset mi jede vlak do Exeteru. Taktak stačím navštívit toho doktora. Kolik je teď hodin?"

„Půl jedné," řekl pan Enderby, když koukl na hodinky.

„Tak půjdeme oba a domluvíme to kvůli tomu autu," řekla Emily.

„A před odjezdem chci v Sittafordu vyřídit ještě jednu věc."

„Co je to?"

„Hodlám navštívit pana Dukea. Je to jediný člověk v Sittafordu, s nímž jsem se zatím nesešla. A zúčastnil se té spiritistické seance.

‚Jdeme kolem jeho vilky cestou do kovárny." Vilka pana Dukea byla poslední v řadě. Emily a Charles si otevřeli branku a kráčeli po cestičce. A tu se přihodilo něco dost překvapujícího. Dveře vilky se otevřely a z nich vyšel muž. Byl to inspektor Narracott. Také se tvářil překvapeně a Emily měla dojem, že i poněkud rozpačitě. Emily se vzdala svého původního záměru.

‚Jsem hrozně ráda, že vás potkávám, inspektore," řekla.

„Potřebovala bych si s vámi promluvit o jedné či dvou maličkostech, když dovolíte."

„Bude mi ctí slečno Trefusisová." Vytáhl hodinky.

„Mám bohužel naspěch. Čeká na mě vůz. Musím se vrátit co nejdřív do Exhamptonu."

„To je ale šťastná náhoda," řekla Emily.

„Doufám, že mě můžete svézt, pane inspektore?"

Inspektor poněkud prkenně prohlásil, že ho to bude neobyčejně těšit.

„Charlesi, zaskoč pro můj kufřík," řekla Emily.

„Mám už všecko sbaleno."

Charles okamžitě odešel.

„Velice mě překvapilo, že vás zde potkávám, slečno Trefusisová,“ podotkl inspektor Narracott.

„Řekla jsem vám přece *au revoir*,“ připomněla mu Emily.

„Tehdy jsem si to nějak neuvědomil.“

„Určitě mě dnes nevidíte naposledy,“ řekla Emily nevinně.

„Víte, inspektore Narracotte, dopustil jste se omylu. Jim není ten pravý.“

„Neříkejte!“

„A co víc,“ pokračovala Emily,“věřím, že v hloubi srdce se mnou souhlasíte.“

„Co vás přivádí k téhle myšlence, slečno Trefusisová?“

„Copak jste dělal ve vilce pana Dukea?“ otázala se na oplátku Emily.

Narracott vypadal rozpačitě a Emily toho rychle využila. ‚Jste na pochybách, inspektore, tak to je – jste na pochybách. Myslel jste si, že jste dopadl pravého pachatele, ale teď už si tím nejste tolik jistý, a proto pokračujete v pátrání. Vím několik věcí, které vám snad pomohou. Povím vám všecko cestou do Exhamptonu.“

Na silnici se ozvaly kroky a objevil se Ronnie Garfield. Vypadal udýchaně a provinile.

„Ehm, hm, promiňte, slečno Trefusisová,“ spustil.

„Co byste říkala tomu, kdybychom si dnes odpoledne spolu vyšli na procházku? Zatímco si teta bude dávat šlofíka.“

„Nejde to,“ řekla Emily.

„Odjíždím. Do Exeteru.“

„Cože? To jako nadobro?“

„Kdepak,“ řekla Emily.

„Zítra se zas vrátím.“

„No, to bude báječné.“

Emily cosi vytáhla z kapsičky svetru a podala mu to.

„Dejte to, prosím vás, tetince. Je to recept na kakaový koláč a vyřiďte jí, že si o něj vzkázala opravdu v poslední chvíli; kuchařka dnes odchází a ostatní služebné taky. Určitě jí to povězte, bude ji to zajímat.“ Větřík donesl k jejich sluchu vzdálené zaječení.

„Ronnie,“ ozvalo se, „Ronnie, Ronnie!“

„To je tetinka,“ řekl Ronnie a nervózně sebou zavrtěl.

„Radši abych už šel.“

„To byste měl,“ řekla Emily.

„Levou tvář máte zamazanou od zelené barvy,“ zavolala za ním. Ronnie Garfield zmizel v brance tetiččiny vilky.

„A tady už přichází můj přítel s kufříkem,“ řekla Emily.

„Pojďte, inspektore. Všechno vám povím ve voze.“

XX

Návštěva u tety Jennifer

Doktoru Warrenovi zavolala Emily v půl třetí. To věcné a půvabné děvče se mu okamžitě zalíbilo. Neokolkovala a její otázky mířily rovnou do černého.

„Ano, slečno Trefusisová, přesně chápu, co tím myslíte. Rozumějte, přes názory obecně vyslovované v románech, je mimořádně obtížné stanovit přesně dobu smrti. Ohledal jsem mrtvolu v osm hodin. S určitostí mohu říct tolik, že kapitán Trevelyan byl nejméně dvě hodiny mrtev. Je obtížné určit, o kolik hodin dřív mohl zemřít. Jestliže mi řeknete, že byl zabit ve čtyři hodiny, připustím, že je to možné, ačkoliv sám bych se spíše přikláněl k pozdější době. Na druhé straně však rozhodně nemohl být mrtev déle než čtyři a půl hodiny – to je krajní možnost.“

„Děkuji vám,“ řekla Emily, „to je vše, co jsem chtěla vědět.“ Chytila vlak ve tři deset a po příjezdu na místo odjela rovnou do hotelu, kde byl ubytován pan Dacres. Jejich rozhovor byl věcný a nevzrušený. Pan Dacres znal Emily od jejích dětských let a spravoval všechny její majetkové záležitosti od chvíle, kdy nabyla plnoletosti.

„Připravte se na špatnou zprávu, Emily,“ řekl. „Situace Jima Pearsona je horší, než jsme si zprvu mysleli.“

„Horší?“

„Ano. Nemá smysl chodit kolem horké kaše. Vyšly najevo určité skutečnosti, které ho stavějí do velice nepříznivého světla. Právě tato fakta přiměla policii, aby ho obžalovala ze zločinu. Nezastupoval bych vaše zájmy, kdybych před vámi tato fakta skrýval.“

„Prosím – povězte mi je,“ řekla Emily.

Dokonale se ovládala a hlas měla klidný. Ať už byla advokátovým sdělením otřesena sebevíc, neměla v úmyslu dát najevo své city. City Jimu Pearsonovi nepomohou, to mohl dokázat jedině rozum. A ten teď musí vzít do hrsti.

„Nelze pochybovat, že potřeboval nutně a velice rychle peníze. Nechci se nyní zabývat etickou stránkou toho případu. Pearson si zřejmě příležitostně již dřív vypůjčoval peníze – abych to formuloval hodně mírně – od své firmy – a to bez jejich vědomí. Rád spekuloval s akciemi a jednou, když se dověděl, že do týdne mu budou vyplaceny nějaké dividendy, nečekal na to, ale použil firemních peněz, aby si koupil jisté akcie, o nichž věděl, že půjdou nahoru. Transakce dopadla nadmíru uspokojivé, vypůjčené peníze firmě zas vrátil a zřejmě si myslí, že jednal naprosto počestně. Před týdnem se znovu pokusil tenhle postup opakovat. Tentokrát se však stalo něco nepředvídaného. V jistých pevně stanovených datech se provádějí revize firemních účetních knih. Z nějakého důvodu však kontrola přišla dřív a Pearson stál před velice nepříjemným rozhodnutím. Byl si dobře vědom toho, jak se bude jeho čin vykládat, ale zároveň nebyl schopen dlužnou částku sehnat. Sám přiznává, že se obrátil na různá místa s žádostí o půjčku, ale nikde neuspěl. Jako poslední naděje se chopil myšlenky, že se rozjede za strýcem do Devonshiru, všechno mu vysvětlí a přesvědčí ho, aby mu pomohl. To ale kapitán Trevelyan rozhodně odmítl udělat.

Víte, milá Emily, nemůžeme nijak zabránit tomu, aby tahle fakta nevyšla najevo. Policie už to všechno odhalila. A jistě také sama chápete, že zde máme velice naléhavou pohnutku k zločinu. V okamžiku, kdy byl kapitán Trevelyan mrtev, Pearson mohl snadno získat potřebné peníze ve formě zálohy od pana Kirkwooda a uchránit se pohromy a případného soudního stíhání.“

„Ach, ten hlupák,“ řekla Emily bezmocně.

„Máte pravdu,“ řekl pan Dacres suše.

„Domnívám se, že naše jediná naděje spočívá v tom, prokážeme-li, že Jim Pearson neměl vůbec tušení o ustanoveních strýcova testamentu.“ Nastala pauza – zatímco Emily uvažovala. Potom řekla klidně: „Obávám se, že to nebude možné. Všichni tři znali obsah závěti – Sylvia, Jim a Brian. Často o ní mluvívali a vtipkovali o svém

bohatém strýčkovi v devonshireském hrabství.“ „Jemine,“ řekl pan Dacres.

„To je zlé.“

„Vy se domníváte, že je Jim vinen, pane Dacresi?“

„Kupodivu ne,“ odpověděl advokát.

„V mnohém směru je Jim Pearson velice průhledný mladý muž. Dovolíte-li, abych to řekl, Emily, nemá příliš vyvinutý smysl pro profesionální poctivost, ale ani na okamžik nevěřím, že udeřil svého strýce pytlíkem s pískem.“

„To ráda slyším,“ řekla Emily.

„Kéž by si totéž myslela i policie.“

„Máte pravdu. Své osobní dojmy a přesvědčení nemůžeme v praxi uplatnit. Obžaloba vznesená proti němu je bohužel postavena na řadě nezvratných fakt. Nehodlám vám skrývat, milé dítě, že máme špatné vyhlídky. Chtěl bych vám navrhnout za jeho obhájce královského radu Lorimera. Říkají mu advokát poslední naděje,“ dodal vesele.

„Chtěla bych vědět ještě něco,“ řekla Emily.

„Vy jste s Jimem zajisté mluvil?“

„Ovšem.“

„Povězte mi upřímně, zda si myslíte, že ve všech ostatních ohledech mluvil pravdu.“ A stručně mu vylíčila teorii, kterou před ní rozvinul Enderby.

Advokát celou věc pečlivě uvážil, než odpověděl.

„Mám dojem,“ řekl, „že mluví pravdu, když líčí rozhovor se strýcem. Ovšemže – nelze pochybovat o tom, že měl šeredně nahnáno, a jestliže obešel dům, vypáčil okno, vnikl tudy do domu a uviděl strýcovu mrtvolu – mohlo ho to natolik vyděsit, že se k tomu nepřiznal a vymyslel si tuhle povídačku.“

„To jsem si právě myslela,“ řekla Emily.

„Až ho uvidíte příště, pane Dacresi, musíte na něj naléhat, aby řekl pravdu. Mohlo .by to totiž přinést velice významný, přímo kardinální zvrat.“

„Udělám to. Ale stejně,“ řekl po chvilce váhání, „si myslím, že vaše teorie není správná. Zvěst o smrti kapitána Trevelyana se v Exhamptonu rozkřikla kolem půl deváté. V té době byl už poslední vlak

do Exeteru pryč, ale Jim Pearson odjel až prvním ranním vlakem – což mimochodem bylo velice nerozumné počínání, neboť tím na sebe upoutal pozornost, což by se bývalo pravděpodobně nestalo, kdyby odjel vlakem v nějakou příhodnější hodinu. Kdyby však, jak pravíte, nalezl mrtvolu svého strýce někdy po půl páté, myslím, že by odjel z Exhamptonu hned. Jeden vlak odjíždí chvíli po šesté a další pak ve tři čtvrti na osm.“

„Máte asi pravdu,“ připustila Emily.

„To mě nenapadlo.“

„Podrobně jsem se ho vyptával, jak do strýcova domu vstoupil,“ pokračoval pan Dacres.

„Říká, že kapitán Trevelyan ho přiměl, aby si zul boty a nechal je na prahu. To vysvětluje ty mokré šmouhy nalezené v hale.“

„Nezmínil se, že zaslechl nějaký zvuk – šramot – který by v něm mohl vzbudit dojem, že v domě je přítomen ještě někdo

jiný?“

„O tom se mi nezmínil. Ale zeptám se ho na to.“

„Děkuji vám,“ řekla Emily. „Když mu napíšu lísteček, předáte mu ho?“

„Dozorce si ho ovšem přečte.“

„Nevadí, píšu to čistě osobně.“

Přistoupila k psacímu stolu a naškrábala pár slov:

Nejmilejší Jime! Všechno zas bude v pořádku, proto neklesej na duchu. Usilovně pracuji na tom, abych zjistila pravdu. Zachoval ses hrozně hloupě, miláčku. Tvá milující Emily.

„Tady to je,“ řekla. Pan Dacres si lístek přečetl, ale nepronesl žádný komentář.

„Snažila jsem se psát čitelně,“ řekla Emily, „aby to ve věznici dokázali snadno rozluštit. Ted už ale musím jít.“

„Dovolte, abych vám nabídl šálek čaje.“

„Ne, děkuji vám, pane Dacresi. Nemohu ztrácet čas. Jdu navštívit Jimovu tetu Jennifer.“

Když Emily dorazila do domu pyšnícího se názvem Vavřínové loubí, dověděla se, že paní Gardnerová někam odešla, ale že se brzo vrátí. Emily se usmála na služebnou.

„V tom případě půjdu dál a počkám na ni."

„Nechcete mluvit s ošetřovatelkou Davisovou?" Emily byla ochotna pohovořit si s kýmkoli.

„Ano," řekla rychle. O pár minut později se objevila udýchaná a zvědavá sestra Davisová.

„Dobrý den," řekla Emily. „Já jsem Emily Trefusisová – vzdálená neteř paní Gardnerové. Vlastně teprv budu, neboť jsem zatím jen zasnoubena – ale mého snoubence Jima Pearsona zatkli. Možná že o tom víte."

„To bylo strašné," řekla ošetřovatelka Davisová."Četli jsme to dnes ráno v novinách. Je to hrozná věc. Zdá se, že ji snášíte obdivuhodně, slečno Trefusisová – statečně."

V jejím hlase se ozval slabý tón nesouhlasu. Naznačoval, že nemocniční sestry jsou schopné snášet strázně, protože to je předpokladem k správnému výkonu jejich povolání, ale od méně významných smrtelníků že se zpravidla očekává, že pod břemenem klesnou.

„No to víte, člověku se nemusí zrovna podlamovat kolena," řekla Emily.

„Doufám, že vám to moc nevadí. Totiž – chci říct, že pro vás nemusí být příjemné, že jste zaměstnána u rodiny, jejíž příbuzný byl zavražděn."

„Opravdu to není nic příjemného," řekla sestra Davisová, potěšena takovým projevem účasti.

„Ale – víte – jde především o pacienta."

„Jak nádherně jste to řekla," poznamenala Emily.

„Teta Jennifer musí mít báječný pocit, když ví, že má u sebe někoho, na koho se může opravdu spolehnout."

„Ale vůbec ne," řekla sestra šeptem, „vy jste nadmíru laskavá. Nevěřila byste, co všechno jsem zažila. Například u svého předešlého pacienta –"

Emily trpělivě naslouchala dlouhému a skandálnímu příběhu o rozvodu neobyčejně komplikovaném otázkou paternity. Když sestře Davisové znovu polichotila poznámkou, jak dovede být taktní, dis-

krétní a jak se vyzná v *savoir faire*, převedla Emily hovor znova na Gardnerovy.

„Manžela tety Jennifer vůbec neznám," řekla.

„Nikdy jsem se s ním nesetkala. Vůbec nikdy nevychází z domu, že ne?"

„Ne, je to … chudáček."

„A co mu vlastně chybí?"

Sestra Davisová si na odpovědi profesionálně zgustla.

„Takže by se vlastně mohl najednou uzdravit?" zamumlala Emily zamyšleně.

„Byl by hrozně zesláblý," řekla ošetřovatelka.

„To jistě, samozřejmě. Zdá se však, že to s ním vypadá mnohem nadějněji, ne?"

Ošetřovatelka zavrtěla hlavou s profesionální, neochvějnou zasvěceností.

„Nepředpokládám, že by se to v jeho případě dalo vyléčit."

Emily měla v notýsku chronologickou tabulku, kterou nazvala „Alibi tety Jennifer". Zamumlala a vyhodila udici: „Člověku se to zdá divné, když si pomyslí, že teta Jennifer seděla v biografu zrovna ve chvíli, kdy byl její bratr zabit."

„To je smutné, viďte?" řekla sestra Davisová.

„Samozřejmě, nemohla to tušit – ale když si to člověk později uvědomí, má z toho úplný nervový otřes."

Emily zauvažovala, jak vypátrat to, co se chtěla dovědět, bez přímé otázky.

„Neměla náhodou nějakou předtuchu nebo nějaké vidění?" vyptávala se.

„Myslím, že zrovna vy jste ji potkala v hale, když vešla, a zvolala jste, že vypadá velice divně, ne?"

„Ne, to ne," řekla ošetřovatelka.

„Já to nebyla. Viděla jsem ji teprve, když jsme sedali k večeři, a to se mi zdála zcela normální. To je ale strašně zajímavé."

„Promiňte, to jsem si to tedy musela splést s něčím jiným," řekla Emily.

„Možná že ji potkal někdo jiný z příbuzenstva," poznamenala sestra Davisová.

„Já jsem se totiž vrátila poměrně pozdě. Měla jsem pocit provinění, že jsem svého pacienta nechala tak dlouho samotného, ale on sám mě vlastně přiměl, abych šla do města.“ Pojednou se podívala na hodinky.

„Ale proboha. Chtěl ode mne ještě jednu ohřívací láhev. Musím to hned zařídit. Omluvíte mě, slečno Trefusisová?“

Emily ji omluvila, přistoupila ke krbu a zmáčkla zvonek. Objevila se loudavá služtička, tvářící se poněkud vyplašeně.

„Jak se jmenujete?“ zeptala se Emily.

„Beatrice, slečno.“

„Poslyšte, Beatrice – jak to tak vypadá, nemohu už prostě na tetičku déle čekat. Bohužel. Chtěla jsem se jí jenom zeptat na její páteční nákup. Nevíte, jestli si přinesla s sebou domů takový větší balík?“

„Nevím, slečno. Neviděla jsem ji, když přišla.“

„Zdálo se mi, že jste říkala, že se vrátila v šest.“

„Ano, slečno. To se vrátila. Přicházet jsem ji sice neviděla, ale v sedm hodin, když jsem jí nesla do pokoje horkou vodu, zarazilo mě, že tam leží potmě na posteli. .Milostpaní, řekla jsem jí, ‚opravdu jste mě vystrašila. Jsem doma už dávno. Přišla jsem v šest, řekla mi. Ale žádný velký balík jsem nikde neviděla,“ pravila Beatrice a zřejmě se snažila zodpovědět otázku co nejlépe. ‚Je to hrůza,“ myslela si Emily.

„Člověk si toho musí tolik navymýšlet. Už jsem si vymyslela předtuchu a větší balík a musím vymyslet ještě něco navíc, když nechci vypadat podezřele.“ Sladce se usmála a řekla:

„Vždyť o nic nejde, Beatrice, tolik zas na tom nezáleží.“ Beatrice odešla z pokoje. Emily vytáhla z kabelky místní jízdní řád a podívala se do něho.

„Odjezd z Exeteru, nádraží sv. Davida, ve tři deset,“ zamumlala.

„Do Exhamptonu přijede ve tři čtyřicet dva. Čas, co jí zbývá na to, aby došla do domu svého bratra a zavraždila ho – jak nelidsky a chladnokrevně to zní – a je to vlastně strašný nesmysl – ten čas se pohybuje mezi půlhodinou a třemi čtvrtěmi hodiny. Jak jedou vlaky nazpět? Jeden odjíždí ve čtyři dvacet pět a pak je tu ten v šest deset, o kterém se zmiňoval pan Dacres, ten sem přijede sedm minut po půl

sedmé. Ano, technicky by to možné bylo. Škoda že není důvod k podezření vůči sestře. Celé odpoledne byla mimo dům a nikdo neví, kde byla. Ale vražda bez jakéhokoli motivu se mi nezdá. Samozřejmě, v podstatě nevěřím, že někdo z tohoto domu kapitána Trevelyana zavraždil, ale svým způsobem vědomí, že to mohl někdo z nich udělat, je uklidňující. Počkat – slyším klapnutí domovních dveří.“

V hale se ozval šum hlasů, dveře do pokoje se otevřely a vstoupila Jennifer Gardnerová.

„Jsem Emily Trefusisová,“ řekla Emily. „Snoubenka Jima Pearsona, víte?“

„Tak vy jste Emily,“ řekla paní Gardnerová, když jí podávala ruku.

„To je překvapení.“

Emily se pojednou cítila velice slabá a nepatrná. Skoro jako holčička, která se právě chystá provést nějakou hloupost. Teta Jennifer byla mimořádná osobnost.

„Měla jste už čaj, drahoušku? Ne? Tak si ho vypijeme tady. Omluvte mě na okamžik – nejdřív se musím podívat na Roberta.“

Po tváři jí přelétl zvláštní výraz, když vyslovila jméno svého manžela. Její pevný, krásný hlas poněkud změkl. Bylo to jako světelný záblesk, co přelétne po tmavých vlnách.

„Opravdu ho zbožňuje,“ pomyslela si Emily, když zůstala v salónu sama.

„Přesto z tety Jennifer jde tak trochu strach. Zajímalo by mě, jestli si strýc Robert potrpí na to, aby ho někdo takhle zbožňoval.“

Když se Jennifer Gardnerová vrátila, měla už odložený klobouk. Emily obdivovala její krásné vlasy sčesané dozadu z čela.

„Přejete si se mnou o těch věcech mluvit, Emily, nebo ne? Jestli nebudete chtít, plně to pochopím.“

„Mluvit o tom nepomůže, co myslíte?“

„Můžeme pouze doufat,“ řekla paní Gardnerová, „že skutečného pachatele brzy dopadnou. Zmáčkněte prosím zvonek, Emily, ano? Pošlu sestře čaj nahoru. Nechci, aby tady klábosila. Já tyhle nemocniční ošetřovatelky nesnáším.“

„A tahle je dobrá?“

„Myslím, že je. Aspoň Robert to říká. Já ji nemohla hned od samého začátku ani cítit. Ale Robert říká, že je to nejlepší ošetřovatelka, jakou jsme tu kdy měli.“

„Je pěkná,“ řekla Emily.

„Ale to je nesmysl. S těma ošklivýma tlustýma rukama?“ Emily pozorovala dlouhé bílé prsty své tety, když sevřely konvičku s mlékem a klíšťky na cukr.

Beatrice vešla, vzala šálek čaje a talířek sušenek a vyšla z pokoje.

„Roberta to všechno velice vzrušilo,“ řekla paní Gardnerová.

„Velice snadno se dostává do takových podivných stavů. Myslím, že jsou to všechno příznaky té jeho nemoci.“

„Znal se s kapitánem Trevelyanem dobře, že?“ Jennifer Gardnerová zavrtěla hlavou.

„Neznal ho a ani o něho nedbal. Mám-li být upřímná, já sama nepředstírám, že cítím velký zármutek nad jeho smrtí. Byl to krutý, hrabivý člověk, Emily. Věděl, jak těžce jsme se probíjeli! Ach, ta chudoba! Věděl, že malá finanční půjčka v pravý čas by byla Robertovi umožnila náležitou léčbu, takže dnes mohl vypadat jinak. No, dočkal se spravedlivé odplaty.“

Říkala to hlubokým zlomeným hlasem.

„Jaká to podivná žena,“ myslela si Emily.

„Krásná a strašná, jako postava z nějaké řecké tragédie.“

„Snad ještě není pozdě,“ řekla paní Gardnerová.

„Dnes jsem těm advokátům do Exhamptonu napsala, zda mi nemohou poslat nějakou částku jako zálohu na dědictví. Ta léčba, o které mluvím, je snad svým způsobem něco, čemu se říká šarlatánství, ale v mnoha případech to zázračně zabralo. Bylo by báječné, kdyby Robert mohl zase chodit, Emily.“ Tvář jí zářila, jako by se pod ní rozsvítila nějaká lampa.

Emily byla unavená. Měla za sebou dlouhý den, skoro nic nejedla a věčné maskování a potlačování citů ji umořilo. Zdálo se jí, že okolní pokoj se vzdaluje a zase přibližuje.

„Není vám dobře, drahoušku?“

„To je v pořádku,“ vydechla Emily a k vlastnímu velkému překvapení, rozmrzelosti i ponížení se dala do pláče. Paní Gardnerová se

nepokoušela vstát a utěšovat ji, za což jí Emily byla vděčná. Zůstala tiše sedět a čekala, až se Emily vypláče. Zamyšleně zašeptala: „Ubohé dítě. To je opravdu smůla, že Jima Pearsona zatkli – hrozná smůla. Ráda bych – kdyby se v tom dalo něco udělat.“

XXI

Rozhovory

Charles Enderby nepolevil ve svém úsilí, ani když byl ponechán o samotě. Chtěl-li se seznámit s detaily a složitostmi života v sittafordské vísce, stačilo pouze obrátit se na paní Curtisovou, a vylila se z ní taková záplava informací, jako když člověk otevře kohoutek vodovodu. Naslouchal proudu anekdot, vzpomínek, pověstí, klepů a zlomyslných poznámek a statečně se snažil oddělit zrno od plev. Potom uvedl další jméno a síla vodního toku se okamžitě obrátila tím směrem. Vyslechl všechno o kapitánu Wyattovi, o jeho prchlivé povaze, o jeho hrubosti a hádkách se sousedy, o jeho občasné překvapující roztomilosti, obvykle vůči příjemným mladým ženám. Dověděl se o tom, jaký život vede jeho indický sluha, dověděl se, kdy přesně kapitán snídá i večeří a také která jídla má nejraději. Dověděl se o knihovně pana Rycrofta, o tom, že si Rycroft barví vlasy, o tom, že je pedant a puntičkář a jak je zvědavý na všechno, co ostatní lidé dělají, o tom, že nedávno prodal nějaké cenné věci ze svého osobního majetku, o jeho nevysvětlitelné lásce k ptákům a též o hlasu lidu – hlasu božím. Dověděl se o slečně Percehouseové, že má jazyk jako břitvu, a o tom, jak sekýruje svého synovce, a také klepy, jak vesele si prý zmíněný synovec užívá v Londýně. Vyslechl všechno znova od začátku o přátelství majora Burnabyho s kapitánem Trevelyanem, o jejich společných vzpomínkách i o tom, že oba byli vášniví šachisté. Dověděl se všechno, co bylo známo o Willettových, včetně toho, že slečna Violet Willettová vodí za nos Ronnieho Garfielda a že to s ním vůbec nemyslí vážně. Padla zmínka i o tom, že se prý párkrát vydala na záhadné výlety na blata a že ji viděli, jak se tam prochází s nějakým mladíkem. A nepochybně z toho důvodu, jak aspoň soudila paní Curtisová, přijely do tohohle zapadlého a opuštěného kraje. O panu Dukeovi se toho vědělo „kupodivu málo, což bylo zvláštní.

Bydlel ve vesnici teprve krátce a jeho veškerá činorodost se zřejmě vybíjela výhradně v zahrádkaření. Bylo půl čtvrté. Charles Enderby se s hlavou zamotanou ze všeho toho vyprávění paní Curtisové vydal na procházku. Měl v úmyslu navázat bližší známost se synovcem slečny Percehouseové. Opatrný průzkum kolem domku slečny Percehouseové nic nepřinesl, ale šťastná náhoda přála tomu, že mladíka natrefil ve chvíli, kdy právě ztrápeně vycházel z brány Sittafordského sídla. Zdálo se, že mu něco velice leží v hlavě.

„Dobrý den," řekl Charles.

„Poslyšte, není tohle ten dům kapitána Trevelyana?"

„To je," řekl Ronnie.

„Doufal jsem, že si dnes ráno udělám pár snímků. Pro naše noviny, víte," dodal, „v tomhle počasí to ale s fotografováním vypadá bledě."

Ronnie přijal toto tvrzení v dobré víře, aniž uvážil, že kdyby se dalo fotografovat pouze ve dnech, kdy je slunečno, otiskovaly by noviny pramálo snímků.

„Ta vaše práce musí být moc zajímavá," řekl.

„Psí život," řekl Charles, věrný zásadě přikazující nikdy neprojevovat nadšení nad svým povoláním. Ohlédl se k Sittafordskému sídlu.

„Připadá mi to tam celkem dost pochmurné."

„Od té doby, co se tam nastěhovaly ty Willettovy, něco se na tom domě změnilo," řekl Ronnie.

„Vloni asi touhle dobou jsem byl taky tady a dnes má člověk pocit, že přišel někam jinam, a přitom přesně nevím, co vlastně tu změnu způsobilo. Trochu přestěhovaly nábytek, aspoň si myslím, a tu a tam daly polštářky a podobné drobnosti. Jsem moc rád, že jsou tady, to vám říkám."

„Moc příjemně se tu asi .nežije," poznamenal Charles.

„Příjemně? Bydlet tady čtrnáct dnů, asi bych se zbláznil. Jak ta má teta vydrží lpět na životě za těchto podmínek, to teda nepochopím. Viděl jste už ty její kočky, že? Musel jsem dnes ráno jednu z nich česat a koukejte se, jak mě ta potvora poškrábala." Zvedl ruku a ukázal ji.

„To jste měl smůlu," řekl Charles.

„To bych prosil. Poslyšte,neprovádíte tu nějaké pátrání? Mohl bych vám v tom případě pomoct? Dělat vám Watsona, pokud jste Sherlock, nebo podobně?“

„Zůstaly v Sittafordském sídle nějaké stopy?“ zeptal se Charles jakoby mimochodem.

„Totiž – zda tu kapitán Trevelyan nenechal nějaké své věci?“

„To sotva. Teta mi říkala, že se odstěhoval se vším všudy. Odnesl si dokonce i ty vycpané sloní nohy a hroší zuby a všechny lovecké pušky a ostatní fidlátka.“

„Skoro jako by neměl v úmyslu se tam vrátit,“ řekl Charles.

„Vida – tohle je nápad! Nemyslíte si, že to byla sebevražda?“

„Člověk, který by sám sebe dokázal udeřit přesně do týla pytlíkem písku – to by musel být někdo jako artista mezi sebevrahy,“ řekl Charles.

„No ovšem, stejně jsem nemyslel, že na tom nápadu něco je. A co jestli měl nějakou předtuchu?“ Ronnieho tvář se rozjasnila.

„Koukejte, co řeknete tomuhle? Nepřátelé jsou mu na stopě, on ví, že přicházejí, a tak se odtud vytratí. Tím způsobem všecko hodí na hlavu Willettovým.“

„Ty Willettovy jsou tak trochu zázrak samy o sobě,“ řekl Charles.

„Ano, to taky chápu. Představte si – takhle se zahrabat někde na venkově! Zdá se, že Violet to nevadí – vlastně říká, že se jí to tu líbí. Nevím, co se to s ní dnes děje, myslím, že jde o potíže se služebnictvem. Nechápu, proč si ženy dělají kvůli domácímu personálu takové starosti. Když se vzpouzejí, tak je mají prostě vyhodit a hotovo.“

„To ale snad Willettovy dámy právě udělaly, ne?“ řekl Charles.

„Ano, já vím. Ale jsou z toho celé pryč. Madame ulehla, má hysterický záchvat nebo co, a dcera je vzteklá a celá nafrčená. Docela jednoduše mě teď odtamtud vypakovala.“

„Neměly tam snad náhodou na návštěvě policii?“ Ronnie vytřeštil oči: „Policii, to ne, proč proboha?“ ‚Jen mě to tak napadlo. Viděl jsem totiž dnes ráno v Sittafordu inspektora Narracotta.“

Ronnie upustil svou vycházkovou hůl a sehnul se, aby ji zvedl.

„Říkal jste – kdo že to byl dnes ráno v Sittafordu – inspektor Narracott?“

„Ano, ten.“

„On – on má na starosti vyšetřování Trevelyanova případu?“

„To souhlasí.“

„Co pohledával v Sittafordu? Kde jste ho viděl?“

„Myslím, že tu jen tak slídil po okolí,“ řekl Charles, „zjišťoval si minulost kapitána Trevelyana nebo tak něco.“

„Myslíte, že to bylo všechno?“

„Předpokládám, že ano.“

„Nedomnívá se snad, že někdo ze Sittafordu s tím má něco společného?“

„To by bylo hrozně nepravděpodobné, nezdá se vám?“

„No strašně. Ale víte dobře, jak to s policií chodí – vždycky padne na nepravou stopu. V detektivkách se o ní aspoň tak píše.“

„Myslím, že je to sbor opravdu chytrých lidí,“ řekl Charles.

„Tisk jim samozřejmě hodně pomáhá,“ dodal ještě.

„Kdybyste si ale přečetl vylíčení některého případu dost pečlivě, byl byste překvapen, jak dovedou vypátrat vraha, i když ,jim prakticky zprvu chybějí stopy.“

„No – možná – je dobré to vědět, ne? Myslím, že na toho Pearsona kápli velice rychle. Připadá mi to jako zcela jasný případ.“

„Až moc,“ řekl Charles.

„Ještě štěstí, že jste to nebyl vy ani já, ne? No, jdu teď poslat pár telegramů; zdá se, že tady nejsou na telegramy zvyklí. Když člověk posílá delší telegram, mají za to, že utekl z blázince.“

Charles odeslal telegramy, koupil si balíček cigaret, sáček trochu oslizlého cukroví a dva obstarožní, brožované romány. Potom se vrátil do vilky, natáhl se na postel a spokojeně usnul, v blažené nevědomosti, že se o něm a jeho vztazích, zejména k slečně Emily Trefusisové, právě v té chvíli debatuje v nejbližším sousedství. Bezpečně lze prohlásit, že v té době existovaly v Sittafordu pouze tři náměty k rozhovoru. Jedním byla vražda, druhým útěk trestance a posledním byla slečna Emily Trefusisová a její bratránek. A vskutku se právě v této chvíli odbývaly čtyři různé rozhovory, jejichž hlavním tématem byla Emily.

Rozhovor číslo jedna probíhal v Sittafordském sídle, kde Violet Willettová a její matka právě umyly čajový servis samy – díky odchodu domácího personálu.

„Vyprávěla mi to paní Curtisová," pravila Violet. Vypadala dosud unaveně a pobledle.

„Ta ženská toho namluví, že je z toho člověku špatně," řekla její matka.

„Já vím. To děvče se tu vlastně zastavilo s tím svým bratrancem nebo kdo je to. Dnes ráno se zmiňovala o tom, že bydlí u paní Curtisové, a já myslela, že je to jen kvůli tomu, že slečna Percehouseová pro ni nemá místo. A teď najednou vychází najevo, že slečnu Percehouseovou viděla dnes dopoledne poprvé v životě!"

„Ta ženská je mi hrozně protivná," řekla paní Willettová.

„Paní Curtisová?"

„Ne, slečna Percehouseová. Tenhle typ ženských je krajně nebezpečný. Žijí z toho, co dokážou vyčmuchat o druhých lidech. To je taky nápad, poslat sem to děvče pro recept na kakaový koláč. Měla jsem jí poslat kus otráveného koláče. To by ji jednou provždycky odnaučilo strkat nos do toho, po čem jí nic není!"

„Myslím, že jsem si měla uvědomit –" řekla Violet. Matka ji však přerušila.

„Ale jak jsi mohla, drahoušku?"

„Proč myslíš, že sem přišla?"

„Pochybuji, že měla na mysli něco konkrétního. Jenom tak špiclovala a sondovala půdu. Ví o ní paní Curtisová určitě, že je zasnoubena s Jimem Pearsonem?"

„Myslím, že to ta dívka řekla panu Rycroftovi. Paní Curtisová povídala, že to podezření měla hned od začátku."

„No, potom je to všecko celkem přirozené. Bezhlavě se rozhlíží a shání se po něčem, co by jí mohlo být ku prospěchu."

„Tys ji neviděla, matinko," řekla Violet.

„Kdepak, na té nic bezhlavého není."

„Škoda že jsem ji neviděla," řekla paní Willettová.

„Měla jsem ale dnes dopoledne nervy nadranc. Myslím, že to byla reakce na ten včerejší rozhovor s policejním inspektorem."

„Chovala ses báječně, matinko. Kdybych jen já nebyla taková káča hloupá a neomdlela. Ach, strašně se stydím, že jsem to takhle všecko zkaňhala. Ale ty jsi byla naprosto klidná a soustředěná – nehnula jsi brvou."

‚Já mám dobrý trénink," řekla paní Willettová tvrdě a nevlídně.

„Až budeš mít za sebou to, co jsem si prodělala já – ale raději doufám, že máš před sebou šťastný, poklidný život." Violet zavrtěla hlavou.

„Obávám se – obávám se, že –"

„Nesmysl. říkat, žes včera všecko zkaňhala tím, žes omdlela – nic takového. Nedělej si starost."

„Ale inspektor – bude si určitě myslet –"

„Žes omdlela po zmínce o Jimu Pearsonovi? Ano – to si určitě bude myslet. Ten inspektor Narracott není hloupý člověk. Ale co na tom, že si to bude myslet? Bude podezírat, že je tu nějaká spojitost – bude po ní pátrat, ale *na nic nepřijde*."

„Myslíš, že ne?"

„Samozřejmě, že ne! Jak by také mohl? Důvěřuj mi přece, Violet. Jsem si tím stoprocentně jistá a snad i ty tvoje mdloby přišly jako na zavolanou. Aspoň si to můžeme myslet." Rozhovor číslo dvě probíhal ve vilce majora Burnabyho. Byl poněkud jednostranný a vedla ho především paní Curtisová, která se už půl hodiny chystala k odchodu. Zaskočila sem jen proto, aby odnesla majorovo špinavé prádlo.

„Jako Belinda mé pratety Sarah – a taky jsem to dnes ráno Curtisovi řekla," pronesla paní Curtisová triumfálně.

„Moc práskaná – a dokáže si každého mužského otočit kolem prstu jak nic." Major Burnaby něco dost hlasitě zabručel.

„S jedním mladíkem je zasnoubená a s druhým to táhne," řekla paní Curtisová.

„Přesně jako Belinda od mé pratety Sarah. A nedělá to pro zábavu, vzpomeňte na má slova. Není lehkovážná – ta jde na všechno z gruntu. A teď ten mladý pan Garfield – bude jí zobat z ruky, dřív než řeknete popel. Žádného dobře vychovaného mladíka jsem ještě neviděla, aby vypadal jako nekňuba, jako vypadal dnes ráno on – dejte na mě, to je neklamné znamení." Na moment se nadechla.

„No jo, no jo," řekl major Burnaby.

„Nechci vás zdržovat, paní Curtisová."

„To se ví, Curtis bude žbrblat, že nemá čaj," řekla paní Curtisová, ale nehýbala se z místa.

„Já si nikdy na žádné klepy nepotrpěla. Jdi si po své práci – to vždycky říkám. A když už mluvíme o té práci, co říkáte, pane, nebylo by na čase ten dům vygruntovat?"

„Ne!" řekl major Burnaby důrazně.

„Už je to měsíc, co jsem tu uklízela naposled."

„Ne, chci vědět, kde co leží, abych sáhl a měl to po ruce. Po tom vašem gruntování nikdy nenajdu nic na svém místě." Paní Curtisová si povzdechla. Vášnivě ráda prala a uklízela.

„To akorát kapitán Wyatt vystačí jen s jarním gruntováním," poznamenala.

„Ten jeho domorodec – co ten ví o uklízení, to mi povězte! Taková černá huba."

„Není nad domorodého sluhu," řekl major Burnaby.

„Vyznají se ve své práci a ne-ka-fra-jí."

Pokud poslední věta obsahovala nějakou narážku, pak to paní Curtisové stejně nedošlo. V myšlenkách se vrátila k opuštěnému tématu.

„Dostala dva telegramy – přišly hned po sobě během jedné hodiny. Úplně mé to vylekalo. Ale ona si je přečetla a nehnula ani brvou. A pak mi řekla, že odjíždí do Exeteru a vrátí se zítra."

„Vzala s sebou toho svého mladíčka?" zeptal se major se záblesk naděje.

„Kdepak, ten zvostal tady. Je to příjemný mladý džentlmen. Slušelo by jim to spolu." Zavrčení ze strany majora Burnabyho.

„No dobrá," řekla paní Curtisová.

„Už abych šla." Major se sotva odvážil nadechnout ze strachu, aby ji od jejího rozhodnutí neodvrátil. Tentokrát však paní Curtisová stála ve slově. Dveře se za ní zavřely. S výdechem úlevy si major nacpal dýmku a začal studovat prospekt jakési důlní společnosti, který hýřil optimistickými vyhlídkami natolik, že by vzbudil podezření u každého kromě vdov a penzionovaných vojáků.

„Dvanáct procent," zamumlal major Burnaby.

„To zní báječně.“ V sousední vilce kapitán Wyatt kázal levity panu Rycroftovi.

„Lidé jako vy nevědí o světě vůbec nic,“ říkal.

„Nikdy jste nezažil těžké časy.“

Pan Rycroft neřekl nic. Bylo obtížné neodpovědět kapitánu Wyattovi něco nevhodného, a proto bylo lepší neodpovědět mu vůbec. Kapitán se vyklonil z kolečkového křesla.

„Kam zmizela ta čubička? Docela pěkné děvče,“ dodal. Jeho myšlenkové asociace probíhaly naprosto přirozeně. Panu Rycroftovi se to však nějak nezdálo, poněvadž se zatvářil pohoršeně.

„Co tady dělá? To bych rád věděl!“ zeptal se kapitán Wyatt.

„Abdule!“

„Prosím, sahibe.“

„Kdepak je Nela? Zase někam vyběhla?“

„Je v kuchyni, sahibe.“

„Dobrá, ale nekrm ji.“ Opřel se zvolna v kolečkovém křesle a pokračoval v druhém tématu.

„Co tu může chtít? O čem si chce povídat s lidmi v tomhle Zapadákově? Vy všichni jste staří páprdové a k smrti ji nudíte. Prohodil jsem s ní dnes ráno pár slov. Hádám, že ji překvapilo, když v takové díře našla člověka, jako jsem já.“ Nakroutil si knírek.

„Je to snoubenka Jamese Pearsona,“ řekl pan Rycroft.

„Víte – toho člověka, co ho zatkli pro zavraždění Trevelyana.“ Wyatt upustil sklenku whisky, kterou právě zvedal ke rtům – s třeskem dopadla na podlahu. Neprodleně zařval na Abdula a nevybíravými slovy ho sjel za to, že nepostavil stolek do příhodnějšího úhlu ke křeslu. Potom pokračoval v rozhovoru.

„Tak ona je snoubenka toho ... Připadá mi trochu moc nóbl pro takového účetního poskoka. Dívka jako ona potřebuje po-řád-né-ho chla-pa, he-he.“

„Ten mladý Pearson je docela hezký mužský,“ řekl pan Rycroft.

„Docela hezký – docela hezký – taková dívčinka nestojí o nějakou krejčovskou figurínu. Co vědí tihle mladíci o životě, když od rána do večera škrábou perem někde v kanceláři? Jaké mají zkušenosti, co vůbec zažili?“

„Snad mu zážitek ze soudního procesu pro vraždu na nějaký čas vydrží," řekl pan Rycroft suše.

„Policie si je jista, že to udělal, co?"

„To víte, že si tím museli být zatraceně jistí, jinak by ho nezatkli."

„Venkovští balící," řekl kapitán Wyatt pohrdavě.

„Abyste se nezmýlil," řekl pan Rycroft.

„Inspektor Narracott na mě dnes ráno dělal dojem velmi schopného a výkonného člověka."

„Kde jste ho dnes ráno viděl?"

„Přišel za mnou do vilky."

„U mne nebyl," řekl kapitán Wyatt uraženě a dotčeně.

„To proto, že jste nebyl Trevelyanovým důvěrným přítelem a že jste se s ním moc nestýkal."

„Teď vám tedy moc nerozumím. Trevelyan byl držgrešle a řekl jsem mu to rovnou do očí. Nenechal jsem se od něj komandovat. Nepodkuřoval jsem mu jako ti ostatní zdejší tatrmani. Pořád se u něho stavovali – zaskakovali k němu – věčně tam u něho někdo trčel. Když se rozhodnu, že se s někým nechci sejít celý týden, nebo měsíc, nebo třeba taky rok – je to moje věc a nikomu jinému do toho nic není."

„Neviděl jste už nikoho nejmíň týden, co?" řekl pan Rycroft.

„Ne – a proč taky?" Podrážděný invalida udeřil pěstí do stolu. Pan Rycroft si jako obvykle uvědomil, že řekl něco nevhodného.

„Proč bych taky hrome měl? Nepověděl byste mi to?" Pan Rycroft setrval v rozvážném mlčení. Kapitánův hněv opadl.

„Ale stejně," zavrčel, „jestli policie chce něco vědět o Trevelyanovi, pak měli přijít za mnou. Něco jsem se napotloukal po světě a mám na věci vlastní názor, mám o nich vlastní úsudek. Já dokážu člověka prokouknout – co je zač. Jaký to má smysl obcházet spoustu všelijakých drben a starých bab. Potřebují totiž slyšet zdravý *mužský* úsudek." Znova udeřil pěstí do stolu.

„Ale já si myslím," řekl pan Rycroft, „že policie naprosto přesně ví, co se chce dovědět."

„Vyptávali se vás na mě?" zeptal se kapitán Wyatt.

„To by se totiž dalo čekat."

„No – ani si nevzpomínám," řekl pan Rycroft obezřele.

„Jak to, že si nevzpomínáte? Senilní snad přece jen ještě nejste."

„Já – ehm – já – byl jsem myslím trochu rozčilen," řekl pan Rycroft konejšivým tónem.

„Vy že jste byl rozčilen? Máte strach z těch laprcajtů? Já z laprcajtů strach nemám. Jen ať si ke mně přijdou, to vám říkám. Já jim ukážu. Jestlipak víte, že jsem včera večer zastřelil ze sto kroků kočku?"

„Opravdu?" řekl pan Rycroft.

Kapitánův zvyk střílet z revolveru po skutečných či vyfantazírovaných kočkách byl pro hlučné pif paf, bez něhož se ta bohulibá činnost neobešla, trnem v oku jeho sousedům.

„Hm, jsem už unaven," řekl pojednou kapitán Wyatt.

„Napijete se ještě před odchodem?"

Pan Rycroft si tuto narážku vyložil správně a vstal. Kapitán Wyatt mu neustále vnucoval whisky.

„Když se člověk trochu napije, je z něho tuplovaný chlap. A mužský, který se rád nenapije, není mužský, ale bábovka." Pan Rycroft však vybízení stále odmítal. Měl už v sobě jednu whisky se sodovkou – neobyčejně silnou.

„Jaký čaj pijete?" zeptal se Wyatt. ‚Já se v čaji vůbec nevyznám. Poručil jsem Abdulovi, aby mi nějaký koupil. Říkal jsem si, že by mě možná to děvče někdy mohlo přijít navštívit. Setsakramentsky hezká číča. Musím pro ni něco udělat. Nejspíš se strašně nudí v takovémhle Zapadákově, kde si nemá s kým promluvit."

„Má s sebou frajera," poznamenal pan Rycroft.

„Z těch dnešních frajerů se mi zvedá žaludek," řekl kapitán Wyatt.

„K čemu jsou?"

Vyhovující odpověď nebylo lehké najít a pan Rycroft se o to ani nepokusil, byl už na odchodu.

Fenka bullteriéra ho doprovodila k brance a cestou štěkala, jako by se chtěla strhat.

Ve vilce číslo čtyři hovořila slečna Percehouseová se svým synovcem Ronaldem.

„Když chceš bláznit za holkou, která o tebe nestojí, je to tvoje věc, Ronalde,“ říkala právě.

„Raději by sis měl hledět toho Willettovic děvčete. U té máš snad nějaké vyhlídky, ačkoli i to mi připadá velice pofidérní.“ ‚Já bych neřekl,“ protestoval Ronnie.

„Za druhé jsem ti chtěla říct, že když se tu v Sittafordu objevil policista, měla jsem o tom být informována. Kdo ví, snad bych mu byla mohla poskytnout nějakou cennou informaci.“

„Dověděl jsem se to teprve tehdy, když už byl pryč.“

„To je ti podobné, Ronnie. Absolutně typické.“

„Promiň, tetičko Karolíno.“

„A když natíráš zahradní nábytek, nemusíš hned být zamatlaný od barvy až za ušima. Tebe to nezkrášlí a škoda barvy.“

„Promiň, tetičko Karolíno.“

„A teď,“ řekla slečna Percehouseová, zavírajíc oči, „už mi dej svatý pokoj. Jsem unavená.“ Ronnie neklidně zašoupal nohama.

„Nač čekáš?“ řekla slečna Percehouseová ostře.

„Nic – jenom – totiž –“

„Tak co?“

, Jen jsem si říkal, jestli by ti vadilo, kdybych zítra zajel do Exeteru.“

„Proč?“

„No – mám se tam sejít s jedním kamarádem.“

„S jakým kamarádem?“

„ Jen tak – s kamarádem.“

„Když už chce mladý muž lhát, měl by to aspoň umět,“ řekla slečna Percehouseová.

„Chtěl jsem říct – totiž –“

„Neomlouvej se.“

„Tak je to v pořádku? Smím jet?“

„Nevím, co myslíš tím ‚Smím jet? – jako bys byl malé dítě. Jsi už plnoletý.“

„Ano, ale chtěl jsem říct, že nechci –“

Slečna Percehouseová znova zavřela oči.

„Už před chvilkou jsem tě žádala, abys mi dal svatý pokoj. Jsem unavená a chci.si odpočinout. Jestli ten ‚kamaráď, s nímž se máš sejít

v Exeteru, nosí sukně a jmenuje se Emily Trefusisová, tak jsi hlupák a patří ti to a víc ti neřeknu.“

„Víš ale, tetičko –“

„Jsem unavená, Ronalde. Už dost.“

XXII

Noční dobrodružství

Charles nebyl vyhlídkou na celonoční bdění nijak moc nadšen. Soukromě se domníval, že jde o planý poplach. Říkal si, že Emily oplývá příliš živou fantazií.

Byl přesvědčen, že si do těch pár slov, která zaslechla, vložila více či méně vyfantazírovaný smysl a význam. Podle všeho se paní Willettová nemohla dočkat dnešního večera jen proto, že už byla moc unavená.

Charles vykoukl z okna a zachvěl se zimou. Byla pronikavě studená noc, vlhká a mlhavá, rozhodně ne noc příhodná k tomu, aby ji člověk strávil potulkami venku a čekal, že se přihodí něco nejistého a neurčitého. Přesto však se neodvážil popustit uzdu své neřestné touze zůstat doma v teplíčku a pohodlí. Vzpomněl si na svůdnou melodičnost Emilyina hlasu, když říkala: „Je báječné, když má člověk někoho, na koho se může opravdu spolehnout.“ Spolehla se na něho, na Charlese, a nesměla se dočkat zklamání. Jak by ho mohlo vůbec napadnout zklamat tu krásnou, bezmocnou dívku? To přece neudělá. Kromě toho, uvažoval, když si na sebe navlíkal všechno rezervní spodní prádlo, které s sebou měl, nasoukával se do dvou svetru a vecpával se do svrchníku, mělo by to hrozně nepříjemné následky, kdyby Emily při svém návratu zjistila, že svůj slib nesplnil.

Dala by mu zřejmě co proto. Ne, nemohl riskovat. Pokud šlo to, že se má zároveň něco stát – kdy a co se vlastně mělo stát? Nemohl být všude zároveň. Patrně to, k čemu mělo dojít, odehraje se v Sittafordském sídle a on se o tom nic nedoví.

„To jsou celé ženské,“ vrčel, „odjede si do Exeteru a špinavou práci nechá na mně.“

Pak si ale ještě jednou vzpomněl na svůdné tóny dívčina hlasu, když říkala, že se na něho spoléhá, a zastyděl se sám před sebou za

záchvat lenory. Dooblékl se, takže vypadal skoro jako reklama na pneumatiky firmy Michelin, a kradí se vyplížil z vilky. Noc byla ještě studenější a nepříjemnější, než si myslel. Uvědomuje si Emily vůbec, co všechno kvůli ní vytrpí? Doufal, že ano. Vklouzl rukou do kapsy a pomazlil se s lahvinkou, kterou si vzal pro strýčka Příhodu.

„Nejlepší přítelkyně džentlmena," zamumlal.

„Pro takovouhle noc jako stvořena."

S patřičnou obezřelostí se přikradl na pozemky Sittafordského sídla. Willettovy dámy neměly psa, takže se nemusel bát, že ho prozradí štěkání. Světlo v zahradníkově domku svědčilo o tom, že tam někdo je. Sittafordské sídlo samo tonulo v temnotě, jen nahoře v poschodí svítilo jediné okno.

„Ty dvě ženské jsou samy v domě," pomyslel si Charles.

„Být takhle sám – to bych se jistě bál. Nahání to člověku husí kůži." Domníval se, že Emily skutečně zaslechla tu větu: „Cožpak dnes nikdy nebude večer?" Co doopravdy znamenala? „Rád bych věděl," pomyslel si, „jestli se nechtějí odstěhovat. Ať se stane cokoli, malý Charlie je zde připraven."

Obešel sídlo v uctivé vzdálenosti. Byla hustá mlha, takže se nemusel obávat, že ho někdo zpozoruje. Pokud viděl, všechno vypadalo jako obvykle. Letmá zkouška zámků u dveří hospodářských stavení mu ukázala, že jsou zamčené.

„Doufám, že se opravdu něco stane," myslel si Charles, jak hodiny míjely. Dal si menší doušek z lahvinky.

„Takhle lezavou zimu jsem ještě nezažil." Koukl se na hodinky a překvapilo ho, že je teprve za dvacet minut půlnoc. Měl předtím dojem, že už co nevidět začne svítat. Najednou cosi zaslechl, nastražil uši a vzrušeně naslouchal. Byl to zvuk velice pomalu odsunované závory a zazněl směrem od domu. Charles neslyšně přeběhl od jednoho křoví ke druhému. Ano, nemýlil se, postranní dvířka se pomalu otvírala. Na prahu stála temná postava. Úzkostlivě vyhlížela do noci.

„Paní nebo slečna Willettová," řekl si Charles v duchu.

„Spíš blondýnka Violet, zdá se."

Postava hezkou chvíli čekala a pak vykročila na pěšinku a nehlučně za sebou zavřela dveře. Poté se vydala kamsi dozadu za dům. Zmíněná cestička vedla za Sittafordské sídlo, procházela malou za-

hrádkou s ovocnými stromy a odtud pokračovala na blata. Vinula se docela blízko křoví, v němž se Charles skrýval; tak blízko, že Charles poznal ženu, když kolem něho přecházela. Nemýlil se; byla to Violet Willettová. Měla na sobě dlouhý tmavý plášť a na hlavě baret.

Šla dál a Charles ji tiše sledoval. Neobával se, že bude spatřen, ale dával si pozor, aby jej neuslyšela. Záleželo mu na tom, aby dívku nevyplašil. Protože byl tak opatrný, dívka ho o kus předešla. Chvilku měl dokonce strach, že se mu ztratí, ale když se opatrně proplížil mezi ovocnými stromky, uviděl, že zůstala stát pár kroků před ním. Nízkou zídku, jíž byly pozemky sídla obehnány, přerušovala v těch místech branka. Violet Willettová u té branky stála, vykláněla se z ní a vyhlížela do noci.

Charles se k ní přikradl tak blízko, jak jen se odvážil, a čekal. Čas míjel. Dívka měla u sebe malou baterku a jednou ji na okamžik rozsvítila, aby se koukla – jak si Charles pomyslel – na náramkové hodinky, pak se opět vyklonila z branky a znova na ní bylo poznat, že je netrpělivá a nedočkavá. Pak pojednou Charles uslyšel dvojí tlumené zahvízdnutí. Viděl, že dívka sebou trhla a zpozorněla. Vyklonila se z branky ještě víc a z jejích rtů se ozval týž signál – dvojí tlumené hvízdnutí.

Pak se náhle z noci překvapivě vynořila mužská postava. Dívka tiše vykřikla. O pár kroků couvla, dvířka branky vrzla a otevřela se dovnitř a muž se připojil k dívce. Něco mu rychle zašeptala. Charles neslyšel, co si říkají, a proto se poněkud nerozvážně pokusil postoupit k nim blíž.

Pod nohou mu zapraskala větvička. Muž se okamžitě otočil. „Co je to?“ řekl.

Zahlédl Charlesovu vzdalující se postavu. „Hej, stůj! Co tu děláš?“

Rozhořčeně po Charlesovi skočil. Charles se otočil a prudce ho odstrčil. V příštím okamžiku však se už popadli do křížku a převalovali se po zemi v těsném sevření. Rvačka netrvala dlouho.

Útočník byl mnohem silnější a statnější než Charles. Vstal a postrkoval svého zajatce před sebou.

„Posviť na něho, Violet,“ řekl, „ať si toho chlapa omrknu zblízka.“

Dívka, která zděšeně stála několik kroků opodál, přistoupila blíž a poslušně rozsvítila baterku.

„To bude ten člověk, co se ubytoval ve vesnici," řekla.

„Ten novinář."

„Ahá – novinář," zvolal muž.

„Tuhle sebranku nemůžu ani cítit. Jak si to představujete, vyjeden hnusný chlape, slídit tady kolem po soukromých pozemcích takhle pozdě v noci?" Baterka, kterou držela Violet v ruce, se zachvěla. Poprvé Charles jasně uviděl svého protivníka. Na několik okamžiků ho napadla bláznivá myšlenka, že noční návštěvník je snad ten uprchlý trestanec. Jediný pohled na muže však všechny podobné domněnky rozptýlil. Byl to mladík, kterému nemohlo být víc než čtyřiadvacet nebo pětadvacet let. Vysoký, hezký a energický – nic na něm nepřipomínalo štvaného a pronásledovaného kriminálníka.

„Tak ven s tím," řekl ostře, „jak se jmenujete?"

„Charles Enderby," řekl Charles.

„Ale vy jste se mi taky ještě nepředstavil," pokračoval.

„Navíc jste ještě hezky drzý!"

Charlese osvítil náhlý záblesk inspirace. Správný odhad situace ho už nejednou vytáhl z louže. Řekl to nazdařbůh, ale věřil, že se nemýlí.

„Stejně si myslím," řekl klidně, „že bych vaše jméno uhodl."

„Cože?" Muž byl zřejmě překvapen.

„Myslím," řekl Charles, „že mám to potěšení mluvit s panem Brianem Pearsonem z Austrálie. Nemám pravdu?" . Nastalo dlouhé ticho. Charles měl pocit, že se role obrátily. ‚Jak můžete k čertu vědět, kdo jsem – to mi tedy nejde do hlavy," řekl muž konečně, „ale máte pravdu. Jsem opravdu Brian Pearson."

„V tom případě," řekl Charles, „bychom snad mohli zajít do domu a pohovořit si o všem tam!"

XXIII

V Hazelmooru

Major Burnaby účtoval, neboli, máme-li užít dickensovštější formulace, zabýval se stavem svých peněžních záležitostí. Major byl

mimořádně puntičkářský a metodický muž. V knize vázané do teletiny měl záznamy o nákupu a prodeji akcií a příslušné ztráty či zisky – většinou však ztráty, neboť podobně jako většinu starých vojáků na penzi, přitahovalo majora vysoké procento výnosu spíš než skromná, ale zato bezpečná dividenda.

„Tahle naftová ložiska vypadala tak krásně," mumlal si.

„Zdálo se, že se na nich dá vydělat majlant. Ale napálil jsem se skoro jako u těch diamantových dolů. Pozemky v Kanadě, to teď bude zdravá spekulace."

Jeho úvahy byly přerušeny tím, že se v otevřeném okně objevila hlava Ronalda Garfielda.

„Zdravím vás," řekl Ronnie bodře, „doufám, že nevyrušuji?"

„Jestli půjdete dál, tak to obejděte k domovním dveřím," řekl major Burnaby.

„A dejte pozor na skalničky. Mám dojem, že zrovna teď na nich stojíte."

Ronnie s omluvou ucouvl a vzápětí se objevil na druhé straně vilky u domovních dveří.

„Otřete si nohy o rohožku, vy jeden, „ řekl major. Ten mladík mu připadal neobyčejně dotěrný. Po pravdě řečeno, jediný mladý muž, k němuž za dlouhou řadu let pocítil stín laskavosti, byl ten žurnalista, Charles Enderby. K Ronniemu Garfieldovi žádnou podobnou laskavost nepociťoval. Vlastně všechno, co . nešťastný Ronnie řekl nebo udělal, vyvolávalo majorův ostrý nesouhlas. Jenomže – host do domu, bůh do domu.

„Nenapijete se něčeho?" zeptal se major, věren své tradici.

„Ne, děkuju pěkně. Totiž – já jen tak zaskočil, abych se zeptal, zda bychom nemohli jet spolu. Chtěl jsem dnes do Exhamptonu a dověděl jsem se, že máte objednaného Elmera, aby vás tam odvezl."

Burnaby přikývl. ‚Jdu si prohlédnout ty Trevelyanovy věci a rozhodnout, co se s nimi udělá," vysvětlil.

„Policie už dům uvolnila."

„Víte, já totiž „ řekl Ronnie poněkud nemotorně. ‚Já bych dnes potřeboval jet do Exhamptonu opravdu nutně. Myslel jsem, že bychom se mohli svézt spolu a zaplatit účet napůl, co tomu říkáte?"

„Samozřejmě," přisvědčil major.

„Souhlasím. Mladý muži, prospělo by vám chodit víc na procházky," dodal.

„Cvičit. Z vás mladých dneska nikdo pořádně necvičí. Ostrý šestimílový pochod tam a dalších šest mil zpátky – to by vám prospělo jak nic jiného na světě. Kdybych nepotřeboval vůz k odvezení některých těch Trevelyanových krámů, šel bych pěšky. Vy jste moc zhýčkaní – to je ten úpadek dnešních časů."

„Máte pravdu," řekl Ronnie, „jenže já nevěřím v přepínání sil. Jsem ale rád, že jsme se tak pěkně domluvili. Elmer mi říkal, že vyjíždíte v jedenáct hodin. Je to tak?"

„Ano, je."

„Tak tedy platí. Budu tam."

Ronnie však nedodržel slovo. Představoval si, že přesnost znamená přijít o deset minut později, a zastihl majora Burnabyho funícího vzteky a vůbec ne v náladě, kdy by se dal ukonejšit formální omluvou.

„Ti staří paprikové se pořád čilí kvůli ničemu," myslel si Ronnie.

„Nemají páru, jak dokážou každého otrávit věčným plácáním o tom, že se má všecko dodržovat na minutu přesně, nebo že je třeba cvičit, aby člověk zůstal v kondici."

V duchu si několik minut pohrával s nápadem, jaká by to asi byla švanda, kdyby se major Burnaby oženil s jeho tetou. Který z těch dvou, uvažoval, by na tom vydělal? On sám by si přisadil na tetu. S potěšením si v duchu maloval, jak by pokaždé šermovala rukama a vydávala zlostné skřeky, aby přivolala majora k sobě. Zanechal úvah a zahájil veselý rozhovor.

„Ten Sittaford se změnil v docela živou osadu – nezdá se vám? Slečna Trefusisová, ten Enderby a teď ten mladík z Austrálie – mimochodem, kdy ten se sem přihrnul? Najednou se tu dnes ráno objeví a nikdo neví, odkud přijel. Má teta je z toho úplně vedle."

„Bydlí u Willettových," řekl major Burnaby kysele.

„Ano, ale odkud se tu vzal? Soukromé letiště nemají ani u Willettových. Víte, mám dojem, že na tom Pearsonovi je něco zatraceně záhadného. Svítí mu tak nějak škaredě oči – moc škaredě. Nic

bych za to nedal, že chudáka Trevelyana zabil právě on.“ Major neodpověděl.

„Já se na to koukám takhle,“ pokračoval Ronnie.

„Lidé, co odcházejí do kolonií, jsou obvykle povedená kvítka. Příbuzní je nemají moc rádi, a proto je tam vystrnadí. Čili to vypadá tak, že povedené kvítko se vrátí, samozřejmě bez peněz, jako tenhle – navštíví kolem vánoc bohatého strýčka, bohatý příbuzný se přece nevykašle na švorcového synovečka, a švorcák synoveček ho bací po hlavě. Tomu říkám teorie! „

„Měl jste se o ní zmínit policii,“ řekl major Burnaby.

„Myslel jsem, že byste to mohl udělat vy,“ řekl pan Garfield.

„Jste přece s inspektorem Narracottem tak trochu kamarád, ne? Mimochodem, doufám, že zas v Sittafordu neslídil, nebo snad ano?“ ‚Já aspoň o ničem nevím.“

„Nenavštívil vás dnes ve vilce?“ Ne „

Ronniemu konečně došlo, proč major odpovídá tak stručně.

„Hm,“ řekl neurčitě, „tak to bychom měli,“ a pohroužil se do zamyšleného mlčení.

V Exhamptonu zastavil vůz před Třemi korunami. Ronnie vystoupil, a když si s majorem ujednali, že se tu sejdou v půl páté ke zpáteční cestě, zamířil směrem k exhamptonským obchodům.

Major zašel nejprve navštívit pana Kirkwooda. Po krátké rozmluvě s ním si vyzvedl klíče a vydal se do Hazelmooru. Evansovi předtím řekl, aby tam na něho v poledne čekal, a našel věrného sluhu stojícího na schodech. S chmurnou tváří zasunul major Burnaby klíč do domovních dveří a vešel do prázdného domu. Evans, kráčel těsně za ním. Nebyl v domě od noci, kdy v něm došlo k tragédii, a navzdory pevnému rozhodnutí neprojevit žádnou slabost, otřásl se, když procházel kolem salónu. Evans a major pracovali oba v tichu a vzájemném pochopení. Když jeden pronesl krátkou poznámku, druhý ji patřičně ocenil a pochopil.

‚Je to nepříjemná práce,“ řekl major Burnaby, „ale musí se udělat,“ a Evans, třídící ponožky do úhledných hromádek a počítající pyžama, se ozval.

„Připadá mi to strašně nepřirozené, ale jak říkáte, pane, musí se to udělat.“

Evans se ve své práci dobře vyznal. Všechno úhledně roztřídil, srovnal a rozdělil do hromádek. V jednu hodinu se nakrátko vrátili do hostince U tří korun a snědli oběd. Když se vrátili do domu, major náhle uchopil Evanse za ruku – jakmile za sebou sluha zavřel domovní dveře.

„Pst," řekl.

„Slyšíte ty kroky nahoře? Je to – je to v Joeově ložnici.

„Panebože ... pane! Slyším je také."

Na okamžik je přepadla jakási pověrečná hrůza, ale vzápětí major s hněvivě zvednutými rameny odpochodoval pod schodiště a burácivým hlasem vzkřikl: „Kdo je tam? Slyšíte? Okamžitě vylezte ven!"

Vydechl nesmírně překvapeně a rozmrzele – ale i s úlevou, budiž to přiznáno – když se nahoře na schodišti objevil Ronnie Garfield. Tvářil se rozpačitě a zkroušeně.

„Buďte zdráv," řekl.

„Hledám vás."

„Proč mě hledáte?"

„No – chtěl jsem vám jen říct, že o půl páté nepřijdu. Musím do Exeteru, tak abyste na mě zbytečně nečekal. Budu si muset vzít z Exhamptonu taxík."

„Jak jste se dostal do domu?" zeptal se major.

„Dveře byly otevřené," zvolal Ronnie.

„Přirozeně mě napadlo, že jste tu."

Major se prudce otočil k Evansovi.

„Vy jste nezamkl, když jste odcházel?"

„Ne, pane, nemám klíč."

„To bylo ode mne hloupé." zamumlal major.

„Nevadí vám to ale, že?" řekl Ronnie.

„Dole jsem nikoho neviděl, a tak jsem vyšel nahoru a trochu se tam porozhlédl."

„Ale co, vždyť na tom nezáleží," zavrčel major.

„Vylekal jste mě, to je všechno."

„Tak to bychom měli," řekl Ronnie bezstarostně.

„Já teď vypadnu, mějte se tu."

Major něco zadrmolil. Ronnie seběhl po schodech.

„Povídám," řekl klukovsky, „mohl byste mi, ehm – hm – říct, kde se to stalo?"

Major ukázal ukazováčkem směrem do salónu.

„Můžu se podívat dovnitř?" ‚Jestli chcete," zabručel major.

Ronnie otevřel dveře do salónu. Několik minut zůstal v místnosti a pak se vrátil.

Major zatím vyšel do poschodí, ale Evans byl v hale. Připomínal buldoka na stráži; jeho malá, hluboko posazená očka si měřila Ronnieho s poněkud zlomyslnou pátravostí.

„Hele," řekl Ronnie, „myslel jsem, že se krvavé fleky nedají umýt. Jako – že ať je umyjete sebelíp, vždycky se znova objeví. Ale ovšem, promiňte – starý pán byl přece udeřen do hlavy pytlíkem písku, že ano? Jsem to ale hlupák. Vypadal nějak takhle, že?"

Zvedl úzký, tuhý váleček, který ležel pod dalšími dveřmi. Zamyšleně jej potěžkal a ozkusil v ruce.

„Hezká hračka, co?" Několikrát jím švihl do vzduchu. Evans byl zticha.

„No jo," řekl Ronnie s vědomím, že to mlčení neznamená zrovna souhlas, „tak snad abych už šel. Nebyl jsem náhodou trošku netaktní?" Pokynul hlavou k poschodí.

„Zapomněl jsem, že byli kamarádi a tak – vůbec. Jeden skoro jako druhý, že? Ale teď vážně už půjdu. Promiňte, jestli jsem vykládal, co se nepatří." Prošel halou a opustil dům domovními dveřmi. Evans stál nehybně na místě, a teprve když uslyšel, jak zámek vrátek za panem Garfieldem zapadl, vyšel po schodech nahoru a připojil se k majoru Burnabymu. Bez jediné poznámky pokračoval v práci přesně tam, kde přestal, přešel pokojem a poklekl před skříňkou s botami.

V půl čtvrté byli s prací u konce. Jeden velký kufr se šatstvem a spodním prádlem obdržel Evans a druhý byl zabalen a převázán, aby byl připraven k odeslání do domova pro sirotky po námořnících. Dokumenty a účty byly uloženy do aktovky a Evans dostal pokyn, aby navštívil místní speditérskou firmu a dojednal s nimi uskladnění sportovních trofejí a vycpaných hlav vysoké zvěře, neboť majorovi Burnabymu by se do vilky nevešly. Jelikož Hazelmoor byl pronajat i s nábytkem, jiné problémy už nebylo třeba řešit.

Když to všechno bylo vyřízeno, Evans si několikrát nervózně odkašlal a pak řekl: „Promiňte pane, ale chtěl bych si najít nějakou práci, místo sluhy u nějakého pána, totéž, co jsem vykonával pro kapitána.“

„Ano, jistěže – můžete komukoli říct, aby se na mne obrátil o doporučení. To bude v pořádku, spolehněte se.“

„Račte prominout, pane, jenže já jsem to myslel trochu jinak. Mluvili jsme o tom s Rebekou, pane, a uvažovali jsme – no – jestli třeba byste nás nemohl zaměstnat vy?“ „Jenže – totiž – já si uklízím sám a sám se taky o sebe starám, jak možná víte. Ta stará, jak – se – no honem – jmenuje, mi jednou za den přijde uklidit a něco uvaří. Víc si – ehm – nemohu dovolit.“

„Nám ani tolik nejde o peníze, pane,“ řekl Evans rychle.

„Víte, pane, já jsem měl kapitána moc rád a – no prostě, kdybych vás mohl obsluhovat tak, jak jsem sloužil jemu, pak bych měl pocit, že se nic tak dalece nezměnilo, jestli mi rozumíte.“ Major si odkašlal a odvrátil oči.

„Opravdu – je to od vás velice ušlechtilá nabídka. Já – já se nad tím zamyslím.“ A uprchl tak překotně, že na silnici málem klopýtl. Evans stál a hleděl za ním. Ve tváři měl chápavý úsměv.

„Byli jak dva hrášky z jednoho lusku – on a kapitán,“ zamumlal. A pak mu přelétl po tváři rozpačitý výraz. ‚Jen by mě zajímalo, kde se ti dva spolu seznámili?“ zašeptal.

„Je to opravdu dost divné. Musím se zeptat Rebeky, co o tom soudí.“

XXIV

Narracott debatuje o případu

„Nejsem z toho zrovna moc šťastný, pane,“ řekl inspektor Narracott.

Policejní šéf na něho tázavě pohlédl.

„Vůbec ne,“ řekl inspektor Narracott.

„Nemám z toho zdaleka takovou radost jako na začátku.“

„Domníváte se, že jsme nedopadli toho pravého?“

„Nejsem o tom přesvědčen. Víte, zprvu všechno ukazovalo jedním směrem, ale teď to vypadá jinak.“

„Důkazy proti Pearsonovi se však nezměnily.“

„Ano, ale vyšla najevo řada dalších okolností. Je tu teď ještě ten druhý Pearson – Brian. Měl jsem pocit, že tuto informaci není zapotřebí důkladněji ověřovat, a proto jsem přijal jako fakt tvrzení, že se nenalézá v Austrálii. Teď se však ukázalo, že po celou tu dobu byl v Anglii. Podle všeho se do Anglie vrátil před dvěma měsíci – zřejmě cestoval stejnou lodí jako ty dámy Willettovy. Vypadá to, jako by se do dívky cestou zamiloval. Ať už z jakéhokoli důvodu, nevstoupil ve spojení s nikým ze své rodiny. Jeho sestra, ani jeho bratr neměli vůbec tušení, že je v Anglii. Minulý týden ve čtvrtek odešel z hotelu Ormsby na Russell Square a odjel na Paddingtonské nádraží. Od té chvíle až do úterka večer, kdy se s ním Enderby setkal, není známo, kde byl, a on o tom odmítá cokoli vypovědět.“

„Zdůraznil jste mu docela jasně, že mu tohle chování může jen přitížit?“

„Řekl, že je mu to úplně fuk. Nemá prý s tou vraždou nic společného, a je na nás, abychom mu dokázali opak. Jak nakládal se svým časem, to je prý jeho věc a nikoli naše, a kategoricky odmítl říct, kde byl a co dělal.“

„Opravdu mimořádné,“ poznamenal policejní šéf.

„Ano, pane. Je to mimořádný případ. Víte, nemá cenu zavírat oči před skutečností, ale tenhle mladík by spíš odpovídal typu pachatele než ten druhý. Nejde mi nějak dobře dohromady, že by James Pearson udeřil starého pána do hlavy pytlíkem s pískem, ale – abych tak řekl –, Brian Pearson by to snad dokázal dělat od rána do večera. Je to horkokrevný násilnický mladík – a nezapomínejte, že na něho je v dědictví pomatováno přesně stejným dílem. Ano – přijel dnes ráno s panem Enderbym, čilý a sebevědomý, upřímný a otevřený – tak se choval. Jenže to nesnese bližší zkoumání, pane, to mi věřte, že ne.“

„Hm – vy myslíte –“

„Fakta to nepotvrzují. Proč se nepřihlásil dřív? O smrti jeho strýce psaly v sobotu všechny noviny. Jeho bratr byl zatčen v pondělí. A on se neohlásí, nedá o sobě vědět. A kdyby ho byl ten novinář

nepotkal včera o půlnoci v zahradě Sittafordského sídla, nevěděli bychom o něm nic do dneška.“

„Co tam pohledával? Myslím teď toho Enderbyho.“

„Přece znáte novináře,“ řekl Narracott, „věčně někde slídí. Nedají si pokoj.“

„Často lezou člověku zatraceně na nervy,“ řekl policejní šéf.

„Ačkoli jsou občas taky k něčemu dobří.“

„Mám dojem, že ho k tomu popíchla ta mladá dáma,“ řekl Narracott.

„Která mladá dáma?“

„Emily Trefusisová.“ , Jak ta o tom .mohla něco vědět?“

„Byla v Sittafordu a slídila tam, kde se dalo. Ta, jak se říká, má za ušima a hned tak jí něco neunikne.“

„Co vám Brian Pearson vyprávěl o tom, kde byl a co dělal?“

„Říkal, že přišel do Sittafordského sídla navštívit svou mladou přítelkyni, to jest slečnu Willettovou. Vyšla z domu, aby se s ním setkala v době, kdy všichni spí, poněvadž nechtěla, aby se o tom dověděla její matka. Tak to líčí ona.“ Na hlase inspektora Narracotta bylo znát, že této výpovědi zřejmě nevěří.

„Jsem přesvědčen, pane, že kdyby ho byl Enderby nenatrefil, vůbec by se nám nepřihlásil. Odplul by zpátky do Austrálie a uplatnil své dědické nároky odtamtud.“ Na rtech policejního šéfa se objevil slabý úsměv.

„Ten asi bude všudypřítomné a slídivé novináře pěkně proklínat,“ zabručel.

„Vyšlo ale najevo ještě něco jiného,“ pokračoval inspektor. ‚Jsou tři sourozenci Pearsonovi, jak si vzpomínáte, a Sylvia Pearsonová je provdaná za spisovatele Martina Deringa. Ten mi vykládal, že poobědval a strávil odpoledne s nějakým americkým nakladatelem a pak navštívil literární večírek. Jenže teď se ukázalo, že na tom večírku vůbec nebyl.“

„Kdo to tvrdí?“

„Zas Enderby.“

„S tím Enderbym se musím seznámit,“ řekl policejní šéf.

„Vypadá to, jako by v tomhle vyšetřování hrál jednu z hlavních rolí on. Nepochybuji, že *Daily Wire* má v redakci pár čiperných mladíků.“

„Samozřejmě, může to znamenat málo nebo vůbec nic,“ pokračoval inspektor.

„Kapitán Trevelyan byl zabit před šestou hodinou, takže není důležité, kde Dering strávil večer – proč ale o tom úmyslně lhal? To se mi nelíbí, pane.“

„Mně také ne,“ souhlasil policejní šéf.

„Připadá mi to trochu zbytečné.“

„V člověku to vzbuzuje podezření, že to všechno může být falešné. Je to snad trochu odvážný předpoklad, ale Dering mohl odjet z Paddingtonského nádraží vlakem ve dvanáct deset, přijet do Exhamptonu krátce po páté, zabít starého pána, nasednout do vlaku v šest deset a vrátit se domů ještě před půlnocí. Rozhodně nebude na škodu pořádně to prošetřit, pane. Překontrolujeme si jeho finanční situaci, abychom zjistili, zda nebyl v peněžní tísni. Veškeré peníze, co jeho žena zdědí, dostane nakonec stejně on – stačí se na ni pouze podívat, a je vám to jasné. Musíme se ujistit, že jeho alibi na odpoledne je perfektní.“

„Celá věc je mimořádná,“ poznamenal znova policejní šéf.

„Přesto se mi ale zdá, že důkazy proti Pearsonovi jsou nezvratné. Vím, že se mnou nesouhlasíte – máte pocit, že jste dopadl toho nepravého.“

„Důkazy jsou v pořádku,“ připustil inspektor Narracott, „indicie a vůbec všecko – a každá porota by ho měla uznat vinným. Ale to, co říkáte, je také pravda – nedovedu si ho představit jako vraha.“

„A ta jeho mladá dáma se velice činí,“ řekl policejní šéf.

„Slečna Trefusisová, ano, ta nepochybně. Je to skutečně pozoruhodná mladá dáma a je neochvějně rozhodnuta ho z toho vysekat. Dala se do party s tím novinářem, s Enderbym, a zpracovává ho ze všech sil. Pro Jamese Pearsona je jí skoro škoda. Kromě toho, že je to hezký mládenec, moc pevný charakter bych u něho nehledal.“

„Jestli je to ženská, co ráda poroučí, pak jí on naprosto vyhovuje,“ řekl policejní šéf.

„No to víte," řekl inspektor Narracott, „proti gustu žádný dišputát. Souhlasíte tedy, pane, abych ze všeho nejdřív ověřil to Deringovo alibi?"

„Ano, hned se do toho pusťte. A jak to vypadá s tím čtvrtým spoludědicem? Je přece ještě někdo čtvrtý?"

„Ano, sestra. Ta je perfektně v pořádku. Tu už jsem si ověřil. Prokazatelně byla v šest hodin doma. Hned jdu na to Deringovo alibi."

O pět hodin později byl už inspektor Narracott opět v malém salónku v Nooku. Tentokrát našel pana Deringa doma. Služebná nejdřív řekla, že pán si nepřeje být vyrušován, poněvadž píše, ale inspektor vytáhl služební navštívenku a děvčeti nařídil, aby ji neprodleně odneslo svému pánovi. Zatímco čekal a přecházel sem tam po místnosti, mozek mu pracoval na plné obrátky. Chvílemi zvedl ze stolku nějaký drobný předmět, podíval se na něj téměř nevidoucíma očima a znova jej vrátil na místo. Krabice na cigarety z ohýbaného australského dřeva – podle všeho dar od Briana Pearsona. Zvedl značně ohmatanou starou knihu – *Pýcha a předsudek*. Otevřel desky a na předsádce uviděl vybledlým inkoustem naškrábané jméno – *Martha Rycroftová.* Jméno Rycroft mu přišlo nějak známé, ale v tom okamžiku si nemohl vzpomenout odkud. Z dalších úvah ho vytrhlo otevření dveří, jimiž do pokoje vešel Martin Dering.

Spisovatel byl středně vysoký muž a honosil se hustými, tmavě kaštanovými vlasy. Vypadal dobře, ačkoli byl poněkud obtloustly a měl nepřirozeně plné a rudé rty. Inspektor Narracott se nedal jeho zevnějškem ovlivnit.

„Dobré jitro, pane Deringu. Mrzí mě, že vás tu musím všechny znova obtěžovat."

„Och, na tom nezáleží, inspektore, ale vážně vám nemohu povědět nic víc, než co vám tu už řekli."

„Bylo nám řečeno, že váš švagr, pan Brian Pearson, je v Austrálii. Nyní jsme zjistili, že se poslední dva měsíce zdržuje v Anglii. Mohli jste mě na to alespoň upozornit. Vaše žena mi však výslovně řekla, že pan Brian je v Novém Jižním Walesu."

„Brian že je v Anglii?" Na Deringovi bylo vidět nelíčené překvapení.

„Mohu vás ujistit, inspektore, že jsem o této skutečnosti vůbec nevěděl – a vím s jistotou, že moje žena také ne.“

„Nevstoupil s vámi nějak do styku?“

„Ne, to ne. Vím bezpečně, že mu Sylvia během té doby dvakrát do Austrálie psala.“

„Ach tak – v tom případě se vám omlouvám, pane. Pochopitelně jsem myslel, že navázal nějaké spojení s příbuznými, a proto jsem na vás byl trochu roztrpčený, že jste mi to zatajili.“ ‚Jak vám říkám, vůbec jsme o tom nevěděli. Mohu vám nabídnout cigaretu, inspektore? Mimochodem – slyšel jsem, že prý už jste toho uprchlého trestance dopadli?“

„Ano, v úterý pozdě večer. Měl smůlu, protože padla mlha. Chodil pořád kolem dokola. Odpochodoval dvacet mil a pak zjistil, že je asi půl míle od Princetownu.“

„To je zvláštní, že v mlze chodí lidé kolem dokola. Ještě štěstí, že neuprchl v pátek. Vsadil bych se, že by mu tu vraždu připsali na konto.“

„Je to nebezpečný zločinec. Říkají mu Freddy Župan. Má na svědomí násilné vloupání, přepadení – vedl dvojí život velice prohnaným způsobem. Polovinu času trávil jako vzdělaný, vážený a zámožný muž. Pořád si nejsem jistý, zda nepatřil daleko spíš do Broadmooru. Čas od času ho totiž posedla jakási zločinná mánie. Zmizel a spřáhl se s největšími darebáky.“

„Myslím, že z Princetownu mnoho trestanců neuteče, co?“ ‚Je to skoro nemožné, pane. Tenhle útěk byl však náramně promyšleně naplánován i proveden. Ještě jsme tomu všemu ani nepřišli na kloub.“

„Hm,“ Dering vstal a podíval se na hodinky, „jestli už nic víc nemáte, inspektore – víte, já jsem přece jen velice zaměstnaný člověk –“

„Ano, ale mám ještě něco, pane Deringu. Chtěl bych vědět, proč jste mi řekl, že jste se v pátek večer zúčastnil literárního večírku v hotelu Cecil?“

‚Já – já vám nerozumím, inspektore.“

„Ale ano, rozumíte mi dobře. Na tom večírku jste nebyl, pane Deringu.“

Martin Dering zaváhal. Jeho oči nejistě zatékaly z inspektorovy tváře nahoru na strop, pak ke dveřím a pak na špičky vlastních bot. Inspektor čekal klidně a strnule.

„No dobrá," řekl Martin Dering konečně, „dejme tomu, že jsem tam nebyl. Co to má hrome co dělat s vámi? Proč vás nebo kohokoli jiného může zajímat, co jsem dělal pět hodin poté, co byl můj strýc zavražděn?"

„Učinil jste jistou výpověď, pane Deringu, a já si potřebuji tuto výpověď ověřit. Zčásti se ukázala nepravdivá. Musím si proto ověřit i tu druhou část. Říkáte, že jste obědval s nějakým přítelem a strávil s ním odpoledne."

„Ano – se svým americkým nakladatelem." ‚Jak se jmenuje?"

„Rosenkraun, Edgar Rosenkraun."

„Ano, a jakou má adresu?"

„Odjel už z Anglie. Odjížděl minulou sobotu."

„Do New Yorku?"

„Ano."

„Takže nyní bude ještě na moři. Kterou lodí cestuje?" ‚Já – já si opravdu nemůžu vzpomenout."

„Víte aspoň lodní společnost? Je to Cunard nebo White Star?"

„Já – vážně si nemůžu vzpomenout."

„To nic," řekl inspektor, „pošleme telegram na adresu jeho firmy do New Yorku. Tam to budou vědět."

„Byla to loď *Gargantua*, „řekl Dering mrzutě.

„Děkuji vám, pane Deringu, předpokládal jsem, že si vzpomenete, když budete chtít. Nyní tedy tvrdíte, že jste obědval s panem Rosenkraunem a že jste s ním strávil odpoledne. Kolik bylo hodin, když jste se s ním rozešel?"

„Myslím, že asi tak pět."

„A co jste dělal pak?"

„O tom odmítám vypovídat. Do toho vám nic není. Tohle je vše, co jste potřeboval vědět."

Inspektor Narracott zamyšleně přikývl. Jestliže Rosenkraun Deringovu výpověď potvrdí, pak jakákoli snaha obvinit Deringa musí ztroskotat. Ať byla jeho záhadná činnost onoho večera jakákoli, s případem neměla spojitost.

„Co hodláte udělat?“ zeptal se Dering stísněně.

„Odešlu depeši panu Rosenkraunovi na palubu lodi Gargantua.“

„Zatraceně!“ zvolal Dering.

„Zapletete mě do kdovíjakých klepů a nevím čeho, koukejte –“

Přistoupil k psacímu stolu, naškrábal na kousek papíru pár slov a podal lístek inspektorovi.

„Myslím, že musíte udělat, co je vaší povinností,“ řekl nepříjemně, „ale přinejmenším to můžete udělat tak, aby mi to neublížilo. Není to vůbec příjemné – být předhozen novinám.“ Na papíru stálo: Rosenkraun, parník *Gargantua*. Prosím potvrďte, že jsme byli spolu od oběda do páté hodiny v pátek čtrnáctého. Martin Dering.

„Dejte si poslat odpověď na svou adresu – to je mi jedno. Ne však do Scotland Yardu nebo na nějakou policejní strážnici. Nevíte, co jsou tihle Američani zač. Stačí zmínka, že jsem namočen do nějakého policejního vyšetřování, a ta nová smlouva, o které jsem jednal, je v pekle. Pokládejte to za soukromou záležitost, inspektore.“

„Nemám proti tomu námitky, pane Deringu. Chci se pouze dovědět pravdu. Pošlu to s placenou odpovědí a s tím, že odpověď má být doručena na mou soukromou adresu v Exeteru.“

„Děkuju vám. Není to snadné živobytí – živit se jako spisovatel. Uvidíte, že odpověď bude kladná. Neřekl jsem vám o tom večírku pravdu, a to jen proto, že jsem tuhle verzi pověděl své ženě a myslel jsem si, že bych se tedy měl držet stejné verze i před vámi. Jinak bych si spískal pěknou řádku nepříjemností.“ ‚Jestliže pan Rosenkraun potvrdí vaši výpověď, pane Deringu, nemáte se čeho bát.“

„Nepříjemná povaha,“ pomyslel si inspektor, když odcházel z domu.

„Zdá se ale, že má jistotu, že ten americký nakladatel pravdivost jeho sdělení potvrdí.“

Náhle se inspektorovi vynořila v hlavě vzpomínka – ve chvíli, kdy naskočil do vlaku, který ho měl odvézt zpátky do Devonu.

„Ovšem – Rycroft – tak se přece jmenuje ten starý pán, co bydlí v jedné ze sittafordských vilek. Podivuhodná shoda okolností.“

XXV

V Dellerově kavárně

Emily Trefusisová a Charles Enderby seděli u stolku v Dellerově kavárně v Exeteru. Bylo půl čtvrté a v tuto hodinu zde bývalo poměrně ticho a klidno.

Pár lidí poklidně popíjelo čaj, ale jinak byla restaurace téměř poloprázdná.

„Tak mi pověz," řekl Charles, „co si o něm myslíš?" Emily se zamračila.

„To je těžké," řekla.

Po výslechu na policii s nimi Brian Pearson poobědval. Choval se k Emily neobyčejně zdvořile, podle jejího názoru až přespříliš. Té bystré dívce se to vše zdálo poněkud nepřirozené. Hle, mladý muž, který skrývá své milostné pletky, a pojednou se u dostaveníčka vynoří všetečný cizí člověk. Brian Pearson to přijal jako hotová ovečka a souhlasil s Charlesovým návrhem, že odjedou taxíkem na policii.

Co ho vedlo k tomu, že tak pokorně svolil? Emily to připadalo pro výbušného Briana Pearsona naprosto netypické, vůbec to po dle ní neodpovídalo jeho povaze.

„Radši vás dřív uvidím v pekle!"

něco takového by se od něho dalo čekat mnohem spíš, o tom byla přesvědčena. Tahle odevzdanost byla podezřelá. Pokusila se sdělit své pocity Enderbymu.

‚Já tě chápu," řekl Enderby.

„Náš Briánek asi něco skrývá, a proto si nedovolí projevit svou nezdvořáckou povahu, jak by chtěl."

„To je přesné."

„Myslíš, že by starého Trevelyana mohl zabít on?"

„Brian," řekla Emily zamyšleně, „hm – je to člověk, s kterým musíme počítat. Nemá žádné skrupule, aspoň myslím, a jestliže by o něco usiloval, nenechal by se od toho konvenčními hledisky a zábranami odvrátit. Není to takový ten všední, krotký Angličanek."

„Jestliže dáme na jednu misku vah všechny osobní vlastnosti, pák by přece přicházel v úvahu spíš než Jim, ne?" řekl Enderby. Emily přikývla.

„To je pravděpodobné. Dokázal by to spáchat mnohem snadněji – poněvadž nikdy neztratí nervy.“

„Řekni mi upřímně, Emily, myslíš, že to udělal on?“ , Já – já nevím. Podmínky splňuje – jako jediný ze všech.“ ‚Jak to myslíš, že splňuje všechny podmínky?“

„No podívej. Za prvé: *motiv*.“ Odpočítávala jednotlivé body na prstech.

„Motiv je stejný: dvacet tisíc liber. Za druhé: *příležitost!* Nikdo neví, kde byl v pátek odpoledne, a jestliže by byl na nějakém nezávadném místě, pak by to jistě řekl. Takhle ale můžeme soudit, že byl ten pátek někde nedaleko Hazelmooru.“

„Policie nenašla nikoho, kdo by ho v Exhamptonu viděl,“ zdůraznil Charles, „a on je člověk, kterého nelze tak snadno přehlédnout.“

Emily pohrdavě zavrtěla hlavou.

„Ten v Exhamptonu nebyl. Víš, Charlesi, jestli tu vraždu spáchal on, připravil ji předem. To jenom nevinný chudák Jim tam přišel jako obětní beran a zůstal tam. Existuje přece Lydford a Chagford nebo možná i Exeter. Mohl přijít pěšky z Lydfordu – to je po hlavní silnici a sněhu zas neleželo tolik, aby jím neprošel. Mohl to být docela pěkný vejšlap.“

„To všechno bychom měli dopodrobna vyšetřit.“

„Policie už na tom pracuje,“ řekla Emily, „a ti to zvládnou o moc lip než my. Se všemi veřejnými záležitostmi si policie poradí lip. Jenom soukromé a osobní věci – jako je třeba nutnost vyslechnout paní Curtisovou, nepřehlédnout narážky slečny Percehouseové a hlídat Willettovy dámy – to je naše doména.“

„Ale někdy taky ne, jak se to veme,“ řekl Charles.

„Vraťme se k Brianu Pearsonovi a tomu, že splňuje všechny podmínky,“ řekla Emily.

„Dvě už jsme uvedli, motiv a příležitost, a pak existuje ještě třetí – která je myslím svým způsobem ze všech nejdůležitější.“

„Co je to?“

„Hned od samého začátku jsem cítila, že nemůžeme ignorovat tu duchařskou seanci s klepajícím stolečkem. Pokoušela jsem se k tomu přistupovat co možná logicky a nepředpojatě. Má to pouze tři možná

řešení. Za prvé: byl to nadpřirozený jev. To je ovšem možné, ale já osobně to vylučuju. Za druhé: bylo to záměrné – někdo to udělal s jistým cílem, ale poněvadž pro to nejsme schopni najít přijatelný důvod, můžeme to vyloučit také. Za třetí: bylo to náhodné. Někdo se prozradil, aniž to měl v úmyslu – ve skutečnosti proti své vůli. Prozradilo ho jeho podvědomí. V tom případě někdo z těch šesti lidí určitě věděl, že kapitán Trevelyan bude to odpoledne v určitou hodinu zavražděn, nebo že někdo s ním má rozhovor, který může vyústit v násilný čin. Nikdo z těch šesti lidí sám nemohl být vrahem, ale jeden z nich musel být s vrahem v nějakém spojení. Nenajdeme žádný spojovací článek mezi Burnabym a někým jiným, nebo panem Rycroftem a někým jiným, nebo Ronaldem Garfieldem a někým jiným; když však uvažujeme o Willettových, pak se to jeví rozdílně. Najdeme spojitost mezi Violet Willettovou a Brianem Pearsonem. Ti dva mají k sobě velice intimní vztah, a to děvče bylo po vraždě celé pryč a jak na trní.“

„Myslíš, že to věděla?“ řekl Charles.

„Ona nebo její matka. Jedna z nich.“

„O jedné osobě ses ale nezmínila,“ řekl Charles.

„O panu Dukeovi.

„Já vím,“ řekla Emily.

„Je to podivné. On je totiž jediný, o kom

nevíme vůbec nic. Dvakrát jsem se ho pokusila navštívit a neuspěla jsem. Zdánlivě neexistuje žádná spojitost mezi ním a kapitánem Trevelyanem nebo mezi ním a někým z Trevelyanových příbuzných. Neexistuje vůbec nic, co by ho nějakým způsobem s celým případem spojovalo, a přesto –“

„Copak?“ řekl Charles Enderby, když se Emily odmlčela.

„A přesto jsme potkali inspektora Narracotta, když vycházel z jeho vily. Inspektor Narracott ví o panu Dukeovi něco, co my nevíme. Ráda bych věděla, co to je.“

„Ty myslíš –“

„Dejme tomu, že Duke je podezřelý a že to policie ví. Dejme tomu, že kapitán Trevelyan na Dukea něco vyšťáral. Byl na své nájemníky hrozný ras, na to nesmíme zapomínat, a dejme tomu, že se se svým objevem chystal jít na policii. Z toho důvodu se Duke s ně-

jakým komplicem rozhodnou, že ho zabijí. Já vím, že to všechno zní příšerně melodramaticky, jako v šestákovém románku, ale přesto nelze koneckonců něco takového vyloučit.“

„Rozhodně je to nápad,“ řekl Charles pomalu. Oba se odmlčeli, pohrouženi v myšlenkách. Náhle Emily řekla: „Znáš ten divný pocit, který člověk má, když se na něho někdo upřeně dívá? Někdy se mi zdá, jako by se mi něčí oči propalovaly temenem do hlavy. Je to všechno jen má fantazie, nebo se na mě v téhle chvíli někdo opravdu kouká?“ Charles odstrčil o kousek židli a jakoby mimoděk se rozhlédl po kavárně.

„U toho stolku u okna sedí nějaká ženská,“ oznámil.

„Vysoká, tmavovlasá a hezká. Upřeně na tebe civí.“

„Je mladá?“

„Moc mladá ne, ale – podívejme!“

„Kdopak to je?“

„Ronnie Garfield. Právě teď přišel do kavárny, potřásá si s tou ženskou rukou a usedá k jejímu stolku. Mám dojem, že ona mu něco říká o nás.“

Emily otevřela kabelku. Velice nápadně si napudrovala nos a při té příležitosti nastavila malé kapesní zrcátko do příhodného úhlu. ‚Je to teta Jennifer,“ řekla tiše.

„Už se zvedají.“

„To už odcházejí,“ řekl Charles.

„Chceš s ní mluvit?“

„Ne,“ řekla Emily.

„Myslím, že udělám lip, když budu předstírat, že jsem ji neviděla.“

„Koneckonců,“ řekl Charles, „proč by teta Jennifer neměla znát Ronnieho Garfielda a nemohla ho pozvat na čaj?“

„A proč by měla?“ řekla Emily.

„Proč by neměla?“

„Ale probůh, Charlesi, nech toho a přestaň hrát tenhle ping pong *měla-neměla*. Samozřejmě je to všechno nesmysl a vůbec nic to neznamená! Pravé jsme si řekli, ze na té seanci nikdo nemel žádný vztah k příbuzenstvu, a neuplynulo ani pět minut a viděli jsme Ronnieho Garfielda popíjet čaj se sestrou kapitána Trevelyana.“

„Z čehož vyplývá,“ řekl Charles, „že jeden nikdy neví.“

„Z čehož vyplývá,“ řekla Emily, „že člověk musí vždycky začínat znova.“

„V mnoha směrech,“ řekl Charles. Emily se na něho podívala. ‚Jak to myslíš?“

„To s tím nemá nic společného,“ řekl Charles. Položil svou ruku na její. Neodtáhla ji.

„Už bychom to měli mít za sebou,“ řekl Charles.

„Potom –“

„Co potom?“ řekla Emily jemně.

„Udělám pro tebe všechno na světě, Emily,“ řekl Charles.

„Prostě všechno –“

„Vážně?“ řekla Emily.

„To je od tebe moc hezké, milý Charlesi.“

XXVI

Robert Gardner

O dvacet minut později zazvonila Emily na zvonek domovních dveří ve Vavřínovém loubí. Přivedl ji tam náhlý impuls. Věděla, že teta Jennifer bude ještě s Ronniem Garfieldem. Oslnivě se usmála na Beatrici, když jí dívka otevřela dveře.

„To jsem zas já,“ řekla Emily.

„Vím, že paní Gardnerová není doma, ale mohla bych mluvit s panem Gardnerem?“ Taková žádost byla zřejmě nezvyklá. Zdálo se, že Beatrici přivedla do rozpaků. ‚Já – to nevím. Zajdu nahoru a zeptám se, ano?“

„Pěkně vás prosím,“ řekla Emily.

Beatrice odešla do poschodí, v několika málo okamžicích se vrátila a požádala Emily, aby se obtěžovala po schodech. Robert Gardner ležel ve velikém pokoji na pohovce u okna. Byl to statný muž s modrýma očima a světlými vlasy. Emily napadlo, že by mohl představovat Tristana ve třetím dějství *Tristana a Isoldy* a že by mu dal něco, co mu ještě žádný wagnerovský tenor nedal.

„Pěkně vítám,“ řekl.

„Vy jste nevěsta toho obviněného, viďte?“

„Uhodl jste, strýčku Roberte," řekla Emily.

„Doufám, že vám smím říkat strýčku Roberte?" zeptala se.

„Když to Jennifer dovolí. Jak se cítíte – když váš mládenec úpí ve vězení?" Je to krutý člověk, usoudila Emily. Člověk, který m zlomyslnou radost z toho, zasáhne-li vás na nejcitlivějším místě. Byla však pro něho rovnocennou partnerkou. Řekla s úsměvem: ‚Je to vzrušující.

„Ne ale tolik jako pro mladého pána, co? Naučí ho to, že život není žádný koláč s povidlama," řekl Robert Gardner zlomyslně.

„Ve válce nebyl, že? To byl na to ještě moc mladý a zvykl si brát život na lehkou váhu. No – teď dostává do těla z jiné strany." Zvědavě se na ni podíval.

„Pročpak jste mě přišla navštívit?" Z jeho hlasu zaznělo cosi jako podezření.

„Když se chce přivdat do rodiny, není vůbec divné, chce-li člověk všechny své budoucí příbuzné poznat předem."

„Poznat to nejhorší dřív, než bude příliš pozdě. Tak vy se opravdu chcete za Ji má provdat?"

„A proč ne?"

„Navzdory tomu, že je obviněn z vraždy?"

„Navzdory tomu."

„No prosím," řekl Robert Gardner.

„Nikdy jsem neviděl nikoho méně sklíčeného. Člověk by si mohl myslet, že se dobře bavíte."

„To ano. Vypátrat vraha je neobyčejně vzrušující."

„Cože?"

„Řekla jsem, že vypátrat vraha je neobyčejně vzrušující," opakovala Emily.

Robert Gardner na ni vytřeštil oči a poté klesl do polštářů. ‚Jsem unavený," řekl remcavě.

„Už nemůžu mluvit. Sestro – kdepak je sestra? Sestro – jsem vyčerpaný."

Ošetřovatelka Davisova na jeho zavolání rychle přišla z vedlejšího pokoje.

„Pan Gardner se strašně snadno unaví. Myslím, že byste už měla jít, když se nebudete zlobit, slečno Trefusisová." Emily vstala. Vese-

le přikývla a řekla: „Sbohem, strýčku Roberte. Možná že ještě někdy přijdu.“ ‚Jak to myslíte?“

„*Au revoir*,“ řekla Emily.

Už vycházela z domovních dveří, když se pojednou zarazila.

„Och!“ řekla Beatrici.

„Nechala jsem si tam rukavičky.“

„Přinesu vám je, slečno.“

„Není třeba,“ řekla Emily.

„Vrátím se pro ně sama.“ Křepče vyběhla po schodech a vstoupila bez zaklepání.

„Och,“ pípla Emily, „promiňte, prosím. Je mi moc líto. Nechala jsem si tu rukavice.“ Ostentativně si je vzala, usmála se líbezně na oba přítomné, kteří tu seděli držíce se za ruce, seběhla po schodech a vyšla z domu.

„Tohle zapomínání rukavic se výborně osvědčuje,“ řekla si Emily v duchu.

„Už podruhé to k něčemu bylo. Chudinka teta Jennifer, jestlipak o tom ví? Pravděpodobně ne. Musím si pospíšit, abych Charlese nenechala dlouho čekat.“

Enderby čekal v Elmerově fordce na smluveném místě.

„Měla jsi úspěch?“ zeptal se, když ji balil do deky.

„Zdá se. Nejsem si jista.“ Enderby se na ni tázavě podíval.

„Ne,“ řekla Emily v odpověď na jeho pohled.

„Nehodlám ti o tom nic povídat. Víš – možná že to nemá s případem vůbec nic společného – a pak by to ode mne nebylo slušné.“ Enderby si povzdechl.

„Tomuhle tedy říkám krutost,“ poznamenal.

„Lituji,“ prohlásila Emily pevně.

„Ale už jsem řekla.“ ‚Jen si postav hlavu,“ řekl Charles mrazivě. Seděli v ujíždějícím autě mlčky – Charles mlčel z pocitu uraženosti – Emily spíš přezíravě.

Byli už blízko Exhamptonu, když přerušila mlčení nečekanou poznámkou.

„Charlesi,“ řekla, „hraješ bridž?“

„Hraju. Proč?“

„Přemýšlela jsem o tom. Víš, co se říká – jak si počínat, když máš vyjádřit hodnotu svého listu? Licituješ-li obranně, počítej jisté zdvihy, když ale máš útočný list, počítej ztrátové zdvihy. No a my teď máme útočný list, ale možná že jsme ho licitovali špatně.

‚Jak to myslíš?“

„Podívej: počítali jsme přece jisté zdvihy, ne? Tím chci říct, že jsme se zabývali lidmi, kteří kapitána Trevelyana mohli zabít, ať se to zdá jakkoli nepravděpodobné. Proto asi taky jsme z toho byli tak strašně popletení.“ ‚Já popletený nebyl,“ prohlásil Enderby.

„Tak teda já. Já jsem z toho popletená tak, že nedokážu vůbec myslet. Podívejme se na to ale z druhé strany. Spočítejme ztrátové zdvihy našeho silného listu – lidi, kteří vůbec nepřicházejí v úvahu, že kapitána Trevelyana zabili.“

„Tak dobře – začnem,“ řekl Enderby.

„Pro začátek tu jsou obé Willettovy a Burnaby a Rycroft a Ronnie – a máš pravdu, ještě Duke.“

„Ano,“ souhlasila Emily.

„Víme, že žádný z nich ho nemohl zabít. Poněvadž v době činu všichni seděli v Sittafordském sídle a viděli jeden druhého a všichni lhát nemohou. Je to tak, žádný z nich nepřichází v úvahu.“

„De facto jsou z toho venku vůbec všichni ze Sittafordu,“ řekl Enderby.

„Dokonce i Elmer.“ Snížil hlas, aby vyloučil možnost, že je řidič uslyší.

„Protože silnice ze Sittafordu byla ve čtvrtek pro auta nesjízdná.“

„Mohl jít pěšky,“ řekla Emily stejně tiše.

„Jestli se tam mohl večer dostat pěšky major Burnaby, Elmer mohl vyrazit už někdy po poledni – přijít do Exhamptonu v pět, zavraždit ho a zase se pěšky vrátit.“

Enderby zavrtěl hlavou.

„Nemyslím si, že by dokázal pěšky dojít zpátky. Vzpomeň si, že chumelit začalo v půl sedmé. Doufám ale, že snad nechceš obvinit Elmera?“

„Ne, to ne,“ řekla Emily, „ačkoli by mohl třeba být vraždící maniak.“

„Pst,“ řekl Charles.

„Kdyby tě slyšel, tak to nepřežije.“

„Rozhodně,“ řekla Emily, „nemůžeš prohlásit s konečnou platností, že on kapitána Trevelyana nezavraždil.“

„Skoro ano,“ řekl Charles. „Nemohl jít pěšky do Exhamptonu a zpátky, aby o tom nevěděl celý Sittaford a neříkal si, že je to nějaké divné.“

„Je to opravdu ves, kde ví každý o každém všechno,“ přisvědčila Emily.

„No ovšem,“ řekl Charles, „a z toho důvodu také tvrdím, že všichni obyvatelé Sittafordu jsou mimo podezření. Jediní dva, kteří u Willettových nebyli – slečna Percehouseová a kapitán Wyatt – jsou invalidní. Ti by nedokázali prodírat se sněhovou bouří. A pak ještě náš milený Curtis a jeho drahá polovice. Kdyby to udělal jeden z nich, určitě by se v klidu vydali do Exhamptonu na víkend a vrátili by se, až když by bylo po všem.“ Emily se dala do smíchu.

„Jenomže jednou je jisté, že nemůžeš odjet ze Sittafordu na víkend, aniž by si toho někdo povšiml,“ řekla.

„Curtis by si patrně povšiml toho nezvyklého ticha, kdyby paní Curtisová odjela,“ řekl Enderby.

„Ovšem, pachatelem by měl být Abdul,“ řekla Emily.

„Takhle by to vypadalo v detektivce. Kapitán by jeho bratra zastřelil jako povstalce – nějaký takový cajdák.“

„Odmítám věřit, že ten domorodec vůbec někdy někoho zabil,“ řekl Charles.

„Už vím,“ zvolal pojednou.

„Co?“

„zeptala se Emily dychtivě.

„Kovářova žena. Ta, co čeká osmé dítě. Neohrožená žena navzdory svému stavu odpochodovala celou tu štreku do Sittafordu a bácla ho po hlavě pytlíkem písku.“

„A proč, prosím tě?“

„Poněvadž kovář sice je otcem jejích prvních sedmi dětí, ale kapitán Trevelyan byl otcem očekávaného osmého potomka.“

„Charlesi,“ řekla Emily, „nebuď vulgární. Ale i tak by to byl udělal spíš kovář, ne ona. To není špatný nápad. Jen si pomysli, jak

by se ta svalnatá paže dokázala tím pytlíkem písku rozmáchnout! A jeho žena by si vůbec ani nevšimla, že zmizel z domu, když musí dohlížet na sedm dětí. To už jí nezbývá čas všímat si nějakého chlapa!“

„Už jsme v těch úvahách klesli na úroveň dvou bohulibých idiotů,“ řekl Charles.

„To ano,“ souhlasila Emily.

„S počítáním těch ztrátových zdvihů jsme zrovna moc neuspěli.“

„A co ty?“ řekl Charles.

Já?“

„Kdes byla v době, kdy byl spáchán zločin?“

„To je opravdu trefa! Vůbec mě to nenapadlo. Samozřejmě jsem byla v Londýně. Nevím ale, zda bych to mohla dokázat. Byla jsem v bytě sama.“

„Takže v tom lítáš,“ řekl Charles.

„Je tu motiv a vůbec všechno.

Tvůj snoubenec získá dvacet tisíc liber. Co chceš víc?“

„Ty jsi přece chytrolín, Charlesi,“ řekla Emily.

„Vidím, že jsem vlastně nejpodezřelejší já sama. To mě vůbec nenapadlo.“

XXVII

Narracott jedná

O dva dny později seděla Emily dopoledne v kanceláři inspektora Narracotta. Přijela ráno ze Sittafordu. Inspektor Narracott na ni obdivně zíral. Líbila se mu Emilyina energie, odvážná rozhodnost, která se nikdy nevzdávala, a její věcná bodrost. Byla rozená bojovnice a bojovníky měl inspektor Narracott v lásce. Soukromě si myslel, že Emily je pro Jima Pearsona škoda, i kdyby se ukázalo, že je mladý muž nevinen.

„To se obvykle píše v knihách,“ řekl, „že policie dychtí po nějaké oběti a starou belu se stará o to, zda je ta oběť nevinná nebo ne. Pokud mají dost důkazů k tomu, aby na něho podali žalobu. Jenže to

není pravda, slečno Trefusisová; my chceme dopadnout pouze viníky.“

„Vy opravdu věříte, že Jim je nevinen, inspektore Narracotte?“

„Na to vám oficiálně nemohu odpovědět, slečno Trefusisová, Ale řeknu vám tohle – zkoumáme velice pečlivě nejen důkazy proti němu, ale i důkazy proti jiným lidem.“

„Myslíte proti jeho bratru – Brianovi?“

„To je neobyčejně nerudný člověk, ten pan Brian Pearson. Odmítl odpovídat na otázky či poskytnout nám o sobě jakékoli informace, ale já si myslím –“ pomalý, devonshireský úsměv inspektora Narracotta se rozšířil.

„Myslím, že bych dokázal uhodnout, co dělal. Za půl hodiny budu vědět, zda mám pravdu. Pak je tu ještě pan Dering.“

„Viděl jste ho?“ zeptala se Emily zvědavě.

Inspektor Narracott se podíval do její živé tváře a cítil pokušení odložit úřední obezřetnost. Zvrátil se do křesla a vylíčil jí svou rozmluvu s panem Deringem; potom z hromádky spisů u svého lokte zvedl kopii telegramu, který poslal panu Rosenkraunovi.

„Tohle jsem poslal,“ řekl.

„A zde je na něj odpověď.“ Emily si ji přečetla: Narracott, Drysdale Road 2, Exeter. Potvrzuji Deringovu výpověď; byl se mnou celé páteční odpoledne. Rosenkraun.

„Zpropadeně!“ zvolala Emily, která zvolila mírnější výraz, než původně chtěla, protože věděla, že policie je drobet staromódní a úzkoprsá.

„Ano, ano,“ řekl inspektor Narracott zamyšleně. ‚Je to mrzuté, že?“

A jeho pomalý devonshireský úsměv se mu znova objevil na tváři. ‚Já ale jsem podezíravý člověk, slečno Trefusisová. Argumenty pana Deringa zněly velice věrohodně – ale pomyslel jsem si, že je škoda nahrávat mu tak dokonale do ruky. Proto jsem poslal další bezdrátovou depeši.“ A znova jí podal dva formuláře.

Na prvním stálo: Žádám informaci vzhledem k vraždě kapitána Trevelyana. Potvrzujete výpověď Martina Deringa, jeho alibi na pátek odpoledne? Detektivní inspektor Narracott, Exeter. Zpáteční depeše prozrazovala rozrušení odesílatele, kterému nesejde na tom,

kolik bude telegram stát: Neměl jsem tušení, že jde o kriminální případ. V pátek jsem se s Martinem Deringem nesešel. Jeho výpověď jsem potvrdil v domnění, že jde o přátelskou službu. Domníval jsem se, že jeho žena ho dává sledovat, aby měla po ruce důvody k rozvodu.

„Och," řekla Emily.

„Vy jste ale chytrák, inspektore." Inspektor si zřejmě také myslel, že to provedl opravdu chytře. Vlídně a spokojeně se usmíval.

, Jak jen ti muži drží pospolu," pokračovala Emily, prohlížejíc si stále ještě telegramy.

„Chudinka Sylvia. V některém ohledu si opravdu myslím, že muži jsou potvory. A proto," dodala, „je pak člověk mile překvapen, když najde muže, na kterého se skutečně může spolehnout."

S obdivem se na inspektora usmála.

„Tohle všechno je velice důvěrné, slečno Trefusisová," varoval ji inspektor.

„Prozradil jsem vám víc, než bylo mou povinností, když jsem vás o tom informoval."

„Myslím, že je to od vás úžasné," řekla Emily.

„Nikdy, opravdu nikdy vám to nezapomenu."

„No dobrá," řekl inspektor.

„Ale nezapomeňte – nikomu ani slovo."

„To myslíte, že to nemám říkat Charlesovi – panu Enderbymu?"

„Novináři zůstanou novináři," řekl inspektor Narracott.

„Ačkoli jste si ho obdivuhodně ochočila, slečno Trefusisová – zprávy jsou zprávy, nemám pravdu?"

„Nepovím mu nic," řekla Emily.

„Myslím, že jsem si ho otočila kolem prstu, ale jak říkáte – žurnalisté zůstanou žurnalisty."

„Nikdy se nedělte o informaci, není-li to nutné. To je má zásada," řekl inspektor Narracott.

V Emilyiných očích se mihl záblesk a její nevyřčenou myšlenkou bylo, že inspektor Narracott svou zásadu v poslední půl hodině několikrát šeredně porušil. Náhle si na něco vzpomněla, ač ovšem v téhle chvíli na tom nesešlo. Zdálo se, že všechno ukazuje naprosto jiným směrem. Ale i tak bude dobře to vědět.

„Inspektore Narracotte," řekla náhle, „kdo to je ten pan Duke?"

„Pan Duke?"

Uvědomila si, že její otázka inspektora zarazila.

„Vzpomínáte si přece," řekla Emily, „že jsme vás potkali, když jste v Sittafordu odcházel z jeho vilky."

„Ano, máte pravdu, vzpomínám si. Po pravdě řečeno, slečno Trefusisová, chtěl jsem od něho získat poněkud objektivnější zprávu o tom klepajícím stolečku. Major Burnaby totiž není příliš dobrý vypravěč."

„Ale přesto," řekla Emily zamyšleně, „být na vašem místě, šla bych za někým jako třeba za panem Rycroftem. Proč jste si vybral pana Dukea?"

Chvíli bylo ticho a pak inspektor řekl: ‚Jde čistě o věc názoru."

„Ještě něco by mě zajímalo. Ráda bych věděla, jestli policie ví něco o tom panu Dukeovi."

Inspektor Narracott neodpověděl. Upřeně zíral na piják.

„Člověk, který vede bezúhonný život!" řekla Emily.

„To se zdá pana Dukea vystihovat naprosto přesně. Ale Co když bezúhonný život nevedl vždycky? Ví to policie?" Viděla, jak se na tváři inspektora Narracotta zacukalo několik svalů, když se pokusil skrýt úsměv.

„Vy ráda hádáte, že, slečno Trefusisová?" řekl přátelsky.

„Když vám to lidé neřeknou, musíte hádat!" odsekla Emily.

„Když někdo, jak říkáte, vede bezúhonný život," řekl inspektor Narracott, „ale bylo by pro něho nepohodlné a mrzuté, kdyby se znova protřepávala a vytahovala na světlo jeho minulost – nu, pak si policie dovede poradit sama. Nemáme zájem prozrazovat jeho tajemství."

„To chápu," řekla Emily, „ale stejně – byl jste za ním, že? To vypadá, jako byste si myslel, abych vůbec s něčím začala, že do toho může být nějak namočený. Přála bych si – přála bych si vědět, co je ten pan Duke vlastně zač. A kterému odvětví kriminologie v minulosti obzvlášť holdoval?"

Podívala se na inspektora Narracotta prosebně, ale v jeho tváři se nehnul jediný sval. Pochopila, že v tomto bodě nemá naději přimět ho k řeči, a proto si povzdechla a odešla. Po jejím odchodu zůstal

inspektor sedět a dál zíral na piják. Na rtech mu stále ještě pohrával mírný úsměv. Pak zazvonil na zvonek a vstoupil jeden z jeho podřízených.

„Tak co?“ zeptal se inspektor Narracott.

„Je to tak, pane, ale nebyl to hotel U vévody v Princetownu, ale hotel U dvou mostů.“

„Ach tak!“ Inspektor převzal listiny, které mu muž podal.

„Dobrá,“ řekl, „tím je to vysvětleno. Zjistili jste, co dělal v pátek ten druhý mladík?“

„Rozhodně přijel do Exhamptonu posledním vlakem, ale dosud jsem nezjistil, v kolik hodin odjel z Londýna. Už se to vyšetřuje.“ Narracott přikývl.

„Zde máme výpis z hlavního matričního úřadu, pane.“ Narracott listinu rozevřel. Byl to zápis o sňatku uzavřeném roku 1894 mezi Williamem Martinem Deringem a Marthou Elisabethou Rycroftovou.

„Och!“ řekl inspektor.

„Ještě něco?“

„Ano, pane. Brian Pearson odplul z Austrálie na lodi linky Blue Funnel, *Phidias*, Přistála v Kapském městě, ale na palubě nebyli žádní cestující jménem Willettovi. Žádná matka s dcerou v Jižní Africe nenastupovala. Bylý tam paní a slečna Evansovy a paní a slečna Johnsonovy z Melbourne. Na ty druhé by se popis Willettových hodil.“

„Hm,“ řekl inspektor – , Johnsonovy. Ani Johnson ani Willett nebude asi pravé jméno. Myslím, že jsme se jim dostali na kobylku. Ještě něco?“

Zdálo se, že už nic dalšího není.

„Dobrá,“ řekl Narracott, „myslím, že toho máme dost, oč se opřít.“

XXVIII

Boty

„Ale milá slečno,“ řekl pan Kirkwood, „co očekáváte, že v Hazelmooru najdete? Všechen majetek kapitána Trevelyana už byl odstěhován. Policie provedla zevrubnou prohlídku domu. Plně rozumím

vaší situaci a chápu vaši snahu očistit pana Pearsona, jestliže – ehm – to je možné. Co ale chcete dělat?“

„Nečekám, že něco najdu,“ odpověděla Emily, „nebo že si povšimnu něčeho, co policie přehlédla. Nemohu vám to vysvětlovat, pane Kirkwoode. Chci – chci poznat sama atmosféru toho domu. Prosím vás, dejte mi klíč. Na tom přece není vůbec nic špatného.“

„Jistěže na tom není nic špatného,“ řekl pan Kirkwood důstojně.

„Buďte tedy tak laskav,“ řekla Emily.

A pan Kirkwood byl tedy laskav a svěřil jí klíč se shovívavým úsměvem. Snažil se jí nabídnout svůj doprovod a Emily se podařilo jenom s největším taktem a neochvějností tuto pohromu odvrátit. Ten den ráno Emily dostala dopis. Zněl takto:

Milá slečno Trefusisová psala paní Bellingová, říkala jste, že kdybych něco zaslechla, cokoli, co by mohlo být v nějaké souvislosti a třeba se mi to ani nezdálo důležité, stačí, když to bude neobvyklé, abych vám to jako sdělila. Pokládám tedy za svou povinnost, slečno, uvědomit vás hned, v naději, že můj dopis dostanete dnes večer nebo ještě první ranní poštou. Má neteř sem přijela a říkala, že to asi není důležité, ale že je to neobvyklé, v čemž s ní souhlasím. Policie říkala, a to si ostatně mysleli všichni, že z domu kapitána Trevelyana nic nezmizelo, a to nic bylo ovšem myšleno jako vždy – nic cenného, jenže ono tam něco chybí, čeho si nepovšimli, poněvadž se jim to asi nezdálo důležité. Ale mně se zdá, slečno, že tam chybí pár kapitánových bot, čehož si povšiml Evans, když probíral věci s majorem Burnabym. Třebaže nemyslím, že je to důležité, slečno, řekla jsem si, že by vás to možná zajímalo. Byl to pár bot, slečno, co se mažou olejem, s takovou hrubou podrážkou z gumy, přivařenou ke kůži, a kapitán si je obouval, když chodil venku ve sněhu, ale poněvadž nikam do sněhu nešel, tak to nedává žádný smysl. Ale ty boty zmizely a kdo je vzal, nikdo neví, a tak, i když vím, že to není důležité, pokládám za svou povinnost vám napsat a doufám, že vás dopis dostihne ve zdraví a že se moc netrápíte kvůli mladému pánovi. Poroučí se vám, slečno, Vaše oddaná J. Bellingová.

Emily si dopis přečetla několikrát. Hovořila o něm s Charlesem.

„Boty,“ řekl Charles zamyšleně.

„To opravdu nedává smysl.“

„Musí to mít nějaký význam,“ zdůraznila Emily. ‚Jinak – proč by měl chybět zrovna pár bot?“

„Nemyslíš, že si to Evans vymyslel?“

„Proč by to dělal? Ostatně, když si už lidé něco vymýšlejí, vymyslí si něco rozumnějšího. Ne takovou zbytečnou hloupost jako tohleto.“

„Boty mi v hlavě vybavují šlépěje,“ řekl Charles zamyšleně. ‚Já vím. Ale šlépěje, jak se zdá, v tomhle případě nehrají žádnou roli. Snad kdyby tehdy už dál nesněžilo –“

„Ano, možná, ale i pak.“

„Mohl je dát nějakému tulákovi,“ uvažoval Charles, „a ten tulák ho potom oddělal!“

„Možné by to bylo,“ řekla Emily, „ale to by neodpovídalo kapitánově povaze. Ten by mu našel nějakou práci, nebo by mu dal šilink, ale sotva by mu vnucoval své nejlepší zimní boty.“

„Tak to se vzdávám,“ řekl Charles.

‚Já se vzdát nehodlám,“ řekla Emily.

„Ať tak či onak, jsem rozhodnuta přijít tomu na kloub.“

Proto přijela do Exhamptonu a zašla nejprve ke Třem korunám, kde ji paní Bellingová přijala s velkým nadšením.

„A ten váš mládenec je pořád ještě ve vězení, slečno? Je to hrozná ostuda a nikdo z nás nevěří, že to udělal on, aspoň nikdo to přede mnou neříkal. Dostala jste tedy ten můj dopis? Nechcete navštívit Evanse? Bydlí hned tady za rohem, ve Fóre Street číslo osmdesát pět. Ráda bych šla s vámi, jenže teď odtud nemohu, ale určitě tam trefíte sama.“

Emily tam trefila. Evans sám byl mimo dům, ale přijala ji paní Evansová a pozvala ji dál. Emily si sedla, požádala paní Evansovou, aby učinila totéž, a pak přešla rovnou k jádru věci.

„Přišla jsem si pohovořit o něčem, co váš manžel řekl paní Bellingové. Totiž o těch botách kapitána Trevelyana, co se ztratily.“ ‚Je to divné, to teda je,“ řekla mladá žena.

„Ví to váš manžel docela jistě?“

„Ovšem. Kapitán ty boty nosil v zimě skoro pořád. Byly mu velké a bával si do nich dvoje ponožky.“ Emily přikývla.

„Nejsou u správky nebo tak?“ nadhodila.

„O tom by Evans musel vědět, to je vyloučeno," řekla manželka chlubivě.

„To asi ano."

„Je to takové divné," řekla paní Evansová, „ale myslím si, že s tou vraždou to nemá nic společného, slečno, že ne?"

„Zdá se to nepravděpodobné," přisvědčila Emily.

„Už vypátrali něco nového, slečno?" V hlase mladé ženy zněla zvědavost.

„Ano, pár maličkostí – nic moc důležitého."

„Když jsem viděla, že tu inspektor z Exeteru dneska zas je, napadlo mě, že třeba na něco přišli."

„Inspektor Narracott?"

„Ano, ten, slečno."

„Přijel tím vlakem jako já?"

„Ne, přijel autem. Zašel nejdříve ke Třem korunám a ptal se po zavazadle toho mladého pána."

„Kterého mladého pána?"

„Toho mladého pána, co s ním chodíte, slečno." Emily vytřeštila oči.

„Vyptávali se Torna," pokračovala mladá žena.

„Šla jsem zrovna kolem a on mi o tom řekl. On si Tom totiž všeho všimne. Vzpomněl si, že na zavazadle toho mladého pána byly dvě nálepky, jedna z Exeteru a druhá z Exhamptonu." Náhlý úsměv ozářil Emily tvář, když si představila, že zločin spáchal Charles ve snaze opatřit svým novinám pořádnou senzaci. Usoudila, že by se na toto téma dal napsat kratší horor. Obdivovala se však inspektoru Narracottovi, s jakou důkladností ověřoval u každého sebemenší detail, ať souvisel se zločinem sebeméně. Odjel jistě z Exeteru hned po rozmluvě s ní. Rychlý automobil snadno předhoní vlak a ona se ostatně ještě v Exeteru zdržela na oběd.

„Kam šel inspektor pak?" zeptala se.

„Do Sittafordu, slečno. Tom ho slyšel, jak dává příkaz řidiči."

„Do Sittafordského sídla?"

Věděla, že Brian Pearson dosud bydlí v Sittafordském sídle u Willetových.

„Ne, slečno, ne – jel k panu Dukeovi."

„Znova zas ten Duke „ pomyslila si Emily podrážděně a rozmrzele.

„Pořád ten Duke – neznámá veličina.“ Měla pocit, že si o něm mohla učinit závěry z toho, co o něm slyšela, ale on, jak se zdálo, zapůsobil na každého stejným dojmem – dojmem normálního, obyčejného, příjemného muže.

„Musím ho navštívit,“ řekla si Emily v duchu.

„Půjdu za ním hned, jakmile se vrátím do Sittafordu.“ Vzápětí poděkovala paní Evansové, odešla k panu Kirkwoodovi a obdržela od něho klíč. Teď stála v hale Hazelmooru a divila se, co si mohla od zdejší atmosféry slibovat.

Pomalu vyšla po schodech nahoru a vstoupila do první místnosti hned u schodiště. Byla to zcela zřejmě ložnice kapitána Trevelyana. Jak řekl pan Kirkwood, nezůstaly v ní už žádné osobní věci. Prostěradla byla složena na úhlednou hromádku, zásuvky byly prázdné, ve skříni neviselo jediné ramínko. V skříňce na boty byla řádka prázdných poliček. Emily si povzdechla, otočila se a sestoupila po schodech. Zde tedy byl salón, kde tehdy ležel mrtvý a kam otevřeným oknem padal sníh.

Pokoušela si tu scénu představit. Čí ruka srazila kapitána Trevelyana a proč? Byl zabit za pět minut půl šesté, jak se obecně věřilo – anebo prostě Jim ztratil odvahu a lhal? Nepodařilo se mu nikoho vyburcovat u domovních dveří a obešel proto dvůr k zadnímu oknu, nakoukl dovnitř, spatřil mrtvolu svého strýce a uprchl z místa v záchvatu strachu? To kdyby věděla. Podle pana Dacrese se Jim držel své původní výpovědi. Ano – ale Jim mohl ztratit nervy. Nemohla si být jistá.

Nebo, jak nadhodil pan Rycroft – byl v domě přítomen ještě někdo, kdo slyšel hádku a chopil se příležitosti? V tom případě – vrhalo to nějaké světlo na tu záhadu s botama? Byl ten někdo nahoře – dejme tomu v ložnici kapitána Trevelyana? Emily znova prošla halou. Zběžně nahlédla do jídelny: stály v ní dva kufry, převázané a zabalené, s napsanou adresou. Skříň byla však prázdná, stříbrné poháry byly ve vilce majora Burnabyho.

Přesto však si všimla, že ty tři nové romány, výhra, o které se Charles dověděl od Evanse a mírně přikrášlené jí celý příběh vylíčil,

zůstaly tu zapomenuty a ležely pohozeny na křesle. Rozhlédla se po pokoji a zavrtěla hlavou. Nebylo tu nic. Opět vyšla po schodech a znova vstoupila do ložnice.

Musí se dovědět, proč se ty boty ztratily! Dokud si nedokáže vytvořit nějakou teorii o jejich zmizení, která by ji uspokojila, nepřestane jí to strašit v hlavě. Boty nabývaly neúměrného významu a zastiňovaly všechno ostatní. Copak opravdu nenajde něco, co by jí pomohlo?

Vytahala všechny zásuvky a podívala se i za ně. V detektivkách se vždycky našel v takové chvíli aspoň útržek papíru. Ale ve skutečném životě člověk nemohl očekávat takovou šťastnou náhodu – anebo inspektor Narracott a jeho podřízení skutečně odvedli dokonalou práci. Hmatala rukama, zda nenajde uvolněná prkna, prsty odhrnula okraj koberce. Prohlédla pozorně drátěnky. Sama stěží věděla, co tam kde hodlá najít, pokračovala však v práci a pátrání se zarytou houževnatostí.

A pak, když se znova narovnala a stála zpříma, její oči si pojednou všimly jedné drobnosti, která neladila s tím dokonalým pořádkem v pokoji – hromádky sazí v krbu. Emily na ni fascinovaně zírala jako pták na hada. Přistoupila blíž. Nevedla ji k tomu žádná logická úvaha, ani rozumové dedukce o příčině a následku; bylo to prostě to, že pohled na ty saze otvíral další možnosti. Emily si vyhrnula oba rukávy a vnořila paže do komína. O malou chvilku později zírala s neuvěřitelnou radostí na balíček, zabalený do novin. Při prvním trhnutí papírem se před ní objevily pohřešované boty.

„Ale proč?“ řekla Emily.

„Tak tady jsou. Ale proč? Proč? Proč? Proč?“

Zírala na boty. Obrátila je. Prohlížela si je zvenčí i zevnitř a v mozku se jí stále honila táž monotónní otázka. Proč? Dejme tomu, že někdo boty kapitána Trevelyana odnesl a schoval je do komína. Proč to učinil?

„Panebože!“ zvolala Emily zoufale.

„Já se z toho zblázním!“ Postavila boty opatrně doprostřed podlahy, přitáhla si proti nim křeslo a posadila se do něho. Pak začala s rozmyslem uvažovat o tom všem od začátku, probírat se všemi detai-

ly, které sama znala či slyšela od jiných. Vzala v úvahu všechny herce tohoto dramatu, i ty, kteří byli mimo scénu.

Pojednou začala nabývat kontur podivná, mlhavá myšlenka – myšlenka vsugerovaná tím nevinným párem bot, stojícím tupě na podlaze.

„V tom případě ale," řekla Emily – „v tom případě ale –"

Popadla boty do ruky a seběhla po schodech. Rozrazila dveře do jídelny a šla ke skříni v rohu. Byla zde malá výstavka sportovních trofejí a sportovní výstroje kapitána Trevelyana, všechny ty věci, které nechtel svěřit ani přechodné péči nájemnic Sittafordského sídla. Lyže, vesla, sloní noha, kly, rybářské pruty – to všechno tu čekalo, až firma Young a Peabody pošle své lidi, aby to odborně zabalili a odvezli k uskladnění. Emily se sehnula s botama v ruce. Ve chvilce už zase stála rovně, celá zčervenalá, nevěřící.

„Tak takhle to bylo," řekla užasle.

„Takhle to bylo." Svezla se do křesla. Pořád toho ještě hodně nechápala. Po několika minutách opět vstala. Promluvila nahlas: „Vím, kdo zabil kapitána Trevelyana." Odmlčela se a pak řekla: „Ale nevím, *proč* to udělal. Stále si to ještě nedovedu vysvětlit. Nesmím však ztrácet čas."

Vyběhla z Hazelmooru. Najít vůz, který by ji zavezl do Sittafordu to trvalo několik minut. Řekla řidiči, aby jel k vilce pana Dukea. Tam taxíkáři zaplatila, a když vůz odjel, vydala se po cestičce k vilce. Zvedla klepadlo a dvakrát hlasitě udeřila. Po krátké chvíli se dveře otevřely a v nich stál hřmotný muž s neproniknutelnou tváří. Konečně – poprvé – stála Emily panu Dukeovi tváří v tvář.

„Pan Duke?" zeptala se.

„Ano."

„Já jsem Emily Trefusisová. Smím dál, prosím?" Muž na okamžik zaváhal. Pak poodstoupil a nechal ji projít. Emily vešla do obývacího pokoje. Muž zavřel domovní dveře a přišel za ní.

„Chtěla bych mluvit s inspektorem Narracottem," řekla Emily.

„Je tady?"

Opět chvíle mlčení. Zdálo se, že pan Duke váhá, jak odpovědět. Konečně se odhodlal. Usmál se – poněkud podivným úsměvem.

„Inspektor Narracott je tu," řekl.

„Proč s ním chcete mluvit?“ Emily zvedla balík, který s sebou přinesla, a rozbalila jej. Vyndala pár bot a postavila je na stůl před pana Dukea.

„Chci s ním mluvit kvůli těmhle botám,“ řekla.

XXIX

Druhá seance

„Haló, haló, haló,“ zvolal Ronnie Garfield. Pan Rycroft, který pomalu stoupal po příkrém svahu cesty od poštovního úřadu, zůstal stát a počkal, až ho Ronnie dohoní.

„Byl jste něco nakupovat?“ zeptal se Ronnie.

„U staré matky Hibbertové?“

„Ne,“ řekl pan Rycroft.

„Byl jsem na krátké procházce a šel jsem kolem kavárny. Dnes je moc příjemné počasí.“ Ronnie se podíval na modré nebe.

„Hm, proti minulému týdnu je to pořádný rozdíl. Mimochodem, půjdete k Willettovým?“

„Půjdu. Vy také?“

„Ano. Ty návštěvy u Willetových jsou naše jediná zábava – jediné povyražení v Sittafordu. Člověk nesmí nikdy klesat na duchu – to je jejich heslo. Chovat se jako obvykle. Má teta pořád říká, že od nich není vůbec slušné zvát si lidi na čaj tak krátce po pohřbu, ale to je hotový nesmysl. Říká to jen proto, že má starosti s Peruánským císařem.“

„Peruánským císařem?“ řekl pan Rycroft překvapeně.

‚Jedna z těch zatracených koček. Vyšlo najevo, že je to vlastně Císařovna, a teta Karolína je z toho pochopitelně patřičně otrávená. Na tyhle sexuální problémy si nepotrpí –“ ušklíbl se Ronnie, „a tak, jak už jsem řekl, vylévá si vztek tím, že utrušuje jízlivé poznámky o Willettových. Proč by si nemohly pozvat lidi na čaj? Trevelyan přece nebyl žádný jejich příbuzný, nic takového – ani blízký známý ne.“

„To je pravda,“ řekl pan Rycroft a otočil hlavu, aby se lépe podíval na ptáka, který kolem nich přelétl a v němž, jak se mu zdálo, poznal nějaký vzácný druh.

„To je ale mrzuté,“ zabručel.

„Nevzal jsem si s sebou brýle.“

„Povídám – když už mluvíme o Trevelyanovi – myslíte, že paní Willettová znala starého pána lip, než tvrdí?“

„Proč se ptáte?“

„Kvůli tomu, jak se změnila. Viděl jste už někdy něco podobného? Za poslední týden zestárla o dvacet let. Toho jste si jistě povšiml.“

„Ano,“ řekl pan Rycroft, „povšiml jsem si toho.“

„No tak vidíte, Trevelyanova smrt pro ni musela v tom či onom směru znamenat děsný šok. Nedivil bych se, kdyby vyšlo najevo, že byla kdysi dávno manželkou starého pána, že od ní zamlada utekl a teď už ji vůbec nepoznal.“

„To se mi zdá trochu přitažené za vlasy, pane Garfielde.“ ‚Je to tak trochu jako z nějakého filmu, že? Ale přesto se stávají velmi divné věci. Četl jsem pár opravdu neuvěřitelných případů v *Daily Wire* – člověk by tomu vůbec neuvěřil, kdyby se to netisklo v novinách.“

„A myslíte, že proto je to věrohodnější?“ zeptal se pan Rycroft kousavě.

„Vy máte kapku dopal na toho mladého Enderbyho, že?“ řekl Ronnie.

„Nemám rád čmuchající nevychovance – když prostě někdo strká nos do něčeho, co se ho netýká,“ řekl pan Rycroft.

„Máte pravdu, jenže jeho se ty věci týkají,“ trval Ronnie na svém.

„Chci říct, že to čmuchání je prostě jednou z povinností toho chudáka. Mám dojem, že starého Burnabyho si úplně ochočil. Je to legrační, ten staroch mě nemůže ani vidět. Jsem pro něho něco jako ten červený hadr, co jím toreadoři dráždí býky.“

„Jézuskote,“ řekl Ronnie a znova se podíval na nebe.

„Uvědomil jste si, že je pátek? Zrovna před týdnem jsme si to touhle dobou šlapali k Willettovým. Jen to počasí bylo kapánek jiné.“

„Před týdnem ...“ řekl pan Rycroft.

„Připadá mi to nekonečně dávno.“

„Je to jak pět let, že? Haló, Abdule!“ Šli právě kolem vrátek vilky kapitána Wyatta, z nichž vyhlížel melancholický Ind.

„Dobré odpoledne, Abdule," řekl pan Rycroft. ‚Jak se daří pánovi?"

Domorodec zavrtěl hlavou.

„Pán dnes špatně, sahibe. Ne nikoho vidět moc dlouhá čas."

„Víte," řekl Ronnie, když šli dál, „tenhle chlapík by mohl Wyatta docela snadno zabít a nikdo by o tom nevěděl. Mohl by celé týdny vrtět hlavou a tvrdit, že pán ne nikoho vidět, a nikoho by nenapadlo, aby se nad tím pozastavil." Pan Rycroft připustil, že je to pravda.

„Pořád by ale zůstal problém, kam odklidit mrtvolu," poznamenal dodatečně.

„Ano, v tom je vždycky ten háček, že? Nepohodlná věc – taková lidská mrtvola."

Procházeli kolem vilky majora Burnabyho. Major byl v zahrádce a rozmrzele zíral na plevel, který rostl tam, kde růst neměl.

„Dobré odpoledne, majore," řekl pan Rycroft.

„Přijdete také do Sittafordského sídla?"

Burnaby se poškrábal na nose.

„Asi ne. Poslaly mi lístek s pozváním. Ale – hm – nějak se na to necítím. Doufám, že to pochopíte."

Pan Rycroft neobyčejně chápavě přikývl.

„Přesto ale," řekl, „myslím, že byste měl přijít. Mám pro to důvod."

„Důvod? Jaký důvod?" ,

Pan Rycroft zaváhal. Bylo jasné, že ho přítomnost Ronnieho Garfielda poněkud obtěžuje. Ronnie si toho však naprosto nebyl vědom, stál jak pařez a naslouchal s živým zájmem.

„Chtěl bych provést takovou zkoušku," řekl posléze pan Rycroft pomalu.

‚Jakou zkoušku?" zeptal se Burnaby.

Pan Rycroft zaváhal.

„Raději vám to nebudu říkat předem. Jestliže ale přijdete, požádám vás, abyste mě podporoval, až jim to navrhnu."

V Burnabym se probudila zvědavost.

„No dobrá," řekl.

„Tak já jdu. Můžete se mnou počítat. Kdepak mám klobouk?“ V malé chvilce se k nim připojil a všichni tři zamířili k bráně Sittafordského sídla.

„Slyšel jsem, že očekáváte společnost, Rycrofte,“ řekl Burnaby konverzačním tónem.

Po tváři staršího muže přelétl stín podráždění.

„Kdo vám to asi tak řekl?“

„Kdo jiný než ta užvaněná nána – paní Curtisová! Ta ženská je sice čistotná a poctivá, ale jazykem mele od rána do večera a vůbec jí nevadí, jestli ji člověk poslouchá nebo ne.“

„Výstižně řečeno,“ přisvědčil pan Rycroft.

„No – čekám neteř, paní Deringovou a jejího manžela. Zítra.“

V té chvíli už přišli k hlavnímu vchodu, stiskli zvonek a vrata jim otevřel Brian Pearson. Když si v hale svlékali svrchníky, pan Rycroft si vysokého mladíka se širokými rameny zvědavě prohlédl.

„Pěkný exemplář,“ pomyslil si.

„Moc pěkný exemplář. Jistě temperamentní. Ta jeho čelist svírá takový zvláštní úhel. Za jistých okolností bych s tímhle chlapíkem nechtel mít co dělat. Nebezpečný mladík – to ho vystihuje přesně.“

Podivný pocit neskutečnosti se zmocnil majora Burnabyho, když vešel do salónu a paní Willettová vstala, aby ho uvítala.

„To je od vás skvělé, že jste přišel.“

Byla to stejná slova jako minulý týden. Týž plápolající oheň v krbu. Měl dojem, že obě ženy mají na sobě i stejné šaty, ale nebyl si tím jist.

Vyvolávalo to v člověku opravdu zvláštní pocit. Jako by se minulý týden znova opakoval – jako by Joe Trevelyan nebyl zemřel – jako by se bylo nic nestalo a nezměnilo. Počkat – nebylo to pravda. Dámy Willettovy se změnily. Jediné vhodné slovo, vystihující v této chvíli zevnějšek paní Willettové, bylo – *troska*. Už to nebyla ta blahobytná, energická světácká, ale zlomená nervózní žena, vynakládající nesmírné úsilí, aby vypadala stejně jako jindy.

„Ať se propadnu, jestli pochopím, proč s ní Joeova smrt tak strašlivě otřásla,“ pomyslel si major.

Snad už posté si uvědomil, že na obou dámách Willettových je cosi naprosto nezvyklého a zvláštního.

A jako obvykle si uvědomil, že mlčí a že k němu někdo mluví.

„Tohle je zřejmě naše poslední schůzka, což mě mrzí," řekla paní Willettová.

„Pročpak to?" Ronnie Garfield prudce vzhlédl.

„Bohužel, je to tak." Paní Willettová zavrtěla hlavou s předstíraným úsměvem.

„Zbytek zimy už nebudeme trávit v Sittafordu. Osobně se mi tu ovšem líbí – ten sníh, ty skály a celá ta divočina. Ale co s domácností? S domácností je malér – já ji sama vést nedokážu!"

„Myslel jsem, že si chcete opatřit nějakého pomocníka, šoféra a komorníka v jedné osobě," řekl major Burnaby. Paní Willettová se pojednou maličko zachvěla.

„Ne," řekla, „tohohle nápadu jsem se už – jsem se už vzdala."

„To je smůla," řekl pan Rycroft.

„Pro nás je to strašná rána. Bude tu hrozně smutno. Zase zapadnem do těch svých obvyklých kolejí. Když jsme už u toho, kdy chcete odjet?"

„Nejspíš v pondělí," řekla paní Willettová. , Jestli ovšem nezmizím hned zítra. Bez služebnictva je to tu hrozně nepohodlné. Nejdřív ale musím tu záležitost uvést do pořádku s panem Kirkwoodem. Najala jsem si dům na čtyři měsíce."

„Odjedete do Londýna?" vyzvídal pan Rycroft.

„Asi ano, pro začátek. Pak myslím odjedeme někam do ciziny, pravděpodobně na Riviéru."

„Budete nám moc chybět," řekl pan Rycroft a galantně se uklonil.

Paní Willettová se roztržitě a nepřítomně usmála.

„To je od vás nesmírně laskavé, pane Rycrofte. Můžeme podávat čaj?

Čaj už byl připravený. Paní Willettová jej začala nalévat a Ronnie a Brian jí pomáhali. Nad celou společností se vznášely jakési podivné rozpaky.

„A co vy?" řekl Burnaby zničehonic Brianu Pearsonovi.

„Vy taky odjíždíte?"

„Ano – taky do Londýna. Do ciziny samozřejmě nepojedu, dokud se celá ta věc nevysvětlí."

‚Jaká věc?“

„Dokud mého bratra nezprostí toho směšného obvinění.“ Hodil mezi ně ta slova tak pohrdavě a vyzývavě, že nikdo nevěděl, co říct. Major Burnaby prolomil vzniklé napětí.

„Nikdy jsem nevěřil, že to udělal on. Ani na okamžik ne,“ řekl.

„Nikdo z nás si to nemyslí,“ pípla Violet a obšťastnila ho vděčným pohledem.

Do chvilky ticha se ozvalo zacinkání zvonku.

„To bude pan Duke,“ řekla paní Willettová. ‚Jdi ho pustit, Briane.“

Mladý Pearson přistoupil k oknu. „To není Duke,“ řekl. „To je ten zatracený novinář.“

„Ale proboha,“ řekla paní Willettová. „No, nedá se nic dělat, stejně ho musíme pustit dál.“

Brian přikývl a za okamžik se objevil s Charlesem Enderbym. Enderby vstoupil s obvyklým spokojeným výrazem na rozzářené tváři. Zřejmě ho vůbec nenapadlo, že by mohl být nevítaným hostem.

Dobrý večer paní Willettová. Jak se máte? Napadlo mě, že se u vás zastavím a zeptám se co je nového. Chtěl jsem vědět, kam se ze Sittafordu všichni poděli. Teď to vím.“

„Vezmete si čaj, pane Enderby?“

„Tisíceré díky, vezmu si. Vidím, že Emily tu není. Bude asi nejspíš u vaší tety, pane Garfielde.“

„O tom nic nevím,“ řekl Ronnie zamyšleně. ‚Já myslel, že odjela do Exhamptonu.“

„Och ne, odtamtud se už vrátila. Jak to vím? Ptáček mi to vycvrlikal. Přesněji řečeno, vycvrlikala mi to paní Curtisová. Viděla projet auto kolem pošty a nahoru po cestě a pak se vracelo prázdné. A Emily teď není ani ve Vilce číslo pět a není ani v Sittafordském sídle. Hádejte, kde tedy může být? Když ne u slečny Percehouseové, pak zaručeně popíjí čaj s tím svůdcem žen – kapitánem Wyattem.“

„Mohla také vyjít nahoru na Sittaford Beacon, aby se pokochala západem slunce,“ poznamenal pan Rycroft.

„To se mi nezdá,“ řekl Burnaby.

„Určitě bych ji viděl jít kolem mé vilky. Hodinu jsem teď byl na zahrádce.“

„No – myslím, že to teď není tak strašně důležité," řekl Charles ve.sele.

„Totiž, že ji nikdo neunesl, ani nezavraždil a nic zlého se jí nestalo."

„Což je z hlediska vašich novin škoda, že?" řekl kousavě Brian.

„Emily bych neobětoval ani pro celé jedno číslo," řekl Charles.

„Emily," dodal zamyšleně, „je jedinečná."

„To je od vás lichotivé," řekl pan Rycroft.

„Moc lichotivé. My jsme totiž – ehm – spolupracovníci, ona a já."

„Už všichni dopili?" zeptala se paní Willettová.

„Co kdybychom si dali partičku bridže?"

„Ehm – moment," řekl pan Rycroft. Důležitě si odkašlal. Všichni se na něho podívali.

„Paní Willettová, jak dobře víte, vášnivě se zajímám o psychické jevy. Před týdnem jsme právě v tomto pokoji učinili udivující a vskutku poněkud děsivou zkušenost." Violet Willettová slabě zaúpěla. Pan Rycroft se k ní otočil.

„Já vím, milá slečno, já vím. Ten zážitek vás rozrušil, opravdu to drásalo nervy. Já to nepopírám. Zvlášť když policie začala po pachateli zločinu pátrat – hledat vraha kapitána Trevelyana. Zatkli jednoho podezřelého. Přinejmenším však aspoň někteří z nás – v tomto pokoji přítomní – nevěří, že James Pearson je vinen. Navrhuji proto, abychom si seanci z minulého pátku zopakovali, jen s tím rozdílem, že zvolíme zcela jiný přístup k věci."

„Ne," vykřikla Violet.

‚Já taky nejsem pro!" řekl Ronnie.

„Tohle je přece jen trochu moc! Se mnou nepočítejte – v žádném případě." Pan Rycroft ho nebral na zřetel.

„Co tomu říkáte vy, paní Willettová?"

Zaváhala.

„Mám-li být upřímná, pane Rycrofte, ten nápad se mi nelíbí. Ani dost málo ne. Celá ta politováníhodná záležitost z minulého týdne ve mně zanechala krajně nepříznivý dojem. Bude mi dlouho trvat, než na to zapomenu."

„Co vlastně zamýšlíte dělat?" zeptal se Enderby se zájmem.

„Navrhujete, abychom se duchů zeptali na jméno člověka, který kapitána Trevelyana zavraždil? To mi připadá přece jen trochu přemrštěné.“

„Když jste to slovo zvolil, pak musím říct, že nám to všem také připadalo přemrštěné – když jsme obdrželi poselství, že kapitán Trevelyan je mrtev.“

„To je pravda,“ souhlasil Enderby.

„Ale – no – ten váš nápad by totiž mohl mít nepředvídané následky.“ ‚Jaké třeba?“

„Dejme tomu – co kdyby nám duch sdělil nějaké jméno? Budete pak mít jistotu, že někdo z přítomných záměrně „ Odmlčel se a teprve Ronnie Garfield mu pomohl najít vhodné slovo.

„Nestrká do stolku. Tak to myslí. Dejme tomu, že někdo na tom má zájem.“

„Tohle je ale vážně míněný experiment, pane,“ řekl pan Rycroft zapáleně.

„Nikdo by nic takového neudělal.“

„Já nevím,“ řekl Ronnie pochybovačně.

„Nevím, jestli je možné na všechny do té míry spolehnout. Nemyslím teď sebe. Přísahám, že nic takového neudělám, ale dejme tomu, že se proti mně všichni spiknou a řeknou, že jsem to byl já. To by pak bylo moc nemilé, chápete.“

„Hrozně mi na tom záleží, paní Willettová.“ Maličký starý pán si Ronnieho nevšímal.

„Pěkně vás prosím, dovolte, abychom ten experiment provedli.“

Paní Willettová zaváhala.

„Mně se to nechce líbit. Opravdu ne.

„V rozpacích se rozhlédla kolem sebe, jako by hledala nějaký způsob, jak z toho vyváznout.

„Majore Burnaby, vy jste byl přítel kapitána Trevelyana. Co na to říkáte?“ Majorovy oči pohlédly do očí pana Rycrofta. Ten pochopil, že major splní slib, který mu cestou dal.

„Proč ne?“ řekl major nasupeně.

Byla v tom veškerá rozhodnost neodvolatelné volby. Ronnie šel do vedlejší místnosti a přinesl stolek, kterého použili už při minulé

seanci. Postavil ho doprostřed pokoje a křesla rozestavil kolem něho. Všichni mlčeli. Zřejmě se nikomu do pokusu moc nechtělo.

„Zdá se, že je všechno v pořádku," řekl pan Rycroft. ‚Jsme připraveni zopakovat pokus z minulého pátku za naprosto stejných podmínek."

„Tak naprosto stejných zas ne," namítla paní Willettová.

„Pan Duke tu dnes není."

„Aha – pravda," řekl pan Rycroft.

„Škoda že tu není. Velká škoda. No – nedá se nic dělat – musíme se spokojit s tím, že nám ho nahradí pan Pearson."

„Nenech se do toho zatáhnout, Briane. Prosím tě o to. Nedělej to," zvolala Violet.

„Copak na tom tak záleží? Stejně je to všechno nesmysl."

„Tohle je právě ten *nežádoucí* přístup k věci," řekl pan Rycroft přísně.

Brian Pearson neodpověděl, usedl však vedle Violet.

„Pane Enderby –" řekl pan Rycroft, ale Charles ho přerušil. , Já tu minule nebyl. Jsem novinář a vy mi nevěříte. Budu si dělat těsnopisem poznámky o všech jevech – říká se tomu tak, že? – které se vyskytnou."

Tak to také posléze bylo dohodnuto. Ostatních šest zaujalo místa kolem stolku. Charles zhasl a posadil se na mřížku krbu.

„Kolik je teď hodin?" řekl, zvedl ruku k plamenům a podíval se na hodinky.

„To je zvláštní," řekl.

„Co je zvláštní?"

‚Je přesně za pět minut půl šesté ." Violet krátce vykřikla. Pan Rycroft řekl káravě: „Ticho, prosím."

Minuty míjely. Atmosféra byla značně jiná než před týdnem. Neozývalo se žádné potlačované pochichtávání, žádné šeptané poznámky – hrobové ticho trvalo hodnou chvíli, až je pojednou přerušilo zaklepání stolku. Pan Rycroft zvýšil hlas.

„Je tu někdo?"

Další slabé ťuknutí – téměř nezemský zvuk v setmělém pokoji.

„Je tu někdo?"

Tentokrát se neozvalo ťuknutí, ale ohlušující, hrůzostrašné zabouchání. Violet zavřískla a paní Willettová vykřikla. Rozlehl se zvučný, konejšivý hlas Briana Pearsona.

„To nic, to nic. Někdo klepe na domovní dveře. Půjdu otevřít.“ Vyšel z místnosti.

Všichni stále ještě mlčeli. Pojednou se rozlétly dveře, někdo rozsvítil světlo. Na prahu stál inspektor Narracott. Za ním stála Emily Trefusisová a pan Duke. Narracott vešel do místnosti a řekl:

„Johne Burnaby, zatýkám váš pro vraždu Josepha Trevelyana, spáchanou v pátek, 14. tohoto měsíce, a upozorňuji vás, že cokoli od této chvíle řeknete, může být zaznamenáno a použito jako důkaz proti vám.“

XXX

Emily vysvětluje

Překvapení návštěvníci Sittafordského sídla se shromáždili kolem Emily Trefusisové. Inspektor Narracott odvedl zatčeného z místnosti.

Charles Enderby dokázal promluvit první.

„Pro živého boha, honem to vyklop, Emily,“ řekl.

„Musím letět na poštu podat telegram. Tady záleží na každé vteřině.“

„Kapitána Trevelyana zabil opravdu major Burnaby.“

„No ano – právě jsme přece viděli, že ho Narracott zatýká, a předpokládám, že Narracott je při zdravém rozumu – že se nám najednou zničehonic nepomátl. Ale jak *mohl* Burnaby Trevelyana zabít? Myslím – prostě – jak to mohlo být v lidských silách ? Jestliže byl Trevelyan doopravdy zabit za pět minut půl šesté „

„Nebyl. Byl zabit kolem tři čtvrti na šest.“

„Ale i pak „

‚Já vím. Člověk by to nikdy neuhodl, kdyby ho to prostě najednou netrklo. Vysvětlení je prosté – *lyže*. Ano, *lyže*.“

„Lyže?“ opakovali všichni.

Emily přikývla.

„Ano. Klepání stolečku záměrně ovlivnil a naaranžoval. Nebylo to bezděčné a podvědomé, jak jsme mysleli, Charlesi. Šlo o tu druhou alternativu, kterou jsme zamítli – provedl to záměrně. Hezkou chvíli už mu bylo jasné, že začne hustě sněžit. To mu zaručí naprostou bezpečnost, sníh zahladí veškeré stopy. Vzbudil dojem, že kapitán Trevelyan je mrtev – a všichni z toho byli celí pryč. Pak předstíral, že ho to hrozně rozrušilo, a trval na tom, že se vydá do Exhamptonu. Šel do své vilky, připnul si lyže měl je v kůlně na zahradě připravené ještě s nějakým dalším nádobíčkem a vyrazil. Je to zkušený, prvotřídní lyžař. Do Exhamptonu vede cesta stále z kopce – nádherná sjezdovka. Nemohlo mu to trvat déle jak deset minut. Přišel k oknu a zaťukal. Kapitán Trevelyan ho bez sebemenšího podezření pustil dál. Když se pak k němu kapitán Trevelyan otočil zády, Burnaby využil příležitosti, popadl ten váleček, ten pytlík napěchovaný pískem, a – zabil ho. Brrr! Dělá se mi zle, když na to myslím.“ Otřásla se.

„Bylo to velice snadné. Měl spoustu času. Musel otřít a očistit lyže a pak je dal do skříně v jídelně, strčil je tam mezi ostatní sportovní nářadí. Pak myslím vypáčil okno, vytahal všechny zásuvky a rozházel věci – aby to vypadalo, jako že se dovnitř někdo vloupal.

Potom, těsně před osmou, stačilo už mu jen vyjít ven, udělal si menší zacházku po silnici a udýchaně a se srdcem na jazyku vpadl do Exhamptonu, jako by byl celou tu cestu šel pěšky. Poněvadž ho nikdo nepodezíral, že měl lyže, nehrozilo mu žádné nebezpečí. Doktor neomylně prohlásil, že kapitán Trevelyan je mrtev nejméně dvě hodiny. A jak říkám, pokud nikoho nenapadlo vzpomenout si na lyže, měl major Burnaby perfektní alibi.“

„Byli ale přece přátelé – Burnaby a Trevelyan,“ řekl pan Rycroft.

„Staří přátelé – přátele odjakživa. To je neuvěřitelné.“

„Já vím,“ řekla Emily.

„To jsem si taky myslela. Pořád jsem nechápala motiv. Byla jsem tím hrozně zmatená, lámala jsem si s tím hlavu, až jsem se nakonec vydala za inspektorem Narracottem a panem Dukem.“

Odmlčela se a“podívala se na nevzrušeného pana Dukea.

„Můžu jim to říct?“ pravila. Pan Duke se usmál. .Jistěže, slečno Trefusisová.“

„No – možná by vám bylo milejší, kdybych si to nechala pro sebe. Šla jsem za nimi a celou věc jsme si ujasnili. Vzpomínáš si, Charlesi, žes mi říkal, že se před tebou Evans zmínil, že kapitán Trevelyan měl ve zvyku zasílat do časopisů a novin rozluštění všelijakých soutěží pod jeho jménem? Zdálo se mu, že Sittafordské sídlo je příliš vznešená adresa. No – a právě tak to udělal v té fotbalové soutěži, za kterou jsi přivezl majoru Burnabymu výhru pět“ tisíc liber. Ve skutečnosti správnou odpověď nalezl kapitán Trevelyan a poslal ji pod Burnabyho jménem. *Sittaford, Ve vilkách číslo jedna* – to znělo mnohem lip, aspoň si to myslel. Je ti už jasné, co se stalo? V pátek ráno dostal major Burnaby dopis s oznámením, že vyhrál pět tisíc liber a mimochodem, byla to naše chyba, že to v nás nevzbudilo podezření. Řekl ti, že ten dopis vůbec nedostal – že ten pátek kvůli počasí pošta vůbec nepřišla. To byla lež. Pátek dopoledne byl poslední den, kdy spojení ještě normálně fungovalo. Kde jsem přestala? Ano – major Burnaby dostává dopis. Potřeboval těch pět tisíc – potřeboval je nutně. Investoval do nějakých beznadějných akcií nebo něčeho podobného a přišel o strašnou spoustu peněz.

Ten nápad musel dostat zcela náhle, aspoň tak soudím. Snad ho to napadlo, když viděl, že večer bude padat sníh. *Kdyby byl Trevelyan mrtev*, mohl by si ty peníze ponechat a nikdo by nic netušil.“

„To je fantastické. Ve snu by mě – Ale milá slečno, jak jste tohle všechno vypátrala? Co vás přivedlo na správnou stopu?“ Emily otázku zodpověděla tím, že mu řekla o dopise od paní Bellingové a vylíčila mu, jak našla boty v komíně.

„Při pohledu na ně mě to napadlo. Byly to totiž lyžařské boty, rozumíte, a proto jsem si vzpomněla na lyže. A najednou mě napadlo, abych se podívala, jestli snad – rozběhla jsem se do přízemí ke skříni – a opravdu tam stály *dva* páry lyží. Jeden byl delší než ten druhý. A boty se hodily do vázání těch delších – do vázání druhých lyží se nehodily. Vázání bylo přizpůsobeno na mnohem menší číslo bot. Ty kratší lyže patřily někomu jinému.“

„Měl lyže schovat někam jinam,“ řekl pan Rycroft s pohoršením umělce.

„Ne – to ne," řekla Emily.

„Kam jinam je mohl schovat? Bylo to vlastně moc vhodné místo. Za několik dnů by celá ta sbírka sportovních potřeb a trofejí byla uložena do skladiště a nebylo pravděpodobné, že se policie bude starat o to, zda měl kapitán Trevelyan jeden nebo dva páry lyží."

„Proč ale schoval ty boty?"

„Domnívám se," řekla Emily, „že měl strach, aby policie neuvažovala stejně jako já – aby u ní pohled na boty nevyvolal představu lyží. Proto je nacpal do komína. A v tom právě se dopustil chyby, poněvadž Evans si všiml, že boty zmizely, a já jsem se o tom dověděla."

„Chtěl ten zločin úmyslně přišít Jimovi?" zeptal se Brian Pearson hněvivě.

„Ale kdepak! To prostě byla Jimova obvyklá hloupá smůla. Choval se jako idiotek, to je mu podobné, nekňubovi."

„Teď je všechno napraveno," řekl Charles.

„Nemusíš si o něho dělat starosti. Pověděla jsi mi už všechno, Emily? Jestli ano, letím na poštu. Prosím vás všechny, abyste mě omluvili." Vyřítil se z místnosti.

„Překvapující energie," řekla Emily.

Pan Duke promluvil svým hlubokým hlasem: „Překvapující energii jste projevila spíš vy, slečno Trefusisová."

„To tedy ano," řekl Ronnie s obdivem.

„Jejda – já jsem utahaná!" řekla pojednou Emily a svezla se do křesla.

„Potřebujete nějaký životobudič," řekl Ronnie.

„Můžu vám namíchat koktají?" Emily zavrtěla hlavou.

„Tak co takhle malou brandy?" nabídl pan Rycroft s pochopením.

„Šálek čaje," nabídla Violet.

„Potřebovala bych špetku pudru," řekla Emily rozmarně.

„Nechala jsem pudřenku ve voze a vím, že se celá hrozně lesknu a blejskám vzrušením."

Violet ji odvedla nahoru do poschodí, kde bylo toto dámské nervové sedativum k mani.

„Teď je to lepší," řekla Emily, poďubávajíc se labutěnkou po nose.

„Vy máte báječný pudr. Cítím se mnohem lip. Mohla byste mi půjčit i nějakou rtěnku? Málem si zas připadám jako člověk."

„Byla jste báječná," řekla Violet.

„Tak odvážná."

„Nemyslete si," řekla Emily.

„Pod touhle kamufláží jsem se třásla jako osika a dělalo se mi mdlo od žaludku."

„To chápu," řekla Violet.

„Měla jsem velice podobné pocity. Prožila jsem si v těch posledních několika dnech tolik strachu – o Briana, víte? Nemohli ho sice poslat na šibenici za to, že zavraždil kapitána Trevelyana, to se ví, ale kdyby jim byl řekl, kde v té době byl, brzo by vyslídili, že právě on pomohl mému otci k útěku."

„Co to říkáte?" zeptala se Emily a na okamžik si přestala upravovat fasádu.

„Ten trestanec, který uprchl, byl můj otec. Proto také jsme sem přijely. Matka a já. Chudák tatínek, byl odjakživa – odjakživa trochu divný. Když ho to popadlo, napáchal strašné věci. Seznámily jsme se s Brianem cestou z Austrálie a on a já – no – on a já –"

„To je jasné," pomohla jí Emily.

„Samozřejmě – to je jasné."

„Řekla jsem mu všechno a společně jsme vypracovali plán. Brian byl skvělý. Naštěstí máme spoustu peněz a Brian všechno naplánoval do nejmenších podrobností. Útěk z Princetownu je nesmírně obtížný, to snad víte, ale Brian to dokázal zařídit. Byl to opravdu skoro zázrak. Dohodli jsme se, že až otec uteče z věznice, prchne rovnou přes blata sem k nám a skryje se v Jeskyni skřítků a pak později nám budou on a Brian dělat ty dva sluhy, které jsme si chtěly opatřit. Měly jsme za to, že když jsme sem přijely tak dlouho předtím, nepadne na nás podezření. O tomhle domě nám pověděl Brian a navrhl nám, abychom za něj kapitánu Trevelyanovi nabídly vysoké nájemné."

„To mě hrozně mrzí," řekla Emily – „myslím – myslím to, že se to všechno nepovedlo."

„Matinku to dočista zlomilo," řekla Violet.

„Já ale myslím, že Brian je skvělý. Nenajde se hned tak někdo, kdo by se chtěl oženit s dcerou trestance. Ve skutečnosti se mi ale nezdá, že to všechno byla tatínkova vina. Asi před patnácti lety spadl z koně a ošklivě si narazil hlavu. Od té doby začal být trochu divný. Brian tvrdí, že kdybychom našli schopného advokáta, mohl by ho z toho vysekat. Nechtějte ale ode mne, abych o tom mluvila ještě dál."

„Nedá se s tím nic dělat?"

Violet zavrtěla hlavou.

„Je těžce nemocný – ten útěk mu dodal. Ta strašlivá zima. Dostal zápal plic. A já se nemohu ubránit pocitu, že jestli umře – promiňte, že to tak říkám – bude to pro něho možná nejlepší. Žní to strašně, já vím, ale jistě mi rozumíte, jak to myslím."

„Chudinko Violet," řekla Emily.

„To je opravdu zoufalá záležitost."

Dívka zavrtěla hlavou. „Mám Briana," řekla. „A vy máte –"

Rozpačitě se zarazila.

„A – ano," řekla Emily zamyšleně, „to je právě to."

XXXI

Šťastlivec

Za deset minut už Emily spěchala dolů po cestě. Kapitán Wyatt, vyklánějící se z branky, pokusil se ji na chvilku zastavit.

„Počkejte přece, slečno Trefusisová. Co to všechno slyším?"

„Všechno je to pravda," řekla Emily a pospíchala dál.

„No jo – ale počkejte, zajděte přece na chvilku. Pojďte dál – nabídnu vám sklenku vína nebo šálek čaje. Na všechno je dost času. Nač ten spěch? Spěch je na civilizovaných lidech jako vy vůbec to nejhorší."

„My jsme nemožní, já vím," řekla Emily a pelášila dál. Vpadla k slečně Percehouseové jako explodující puma.

„Přišla jsem vám to všechno povědět."

A zčistajasna, bez oklik na ni vychrlila celou tu historii. Vyprávění bylo přerušováno jen rozličnými výkřiky jako No tohle, Neříkejte a Koho by to napadlo ze strany slečny Percehouseové. Když

Emily dovyprávěla, slečna Percehouseová se zvedla na lokti a nabádavě vztyčila prst.

„Co jsem říkala?“ zeptala se.

„Říkala jsem vám, že Burnaby je závistivec. *Pěkní* přátelé! Víc jak dvacet let dělal Trevelyan všechno o trošku lip než Burnaby. Lip lyžoval, byl lepší horolezec, lip střílel a dokonce i ty křížovky luštil lip. Burnaby nebyl formát, který by se mu mohl vyrovnat. Trápilo ho to, nesnášel to vědomí. Trevelyan byl bohatý a on chudý.

Vleklo se to strašně dlouho. Mohu vás ujistit, že je vskutku těžké mít doopravdy rád člověka, který dělá a dokáže dělat všechno o trošku lip než vy. Burnaby byl chlap s dost omezeným rozhledem, úzkoprsý patron. Nevydržel to.“

„Myslím, že máte pravdu,“ prohlásila Emily.

„Nu, musela jsem vám to přijít povědět. Zdálo se mi to strašně nespravedlivé, že jste byla ze všeho takhle vyloučena. Mimochodem, věděla jste, že váš synovec se zná s mou tetou Jennifer? Pili spolu ve středu v Dellerově kavárně čaj.“

‚Je to jeho kmotra,“ řekla slečna Percehouseová.

„To byl tedy ten *kamarád*, za kterým mermomocí chtěl jet do Exeteru. Jak znám Ronnieho, chtěl si od ní půjčit peníze. No, já mu vycinkám.“

„Zakazuju vám to. V takový radostný den jako dnes na něho nesmíte být zlá,“ řekla Emily.

„Sbohem. Už musím letět. Mám ještě spoustu práce.“

„Co máte ještě za práci, děvenko moje? Spíš bych řekla, že už jste pěkný kus práce udělala.“

„Ještě leccos zbývá. Musím teď jet do Londýna navštívit pojišťovnu, u které Jim pracuje, a přesvědčit její vedoucí, aby na něho nepodávali žalobu kvůli té hlouposti s vypůjčenými penězi.“

„Hm,“ řekla slečna Percehouseová.

„Teď už to bude dobré,“ řekla Emily.

„Jim bude v budoucnu sekat dobrotu. Dostal pořádně za vyučenou.“

„Snad. A myslíte, že se vám podaří je přesvědčit?“

„Jistě,“ prohlásila Emily neochvějně.

„Nu dobrá," řekla slečna Percehouseová, „snad to dokážete. A co pak?"

„Pak," řekla Emily, „pak budu opravdu se vším hotova. Udělala jsem pro Jima vše, co jsem pro něho udělat mohla."

„Takže řekněme – co bude dál?" zeptala se slečna Percehouseová.

„Jak to myslíte?"

„Co dál? Nebo – jestli to chcete jasněji: *pro kterého z nich se rozhodnete?*"

„Ach tak!" zvolala Emily.

„Přesně tak. To bych moc chtěla vědět. Který z nich bude ten nešťastný?"

Emily se dala do smíchu. Sklonila se a políbila starou dámu.

„Nehrajte si na hloupou," řekla.

„Víte dobře, který to je." Slečna Percehouseová vyprskla. Emily hbitě vyběhla z domu a zamířila k brance, když uviděla po cestě přicházet Charlese. Uchopil ji za obě ruce.

„Emily – miláčku!"

„Charlesi! Není to všechno báječné?"

„Dám ti pusu," řekl pan Enderby a učinil, co řekl.

„U novin to mám v suchu, Emily," řekl.

„Teď mi ale pověz, miláčku, jak to uděláme?"

„Co jak uděláme?"

„No – rozumíš přece – nehodilo by se, abychom hráli tuhle hru s tím chudáčkem Pearsonem, když sedí ve vězení, no . a vůbec. Jenže oni ho. teď pustí – a tak musí spolknout hořkou pilulku jako kdokoli jiný." „0 čem to proboha mluvíš?" řekla Emily.

„Víš moc dobře, že jsem do tebe blázen," řekl pan Enderby, „a ty zas máš ráda mě. Pearson byl jen omyl. Chci říct – no ano – že ty a já jsme byli jeden pro druhého stvořeni. Věděli jsme to celou tu dobu – oba, že mám pravdu? Dáváš přednost svatbě na úřadě nebo v kostele?"

„Když mluvíš o svatbě," řekla Emily, „tak to teda laskavě pusť z hlavy."

„Cože – ale já říkám –"

„Ne," řekla Emily.

„Ale Emily „

„Když to chceš vědět,“ řekla Emily, „mám ráda Jima. Moc ho mám ráda!“

Charles na ni vytřeštil oči, naprosto popletený a neschopen slova.

„To není možné!“

‚Je to možné! Mám ho ráda! A vždycky jsem ho ráda měla! A vždycky ho mít ráda budu!“

„Ale – myslel jsem si –“

„Řekla jsem,“ pravila Emily úsečně, „že je báječné, když má člověk někoho, na koho se může spolehnout.“

„Ano, jenže já myslel „

„Za to já nemůžu, co sis myslel.“ ‚Jsi bezcitná a bezohledná jak ďábel, Emily.“

„To já vím, milý Charlesi. To já vím. Jsem všechno, co o mně řekneš. Jenže to vůbec nevadí. Pomysli na to, jakou kariéru teď u novin uděláš. Obstarals jim sólokapra! Výhradní zprávy pro *Daily Wire* úspěšný člověk. Co to je ostatně žena? Méně než prach. Silný muž opravdu žádnou ženu nepotřebuje. Ta ho jenom svazuje. Vine se kolem něho jako břečťan. Každý velký muž je vždycky nezávislý na ženách. Kariéra – té se nevyrovná nic. Nic muže neuspokojuje tak absolutně jako velká kariéra. Jsi silný muž, Charlesi, který dokáže stát sám „

„Necháš konečně těch řečí, Emily? Je to jak přednášky pro puberťáky v rozhlase! Zlomilas mi srdce. Nevíš, jak půvabně jsi vypadala, když jsi vešla do toho pokoje s Narracottem. Vypadala jsi triumfálně jak mstitelka, jak ta socha z vítězného oblouku.“ Na cestě zaskřípaly čísi kroky a objevil se pan Duke.

„Á – tady vás máme, pane Duke,“ řekla Emily.

„Musím ti něco povědět, Charlesi. Dovol, abych ti představila pana Dukea, vrchního inspektora Scotland Yardu ve výslužbě.“

„Cože?“ zvolal Charles, jemuž to slavné jméno nebylo neznámé.

„Vrchní inspektor Duke?“

„Ano,“ řekla Emily.

„Když odešel do výslužby, odstěhoval se sem, a poněvadž je to milý a skromný pán, nikomu o sobě nic nevykládal. Teď je mi jasné,

proč inspektor Narracott tak pokrytecky zamrkal, když jsem od něho chtěla vědět, jaké zločiny pan Duke spáchal.“

Pan Duke se dal do smíchu. Charles roztál. V jeho nitru došlo ke krátkému souboji mezi milencem a novinářem. Novinář zvítězil. ‚Jsem rád, že vás poznávám, pane vrchní inspektore,“ řekl.

„Teď by mě ale zajímalo, jestli se mi podaří vás umluvit, abyste nám napsal krátký článek, dejme tomu osm set slov, o případu kapitána Trevelyana.“

Emily se rychle vydala vzhůru po cestě a vešla do vilky paní Curtisové. Vyběhla nahoru do své ložnice a vytáhla kufřík. Paní Curtisová za ní nahoru přišla.

„Snad nám už nechcete odjet, slečno?“

„Ano. Mám spoustu práce – Londýn a můj mládenec čekají.“ Paní Curtisová k ní přistoupila blíž.

„Povězte mi, prosím vás, který z nich to je, slečno?“

Emily házela šaty do kufříku, jak jí co padlo pod ruku.

„Ten, co sedí v base .samozřejmě. Žádný jiný nikdy nebyl.“

„Ach! A nemyslíte si, slečno, že možná děláte chybu? Víte jistě, že ten druhý mladý pán je stejný dobrák jako tenhleten?“

„Ale kdepak,“ řekla Emily.

„To jícní. Tenhleten to určitě dotáhne dál.“

Vykoukla z okna a uviděla Charlese stále ještě stojícího a zapovídaného s vrchním inspektorem Dukem v. v.

„Tohle je prostě mladík, který se narodil k tomu, aby to někam dotáhl – jenže nevím, co všechno by se mohlo stát tomu druhému, kdybych s ním nebyla a nedohlédla na něho. Jen si vemte, kde by teď byl, kdyby mě neměl!“

„Lip jste to říct nemohla, slečinko,“ řekla paní Curtisová. Odšourala se po schodech dolů do kuchyně, kde seděl její zákonitý druh a čučel do prázdna.

‚Jako kdybych před sebou viděla Belindu mé pratety Sarah,“ řekla paní Curtisová.

„Ta si taky uvázala na krk toho poseroutku George J.Plunketa a odešla s ním na hospodu U tří krav. Vázla na ní hypotéka a já nevím co ještě. A ona do dvou let tu hypotéku splatila a všechno to tam postavila na nohy.“

„Ehm!“ řekl pan Curtis a kapánek popošoupl dýmku v ústech.

„Byl to hezký mládenec, ten George Plunket,“ řekla paní Curtisová vzpomínajíc.

„Ehm!“ řekl pan Curtis.

„Ale když se oženil s Belindou, tak už se jaktěživ nikdá na žádnou jinou ženskou ani nepodíval.“

„Ehm!“ řekl pan Curtis.

„Vona by s ním byla totiž pěkně zametla,“ řekla paní Curtisová.

„Ehm – hm!“ řekl pan Curtis.

Obsah

Nultá hodina

Prolog: 19. listopadu	11
„Otevřte dveře a tu je máte“	14
Sněhurka a Šípková Růženka	48
Jemná italská ruka	97
Nultá hodina	156

Sittafordská záhada

Sittafordské sídlo	173
Poselství	178
Za pět minut půl šesté	184
Inspektor Narracott	187
Evans	191
V hostinci U tří korun	196
Závěť	201
Charles Enderby	207
Vavřínové loubí	212
Rodina Pearsonových	218
Emily se pouští do práce	224
Zatčení	231
Sittaford	234
Dámy Willettovy	238

Návštěva u majora Burnabyho 243
Pan Rycroft 248
Slečna Percehouseová 255
Emily navštíví Sittafordské sídlo 262
Teorie 268
Návštěva u tety Jennifer 274
Rozhovory 281
Noční dobrodružství 291
V Hazelmooru 294
Narracott debatuje o případu 299
V Dellerově kavárně 305
Robert Gardner 309
Narracott jedná 313
Boty 317
Druhá seance 322
Emily vysvětluje 330
Šťastlivec 334

edice SMARAGD svazek 100
EDICI ŘÍDÍ VOJTĚCH KANTOR

Agatha
Christieová Příběhy ze staré Anglie

Z anglického originálu Towards Zero vydaného nakladatelstvím Fontána Books v Londýně roku 1966 a The Sittaford Mystery vydaného nakladatelstvím Collins v Londýně roku 1932 přeložil Jan Zábrana, l Ilustroval Vladimír Novák, l Obálku s použitím kresby V. Nováka a vazbu navrhl Jaroslav Fišer, l Graficky upravil Jan Wild. l Vydala Mladá fronta jako svou 4562. publikaci,
Odpovědná redaktorka Zora Wolfová,
Výtvarný redaktor Jiří Svoboda,
Technický redaktor Miloš Jirsa.

Vytiskl TISK, knižní výroba, n. p., Brno, závod 3, Český Těšín, l 23,57 AA l 25,12 VA
344 stran.
Náklad 100 000 výtisků
6052285.6
Vydání druhé, v MF první
Praha 1983 l 1334 l 2303183
Cena brož. výtisku 32,84
Cena váz. výtisku 38 Kčs

Každý je zná, ty slavné pátrače z detektivních příběhů Agathy Christieové, ať už jde o velmistra logických smečů, ješitného Belgičánka Hercula Poirota, podšitou starou slečnu Jane Marplovou, penzionovaného byrokrata Parkera Pynea, sehraný manželský pár Tomiho a Pentličky Beresfordových nebo o záhadného pana Quinea. Jsou dávno a důvěrně blízcí většině čtenářských srdcí na celém světě a přinejmenším o nich slyšeli i ti, kteří čtou raději Danta a Goetha.

Christieová však psala i jiné detektivky: takové, v nichž se žádné z jmenovaných es neobjevuje. Záhady v nich luští buď někdo z řadových účastníků děje nebo místní či povolaný policejní úředník – některý z inspektorů, jako jsou Narracott, Battle nebo Neele, jejichž jména si čtenář po odložení knihy mnohdy ani nezapamatuje, poněvadž jde spíš o galérii lépe či hůře fungujících profesionálů než o nezapomenutelně individualizované románové postavy obdařené plnokrevným fiktivním životem. Také jejich účast na pátrání nebývá vždy stejná, jednou mají případ „pod palcem“ hned od začátku, jindy se angažují až v určité fázi nebo pouze pomáhají při jeho oficiálním uzavření. Zpravidla si ale počínají zdatně, ač nejednou svérázně, podle temperamentu a osobního založení; jsou mezi nimi jak „protřelí lišáci“, tak „strejcové od policie“, kteří se neochvějně přidržují osvědčené, byť někdy poněkud zdlouhavé a toporné vyšetřovací rutiny.

Všechny tyto příběhy s méně věhlasnými pátrači spojuje především to, že se odehrávají v typicky britských kulisách, obvykle na anglickém venkově, v odlehlém panském sídle, v přímořských láz-

ních či v poklidném a idylickém – až na tu vraždu! – městečku, kde zaspali století. Prezentují nám tak anglickou detektivku v jejím nejvlastnějším prostředí, v němž a z něhož vznikla; zásadně neunikají do exotických scenérií, v nichž si autorka také občas libovala. A ještě něco. Christieová psala detektivky skoro šedesát let, ale znalci jejích knížek se shodují na tom, že ty nejlepší vytvořila ve dvacetiletí, ohraničeném přibližně daty 1935–1955. Některé její rané romány totiž částečně diskvalifikovala poplatnost starším tradicím žánru málo logické či sentimentální motivace; ztřeštěné honičky; tajná sklepení; zlosyni s falešnými plnovousy, zatímco v jejích pozdních knihách se už zase leckde projevovala únava, která se dříve či později nutně dostaví i při vyprávění těch nejdůmyslnějších historek.

Právě z tohoto autorčina vrcholného období jsou a všemi jeho přednostmi se vyznačují i oba příběhy, které jsme k potěše a pobavení českých milovníků detektivní četby zařadili do jubilejního svazku oblíbené mladofrontovní edice Smaragd.

The Sittaford Mystery 1931 by Agatha Christie Towards Zero 1944 by Agatha Christie Mallowan Translation Jan Zábrana, 1971 Illustration Vladimír Novák, 1983

Přeložil Jan Zábrana